This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

HARVARD LAW LIBRARY

Received OCT 24 1928

Digitized by Google

70 71

Digitized by Google

Digitized by Google

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ.

Томъ 70.

DZIENNIK PRAW.

Tom 70.

Specyalna Księgarnia
DZIEŁ PRAWNYCH
ST. ZWEIBAUMA
w Warszawie, Długa 27.

WARSZAWA.

DRUKARNI RZĄDOWEJ OKRĘGU NAUKOWEGO WARSZAWSKIEGO

1870.

PRINTED IN POL
Digitized by Google

OCT 24 1928

Digitized by Google

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ

№ 240.

Томъ семьдесятый.

DZIENNIK PRAW

№ 240.

Tom siedmdziesiąty.

Digitized by Google

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„*Быть по сему*".

Въ С.-Петербургѣ,
31-го декабря 1869 г.

УСТАВЪ
варшавскаго городскаго кредитнаго общества.

ГЛАВА I.

Общія основанія.

§ 1. Варшавское городское кредитное общество учреждается владѣльцами записанныхъ въ варшавской городской ипотекѣ недвижимыхъ имуществъ, для производства ссудъ, подъ залогъ сихъ имуществъ, закладными листами.

Примѣчаніе. Учредители общества суть домовладѣльцы города Варшавы: графъ Іосифъ Замойскій, Иванъ Бліохъ, Эдуардъ Грабовскій, князь Ѳаддей Любомирскій, Леопольдъ Кроненбергъ, Юлій Вертгеймъ, Михаилъ Стадницкій, Доминикъ Зелинскій.

§ 2. Получившій ссуду отъ общества становится его членомъ и отвѣтствуетъ имуществомъ, подъ залогъ коего выдана ссуда: во 1-хъ, за исправность срочныхъ по оной платежей, и въ 2-хъ, за точное исполненіе всѣхъ принятыхъ обществомъ на себя обязательствъ, подъ круговымъ ручательствомъ его членовъ (§§ 3 и 33).

Въ обоихъ случаяхъ отвѣтственность каждаго члена ограничивается лишь заложеннымъ въ обществѣ имуществомъ.

§ 3. Для первоначальнаго обзаведенія и покрытія расходовъ по управленію обществомъ въ первое время, а равно для обезпеченія своевременнаго погашенія закладныхъ листовъ и платежа по нимъ процентовъ, при случайномъ со стороны членовъ замедленіи слѣдующихъ съ нихъ срочныхъ платежей, дозволяется обществу заключать займы съ тѣмъ, чтобы общая ихъ сумма не превышала ста пятидесяти тысячъ рублей, и чтобы исправность уплаты долга по симъ займамъ обезпечивалась круговою отвѣтственностію всѣхъ членовъ общества.

Digitized by Google

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„*Tak ma być*".

St.-Petersburgu,
d. 31 grudnia 1869 r.

U S T A W A

warszawskiego towarzystwa kredytowego miejskiego.

ROZDZIAŁ I.

Zasady ogólne.

§ 1. Warszawskie towarzystwo kredytowe miejskie, założonem zostaje przez właścicieli nieruchomości, hypoteką miejską warszawską objętych, celem udzielania pożyczek w listach zastawnych, za ubezpieczeniem na tychże nieruchomościach.

Uwaga. Założycielami towarzystwa są właściciele domów w mieście Warszawie: hr. Józef Zamoyski, Jan Bloch, Edward Grabowski, książe Tadeusz Lubomirski, Leopold Kronenberg, Juljusz Wertheim, Michał Stadnicki, Dominik Zieliński.

§ 2. Zaciągający pożyczkę od towarzystwa zostaje jego członkiem i staje się odpowiedzialnym z nieruchomości, pod bezpieczeństwo pożyczki poddajnej: 1, za regularność wypłaty rat terminowych od niej przypadających, i 2, za ścisłe wypełnienie wszelkich zobowiązań, zaciągniętych przez towarzystwo, pod zbiorową odpowiedzialnością jego członków (§§ 3 i 33).

W obu razach odpowiedzialność każdego z członków rozciąga się jedynie do nieruchomości, pod bezpieczeństwo towarzystwu poddanej.

§ 3. Na początkowe urządzenie i pokrycie kosztów na administrację towarzystwa w pierwszych czasach, jak również na pewność umorzenia w właściwym czasie listów zastawnych i wypłaty przypadających od nich procentów, w razie przypadkowej zwłoki ze strony członków w uiszczaniu należnych od nich rat, dozwolonem jest towarzystwu zaciągać pożyczki, pod warunkiem: aby ogólna ich summa nie przenosiła stu pięćdziesięciu tysięcy rubli srebrem i żeby spełnienie zapłaty długu z tych pożyczek powstałego, ubezpieczonem było zbiorową odpowiedzialnością wszystkich członków towarzystwa.

Digitized by Google

§ 4. Общество считается состоявшимся, когда не менѣе ста владѣльцевъ, означенныхъ въ § 1-мъ, недвижимыхъ имуществъ, застрахованныхъ отъ огня на сумму не менѣе 1,000,000 руб., предъявятъ, согласно §§ 19 и 20 настоящаго устава, прошенія о принятіи ихъ въ общество.

За симъ вступать въ общество дозволяется во всякое время.

§ 5. По вступленіи въ общество, указаннаго въ § 4-мъ сего устава, числа владѣльцевъ недвижимыхъ имуществъ, застрахованныхъ отъ огня на означенную въ той же статьѣ сумму, учредители общества созываютъ общее собраніе, которое избираетъ членовъ правленія и наблюдательнаго комитета общества.

§ 6. Сему общему собранію учредители представляютъ отчетъ въ расходахъ по первоначальному устройству общества.

§ 7. Существованіе общества не ограничивается никакимъ срокомъ.

Общество можетъ быть закрыто по опредѣленію общаго собранія. Въ такомъ случаѣ, общее собраніе публикуетъ: 1) о срокѣ закрытія своихъ дѣйствій, который долженъ соотвѣтствовать сроку погашенія послѣдней серіи ссудъ, и 2) о томъ, что выдача новыхъ ссудъ, со дня постановленія общаго собранія о закрытіи общества, прекращается.

Примѣчаніе 1-ое. Могущій оказаться, послѣ ликвидаціи дѣлъ общества и совершеннаго за тѣмъ удовлетворенія всѣхъ лежавшихъ на немъ обязательствъ, остатокъ принадлежащаго ему имущества, поступаетъ въ собственность города Варшавы, за исключеніемъ запаснаго капитала, назначеніе коего опредѣлено въ §§ 50 и 52 настоящаго устава.

Примѣчаніе 2-ое. Во всѣхъ случаяхъ, настоящимъ уставомъ неопредѣленныхъ, общество подчиняется общимъ законамъ, для частныхъ обществъ постановленнымъ, или которые будутъ впредь постановлены.

ГЛАВА II.

О ссудахъ.

§ 8. Общество выдаетъ ссуды лишь подъ залогъ недвижимыхъ имуществъ, записанныхъ въ ипотечныя книги города Варшавы и приносящихъ постоянный доходъ.

Примѣчаніе: 1-ое. На первое время, обществомъ выдают-

Digitized by Google

§ 4. Towarzystwo poczytuje się za zawiązane, skoro przynajmniej stu właścicieli nieruchomości, o których mowa w § 1, ubezpieczonych od ognia na summę nie mniejszą jak miljon rubli srebrem, zanieszą odpowiednio do §§ 19 i 20 niniejszej ustawy, podania o przyjęcie ich do towarzystwa.

Następnie, dozwala się w każdym czasie przystępować do towarzystwa.

§ 5. Po przystąpieniu do towarzystwa wskazanej w § 4 liczby właścicieli nieruchomości, ubezpieczonych od ognia na summę w tymże § oznaczoną, założyciele towarzystwa zwołują ogólne zebranie, które wybiera członków dyrekcji i komitetu nadzorczego towarzystwa.

§ 6. Temu ogólnemu zebraniu założyciele przedstawiają rachunek wydatków, poniesionych na początkowe urządzenie towarzystwa.

§ 7. Istnienie towarzystwa nie jest ograniczone żadnym terminem.

Towarzystwo może być rozwiązanem za uchwałą ogólnego zebrania. W takim razie ogólne zebranie obwieszcza: 1) o terminie zakończenia swoich czynności, który powinien odpowiadać terminowi umorzenia ostatniej serji pożyczek, i 2) że wydawanie nowych pożyczek ustaje od daty uchwały ogólnego zebrania, orzekającej rozwiązanie towarzystwa.

Uwaga 1-a. Mogąca okazać się po zlikwidowaniu interessów towarzystwa i po zupełnem zaspokojeniu wszelkich ciążących na niem zobowiązań pozostałość majątku, przechodzi na własność m. Warszawy, z wyjątkiem kapitału zasobowego, którego przeznaczenie określonem jest §§ 50 i 52 niniejszej ustawy.

Uwaga 2-a. We wszystkich ustawą niniejszą nieokreślonych wypadkach, towarzystwo ulega ogólnym przepisom prawa w przedmiocie prywatnych towarzystw, bądź już postanowionym bądź w przyszłości postanowić się mogącym.

ROZDZIAŁ II.

O pożyczkach.

§ 8. Towarzystwo udziela pożyczki jedynie za zabezpieczeniem na nieruchomościach, uregulowanych w hypotece m. Warszawy i przynoszących stały dochód.

Uwaga 1-a. W pierwszych czasach towarzystwo udzielać bę-

Digitized by Google

ся ссуды только подъ залогъ каменныхъ зданій, по общему собранію предоставляется, когда оно признаетъ сіе полезнымъ, ходатайствовать у правительства о распространеніи выдачи ссудъ подъ залогъ деревянныхъ строеній, а также порожней земли, огородовъ и садовъ.

Примѣчаніе 2-ое. Принимаемыя въ залогъ строенія должны быть застрахованы отъ огня на основаніи дѣйствующихъ въ царствѣ постановленій о страхованіи и на условіяхъ, въ главѣ VII опредѣленныхъ.

§ **9.** Ссуда общества должна быть обезпечена ипотечнымъ порядкомъ на всемъ имуществѣ, записанномъ въ ипотечной книгѣ, на первомъ мѣстѣ IV раздѣла ипотечнаго указателя, и предъ записями, значащимися въ III раздѣлѣ того же указателя, буде такое условіе постановлено въ опредѣленіи о выдачѣ ссуды. Въ этомъ послѣднемъ случаѣ должно быть представлено заемщикомъ удостовѣреніе тѣхъ третьихъ лицъ, коихъ права обезпечены въ III раздѣлѣ ипотечнаго указателя, что они на уступку ипотечнаго первенства въ пользу общества согласны.

Принадлежащія къ заложенной въ обществѣ недвижимости порожнія мѣста, сады и огороды, а также деревянныя строенія, хотя доходъ съ нихъ не принимается въ разсчетъ для опредѣленія размѣра выдаваемой ссуды, не изъемлются отъ принадлежащаго обществу обезпеченія на всемъ недвижимомъ имуществѣ, записанномъ въ одной ипотечной книгѣ.

§ **10.** Ссуды выдаются только закладными листами общества, круглыми сотнями, въ размѣрѣ не менѣе 500 руб.

Основаніемъ къ опредѣленію количества ссуды служитъ оцѣнка закладываемаго имущества, произведенная по правиламъ, изложеннымъ въ VII главѣ настоящаго устава.

Самый высшій размѣръ ссуды можетъ простираться до суммы, образуемой отъ умноженія на 5 валоваго дохода, опредѣляемаго на основаніи § 107 сего устава, но ни въ какомъ случаѣ не долженъ превышать той суммы, въ какую застрахованы отъ огня закладываемыя строенія.

Общество можетъ назначить ссуду въ меньшемъ, противу означеннаго въ семъ §, размѣрѣ, а въ случаѣ признанія имущества недостаточнымъ для прочнаго обезпеченія ссуды, и совершенно отказать въ ней.

Если бы оказалось, что записанные въ III раздѣлѣ ипотечнаго указателя срочные или безсрочные платежи, могутъ имѣть вліяніе на уменьшеніе представляемаго обществу обезпеченія, въ та-

Digitized by Google

dzie pożyczki tylko za ubezpieczeniem na budynkach murowanych; pozostawionem jest jednak ogólnemu zebraniu, gdy to pożytecznem być uzna, wystąpienie do rządu o rozciągnięcie możności udzielania pożyczek na domy drewniane, jak również na place, ogrody i sady.

Uwaga 2-a. Zabudowania pod bezpieczeństwo poddawane, winny być ubezpieczone od ognia, odpowiednio do przepisów w Królestwie obowiązujących, i zgodnie z warunkami w rozdziale VII przepisanemi.

§ 9. Pożyczka towarzystwa zabezpieczoną być winna hypotecznie na całej nieruchomości, uregulowanej w księdze wieczystej, w pierwszem miejscu działu IV wykazu hypotecznego, i przed wpisami zamieszczonemi w dziale III tegoż wykazu, jeżeliby warunek ten zastrzeżonym był w decyzji przyznającej pożyczkę. W tym ostatnim wypadku, zaciągający pożyczkę winien dostarczyć oświadczenie osób trzecich, których prawa zabezpieczone są w dziale III wykazu hypotecznego, że zezwalają na ustąpienie pierwszeństwa hypotecznego na korzyść towarzystwa.

Należące do nieruchomości pod bezpieczeństwo poddanej, place, ogrody i sady, jak również budynki drewniane, chociaż dochód z nich nie jest branym za zasadę przy oznaczaniu wysokości udzielanej pożyczki, nie zostają wyłączone z pod należnego towarzystwu bezpieczeństwa, na całym majątku nieruchomym, zapisanym w tej samej księdze hypotecznej.

§ 10. Pożyczki będą udzielane jedynie w listach zastawnych towarzystwa, w okrągłych setkach, w summach nie mniejszych jak pięćset rubli.

Za zasadę do ustanowienia wysokości pożyczki, służy oszacowanie nieruchomości pod bezpieczeństwo poddanej, sporządzone według przepisów, zamieszczonych w rozdziale VII niniejszej ustawy.

Najwyższa ilość pożyczki dochodzić może do summy, otrzymanej z pomnożenia przez pięć dochodu brutto, ustanowionego na zasadzie § 107 niniejszej ustawy; w żadnym jednak razie nie może przewyższać summy, na jaką budynki poddawane pod bezpieczeństwo, ubezpieczone są od ognia.

Towarzystwo może udzielić pożyczkę w niższej wysokości od tej, jaka wskazaną jest w niniejszym §, a nawet w razie uznania braku trwałego bezpieczeństwa, w zupełności pożyczki odmówić.

Jeżeliby się okazało, że opłaty czasowe, lub wieczyste, zapisane w dziale III wykazu hypotecznego, mogą mieć wpływ na zmniejszenie przedstawianego towarzystwu bezpieczeństwa, w takim razie skapita-

Digitized by Google

комъ случаѣ обращенная въ капиталъ стоимость всѣхъ тѣхъ платежей, капитализированныхъ изъ 5%, вычитается изъ общей суммы имѣющей быть выданною въ ссуду.

§ **11**. Общество взимаетъ съ заемщиковъ и само уплачиваетъ съ выпускаемыхъ имъ закладныхъ листовъ по пяти процентовъ въ годъ.

§ **12**. Опредѣленное предъидущимъ § количество процентовъ, можетъ быть измѣняемо сообразно съ обстоятельствами времени.

Увеличеніе или уменьшеніе процентовъ не можетъ, впрочемъ, относиться къ ссудамъ и закладнымъ листамъ, выданнымъ до измѣненія размѣра процентовъ.

Примѣчаніе. О всякомъ повышеніи или пониженіи процентовъ, какъ и вообще о всѣхъ условіяхъ, на коихъ производятся ссуды, общество публикуетъ ко всеобщему свѣдѣнію.

§ **13**. Ссуды выдаются обществомъ на срокъ 27 лѣтъ и 6 мѣсяцевъ. Срокъ сей не можетъ быть увеличиваемъ и въ случаѣ измѣненія размѣра процентовъ по силѣ § 12.

§ **14**. Сверхъ пяти процентовъ на занятую сумму, заемщики вносятъ ежегодно, въ теченіи 27-ми лѣтъ и 6-ти мѣсяцевъ, по 2%. Сіи 2% идутъ въ первые два года на образованіе запаснаго капитала, а въ 3-й и послѣдующіе годы на погашеніе ссуды, которое производится въ теченіи 25-ти лѣтъ и 6-ти мѣсяцевъ.

Въ видѣ изъятія изъ сего общаго правила, выданныя при перезалогѣ ссуды погашаются, начиная съ перваго полугодія послѣ выдачи ссуды; взносы же процентовъ для составленія запаснаго капитала, въ случаѣ перезалога, не производятся.

Примѣчаніе. Въ случаѣ уменьшенія, или увеличенія процентовъ по займамъ (§ 12), установленный (§ 14) размѣръ ежегоднаго погашенія долженъ быть измѣненъ, дабы продолжительность ссудъ не превышала назначеннаго въ § 13 срока.

§ **15**. Независимо отъ назначенныхъ въ §§ 11 и 14 платежей, заемщики вносятъ ежегодно съ получаемой ссуды по ¼ процента на расходы по управленію. Взносъ сей можетъ быть увеличенъ или уменьшенъ по опредѣленію общаго собранія.

§ **16**. Слѣдующіе обществу въ каждомъ году платежи вносятся въ два полугодовые срока, по равнымъ частямъ впередъ, наличными деньгами или купонами за истекшіе сроки, а также вышедшими въ тиражъ закладными листами.

§ **17**. Заемщики могутъ во всякое время возвратить остающійся капитальный ихъ долгъ до срока, по частямъ, въ суммахъ

Digitized by Google

lizowana, na stopę 5%, wartość wszystkich tych opłat, potrąconą będzie z gólnej summy, pożyczki udzielić się mającej.

§ **11**. Towarzystwo pobiera od pożyczających i płaci od wydanych przez siebie listów zastawnych po pięć od sta na rok.

§ **12**. Oznaczona w § poprzedzającym stopa procentowa, może być zmienioną stosownie do okoliczności.

Podwyższenie lub zniżenie stopy procentowej nie może się jednak stosować do pożyczek i listów zastawnych, poprzedzających zmianę stopy procentowej.

Uwaga. O każdem podwyższeniu lub zniżeniu stopy procentowej i w ogólności o wszelkich warunkach, podług jakich pożyczki są udzielane, towarzystwo podaję do powszechnej wiadomości.

§ **13**. Pożyczki udzielane są przez towarzystwo na lat 27 i miesięcy 6. Termin ten nie może być przedłużony nawet w razie zmiany stopy procentowej na podstawie § 12.

§ **14**. Prócz procentu pięć od sta od wypożyczonej summy, dłużnicy wnoszą corocznie, w przeciągu 27 lat i 6 miesięcy, po 2%. Te 2% idą przez dwa pierwsze lata, na utworzenie kapitału zasobowego, a w trzecim i następnych latach, na umorzenie pożyczki, nastąpić mające w przeciągu 25 lat i 6 miesięcy.

Wyjątkowo od tej ogólnej zasady, pożyczki udzielane tytułem odnowienia, umarzane będą, począwszy od pierwszego półrocza po ich udzieleniu; opłaty zaś procentów, na fundusz zasobowy nie będą od nich pobierane.

Uwaga. W razie zwiększenia lub zmniejszenia stopy procentowej od pożyczek (§ 12), postanowiona w § 14 wysokość corocznego umorzenia, powinna uledz zmianie, tak, aby trwanie pożyczek nie przenosiło terminu, zakreślonego w § 13.

§ **15**. Niezależnie od opłat, przepisanych w §§ 11 i 14, dłużnicy wnoszą corocznie po ¼ procent od wypożyczonej im summy na koszta administracji. Opłata ta może być powiększoną lub zmniejszoną za uchwałą ogólnego zebrania.

§ **16**. Należne towarzystwu corocznie summy, wnoszone będą w dwóch półrocznych terminach, równemi ratami, z góry, gotowizną lub ubiegłemi kuponami i wylosowanemi listami zastawnemi.

§ **17**. Dłużnicy mogą w każdem czasie zwrócić przed terminem, pozostały w kapitale dług, częściami, w summach nie mniejszych

Digitized by Google

не менѣе 100 руб., и въ круглыхъ сотняхъ, или сполна, посредствомъ взноса закладныхъ листовъ съ надлежащими купонами, или наличныхъ денегъ.

Уплаченный такимъ образомъ долгъ исключается изъ ипотеки, и должникъ освобождается отъ взноса дальнѣйшихъ платежей, соразмѣрно уплаченной имъ суммѣ, а также отъ участія, въ такой же соразмѣрности, въ общей круговой отвѣтственоcти за всѣ обязательства общества (§§ 2 и 34).

Примѣчаніе. Если на основаніи сего § заемщикъ внесетъ закладные листы общества, съ надлежащими купонами, въ уплату капитальнаго своего долга, сверхъ опредѣленныхъ уставомъ обязательныхъ срочныхъ платежей, то листы эти должны подлежать немедленному уничтоженію, независимо отъ общаго срочнаго погашенія по тиражу (§ 37).

§ **18**. Общество можетъ требовать возврата части, или всей ссуды, въ случаѣ такихъ перемѣнъ въ заложенномъ имуществѣ, которыя могутъ уменьшить прежде получавшійся съ онаго доходъ, и тѣмъ самымъ уменьшить обезпеченіе ссуды.

Общество можетъ требовать уплаты части, или всей ссуды и въ томъ случаѣ, когда сумма, въ которую, при выдачѣ ссуды, застрахованы были заложенныя въ обществѣ строенія, будетъ впослѣдствіи уменьшена.

Примѣчаніе. Постановленія правленія по предметамъ, изложеннымъ въ настоящемъ §, приводятся въ исполненіе не иначе, какъ по утвержденіи оныхъ наблюдательнымъ комитетомъ.

§ **19**. Желающій получить ссуду отъ общества обязанъ совершить, по установленной формѣ, въ подлежащей ипотечной книгѣ актъ о вступленіи своемъ въ общество, долженствующій заключать въ себѣ всѣ обязательства, вытекающія изъ настоящаго устава.

По утвержденіи сего акта ипотечнымъ отдѣленіемъ, дѣлается о вступленіи въ общество отмѣтка въ IV-мъ раздѣлѣ ипотечнаго указателя, каковая отмѣтка можетъ быть исключена изъ онаго не иначе, какъ съ разрѣшенія общества.

За симъ владѣлецъ недвижимаго имущества входитъ въ правленіе общества съ просьбою о выдачѣ ему, подъ залогъ того имущества, ссуды, при чемъ обязанъ представить слѣдующіе документы: *а)* выписъ изъ ипотечнаго указателя, съ отмѣткою въ ономъ о вступленіи владѣльца въ общество; *б)* планъ мѣстности и существующихъ на оной строеній, подъ залогъ коихъ требуется ссуда; *в)* вѣдомость о получаемомъ съ имущества доходѣ; *г)* свидѣтельство варшавскаго городскаго магистрата о количествѣ уплачивае-

Digitized by Google

od stu rubli, w okrągłych setkach, lub też całkowicie, przez wniesienie listów zastawnych z należnemi kuponami, lub gotowizną.

Spłacony w ten sposób dług wykreśla się z hypoteki, a dłużnik uwolnionym zostaje od wnoszenia dalszych opłat, w stosunku do spłaconej przez niego summy, równie jak od udziału, w tym samym stosunku, w ogólnej zbiorowej odpowiedzialności za wszystkie zobowiązania towarzystwa (§§ 2 i 34).

Uwaga. Jeżeli dłużnik niezależnie od określonych ustawą obowiązkowych rat, wniesie na spłacenie przypadającego od niego kapitału listy zastawne towarzystwa z należnemi kuponami, listy te uledz winny bezzwłocznemu zniszczeniu, niezależnie od ogólnego terminowego umarzania przez losowanie (§ 37).

§ **18**. Towarzystwo może żądać zwrotu części lub całości pożyczki, w razie takich zmian w nieruchomości pod bezpieczeństwo poddanej, któreby mogły zmniejszyć otrzymywany z niej poprzednio dochód, a tem samem zmniejszyć bezpieczeństwo pożyczki.

Towarzystwo może żądać zwrotu części lub całości pożyczki i w takim także razie, kiedy summa, na jaką, w czasie udzielania pożyczek, zabudowania były ubezpieczone od ognia, zostanie następnie zmniejszoną.

Uwaga. Decyzje dyrekcji dotyczące przedmiotów w niniejszym § wzmiankowanych, nie mogą być wprowadzone w wykonanie inaczej, jak po zatwierdzeniu ich przez komitet nadzorczy.

§ **19**. Pragnący otrzymać pożyczkę od towarzystwa obowiązany jest zeznać według wskazanej formy, w właściwej księdze wieczystej, akt przystąpienia do towarzystwa, obejmujący wszystkie zobowiązania z niniejszej ustawy wypływające.

Po zatwierdzeniu tego aktu przez wydział hypoteczny, zapisanem zostaje w dziale IV wykazu hypotecznego ostrzeżenie o przystąpieniu do towarzystwa, które to ostrzeżenie nie może być wykreślonem inaczej, jak za decyzją towarzystwa.

Następnie właściciel nieruchomości występuje do dyrekcji towarzystwa z podaniem o udzielenie mu pożyczki, pod bezpieczeństwo tej nieruchomości, i jednocześnie obowiązany jest przedstawić następujące dokumenta: *a)* wypis wykazu hypotecznego, mieszczący ostrzeżenie o przystąpieniu właściciela do towarzystwa; *b)* plan miejscowości, z oznaczeniem istniejących w niej zabudowań, na które żądaną jest pożyczka; *c)* wykaz pobieranych dochodów z nieruchomości; *d)* zaświadczenie magistratu m. Warszawy co do ilości opłacanych z nierucho-

Digitized by Google

мыхъ съ имущества казенныхъ податей и городскихъ сборовъ; *д)* свидѣтельство страховаго учрежденія о томъ, въ какую сумму застрахованы отъ огня закладываемыя строенія; *е)* засвидѣтельствованную копію оцѣночной вѣдомости симъ строеніямъ, составленной для ихъ застрахованія.

§ **20**. При подачѣ упоминаемаго въ предъидущемъ § прошенія, желающій получить ссуду долженъ сверхъ того внести въ кассу общества наличными деньгами залогъ, составляющій $^1/_2$% процента со всей испрашиваемой въ ссуду суммы.

§ **21**. Въ случаѣ отказа въ выдачѣ ссуды, залогъ сей возвращается просителю. Если же общество нашло возможнымъ выдать только часть ссуды, то изъ залога возвращается часть пропорціональная уменьшенію ссуды; остальная же часть залога остается въ кассѣ общества на храненіи (§§ 26 и 27).

§ **22**. На основаніи поданнаго о выдачѣ ссуды прошенія общество печатаетъ объявленіе о количествѣ требуемой ссуды, съ описаніемъ представляемаго къ обезпеченію оной недвижимаго имущества.

Всѣ возраженія противъ назначенія требуемой ссуды, которыя будутъ доставлены обществу отъ его члена въ теченіе 14-ти дней, со дня напечатанія вышеупомянутаго объявленія, разсматриваются правленіемъ общества.

§ **23**. По разсмотрѣніи представленныхъ при просьбѣ о выдачѣ ссуды свѣдѣній и документовъ, оцѣночная вѣдомость, составленная для застрахованія отъ огня представляемаго къ залогу недвижимаго имущества, а равно вѣдомость о получаемыхъ отъ сего имущества доходахъ, повѣряется согласно правиламъ, изложеннымъ въ главѣ VI сего устава.

§ **24**. На основаніи всѣхъ означенныхъ данныхъ, правленіе общества опредѣляетъ, въ какомъ количествѣ ссуда можетъ быть выдана, или отказываетъ въ выдачѣ оной.

§ **25**. Выдача ссудъ производится въ ипотечной канцеляріи порядкомъ, въ § 27 указаннымъ, лицомъ, командируемымъ для сего правленіемъ общества, если, согласно 20-й статьѣ устава объ ипотекахъ 1818 года, ипотечное отдѣленіе утвердитъ составленный по сему предмету актъ.

§ **26**. Если же ипотечное отдѣленіе откажетъ въ утвержденіи акта о выдачѣ ссуды, и за симъ въ теченіе 6-ти мѣсяцевъ не будетъ совершенъ новый актъ, подлежащій утвержденію ипотечнаго отдѣленія, то изготовленные для предполагаемой ссуды закладные листы уничтожаются, и внесенная въ ипотечный указа-

Digitized by Google

mości podatków skarbowych i miejskich; *e)* świadectwo instytucji assekuracyjnej, na jaką summę budowle pod bezpieczeństwo poddawane, są ubezpieczone od ognia; *f)* poświadczoną kopję wykazu oszacowania nieruchomości, sporządzonego przy ubezpieczeniu onej od ognia.

§ **20**. Wraz z podaniem, wzmiankowanem w § poprzedzającym, żądający pożyczki obowiązany jest wnieść do kassy towarzystwa, kaucję w gotowiźnie, wynoszącą $\frac{1}{2}$% od całej żądanej pożyczki.

§ **21**. W razie odmówienia pożyczki, kaucja ta zwróconą zostaje proszącemu. Jeżeli zaś towarzystwo uznało możebnem udzielić część tylko żądanej pożyczki, w takim razie z kaucji zwróconą zostaje część w stosunku do zmniejszenia pożyczki; resztująca zaś część kaucji pozostaje w zachowaniu kassy towarzystwa (§§ 26 i 27).

§ **22**. Na zasadzie zaniesionej prośby o pożyczkę, towarzystwo obwieszcza drukiem o ilości żądanej pożyczki, wraz z wymienieniem nieruchomości pod bezpieczeństwo poddawanej.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu żądanej pożyczki, przedstawione towarzystwu przez którego z jego członków w przeciągu dni 14, od daty wydrukowania wspomnionego wyż obwieszczenia, rozpoznane będą przez dyrekcję towarzystwa.

§ **23**. Po rozpoznaniu wiadomości i dowodów, przedstawionych przy podaniu o udzielenie pożyczki, wykaz oszacowania, sporządzonego przy ubezpieczeniu od ognia nieruchomości pod zabezpieczenie poddawanej, i wykaz dochodów, otrzymywanych z tej nieruchomości, ulegną sprawdzeniu według przepisów, zawartych w rozdziale VI niniejszej ustawy.

§ **24**. Na zasadzie wszystkich wspomnionych danych, dyrekcja towarzystwa stanowi, w jakiej ilości pożyczka udzieloną być może, lub odmawia jej udzielenia.

§ **25**. Wypłata pożyczki dopełnioną zostaje w kancellarji hypotecznej, porządkiem przepisanym w § 27, przez delegowanego ze strony dyrekcji towarzystwa, jeżeli wydział hypoteczny, z zasady art. 20 prawa hypotecznego z roku 1818, zatwierdzi akt w tej mierze zeznany.

§ **26**. Jeżeli wydział hypoteczny odmówi zatwierdzenia aktu wypłaty pożyczki, a następnie w ciągu 6 miesięcy, nowy akt nie zostanie sporządzonym i przez wydział hypoteczny zatwierdzonym, w takim razie, listy zastawne przygotowane na mającą się udzielić pożyczkę będą zniszczone, ostrzeżenie w księdze hypotecznej o przystąpieniu właści-

Digitized by Google

тель о вступленіи въ общество отмѣтка, исключается изъ указателя, а упоминаемый въ § 20 залогъ поступаетъ въ собственность общества.

§ **27**. По утвержденіи ипотечнымъ отдѣленіемъ акта о выдачѣ ссуды, оная вносится въ подлежащее мѣсто ипотечнаго указателя, послѣ чего, командированное со стороны общества лицо, представляетъ закладные листы въ ипотечное отдѣленіе, которое, по записаніи нумеровъ оныхъ въ установленную на сей предметъ книгу, скрѣпляетъ листы сіи своею подписью и печатью, отмѣчая на каждомъ изъ нихъ нумеръ, по порядку, своего контроля, съ означеніемъ года, мѣсяца и числа опредѣленія ипотечнаго отдѣленія. За симъ командированное со стороны общества лицо, получивъ съ владѣльца имущества разницу между нарицательною и биржевою цѣнностію закладныхъ листовъ, передаетъ ихъ, согласно § 28, съ составленіемъ о томъ протокола, кредиторамъ (если таковые есть), въ присутствіи письмоводителя ипотечной канцеляріи, или же отсылаетъ въ кредитное установленіе, для храненія.

По обезпеченіи ипотечнымъ порядкомъ ссуды общества, представленный, для полученія оной, залогъ, возвращается по принадлежности.

§ **28**. Ипотечный кредиторъ, коего капиталъ, или часть онаго, подлежитъ уплатѣ изъ выдаваемой обществомъ ссуды, удовлетворяется или деньгами или закладными листами, съ доплатою разницы курса между нарицательною и биржевою цѣнностью тѣхъ листовъ, по соглашенію съ обществомъ. Разница сія исчисляется по табели курса на варшавской биржѣ, принимая въ соображеніе курсъ, существовавшій въ курсовой день, непосредственно предшествовавшій акту о выдачѣ ссуды общества.

Если кредиторъ въ назначенный для уплаты срокъ не явится или не представитъ о правахъ своихъ достаточныхъ доказательствъ, или же откажется отъ принятія уплаты, то слѣдующіе ему въ выдачу закладные листы, съ доплатою разницы курса, отсылаются для храненія въ кредитное установленіе. Общество же во всякомъ случаѣ вступаетъ по ипотекѣ въ права удовлетвореннаго такимъ образомъ кредитора.

§ **29**. Поступившія на основаніи предъидущаго § для храненія въ кредитное установленіе суммы выдаются по принадлежности не прежде, какъ по устраненіи препятствій, недопустившихъ выдачи сихъ суммъ во время внесенія ссуды въ ипотеку.

§ **30**. Заложенныя въ обществѣ имущества могутъ въ полномъ своемъ составѣ переходить отъ одного владѣльца къ друго-

Digitized by Google

ciela do towarzystwa, będzie wykreślone, a kaucja wspomniona w § 20, przejdzie na własność towarzystwa.

§ 27. Po zatwierdzeniu przez wydział hypoteczny aktu wypłaty pożyczki, takowa wpisuje się w właściwe miejsce wykazu hypotecznego; po czem osoba delegowana ze strony towarzystwa, przedstawia listy zastawne wydziałowi hypotecznemu, który po zapisaniu numerów ich do księgi na ten cel ustanowionej, opatruje listy te swoim podpisem i pieczęcią, zaznaczając na każdym z nich kolejny numer swojej kontrolli, z zamieszczeniem roku, miesiąca i dnia decyzji wydziału hypotecznego. Następnie delegowany ze strony towarzystwa, odebrawszy od właściciela nieruchomości różnicę pomiędzy wartością nominalną a giełdową listów zastawnych, wydaje takowe odpowiednio do § 28, przy spisaniu z tego protokółu, wierzycielom (jeśli się jacy znajdują), w obecności pisarza kancellarji hypotecznej, lub też odsyła do instytucji kredytowej do zachowania.

Po zabezpieczeniu, porządkiem hypotecznym, pożyczki towarzystwa, złożona, dla otrzymania takowej, kaucja zwraca się komu należy.

§ 28. Wierzyciel hypoteczny, którego kapitał lub część jego podpada spłacie z pożyczki, przez towarzystwo udzielonej, zaspokojonym zostaje, za porozumieniem się z towarzystwem, albo gotowizną albo listami zastawnemi, z dopłatą różnicy kursu między imienną a giełdową wartością tych listów. Różnica ta oblicza się podług ceduły kursu giełdy warszawskiej, przyjmując na uwagę kurs istniejący w dniu giełdowym, poprzedzającym bezpośrednio akt wypłaty pożyczki towarzystwa.

Jeżeli wierzyciel nie stawi się na termin naznaczony do wypłaty, lub nie przedstawi dowodów dostatecznych w przedmiocie praw swoich, lub też odmówi przyjęcia zapłaty, to listy zastawne jemu do wydania przypadające, z dopłatą różnicy kursu odsyłają się do zachowania do instytucji kredytowej; towarzystwo zaś w każdym razie, wstępuje pod względem hypotecznym w prawa zaspokojonego w ten sposób wierzyciela.

§ 29. Summy na zasadzie poprzedniego § złożone do zachowania w instytucji kredytowej, wydają się komu należy nie pierwej, jak po usunięciu przeszkód, które tamowały wypłatę tych summ, w chwili wniesienia pożyczki do hypoteki.

§ 30. Poddane pod bezpieczeństwo towarzystwa nieruchomości, mogą w całkowitym swoim składzie przechodzić od jednego właści-

Digitized by Google

му, на законномъ основаніи: по наслѣдству, продажѣ, даренію и т. д., съ переводомъ однако долга общества на новыхъ владѣльцевъ, которые вмѣстѣ съ тѣмъ поступаютъ въ число членовъ общества и подчиняются во всемъ дѣйствію сего устава.

На всѣ такіе переходы имуществъ изъ однѣхъ рукъ въ другія, не требуется предварительнаго согласія общества.

§ 31. При раздѣлѣ заложеннаго имущества, общество можетъ дозволить раздѣлъ ссуды по своему усмотрѣнію, съ тѣмъ однакожъ, чтобы уплата долга вполнѣ была обезпечена.

ГЛАВА III.

Закладные листы.

§ 32. Закладные листы общества суть долговыя его обязательства, по которымъ оно должно выплачивать владѣльцамъ закладныхъ листовъ опредѣленные проценты и выкупать ихъ, въ установленные сроки, изъ обращенія, по нарицательной цѣнѣ.

Примѣчаніе. Количество процентовъ и сроки уплаты по закладнымъ листамъ опредѣлены въ §§ 11, 12 и 40.

§ 33. Исправная уплата обществомъ процентовъ по закладнымъ листамъ, и изъятіе послѣднихъ изъ обращенія, въ назначенные сроки, обезпечивается передъ владѣльцами закладныхъ листовъ: во 1-хъ, ипотекою недвижимыхъ имуществъ, подъ залогъ коихъ выданы были ссуды закладными листами (§ 2); во 2-хъ, всѣмъ запаснымъ капиталомъ общества и общественнымъ достояніемъ; наконецъ, въ 3-хъ, въ случаѣ недостаточности сихъ средствъ, круговою отвѣтственностію всѣхъ имуществъ, заложенныхъ въ обществѣ.

§ 34. Если бы кто изъ должниковъ общества оказался неисправнымъ во взносѣ слѣдующихъ съ него срочныхъ платежей, то общество, впредь до продажи залога, покрываетъ недоимку и удовлетворяетъ владѣльцевъ закладныхъ листовъ изъ своего запаснаго капитала, а до образованія сего послѣдняго, изъ занятыхъ обществомъ на сей конецъ, суммъ, согласно § 3 сего устава.

Круговая отвѣтственность всѣхъ членовъ наступаетъ только въ томъ случаѣ, когда долгъ неисправнаго плательщика обществу не будетъ сполна покрытъ продажею заложеннаго имущества, и когда притомъ не будетъ возможности отнести уплату недостающей до полнаго погашенія суммы на запасный капиталъ общества.

Digitized by Google

ciela do drugiego, drogą prawną: przez spadek, sprzedaż, darowiznę i t. d., z przeniesieniem jednak wierzytelności towarzystwa na nowych właścicieli, którzy jednocześnie stają się członkami towarzystwa i podpadają we wszystkiem pod rozporządzenia niniejszej ustawy.

Na wszelkie tego rodzaju przejścia nieruchomości z jednych rąk w drugie, uprzednie zezwolenie towarzystwa nie jest wymaganem.

§ **31**. W razie rozdziału nieruchomości poddanej pod bezpieczeństwo, towarzystwo może zezwolić na rozdział pożyczki, według swego uznania, byle jednak spłata długu w zupełności zabezpieczoną była.

ROZDZIAŁ III.

Listy zastawne.

§ **32**. Listy zastawne towarzystwa są dowodami jego długu, od którego winno wypłacać właścicielom listów zastawnych ustanowione procenta i wykupywać je z obiegu po cenie nominalnej, w terminach przepisanych.

Uwaga. Wysokość procentów i termina wypłat za listy zastawne, określone są w §§ 11, 12 i 40.

§ **33**. Regularna wypłata przez towarzystwo procentów od listów zastawnych i wycofanie tych ostatnich z obiegu, w terminach oznaczonych, zabezpieczone są względem właścicieli listów zastawnych: 1) hypoteką nieruchomości, na które udzielone zostały pożyczki w listach zastawnych (§ 2); 2) całym kapitałem zasobowym towarzystwa i jego majątkiem; nakoniec 3), w razie niedostateczności tych środków, zbiorową odpowiedzialnością wszystkich nieruchomości, poddanych pod bezpieczeństwo towarzystwa.

§ **34**. Jeżeliby który z dłużników towarzystwa zaległ w uiszczaniu przypadających od niego opłat terminowych, natenczas towarzystwo do czasu sprzedaży obciążonej nieruchomości, pokrywa niedobór i zaspokaja właścicieli listów zastawnych, ze swego kapitału zasobowego; zanim zaś ten ostatni utworzonym zostanie, z summ na ten cel przez towarzystwo zapożyczonych, na zasadzie § 3 niniejszej ustawy.

Zbiorowa odpowiedzialność wszystkich stowarzyszonych następuje w tym tylko razie, jeżeli dług zalegającego towarzystwu, nie będzie w zupełności zaspokojonym przez sprzedaż nieruchomości pod bezpieczeństwo poddanej, i jeżeli brakująca do zupełnego umorzenia summa, nie będzie mogła być zaspokojoną z kapitału zasobowego towarzystwa.

Digitized by Google

Участіе каждаго члена общества въ круговой отвѣтственности соразмѣряется съ капиталомъ, остающимся на немъ въ долгу, а не первоначально выданною ссудою.

§ **35**. Выпускъ закладныхъ листовъ допускается не иначе, какъ только въ видѣ ссудъ подъ залогъ имуществъ, на точномъ основаніи сего устава.

§ **36**. Сообразно количеству ссудъ, слѣдующихъ на представленныя къ залогу имущества, закладные листы выпускаются разрядами (серіями), ежегодно, въ два опредѣленные срока. Со дня выпуска начинается теченіе процентовъ по закладнымъ листамъ и разсчетъ платежей по ссудамъ.

О выпускѣ каждой новой серіи публикуется во всеобщее свѣдѣніе.

§ **37**. Бланки для закладныхъ листовъ могутъ быть печатаемы на счетъ общества, въ экспедиціи заготовленія государственныхъ бумагъ, по утвержденнымъ министерствомъ финансовъ образцамъ. Закладные листы, послѣ погашенія ихъ, препровождаются, съ надписью о томъ, въ министерство финансовъ, для уничтоженія.

§ **38**. Закладные листы выпускаются на предъявителя въ 100, 250, 500 и 1,000 руб.

На внесенные въ кассу общества на сохраненіе закладные листы или купоны, правленіе общества выдаетъ безплатно, на имя внесшаго оные лица, именныя свидѣтельства.

§ **39**. Закладные листы, какъ безъименные, обращаются посредствомъ простой передачи изъ рукъ въ руки. Передача же свидѣтельствъ, выдаваемыхъ, согласно предъидущему §, на имя представившаго закладные листы или купоны въ кассу общества на сохраненіе, должна сопровождаться трансфертомъ въ книгахъ общества.

§ **40**. Проценты съ закладныхъ листовъ уплачиваются обществомъ по истеченіи каждаго полугодія, въ сроки, какіе будутъ опредѣлены согласно § 36. Для полученія процентовъ прилагаются къ закладнымъ листамъ купоны на 10 лѣтъ впередъ, а по истеченіи сего срока выдается новый листъ съ купонами.

§ **41**. Общество обязано каждые шесть мѣсяцевъ выкупить извѣстное количество закладныхъ листовъ по нарицательной ихъ цѣнѣ, на сумму не менѣе той, какая слѣдуетъ къ погашенію по разсчету выданныхъ ссудъ.

Тиражъ сихъ листовъ производится за 4 мѣсяца до ихъ выкупа, и о вышедшихъ по оному №№ публикуется немедленно во всеобщее свѣдѣніе.

Digitized by Google

Udział każdego z członków towarzystwa w zbiorowej odpowiedzialności, oznacza się w stosunku do kapitału, ciążącego jeszcze na nim długu, nie zaś w stosunku do pierwotnie udzielonej pożyczki.

§ **35**. Wypuszczanie listów zastawnych może mieć miejsce nie inaczej, jak tylko sposobem pożyczek na hypotekę, w ścisłem zastosowaniu się do przepisów niniejszej ustawy.

§ **36**. Odpowiednio do ilości pożyczek, przypadających na poddane pod bezpieczeństwo nieruchomości, listy zastawne wypuszczają się corocznie, w dwóch oznaczonych terminach, serjami. Od dnia wypuszczenia rozpoczyna się bieg procentów od listów zastawnych i liczenie opłat od pożyczek.

O wypuszczeniu każdej nowej serji podaje się do publicznej wiadomości.

§ **37**. Blankiety na listy zastawne mogą być drukowane na rachunek towarzystwa, w ekspedycji do wygotowania papierów państwa, podług wzorów przez ministerjum skarbu zatwierdzonych. Listy zastawne, po ich umorzeniu, przesyłane są, ze stosownym nadpisem, do ministerjum skarbu dla zniszczenia.

§ **38**. Listy zastawne wypuszczane są na okaziciela po 100, 250, 500 i 1,000 rs.

Na złożone w kassie towarzystwa, do przechowania, listy zastawne lub kupony, dyrekcja towarzystwa wydaje bezpłatnie świadectwa na imię osoby wnoszącej.

§ **39**. Listy zastawne, jako bezimienne, przechodzą z rąk do rąk przez proste wydanie. Ustąpienie zaś świadectw, wydawanych na zasadzie § poprzedzającego, na imię składającego do przechowania listy zastawne lub kupony do kassy towarzystwa, winno być dopełnione za pośrednictwem przelewu w księgach towarzystwa.

§ **40**. Procenta od listów zastawnych, towarzystwo wypłaca po upływie każdego półrocza, w terminach, jakie oznaczone zostaną zgodnie z § 36. Dla pobierania procentów, dołączone są do listów zastawnych kupony na lat dziesięć naprzód; po upływie zaś tego terminu, wydaje się nowy arkusz z kuponami.

§ **41**. Towarzystwo jest obowiązane wykupywać co sześć miesięcy, pewną ilość listów zastawnych, po ich cenie imiennej, na summę nie niższą od tej, jaka przypada do umorzenia, podług rachunku udzielonych pożyczek.

Losowanie tych listów następuje na cztery miesiące przed ich spłatą, a o wyszłych w niem numerach podaje się bezzwłocznie do publicznej wiadomości.

Digitized by Google

Съ назначенныхъ къ выкупу по тиражу закладныхъ листовъ, слѣдующіе по нимъ проценты выдаются по то полугодіе включительно, въ которое послѣдовалъ тиражъ.

Закладные листы, вышедшіе въ тиражъ, представляются въ кассу общества, для полученія по нимъ капитала, со всѣми слѣдующими къ онымъ купонами. За недостающіе купоны, по коимъ срокъ платежа еще не наступилъ, съ предъявителей взыскивается стоимость ихъ.

§ 42. Платежъ процентовъ по закладнымъ листамъ, равно какъ и самаго капитала по листамъ, вышедшимъ въ тиражъ, производится предъявителямъ купоновъ и закладныхъ листовъ, послѣ надлежащей повѣрки оныхъ.

§ 43. Правленіе не принимаетъ никакихъ объявленій о потерѣ или пропажѣ закладныхъ листовъ или купоновъ.

§ 44. На поврежденные закладные листы или купоны выдаются дубликаты.

Ходатайствующій о выдачѣ ему дубликатовъ, обязанъ, вмѣстѣ съ поданною о томъ просьбою, представить въ правленіе общества поврежденные закладные листы или купоны, а также деньги на издержки по заготовленію новыхъ листовъ или купоновъ вмѣсто поврежденныхъ. Новые листы или купоны, долженствующіе имѣть надпись „дубликатъ", командированымъ со стороны общества лицомъ представляются, вмѣстѣ съ поврежденными, въ ипотечное отдѣленіе, для исполненія предписанныхъ § 27 формальностей. Затѣмъ новые листы или купоны выдаются владѣльцу оныхъ, поврежденные же подлежатъ передачѣ въ министерство финансовъ, для уничтоженія.

§ 45. Въ случаѣ пропажи выданнаго обществомъ свидѣтельства на имя внесшаго въ кассу общества на храненіе закладные листы или купоны, выдается новое свидѣтельство, по удостовѣреніи, что лицо, объявившее о пропажѣ, есть дѣйствительно то самое, коему по книгамъ общества принадлежитъ сіе свидѣтельство. Вмѣстѣ съ симъ печатается въ мѣстныхъ вѣдомостяхъ, на счетъ владѣльца утраченнаго свидѣтельства, о признаніи онаго за недѣйствительное.

§ 46. Не представленные, для полученія слѣдующихъ по нимъ платежей, купоны, по истеченіи 10 лѣтъ, а вышедшіе по тиражу закладные листы, по истеченіи 30 лѣтъ, послѣ срока, съ котораго они подлежали выкупу, теряютъ свое достоинство, причитающійся же на нихъ капиталъ поступаетъ въ пользу общества.

§ 47. Закладные листы общества принимаются въ залоги

Digitized by Google

Od przeznaczonych do wykupienia, skutkiem losowania listów zastawnych, przypadające procenta wypłacają się, po włącznie to półrocze, w którem nastąpiło losowanie.

Dla otrzymania przypadającego kapitału, listy zastawne wylosowane winny być składane w kassie towarzystwa, ze wszystkiemi do nich należącemi kuponami. Wartość brakujących kuponów, których termin wypłaty jeszcze nie nadszedł, potrąconą zostaje składającemu.

§ 42. Wypłata procentów od listów zastawnych, równie jak i samego kapitału za listy wylosowane, dopełnianą będzie okazicielom kuponów i listów zastawnych, po należytem ich sprawdzeniu.

§ 43. Dyrekcja nie przyjmuje żadnych zapowiedzeń o zagubieniu lub utracie listów zastawnych albo kuponów.

§ 44. Na uszkodzone listy zastawne albo kupony, wydawane są duplikaty.

Żądający wydania duplikatów, winien wraz z zaniesionem w tej mierze podaniem, przedstawić dyrekcji towarzystwa uszkodzone listy zastawne lub kupony, jak równie fundusz na koszta wygotowania nowych listów lub kuponów w miejsce uszkodzonych. Nowe listy lub kupony, które powinny mieć nadpis „duplikat", delegowany ze strony towarzystwa, składa wraz z uszkodzonemi, wydziałowi hypotecznemu, dla dopełnienia przepisanych w § 27 formalności. Po czem nowe listy lub kupony wydają się właścicielowi takowych, uszkodzone zaś przesyłają się do ministerjum skarbu dla zniszczenia.

§ 45. W razie utraty wydanego przez towarzystwo świadectwa na imię składającego w kassie towarzystwa do przechowania listy zastawne lub kupony, wydaje się nowe świadectwo, po przekonaniu się, że osoba donosząca o utracie, jest rzeczywiście tą samą, do której według ksiąg towarzystwa świadectwo to należy. Jednocześnie ogłasza się w miejscowych pismach, na koszt właściciela utraconego świadectwa o poczytaniu takowego za nieważne.

§ 46. Nie przedstawione do odbioru przypadających wypłat, kupony po upływie lat dziesięciu, a wylosowane listy zastawne po upływie lat trzydziestu, od terminu, w którym płatnemi się stały, tracą swoją wartość, przypadający zaś na nie kapitał przechodzi na korzyść towarzystwa.

§ 47. Listy zastawne towarzystwa przyjmują się na kaucje

Digitized by Google

по казеннымъ подрядамъ и поставкамъ въ такой цѣнѣ, какая въ послѣдствіи будетъ опредѣлена правительствомъ.

Подъ залогъ ихъ производятся ссуды государственными учрежденіями, согласно съ ихъ уставами.

§ **48**. За поддѣлку закладныхъ листовъ и купоновъ общества, виновные подвергаются наказаніямъ, опредѣленнымъ за поддѣлку государственныхъ бумагъ.

ГЛАВА IV.

Запасный капиталъ.

§ **49**. Запасный капиталъ общества составляется: *а*) изъ 2%, вносимыхъ заемщиками въ теченіи перваго и втораго годовъ послѣ выдачи каждой ссуды; *б*) изъ оставшагося, за покрытіемъ издержекъ по управленію общества, излишка отъ вносимой на сей предметъ по § 15 му $^1/_4$ процента; *в*) изъ денежныхъ штрафовъ за неисправный взносъ слѣдующихъ обществу срочныхъ платежей, опредѣляемыхъ на основаніи правилъ о порядкѣ взысканія долговъ обществу; *г*) изъ суммъ, поступающихъ въ общество за купоны и закладные листы, подвергшіеся давности по силѣ § 46 сего устава; *д*) изъ процентовъ, получаемыхъ отъ запаснаго капитала; *е*) наконецъ, изъ всякихъ случайныхъ доходовъ.

Примѣчаніе. Запасный капиталъ долженъ храниться въ государственныхъ процентныхъ бумагахъ, или въ процентныхъ бумагахъ частныхъ компаній, гарантированныхъ правительствомъ.

§ **50**. Запасный капиталъ общества составляетъ общую собственность всѣхъ лицъ, вступившихъ въ оное. Причитающаяся на долю каждаго изъ нихъ часть капитала, считается залогомъ принятыхъ обществомъ обязательствъ и, вмѣстѣ съ правомъ собственности заложеннаго въ обществѣ недвижимаго имущества, переходитъ по закону къ пріобрѣтателю имущества.

§ **51**. Нормальное количество запаснаго капитала установляется на $^1/_{14}$ часть всѣхъ слѣдующихъ обществу и обезпеченныхъ ипотечнымъ порядкомъ долговъ. Если превышающій это количество излишекъ составитъ сумму не менѣе $^1/_4$% со всѣхъ слѣдующихъ обществу и записанныхъ въ ипотекѣ долговъ, то онъ предназначается на уплату соотвѣтственной части слѣдующаго ко взносу въ общество перваго срочнаго платежа.

§ **52**. Послѣ совершеннаго погашенія взятой изъ общества ссуды, владѣлецъ недвижимаго имущества, изъ ипотеки коего ссуда эта исключена, въ правѣ требовать, чтобы ему, или кому по ипо-

Digitized by Google

przy przedsiębierstwach i dostawach rządowych, w takiej cenie, jaka w przyszłości przez rząd oznaczoną zostanie.

Na zastaw ich udzielane będą pożyczki przez instytucje rządowe, na podstawie ustaw tychże instytucyj.

§ 48. Za podrobienie listów zastawnych i kuponów towarzystwa, winni ulegają karom, przepisanym za podrabianie papierów państwa.

ROZDZIAŁ IV.

Kapitał zasobowy.

§ 49. Kapitał zasobowy towarzystwa tworzy się: *a*) z 2%, wnoszonych przez zaciągających pożyczkę, w przeciągu pierwszego i drugiego roku po udzieleniu każdej pożyczki; *b*) z reszty, pozostałej po potrąceniu wydatków na administrację, z wnoszonej na ten cel według § 15, ¼ procentu; *c*) z wymierzanych na zasadzie przepisów o ściąganiu należności towarzystwa, kar pieniężnych, za nieregularne wnoszenie należnych towarzystwu rat terminowych; *d*) z summ, przechodzących na korzyść towarzystwa za kupony i listy zastawne, uległe przedawnieniu na zasadzie § 46 niniejszej ustawy; *e*) z procentów, otrzymywanych od kapitału zasobowego; *f*) nakoniec ze wszelkich dochodów przypadkowych.

Uwaga. Kapitał zasobowy winien być zachowanym w papierach procentowych państwa, lub w gwarantowanych przez rząd papierach procentowych towarzystw prywatnych.

§ 50. Kapitał zasobowy towarzystwa, stanowi wspólną własność wszystkich stowarzyszonych. Przypadająca każdemu z nich część kapitału, uważaną jest za zabezpieczenie zobowiązań, przyjętych przez towarzystwo i przechodzi z samego prawa, łącznie z prawem własności nieruchomości, towarzystwu pod bezpieczeństwo poddanej, na nabywcę tejże nieruchomości.

§ 51. Normalna wysokość kapitału zasobowego, ustanawia się na $^1/_{14}$ część wszystkich przypadających towarzystwu i hipotecznie ubezpieczonych wierzytelności. Skoro przenosząca tę ilość przewyżka, dojdzie przynajmniej jednej czwartej procentu od wszystkich hipotecznie ubezpieczonych wierzytelności towarzystwa, takowa obróconą zostanie na spłatę odpowiedniej części najbliższej raty, towarzystwu przynależnej.

§ 52. Po zupełnem umorzeniu zaciągniętej od towarzystwa pożyczki, właściciel nieruchomości, z hipoteki której pożyczka ta wykreśloną zostaje, ma prawo żądać, aby jemu lub komu z porządku

Digitized by Google

течному порядку слѣдовать будетъ, выдѣлена была изъ общаго запаснаго капитала такая сумма, какая причтется въ пропорціи исключаемой изъ ипотеки суммы, къ общему итогу всѣхъ записанныхъ по ипотекѣ въ пользу общества долговъ.

При исключеніи изъ ипотеки части долга обществу, по случаю перевода остальной къ уплатѣ части онаго въ новый періодъ погашенія, заемщику ничего не выдѣляется изъ запаснаго капитала.

При исключеніи изъ ипотеки долга, уплаченнаго на основаніи § 17, посредствомъ сверхъобязательныхъ срочныхъ взносовъ, слѣдующая на долю члена, выбывающаго изъ общества, часть запаснаго капитала, исчисляется только соразмѣрно количеству ссудъ, погашенныхъ посредствомъ взноса обыкновенныхъ срочныхъ платежей, къ общему итогу всѣхъ записанныхъ въ ипотекѣ ссудъ общества.

Стоимость недвижимости, пріобрѣтенной на помѣщеніе управленія общества, равно какъ и стоимость движимыхъ предметовъ, служащихъ для употребленія общества, хотя принадлежитъ къ общей суммѣ запаснаго капитала, не входятъ однако въ разсчетъ при выдѣленіи изъ онаго части, слѣдующей каждому изъ выбывающихъ изъ общества членовъ, которые лишаются на всегда права на участіе въ помянутой части запаснаго капитала.

ГЛАВА V.

Управленіе общества.

§ 53. Дѣлами общества завѣдываютъ: 1) правленіе общества, 2) наблюдательный комитетъ, и 3) общее собраніе членовъ общества.

§ 54. Всѣ дѣла въ правленіи, комитетѣ и общемъ собраніи, рѣшаются простымъ большинствомъ голосовъ. Въ случаѣ равенства голосовъ, мнѣніе предсѣдательствующаго даетъ перевѣсъ.

Изъ сего правила изъемлются опредѣленія общаго собранія по слѣдующимъ предметамъ:

1) О дополненіи или измѣненіи правилъ сего устава.

2) Объ измѣненіи размѣра процентовъ по ссудамъ и закладнымъ листамъ.

3) О закрытіи общества и ликвидаціи его дѣлъ.

Въ сихъ случаяхъ, для дѣйствительности постановленія требуется: по первымъ двумъ пунктамъ не менѣе $^2/_3$ голосовъ членовъ, присутствующихъ въ собраніи, а по 3-му пункту не менѣе $^3/_4$ голосовъ.

Digitized by Google

hipotecznego przypadać będzie, wydzieloną została z ogólnego kapitału zasobowego taka summa, jaka wypadnie ze stosunku wykreślonej z hipoteki summy, do ogólnej summy wszystkich na rzecz towarzystwa zapisanych wierzytelności.

Przy częściowem wykreślaniu z hipoteki wierzytelności towarzystwa, z powodu przeniesienia zostającej do zapłaty reszty w nowy okres umorzenia, nie daje się dłużnikowi żaden udział z kapitału zasobowego.

Przy wykreślaniu z hipoteki długu, spłaconego na zasadzie § 17, przez wnioski nad obowiązkowe raty, przypadająca na udział członka wychodzącego z towarzystwa, część kapitału zasobowego, oblicza się jedynie w stosunku ilości pożyczek, umorzonych przez wnoszenie zwykłych rat terminowych, do ogólnej summy wszystkich zapisanych w hipotece pożyczek towarzystwa.

Wartość nieruchomości, nabytej na pomieszczenie zarządu towarzystwa, równie jak i wartość ruchomości, do użytku towarzystwa służących, chociaż należą do ogólnej summy kapitału zasobowego, nie wchodzą jednak w rachunek przy wydzielaniu z niego części, przypadającej każdemu z członków występujących z towarzystwa; członkowie ci utracają na zawsze prawo do udziału w pomienionej części kapitału zasobowego.

ROZDZIAŁ V.

Zarząd towarzystwa.

§ **53.** Sprawami towarzystwa zawiadują: 1) dyrekcja towarzystwa, 2) komitet nadzorczy, i 3) ogólne zebranie członków towarzystwa.

§ **54.** Wszystkie przedmioty w dyrekcji, komitecie i na ogólnem zebraniu, rozstrzygane są prostą większością głosów. W razie równości głosów, zdanie przewodniczącego przeważa.

Z pod tego przepisu wyjmują się uchwały ogólnego zebrania w przedmiotach następujących:

1) Co do uzupełnienia lub zmiany przepisów niniejszej ustawy.

2) Co do zmiany stopy procentowej od pożyczek i listów zastawnych.

3) Co do rozwiązania towarzystwa i jego likwidacji.

W tych razach, do ważności uchwały wymaga się, co do dwóch pierwszych punktów, przynajmniej $^2/_3$ głosów członków obecnych na zebraniu, a co do trzeciego punktu, przynajmniej $^3/_4$ głosów.

Digitized by Google

А. Правленіе общества.

§ 55. Въ правленіи сосредоточивается вся исполнительная и распорядительная власть.

§ 56. Правленіе состоитъ изъ трехъ директоровъ, избираемыхъ на три года въ общемъ собраніи. Двое изъ директоровъ могутъ быть избраны и изъ лицъ, несостоящихъ членами общества.

Съ развитіемъ операцій общества, число директоровъ можетъ быть увеличено.

§ 57. Директоры выбираются въ первомъ общемъ собраніи и послѣ того выбываютъ по жребію ежегодно по одному и замѣщаются вновь избранными. Директоры, выбывающіе изъ правленія, могутъ быть вновь избираемы. Три директора и три кандидата, назначаемые на основаніи слѣдующаго §, избираютъ одного изъ директоровъ въ предсѣдатели правленія.

§ 58. Засѣданія должны происходить въ присутствіи всѣхъ трехъ директоровъ; на случай отсутствія или болѣзни котораго либо изъ нихъ, выбираются на томъ же основаніи, какъ и директоры, три кандидата по порядку большинства, полученныхъ ими при избраніи голосовъ.

Кандидаты, заступающіе мѣсто директоровъ, пользуются на это время всѣми ихъ правами и несутъ наравнѣ съ директорами обязанности и отвѣтсвенность по дѣламъ правленія.

Засимъ никакое опредѣленіе правленія, безъ подписи трехъ присутствующихъ членовъ, не имѣетъ дѣйствія.

Примѣчаніе. Для ознакомленія съ ходомъ дѣлъ общества, кандидатамъ директоровъ предоставляется присутствовать въ правленіи, съ правомъ подавать свое мнѣніе по предметамъ совѣщанія, безъ участія однако въ окончательномъ рѣшеніи дѣлъ.

§ 59. Кандидаты, поступающіе на мѣсто директоровъ, выбывшихъ или удаленныхъ, остаются въ семъ званіи до истеченія срока, на который были избраны директоры, мѣсто коихъ они заступаютъ.

Примѣчаніе. О каждой перемѣнѣ въ своемъ составѣ, правленіе публикуетъ во всеобщее свѣдѣніе.

§ 60. Порядокъ производства дѣлъ въ правленіи опредѣляется по соглашенію его съ наблюдательнымъ комитетомъ и распубликовывается во всеобщее свѣдѣніе. Тѣмъ же порядкомъ составляются инструкціи для разныхъ должностныхъ лицъ по упра-

Digitized by Google

A. Dyrekcja towarzystwa.

§ **55.** W dyrekcji jednoczy się cała władza zarządzająca i wykonawcza.

§ **56.** Dyrekcja składa się z trzech dyrektorów, wybieranych na trzy lata, na ogólnem zebraniu. Dwóch dyrektorów może być wybranych i z pomiędzy osób nie będących członkami towarzystwa.

Z rozwinięciem działań towarzystwa, liczba dyrektorów powiększoną być może.

§ **57.** Dyrektorowie wybierani będą na pierwszem ogólnem zebraniu i następnie corocznie, losem po jednemu wychodzą i zastąpionymi zostają przez nowo wybranych. Dyrektorowie wychodzący z dyrekcji, mogą być na nowo wybranymi. Trzej dyrektorowie i trzej zastępcy, mianowani na zasadzie następującego §, obierają jednego z dyrektorów na prezesa dyrekcji.

§ **58.** Posiedzenia odbywać się winny w obecności wszystkich trzech dyrektorów; na wypadek nieobecności lub choroby któregokolwiek z nich, wybierani są na tej samej zasadzie co i dyrektorowie, trzej zastępcy podług większości głosów, otrzymanych przez nich przy wyborze.

Zastępcy dyrektorów, używają przez czas zastępstwa wszelkich praw dyrektorom służących, i ciążą ich narówni z dyrektorami obowiązki i odpowiedzialność w czynnościach dyrekcji.

Postanowienie dyrekcji nie podpisane przez trzech obecnych członków, nie ma ważności.

Uwaga. Dla obznajmienia zastępców z biegiem czynności towarzystwa, służy im prawo być obecnymi w dyrekcji, z prawem objawiania swego zdania w przedmiotach rozbieranych, bez udziału jednak w ostatecznem ich decydowaniu.

§ **59.** Zastępcy, wstępujący w miejsce dyrektorów, wyszłych lub oddalonych, pozostają w tym charakterze do upływu terminu, na jaki wybranymi byli dyrektorowie, miejsce których zastępują.

Uwaga. O każdej zmianie w składzie swoim zaszłej, dyrekcja podaje do powszechnej wiadomości.

§ **60.** Porządek załatwiania czynności w dyrekcji, przepisanym zostaje za porozumieniem jej z komitetem nadzorczym i podanym zostaje do powszechnej wiadomości. W tenże sam sposób układane są instrukcje dla różnych osób urzędujących w zarządzie towarzystwa.

Digitized by Google

вленію дѣлами общества. Измѣненія или дополненія таковаго порядка и инструкцій, могутъ послѣдовать не иначе, какъ съ утвержденія наблюдательнаго комитета.

§ **61**. Штаты личнаго состава и смѣты издержекъ по управленію дѣлами общества, составляются правленіемъ по соглашенію съ наблюдательнымъ комитетомъ.

Предполагаемое по этимъ штатамъ содержаніе директорамъ, членамъ наблюдательнаго комитета и лицамъ, служащимъ по управленію дѣлами общества, подлежитъ утвержденію общаго собранія.

Лица служащія въ правленіи общества, опредѣляются и увольняются правленіемъ.

§ **62**. Чиновникамъ, состоявшимъ въ государственной службѣ и перешедшимъ на службу по варшавскому городскому кредитному обществу, дозволяется продолжать вносить эмеритальную складку съ того оклада жалованья, съ какою уплачивали таковую, состоя въ дѣйствительной службѣ, и пользоваться правами на эмеритальную пенсію въ размѣрѣ того же оклада.

§ **63**. Директоры подлежатъ отвѣтственности, какъ личной такъ и по имуществу, за постановленіе опредѣленій, противныхъ настоящему уставу, или же постановленіямъ общаго собранія и наблюдательнаго комитета; но директоръ, заявившій особымъ мнѣніемъ несогласіе свое съ какимъ либо распоряженіемъ правленія, или по законнымъ причинамъ не участвовавшій въ постановленіи онаго, не отвѣчаетъ и за послѣдствія такого распоряженія.

§ **64**. Всѣ сношенія и переписка по обществу, какъ съ частными лицами, такъ и съ присутственными мѣстами производятся чрезъ правленіе на простой бумагѣ.

Всѣ акты и заключенія, вносимыя обществомъ въ ипотечныя книги, а равно выпускаемые обществомъ закладные листы, купоны и свидѣтельства, освобождаются отъ гербоваго сбора.

Примѣчаніе. Освобожденіе отъ гербовыхъ пошлинъ не распространяется на письменные акты, которые обязаны представлять лица, имѣющія дѣло съ обществомъ, въ видѣ документовъ.

§ **65**. Правленіе представляетъ ежегодно общему собранію и публикуетъ въ вѣдомостяхъ отчетъ, который въ самыхъ опредѣлительныхъ выраженіяхъ, и со всѣми числовыми данными, долженъ обнимать всѣ распоряженія какъ правленія, такъ и наблюдательнаго комитета, и бывшихъ въ теченіи года общихъ собраній, излагая отдѣльно ходъ и послѣдствія каждой операціи. Въ каждомъ отчетѣ должны непремѣнно находиться слѣдующія свѣдѣнія:

Digitized by Google

Zmiany lub uzupełnienia tego porządku i instrukcyj, mogą nastąpić nie inaczej, jak za potwierdzeniem komitetu nadzorczego.

§ **61**. Etat osobisty służby, równie jak etat wydatków na administrację, układane są przez dyrekcję za porozumieniem się z komitetem nadzorczym.

Projektowane w tych etatach wynagrodzenie dyrektorów, członków komitetu nadzorczego i osób zostających w służbie towarzystwa, podlega zatwierdzeniu ogólnego zebrania.

Osoby sprawujące obowiązki w dyrekcji towarzystwa, mianowane i uwalniane są przez dyrekcję.

§ **62**. Urzędnikom, którzy zostawali w służbie rządowej i przeszli do służby warszawskiego miejskiego towarzystwa kredytowego, dozwolonem jest dalsze wnoszenie składki emerytalnej, w stosunku tej płacy, od której uiszczali takową, zostając w służbie czynnej, i korzystanie z prawa do pensji emerytalnej, w stosunku do tejże płacy.

§ **63**. Dyrektorowie ulegają odpowiedzialności z osoby i majątku, za wydanie decyzyj przeciwnych niniejszej ustawie, czy też uchwałom ogólnego zebrania, lub komitetu nadzorczego; lecz dyrektor, który objawi przez rozpis niezgodzenie się na jakie z postanowień dyrekcji, lub który, z prawnych przyczyn, nie będzie w niem uczestniczył, nie odpowiada za skutki tego postanowienia.

§ **64**. Wszelkie stosunki i korrespondencja w przedmiotach dotyczących towarzystwa, tak z osobami prywatnemi jak i z władzami, załatwiane są przez dyrekcję na prostym papierze.

Wszelkie akta i wnioski, wnoszone przez towarzystwo do ksiąg hipotecznych, równie jak wypuszczane przez towarzystwo listy zastawne, kupony i świadectwa, są wolne od opłaty stemplowej.

Uwaga. Uwolnienie od opłat stemplowych nie rozciąga się do aktów na piśmie, które jako dokumenta, obowiązanemi są przedstawiać osoby mające interessa z towarzystwem.

§ **65**. Dyrekcja przedstawia corocznie ogólnemu zebraniu ogłasza w pismach sprawozdanie, które, w najtreściwszych wyrażeniach i ze wszelkiemi liczebnemi danemi, winno obejmować wszystkie rozporządzenia, tak dyrekcji, jak i komitetu nadzorczego, tudzież odbytych w ciągu roku ogólnych zebrań, z zamieszczeniem oddzielnie biegu i następstwa każdej operacji. W każdem sprawozdaniu winny koniecznie znajdować się wiadomości następujące:

Digitized by Google

1) О числѣ ссудъ и количествѣ капиталовъ, оставшихся въ долгу на заемщикахъ отъ предъидущаго отчетнаго періода.

2) О числѣ заемщиковъ, вновь поступившихъ въ общество и о количествѣ суммы, выданной въ ссуду.

3) О суммахъ, возвращенныхъ заемщиками въ кассу общества, въ теченіи отчетнаго періода: а) посредствомъ ежегодныхъ (обязательныхъ) погасительныхъ взносовъ; б) посредствомъ возврата частей капитала сверхъ обязательнаго погашенія; в) посредствомъ взысканія долга продажею заложеннаго имѣнія, при неисправности должника, и г) посредствомъ полученія изъ страховаго управленія вознагражденія за сгорѣвшія части заложенныхъ имуществъ.

4) О числѣ заемщиковъ и о суммѣ долговъ, остающихся непогашенными къ будущему періоду.

5) О суммѣ процентовъ, поступившихъ въ отчетный періодъ отъ заемщиковъ общества.

6) О пеняхъ и недоимкахъ въ платежѣ процентовъ и погашенія (по каждой статьѣ отдѣльно), оставшихся отъ предъидущаго періода, очищенныхъ, вновь накопившихся и состоящихъ къ будущему періоду, и всѣхъ имуществахъ, воспользовавшихся на основаніи сего устава льготами.

7) О количествѣ и употребленіи погасительнаго фонда и запаснаго капитала.

8) О числѣ и капиталѣ закладныхъ листовъ, оставшихся въ обращеніи къ началу отчетнаго года.

9) О числѣ и капиталѣ закладныхъ листовъ, вновь выпущенныхъ.

10) О числѣ и капиталѣ листовъ, преданныхъ уничтоженію въ теченіи отчетнаго періода: *а)* вслѣдствіе выкупа по тиражу; *б)* вслѣдствіе возврата, въ счетъ долга заемщиками; *в)* вслѣдствіе уплаты закладными листами за просроченныя и проданныя съ публичнаго торга имущества.

11) О числѣ и капиталѣ листовъ, остающихся въ обращеніи къ будущему періоду.

12) О процентныхъ купонахъ, предъявленныхъ къ размѣну, и о выданныхъ по нимъ суммахъ денегъ, какъ за отчетный періодъ, такъ и за предъидущіе періоды; о числѣ купоновъ, сроки размѣна по коимъ уже истекли, но кои остались еще непредъявленными.

13) О расходѣ на управленіе и всѣхъ прочихъ расходахъ общества.

14) О суммахъ, занятыхъ обществомъ (§ 3).

15) О количествѣ наличной суммы, хранящейся въ кассѣ общества.

Digitized by Google

1. O liczbie pożyczek i ilości kapitałów, pozostałych należnemi od wypożyczających, licząc od przeszłego okresu rachunkowego.

2. O liczbie nowo zaciągających pożyczki, którzy przystąpili do towarzystwa, i o wysokości summy udzielonych pożyczek.

3. O summach zwróconych przez dłużników do kassy towarzystwa, w ciągu okresu rachunkowego: *a)* przez coroczne (obowiązkowe) opłaty na umorzenie; *b)* przez zwrot części kapitału, niezależnie od obowiązkowego umorzenia; *c)* przez ściągnięcie należności drogą sprzedaży nieruchomości pod bezpieczeństwo poddanej, w skutek zaległości ze strony dłużnika; i *d)* przez podniesienie z instytucji ubezpieczeń wynagrodzenia za zgorzałe części nieruchomości, pod bezpieczeństwo poddanych.

4. O liczbie dłużników i summie długów, zostających nie umorzonemi na następny okres.

5. O summie procentów, wniesionych przez dłużników towarzystwa w ciągu okresu rachunkowego.

6. O karach pieniężnych i zaległościach procentów i umorzenia (co do każdej kategorji oddzielnie), pozostałych z poprzedzającego okresu, zaspokojonych, nowo przybyłych, i pozostających na następny okres, a także o wszystkich nieruchomościach, które korzystały ze zwłok w opłacie, na mocy niniejszej ustawy.

7. O ilości i użyciu funduszu umorzenia i kapitału zasobowego.

8. O liczbie i kapitale listów zastawnych, pozostających w obiegu do początku roku rachunkowego.

9. O liczbie i kapitale listów zastawnych nowo wypuszczonych.

10. O liczbie i kapitale listów, poddanych zniszczeniu w ciągu okresu rachunkowego: *a)* wykupionych skutkiem losowania; *b)* wskutek zwrotu, przez dłużników na rachunek długu; *c)* w skutek spłaty listami zastawnemi, za nieruchomości zalegające i sprzedane przez licytację publiczną.

11. O liczbie i kapitale listów, pozostających w obiegu do następnego okresu.

12. O kuponach procentowych, przedstawionych do wypłaty, i o wydanych za nie summach pieniężnych, tak za okres rachunkowy, jak i za poprzednie okresy; o ilości kuponów, których termina wypłaty już nadeszły, lecz które jeszcze przedstawione nie zostały.

13. O kosztach na administrację i wszelkich innych wydatkach towarzystwa.

14. O summach, zapożyczonych przez towarzystwo (§ 3).

15. O ilości gotowizny, znajdującej się w kassie towarzystwa.

Digitized by Google

Примѣчаніе: 1-е. За одинъ мѣсяцъ до совѣщаній общаго собранія, правленіе представляетъ годовой отчетъ на предварительное разсмотрѣніе наблюдательнаго комитета и за симъ отчетъ вносится (вмѣстѣ съ заключеніемъ наблюдательнаго комитета) на разсмотрѣніе общаго собранія въ печатныхъ экземплярахъ, которые и должны быть розданы членамъ по крайней мѣрѣ, за недѣлю до дня открытія собранія. По утвержденіи же отчетъ печатается, вмѣстѣ съ журналомъ собранія, во всеобщее свѣдѣніе.

2-е. Каждая изъ исчисленныхъ здѣсь статей должна быть показана въ отчетѣ отдѣльно и не можетъ быть сливаема съ другою.

3-е. За невѣрность въ показаніи цифръ въ отчетѣ и балансѣ отвѣтствуютъ директоры и прочія лица, ихъ подписавшія.

§ **66.** Кромѣ ежегодныхъ отчетовъ, правленіе публикуетъ:

1) Финансовый балансъ общества чрезъ каждые шесть мѣсяцевъ и не позже 6 недѣль, по истеченіи каждаго полугодія.

2) Заключеніе общихъ собраній и результаты ревизій наблюдательнаго комитета, а равно всѣ объясненія по нимъ правленія.

3) Заблаговременно о назначеніи общаго собранія.

Б. Наблюдательный комитетъ.

§ **67.** Наблюдательный комитетъ состоитъ изъ девяти членовъ, избираемыхъ на три года общимъ собраніемъ изъ членовъ общества, то есть по три члена ежегодно. Въ первый годъ существованія общества, общее собраніе избираетъ всѣхъ девять членовъ, изъ коихъ выбываютъ по жребію ежегодно по три члена и замѣщаются вновь избранными. Выбывающіе изъ комитета члены могутъ быть вновь избираемы.

§ **68.** Въ комитетѣ предсѣдательствуетъ одинъ изъ членовъ его, избранный прочими, срокомъ на три года. Мѣсто предсѣдателя заступаетъ въ случаѣ его отсутствія старшій членъ, по числу избирательныхъ балловъ. Въ случаѣ смерти предсѣдателя, или же продолжительнаго его отсутствія, комитетъ приступаетъ къ избранію изъ среды своей новаго предсѣдателя, на время недослуженное его предмѣстникомъ.

Для дѣйствительности постановленій наблюдательнаго комитета требуется участіе не менѣе пяти членовъ, включая и предсѣдателя.

Digitized by Google

Uwaga 1-a. Na miesiąc przed posiedzeniem ogólnego zebrania, dyrekcja poddaje sprawozdanie roczne pod uprzednie rozpoznanie komitetu nadzorczego, po czem sprawozdanie przedstawionem zostaje (wraz z wnioskami komitetu nadzorczego) pod rozpoznanie ogólnego zebrania, w drukowanych egzemplarzach, które winny też być rozdane członkom, przynajmniej na tydzień przed dniem otwarcia zebrania. Po zatwierdzeniu zaś, sprawozdanie podaje się wraz z protokółem zebrania, do powszechnej wiadomości.

Uwaga 2-a. Każda z wyliczonych tu pozycyj, winna być oddzielnie w sprawozdaniu wykazaną, i nie może być łączona z drugą

Uwaga 3-a. Za nierzetelność w wykazanych cyfrach w sprawozdaniu i bilansie, odpowiadają dyrektorowie i inne podpisane osoby.

§ **66.** Prócz sprawozdań corocznych, dyrekcja podaje do publicznej wiadomości:

1) Co sześć miesięcy bilans finansowy towarzystwa, najpóźniej w 6 tygodni po upływie każdego półrocza.

2) Uchwały ogólnych zebrań i rezultaty rewizyj, dopełnianych przez komitet nadzorczy, oraz wszelkie co do nich objaśnienia dyrekcji.

3) W właściwym czasie o naznaczeniu ogólnego zebrania.

B. Komitet nadzorczy.

§ **67.** Komitet nadzorczy składa się z dziewięciu członków, wybieranych na trzy lata przez ogólne zebranie, z pomiędzy członków towarzystwa, to jest po trzech członków corocznie. W pierwszym roku istnienia towarzystwa, ogólne zebranie wybiera wszystkich dziewięciu członków, z których corocznie wychodzi losem po trzech członków, zastępowanych przez nowo wybranych. Wychodzący z komitetu członkowie mogą być na nowo wybranymi.

§ **68.** W komitecie prezyduje jeden z jego członków, przez innych wybrany na trzy lata. Miejsce prezesa, w razie jego nieobecności, zastępuje starszy członek, według liczby otrzymanych głosów. W razie śmierci prezesa lub przedłużonej jego nieobecności, komitet przystępuje do wybrania z grona swego nowego prezesa, na czas, jaki jeszcze służył poprzedniemu.

Do ważności postanowień komitetu nadzorczego wymaganą jest obecność przynajmniej pięcu członków, licząc w to prezesa.

Digitized by Google

§ 69. Комитетъ составляетъ инструкцію, о производствѣ дѣлъ своихъ, и опредѣляетъ штатъ своей канцеляріи. Штатъ сей утверждается общимъ собраніемъ. Лица служащія въ канцеляріи комитета, назначаются и увольняются предсѣдателемъ комитета.

Наблюдательный комитетъ обязанъ наблюдать вообще за дѣйствіями правленія и разрѣшать встрѣчаемыя послѣднимъ затрудненія, въ предѣлахъ власти, предоставленной комитету уставомъ.

Особому вѣдѣнію наблюдательнаго комитета подлежатъ слѣдующія дѣла:

1) Утвержденіе и измѣненіе инструкціи директорамъ и лицамъ, служащимъ въ правленіи.

2) Предварительное разсмотрѣніе всѣхъ дѣлъ и вопросовъ, подлежащихъ утвержденію общаго собранія.

3) Ежегодныя и внезапныя, по усмотрѣнію комитета, ревизіи дѣлъ и кассы общества.

4) Разсмотрѣніе и рѣшеніе жалобъ, подаваемыхъ на правленіе и директоровъ.

§ 70. Два члена комитета, по очереди, постоянно присутствуютъ въ засѣданіяхъ правленія и каждый изъ нихъ можетъ требовать отъ онаго всякихъ свѣдѣній и объясненій.

В. Общее собраніе.

§ 71. Общее собраніе есть высшее учрежденіе общества, окончательно разрѣшающее всѣ касающіеся общества дѣла и вопросы, въ предѣлахъ настоящаго устава.

§ 72. Въ общемъ собраніи участвуютъ всѣ лица, получившія ссуды изъ общества и имѣющія по закону право распоряжаться своимъ имуществомъ.

Членъ общества (§ 2), нежелающій присутствовать въ общемъ собраніи, можетъ передать по довѣренности право голоса другому члену; но никто изъ присутствующихъ не можетъ имѣть болѣе двухъ голосовъ.

Вмѣсто же малолѣтнихъ, несовершеннолѣтнихъ, умалишенныхъ и вообще лицъ, находящихся подъ опекою, право голоса въ общихъ собраніяхъ общества принадлежитъ ихъ опекунамъ или попечителямъ.

Примѣчаніе. Каждый членъ общества, желающій участвовать въ общемъ собраніи, получаетъ въ правленіи общества особый для сего билетъ, въ коемъ обозначается его имя. Безъ билета никто не впускается въ залу собранія.

§ 73. Общія собранія бываютъ обыкновенныя и чрезвычайныя. Первыя созываются ежегодно въ назначаемый наблюдатель-

Digitized by Google

§ 69. Komitet przepisuje instrukcję co do sposobu prowadzenia interesów swoich i układa etat własnej kancellarji. Etat ten zatwierdzony zostaje przez ogólne zebranie. Osoby służące w kancellarji komitetu, mianowane i uwalniane są przez prezesa komitetu.

Komitet nadzorczy, obowiązany jest czuwać w ogólności nad czynnościami dyrekcji i rozstrzygać w granicach nadanej sobie przez ustawę władzy, trudności przez dyrekcję napotykane.

Do szczególnej attrybucji komitetu nadzorczego należą czynności następujące:

1) Zatwierdzanie i zmienianie instrukcji dla dyrektorów i osób służących w dyrekcji.

2) Uprzednie rozpoznanie wszelkich interessów i kwestyj, podpadających pod zatwierdzenie ogólnego zebrania.

3) Coroczne i nadzwyczajne, w czasie, przez komitet za właściwy uznanym, rewizje czynności i kassy towarzystwa.

4) Rozpoznanie i rozstrzyganie skarg, podawanych na dyrekcję i na dyrektorów.

§ 70. Dwaj członkowie komitetu, z kolei, uczestniczą stale na posiedzeniach dyrekcji i każdy z nich może żądać od tejże wszelkich wiadomości i objaśnień.

C. Ogólne zebranie.

§ 71. Ogólne zebranie jest najwyższą władzą towarzystwa, decydującą ostatecznie, w granicach niniejszej ustawy, wszystkie interessa i kwestje dotyczące towarzystwa.

§ 72. Na ogólnem zebraniu uczestniczą wszystkie osoby, które otrzymały pożyczki od towarzystwa, i którym służy z prawa możność rozporządzania swoim majątkiem.

Członek towarzystwa (§ 2), nieżyczący sobie uczestniczyć na ogólnem zebraniu, może przez pełnomocnictwo przelać prawo do głosu na drugiego członka; nikt jednak z uczestniczących, nie może mieć więcej jak dwa głosy.

Za małoletnich, usamowolnionych, obłąkanych, i w ogóle za osoby zostające pod opieką, prawo głosu na ogólnych zebraniach towarzystwa, służy ich opiekunom i kuratorom.

Uwaga. Każdy członek towarzystwa, żądający uczestniczyć na ogólnem zebraniu, otrzymuje od dyrekcji towarzystwa bilet oddzielny dla siebie, w którym nazwisko jego jest wymienione. Bez biletu nikt do sali zebrań wpuszczonym nie zostaje.

§ 73. Ogólne zebrania bywają zwyczajne i nadzwyczajne. Pierwsze zwoływane są corocznie w terminie stałym, przez komitet

Digitized by Google

нымъ комитетомъ постоянный срокъ, послѣднія же назначаются по усмотрѣнію правленія или комитета, для разсмотрѣнія дѣлъ чрезвычайныхъ, требующихъ немедленнаго разрѣшенія.

Для соблюденія въ общихъ собраніяхъ должнаго порядка, члены общества, не приступая ни къ какимъ сужденіямъ о дѣлахъ, избираютъ изъ среды себя, для каждаго собранія, предсѣдателя, на обязанность и отвѣтственность коего возлагается, какъ надзоръ за порядкомъ въ совѣщаніяхъ, такъ и ближайшее руководство сими послѣдними. Избраніе сего лица совершается подъ предсѣдательствомъ первоприсутствующаго члена въ наблюдательномъ комитетѣ.

§ **74**. Для дѣйствительности постановленій общаго собранія требуется присутствіе не менѣе 50 членовъ. Въ случаѣ неприбытія таковаго числа въ засѣданіе, наблюдательнымъ комитетомъ назначается другой срокъ, въ который совѣщанія общаго собранія признаются законными, не смотря уже на число явившихся въ собраніе членовъ.

Постановленія общаго собранія обязательны для всѣхъ членовъ общества. Журналъ засѣданія общаго собранія подписывается предсѣдательствующимъ и присутствующими.

§ **75**. Исключительному вѣдѣнію общаго собранія подлежатъ:

1) Избраніе или удаленіе отъ должности директоровъ правленія и членовъ наблюдательнаго комитета.

2) Разсмотрѣніе и утвержденіе годовыхъ отчетовъ правленія о всѣхъ его дѣйствіяхъ и оборотахъ общества.

3) Возвышеніе или пониженіе размѣра процентовъ по закладнымъ листамъ и по ссудамъ.

4) Окончательное постановленіе по испрашиваемымъ отъ правительства измѣненіямъ въ уставѣ, или по другимъ предметамъ.

5) Обсужденіе всѣхъ чрезвычайныхъ вопросовъ, равно предложеній правительства.

6) Постановленіе о закрытіи общества и ликвидаціи дѣлъ его.

§ **76**. Обсужденію общаго собранія подлежатъ только тѣ предметы, которые представлены будутъ на его разсмотрѣніе и рѣшеніе наблюдательнымъ комитетомъ.

Каждый изъ членовъ имѣетъ право, не позже какъ за 15 дней до засѣданія общаго собранія, передать свое предложеніе въ комитетъ, который обязанъ, если предложеніе подписано, по крайней мѣрѣ 30 членами, внести оное на разсмотрѣніе общаго собранія.

Digitized by Google

nadzorczy oznaczonym, ostatnie zaś zwoływane są w miarę uznania dyrekcji lub komitetu, dla rozpoznania nadzwyczajnych przedmiotów, wymagających bezzwłocznego rozstrzygnienia.

Dla utrzymania na ogólnych zebraniach należytego porządku członkowie towarzystwa, przed przystąpieniem do obrad, wybierają z grona swego na każde z osobna posiedzenie, przewodniczącego, na którego włożonym jest obowiązek i odpowiedzialność, czuwać nad porządkiem obrad i bezpośrednio niemi kierować. Wybór tej osoby dokonywanym jest pod przewodnictwem prezydującego członka w komitecie nadzorczym.

§ 74. Do ważności postanowień ogólnego zebrania wymaganą jest obecność przynajmniej pięćdziesięciu członków. W razie nieprzybycia takiej liczby członków na posiedzenie, komitet nadzorczy wyznacza powtórny termin, w którym obrady ogólnego zebrania poczytują się za ważne, bez względu na liczbę, przybyłych na zebranie członków.

Uchwały ogólnego zebrania są obowiązującemi dla wszystkich członków towarzystwa. Protokół posiedzenia ogólnego zebrania podpisuje się przez prezesa i obecnych.

§ 75. Pod wyłączne rozpoznanie ogólnego zebrania podpada.

1) Wybór lub usunięcie od obowiązków dyrektorów i członków komitetu nadzorczego.

2) Rozpoznanie i zatwierdzenie rocznych sprawozdań dyrekcji, o wszystkich jej czynnościach i obrotach towarzystwa.

3) Podwyższenie lub zniżenie stopy procentowej od listów zastawnych i pożyczek.

4) Ostateczna uchwała co do wyjednania od rządu zmian w ustawie, lub w innych przedmiotach.

5) Roztrząsanie wszelkich nadzwyczajnych kwestyj, równie jak wniosków ze strony rządu.

6) Wyrzeczenie o rozwiązaniu towarzystwa i jego likwidacji.

§ 76. Uchwale ogólnego zebrania podlegają te tylko przedmioty, które przedstawione będą do jego rozpoznania i decydowania przez komitet nadzorczy.

Każdy z członków ma prawo, byle nie poźniej jak na dni 15 przed dniem ogólnego zebrania, przedstawić wniosek swój komitetowi, który ma obowiązek, jeżeli wniosek ten podpisało przynajmniej 30 członków, poddać takowy pod rozpoznanie ogólnego zebrania.

Digitized by Google

ГЛАВА VI.

Мѣры къ исправному взысканію долговъ съ заложенныхъ имуществъ.

§ 77. Если заемщикъ не заплатитъ въ срокъ слѣдующихъ по займу его процентовъ и погашенія, то ему дается, по истеченіи сего срока, три мѣсяца льготы, съ платежемъ ½% за первый и по 1% за каждый послѣдующій мѣсяцъ просрочки на всю невнесенную сумму, по день уплаты недоимки или продажи имущества. При семъ, части мѣсяца принимаются: менѣе 16 дней, за полъ мѣсяца, а 16 дней и болѣе—за мѣсяцъ.

§ 78. По истеченіи трехъ льготныхъ мѣсяцевъ, если вся недоимка не будетъ пополнена, правленіе приступаетъ безотлагательно къ продажѣ заложеннаго въ обществѣ имущества съ публичныхъ торговъ. Постановленіе правленія по сему предмету не подлежитъ апелляціи.

§ 79. Назначивъ продажу съ публичныхъ торговъ просроченнаго имущества, правленіе составляетъ, по установленной формѣ, объяснительную записку и условія для торговъ.

Примѣчаніе. Форма и содержаніе объяснительной записки и условій для торговъ, утверждаются общимъ собраніемъ.

§ 80 Не позже 80 дней до назначеннаго для публичныхъ торговъ срока, правленіе командируетъ одно изъ служащихъ въ обществѣ, лицо, которое вноситъ въ ипотечную книгу заявленіе о предстоящей продажѣ и о срокѣ оной, съ указаніемъ нотаріуса, въ присутствіи коего будетъ производиться аукціонный торгъ, причемъ составляетъ проектъ надлежащей отмѣтки въ III раздѣлѣ ипотечнаго указателя, и прилагаетъ къ ипотечнымъ документамъ постановленіе о продажѣ, съ объяснительною запискою и условіями для торговъ.

Опредѣленіе ипотечнаго отдѣленія о внесеніи вышесказанной отмѣтки о продажѣ въ ипотечный указатель не подлежитъ апелляціи.

§ 81. Вмѣстѣ съ симъ правленіе дѣлаетъ распоряженіе о врученіи, чрезъ судебныхъ возныхъ, краткихъ увѣдомленій о назначеніи въ продажу просроченнаго недвижимаго имущества, и о срокѣ публичныхъ на оное торговъ, какъ владѣльцу просроченнаго имущества, такъ и лицамъ, заявившимъ въ ипотекѣ, до дня внесенія обществомъ въ ипотечный указатель отмѣтки о назначеніи въ продажу сего имущества, свои права на оное въ видѣ ипотечной записи или даже въ видѣ предостереженія, или отмѣтки; при семъ

Digitized by Google

ROZDZIAŁ VI.

Środki prawnego poszukiwania długów z nieruchomości, pod bezpieczeństwo poddanych.

§ 77. Jeżeli dłużnik nie uiści w termine należnych od pożyczki procentów i umorzenia, daną mu będzie trzymiesięczna zwłoka, licząc od upłynionego terminu, za opłatą od całej nie wniesionej summy, po ½ od sta za pierwszy, a po 1 od sta za każdy następny miesiąc zwłoki, do dnia zapłaty zaległości lub sprzedaży nieruchomości. Przy czem, części miesiąca przyjmują się: mniej jak 16 dni, za pół miesiąca, a 16 dni i więcej, za miesiąc.

§ 78. Jeżeli po upływie trzechmiesięcznej zwłoki, cała zaległość nie zostanie zaspokojoną, dyrekcja przystępuje bezzwłocznie do sprzedaży przez publiczną licytację nieruchomości, towarzystwu pod bezpieczeństwo poddanej. Decyzja dyrekcji w tej mierze nie ulega apellacji.

§ 79. Po nakazaniu sprzedaży przez publiczną licytację zalegającej nieruchomości, dyrekcja układa zbiór objaśnień i warunków podług formy przepisanej.

Uwaga. Forma i treść zbioru objaśnień i warunków, ulegają zatwierdzeniu ogólnego zebrania.

§ 80. Nie później jak na dni 80 przed terminem, do publicznej licytacji oznaczonym, dyrekcja deleguje jedną z osób zostających w służbie towarzystwa, która wniesie do księgi hipotecznej ostrzeżenie o mającej nastąpić sprzedaży i o terminie takowej, ze wskazaniem rejenta, przed którym licytacja odbytą zostanie; przy czem, delegowany projektuje odpowiednią treść do działu III wykazu hipotecznego, i składa do zbioru dokumentów decyzję względem sprzedaży, wraz ze zbiorem objaśnień i warunków licytacji.

Decyzja wydziału hipotecznego, dotycząca zapisania w wykazie hipotecznym wyż wzmiankowanego ostrzeżenia o sprzedaży, nie ulega apellacji.

§ 81. Jednocześnie dyrekcja poleca doręczenie przez woźnych sądowych, krótkich uwiadomień o wystawieniu na sprzedaż zalegających nieruchomości i o terminie do publicznej licytacji, tak właścicielowi zalegającej nieruchomości, jak i osobom, które, do dnia wniesienia przez towarzystwo do księgi wieczystej postanowienia o sprzedaży tej nieruchmości, objawiły w hipotece, swoje do niej prawa, czy to sposobem czystego wpisu, czy sposobem zastrzeżenia lub ostrzeżenia; przy czem dyrekcja zamieści, że w razie niedojścia do skutku sprzedaży, z powodu braku licytantów, naznaczonym zostanie drugi ostateczny

Digitized by Google

предваряетъ, что если продажа не состоится, по недостатку соискателей, то назначенъ будетъ другой окончательный для торговъ срокъ, въ который продажа утверждена будетъ за низшую цѣну, или же недвижимое имущество оставлено будетъ за обществомъ, безъ врученія новыхъ со стороны его увѣдомленій.

Сказанныя увѣдомленія должны быть вручены, по крайней мѣрѣ, за 70 дней до срока, назначеннаго для торговъ, въ дѣйствительныхъ, или значащихся по ипотечной книгѣ юридическихъ мѣстахъ жительства заинтересованныхъ лицъ. Лицамъ же, мѣсто жительства коихъ неизвѣстно по ипотекѣ, увѣдомленія вручаются порядкомъ, указаннымъ въ ст. 69 № 8 устава гражданскаго судопроизводства.

Примѣчаніе. Производство дѣлъ по наслѣдству, оставшемуся послѣ владѣльца просроченнаго имущества, или кредитора его или же лица, коему принадлежитъ какое либо право на сіе имущество, вытекающее изъ ипотеки, ни въ какомъ случаѣ не можетъ останавливать назначенной обществомъ продажи помянутаго имущества. Врученіе же увѣдомленій о семъ, совершается въ такомъ случаѣ порядкомъ, указаннымъ въ послѣднемъ пунктѣ ст. 447 устава гражданскаго судопроизводства.

§ 82. Кромѣ того, правленіе составляетъ краткое объявленіе о продажѣ просроченнаго недвижимаго имущества, съ указаніемъ, что объяснительная по сему предмету записка и условія для торговъ находятся въ ипотекѣ и въ правленіи общества.

Объявленіе это должно быть троекратно напечатано въ варшавскомъ дневникѣ и двухъ другихъ издаваемыхъ въ Варшавѣ періодическихъ газетахъ, съ промежутками времени не менѣе 8 дней и съ тѣмъ, чтобы послѣднее опубликованіе сдѣлано было за 50 дней до срока торговъ. Вышеупомянутое объявленіе сообщается также владѣльцу просроченнаго имущества не позже какъ за 50 дней до торговъ, не только въ дѣйствительномъ или юридическомъ мѣстѣ его жительства но и чрезъ управляющаго симъ имуществомъ, или чрезъ лицо, которое, по засвидѣтельствованію полицейскаго начальства, занимается, въ заложенномъ обществу домѣ, веденіемъ явочныхъ книгъ.

Одновременно съ врученіемъ означеннаго объявленія владѣльцу, оно выставляется:

1) На главныхъ дверяхъ описанной въ продажу недвижимости.

2) На доскѣ въ пріемной залѣ варшавскаго гражданскаго трибунала.

3) Въ пріемной залѣ городскаго ипотечнаго отдѣленія.

Digitized by Google

termin licytacji, w którym sprzedaż dopełnioną będzie za zniżoną cenę, lub też nieruchomość towarzystwu na własność przysądzoną zostanie, bez doręczenia nowych w tym względzie zawiadomień.

Wspomnione zawiadomienia, doręczone być winny przynajmniej na dni 70 przed terminem, naznaczonym do licytacji, w rzeczywistych lub prawnych, w księdze hipotecznej obranych zamieszkaniach osób interessowanych. Co zaś do osób, których miejsce zamieszkania z hipoteki nie jest wiadomem, zawiadomienia wręczone zostaną w sposób, wskazany w ustępie 8 art. 69 kodeksu postępowania cywilnego.

Uwaga. Postępowanie spadkowe po właścicielu zalegającej nieruchomości, po jego wierzycielu lub po osobie posiadającej jakiebądź, z hipoteki jawne prawa do tej nieruchomości, nie może w żadnym razie wstrzymywać postanowionej przez towarzystwo sprzedaży wzmiankowanej nieruchomości. Doręczenie zawiadomień dopełniać się będzie w tym razie w sposób, przepisany w ostatnim ustępie art. 447 kod. post. cywilnego.

§ 89. Prócz tego, dyrekcja układa krótkie obwieszczenia, zawiadamiające o sprzedaży zalegającej nieruchomości, z nadmienieniem, że zbiór objaśnień i warunków licytacji znajduje się w hipotece i w dyrekcji towarzystwa.

Obwieszczenie to winno być zamieszczone trzykrotnie w dzienniku warszawskim i w dwóch innych pismach perjodycznych, wychodzących w Warszawie, w przerwach czasu przynajmniej ośmiodniowych, tak, aby ostatnie ogłoszenie dopełnionem było na dni 50 przed terminem licytacji. Wyż wspomnione obwieszczenie doręcza się także właścicielowi zalegającej nieruchomości, nie później jak na dni 50 przed licytacją, nie tylko w rzeczywistem lub prawnem jego zamieszkaniu, lecz także u rządcy domu lub u osoby, która, według poświadczenia władzy policyjnej, zajmuje się prowadzeniem ksiąg ludności w domu, towarzystwu pod bezpieczeństwo poddanym.

Jednocześnie, z doręczeniem właścicielowi powyższego obwieszczenia, takowe rozlepionem zostaje:

1) Na głównych drzwiach nieruchomości pod sprzedaż poddanej.

2) Na tablicy w sali ustępowej trybunału cywilnego w Warszawie.

3) W sali ustępowej wydziału hipotecznego miejskiego.

Digitized by Google

4) На доскѣ въ подлежащемъ отдѣленіи варшавскаго окружнаго мироваго суда.

5) На дверяхъ, ведущихъ въ кассу общества.

О врученіи объявленія владѣльцу и выставленіи онаго въ вышепоименованныхъ мѣстахъ, признается достаточнымъ свидѣтельство судебнаго вознаго.

§ **83**. Документы о совершеніи всѣхъ вышеизъясненныхъ формальностей, правленіе представляетъ чрезъ служащее въ ономъ лицо, при надлежащемъ объявленіи, въ ипотечную книгу, не позже конца 45-го дня до назначеннаго для торговъ дня.

§ **84**. Должникъ, кредиторы и всѣ вообще заинтересованныя въ продажѣ просроченнаго имущества лица, не позже конца 40-го дня до торговъ, могутъ явиться къ назначенному для производства продажи нотаріусу и заявить въ ипотечной книгѣ возраженія относительно формъ всего производства.

По минованіи этого срока, никакихъ въ этомъ отношеніи возраженій не принимается.

§ **85**. Ипотечная книга со времени предъявленія командированнымъ, со стороны правленія общества лицомъ, доказательствъ о совершеніи формальностей, установленныхъ для продажи просроченныхъ имуществъ, должна находиться въ распоряженіи назначеннаго для производства торговъ нотаріуса.

§ **86**. Ипотечное отдѣленіе, не позже 35 дней до назначеннаго для торговъ срока, обязано разсмотрѣть и обсудить, совершены ли всѣ формальности или нѣтъ. Въ первомъ случаѣ оно свидѣтельствуетъ, что формальности эти, согласно существующимъ правиламъ, соблюдены, а въ послѣднемъ отмѣняетъ все производство.

§ **87**. На постановленіе ипотечнаго отдѣленія, изъясненное въ предъидущемъ §, можетъ быть подана жалоба въ апелляціонный судъ, въ теченіи восьми дней со времени воспослѣдованія его постановленія, но только тѣми изъ заинтересованныхъ лицъ, которыя заявили въ подлежащей ипотечной книгѣ возраженія относительно соблюденія установленныхъ для продажи просроченныхъ имуществъ формальностей.

Право подачи апелляціонной жалобы, въ тотъ же 8-ми дневный срокъ, принадлежитъ и правленію общества.

Вызовъ въ апелляціонный судъ выдается съ назначеніемъ срока въ 24 часа. Заявляющій апелляцію обязанъ вмѣстѣ съ тѣмъ представить въ ипотечную книгу копію вызова, врученнаго противной сторонѣ, безъ чего заявленіе апелляціи въ ипотечную книгу не допускается.

Digitized by Google

4) Na tablicy w sądzie pokoju okręgu warszawskiego, właściwego wydziału.

5) Na drzwiach, prowadzących do kassy towarzystwa.

Zaświadczenie woźnego sądowego o doręczeniu właścicielowi i rozlepieniu obwieszczenia w wyż wzmiankowanych miejscach, uważane jest za dostateczne.

§ 83. Dowody, przekonywające o dopełnieniu powyższych formalności, dyrekcja składa przez osobę w służbie jej zostającą, przy stosownem wniosku, do księgi hipotecznej, nie później jak na dni 45 przed dniem naznaczonym do licytacji

§ 84. Nie później jak na dni 40 przed dniem licytacji, dłużnik, wierzyciele i wszystkie w ogólności w sprzedaży zalegającej nieruchomości interessowane osoby, mogą się stawić przed rejentem do sprzedaży wyznaczonym i objawić w księdze wieczystej, zarzuty w przedmiocie form całego postępowania.

Po upływie tego terminu, żadne w tym przedmiocie zarzuty przyjmowane nie będą,

§ 85. Od chwili złożenia przez delegowanego ze strony dyrekcji towarzystwa, dowodów spełnienia formalności, przepisanych w przedmiocie sprzedaży zalegającej nieruchomości, księga wieczysta znajdować się powinna w posiadaniu rejenta, wyznaczonego do odbycia licytacji.

§ 86 Wydział hipoteczny, obowiązany jest nie później jak na dni 35 przed terminem licytacji, rozpoznać i wyrzec, czy dopełnionemi zostały wszelkie formalności, lub przeciwnie. W pierwszym przypadku wydział poświadcza, że formalności te, zgodnie z obowiązującemi przepisami zachowane zostały, w ostatnim zaś razie znosi całe postępowanie.

§ 87. Od decyzji wydziału hipotecznego, wspomnionej w poprzedzającym §, może być założoną skarga do sądu apellacyjnego, w ciągu ośmiu dni od czasu jej zapadnięcia, lecz przez te tylko z pomiędzy osób interessowanych, które objawiły w właściwej księdze hipotecznej zarzuty w przedmiocie niezachowania formalności, co do sprzedaży zalegających nieruchomości.

Prawo podania skargi apellacyjnej w tymże 8 dniowym terminie, służy i dyrekcji towarzystwa.

Pozew przed sąd apellacyjny, wydają się z oznaczonem terminem za 24 godzin. Apellujący winien jednocześnie złożyć do księgi hipotecznej kopię pozwu, wręczonego stronie przeciwnej, inaczej nie będzie dopuszczonem objawienie apellacji w księdze hipotecznej.

Digitized by Google

Апелляціонный судъ рѣшаетъ дѣла сего рода по реестру сокращенныхъ сроковъ, предъ всѣми другими, въ присутствіи сторонъ или заочно; рѣшенія сего суда считаются окончательными, и за симъ, на оныя не принимаются ни обыкновенныя опозиціонныя жалобы, ни жалобы постороннихъ лицъ.

Приговоръ апелляціоннаго суда долженъ быть врученъ противной сторонѣ и внесенъ въ ипотечную книгу прежде срока, назначеннаго для производства торговъ.

§ **88**. Торги производятся въ назначенный срокъ, порядкомъ, указаннымъ въ 707 и 708 статьяхъ устава гражданскаго судопроизводства, при командированномъ для сего нотаріусѣ или при заступающемъ его мѣсто.

Торги начинаются съ той суммы, какая выдана была владѣльцу въ ссуду, отъ общества, съ надбавкою 50%.

Желающіе участвовать въ торгахъ могутъ явиться къ онымъ лично, или прислать повѣреннаго, или судебнаго защитника.

Продаваемое имущество поступаетъ въ собственность того, кто предложитъ на торгахъ за оное самую высшую цѣну. Протоколъ о торгахъ, составленный нотаріусомъ, служитъ актомъ, доказывающимъ пріобрѣтеніе проданной по требованію общества недвижимости.

Примѣчаніе 1 ое. Относительно удостовѣренія тождества лицъ, формы довѣренности и избранія юридическаго мѣста жительства, нотаріусъ обязанъ руководствоваться существующими на сей предметъ узаконеніями.

Примѣчаніе 2-ое. Если предложившимъ на торгахъ самую высшую цѣну за продаваемую недвижимость былъ судебный защитникъ, то онъ примѣнительно къ ст. 709 устава гражданскаго судопроизводства, обязанъ, въ теченіи трехъ дней послѣ торговъ, внести въ ипотечную книгу заявленіе о томъ въ чью пользу послѣдовало пріобрѣтеніе, иначе онъ подвергается всѣмъ означеннымъ въ сей 709 ст. послѣдствіямъ.

§ **89**. До дня торга и даже во время производства торговъ, но прежде окончанія таковыхъ, заемщику дозволяется внести взыскиваемую съ него обществомъ сумму (§§ 77, 78 и 93), и тѣмъ освободить недвижимость свою отъ продажи.

Правомъ этимъ заемщикъ не можетъ уже воспользоваться послѣ производства торговъ, хотя бы даже назначены были, согласно § 90, переторжка, или же, согласно § 93, новые торги.

§ **90**. Въ теченіе 8-ми дней, послѣ состоявшейся продажи съ торговъ, дозволяется предложить за продаваемую недвижимость высшую цѣну, по крайней мѣрѣ, на ¼ противъ состоявшейся на

Digitized by Google

Sąd apellacyjny rozstrzyga sprawy tego rodzaju z rejestru terminów skróconych, przed wszelkiemi innemi, ocznie lub zaocznie; wyroki tego sądu poczytują się za ostateczne i nie służy przeciwko nim ani oppozycja zwyczajna, ani oppozycja trzeciego.

Wyrok sądu apellacyjnego winien być wręczony stronie przeciwnej i wniesiony do księgi hipotecznej przed terminem, oznaczonym do odbycia licytacji.

§ **88**. Licytacja odbywa się w terminie oznaczonym, w sposób wskazany w artykułach 707 i 708 kodeksu postępowania cywilnego, przed wyznaczonym do tej czynności rejentem, lub zastępującym jego miejsce.

Licytacja rozpoczyna się od summy, udzielonej przez towarzystwo właścicielowi pożyczki, podwyższonej o 50%.

Pragnący uczestniczyć w licytacji, mogą stawać do takowej osobiście, lub przez pełnomocnika, albo przez obrońcę sądowego.

Nieruchomość na sprzedaż wystawiona, przechodzi na własność tego, kto na licytacji najwyższą postąpił za nią summę. Protokół licytacji, sporządzony przez rejenta, służy za dowód nabycia nieruchomości, na żądanie towarzystwa sprzedanej.

Uwaga 1-a. W przedmiocie poświadczenia tożsamości osób, formy pełnomocnictwa i obioru zamieszkania prawnego, rejent obowiązany jest stosować się do obowiązujących w tej mierze przepisów.

Uwaga 2-a. Jeżeliby postępującym na licytacji najwyższą cenę za wystawioną na sprzedaż nieruchomość był obrońca sądowy, obowiązanym on będzie odpowiednio do art. 709 kod. post. cyw, w dniach trzech po licytacji, złożyć w księdze wieczystej deklarację, na czyją rzecz nabycie nastąpiło; w razie przeciwnym, podlega on wszystkim w art. 709 wskazanym skutkom.

§ **89**. Do dnia licytacji, a nawet podczas jej odbywania, byle przed jej ukończeniem, wolno jest dłużnikowi wnieść summę (§§ 77, 78 i 93) od niego przez towarzystwo poszukiwaną i tym sposobem uwolnić nieruchomość od sprzedaży.

Z prawa tego, dłużnik korzystać nie może po odbyciu licytacji, chociażby nawet naznaczoną była, na zasadzie § 90, nadlicytacja, lub z mocy § 93, relicytacja.

§ **90**. W przeciągu ośmiu dni po nastąpionej sprzedaży przez licytację, dozwolonem jest postąpić za sprzedawaną nieruchomość, szacunek wyższy przynajmniej o $1/4$ część od postąpionego na licytacji.

Digitized by Google

торгахъ. На сей конецъ совершается въ ипотечной книгѣ у завѣдывающаго продажнымъ производствомъ нотаріуса соотвѣтственное заявленіе и представляется въ кассу правленія общества залогъ, опредѣленный въ условіяхъ къ торгамъ.

Нотаріусъ обязанъ, въ теченіе 48 часовъ, препроводить засвидѣтельствованную копію сказаннаго объявленія въ правленіе общества, которое назначаетъ срокъ для переторжки не позже какъ чрезъ 20 дней послѣ первыхъ торговъ, и печатаетъ краткія о семъ объявленія въ публичныхъ вѣдомостяхъ; документы же о таковомъ опубликованіи вноситъ въ ипотечную книгу не позже 5 дней до срока переторжки. Ипотечное отдѣленіе, разсмотрѣвъ, исполнены ли вышепоименованныя формальности, постановляетъ окончательное рѣшеніе на счетъ производства переторжки.

Въ переторжкѣ могутъ участвовать, не только тотъ, за кѣмъ осталась недвижимость на торгахъ, и лицо, предложившее потомъ за оную высшую цѣну, но и всѣ желающіе торговаться, по условіямъ къ торгамъ. Пріобрѣтеніе недвижимости утверждается за тѣмъ, кто предложилъ при переторжкѣ самую высшую цѣну.

Если въ назначенный для переторжки срокъ, никто изъ соискателей и даже лицо, предложившее высшую на $1/4$ часть цѣну, не явится, то пріобрѣтеніе недвижимости утверждается за симъ послѣднимъ, который обязывается исполнить условія торговъ.

Для явки въ этотъ срокъ ни какія повѣстки не вручаются и, какъ пріобрѣтатель недвижимости съ торговъ, такъ и предложившій за оную высшую на $1/4$ часть цѣну, сами должны соблюсти означенный срокъ.

Во всякомъ случаѣ нотаріусъ составляетъ протоколъ о состоявшейся, или несостоявшейся переторжкѣ, а также о явкѣ или неявкѣ въ срокъ предложившаго за продаваемую недвижимость высшую, на $1/4$ часть, цѣну.

Послѣ продажи недвижимости посредствомъ переторжки, новое предложеніе высшей за оную цѣны уже недопускается.

§ **91.** Пріобрѣтатель продаваемаго имущества, не позже 30 дней послѣ публичныхъ торговъ, долженъ представить, въ узаконенномъ на то порядкѣ, доказательства о выполненіи имъ условій торговъ.

Ипотечное отдѣленіе, по надлежащемъ удостовѣреніи объ исполненіи помянутыхъ условій, постановляетъ въ ипотечной книгѣ адъюдикаціонное рѣшеніе, съ приказаніемъ прежнему владѣльцу, арендаторамъ, залогодержателямъ и другимъ лицамъ, имѣю-

Digitized by Google

W tym celu zeznaną zostaje w księdze hipotecznej przed rejentem, sprzedaż odbywającym, stosowna deklaracja i składa się w kassie towarzystwa vadjum, postanowione w warunkach licytacyjnych.

Rejent obowiązany jest w ciągu 48 godzin, przesłać poświadczoną kopiję wspomnionej deklaracji dyrekcji towarzystwa, która wyznacza termin do nadlicytacji, najpóźniej w dni 20 po pierwszej licytacji, i ogłasza krótkie o tem zawiadomienia w pismach publicznych; dowody dotyczące tego ogłoszenia, wnosi do księgi hipotecznej, najpóźniej na dni 5 przed terminem nadlicytacji. Wydział hipoteczny po rozpoznaniu, czy dopełnione zostały powyższe formalności, wydaje decyzję w ostatniej instancji w przedmiocie odbycia nadlicytacji.

W nadlicytacji mogą brać udział, nie tylko ten, który otrzyma przybicie nieruchomości na licytacji i osoba, która następnie, wyższy za nią postąpiła szacunek, ale i każdy mający chęć kupna na warunkach licytacyjnych. Przybicie nieruchomości następuje na rzecz tego, który w czasie nadlicytacji, najwyższą postąpił cenę.

Jeżeli w terminie do nadlicytacji wyznaczonym, nie stawi się nikt ze współubiegających się, ani też osoba, która postąpiła wyższy o $1/4$ część szacunek, wówczas przybicie nieruchomości następuje na rzecz tej ostatniej, która obowiązaną będzie dopełnić warunków licytacyjnych.

Do stawienia się w tym terminie, żadne wezwania wręczane nie będą, a tak nabywca nieruchomości, jak i postępujący za nią wyższy o $1/4$ część szacunek, obowiązani są sami dopilnować oznaczonego terminu.

W każdym razie, rejent spisuje protokół o nastąpionej lub nienastąpionej nadlicytacji, ze wzmianką o stawieniu się lub niestawieniu na termin, postępującego za nieruchomość wyższy o $1/4$ część szacunek.

Po sprzedaży nieruchomości w drodze nadlicytacji, nowe postąpienie wyższego za nią szacunku, nie jest już dopuszczonem.

§ **91.** Nabywca sprzedawanej nieruchomości, najpóźniej w dni 30 po licytacji, winien złożyć w porządku przepisanym, dowody zadość uczynienia warunkom licytacyjnym.

Wydział hipoteczny, po należytem przekonaniu się o zadość uczynieniu wspomnionym warunkom, spisuje w księdze hipotecznej wyrok adjudykacyjny i nakazuje poprzedniemu właścicielowi, dzierżawcom, zastawnikom i innym osobom, korzystającym z użytkowania ca-

Digitized by Google

щимъ въ пользованіи всю недвижимость, или только часть оной, оставить свободною эту недвижимость подъ страхомъ личнаго принужденія.

Вмѣстѣ съ тѣмъ ипотечное отдѣленіе опредѣляетъ, соотвѣтственно цѣнѣ недвижимости, количество гербовыхъ пошлинъ.

За симъ, по представленіи покупщикомъ доказательства объ уплатѣ гербовой пошлины, письмоводитель ипотечной канцеляріи выдаетъ ему адъюдикаціонное рѣшеніе, снабженное обыкновенною исполнительною надписью.

Если же условія къ торгамъ не исполнены, ипотечное отдѣленіе отказываетъ въ выдачѣ адъюдикаціоннаго рѣшенія.

§ **92**. Апелляціонная жалоба на рѣшеніе ипотечнаго отдѣленія объ исполненіи условій къ торгамъ, а также и на адъюдикаціонное рѣшеніе, можетъ быть подана заинтересованными лицами въ обыкновенномъ порядкѣ, съ соблюденіемъ въ этомъ отношеніи предписанныхъ существующими законами формальностей и сроковъ, и никакъ не останавливаетъ исполненія адъюдикаціоннаго рѣшенія, со вводомъ покупщика во владѣніе пріобрѣтенною имъ недвижимостью.

Апелляціонная повѣстка должна быть внесена апелляторомъ въ ипотечную книгу.

§ **93**. Если пріобрѣвшій недвижимость съ публичныхъ торговъ, или же предложившій за нее высшую на $1/4$ часть цѣну, не представитъ въ теченіи 30 дней доказательствъ объ исполненіи условій къ торгамъ, то принудительная продажа признается не состоявшеюся, и неисполнившій условій къ торгамъ теряетъ представленый имъ залогъ.

Таковымъ залогомъ удовлетворяются всѣ слѣдующія въ то время обществу недоимочные срочные платежи, штрафы и издержки по принудительной продажѣ

Вмѣстѣ съ тѣмъ исключаются безотлагательно изъ ипотечнаго указателя, посредствомъ соотвѣтственнаго объявленія, всѣ относящіяся къ несостоявшейся продажѣ записи.

Остальная часть залога вносится въ кредитное установленіе для выдачи кредиторамъ по ипотечному порядку.

Если бы залогомъ не были покрыты всѣ вышепоименованныя претензіи, то правленіе объявляетъ новые торги на страхъ неисправнаго пріобрѣтателя, каковая мѣра относится безусловно къ продажамъ, производимымъ для взысканія, на основаніи § 18 настоящаго устава, всей ссуды или части оной.

§ **94**. Количество издержекъ по продажѣ установляется правленіемъ общества, на опредѣленіе котораго по этому предмету

Digitized by Google

łej nieruchomości, lub części jej, ustąpić z takowej pod rygorem przymusu osobistego.

Jednocześnie, wydział hipoteczny ustanawia wysokość opłaty, stemplowej w stosunku do szacunku nieruchomości.

Następnie, po złożeniu przez nabywcę dowodów opłaty stempla pisarz kancellarji hipotecznej, wydaje mu wyrok adjudykacyjny, opatrzony zwykłą klauzulą egzekucyjną.

Jeżeli warunki licytacyjne dopełnionemi nie zostały, wydział hipoteczny odmawia wydania wyroku adjudykacyjnego.

§ **92.** Skarga apellacyjna od decyzji wydziału hipotecznego, dotyczącej zadość uczynienia warunkom licytacyjnym, równie jak odwyroku adjudykacyjnego, zaniesioną być może przez osoby interessowane, w zwykłym porządku, z zachowaniem w tej mierze formalności i terminów, przepisanych obowiązującemi prawami, i nie wstrzymuje bynajmniej wykonania wyroku adjudykacyjnego, ani też wprowadzenia nabywcy w posiadanie zalicytowanej nieruchomości.

Pozew apellacyjny winien być przez odwołującego się złożonym do księgi wieczystej.

§ **93.** Jeżeli nabywający nieruchomość na licytacji, lub postępujący za nią wyższy o $\frac{1}{4}$ część szacunek, nie złoży w przeciągu 30 dni dowodów spełnienia warunków licytacyjnych, to sprzedaż przymusowa uważaną będzie za nie nastąpioną, a nie czyniący zadość warunkom licytacyjnym, utraci vadjum przez siebie złożone.

Z vadjum tego zaspokojone zostają wszystkie przypadające wówczas towarzystwu zaległe opłaty terminowe, kary pieniężne i koszta przymusowej sprzedaży.

Jednocześnie wykreślonemi zostaną bez straty czasu, z wykazu hipotecznego, za stosownym wnioskiem, wszelkie wpisy, niedoszłej do skutku sprzedaży dotyczące.

Pozostała część vadjum wniesioną zostaje do instytucji kredytowej dla wydania wierzycielom, podług porządku hipotecznego.

Jeżeliby vadjum nie pokryło wszystkich wyż wspomnionych należności, to dyrekcja ogłasza relicytację na koszt i niebezpieczeństwo uchybiającego nabywcy. Relicytacja ta bezwarunkowo będzie miała miejsce w sprzedażach, odbywanych dla ściągnięcia na zasadzie § 18 niniejszej ustawy, całości lub części pożyczki.

§ **94.** Wysokość kosztów sprzedaży ustanowioną zostaje przez dyrekcję towarzystwa, od decyzji której w tym przedmiocie skarga

Digitized by Google

подаются жалобы въ наблюдательный комитетъ, рѣшенія же сего послѣдняго считаются окончательными.

§ **95**. Срокъ новыхъ торговъ объявляется въ ипотечномъ указателѣ посредствомъ лица, командированнаго правленіемъ общества.

За 15 дней до помянутаго срока, печатается одинъ только разъ въ публичныхъ вѣдомостяхъ объявленіе о новыхъ торгахъ, и таковое выставляется къ всеобщему свѣдѣнію въ мѣстахъ, указанныхъ въ § 82.

Экземпляръ объявленія вручается, посредствомъ судебнаго вознаго, неисправному покупщику.

Доказательства о совершеніи всѣхъ этихъ формальностей, за 10 дней до срока новыхъ торговъ, представляются въ ипотечную книгу.

Ипотечное отдѣленіе, не позже трехъ дней до новыхъ торговъ разсматриваетъ помянутыя доказательства и окончательно рѣшаетъ относительно исполненія формальностей.

Новые торги начинаются съ цѣны, установленной для первыхъ торговъ.

За разницу цѣны, состоявшейся на первыхъ торгахъ, съ цѣною, предложенною при новыхъ, отвѣчаетъ неисправный пріобрѣтатель подъ страхомъ личнаго задержанія, а еслибы предложенная на новыхъ торгахъ цѣна превышала цѣну, предложенную на первыхъ торгахъ, то неисправный пріобрѣтатель не имѣетъ права на излишекъ, который обращается на покрытіе ипотечныхъ долговъ, по порядку классификаціоннаго плана, въ случаяхъ же неимѣнія таковыхъ долговъ, въ пользу владѣльца продаваемой недвижимости.

§ **96**. Если въ срокъ для первыхъ, или для новыхъ торговъ соискателей не окажется, то правленіе общества назначаетъ новый срокъ для вторичныхъ торговъ. О таковомъ срокѣ, не позже 20 дней до онаго, печатаются въ публичныхъ вѣдомостяхъ, двукратныя, съ промежуткомъ не менѣе 8 дней, объявленія и таковыя выставляются ко всеобщему свѣдѣнію въ мѣстахъ, указанныхъ въ § 82, съ заявленіемъ, что по случаю несостоявшихся первыхъ торговъ, вторичные начнутся съ непогашеннаго до сихъ поръ количества ссуды общества, по присоединеніи къ оному накопившихся недоимокъ, издержекъ и штрафовъ, и съ соблюденіемъ, сверхъ того, упомянутыхъ въ § 79 сего устава, условій для торговъ.

За 10 дней до срока для вторичныхъ торговъ, командированное правленіемъ лицо представляетъ въ ипотечную книгу доказательства новаго производства о продажѣ, для разсмотрѣнія оныхъ

Digitized by Google

zanoszoną być może do komitetu nadzorczego, decyzje zaś komitetu są ostateczne.

§ **95.** Termin relicytacji objawionym zostaje w wykazie hipotecznym, przez delegowanego ze strony dyrekcji towarzystwa.

Na dni 15 przed wspomnionym terminem, zamieszcza się raz jeden tylko w pismach publicznych obwieszczenie o relicytacji i takowe rozlepia się w miejscach, wskazanych w § 82.

Egzemplarz obwieszczenia, doręczonym zostaje przez woźnego sądowego uchybiającemu nabywcy.

Dowody dopełnienia wszystkich tych formalności, na 10 dni przed terminem relicytacji, wniesione zostają do księgi hipotecznej.

Wydział hipoteczny, nie później jak na dni trzy przed relicytacją rozpoznaje wspomnione dowody i wyrzeka ostatecznie w przedmiocie dopełnienia formalności.

Relicytacja rozpocznie się od summy, ustanowionej dla pierwszej licytacji.

Za różnicę pomiędzy szacunkiem, postąpionym na pierwszej licytacji, a szacunkiem, postąpionym na relicytacji, uchybiający nabywca odpowiedzialnym jest pod rygorem przymusu osobistego. Jeżeliby zaś szacunek, postąpiony na relicytacji, przewyższał summę, postąpioną na pierwszej licytacji, uchybiający nabywca nie ma prawa do przewyżki, która obróconą zostaje na pokrycie długów hipotecznych, na zasadzie planu klassyfikacyjnego, a w razie nieistnienia tych długów, na rzecz właściciela sprzedawanej nieruchomości.

§ **96.** Jeżeliby w terminie, wyznaczonym do licytacji, lub do relicytacji, nie stawili się chęć kupna mający, dyrekcja towarzystwa wyznacza nowy termin do powtórnej licytacji. Najpóźniej na dni 20 przed tym terminem, zamieszczone zostają w pismach publicznych dwukrotne, z przerwą przynajmniej 8 dniową, ogłoszenia, i takowe rozlepiają się w miejscach, wskazanych w § 82, z nadmienieniem: że z powodu spełzłej pierwszej licytacji, powtórna rozpocznie się od nieumorzonej reszty pożyczki towarzystwa, z dodaniem do niej narosłych zaległości, kosztów i kar, i z obowiązkiem spełnienia warunków licytacyjnych, wzmiankowanych w § 79 niniejszej ustawy.

Na dni 10 przed terminem powtórnej licytacji, delegowany ze strony dyrekcji składa do księgi hipotecznej dowody nowego postępowania w przedmiocie sprzedaży, celem rozpoznania takowych przez wy-

Digitized by Google

ипотечнымъ отдѣленіемъ, которое окончательно рѣшаетъ относительно исполненія формальностей.

Ежели и въ этотъ вторичный срокъ соискателей не окажется, общество заявляетъ тотчасъ же въ протоколѣ требованіе объ утвержденіи за нимъ недвижимости и, получивъ таковое, переписываетъ право собственности на свое имя и исключаетъ изъ ипотечнаго указателя всѣ долги и повинности, кромѣ обязательствъ и повинностей, имѣющихъ первенство передъ ссудою общества.

Общество принимаетъ на себя сверхъ того обязанность производить всѣ платежи пользующіеся преимуществомъ на удовлетвореніе по силѣ ст. 41 положенія объ ипотекѣ 1818 года.

Вступивъ во владѣніе пріобрѣтенною такимъ образомъ недвижимостью, общество должно продать оную по вольной цѣнѣ въ теченіи одного года.

§ **97**. Предписанныя въ §§ 78, 80, 81, 82, 83, 90, 95 и 96 формальности, должны быть соблюдаемы подъ опасеніемъ недѣйствительности сдѣлки, ипотечное же отдѣленіе обязано само отъ себя повѣрять оныя.

§ **98**. Продажи заложенныхъ въ обществѣ недвижимыхъ имуществъ и взысканія съ оныхъ, судебныя и административныя, принудительныя и добровольныя, равно какъ производимыя порядкомъ, для раздѣла наслѣдства установленнымъ, продажа сихъ имуществъ, по случаю перехода ихъ къ наслѣдникамъ условно, то есть по описи, или наконецъ по несовершеннолѣтію владѣльцевъ, съ разрѣшенія семейнаго совѣта, нисколько непріостанавливаютъ экзекуціонныхъ мѣръ общества. Начатая обществомъ продажа не препятствуетъ другимъ какимъ бы то нибыло продажамъ, съ тѣмъ, чтобы слѣдующій обществу долгъ удовлетворенъ былъ до назначеннаго правленіемъ общества срока продажи.

§ **99**. Заложенныя въ обществѣ недвижимыя имущества не могутъ быть присуждаемы въ пользу пріобрѣтателей въ случаѣ продажи оныхъ съ публичныхъ торговъ за долги, или вслѣдствіе раздѣла между наслѣдниками, буде причитающаяся съ проданнаго имущества сумма окажется недостаточною для покрытія всѣхъ слѣдующихъ обществу платежей.

Адъюдикаціонное рѣшеніе, при подобнаго рода продажахъ, не прежде можетъ быть постановляемо, какъ по представленіи доказательства въ уплатѣ всѣхъ причитающихся обществу недоимокъ штрафовъ и издержекъ.

§ **100**. Въ теченіи производства о продажѣ, начавшагося, по распоряженію общества, правленіе вправѣ по своему усмотрѣнію учредить за недвижимостью надзоръ, поручая таковой владѣль-

Digitized by Google

dział hipoteczny, który wyrzeka ostatecznie w przedmiocie spełnienia formalności.

Jeżeliby w tym powtórnym terminie, nie było chęć kupna mających, towarzystwo wnosi natychmiast do protokółu żądanie o przysądzeniu sobie nieruchomości, a po otrzymaniu takowego, przepisuje tytuł własności na imię swoje i wykreśla z wykazu hipotecznego wszystkie długi i ciężary, oprócz obowiązków i ciężarów, mających pierwszeństwo przed pożyczką towarzystwa.

Towarzystwo przyjmuje prócz tego obowiązek uiszczania wszystkich opłat uprzywilejowanych, na zasadzie art. 41 prawa hipotecznego z r. 1818.

Wszedłszy w posiadanie nabytej tym sposobem nieruchomości, towarzystwo obowiązanem jest sprzedać takową z wolnej ręki, w przeciągu jednego roku.

§ **97**. Przepisane w §§ 78, 80, 81, 82, 83, 90, 95 i 96 formalności, winny być zachowane pod rygorem nieważności, a wydział hipoteczny obowiązanym jest z urzędu takowe sprawdzać.

§ **98**. Sprzedaże nieruchomości, towarzystwu pod bezpieczeństwo poddanych, wszelkie egzekucje sądowe i administracyjne, równie jak sprzedaże przymusowe, czy dobrowolne, działowe, beneficjalne i z uchwał rad familijnych dokonywane, nie wstrzymują bynajmniej środków egzekucyjnych towarzystwa. Rozpoczęta przez towarzystwo sprzedaż nie tamuje innych jakichbądź sprzedaży, pod warunkiem, żeby przypadające towarzystwu należności, zaspokojone były przed terminem licytacji, wyznaczonym przez dyrekcję towarzystwa.

§ **99**. Nieruchomości, towarzystwu pod bezpieczeństwo poddane, w razie sprzedaży ich na publicznej licytacji za długi, lub w drodze działów między sukcessorami, nie mogą być przysądzane na rzecz nabywcy, jeżeli przypadający za sprzedaną nieruchomość szacunek pokaże się niedostatecznym na pokrycie należności towarzystwa.

Przy tego rodzaju sprzedażach, wyrok adjudykacyjny nie prędzej wydanym być może, jak po złożeniu dowodów uiszczenia wszelkich przypadających towarzystwu zaległości, kar i kosztów.

§ **100**. W ciągu postępowania, dotyczącego sprzedaży, rozpoczętej z rozporządzenia towarzystwa, dyrekcja władną jest, jeśli to właściwem uważa, ustanowić dozór nad nieruchomością, poruczając ta-

Digitized by Google

цу недвижимаго имущества или постороннему лицу. Надзоръ этотъ сопровождается отвѣтственностью, вытекающею изъ судебнаго надзора.

Если надзоръ ввѣренъ должнику, то сей послѣдній не получаетъ за то никакого вознагражденія.

§ **101**. Со дня обнародованія настоящаго устава, никто изъ жильцовъ въ зданіяхъ, заложенныхъ въ обществѣ, не можетъ оправдываться уплатою домовладѣльцу квартарныхъ денегъ впредь за время свыше полугода.

Арендные и закладные владѣльцы всей или извѣстной части недвижимости, обязываются вносить причитающіеся обществу платежи наравнѣ съ собственниками недвижимости. Всякія противныя тому сдѣлки въ отношеніи къ обществу не имѣютъ силы.

§ **102**. Если по причинѣ замедленія въ исполненіи установленныхъ симъ уставомъ мѣръ взысканія или по какимъ либо другимъ причинамъ, прежде продажи съ торговъ заложеннаго въ обществѣ имущества, наступитъ срокъ другаго обязательнаго платежа, въ такомъ случаѣ, кромѣ уплаты всей недоимки, требуется безусловно возвратъ $^1/_{10}$ части всей выданной обществомъ ссуды, которая взыскивается немедленно вмѣстѣ съ недоимкою и штрафами, посредствомъ экзекуціонныхъ мѣръ, постановленныхъ настоящимъ уставомъ.

§ **103**. Присутственныя мѣста и лица мѣстнаго управленія обязаны немедленно удовлетворять всѣ законныя требованія правленія по дѣламъ общества.

ГЛАВА VII.

Оцѣнка закладываемыхъ имуществъ, перезалогъ ихъ и страхованіе отъ огня.

§ **104**. Оцѣнкою должна быть опредѣляема возможно точнымъ образомъ постоянная цѣнность закладываемаго имущества.

Для сего, по усмотрѣнію общества, назначается каждый разъ особая оцѣночная коммисія, составленная изъ двухъ членовъ общества и архитектора.

§ **105**. При производствѣ оцѣнки имуществъ, представляемыхъ къ залогу, принимается въ соображеніе какъ матеріальная ихъ цѣнность, такъ и годовой доходъ съ сихъ имуществъ.

§ **106**. Матеріальная цѣнность закладываемаго имущества приводится въ извѣстность посредствомъ повѣрки на мѣстѣ

Digitized by Google

kowy właścicielowi nieruchomości lub osobie obcej. Dozór taki pociąga za sobą odpowiedzialność, będącą następstwem dozoru sądowego.

Jeżeli dozór poruczonym będzie dłużnikowi, ten ostatni nie otrzymuje za to żadnego wynagrodzenia.

§ **101**. Od chwili ogłoszenia niniejszej ustawy, żaden z lokatorów nieruchomości, pod bezpieczeństwo towarzystwu poddanych, nie może się zasłaniać zapłatą właścicielowi komornego z góry, za czas przewyższający pół roku.

Dzierżawcy i zastawnicy całej nieruchomości lub pewnej jej części, obowiązani są wnosić przypadające towarzystwu raty narówni z właścicielami nieruchomości. Wszelkie przeciwne temu umowy, w stosunku do towarzystwa nie mają znaczenia.

§ **102**. Jeżeliby skutkiem zwłoki w wykonaniu przepisanych w niniejszej ustawie środków egzekucyjnych lub z jakiejbądź innej przyczyny, przed sprzedażą w drodze licytacji nieruchomości, towarzystwu pod bezpieczeństwo poddanej, nadszedł termin drugiej obowiązkowej raty, w takim razie, prócz zwrotu całkowitego niedoboru, wymaganym będzie bezwarunkowo, zwrot $^1/_{10}$ części, całej udzielonej przez towarzystwo pożyczki, która poszukiwaną zostaje bezzwłocznie razem z zaległością i karami, za pośrednictwem środków egzekucyjnych, postanowionych w niniejszej ustawie.

§ **103**. Władze rządowe i osoby, mające udział w zarządzie miejscowym, obowiązane są bezzwłocznie zadość czynić wszelkim prawnym wymaganiom dyrekcji w interessach towarzystwa.

ROZDZIAŁ VII.

Szacowanie nieruchomości, poddawanych pod bezpieczeństwo, odnowienie pożyczki i ubezpieczanie od ognia.

§ **104**. Przez oszacowanie winna być wykazywaną, ile można najdokładniej, stała wartość nieruchomości, pod bezpieczeństwo poddawanej.

W tym celu, według uznania towarzystwa, wyznacza się za każdym razem oddzielna do dopełnienia oszacowania kommissja, złożona z dwóch członków towarzystwa i budowniczego.

§ **105**. Przy dopełnianiu oszacowania nieruchomości, poddawanych pod bezpieczeństwo, bierze się na uwagę, tak materjalna ich wartość, jak i dochód roczny z tychże nieruchomości.

§ **106**. Materjalna wartość nieruchomości, pod bezpieczeństwo poddawanej, dochodzi się przez sprawdzenie na miejscu planu zabu-

Digitized by Google

плана строенія и составленія описи, а также удостовѣренія о степени прочности и исправности строенія.

Примѣчаніе. Для руководства въ семъ случаѣ можетъ служить оцѣнка, произведенная при застрахованіи строеній отъ огня.

§ **107**. За основаніе къ опредѣленію годоваго дохода съ закладываемыхъ зданій, принимается самый низкій валовой доходъ въ послѣднемъ трехлѣтіи.

§ **108**. Перезалогъ имуществъ, заложенныхъ въ обществѣ, допускается съ новаго срока на 25 лѣтъ и 6 мѣсяцевъ, если со времени ссуды прошло не менѣе пяти лѣтъ и залогъ находится въ исправномъ положеніи.

При всякомъ перезалогѣ требуется повѣрка прежней оцѣнки имущества; въ случаѣ же значительныхъ въ ономъ измѣненій, должна быть даже произведена новая оцѣнка.

§ **109**. Дополнительныя ссуды подъ новыя постройки при имуществѣ, уже заложенномъ въ обществѣ, производятся на томъ же основаніи, какъ и новыя.

§ **110**. При неисправности платежей по первоначальной или дополнительной ссудѣ, назначается въ продажу все заложенное имущество, безъ всякаго раздробленія.

§ **111**. Всякое представляемое въ залогъ общества строеніе, должно быть застраховано отъ огня въ правительственномъ учрежденіи не ниже суммы, требуемой въ ссуду.

§ **112**. Въ случаѣ истребленія заложеннаго въ обществѣ недвижимаго имущества пожаромъ, общество властно получить изъ подлежащаго страховаго учрежденія, въ счетъ слѣдующаго отъ онаго владѣльцу вознагражденія, сумму, равную непогашенной части ссуды кредитнаго общества, со всѣми числящимися въ недоимкѣ срочными платежами, штрафами и издержками. Засимъ общество покупаетъ закладные листы на сумму, какая окажется потребною для выбытія изъ онаго, согласно § 17. Могущій оказаться при этомъ излишекъ, возвращается въ страховое учрежденіе, для выдачи по принадлежности, согласно существующимъ правиламъ.

Уплаченная такимъ образомъ обществу ссуда исключается изъ ипотеки.

Страховое вознагражденіе выдается обществу по простому отзыву его правленія, безъ истребованія согласія на сіе владѣльца недвижимаго имущества или обезпеченныхъ онымъ ипотечныхъ кредиторовъ.

§ **113**. Еслибы заложенное въ обществѣ недвижимое иму-

Digitized by Google

dowań i sporządzenie opisu, oraz przekonanie się o stopniu trwałości i stanie budowli.

Uwaga. Za wskazówkę w tym razie może służyć oszacowanie, dopełnione przy ubezpieczaniu budowli od ognia.

§ **107**. Za zasadę przy oznaczaniu dochodu rocznego z budowli pod bezpieczeństwo poddawanych, przyjmuje się najniższy dochód brutto z ostatniego trzechlecia.

§ **108**. Jeżeli od czasu udzielenia pożyczki, upłynęło przynajmniej lat pięć, a nieruchomość pod bezpieczeństwo poddana, znajduje się w dobrym stanie, dozwala się odnowienie pożyczki na nowy okres lat 25 i miesięcy 6.

Przy każdem odnowieniu pożyczki, wymaganem jest sprawdzenie poprzedniego oszacowania nieruchomości, w razie zaś znacznych jej zmian, winno być dopełnionem nowe oszacowanie.

§ **109**. Pożyczki dodatkowe na budowle nowo wzniesione w nieruchomości, już poddanej towarzystwu pod bezpieczeństwo, udzielane będą na tej samej zasadzie co nowe pożyczki.

§ **110**. W razie nieakuratności wypłat, dotyczących pierwiastkowej lub dodatkowej pożyczki towarzystwa, wystawioną będzie na sprzedaż cała nieruchomość poddana pod bezpieczeństwo, bez żadnego podziału.

§ **111**. Każde zabudowanie, towarzystwu pod bezpieczeństwo poddane, winno być ubezpieczone od ognia w instytucji rządowej, na summę nie mniejszą od żądanej pożyczki.

§ **112**. W razie zniszczenia przez ogień nieruchomości pod bezpieczeństwo poddanej, towarzystwo ma prawo odebrać z właściwej instutucji assekuracyjnej, na rachunek wynagrodzenia, przypadającego właścicielowi, summę wyrównywającą nieumorzonej reszcie pożyczki towarzystwa kredytowego, z wszelkiemi zalegającemi ratami terminowemi, z karami i kosztami. Następnie, towarzystwo zakupuje listy zastawne na summę, jaka się okaże potrzebną dla wystąpienia z towarzystwa, odpowiednio do § 17. Mogąca okazać się przy tem reszta, zwróconą zostaje instytucji ubezpieczeń, dla wydania komu należy, według przepisów obowiązujących.

Pożyczka zwrócona tym sposobem towarzystwu, wykreśloną zostaje z hipoteki.

Wynagrodzenie assekuracyjne wydanem zostaje towarzystwu na prostą odezwę jego dyrekcji, bez potrzeby zgodzenia się w tej mierze właściciela nieruchomości, lub wierzycieli, hipotecznie na niej ubezpieczonych.

§ **113**. Jeżeliby nieruchomość pod bezpieczeństwo towarzystwu

Digitized by Google

щество отчасти только сгорѣло, или отчасти было истреблено, либо повреждено, то общество входитъ въ обсужденіе, достаточно ли обезпечена, согласно правиламъ настоящаго устава, остальная часть непогашенной ссуды. Если обезпеченіе признано будетъ достаточнымъ, то отношенія общества къ владѣльцамъ отчасти сгорѣвшаго, истребленнаго или поврежденнаго недвижимаго имущества, остаются безъ всякаго измѣненія. Въ противномъ случаѣ, общество опредѣляетъ количество недостающаго обезпеченія и изъ слѣдующаго за поврежденную пожаромъ недвижимость вознагражденія, получаетъ соотвѣтственную сумму, съ коею поступаетъ по правиламъ, указаннымъ въ предъидущемъ §, не требуя согласія на то ни владѣльца поврежденной недвижимости, ни ипотечныхъ кредиторовъ.

§ 114. Въ случаяхъ, упомянутыхъ въ §§ 112 и 113, правленіе общества, по просьбамъ заемщиковъ о предоставленіи имъ возможности отстроить сгорѣвшія зданія, или исправить въ оныхъ поврежденія отъ пожара, на счетъ страховаго вознагражденія, можетъ удержать въ кассѣ общества полученныя отъ страховаго учрежденія деньги и выдавать оныя такимъ заемщикамъ частями, по мѣрѣ возобновленія пожарныхъ поврежденій, но съ тѣмъ, чтобы всѣ слѣдующіе съ таковыхъ заемщиковъ срочные платежи по ссудамъ общества, были удерживаемы изъ тѣхъ же денегъ бездоимочно.

Удержанное въ кассѣ общества страховое вознагражденіе, не подлежитъ никакому аресту или запрещенію; если же постройка не будетъ совершена въ теченіи четырехъ лѣтъ послѣ пожара, то вышеупомянутое вознагражденіе обращается на погашеніе ссуды, порядкомъ, указаннымъ въ §§ 112 и 113 сего устава.

Страховое учрежденіе обязано, впредь до полученія отзыва правленія общества, остановить всякія выдачи вознагражденій и зачеты, слѣдующіе по случаю истребленія или поврежденія пожаромъ заложеннаго въ обществѣ недвижимаго имущества.

Подписалъ: Предсѣдатель государственнаго совѣта,
„КОНСТАНТИНЪ".

Число опубликованія, 20 марта (1 апрѣля) 1870 года.

Digitized by Google

poddana, w części tylko zgorzała lub w części była zniszczoną lub uszkodzoną, towarzystwo rozpoznaje, czy pozostała nieumorzona reszta pożyczki, jest według przepisów niniejszej ustawy dostatecznie zabezpieczoną. Jeżeli bezpieczeństwo uznanem będzie za dostateczne, stosunki towarzystwa z właścicielem nieruchomości, w części spalonej, zniszczonej, lub uszkodzonej, pozostają bez zmiany. W razie przeciwnym, towarzystwo oznacza ilość brakującego zabezpieczenia i odbiera summę odpowiednią z wynagrodzenia, przypadającego za uszkodzoną przez pożar nieruchomość, z którą postępuje według zasad, wskazanych w poprzedzającym §, nie wymagając zgodzenia się na to, ani właściciela uszkodzonej nieruchomości, ani wierzycieli hipotecznych.

§ **114.** W wypadkach, wzmiankowanych w §§ 112 i 113, dyrekcja towarzystwa, na prośbę dłużników o pozostawienie im możności odbudowania zgorzałych zabudowań, lub poprawienia szkód przez ogień wyrządzonych, na rachunek wynagrodzenia assekuracyjnego, może zatrzymać w kassie towarzystwa odebrane z instytucji ubezpieczeń fundusze i wydawać takowe tymże dłużnikom, częściami, w miarę przywrócenia do dobrego stanu części uszkodzonych przez pożar, pod warunkiem, żeby wszystkie przypadające od tych dłużników raty terminowe od pożyczek towarzystwa, całkowicie z tych funduszów zatrzymywane były.

Zatrzymane w kassie towarzystwa wynagrodzenie assekuracyjne, nie ulega żadnemu aresztowi ani zapowiedzeniu; jeżeli zaś odbudowanie nie nastąpi w ciągu czterech lat po pożarze, wyż wspomnione wynagrodzenie assekuracyjne obróconem zostanie na umorzenie pożyczki w sposób, wskazany w §§ 112 i 113 niniejszej ustawy.

Instytucja ubezpieczeń obowiązaną jest, do czasu otrzymania odezwy dyrekcji towarzystwa, wstrzymać wszelkie wydawanie wynagrodzeń i zaliczeń, należnych z powodu zniszczenia lub uszkodzenia przez ogień nieruchomości, towarzystwu pod bezpieczeństwo poddanych

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*
Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 20 marca (1 kwietnia) 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества,

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Учредительный комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, воспослѣдовавшаго въ 21-й день декабря 1869 года, вслѣдствіе представленія сего комитета, о назначеніи срока для реализаціи купоновъ отъ бывшихъ 5% облигацій казначейства царства, постановилъ и постановляетъ:

Ст. 1. Для окончательнаго размѣна купоновъ отъ бывшихъ 5% облигацій казначейства царства польскаго, назначается полугодичный срокъ со времени перваго опубликованія о томъ въ газетахъ, — и

Ст. 2. Настоящее постановленіе внести въ дневникъ законовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 333 засѣданіи, 30 декабря (11 января) 1869/70 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 20 марта (1 апрѣля) 1870 года.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Komitet urządzający, w wykonaniu Najwyższego rozkazu, zapadłego w dniu 21 grudnia 1869 r., w skutek przedstawienia komitetu o wyznaczenie terminu do wymiany kuponów od byłych 5% obligacyj skarbu królestwa, postanowił i stanowi:

Art. 1. Dla ostatecznej realizacji kuponów od byłych 5% obligacyj skarbu królestwa, oznacza się termin półroczny od daty pierwszego ogłoszenia o tem w gazetach,—i

Art. 2. Postanowienie niniejsze zamieścić w dzienniku praw.

Działo się w Warszawie, na 333 posiedzeniu, 30 grudnia (11 stycznia) 1869/70 r.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 20 marca (1 kwietnia) 1870 roku.

Digitized by Google

Digitized by Google

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ

№ 241.

Томъ семьдесятый.

DZIENNIK PRAW

№ 241.

Tom siedmdziesiąty.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

На основаніи Высочайшаго указа 1 іюня 1869 г. о переименованіи въ посады неимѣющихъ городскаго характера поселеній въ губерніяхъ царства польскаго,—учредительный комитетъ, по представленію члена-завѣдывающаго дѣлами комитета, постановилъ и постановляетъ:

I. Существующіе въ калишской губерніи города: Ивановице, Козминекъ, Опатувекъ, Ставъ, Ставишинъ и Хочъ, калишскаго уѣзда; Казимержъ, Скульскъ, Лендекъ, Вильчинъ, Загуровъ, Клечевъ и Пыздры, слупецкаго уѣзда; Владиславовъ, Голино, Рыхвалъ, Слесинъ и Тулишковъ, конинскаго уѣзда; Брудзевъ, Клодава, Гржегоржевъ, Избица, Бабякъ, Врдовъ и Сомпольно, кольскаго уѣзда; Грабовъ, Пентекъ, Поддембице и Парженчевъ, ленчицкаго уѣзда; Уніевъ и Добра, турекскаго уѣзда; Шадекъ, Злочевъ и Бурженинъ, сѣрадзкаго уѣзда; Верушевъ, Болеславецъ, Прашка, Лютутовъ и Дзялошинъ, велюнскаго уѣзда;—обратить въ посады, съ принятіемъ слѣдующихъ мѣръ относительно устройства въ нихъ гминнаго управленія, на началахъ Высочайшаго указа 19 февраля (2 марта) 1864 г.:

1. по калишскому уѣзду:

Посады: Ивановице, Козминекъ и Опатувекъ присоединить къ сельскимъ гминамъ тогоже наименованія; посадъ Ставъ присоединить къ гминѣ Калиново, переименовавъ ее въ гмину Ставскую; въ посадѣ Ставишинѣ образовать самостоятельную гмину подъ тѣмъ же наименованіемъ, а посадъ Хочъ присоединить къ гминѣ Олесецъ, переименовавъ ее въ гмину Хочскую.

2. по слупецкому уѣзду:

Посадъ Казимержъ присоединить къ гминѣ Пржійма, пере-

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSJI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na zasadzie NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 1 czerwca 1869 r. o przemianowaniu osiadłości niemających charakteru miejskiego w gubernijach Królestwa Polskiego na osady—komitet urządzający, na przedstawienie członka-zawiadującego czynnościami komitetu, postanowił i stanowi:

I. Istniejące w gubernji kaliskiej miasta: Iwanowice, Koźminek, Opatówek, Staw, Stawiszyn i Chocz, w powiecie kaliskim; Kazimierz, Skulsk, Londek, Wilczyn, Zagurów, Kleczew i Pyzdry, w powiecie słupeckim; Władysławów, Golino, Rychwał, Ślesin i Tuliszków, w powiecie konińskim; Brudzew, Kłodawa, Grzegorzew, Iżbica, Babiak, Brdów i Sompolno, w powiecie kolskim; Grabów, Piątek, Poddębice i Parzęczew, w powiecie łęczyckim; Uniejów i Dobra, w powiecie turekskim; Szadek, Złoczew i Burzenin, w powiecie sieradzkim Wieruszew, Bolesławiec, Praszka, Lututów i Działoszyn, w powiecie wieluńskim;—zamienić na osady, z zastosowaniem następujących środków co do urządzenia w nich zarządu gminnego, na zasadach wskazanych w NAJWYŻSZYM ukazie z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 r:

1. w powiecie kaliskim:

Osady, Iwanowice, Koźminek, i Opatówek, przyłączyć do gmin wiejskich tegóż nazwiska; osadę Staw przyłączyć do gminy Kalinowo, przemianowawszy ją na gminę Stawską; w osadzie Stawiszyn utworzyć samoistną gminę pod temże nazwiskiem, a osadę Chocz przyłączyć do gminy Olesiec, przemianowawszy ją na gminę Choczeską.

2. w powiecie słupeckim:

Osadę Kazimierz przyłączyć do gminy Przyjma, przemianowa-

Digitized by Google

именовавъ ее въ гмину Казимірскую; посадъ Свульскъ присоединить къ гминѣ тогоже наименованія; посадъ Лёндекъ къ гминѣ Ціонжень; Вильчинъ къ гминѣ Вильча-гора; Клечевъ къ гминѣ Будзиславъ, переименовавъ ее въ Клечевскую, а въ посадахъ Загуровѣ и Пыздрахъ образовать самостоятельныя гмины, наименовавъ ихъ Загуровскою и Пыздрскою.

3. по конинскому уѣзду:

Посадъ Владиславовъ присоединить къ гминѣ Руссоцице, переименовавъ ее въ гмину Владиславовскую; посады Голино и Тулишковъ присоединить къ гминамъ тѣхъ же названій; посадъ Рыхвалъ къ гминѣ Домброшинъ, а Слесинъ къ гминѣ Славошевекъ.

4. по кольскому уѣзду:

Посады Брудзевъ и Клодаву присоединить къ гминамъ тѣхъ же названій; Гржегоржевъ къ гминѣ Кржикосы; Избицу къ гминѣ Загродница, переименовавъ ее въ гмину Избицкую; Бабякъ и Брдовъ къ гминѣ Люботынь и Сомпольно къ гминѣ Любстовъ.

5. по ленчицкому уѣзду:

Посадъ Грабовъ присоединить къ гминѣ тогоже наименованія; Пёнтекъ къ гминѣ Покрживница, переименовавъ ее въ гмину Пёнтковскую; Роддембице къ гминѣ тогоже имени и Парженчевъ къ гминѣ Пусковице.

6. по турекскому уѣзду:

Въ посадахъ Уніевѣ и Добра образовать отдѣльныя гмины подъ тѣми же названіями.

7. по сѣрадзкому уѣзду:

Посадъ Шадекъ присоединить къ гминѣ Староство-Шадекъ, наименовавъ ее гминою Шадковскою; въ Злочевѣ образовать отдѣльную гмину, а посадъ Бурженинъ включить въ гмину Маячевице.

8. по велюнскому уѣзду:

Въ посадѣ Верушевѣ образовать отдѣльную гмину подъ тѣмъ же названіемъ; Болеславецъ включить въ составъ сельской гмины тогоже имени; Прашка въ гмину Строецъ, переименовавъ ее въ гмину Прашковскую, а Лютутовъ и Дзялошинъ включить въ составъ гминъ такихъ же названій.

Digitized by Google

wszy ją na gminę Kaźmierską; osadę Skulsk przyłączyć do gminy tegóż nazwiska; osadę Lądek do gminy Ciążeń; Wilczyn do gminy Wilcza-Góra; Kleczew do gminy Budzisław, przemianowawszy ją na Kleczewską, a w osadach Zagórowie i Pyzdrach utworzyć samoistne gminy, nazwawszy je Zagórowską i Pyzdrską.

3. w powiecie konińskim:

Osadę Władysławów przyłączyć do gminy Russocice, przemianowawszy ją na gminę Władysławowską; osady Golino i Tuliszków przyłączyć do gmin tychże nazwisk; osadę Rychwał do gminy Dombroszyn, a Ślesin do gminy Sławoszewek.

4. w powiecie kolskim:

Osady Brudzew i Kłodawę przyłączyć do gmin tychże nazwisk; Grzegorzew do gminy Krzykosy; Iźbicę do gminy Zagrodnica, przemianowawszy ją na gminę Iźbicką; Babiak i Brdów do gminy Lubotyń i Sompolno do gminy Lubstów.

5. w powiecie łęczyckim:

Osadę Grabów przyłączyć do gminy tegóż nazwiska; Piątek do gminy Pokrzywnica, przemianowawszy ją w gminę Piątkowską; Poddembice do gminy tegoż nazwiska i Parzenczew do gminy Puskowice.

6. w powiecie tureckim:

W osadach Uniejów i Dobra utworzyć oddzielne gminy pod temiż nazwiskami.

7. w powiecie sieradzkim:

Osadę Szadek przyłączyć do gminy Starostwo-Szadek, nazwawszy ją gminą Szadkowską; w Złoczewie utworzyć oddzielną gminę, a osadę Burzenin włączyć do gminy Majaczewice.

8. w powiecie wieluńskim:

W osadzie Wieruszew utworzyć odzielną gminę pod tymże nazwiskiem; Bolesławiec włączyć do składu gminy wiejskiej tegóż nazwiska; Praszka do gminy Strojec, przemianowawszy ją na gminę Praszkowską, a Lututów i Działoszyn włączyć do składu gmin tychże nazwisk.

Digitized by Google

II. Какъ въ посадахъ, имѣющихъ образовать изъ себя отдѣльныя гмины, такъ и въ тѣхъ гминахъ, которыя измѣняются въ своемъ составѣ, вслѣдствіе присоединенія къ нимъ, на основаніи настоящаго постановленія, посадовъ или селеній изъ другихъ гминъ, произвести немедленно выборы на гминныя должности, на точномъ основаніи Высочайшаго указа 19 февраля (2 марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ.

III. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на члена-завѣдывающаго дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 333 засѣданіи, 30 декабря (11 января) 1869/70 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 г.

Digitized by Google

II. Tak w osadach, z których utworzone być mają gminy osobne, jako i w tych gminach, których skład ulega zmianie w skutek przyłączenia do nich, na zasadzie niniejszego postanowienia osad albo wsi z innych gmin, dopełnić niezwłocznie wybory na urzędy gminne, w ścisłem zastosowaniu się do Najwyższego ukazu z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich.

III. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczczone być ma, wkłada się na członka-zawiadującego czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 333 posiedzeniu, dnia 30 grudnia (11 stycznia) 1869/70 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny prezydujący
w kommisaji rządowej sprawiedliwości, radca tajny, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества,

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Учредительный комитетъ, во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, воспослѣдовавшаго во 2 день января 1870 года о закрытіи ликвидаціонной коммисіи, постановилъ и постановляетъ:

I. Ликвидаціонную коммисію нынѣ же упразднить, оставивъ чиновниковъ оной за штатомъ на общемъ основаніи.

II. Изъ лежащихъ на ликвидаціонной коммисіи обязанностей, возлагается:

1. На польскій банкъ:

а) выдача ликвидаціонныхъ вознагражденій, кои будутъ назначены установленнымъ для опредѣленія сихъ вознагражденій порядкомъ;

б) разсмотрѣніе доставляемыхъ агентами по ликвидаціонной операціи, а также губернскими и окружными казначействами донесеній съ распредѣлительными актами о выдачѣ ликвидаціоннаго вознагражденія и наблюденіе за своевременнымъ представленіемъ таковыхъ донесеній;

в) составленіе полугодовыхъ отчетовъ о погашеніи ликвидаціонныхъ листовъ посредствомъ тиражей и объ уплатѣ по онымъ процентовъ;

г) разсмотрѣніе въ случаѣ возникновенія сомнѣній, подлинности представленныхъ ликвидаціонныхъ листовъ и купоновъ съ тѣмъ, чтобы заключенія свои по сему предмету банкъ представлялъ на утвержденіе министра финансовъ,—и

д) разсмотрѣніе ходатайствъ о выдачѣ дупликатовъ, вмѣсто утраченныхъ, по разнымъ случаямъ, ликвидаціонныхъ листовъ и представленіе заключенія своего по симъ ходатайствамъ на разрѣшеніе министра финансовъ.

2. На мѣстныя губернскія правленія:

Приведеніе въ исполненіе постановленій мѣстныхъ по крес-

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossji, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Komitet urządzający, w spełnieniu Najwyższego rozkazu z d. 2 stycznia 1870 r. o zniesieniu kommissji likwidacyjnej, postanowił i stanowi:

I. Kommissję likwidacyjną znieść bezzwłocznie, a urzędników takowej, uważać za spadłych z etatu na ogólnej zasadzie.

II. Z czynności, jakie kommissja likwidacyjna załatwiała, wkłada się:

1. Na bank polski:

a) wypłata wynagrodzeń likwidacyjnych, które oznaczane będą wedle ustanowionego dla przyznawania tych wynagrodzeń porządku;

b) rozpoznawanie nadsyłanych przez ajentów operacji likwidacyjnej, jak również przez kassy gubernijalne i okręgowe, doniesień z aktami podziału o wypłacie wynagrodzenia likwidacyjnego, i dopilnowanie, aby takowe doniesienia były przedstawiane we właściwym czasie;

c) ułożenie półrocznych sprawozdań o umorzeniu listów likwidacyjnych przez losowanie i o wypłacie od takowych procentów;

d) rozpoznawanie w wypadku napotykanych wątpliwości, autentyczności przedstawionych listów likwidacyjnych i kuponów, z tem jednak, aby decyzje swoje w tym przedmiocie bank przedstawiał pod zatwierdzenie ministra finansów,—i

e) rozpoznawanie próśb o wydawanie duplikatów w miejsce utraconych, w skutek rozmaitych przyczyn, listów likwidacyjnych i przedstawienie o tych prośbach opinji swojej do decyzji ministra finansów.

1. Na miejscowe rządy gubernijalne:

Wprowadzenie w wykonanie postanowień miejscowych kommis-

Digitized by Google

тьянскимъ дѣламъ коммисій объ исправленіи, въ указанныхъ дѣйствующими правилами случаяхъ, копій съ утвержденныхъ табелей и ипотечныхъ книгъ.

3. На мѣстныя казенныя палаты:

Переписка объ отпускѣ изъ казны или о взысканіи съ частныхъ лицъ суммъ, потребныхъ на удовлетвореніе писарей крѣпостныхъ дѣлъ, за исправленіе утвержденныхъ ликвидаціонныхъ табелей и ипотечныхъ книгъ.

4. Опредѣленіе суммъ, потребныхъ на уплату процентовъ и производство тиражей ликвидаціонныхъ листовъ, а также разрѣшеніе ходатайствъ маіоратныхъ владѣльцевъ о выдачѣ, на основаніи 33 ст. указа 19 февраля 1864 года о ликвидаціонной коммисіи, въ полное сихъ владѣльцевъ распоряженіе, назначенныхъ ликвидаціонныхъ капиталовъ по ихъ имѣніямъ, будетъ зависѣть отъ министра финансовъ; и

III. Исполненіе настоящаго постановленія которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на предсѣдателей: ликвидаціонной коммисіи и польскаго банка, а также на губернскія правленія, коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ и казенныя палаты.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 334 засѣданіи, 9 (21) января 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 г.

Digitized by Google

syj włościańskich o sprostowaniu, w wypadkach obowiązującemi przepisami przewidzianych, kopij tabell zatwierdzonych i ksiąg hipotecznych.

3. Na miejscowe izby skarbowe:

Korrespondencją co do wydawania z kass lub też co do ściągania od osób prywatnych summ, potrzebnych na zaspokojenie pisarzy hipotecznych, za sprostowanie zatwierdzonych tabell likwidacyjnych i ksiąg hipotecznych.

4. Oznaczenie summ, potrzebnych na wypłatę procentów i dopełnienie losowań listów likwidacyjnych, a także decydowanie próśb właścicieli majoratów o wydanie, na zasadzie art. 33 ukazu z dnia 19 lutego 1864 r. o kommissji likwidacyjnej, do wolnego rozporządzenia tych właścicieli, przyznanych na ich dobra kapitałów likwidacyjnych, zależeć będzie od ministra finansów,—i

III. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, wkłada się na prezesów: kommissji likwidacyjnej i banku polskiego, a także na rządy gubernijalne, kommissje włościańskie i izby skarbowe.

Działo się w Warszawie, na 334 posiedzeniu, dnia 9 (21) stycznia 1870 r.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета, сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

На основаніи Высочайшаго указа 1 іюня 1869 г. о переименованіи въ посады неимѣющихъ городскаго характера поселеній въ губерніяхъ царства польскаго,—учредительный комитетъ, по представленію члена-завѣдывающаго дѣлами комитета, постановилъ и постановляетъ:

I. Существующіе въ петроковской губерніи города: Сулеіовъ Грохолице и Каменьскъ, петроковскаго уѣзда; Бендковъ, Уяздъ, Ежовъ, брезинскаго уѣзда; Бялу, Иновлодзь, равскаго уѣзда; Казимержъ, Ржговъ, лодзинскаго уѣзда; Щерцовъ, ласкаго уѣзда; Паенчно, Бржезницу, Плавно, Конецполь, новорадомскаго уѣзда; Клобуцкъ, Мстовъ, Ольштынъ и Яновъ, ченстоховскаго уѣзда; Сѣвержъ, Мржиглодъ, Влодовице и Челядзь, бендинскаго уѣзда,—обратить въ посады, включивъ ихъ въ составъ смежныхъ сельскихъ гминъ, а именно:

1. по петроковскому уѣзду:

Посадъ Сулеіовъ—въ гмину Ленчно,
„ Грохолице „ Ленкова,
„ Каменьскъ „ Каменьскъ.

2. по брезинскому уѣзду:

Посадъ Бендковъ—въ гмину Бендковъ,
„ Уяздъ „ Лазиска,
„ Ежовъ „ Попень.

3. по равскому уѣзду:

Посадъ Бялу—въ гмину Маріановъ,
„ Иновлодзь „ Любохня.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSJI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIEKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na zasadzie NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 1 czerwca 1869 roku o przemianowaniu osiadłości niemających charakteru miejskiego w gubernijach Królestwa Polskiego na osady, — komitet urząd zający, na przedstawienie członka-zawiadającego czynnościami komitetu urządzającego, postanowił i stanowi:

I. Istniejące w gubernji petrokowskiej miasta: Sulejów, Grócholice i Kamieńsk, w powiecie petrokowskim; Będków, Ujazd, Jeżów, w powiecie brezińskim; Biała, Inowłodź, w powiecie rawskim; Kazimierz, Rżgów w powiecie łodzińskim; Szczerców, w powiecie łaskim; Pajenczno, Brzeźnica, Pławno, Koniecpol, w powiecie nowo-radomskim; Kłobuck, Mstów, Olsztyń i Janów, w powiecie częstochowskim; Siewierz, Mrzygłód, Włodowice i Czeladź, w powiecie bendińskim, — zamienić na osady, z włączeniem ich do przyległych gmin, a mianowicie:

1. w powiecie petrokowskim:

Osadę	Sulejów	— do gminy	Łęczno,
„	Grocholice	„	Łękawa,
„	Kamieńsk	„	Kamieńsk.

2- w powiecie brezińskim:

Osadę	Będków	— do gminy	Będków,
„	Ujazd	„	Łaziska,
„	Jeżów	„	Popień.

3. w powiecie rawskim:

Osadę	Biała	— do gminy	Marjanów,
„	Inowłodź	„	Lubochnia.

Digitized by Google

4. по лодзинскому уѣзду:

Посадъ Казимержъ—въ гмину Бабице,
„ Ржговъ „ Господаржъ.

5. по ласкому уѣзду:

Посадъ Щерцовъ—въ гмину Дзбанки.

6. по ново-радомскому уѣзду:

Посадъ Паенчно—въ гмину Паенчно,
„ Бржезницу „ Дворшовице,
„ Плавно „ Гидле,
„ Конецполь „ Конецполь.

7. по ченстоховскому уѣзду:

Посадъ Клобуцкъ—въ гмину Камыкъ,
„ Мстовъ „ Ванцержевъ,
„ Ольштынъ „ Ольштынъ,
„ Яновъ „ Потокъ-злотый.

8. по бендинскому уѣзду:

Посадъ Сѣвержъ—въ гмину Суликовъ,
„ Мржиглодъ „ Поремба-мржиглодская,
„ Влодовице „ Влодовице,
„ Челядзь „ Гзиховъ.

II. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возложить на члена-завѣдывающаго дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 336 засѣданіи, 23 января (4 февраля) 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 г.

Digitized by Google

4. w powiecie łodzińskim:

Osadę Kazimierz—do gminy Babice,
„ Rżgów „ Gospodarz.

5. w powiecie łaskim:

Osadę Szczerców— do gminy Dzbanki.

6 w powiecie nowo-radomskim:

Osadę Pajenczno—do gminy Pajenczno,
„ Brzeźnice „ Dworszowice,
„ Pławno „ Gidle,
„ Koniecpol „ Koniecpol.

7. w powiecie częstochowskim:

Osadę Kłobuck—do gminy Kamyk,
„ Mstów „ Wancerzew,
„ Olsztyn „ Olsztyn,
„ Janów „ Potok-Złoty.

8. w powiecie bendińskim:

Osadę Siewierz—do gminy Sulików,
„ Mrzygłód „ Poremba-Mrzygłodzka,
„ Włodowice „ Włodowice,
„ Czeladź „ Gzichów.

II. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, porucza się członkowi-zawiadującemu czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 336 posiedzeniu, dnia 23 stycznia (4 lutego) 1870 r.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

На основаніи Высочайшаго указа 1 іюня 1869 г. о переименованіи въ посады неимѣющихъ городскаго характера поселеній въ губерніяхъ царства польскаго,—учредительный комитетъ, по представленію члена-завѣдывающаго дѣлами комитета, постановилъ и постановляетъ:

I. Существующіе въ ломжинской губерніи города: Визну, Замбровъ, Новогродъ, ломжинскаго уѣзда; Мазовецкъ, Соколы, Цѣхановецъ, мазовецкаго уѣзда; Брокъ, Андржеевъ, Нуръ, островскаго уѣзда; Серокъ, Вышковъ, пултускаго уѣзда; Рожанъ, Красносельцъ, маковскаго уѣзда; Мышинецъ, остроленскаго уѣзда; Граево, Вонсошъ и Радзиловъ, щучинскаго уѣзда,—обратить въ посады, съ принятіемъ слѣдующихъ мѣръ относительно устройства въ нихъ гминнаго управленія на началахъ, опредѣленныхъ Высочайшимъ указомъ 19 февраля (2 марта) 1864 г.

1. по ломжинскому уѣзду:

Посадъ Визну присоединить къ гминѣ Божеево, по отдѣленіи отъ сей послѣдней нѣкоторыхъ селеній въ составъ гмины Дроздово; посадъ Замбровъ присоединить къ гминѣ Замбровской, а въ посадѣ Новогродѣ образовать отдѣльное гминное управленіе.

2. по мазовецкому уѣзду:

Въ посадѣ Мазовецкѣ, по соединеніи его съ нѣкоторыми селеніями сосѣднихъ гминъ Шепетово и Хояны, образовать новую Мазовецкую гмину; посадъ Соколы присоединить къ гминѣ Трусколясы, переименовавъ ее въ гмину Соколы, а посадъ Цѣхановецъ въ гмину Клюково.

3. по островскому уѣзду:

Посадъ Брокъ включить въ гмину Орло, Андржеевъ въ гмину Вархолы, а въ посадѣ Нуръ, по соединеніи его съ нѣкоторыми се-

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA i SAMOWŁADCY WSZECH ROSSJI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

Na zasadzie NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 1 czerwca 1869 roku, o przemianowaniu osiadłości niemających charakteru miejskiego w gubernijach Królestwa Polskiego na osady,—komitet urządzający, na przedstawienie członka-zawiadującego czynnościami komitetu, postanowił i stanowi:

I. Istniejące w gubernji łomżyńskiej miasta: Wizna, Zambrów, Nowogród, w powiecie łomżyńskim; Mazowieck, Sokoły, Ciechanowiec, w powiecie mazowieckim; Brok, Andrzejów, Nur, w powiecie ostrowskim; Serock, Wyszków, w powiecie pułtuskim; Rożan, Krasnosielc, w powiecie makowskim; Myszyniec, w powiecie ostrołęckim; Grajewo, Wąsosz i Radziłów, w powiecie szczuczyńskim,—zamienić na osady, z zastosowaniem następujących środków co do urządzenia w nich zarządu gminnego na zasadach, wskazanych w NAJWYŻSZYM ukazie z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 roku:

1. w powiecie łomżyńskim:

Osadę Wizna przyłączyć do gminy Borzejewo, po odłączeniu od tej ostatniej niektórych wsi do składu gminy Drozdowo; osadę Zambrów przyłączyć do gminy Zambrowskiej, a w osadzie Nowogród utworzyć oddzielny zarząd gminny.

2. w powiecie mazowieckim:

W osadzie Mazowieck, po złączeniu takowej z niektóremi wsiami sąsiednich gmin Szepietowo i Chojany, utworzyć nową gminę Mazowiecką; osadę Sokoły przyłączyć do gminy Truskolasy, z przemianowaniem takowej na gminę Sokoły, a osadę Ciechanowiec do gminy Klukowo.

3. w powiecie ostrowskim:

Osadę Brok przyłączyć do gminy Orło; Andrzejów [illegible] do gminy Warchoły, a w osadzie Nur, po przyłączeniu do niej nie[illegible]których wsi

Digitized by Google

леніями сосѣдней гмины Каменьчикъ-велькій, образовать новую Нурскую гмину.

4. по пултускому уѣзду:

Посадъ Серoцкъ присоединить къ гминѣ Зегрже, по отдѣленіи отъ сей послѣдней нѣкоторыхъ селеній къ гминѣ Сомянка, а посадъ Вышковъ соединить съ гминою Лещидолъ, переименовавъ ее въ гмину Вышковъ надъ Бугомъ.

5. по маковскому уѣзду:

Посадъ Рожанъ включить въ составъ гмины Селюнь, по присоединеніи къ ней мельницы Олда и войтовства Рожанъ изъ гмины Пержаново, а посадъ Краспосельцъ включить въ составъ гмины Бѣлосельцъ, переименовавъ ее въ гмину Красносельцъ.

6. по остроленскому уѣзду:

Посадъ Мышинецъ включить въ гмину того же наименованія, по отдѣленіи отъ нея нѣкоторыхъ селеній къ сосѣдней гминѣ Вахъ.

7. по щучинскому уѣзду:

Посадъ Граево включить въ составъ гмины Богуше; въ посадѣ Вонсошѣ, по присоединеніи къ нему нѣкоторыхъ селеній изъ сосѣднихъ гминъ Пруска-Руда и Мсцихи, образовать новую гмину Вонсошъ; равнымъ образомъ, и въ посадѣ Радзиловѣ, по присоединеніи къ нему остальныхъ селеній изъ гмины Мсцихи, образовать новую гмину Радзиловъ.

II. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на члена-завѣдывающаго дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 337 засѣданіи, 30 января (11 февраля) 1870 г.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

z gminy sąsiedniej Kamieńczyk-Wielki, utworzyć nową gminę Nurską.

4. w powiecie pułtuskim:

Osadę Serock włączyć do gminy Zegrze, po odłączeniu od tej ostatniej niektórych wsi do gminy Somianka, a osadę Wyszków przyłączyć do gminy Leszczydół, z przemianowaniem takowej na gminę Wyszków nad Bugiem.

5. w powiecie makowskim:

Osadę Rożan włączyć do składu gminy Sieluń, po przyłączeniu do niej młyna Ołda i wójtowstwa Rożan z gminy Perzanowo, a osadę Krasnosielc włączyć do gminy Biełosielc, z przemianowaniem ej na gminę Krasnosielc.

6. w powiecie ostrołęckim:

Osadę Myszyniec włączyć do gminy tegóż nazwiska, po odłączeniu od niej niektórych wsi do sąsiedniej gminy Wach.

7. w powiecie szczuczyńskim:

Osadę Grajewo włączyć do składu gminy Bogusze; w osadzie Wąsosz, po przyłączeniu do niej niektórych wsi z gmin sąsiednich Pruska-Ruda i Mścichy, utworzyć nową gminę Wąsosz; również w osadzie Radziłowie, po przyłączeniu do niej pozostałych wsi z gminy Mścichy, utworzyć nową gminę Radziłów.

II. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, wkłada się na członka-zawiadującego czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 337 posiedzeniu, dnia 30 stycznia (11 lutego) 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 r.

Digitized by Google

По указу Его Величества,

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, воспослѣдовавшаго въ 22 день января с. г. относительно допущенія евреевъ къ избранію на общественныя должности въ посадахъ,—учредительный комитетъ постановилъ и постановляетъ:

1. На должность гминнаго войта, евреи могутъ быть избираемы въ посадахъ, въ такомъ случаѣ, если населеніе гмины состоитъ исключительно изъ лицъ еврейскаго исповѣданія.

2. На должности лавниковъ, евреи могутъ быть избираемы, какъ въ тѣхъ гминахъ, гдѣ населеніе состоитъ исключительно изъ евреевъ, такъ и въ гминахъ съ смѣшаннымъ населеніемъ, въ коихъ евреи, по численности своей, составляютъ не менѣе одной трети общаго населенія гмины, но съ тѣмъ, чтобы въ гминахъ съ смѣшаннымъ населеніемъ, число лавниковъ изъ евреевъ не превышало одного на гминный судъ и чтобы на лавника изъ евреевъ въ сихъ послѣднихъ гминахъ не было возлагаемо исправленіе должности гминнаго войта въ случаѣ, предусмотрѣнномъ ст. 79 Высочайшаго указа 19 февраля (2 марта) 1864 г.

3. Избраніе солтысовъ изъ евреевъ допускается во всѣхъ тѣхъ посадахъ, жители которыхъ, образуя отдѣльное сельское общество, состоятъ исключительно изъ евреевъ.

4. Лица еврейскаго исповѣданія, предварительно вступленія въ должности гминнаго войта, лавниковъ и солтысовъ, согласно ст. 76 Высочайшаго указа 19 февраля 1864 г., приводятся къ присягѣ по

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu NAJWYŻSZEGO rozkazu, zapadłego w dniu 22 stycznia r. b. względem dopuszczenia żydów do wyboru na urzędy gminne w osadach, komitet urządzający, postanowił i stanowi:

1. Na urząd wójta gminy, żydzi mogą być wybierani w osadach w takim razie, jeżeli ludność gminy składa się wyłącznie z osób wyznania żydowskiego.

2. Na urzędy ławników, żydzi mogą być wybierani, tak w tych gminach, gdzie ludność wyłącznie składa się z żydów, jako i w gminach z ludnością mięszaną, w których żydzi, podług swej liczby, stanowią niemniej jak jedną trzecią część ogólnej ludności gminy, z tem jednakże, aby w gminach z ludnością mięszaną, liczba ławników z pomiędzy żydów nie przewyższała jednego na sąd gminny, i aby ławnikowi z pomiędzy żydów w tych ostatnich gminach nie było poruczaném sprawowanie obowiązku wójta gminy w wypadku, przewidzianym art. 79 NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 roku.

3. Wybór sołtysów z pomiędzy żydów, dozwala się we wszystkich tych osadach, których mieszkańcy stanowiąc oddzielną wieś, składają się wyłącznie z żydów.

4. Osoby wyznania żydowskiego, przed zajęciem urzędu wójta gminy, ławników i sołtysów, stosownie do art. 76 NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 19 lutego 1864 roku, wykonywają przysięgę według for-

Digitized by Google

формѣ, установленной приложеніемъ къ ст. 526 устава о службѣ по выборамъ (т. III св. зак. изд. 1857 г.),—и

5. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возложить на члена-завѣдывающаго дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 338 засѣданіи, 6 (18) февраля 1870 г.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

my, ustanowionej w anneksie do art. 526 ustawy o służbie z (tom III zbioru praw wydania 1857 roku)—i

5. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być winno w dzienniku praw, wkłada się na członka-zawiadującego czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 338 posiedzeniu, dnia 6 (18) lutego 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества,

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполненіе Высочайше утвержденнаго 22 января 1870 г. положенія комитета по дѣламъ царства польскаго, состоявшагося по представленію учредительнаго комитета о предоставленіи сему комитету права пониженія установленнаго Высочайшимъ указомъ 19 февраля (2 марта) 1864 г. ценза для участія въ гминномъ сходѣ и для выборовъ въ гминныя должности, учредительный комитетъ, постановилъ и постановляетъ:

I. При устройствѣ въ посадахъ общественнаго управленія на основаніи Высочайшаго указа 1 іюня 1869 г., допускается съ разрѣшенія учредительнаго комитета, въ тѣхъ исключительныхъ случаяхъ, гдѣ по мѣстнымъ условіямъ будетъ необходимо, пониженіе установленнаго Высочайшимъ указомъ 19 февраля (2 марта) 1864 г. ценза на право участія въ гминномъ сходѣ и быть избираемыми въ солтысы, до 1½ морговъ земли и на право быть избираемыми въ гминные войты и лавники, до 3-хъ морговъ.

II. Настоящее постановленіе внести, установленнымъ порядкомъ, въ дневникъ законовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 338 засѣданіи, 6 (18) февраля 1870 г.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Вѣрно:

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 22 stycznia 1870 roku, uchwały komitetu do spraw Królestwa Polskiego, zapadłej w skutek przedstawienia komitetu urządzającego o upoważnienie go do obniżenia ustanowionego przez ukaz NAJWYŻSZY z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 r. cenzus do uczestniczenia w zebraniu gminnem i do wybieralności na urzędy gminne,—komitet urządzający postanowił i stanowi:

I. Przy urządzeniu w osadach zarządu gminnego na zasadach NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 1 czerwca 1869 r., dopuszcza się za decyzją komitetu urządzającego, w tych wyjątkowych przypadkach, gdzie podług miejscowych warunków, okaże się to niezbędnem obniżenie ustanowionego przez NAJWYŻSZY ukaz z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 roku cenzus do prawa uczestniczenia w zebraniu gminnem i wybieralności na sołtysa, do 1½ morga ziemi, a do prawa wybieralności na wójtów gmin i ławników, do 3-ch morgów.

II. Postanowienie niniejsze wnieść do dziennika praw według ustanowionego porządku.

Działo się w Warszawie, na 338 posiedzeniu, dnia 6 (18) lutego 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Учредительный въ царствѣ польскомъ комитетъ, по представленію члена-завѣдывающаго дѣлами комитета, постановилъ и постановляетъ:

I. Установленныя постановленіемъ учредительнаго комитета отъ 7 (19) апрѣля 1864 года, для гминныхъ войтовъ и для гминныхъ судовъ печати съ государственнымъ гербомъ, а также допущенныя къ употребленію и въ сельскихъ ссудо-сберегательныхъ кассахъ печати съ такимъ же гербомъ, разрѣшается замѣнять постепенно на печати съ Высочайше утвержденными 25 февраля 1869 года губернскими гербами.

II. При образованіи же новыхъ гминныхъ управленій, а равно и вновь открываемыхъ сельскихъ ссудо-сберегательныхъ кассахъ, печати должны быть заготовляемы съ губернскими гербами.

III. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на члена-завѣдывающаго дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 339 засѣданіи, 14 (26) февраля 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Вѣрно:
Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Komitet urządzający w Królestwie Polskiem, na przedstawienie członka-zawiadującego czynnościami komitetu, postanowił i stanowi:

I. Ustanowi one postanowieniem komitetu urządzającego z dnia 7 (19) kwietnia 1864 r. dla wójtów gmin i dla sądów gminnych pieczęcie z herbem państwa, tudzież dozwolone do używania w wiejskich kassach pożyczek i oszczędności pieczęcie z takim samym herbem, dozwala się zamieniać stopniowo na pieczęcie z Najwyżej zatwierdzonemi dnia 25 lutego 1869 r. herbami gubernij.

II. Przy tworzeniu zaś nowych zarządów gminnych, jak również w nowo otwierających się wiejskich kassach pożyczek i oszczędności, przygotowywane być winny pieczęcie z herbami gubernij.

III. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczone być ma w dzienniku praw, wkłada się na członka-zawiadującego czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 339 posiedzeniu, dnia 14 (26) lutego 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

На основаніи Высочайшаго указа 1-го іюня 1869 года, о переименованіи въ посады неимѣющихъ городскаго характера поселеній въ губерніяхъ царства польскаго,—учредительный комитетъ, по представленію члена-завѣдывающаго дѣлами комитета, постановилъ и постановляетъ:

I. Существующіе въ сувалкской губерніи города: Виштынецъ, волковышскаго уѣзда; Серее и Лоздзее, сейнскаго уѣзда; Бальвержишки и Пилвишки, маріампольскаго уѣзда; Людвиновъ, Симно и Олиту, кальварійскаго уѣзда; Рачки, Сопоцкино и Липскъ, августовскаго уѣзда; Бакаларжевъ, Филиповъ, Пржеросль и Вижайны, сувалкскаго уѣзда; - обратить немедленно въ посады, съ принятіемъ слѣдующихъ мѣръ, относительно устройства въ нихъ гминнаго управленія, на началахъ Высочайшаго указа 19 февраля (2 марта) 1864 года.

1. по волковышскому уѣзду:

Посадъ Виштынецъ присоединить къ сельской гминѣ того же названія, отдѣливъ отъ сей послѣдней 17 селеній, которыя вмѣстѣ съ 6-ю селеніями, отдѣленными отъ гмины Кибарты, и 4-мя селеніями отъ гмины Поевонь, должны образовать новую гмину Копсодзе; при чемъ къ гминѣ Поевонь должны быть присоединены двѣ деревни, входящія нынѣ въ составъ гмины Кибарты, а къ сей послѣдней, взамѣнъ отходящихъ отъ нея селеній, присоединена вся гмина Ширвинты.

2. по сейнскому уѣзду:

Посадъ Серее включить въ составъ сельской гмины того же названія, а изъ посада Лоздзее образовать отдѣльную гмину подъ тѣмъ же названіемъ.

3. по маріампольскому уѣзду:

Посадъ Бальвержишки, присоединить къ гминѣ того же названія, а изъ посада Пильвишки, по присоединеніи къ нему нѣкоторыхъ селеній изъ гмины Антоново, образовать гмину Пильвишки.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na zasadzie NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 1 czerwca 1869 roku, o przemianowaniu osiadłości niemających charakteru miejskiego, w gubernijach Królestwa Polskiego na osady,—komitet urządzający, na przedstawienie członka-zawiadującego czynnościami komitetu, postanowił i stanowi:

I. Istniejące w gubernji suwałkskiej miasta: Wisztyniec, w powiecie wołkowyszskim; Sereje i Łoździeje, w powiecie sejnskim; Balwierzyzki i Pilwiszki, w powiecie marjampolskim; Ludwinów, Simno i Olita, w powiecie kalwaryjskim; Raczki, Sopockinie i Lipsk, w powiecie augustowskim; Bakałarzew, Filipów, Przerośl i Wiżajny, w powiecie suwałkskim,— zamienić niezwłocznie na osady, z zastósowaniem następujących środków co do urządzenia w nich zarządu gminnego, na zasadach, wskazanych w NAJWYŻSZYM ukazie z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 roku:

1. w powiecie wołkowyszskim:

Osadę Wisztyniec przyłączyć do gminy wiejskiej tegóż nazwiska, po oddzieleniu od niej 17-u wsi, które łącznie z 6-a wsiami, odłączonemi od gminy Kibarty i 4-a wsiami od gminy Pojewoń, tworzyć mają osobną gminę Kopsodzie. Obok czego, do gminy Pojewoń przyłączone być winny dwie wsie, wchodzące obecnie do składu gminy Kibarty, a do tej ostatniej, w zamian odpadających od niej wsi, przyłączona być ma cała gmina Szyrwinty.

2. w powiecie sejnskim:

Osadę Sereje przyłączyć do składu wiejskiej gminy tegóż nazwiska, a z osady Łoździeje utworzyć oddzielną gminę tegóż nazwiska.

3. w powiecie marjampolskim:

Osadę Balwierzyszki przyłączyć do gminy tegóż nazwiska, a z osady Pilwiszki, po przyłączeniu do niej niektórych wsi z gminy Antonowo, utworzyć gminę Pilwiszki.

Digitized by Google

4. по кальварійскому уѣзду:

Посадъ Людвиновъ включить въ составъ гмины того же наименованія, по отдѣленіи отъ нея нѣкоторыхъ селеній къ гминамъ Яновъ, Раудань и Красна; посадъ Симно, въ гмину Симно, съ отдѣленіемъ отъ послѣдней 3-хъ селеній къ гминѣ Кирсна, и посадъ Олиту включить въ гмину того же имени.

5. по августовскому уѣзду:

Посадъ Рачки включить въ составъ Довспудской гмины; посадъ Сопоцкино присоединить къ гминѣ Воловичёвце, по отдѣленіи отъ нея нѣкоторыхъ селеній къ гминамъ Куріанка, Балля-Велька и Голынка; изъ посада Липскъ и части гмины Куріанка образовать новую гмину подъ названіемъ Петропавловской, сохранивъ за остальною частію гмины Куріанка прежнее названіе.

6. по сувалкскому уѣзду:

Посадъ Бакаларжевъ присоединить къ гминѣ Вулька, отдѣливъ отъ сей послѣдней 2 селенія къ гминѣ Конецборъ; изъ посада Филипова съ 4-мя предмѣстьями, одного селенія и казенныхъ земель имѣнія Павлувка, образовать новую гмину подъ названіемъ Филиповской; изъ посада Пржеросля съ предмѣстьемъ, одного селенія, одной усадьбы и одного фольварка, образовать новую гмину подъ названіемъ Пржеросльской; посадъ Вижайны присоединить къ гминѣ Визгуры, переименовавъ ее въ гмину Вижайны, а отъ нынѣшней гмины Визгуры отдѣлить 8 селеній къ гминѣ Кадарышки.

II. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на члена-завѣдывающаго дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 340 засѣданіи, 27 февраля (11 марта) 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

4. w powiecie kalwaryjskim:

Osadę Ludwinów przyłączyć do składu gminy tegóż nazwiska, po odłączeniu od niej niektórych wsi do gmin Janów, Raudań i Krasna; osadę Simno, do gminy Simno, po odłączeniu od tej ostatniej trzech wsi do gminy Kirsna, a osadę Olita przyłączyć do gminy tegóż nazwiska.

5. w powiecie augustowskim:

Osadę Raczki przyłączyć do składu gminy Dowspudskiej; osadę Sopockinie przyłączyć do gminy Wołowiczowce, po odłączeniu od niej niektórych wsi do gmin Kurianka, Balla-Wielka i Gołynka; z osady Lipsk i części gminy Kurianka utworzyć oddzielną gminę pod nazwiskiem Petropawłowskiej, zatrzymując dla pozostałej części gminy Kurianka dawne nazwisko.

6. w powiecie suwałkskim:

Osadę Bakałarzew przyłączyć do gminy Wólka, po oddzieleniu od niej dwóch wsi do gminy Koniecbor; z osady Filipowa z czterema przedmieściami, jednej wsi i gruntów rządowych dóbr Pawłówka, utworzyć osobną gminę pod nazwiskiem Filipowskiej; z osady Przerośla z przedmieściem, jednej wsi, jednej osady i jednego folwarku, utworzyć osobną gminę pod nazwiskiem Przeroślskiej; osadę Wiżajny przyłączyć do gminy Wizgury, z przemianowaniem jej na gminę Wiżajny, a od teraźniejszej gminy Wizgury odłączyć osiem wsi do gminy Kadaryszki.

II. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, wkłada się na członka-zawiadującego czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 340 posiedzeniu, 27 lutego (11 marca) 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, preydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*
Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

На основаніи Высочайшаго указа 1-го іюня 1869 года, о переименованіи въ посады неимѣющихъ городскаго характера поселеній въ губерніяхъ царства польскаго,—учредительный комитетъ, по представленію члена-завѣдывающаго дѣлами комитета, въ дополненіе постановленія своего отъ 19 (31) декабря 1869 года, объ обращеніи въ посады городовъ люблинской губерніи, постановилъ и постановляетъ:

1. Существующіе въ новоалександрійскомъ уѣздѣ, люблинской губерніи, города: Консковолю, Барановъ, Юзефовъ, Ополе, Вонвольницу, Бобровники, Куровъ и Маркушовъ,—обратить въ посады, съ принятіемъ слѣдующихъ мѣръ относительно устройства въ нихъ гминнаго управленія:

1) Изъ посада Консковоля образовать самостоятельную гмину, подъ названіемъ Конскоровольской.

2) Посады: Барановъ, Юзефовъ и Ополе включить въ составъ сельскихъ гминъ того же названія.

3) Посадъ Вонвольницу включить въ составъ гмины Джевце.

4) Посадъ Бобровники присоединить къ части нынѣшней гмины Ивановское-село, находящейся по правую сторону р. Вепржъ, оставивъ по прежнему гминное управленіе въ посадѣ Ирена подъ наименованіемъ гмины Ирена.

5) Изъ селеній той же гмины Ивановское-село, находящихся по лѣвую сторону р. Вепржъ, образовать особую гмину, съ присоединеніемъ къ ней изъ Жиржинской гмины, селенія Балтово, а изъ Ново-Александійской, селенія Вроновъ, и гмину эту наименовать Голембскою.

6) Въ замѣнъ отходящаго отъ Жиржинской гмины селенія Балтово присоединить къ ней два селенія изъ Ново-Александрійской гмины: Осины и Воля-Осинская.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossji, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

Na zasadzie Najwyższego ukazu z dnia 1 czerwca 1869 roku, o przemianowaniu na osady nie mających charakteru miejskiego osiadłości w gubernijach Królestwa Polskiego,—komitet urządzający, na przedstawienie członka-zawiadującego czynnościami komitetu, w uzupełnieniu postanowienia swego z dnia 19 (31) grudnia 1869 roku, co do zamiany miast w gubernji lubelskiej na osady, postanowił i stanowi:

I. Istniejące w nowo-aleksandryjskim powiecie gubernji lubelskiej, miasta: Końskowolę, Baranów, Józefów, Opole, Wąwolnicę, Bobrowniki, Kurów i Markuszow, zamienić na osady, z zastosowaniem następnych środków co do urządzenia w nich zarządu gminnego:

1) Z osady Końskowola utworzyć samoistną gminę pod nazwiskiem Końsko-Wolskiej.

2) Osady Baranów, Józefów i Opole włączyć do składu gmin tegóż nazwiska.

3) Osadę Wąwolnica włączyć do składu gminy Drzewce.

4) Osadę Bobrowniki przyłączyć do części teraźniejszej gminy Sioło-Iwanowskie, położonej z prawej strony rzeki Wieprza, pozostawiając zarząd gminy jak dotychczas w osadzie Irenie, pod nazwiskiem gminy Irena.

5) Z wsi tejże gminy Sioło-Iwanowskie, położonych po lewej stronie rzeki Wieprza, utworzyć oddzielną gminę, z przyłączeniem do niej z gminy Zyrzyn wsi Bałtowo, a z gminy Nowo-Aleksandrja wsi Wronów i gminę tę nazwać Gołębską.

6) W zamian odpadającej od gminy Zyrzyn wsi Bałtowo, przyłączyć do niej dwie wsie z gminy Nowo-aleksandryjskiej: Osiny i Wola Osińska.

Digitized by Google

7) Посадъ Куровъ включить въ Куровскую гмину, оставивъ въ ней изъ прежняго состава селенія: Плонка, Бжозова-гать, Шумовъ, Лонкоць, Барлоги, Хощевъ, Палюховъ и Заставе и присоединивъ къ ней отъ Ново-александрійской гмины селенія: Сельце, Хшонховъ, Хшонхувекъ, Вулька-новодворская и Демба.

8) Изъ посада Маркушова и ближайшихъ къ нему селеній Куровской гмины, а именно: Лавы, Заблоце, Гуры, Воли-пшибысловской, Орлича, Камне, Вульки-контной и Клоды, образовать особую гмину, назвавъ ее Маркушовскою.

II. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ въ дополненіе къ постановленію комитета 19 (31) декабря 1869 г., предоставить члену-завѣдывающему дѣлами комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 341 засѣданіи, 6 (18) марта 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

7) Osadę Kurów włączyć do gminy Kurowskiej, pozostawiwszy w niej z dotychczasowego składu wsie: Płonka, Brzozowa-Gać, Szumów, Łąkoć, Barłogi, Choszczów, Paluchów, i Zastawie, i przyłączywszy do niej z gminy Nowo-aleksandryjskiej wsie: Sielce, Chrzonchów, Chrząchówek, Wólka-Nowodworska i Demba.

8) Z osady Markuszowa i jej najbliższych wsi gminy Kurów, a mianowicie: Łany, Zabłocie, Góry, Woli-Przybysłowskiej, Orlicza, Kamnie, Wólki-Kątnej i Kłody, utworzyć osobną gminę pod nazwiskiem Markuszowskiej.

II. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma w uzupełnieniu postanowienia komitetu z dnia 19 (31) grudnia 1869 r., pozostawia się członkowi-zawiadującemu czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 341 posiedzeniu, dnia 6 (18) marca 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

МИНИСТРУ ФИНАНСОВЪ.

По именному Его Императорскаго Величества Высочайшему указу, данному правительствующему сенату января въ 6 день, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, въ которомъ изображено: „Указомъ, въ 14 (26) день апрѣля 1841 года даннымъ, въ Бозѣ почившій родитель Нашъ пожаловалъ коллежскому совѣтнику *Четыркину*, сувалкской губерніи, августовскаго уѣзда, имѣніе Нетта, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 750 рублей. Нынѣ, принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей на основаніи Нашего указа 19 февраля (2 марта) 1864 года объ устройствѣ крестьянъ въ царствѣ польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу онаго и, вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе въ видѣ особой Нашей милости, нынѣшнему владѣльцу маіората Нетта, Мы, по представленію учредительнаго комитета, въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго разсмотрѣнному, повелѣваемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) октября 1835 года объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по Всемилостивѣйшему пожалованію, отвести владѣльцу означеннаго маіората Четыркину въ вѣчное и потомственное владѣніе, сувалкской губерніи, августовскаго уѣзда, фольваркъ Баргловъ-дворный, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для фольварка Баргловъ.

Ст. 3. Владѣлецъ сего имѣнія обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на немъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Digitized by Google

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая конюжами, паробками или другими сельскими работниками должна быть предоставлена имъ въ собственность на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемомъ имѣніи находящееся, какъ то: посѣвы строенія и прочее, принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность владѣльца на основаніи 30 статьи выш еприведеннаго положенія.

Ст. 6. Въ случаѣ неисправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ не него казною платежей, равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя будутъ опредѣлены особо, пожалованный фольваркъ поступаетъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполнѣ произведена.

Ст. 7. Срокъ пожалованія считать съ 20 мая (1іюня) 1866 г.; вводъ же во владѣніе совершить въ теченіи 1870 г.

Ст. 8. При сдачѣ имѣнія владѣльцу, финансовое вѣдомство, согласно 1 статьѣ настоящаго указа, установитъ границы пожалованнаго фольварка, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности. Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 9. Пожалованное имѣніе, переходя въ цѣломъ его составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23 указа 14 (26) апрѣля 1841 года порядку наслѣдованія, не можетъ быть ни въ какомъ случаѣ, ни обременяемо новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оное при пожалованіи, ни закладываемо, ни продаваемо не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемо въ другое владѣніе.

Ст. 10. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца должно быть установленно въ ипотекѣ, по исполненіи правила, предписаннаго статьею 8 сего указа.

Ст. 11. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія уплачиваются владѣльцемъ.

Ст. 12. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ царствѣ польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Нетта, а равно наслѣдники его не имѣютъ, ни въ какомъ случаѣ, права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать съ теченіемъ времени отъ уменьшенія доходовъ какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемаго симъ указомъ фольварка Баргловъ.

Digitized by Google

Ст. 13. Приведеніе въ дѣйствіе настоящаго указа возлагается на министра финансовъ. Правительствующій сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего указа надлежащее распоряженіе."—Правительствующій сенатъ *приказали*: Исполненіе таковаго Высочайшаго Его Императорскаго Величества указа предоставить министру финансовъ, о чемъ его, министра, увѣдомить указомъ.

Января 22 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

За управляющаго отдѣломъ по финансамъ царства польскаго, (подписалъ) *Ив. Лукьяновъ.*

Вѣрно:

Главный директоръ предсѣдательствующій въ правительственной коммисіи юстиціи, тайный совѣтник, —*Восинскій.*

Правитель канцеляріи,—*Вл. Голевинскій.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества Самодержца Всероссійскаго, изъ правительствующаго сената,

МИНИСТРУ ФИНАНСОВЪ

По именному Его Императорскаго Величества Высочайшему указу, данному правительствующему сенату января въ 6 день, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, въ которомъ изображено: „Указами, въ 13 день сентября 1838 года и во 2 день августа 1845 года данными, въ Бозѣ почившій родитель Нашъ пожаловалъ генералу отъ инфантеріи князю Шаховскому имѣнія Куписки и Новогродъ, съ принадлежащими къ онымъ фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 4,500 рублей. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашего указа 19 февраля (2 марта) 1864 года объ устройствѣ крестьянъ въ царствѣ польскомъ, доходъ съ пожалованныхъ имѣній не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу оныхъ, и вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости, нынѣшнему владѣльцу маіората Куписки и Новогродъ, Мы, по представленію учредительнаго комитета, въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго разсмотрѣнному, повелѣваемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4-го октября 1835 года объ устройствѣ имѣній поступающихъ въ частную собственность по Всемилостивѣйшему пожалованію, отвести владѣльцу означеннаго маіората генералъ-лейтенанту князю Шаховскому 1-му, въ вѣчное и потомственное владѣніе, варшавской губерніи, грецкаго уѣзда имѣнія Вильчоруде и Вятровецъ, и оставшіяся въ распоряженіи казны части фольварковъ Сѣлецъ, пинчовскаго уѣзда, и Темпочевъ мѣховскаго уѣзда, кѣлецкой губерніи, а равно лѣсную дачу Вильчоруда, новогутскаго лѣсничества и участокъ лѣса изъ новогродскаго лѣсничества, съ ежегоднымъ съ сихъ лѣсовъ доходомъ *въ двѣ тысячи шестьсотъ рублей*, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія, по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для упомянутыхъ имѣній и лѣсовъ.

Ст. 3. Владѣлецъ жалуемыхъ имѣній и лѣсовъ обязанъ не-

Digitized by Google

сти всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на нихъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая копяржами, паробками или другими сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемыхъ имѣніяхъ находящееся, какъ то: посѣвы, строенія и прочее принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность владѣльца на основаніи 30 статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 6. Владѣлецъ, сохраня въ своей силѣ заключенный казною на жалуемыя имѣнія контрактъ, вступаетъ во всѣ права, казнѣ тѣмъ контрактомъ предоставленныя. Такъ какъ въ составъ пожалованныхъ имѣній входятъ фольварки, отданные въ долгосрочную аренду, то согласно условіямъ контракта, пожалованный владѣлецъ обязанъ, до истеченія арендпаго срока, оставить ихъ въ пользованіи арендаторовъ за прежніе платежи, при чемъ разница между этими послѣдними и доходомъ, исчисленнымъ съ таковыхъ фольварковъ, при передачѣ ихъ въ маіоратное владѣніе, должна быть выдаваема владѣльцу изъ казны наличными деньгами до конца контрактнаго срока.

Ст. 7. Въ случаѣ неисправности владѣльца въ удовлетвореніи возлагаемыхъ на него казною платежей, равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя будутъ опредѣлены особо, пожалованныя имѣнія поступаютъ въ казенное управленіе на все время, пока уплата оныхъ не будетъ вполнѣ произведена.

Ст. 8. Срокъ пожалованія считается съ 20 мая 1866 года, а вводъ во владѣніе жалуемыми имѣніями производится по истеченіи срока арендпаго содержанія.

Ст. 9. При сдачѣ имѣній владѣльцу, финансовое вѣдомство, согласно 1-ой статьѣ настоящаго указа, установитъ границы пожалованныхъ имѣній и лѣсовъ, а также опредѣлитъ лежащія на нихъ обязанности. Составленный на семъ основаніи сдаточной актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 10. Пожалованныя имѣнія, переходя въ цѣломъ ихъ составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23 вышеозначенныхъ указовъ 13 сентября 1838 и 2 августа 1845 г. порядку наслѣдованія, не могутъ быть, ни въ какомъ случаѣ ни обременяемы новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на, оныя при пожалованіи, ни закладываемы, ни продаваемы не толко по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казен-

Digitized by Google

нымъ и частнымъ и ни какимъ образомъ отчуждаемы въ другое владѣніе.

Ст. 11. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца, должно быть установлено въ ипотекѣ по исполненіи правила, предписаннаго статьею 9 сего указа.

Ст. 12. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія, уплачиваются владѣльцемъ.

Ст. 13. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ царствѣ польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратныхъ имѣній Куписки и Новогродъ, а равно наслѣдники его не имѣютъ, ни въ какомъ случаѣ, права домагаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать съ теченіемъ времени отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемыхъ симъ указомъ имѣній съ принадлежностями.

Ст. 14. Приведеніе въ дѣйствіе настоящаго указа возлагается на министра финансовъ. Правительствующій сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего указа надлежащее распоряженіе.

Правительствующій сенатъ *приказали*: исполненіе таковаго Высочайшаго Его Императорскаго Величества указа предоставить министру финансовъ; о чемъ его, министра, увѣдомить указомъ.

Января 22 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Подписалъ управляющій отдѣломъ по финансамъ царства польскаго.

Вѣрно:

Главный директоръ, предсѣдательствующій въ правительственной коммисіи юстиціи, тайный совѣтникъ, *Восинскій.*

Правитель канцеляріи, *Вл. Голевинскій.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца, Всероссійскаго, изъ правительствующаго сената,

МИНИСТРУ ФИНАНСОВЪ.

По именному Его Императорскаго Величества Высочайшему указу, данному правительствующему сенату января въ 30 день за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, въ которомъ изображено: „Въ особомъ Монаршемъ участіи къ семейству Свиты Нашей генералъ-маіора Людовика Янковскаго, признавъ за благо пожаловать ему недвижимую собственность въ царствѣ польскомъ, Мы постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Всемилостивѣйше жалуемъ Свиты Нашей генералъ-маіору Людовику Янковскому, въ вѣчное и потомственное владѣніе, на правѣ полной собственности, бывшее маіоратное, а нынѣ поступившее обратно въ казну, имѣніе Броецъ, лодзинскаго уѣзда петроковской губерніи, съ участкомъ лѣса изъ лазновскаго лѣсничества, за уравненіемъ ежегоднаго съ сего имѣнія дохода до тысячи пятисотъ рублей, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. По уравненіи дохода съ жалуемаго имѣнія до указаннаго въ статьѣ 1-й настоящаго указа оклада, финансовое вѣдомство установитъ границы имѣнія, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности. Составленный на семъ основаніи актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія. За симъ, право собственности по ипотекѣ будетъ переписано на имя пожалованнаго владѣльца.

Ст. 3. На пожалованномъ владѣльцѣ лежитъ обязанность удовлетворять всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на жалуемомъ имѣніи лежащія, такъ и тѣ, кои впредь могутъ быть установлены.

Ст. 4. Владѣлецъ, а равно наслѣдники его, не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ права домагаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могли бы послѣдовать въ будущемъ отъ уменьшенія дохода.

Ст. 5. Издержки по составленію акта пожалованія, переписанію по ипотекѣ права собственности и по передачѣ имѣнія, уплачиваются пожалованнымъ владѣльцемъ.

Digitized by Google

Ст. 6. Приведеніе въ дѣйствіе настоящаго указа возлагается на министра финансовъ. Правительствующій сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего указа надлежащее распоряженіе." Правительствующій сенатъ *приказали*: исполненіе таковаго Высочайшаго Его Императорскаго Величества указа предоставить министру финансовъ, о чемъ его, министра, увѣдомить указомъ.

Февраля 7 дня 1870 г.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Подписалъ управляющій отдѣломъ по финансамъ царства польскаго.

Вѣрно:

Главный директоръ, предсѣдательствующій въ правительственной коммисіи юстиціи, тайный совѣтникъ, *Восинскій*.

Правитель канцеляріи, *Вл. Голевинскій*.

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 г.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

МИНИСТРУ ФИНАНСОВЪ.

По именному Его Императорскаго Величества Высочайшему указу, данному правительствующему сенату февраля въ 13 день, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, въ которомъ изображено:" Въ награду заслугъ, оказанныхъ Свиты Нашей генералъ-маіоромъ графомъ Ностицомъ при усмиреніи послѣдняго польскаго мятежа и согласно ходатайству Нашего намѣстника въ царствѣ польскомъ, Мы постановили и постановляемъ:

Ст. 1. Свиты Нашей генералъ-маіору графу Ностицу Всемилостивѣйше жалуемъ въ вѣчное и потомственное владѣніе, на маіоратномъ правѣ, для присоединенія къ наслѣдственному его, отъ отца, маіорату Бартники, сувалкской губерніи, кальварійскаго уѣзда, состоящіе въ непосредственномъ сосѣдствѣ съ онымъ, казенную мызу Подляшишки и земли фольварка Ланкелишки, оставшіяся въ распоряженіи казны, за назначеніемъ ему, Ностицу, части сего фольварка, на основаніи указа Нашего 18 марта 1867 г., въ пособіе за потери его по маіорату, вслѣдствіе крестьянской реформы,—всего съ годовымъ доходомъ въ шестьсотъ пятнадцать рублей девяносто семь копѣекъ, со всѣми правами и угодьями, коими пользуется казна.

Ст. 2. Владѣлецъ вступаетъ въ права собственности мызы Подляшишки и фольварка Ланкелишки въ полномъ его составѣ, на основаніи тѣхъ правилъ, которыя подробно опредѣлены въ указѣ Нашемъ 18 марта 1867 г., о пожалованіи части названнаго фольварка.

Ст. 3. Срокъ пожалованія считается съ 28 августа (9 сентября) 1869 г.

Ст. 4. Приведеніе въ дѣйствіе настоящаго указа возлагается на министра финансовъ. Правительствующій сенатъ неоста-

Digitized by Google

вить учинить къ исполненію сего указа надлежащее распоряженіе."—Правительствующій сенатъ *приказали*: исполненіе таковаго Высочайшаго Его Императорскаго Величества указа предоставить министру финансовъ, о чемъ его, министра, увѣдомить указомъ.

Февраля 25 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Подписалъ управляющій отдѣломъ по финансамъ царства польскаго.

Вѣрно:

Главный директоръ, предсѣдательствующій въ правительственной коммисіи юстиціи, тайный совѣтникъ, *Восинскій*.

Правитель канцеляріи, *Вл. Голевинскій*.

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго, изъ правительствующаго сената,

НАМѢСТНИКУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали* рапортъ министра внутреннихъ дѣлъ за № 1543, слѣдующаго содержанія: Согласно ходатайству намѣстника въ царствѣ польскомъ объ увеличеніи размѣра ежедневной платы, вносимой кредиторами на содержаніе ихъ должниковъ, находящихся подъ арестомъ въ г. Варшавѣ и по соглашеніи съ министромъ финансовъ и управляющимъ собственною Его Императорскаго Величества канцеляріею по дѣламъ царства польскаго, онъ, министръ внутреннихъ дѣлъ входилъ съ представленіемъ въ комитетъ по дѣламъ царства, полагая въ отмѣну постановленія бывшаго совѣта управленія царства польскаго отъ 17 (29) декабря 1863 года, установить взиманіе платы съ кредиторовъ, по желанію коихъ несостоятельныя лица будутъ заключаемы въ арестѣ частныхъ должниковъ въ г. Варшавѣ, по 40 коп. сер. въ сутки на каждаго неисправнаго должника, съ тѣмъ, чтобы 20 коп. употреблялись на прокормленіе арестованнаго и 20 коп. на содержаніе ареста. Комитетъ по дѣламъ царства польскаго полагалъ: представленіе его, министра, утвѣрдить.

Государь Императоръ на журналѣ комитета, 1 февраля 1870 года, соизволилъ написать собственноручно: „Исполнить". О таковомъ Высочайшемъ повелѣніи, сообщенномъ статсъ-секретаремъ Жуковскимъ, выпискою изъ журнала комитета по дѣламъ царства польскаго, онъ, министръ внутреннихъ дѣлъ, доноситъ правительствующему сенату для зависящихъ распоряженій. *Приказали*: о таковомъ Высочайшемъ повелѣніи, для надлежащаго по оному исполненія, намѣстника въ царствѣ польскомъ увѣдомить указомъ, каковыми увѣдомить министровъ: внутреннихъ дѣлъ и финансовъ и припечатать въ установленномъ порядкѣ.

Марта 5 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji, z rządzącego senatu, DO NAMIESTNIKA W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat *słuchał* raportu ministra spraw wewnętrznych za № 1543, następującej osnowy: „Stosownie do przedstawienia Namiestnika w Królestwie Polskiem o powiększeniu wysokości opłaty dziennej, wnoszonej przez wierzycieli na utrzymanie ich dłużników, znajdujących się w areszcie w m. Warszawie, i po porozumieniu się z ministrem finansów, jakoteż z zarządzającym własną Jego Cesarskiej Mości kancellarją do spraw Królestwa Polskiego, minister spraw wewnętrznych przedstawił komitetowi do spraw Królestwa wniosek: aby uchylając postanowienie byłej rady administracyjnej Królestwa Polskiego z dnia 17 (29) grudnia 1863 r., ustanowić pobór opłaty od wierzycieli, na żądanie których osoby niewypłatne, osadzane będą w areszcie za długi prywatne w m. Warszawie, po 40 kop. na dobę za każdego niewypłatnego dłużnika, z tem, ażeby 20 kop. używane były na wyżywienie aresztowanego i 20 kop. na utrzymanie aresztu. Komitet do spraw Królestwa Polskiego uchwalił, że takowe przedstawienie ministra zatwierdzić wypada.

Najjaśniejszy Pan na protokule komitetu, w dniu 1 lutego 1870 r. własnoręcznie napisać raczył: „Wykonać“. O takowym Najwyższym rozkazie, oznajmionym przez sekretarza stanu Żukowskiego przez wypis z protokułu komitetu do spraw Królestwa Polskiego, minister spraw wewnętrznych donosi rządzącemu senatowi dla właściwych rozporządzeń“. *Polecił*: o takowym Najwyższym rozkazie, dla należytego wykonania onego, zawiadomić przez ukazy: namiestnika w Królestwie Polskiem, oraz ministrów spraw wewnętrznych i finansów, jakoteż ogłosić drukiem podług ustanowionego porządku.

Dnia 5 marca 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, radca tajny, *Wosiński.*
Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

НАМѢСТНИКУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали* рапортъ министра финансовъ за № 126, при коемъ представляетъ правительствующему сенату для распубликованія, копію съ Высочайше утвержденнаго въ 22-й день января 1870 года журнала комитета по дѣламъ царства польскаго, слѣдующаго содержанія: „Комитетъ по дѣламъ царства польскаго въ засѣданіи 13 января 1870 года, разсматривалъ представленіе министра финансовъ отъ 16 декабря 1869 года за № 340, объ освобожденіи отъ крестьянской подымной подати усадьбъ, занятыхъ строеніями, на общественную надобность назначенными. Комитетъ по дѣламъ царства, соглашаясь съ представленіемъ министра финансовъ, полагалъ: въ разрѣшеніе возникшаго вопроса относительно взиманія подымной подати съ крестьянскихъ усадьбъ, занятыхъ общественными строеніями, постановить, что крестьянскія усадьбы, не входящія въ составъ участковъ отдѣльныхъ домохозяевъ, если онѣ заняты строеніями, поименованными въ ст. 2-й положенія 3 (15) іюня 1858 года о взиманіи подымной подати, должны быть освобождены отъ крестьянской подымной подати. Государь Императоръ на журналѣ комитета, 22 января 1870 года соизволилъ написать собственноручно: „Исполнить". *Приказали*: о таковомъ Высочайшемъ повелѣніи, намѣстника въ царствѣ польскомъ увѣдомить указомъ, каковымъ указомъ увѣдомить министра финансовъ и припечатать въ установленномъ порядкѣ.

Февраля 12 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji,

z rządzącego senatu,

DO NAMIESTNIKA W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat *słuchał* raportu ministra finansów za № 126, przy którym przedstawia rządzącemu senatowi, w celu ogłoszenia, kopiję Najwyżej w dniu 22 stycznia 1870 r. zatwierdzonego protokółu komitetu do spraw Królestwa Polskiego, następującej osnowy: „Komitet do spraw Królestwa Polskiego, na posiedzeniu dnia 13 stycznia 1870 r. rozpatrywał przedstawienie ministra finansów z dnia 16 grudnia 1869 r. № 340, względem zwolnienia od podatku podymnego włościańskiego osad, zajętych przez zabudowania, przeznaczone na użytek publiczny. Komitet do spraw Królestwa, zgodnie z przedstawieniem ministra finansów, uchwalił, w rozstrzygnięciu zaszłej kwestji co do poboru podatku podymnego z osad włościańskich, zajętych przez zabudowania publiczne, postanowić: że osady włościańskie, niewchodzące do składu osad pojedynczych gospodarzy, jeżeli zajęte są przez zabudowania, wymienione w art. 2 ustawy z dnia 3 (15) czerwca 1858 r. o poborze podatku podymnego, powinny być zwolnione od podatku podymnego włościańskiego. Najjaśniejszy Pan, na protokóle komitetu, w dniu 22 stycznia 1870 r. własnoręcznie napisać raczył: „Wykonać.“ *Polecił:* O takowym Najwyższym rozkazie zawiadomić przez ukazy namiestnika w Królestwie Polskiem i ministra finansów, tudzież ogłosić drukiem według ustanowionego porządku.

Dnia 12 lutego 1870 r.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго, изъ правительствующаго сената,

НАМѢСТНИКУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали:* предложеніе министра юстиціи, статсъ-секретаря графа Палена, отъ 27-го января с. г. за № 1812-мъ, слѣдующаго содержанія: Его Императорское Величество, по представленію его, министра юстиціи, и положенію комитета по дѣламъ царства польскаго о порядкѣ производства дѣлъ о почетныхъ титулахъ и дворянскомъ достоинствѣ уроженцевъ губерній: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой, въ 6-й день января Высочайше повелѣть соизволилъ:

I. Относительно порядка производства дѣлъ о почетныхъ титулахъ и дворянскомъ достоинствѣ уроженцевъ губерній: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой, постановить слѣдующія правила:

1. Непосредственному вѣдѣнію департамента герольдіи, правительствующаго сената подлежатъ: а) разсмотрѣніе правъ на почетныя достоинства; б) разсмотрѣніе правъ на потомственное дворянство; в) сопричисленіе къ родамъ, утвержденнымъ въ почетныхъ титулахъ и дворянскомъ достоинствѣ; г) наблюденіе за губернскими правленіями по внесенію подлежащихъ фамилій въ родословныя книги; д) возведеніе сыновей оберъ-офицеровъ въ личное дворянство; е) выдача грамотъ, дипломовъ и свидѣтельствъ на почетное и дворянское достоинства и гербовъ отдѣльно отъ дипломовъ или грамотъ; ж) веденіе списковъ лицамъ, признаннымъ въ почетныхъ титулахъ и въ потомственномъ дворянствѣ; з) составленіе гербовника дворянскихъ родовъ и гербовника городовъ; и) выдача копій съ гербовъ и родословныхъ; і) перемѣна фамилій дворянъ; к) передача дворянами фамилій, гербовъ и титуловъ въ порядкѣ, опредѣленномъ приложеніемъ къ 57 ст. IX т. св. зак. о сост. по продол. 1864 г.

2. Уроженцы вышеозначенныхъ губерній, какъ неслужащіе, такъ и состоящіе въ гражданской службѣ, желающіе доказать дворянство или почетный титулъ и получить надлежащіе о томъ документы, или же ходатайствовать о возведеніи сыновей своихъ въ

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossyi,

z rządzącego senatu,

DO NAMIESTNIKA W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat *słuchał* przedstawienia ministra sprawiedliwości, sekretarza stanu hr. Palena, z dnia 27 stycznia r. b. Nr. 1812, następującej osnowy: „Jego Cesarska Mość, na skutek przedstawienia ministra sprawiedliwości i uchwały komitetu do spraw Królestwa Polskiego o porządku postępowania w sprawach, dotyczących tytułów honorowych i godności szlachectwa osób urodzonych w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej, w dniu 6 stycznia Najwyżej rozkazać raczył:

I. Co do postępowania w sprawach o tytułach honorowych i godności szlachectwa osób urodzonych w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej, postanowić następujące przepisy:

1. Bezpośredniej władzy departamentu heroldji rządzącego senatu ulegają: a) rozpoznanie praw do tytułów honorowych; b) rozpoznanie praw do szlachectwa dziedzicznego; c) zaliczanie do rodów mających zatwierdzone tytuły honorowe i godności szlachectwa; d) dozór nad rządami gubernijalnemi pod względem wnoszenia właściwych nazwisk do ksiąg genealogicznych; e) przyznawanie synom ober-oficerów szlachectwa osobistego; f) udzielanie patentów, dyplomów i świadectw na tytuły honorowe i szlachectwo, oraz herbów oddzielnie od dyplomów lub patentów; g) prowadzenie list osób mających przyznane tytuły honorowe i szlachectwo dziedziczne; h) układanie herbarza rodów szlacheckich i herbarza miast; i) udzielanie kopij herbów i genealogij; k) zmiana nazwiska szlachty; l) przekazywanie przez szlachtę nazwisk, herbów i tytułów w porządku, wskazanym w anneksie do art. 57 t. IX zb. pr. o stan. w dodat. z r. 1864.

2. Osoby urodzone w wyżej wymienionych gubernijach, tak nie zostające, jako też zostające w służbie cywilnej, pragnące udowodnić szlachectwo lub tytuł honorowy i uzyskać właściwe na to dowody, albo uzyskać przyznanie ich synom szlachectwa osobistego, po-

Digitized by Google

личное дворянство, прошенія по симъ предметамъ, съ указаніемъ, въ какой изъ тѣхъ губерній они желаютъ быть записанными въ родословную книгу, должны подавать въ мѣстныя губернскія правленія, для представленія въ департаментъ герольдіи правительствующаго сената.

3. Губернскія правленія, не входя въ разсмотрѣніе существа этихъ прошеній, представляютъ ихъ въ сенатъ съ своимъ удостовѣреніемъ, что по свѣдѣніямъ, имѣющимся въ правленіяхъ, нѣтъ въ виду препятствій къ удовлетворенію ходатайствъ просителей

4. Прошенія должны быть писаны на гербовой бумагѣ. рублеваго достоинства и по формѣ, установленной 242—247 ст. и прил. къ 246 ст. св. зак. т. X ч. II. о суд. (изд. 1857 г.) Просители должны представлять при нихъ: а) документы о своемъ происхожденіи и о службѣ, требуемые дѣйствующими по сему предмету въ вышепоименованныхъ 10-ти губерніяхъ постановленіями; б) переводъ на русскій языкъ съ каждаго документа, писаннаго на иномъ языкѣ; в) копію съ каждаго перевода на гербовой бумагѣ 70 коп. достоинства; г) установленную Высочайше утвержденнымъ 12-го іюня 1867 г. мнѣніемъ государственнаго совѣта пошлину съ актовъ, выдаваемыхъ департаментомъ герольдіи (св. зак. т. V уст. о пошл. по прод. 1868 г. ст. 681) и сверхъ того за художественную отдѣлку акта особую плату по таксѣ, утвержденной министерствомъ юстиціи; и д) ковчегъ съ кистями, для храненія при дипломѣ или грамотѣ государственной печати, или деньги на покупку сихъ вещей.

Примѣчаніе. Постановленія о пошлинахъ съ герольдейскихъ актовъ, установленныя Высочайше утвержденными 25 сентября (7 октября) 1863 г. уставомъ и табелью о гербовомъ сборѣ въ царствѣ польскомъ отмѣняются.

5. Лица, состоящія въ военной службѣ, объ утвержденіи въ дворянствѣ и почетныхъ титулахъ или о возведеніи сыновей ихъ въ личное дворянство, обязаны обращаться къ своему начальству, съ представленіемъ документовъ, указанныхъ выше, а оно относится къ герольдмейстеру, которымъ таковыя ходатайства предлагаются на разсмотрѣніе правительствующаго сената.

6. На обязанности губернскихъ правленій въ упомянутыхъ выше губерніяхъ лежитъ веденіе родословныхъ дворянскихъ книгъ; въ книги эти губернскія правленія вносятъ тѣ только фамиліи, объ утвержденіи коихъ въ дворянскомъ достоинствѣ или почетномъ титулѣ они получатъ указы правительствующаго сената.

7. Губернскія правленія выдаютъ также свидѣтельства на личное дворянство. Дѣла о семъ относятся къ разряду тѣхъ,

Digitized by Google

dania w tej mierze, z oznaczeniem w której z tych gubernji pragną być za pisane do księgi genealogicznej, mają zanosić do rządów gubernijalnych miejscowych, dla przedstawienia departamentowi heroldji rządzącego senatu.

3. Rządy gubernijalne, nie wchodząc w rozpoznanie treści tych próśb, przedstawiają je senatowi z poświadczeniem, że podług wiadomości, znajdujących się w rządach gubernijalnych, nie zachodzi przeszkoda do zadosyć uczynienia żądaniom proszących.

4. Podania winny być pisane na stemplu ceny rubel jeden, podług wzoru przepisanego w art. 242—247 i an. do art. 246 zb. pr. t. X cz. II o post. sąd. (wyd. z r. 1857).

Przy podaniach, proszący mają dołączać: a) dowody swego pochodzenia i służby, wymagane istniejącemi w tej mierze w pomienionych 10-ciu gubernijach postanowieniami; b) przekład na język ruski każdego dowodu pisanego w innym języku; c) kopję każdego przekładu na stemplu 70 kopiejek; d) ustanowioną przez Najwyżej zatwierdzoną w dniu 12 czerwca 1867 roku uchwałę rady państwa, opłatę od aktów, wydawanych z departamentu heroldji (zb. pr. t V ust. o opłat. w dod. z r. 1868 art. 681), a nadto za artystyczne odrobienie aktu osobną opłatę podług taksy, zatwierdzonej przez ministerstwo sprawiedliwości; i e) puszkę z kutasami na pieczęć rządową lub pieniądze na zakupienie tych rzeczy.

Uwaga Postanowienie o opłatach od aktów heraldycznych, ustanowionych przez Najwyżej zatwierdzone 25 września (7 października) 1863 roku ustawę i taryfę stemplową w Królestwie Polskiem, znosi się.

5. Osoby zostające w służbie wojskowej, względem zatwierdzenia w szlachectwie i tytułach honorowych lub przyznania synom ich osobistego szlachectwa, obowiązane są udawać się do swej zwierzchności, przy złożeniu wyżej wyrażonych dowodów, a ta odniesie się do heroldmajstra, który te żądania przedstawi do decyzji rządzącego senatu.

6. Do obowiązków rządów gubernijalnych w wyż wyrażonych gubernijach należy prowadzenie ksiąg genealogicznych szlachty; do tych ksiąg rządy gubernijalne wpisują tylko te nazwiska, o zatwierdzeniu których w godności szlachectwa lub tytule honorowym otrzymają ukazy rządzącego senatu.

7. Rządy gubernijalne wydają także świadectwa szlachectwa osobistego. Sprawy takie należą do liczby tych, które ulega-

Digitized by Google

которыя подлежатъ разсмотрѣнію и разрѣшенію губернскаго правленія, подъ предсѣдательствомъ губернатора и которыя указаны въ статьѣ 34 Высочайше утвержденнаго 19 (31) декабря 1866 г. положенія о губернскомъ и уѣздномъ управленіи въ выше поименованныхъ 10-ти губерніяхъ.

8. При подаваемыхъ въ губернскія правленія просьбахъ о выдачѣ свидѣтельствъ на личное дворянство, никакихъ пошлинъ, кромѣ надлежащаго достоинства гербовой бумаги, не представляется.

9. Жалобы на постановленія губернскаго правленія по дѣламъ о выдачѣ свидѣтельствъ на право личнаго дворянства, приносятся департаменту герольдіи правительствующаго сената.

10. Въ порядкѣ производства какъ въ правительствующемъ сенатѣ, такъ и въ губернскихъ правленіяхъ, герольдейскія дѣла уроженцевъ вышеозначенныхъ губерній подчиняются общему, установленному для сихъ учрежденій порядку. Но основаніемъ къ разсмотрѣнію правъ на почетные титулы и на дворянское достоинство, потомственное и личное, должны служить исключительно узаконенія, на сей предметъ изданныя для царства польскаго.

11. Прежнія, рѣшенныя уже бывшимъ государственнымъ совѣтомъ царства польскаго дѣла о почетныхъ титулахъ и дворянскомъ достоинствѣ хранятся въ архивѣ старыхъ дѣлъ при учредительномъ комитетѣ и доставляются оттуда въ департаментъ герольдіи правительствующаго сената, по мѣрѣ встрѣчающейся въ нихъ надобности.

II. Для усиленія средствъ канцеляріи департамента герольдіи къ производству дѣлъ по вышеисчисленнымъ 10-ти губерніямъ, предоставить министру юстиціи опредѣлить въ составъ означенной канцеляріи еще одного товарища герольдмейстера, одного секретаря, одного помощника секретаря и двухъ переводчиковъ, съ тѣми служебными правами, кои присвоены таковымъ должностямъ канцелярій правительствующаго сената; на производство же имъ содержанія, равно на наемъ писцовъ и на канцелярскіе матеріалы прибавить къ суммѣ, отпускаемой на содержаніе канцеляріи департамента герольдіи, по шести тысячъ восьмисотъ двадцати пяти рублей восьмидесяти коп. въ годъ, впредь до разрѣшенія въ государственномъ совѣтѣ представленія министра юстиціи о содержаніи сенатскихъ канцелярій вообще.

О таковой Высочайшей волѣ, сообщенной ему, министру юстиціи, членомъ комитета по дѣламъ царства польскаго, управляющимъ дѣлами онаго, статсъ-секретаремъ Жуковскимъ, онъ, министръ юстиціи, предлагаетъ правительствующему сенату, къ надле-

Digitized by Google

ją rozpoznaniu i decyzji rządu gubernijalnego, pod prezydencją gubernatora, a które wskazane są w art. 34 Najwyżej zatwierdzonej 19 (31) grudnia 1866 r. ustawy o zarządzie gubernijalnym i powiatowym w pomienionych 10-ciu gubernijach.

8. Przy podaniach do rządów gubernijalnych o udzielenie świadectw szlachectwa osobistego, żadne opłaty, prócz stempla właściwej ceny, nie wnoszą się.

9. Skargi na postanowienia rządu gubernijalnego w przedmiocie udzielania świadectw szlachectwa osobistego, podają się do departamentu heroldji rządzącego senatu.

10. Pod względem postępowania, tak w rządzącym senacie, jako też w rządach gubernijalnych, sprawy heraldyczne osób z pomienionych gubernij podlegają ogólnemu porządkowi, dla tych instytucyj ustanowionemu. Lecz za zasadę przy rozpoznawaniu praw do tytułów honorowych, jakoteż szlachectwa dziedzicznego i osobistego, mają służyć wyłącznie przepisy, wydane w tej mierze dla Królestwa Polskiego.

11. Dawniejsze, zdecydowane przez byłą radę stanu Królestwa Polskiego sprawy o tytułach honorowych i godności szlachectwa, mają być zachowywane w archiwum akt dawnych przy komitecie urządzającym, i ztąd odsyłane będą do departamentu heroldji rządzącego senatu, w miarę zachodzącej potrzeby.

II. Dla zwiększenia środków kancellarji departamentu heroldji do załatwiania spraw z powyższych 10-ci gubernij, upoważnić ministra sprawiedliwości do zamianowania do składu pomienionej kancellarji jeszcze jednego towarzysza heroldmajstra, jednego sekretarza, jednego pomocnika sekretarza i dwóch tłómaczów, z takiemi prawami służbowemi, jakie są przywiązane do takich urzędów w kancellarji rządzącego senatu; a na płacę ich, tudzież na najem pisarzy i na potrzeby kancellaryjne dodać do summy, udzielanej na utrzymanie kancellarji departamentu heroldji, po rubli srebrem sześć tysięcy ośmset dwadzieścia pięć kopiejek ośmdziesiąt rocznie, do czasu rozstrzygnięcia w radzie państwa przedstawienia ministra sprawiedliwości co do uposażenia kancellaryj senackich w ogólności.

O takiej Najwyższej woli, oznajmionej ministrowi sprawiedliwości przez członka komitetu do spraw Królestwa Polskiego, zarządzającego jego interesami, sekretarza stanu Żukowskiego, tenże minister sprawiedliwości donosi rządzącemu senatowi dla należytego wykonania. *Polecił:* O powyżej wyrażonym rozkazie Najwyższym, dla wiadomości i należytego, w czem kogo dotycze wykonania, zawiadomić

Digitized by Google

жащему исполненію. *Приказали:* О вышеизложенномъ Высочайшемъ повелѣніи, для свѣдѣнія и должнаго, въ чемъ до кого касаться будетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество намѣстника кавказкаго, намѣстника въ царствѣ польскомъ, министровъ и главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ — указами, а другихъ — чрезъ передачу къ дѣламъ герольдмейстера правительствующаго сената копій съ опредѣленія сената; равно послать указы: учредительному въ царствѣ польскомъ комитету, генералъ-губернаторамъ, военнымъ губернаторамъ, губернаторамъ, войсковому наказному атаману войска донскаго, градоначальникамъ, ст.-петербургскому и московскому оберъ-полиціймейстерамъ, губернскимъ, областнымъ и войсковымъ правленіямъ, судебнымъ палатамъ: ст.-петербургской, московской, харьковской, одесской и тифлисской, палатамъ гражданскаго и уголовнаго суда и казеннымъ, прибалтійской палатѣ государственныхъ имуществъ, губернскимъ управленіямъ государственныхъ имуществъ и прочимъ, подвѣдомственнымъ правительствующему сенату, присутственнымъ мѣстамъ и лицамъ; въ святѣйшій же правительствующій сѵнодъ, во всѣ департаменты правительствующаго сената и общія оныхъ собранія сообщить вѣдѣнія, въ департаментъ министерства юстиціи копію съ опредѣленія, и припечатать въ установленномъ порядкѣ, для чего конторѣ сенатской типографіи дать извѣстіе.

Февраля 27 дня 1870 г.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

Jego Cesarską Wysokość namiestnika kaukazkiego, namiestnika w Królestwie Polskiem, ministrów i głównie zarządzających oddzielnemi wydziałami, jednych przez ukazy, a drugich przez złożenie do akt heroldmajstra rządzącego senatu kopji decyzji senatu; rownież posłać ukazy: komitetowi urządzającemu w Królestwie Polskiem, generał-gubernatorom, gubernatorom wojennym, gubernatorom, wojskowemu nakaźnemu atamanowi wojska dońskiego, naczelnikom miast, s.-petersburgskiemu i moskiewskiemu ober-policmajstrom, rządom gubernijalnym, okręgowym i wojskowym, izbom sądowym: s.-petersburgskiej, moskiewskiej, charkowskiej, odeskiej i tyfliskiej, izbom cywilnym i kryminalnym, tudzież skarbowym, nadbaltyckiej izbie dóbr, rządowych, gubernijalnym zarządom dóbr rządowych, oraz innym podległym rządzącemu senatowi osobom i władzom rządowym; najświętszemu zaś rządzącemu synodowi, wszystkim departamentom rządzącego senatu i ogólnemu ich zebraniu zakommunikować odpisy, a departamentowi ministerstwa sprawiedliwości kopję decyzji i ogłosić drukiem, według ustanowionego porządku, w którym to celu dać wiadomość kantorowi drukarni senatu.

Dnia 27-go lutego 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета, сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества,

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

На основаніи Высочайшаго указа 1 іюня 1869 г. о переименованіи въ посады не имѣющихъ городскаго характера поселеній въ губерніяхъ царства польскаго,—учредительный комитетъ, по представленію члена—завѣдывающаго дѣлами комитета, въ дополненіе къ постановленію своему отъ 23 января (4 февраля) 1870 г. объ обращеніи въ посады городовъ петроковской губерніи, постановилъ и постановляетъ:

I. Существующіе въ петроковской губерніи города: Вольборжъ, Роспржу и Белхатовъ, петроковскаго уѣзда; Стриковъ и Гловно, брезинскаго уѣзда; Нове-място, равскаго уѣзда; Александровъ, Константиновъ и Тушинъ, лодзинскаго уѣзда; Видаву и Лютомѣрскъ, ласкаго уѣзда; Пржировъ и Кржепице, ченстоховскаго уѣзда; Модржеево, Козегловы и Жарки, бендинскаго уѣзда,—обратить въ посады, съ принятіемъ слѣдующихъ мѣръ относительно устройства въ нихъ гминнаго управленія, на основаніи Высочайшаго указа 19 февраля (2 марта) 1864 г.

1. по петроковскому уѣзду:

Посадъ Вольборжъ включить въ составъ сельской гмины Богуславице; посады: Роспржу присоединить къ гминѣ того же названія, а Белхатовъ къ гминѣ Белхатувекъ.

2. по брезинскому уѣзду:

Посадъ Стриковъ включить въ гмину Добра, а Гловно присоединить къ гминѣ Братошевице.

3. по равскому уѣзду:

Посадъ Нове-място включить въ гмину Гура.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSJI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na zasadzie NAJWYŻSZEGO ukazu z d. 1 czerwca 1869 r. o przemianowaniu na osady niemających charakteru miejskiego osiadłości w gubernijach Królestwa Polskiego,—komitet urządzający, na przedstawienie członka-zawiadującego czynnościami komitetu, w uzupełnieniu postanowienia swego z d. 23 stycznia (4 lutego) 1870 r. o zamianie na osady miast gubernji petrokowskiej, postanowił i stanowi:

I. Istniejące w gubernji petrokowskiej miasta: Wolborz, Rosprza i Bełchatów, w powiecie petrokowskim; Stryków i Główno, w powiecie brezińskim; Nowe-Miasto, w powiecie rawskim; Aleksandrów, Konstantynów i Tuszyn, w powiecie łodzinskim; Widawa i Lutomiersk, w powiecie łaskim; Przyrów i Krzepice, w powiecie częstochowskim; Koziegłowy, Żarki i Modrzejewo, w powiecie bendinskim,—zamienić na osady, z zastosowaniem następujących środków co do urządzenia w nich zarządu gminnego, na zasadzie NAJWYŻSZEGO ukazu z d. 19 lutego (2 marca) 1864 r.

1. w powiecie petrokowskim:

Osadę Wolborz przyłączyć do składu gminy wiejskiej Bogusławice; osady: Rosprzę przyłączyć do gminy tegoż nazwiska, a Bełchatów do gminy Bełchatówek.

2. w powiecie brezińskim:

Osadę Stryków przyłączyć do gminy Dobra, a Główno przyłączyć do gminy Bratoszewice.

3. w powiecie rawskim:

Osadę Nowe-Miasto przyłączyć do gminy Góra.

Digitized by Google

4. по лодзинскому уѣзду:

Посадъ Александровъ включить въ гмину Бружница; Константиновъ въ гмину Ржевъ, а посадъ Тушинъ въ гмину Горки.

5. по ласкому уѣзду:

Посады: Видаву включить въ гмину Домброво—Видавская и Лютомѣрскъ въ гмину Лютомѣрскъ.

6. по ченстоховскому уѣзду:

Изъ посадовъ: Пржирова и Крженице, образовать самостоятельныя гмины,—и

7. по бендинскому уѣзду:

Посадъ Модржеево присоединить къ гминѣ Загурже-Олькушске, а посады: Козегловы включить въ гмину Рудникъ-велькій и Жарки въ гмину того же названія.

II. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на члена завѣдывающаго дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 343 засѣданіи, 20 марта (1 апрѣля) 1870 г.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

4. w powiecie łodzińskim:

Osadę Aleksandrów przyłączyć do gminy Brużnica; osadę Konstantynów do gminy Rżew, a osadę Tuszyn do gminy Górki.

5. w powiecie łaskim:

Osady: Widawę przyłączyć do składu gminy Dombrowo—Widawska i Lutomiersk do gminy Lutomiersk.

6. w powiecie częstochowskim:

Z osad: Przyrowa i Krzepice utworzyć samoistne gminy,—i

7. w powiecie bendinskim:

Osadę Modrzejewo przyłączyć do gminy Zagurze-Olkuszskie, a osady: Koziegłowy przyłączyć do gminy Rudnik-Wielki i Żarki do gminy tegoż nazwiska.

II. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, porucza się członkowi-zawiadującemu czynnościami komitetu.

Działo się w Warszawie, na 343 posiedzeniu, dnia 20 marca (1 kwietnia) 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Łolewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

На основаніи Высочайшаго указа 1 іюня 1869 г. о переименованіи въ посады неимѣющихъ городскаго характера поселеній въ губерніяхъ царства польскаго,—учредительный комитетъ, по представленію члена-завѣдывающаго дѣлами комитета, постановилъ и постановляетъ:

I. Существующіе въ варшавской губерніи города: Окуневъ и Пясечно, варшавскаго уѣзда; Карчевъ, Лятовичъ, Колбель, Цегловъ и Станиславовъ, ново-минскаго уѣзда; Черскъ, горно-кальварійскаго уѣзда; Гощинъ, Могельницу Пржибышевъ и Тарчынъ, гроецкаго уѣзда; Вискитки и Надаржинъ, блонскаго уѣзда; Бѣляву и Болимовъ, ловичскаго уѣзда; Иловъ сохачевскаго уѣзда; Осколинъ гостынскаго уѣзда; Домбровице и Жихлилъ, кутновскаго уѣзда; Коваль, Любранецъ Пржедечъ и Любень влоцлавскаго уѣзда; Радѣевъ, Служево и Раціонжекъ, радѣевскаго уѣзда,—обратить въ посады, съ принятіемъ слѣдующихъ мѣръ относительно устройства въ нихъ гминнаго управленія на основаніи Высочайшаго указа 19 февраля (2 марта) 1864 года:

1. по варшавскому уѣзду:

Посадъ Окуневъ включить въ составъ сельской гмины того же наименованія, а въ посадѣ Пясечно образовать отдѣльное гминное управленіе.

2. по новомінскому уѣзду:

Въ посадахъ Лятовичѣ и Станиславовѣ образовать отдѣльныя гминныя управленія; посадъ Карчевъ включить въ составъ гмины Отвоцкъ, а посадъ Колбель въ гмину Рудно, и посадъ Цегловъ въ гмину Меня.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossji, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na zasadzie Najwyższego ukazu z d. 1 czerwca 1869 r. o przemianowaniu osiadłości nie mających charakteru miejskiego w gubernijach Królestwa Polskiego na osady,—komitet urządzający, na przedstawienie członka-zawiadującego czynnościami komitetu, postanowił i stanowi:

I. Istniejące w gubernji warszawskiej miasta: Okuniew i Piaseczno, w powiecie warszawskim; Karczew, Latowicz, Kołbiel, Cegłów i Stanisławów, w powiecie nowo-mińskim; Czersk, w powiecie górno-kalwaryjskim; Goszczyn, Mogielnica, Przybyszew i Tarczyn, w powiecie grójeckim; Wiskitki i Nadarzyn, w powiecie błońskim; Bielawa i Bolimów, w powiecie łowickim; Iłów, w powiecie sochaczewskim; Osmolin, w powiecie gostyńskim; Dombrowice i Żychlin, w powiecie kutnowskim; Kowal, Lubraniec, Przedecz i Lubień, w powiecie włocławskim; Radjejew, Służewo i Raciążek, w powiecie radziejewskim,—zamienić na osady, z zastosowaniem następujących środków co do urządzenia w nich zarządu gminnego na zasadach, wskazanych w Najwyższym ukazie z d. 19 lutego (2 marca) 1864 r.:

1. w powiecie warszawskiem:

Osadę Okuniew przyłączyć do składu gminy wiejskiej tegoż nazwiska, a w osadzie Piaseczno utworzyć osobny zarząd gminny.

2. w powiecie nowo-mińskim:

W osadach Latowicz, i Stanisławów, utworzyć osobne zarządy gminne; osadę Karczew przyłączyć do składu gminy Otwock; osadę Kołbiel do gminy Rudno, a osadę Cegłów do gminy Mienia.

Digitized by Google

3. по горно-кальварійскому уѣзду:

Посадъ Черскъ соединить съ гминою Махцинъ.

4. по іроецкому уѣзду:

Въ посадѣ Могельницѣ образовать самостоятельную гмину; посадъ Гощинъ соединить съ гминою Рыкалы; Пржибышевъ съ гминою Борове и Тарчинъ съ гминою Коморники.

5. по блонскому уѣзду:

Въ посадѣ Вискитки образовать самостоятельную гмину, а посадъ Надаржинъ соединить съ гминою Млоховъ.

6. по ловичскому уѣзду:

Посадъ Бѣляву соединить съ гминою Валевице, а въ Болимовѣ, по присоединеніи къ нему половины гмины Неборовъ, образовать отдѣльную гмину.

7. по сохачевскому уѣзду:

Посадъ Иловъ включить въ гмину того же названія.

8. по гостынскому уѣзду:

Посадъ Осмолинъ соединить съ гминою Санники.

9. по кутновскому уѣзду:

Посадъ Домбровице соединить съ гминою Вейско-Домбровецке, а въ посадѣ Жихлинъ, присоединивъ къ нему часть нынѣшней гмины Жихлинъ, образовать новую гмину съ тѣмъ же названіемъ; остальную же часть прежней гмины Жихлинъ переименовать въ гмину Добржелинъ.

10. по влоцлавскому уѣзду:

Въ посадѣ Ковалѣ образовать самостоятельную гмину; посадъ Любранецъ включить въ гмину Пяски; Пржедечъ и Любень въ гмины такихъ же названій.

11. по радѣевскому уѣзду:

Посадъ Радѣевъ соединить съ гминою Піотрково; Служево включить въ гмину Служево и Раціонжъ въ гмину Цихоцинекъ.

Digitized by Google

3. w powiecie górno-kalwaryjskim:

Osadę Czersk połączyć z gminą Machcin.

4. w powiecie grójeckim:

W osadzie Mogielnica utworzyć samoistną gminę; osadę Goszczyn połączyć z gminą Rykały; Przybyszew z gminą Borowe i Tarczyn z gminą Komorniki.

5. w powiecie błońskim:

W osadzie Wiskitki utworzyć samoistną gminę, a osadę Nadarzyn połączyń z gminą Młochów.

6. w powiecie łowickim:

Osadę Bielawa połączyć z gminą Walewice, a w Bolimowie, po przyłączeniu do niej połowy gminy Nieborów, utworzyć oddzielną gminę.

7. w powiecie sochaczewskim:

Osadę Iłów przyłączyć do gminy tegoż nazwiska.

8. w powiecie gostyńskim:

Osadę Osmolin połączyć z gminą Sanniki.

9. w powiecie kutnowskim:

Osadę Dombrowice połączyć z gminą Wiejsko-Dombrowieckie, a w osadzie Żychlin, po przyłączeniu do niej części teraźniejszej gminy Żychlin, utworzyć nową gminę tegoż nazwiska; pozostałą zaś część poprzedniej gminy Żychlin, przemianować na gminę Dobrzelin.

10. w powiecie włocławskim:

W osadzie Kowalu utworzyć samoistną gminę; osadę Lubraniec przyłączyć do gminy Piaski; Przedecz i Lubień do gminy tychże nazwisk.

11. w powiecie radiejewskim:

Osadę Radiejew przyłączyć do gminy Piotrkowo; Służewo do gminy Służewo i Raciąż do gminy Ciechocinek.

Digitized by Google

II. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на члена-завѣдывающаго дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 343 засѣданіи, 20 марта (1 апрѣля) 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 г.

Digitized by Google

II. Wykonanie niniejszego postanowienia, który w dzienniku praw zamieszczone być ma, wkłada się na członka-zawiadującego czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 343 posiedzeniu, dnia 20 marca (1 kwietnia) 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Согласно съ представленіемъ центральной по крестьянскимъ дѣламъ коммисіи, признавая необходимымъ установить, въ развитіе Высочайшихъ указовъ 19 февраля (2 марта) 1864 г., объ устройствѣ крестьянъ и 28 октября (9 ноября) 1866 г. объ упраздненіи вотчинныхъ отношеній въ городахъ, правила о порядкѣ пользованія сервитутами и о порядкѣ разбора жалобъ на нарушеніе и превышеніе правъ на сервитуты и, вслѣдствіе того, утвердивъ составленный центральною коммисіею проектъ сихъ правилъ,—учредительный комитетъ постановилъ и постановляетъ:

Правила о порядкѣ пользованія сервитутами, признанными, на основаніи Высочайшихъ указовъ 19 февраля (2 марта) 1864 г. и 28 октября (9 ноября) 1866 г., крестьянамъ и мѣщанамъ въ частныхъ, институтскихъ и казенныхъ имѣніяхъ и о порядкѣ разбора жалобъ на нарушеніе и превышеніе правъ на сіи сервитуты, внести, установленнымъ порядкомъ, въ дневникъ законовъ; принятіе же соотвѣтственныхъ мѣръ по приведенію сихъ правилъ въ дѣйствіе возложить на члена-завѣдывающаго дѣлами комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 342 засѣданіи, 13 (25) марта 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Беръ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 г.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Zgodnie z przedstawieniem kommissji centralnej spraw włościańskich, uznając, że w rozwinięciu NAJWYŻSZYCH ukazów z d. 19 lutego (2 marca) 1864 r. o urządzeniu włościan i z d. 28 października (9 listopada) 1866 r. o zniesieniu stosunków dominjalnych po miastach, niezbędną jest rzeczą postanowić przepisy o porządku użytkowania że służebności, tudzież o porządku rozpoznawania zażaleń przeciwko naruszeniu i nadużyciu praw służebności, i wskutek tego zatwierdziwszy ułożony przez kommissję centralną projekt rzeczonych przepisów, komitet urządzający postanowił i stanowi:

Przepisy o porządku użytkowania ze służebności, przyznanych na zasadzie ukazów z d. 19 lutego (2 marca) 1864 r. i z d. 28 października (9 listopada) 1866 r. włościanom i mieszczanom w dobrach prywatnych, instytutowych i rządowych, tudzież o porządku rozpoznawania zażaleń przeciwko naruszaniu lub nadużyciu praw do tych służebności, wnieść do dziennika praw podług ustanowionego porządku; przedsięwzięcie zaś odpowiednich środków, w celu wprowadzenia w wykonanie tych przepisów, poruczyć członkowi-zawiadującemu czynnościami komitetu.

Działo się w Warszawie, na 342 posiedzeniu, dnia 13 (25) marca 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*
Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

ПРАВИЛА:

а) *о порядкѣ пользованія сервитутами, признанными, на основаніи указовъ 19 февраля 1864 и 28 октября 1866 годовъ, крестьянамъ и мѣщанамъ въ частныхъ, институтскихъ и казенныхъ имѣніяхъ;* и б) *о порядкѣ разбора жалобъ на нарушеніе или превышеніе правъ на сіи сервитуты.*

ГЛАВА I.

Порядокъ пользованія сервитутами.

1. Для обезпеченія крестьянъ и мѣщанъ отъ произвольныхъ стѣсненій со стороны владѣльцевъ имѣній въ пользованіи сервитутами, признанными въ ликвидаціонныхъ табеляхъ и въ данныхъ; равнымъ образомъ, для огражденія владѣльцевъ имѣній отъ превышенія крестьянами или мѣщанами предоставленныхъ имъ правъ на сервитуты, впредь до замѣны сихъ сервитутовъ по добровольнымъ соглашеніямъ, или обязательно, — установляются слѣдующія правила:

А) О сервитутахъ для отопленія, для поправки строеній и изгородей и для подстилки скоту.

2. Владѣльцы лѣсовъ, на коихъ лежатъ сервитуты, обязаны въ концѣ каждаго года (между 1-мъ октября и 1-мъ декабря) доставлять, въ селеніяхъ и посадахъ—мѣстному войту гмины, а въ городахъ—президентамъ или бургомистрамъ-билеты, для выдачи ихъ по принадлежности, лицамъ, имѣющимъ право на сервитуты, въ такомъ числѣ, какое необходимо имъ для полученія, въ слѣдующемъ съ 1 января году, опредѣленнаго, въ ликвидаціонныхъ табеляхъ и данныхъ, количества фуръ, вязанокъ или тележекъ топлива, или же деревъ на поправку строеній и изгородей.

Примѣчаніе. Въ казенныхъ и институтскихъ имѣніяхъ, обязанности, возложенныя настоящими правилами на владѣльцевъ, исполняютъ лица, въ завѣдываніи коихъ состоятъ казенные и институтскіе лѣса, обремененные сервитутами (т. е. лѣсничіе или арендаторы фольварковъ, и т. п.). Тѣ же лица пользуются и правами, предоставленными владѣльцамъ сими правилами.

3. Число билетовъ должно соотвѣтствовать: на топливо и на подстилку, если то и другое опредѣлено въ ликвидаціонныхъ

Digitized by Google

PRZEPISY:

a) *o porządku użytkowania ze służebności, przyznanych na zasadzie ukazów z d. 19 lutego 1864 r. i 28 października 1866 r. włościanom i mieszczanom w dobrach prywatnych, instytutowych i rządowych; i* b) *o porządku rozpoznawania zażaleń przeciwko naruszeniu lub nadużyciu praw do tych służebności.*

ROZDZIAŁ I-y.

PORZĄDEK UŻYTKOWANIA ZE SŁUŻEBNOŚCI.

1. Dla zabezpieczenia włościan i mieszczan od samowolnych ścieśnień przez właścicieli dóbr w użytkowaniu ze służebności, przyznanych w tabellach likwidacyjnych lub nadawczych, jak również dla zasłonięcia właścicieli dóbr od nadużywania przez włościan lub mieszczan przyznanych im praw do służebności, zanim nastąpi zamiana tych służebności w skutku dobrowolnych porozumień, lub w drodze przymusowej,—ustanawiają się następujące przepisy:

A. O służebnościach wrębu na opał, naprawę budowli i ogrodzeń, tudzież o służebności ściołki.

2. Właściciele lasów, na których ciążą służebności, obowiązani są w końcu każdego roku (pomiędzy 1-m października a 1-m grudnia) dostarczać, we wsiach i osadach – miejscowemu wójtowi gminy, a w miastach—prezydentom lub burmistrzom, bilety, dla doręczenia ich właściwym osobom, mającym prawo do użytkowania ze służebności, w takiej liczbie, jaka jest im niezbędną dla otrzymania, w następującym z dniem 1-m stycznia roku wykazanych w tabellach likwidacyjnych lub nadawczych, ilości: fúr, wiązek lub wózków opału, albo też drzewa na naprawę budowli i ogrodzeń.

Uwaga. W dobrach rządowych i instytutowych, obowiązki niniejszemi przepisami na właścicieli włożone, spełniają osoby, pod zawiadywaniem których zostają lasy rządowe i instytutowe, służebnościami obciążone (t. j. leśniczowie albo dzierżawcy folwarków i t. p.). Te również osoby korzystają i z praw, zapewnionych właścicielom mocą niniejszych przepisów.

3. Liczba biletów powinna być odpowiednią: na opał i ściołkę, jeżeli jedno i drugie w tabelli likwidacyjnej lub nadawczej oznaczo-

Digitized by Google

табеляхъ и данныхъ, фурами—числу фуръ (т. е. на каждую фуру долженъ быть отдѣльный билетъ); если же вязанками или тележками, числу гаевыхъ (т. е. назначенныхъ для входа или въѣзда въ лѣсъ) дней; а на починку строеній и изгородей, числу усадьбъ, пользующихся этимъ сервитутомъ; въ каждомъ изъ билетовъ на послѣдній родъ сервитута означается сполна все то количество матеріала, которое слѣдуетъ на одну усадьбу въ теченіи цѣлаго года, но при полученіи матеріала, надсмотрщикъ лѣса, согласно ст. 7-ой сихъ правилъ, каждый разъ отмѣчаетъ въ билетѣ, сколько отпущено въ счетъ годовой пропорціи.

4. Билеты на пользованіе сервитутомъ имѣютъ силу только въ теченіи одного года, на который выданы.

5. Вмѣстѣ съ доставкой билетовъ, владѣлецъ лѣса сообщаетъ въ селеніяхъ и посадахъ—войту, а въ городахъ—президенту или бургомистру: въ какихъ лѣсосѣкахъ, или другихъ мѣстахъ, крестьяне или мѣщане могутъ срубить слѣдующія имъ деревья, собирать сушникъ и стилку и т. д.; какія части лѣса отведены подъ загайники (заказной молодой лѣсъ), куда не слѣдуетъ въѣзжать и входить, и какими дорогами должно въѣзжать въ лѣсъ и выѣзжать изъ онаго; равнымъ образомъ, владѣлецъ можетъ назначить, согласно мѣстному обычаю, гаёвые дни, если они не назначены въ ликвидаціонной табели или данной, а также надсмотрщиковъ за лѣсомъ, и объ этомъ увѣдомляетъ войта, или президента и бургомистра, по принадлежности.

Если крестьяне или мѣщане найдутъ въ распоряженіяхъ владѣльца по упомянутымъ, или инымъ, предметамъ, какія-либо неудобства или стѣсненіе, то могутъ заявить о томъ мѣстному коммисару по крестьянскимъ дѣламъ, который обязанъ разобрать дѣло и постановить рѣшеніе, порядкомъ, указаннымъ въ 14 ст. настоящихъ правилъ.

Примѣчаніе. Назначенныя для пользованія сервитутами лѣсосѣки, въ случаѣ необходимости въ продажѣ лѣса, могутъ быть замѣняемы на другія, съ разрѣшенія мѣстной коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, порядкомъ опредѣленнымъ въ постановленіи учредительнаго комитета 20 апрѣля 1865 года (ст. 31 экстреннаго журнала).

6. Въ случаѣ недоставленія владѣльцемъ потребнаго числа билетовъ къ 1 декабря; войтъ гмины, президентъ или бургомистръ, выдаетъ таковые подлежащимъ лицамъ отъ себя на всѣ двѣнадцать мѣсяцевъ предстоящаго года и въ тоже время доводитъ до свѣдѣнія уѣзднаго начальника и коммисара по крестьянскимъ дѣламъ о неисполненіи владѣльцемъ постановленнаго въ 1-й ст. правила.

Digitized by Google

ne jest w furach—liczbie fur (t. j. na każdą furę powinien być osobny bilet); jeżeli zaś w wiązkach albo wózkach — liczbie dni ugajowych (t. j. oznaczonych do wejścia lub wjazdu do lasu); — a na naprawę budowli i ogrodzeń — liczbie osad, użytkujących z tej służebności; w każdym bilecie na ostatni rodzaj służebności oznacza się całkowita ilość materjału, jaka przypada na jedną osadę w ciągu całego roku, lecz przy odbieraniu materjału, dozorca lasu, stosownie do art. 7-go niniejszych przepisów, odnotuje za każdym razem w bilecie: ile wydano na rachunek rocznej należności.

4. Bilety na użytkowanie ze służebności, służą tylko w przeciągu tego roku, na który są wydane.

5. Obok dostarczenia biletów, właściciel lasu zawiadamia: we wsiach i osadach — wójta, a w miastach—prezydenta lub burmistrza, w których porębach albo innych miejscach włościanie lub mieszczanie mogą wyrąbać przynależne im drzewo, zbierać susz i ściołkę i t. d.; które części lasu przeznaczone są na zagajniki (las młody, zamknięty), gdzie nie należy wjeżdżać i wchodzić,—jakiemi drogami należy do lasu wjeżdżać i wyjeżdżać z niego; również właściciel może oznaczyć, odpowiednio do miejscowego zwyczaju, dnie ugajowe, jeżeli te nie są oznaczone w tabelli likwidacyjnej lub nadawczej, tudzież wyznaczyć dozorców lasu, i o tem zawiadamia właściwego wójta, prezydenta lub burmistrza.

Jeżeli włościanie albo mieszczanie znajdują w rozporządzeniach dziedzica co do pomienionych lub innych przedmiotów, jakie niedogodności albo ścieśnienia, mogą zameldować o tem miejscowemu kommissarzowi spraw włościańskich, który obowiązany rzecz tę rozpoznać i zdecydować według porządku, ustanowionego w art. 14 niniejszych przepisów.

Uwaga. Poręby, przeznaczone na użytki ze służebności, w razie konieczności sprzedaży lasu, mogą być zamieniane na inne za zezwoleniem miejscowej kommissji spraw włościańskich według porządku, przepisanego postanowieniem komitetu urządzającego z dnia 20-go kwietnia 1865 r. (poz. 31 posiedz. nadzwyczajne).

6. W razie niedostarczenia przez właścicieli odpowiedniej liczby biletów do dnia 1-go grudnia, wójt gminy, prezydent albo burmistrz, wydaje takowe właściwym osobom od siebie na całe dwanaście miesięcy nadchodzącego roku, i jednocześnie donosi naczelnikowi powiatu i kommissarzowi spraw włościańskich o niewykonaniu przez właściciela postanowionego w art. 1 przepisu.

Digitized by Google

7. Въѣзжая въ лѣсъ, крестьяне, или мѣщане, обязаны предъявлять билеты надсмотрщику; при выѣздѣ же ихъ изъ лѣса надсмотрщикъ или отбираетъ билеты или-же дѣлаетъ на нихъ отмѣтки о полученіи сервитутнаго матеріала.

8. Владѣльцу лѣса предоставляется указать тѣ деревья, которыя, по качеству и размѣру своему, могутъ быть срублены въ пользу крестьянъ или мѣщанъ; онъ можетъ также отпускать строительный матеріалъ, надлежащаго же качества и размѣра, уже срубленный, по его распоряженію, въ собственномъ его лѣсу, или пріобрѣтенный на сторонѣ; но при этомъ наблюдается, чтобы вывозка изъ мѣста, откуда крестьяне, или мѣщане должны получить приготовленный матеріалъ, не представляла для нихъ большихъ затрудненій или невыгодъ, нежели вывозка изъ того мѣста, которое указано въ ликвидаціонной табели или данной.

Б) О пастбищномъ сервитутѣ.

9. Крестьяне и мѣщане, имѣющіе право на пастбищный сервитутъ, какъ въ частныхъ и институтскихъ имѣніяхъ, такъ и въ казенныхъ, обязаны выгонять на пастбище только такого рода скотъ, въ такомъ количествѣ, въ то время и на тѣ именно мѣста, какъ это назначено въ ликвидаціонныхъ табеляхъ или данныхъ.

Равнымъ образомъ, владѣлецъ имѣнія, пользуясь пастбищемъ совмѣстно съ крестьянами, обязанъ сообразоваться съ кормовыми средствами пастбища, дабы неумѣреннымъ и несоотвѣтственнымъ существовавшему обычаю прогономъ на оное дворскаго или посторонняго скота, не лишать и не уменьшать способовъ содержанія для скота крестьянъ и мѣщанъ, количество и родъ котораго опредѣлены въ ликвидаціонныхъ табеляхъ или данныхъ.

10. Правило, изложенное въ 5-ой статьѣ относительно распоряженій владѣльца для охраненія своего имущества, кромѣ выдачи билетовъ на сервитуты, и относительно права жалобы крестьянъ на стѣсненія, примѣняется, въ чемъ слѣдуетъ и къ пользованію пастбищнымъ сервитутомъ.

ГЛАВА II-я.

Порядокъ разбора жалобъ на нарушеніе или превышеніе правъ на сервитуты.

11. Для разбора жалобъ на нарушеніе или превышеніе правъ на сервитуты, установляется слѣдующій порядокъ:

12. Сторона, права которой, относительно сервитутовъ, нарушены, немедленно заявивъ о томъ войту гмины, президенту или

Digitized by Google

7. Wjeżdżając do lasu, włościanie albo mieszczanie, obowiązani są okazywać bilety dozorcy; przy wyjeździe zaś z lasu, dozorca albo odbiera bilety albo też czyni na nich adnotacje o odbiorze materjałów.

8. Właściciel lasu ma prawo wskazać te drzewa, które odpowiednio do gatunku i rozmiaru swego, mogą być wyrąbane na korzyść włościan albo mieszczan; może także wydać materjał budowlany właściwego gatunku i rozmiaru, już wyrąbany z jego rozporządzenia, we własnym jego lesie, albo gdzieindziej nabyty, lecz przytem pilnować należy, aby wywózka z miejsca, zkąd włościanie albo mieszczanie mają otrzymać przygotowany materjał, nie przedstawiała dla nich większych trudności lub niedogodności, aniżeli wywózka z tego miejsca, które wskazano w tabelli likwidacyjnej lub nadawczej.

B) O służebności pastwiska.

9. Włościanie i mieszczanie, mający prawo do użytku ze służebności pastwiska, tak w dobrach prywatnych i instytutowych, jako i rządowych, obowiązani są wypędzać na pastwisko tylko takiego gatunku bydło, w takiej ilości, w tym czasie i na te mianowicie miejsca, jak to jest oznaczonem w tabellach likwidacyjnych lub nadawczych.

Również właściciel dóbr, użytkując z pastwiska wspólnie z włościanami, obowiązany jest mieć na względzie obfitość paszy na pastwisku, ażeby nieumiarkowanem i nieodpowiedniem do istniejącego zwyczaju napędzaniem na takowe dworskiego albo obcego bydła, nie pozbawiać lub nie uszczuplać środków utrzymania dla bydła włościańskiego i mieszczańskiego, którego ilość i rodzaj oznaczone są w tabellach likwidacyjnych lub nadawczych.

10. Przepis, zawarty w art. 5 co do rozporządzeń właściciela w celu ochrony jego majątku, oprócz udzielania biletów na służebności i co do służącego włościanom prawa skarżenia się na ścieśnienia, stosuje się w czem wypada i do użytkowania ze służebności pastwiska.

ROZDZIAŁ II.

Porządek rozpoznawania zażaleń przeciwko naruszeniu lub nadużyciu praw służebności.

11. Do rozpoznawania zażaleń przeciwko naruszeniu lub nadużyciu praw do służebności, ustanawia się następujący porządek:

12. Strona, której prawa pod względem służebności zostały naruszone, niezwłocznie zameldowawszy o tem właściwemu wójtowi

Digitized by Google

бургомистру, по принадлежности, обращается съ жалобою къ коммисару по крестьянскимъ дѣламъ.

13. По полученіи заявленія, войтъ, президентъ или бургомистръ, немедленно принимаютъ надлежащія, указанныя закономъ, мѣры, какъ-то: розысканіе и секвестръ лѣса, неправильно срубленнаго крестьянами, или мѣщанами, или неправильно задержаннаго владѣльцемъ; приведеніе въ извѣстность числа штукъ скота, выгнаннаго крестьянами, или мѣщанами, на владѣльческія земли или въ лѣсъ, свыше означеннаго въ ликвидаціонныхъ табеляхъ или данныхъ, или же владѣльцемъ на общее съ крестьянами, или мѣщанами, пастбище, свыше количества, существовавшаго во время изданія указовъ 19 февраля 1864 и 28 октября 1868 годовъ, къ стѣсненію пользованія сервитутомъ и т. п.

14. Коммисаръ, получивъ жалобу, разбираетъ дѣло порядкомъ, указаннымъ въ приложеніи къ 118 ст. постановленій учредительнаго комитета (п. п. 12—25), и постановляетъ рѣшеніе, которое объявляется сторонамъ. Въ рѣшеніи своемъ коммисаръ обязанъ съ точностью опредѣлить сущность и размѣръ нарушенія права; и, если причиненный вредъ или стѣсненіе исправимы въ натурѣ, безъ ущерба для той или другой стороны (напримѣръ—когда крестьянами или мѣщанами вырублено во владѣльческомъ лѣсу больше деревъ, нежели слѣдовало по табели или данной, или же когда владѣлецъ какимъ-либо способомъ воспрепятствовалъ своевременному полученію всего принадлежащаго крестьянамъ количества деревъ, или фуръ топлива и т. п.),—то коммисаръ назначаетъ способъ и срокъ исправленія; если же, для удовлетворенія обиженной стороны, требуется денежное вознагражденіе, равно, если, при нарушеніи или превышеніи права на сервитуты, совершенъ былъ проступокъ или преступленіе, то коммисаръ передаетъ дѣло, для рѣшенія по предмету взысканія денегъ и наказанія, или въ гминный, или въ гражданскій и уголовный суды по принадлежности.

15. Сторона, недовольная рѣшеніемъ коммисара, имѣетъ право обратиться съ аппеляціонною жалобою въ губернскую коммисію по крестьянскимъ дѣламъ въ теченіи мѣсяца со дня объявленія рѣшенія. Если заявленіе о намѣреніи обжаловать рѣшеніе послѣдуетъ при слушаніи рѣшенія, то коммисаръ выдаетъ въ томъ удостовѣреніе, и исполненіе рѣшенія пріостанавливается; если же такого заявленія не будетъ, то рѣшеніе приводится въ исполненіе при содѣйствіи сельскаго и гминнаго начальства, или же президента и бургомистра, а въ случаѣ надобности, уѣзднаго начальника.

Digitized by Google

gminy, prezydentowi lub burmistrzowi, udaje się z zażaleniem do kommissarza spraw włościańskich.

13. Otrzymawszy wiadomość, wójt, prezydent lub burmistrz, niezwłocznie przedsiebierze właściwe środki, przez prawo wskazane, jako to: wyśledzenie i sekwestr drzewa nieprawnie wyrąbanego przez włościan lub mieszczan, albo nieprawnie zatrzymanego przez właściciela; wyśledzenie liczby sztuk bydła, wypędzonego przez włościan lub mieszczan na pola właściciela lub do lasu, wyższej nad oznaczoną w tabellach likwidacyjnych lub nadawczych, albo też przez właściciela na wspólne z włościanami lub mieszczanami pastwisko, wyższej nad ilość istniejącą w czasie wydania ukazów z d. 19 lutego 1864 r. i 28 października 1868 r., dla ścieśnienia użytku ze służebności i. t. p.

14. Kommissarz, otrzymawszy skargę, rozpoznaje sprawę porządkiem, wskazanym w annęksie do poz. 118 post. komitetu urządzającego (p. p. 12—25) i wydaje decyzję, która ogłasza się stronom. W decyzji swej kommissarz obowiązany jest dokładnie oznaczyć sposób i rozciągłość naruszenia prawa; i jeżeli zrządzona szkoda lub ścieśnienie, mogą być wynagrodzone w naturze bez uszczerbku jednej lub drugiej strony (naprzykład, kiedy włościanie lub mieszczanie wyrąbali w lesie właściciela więcej drzew jak należało podług tabelli likwidacyjnej lub nadawczej, albo też jeżeli właściciel jakimbądź sposobem przeszkodził odebraniu w swoim czasie przynależnej włościanom ilości drzewa albo fur opału i t. p., kommissarz oznaczy sposób i termin wynagrodzenia; jeżeli zaś dla zaspokojenia strony pokrzywdzonej, potrzebnem jest wynagrodzenie pieniężne, jak również, jeżeli przy naruszeniu lub nadużyciu prawa do służebności, popełnione było przestępstwo lub wykroczenie, kommissarz przekaże sprawę do rozstrzygnięcia w przedmiocie odzyskania pieniędzy i ukarania, właściwemu sądowi: gminnemu, cywilnemu lub kryminalnemu.

15. Strona, nie poprzestająca na decyzji kommissarza, ma prawo podać skargę appellacyjną do kommissji gubernijalnej spraw włościańskich w przeciągu miesiąca od daty ogłoszenia decyzji. Jeżeli deklaracja o zamiarze zaskarżenia decyzji złożoną będzie przy ogłoszeniu decyzji, kommissarz wyda na to świadectwo, a wykonanie decyzji zostanie wstrzymanem; jeżeli zaś taka deklaracja złożoną nie została, decyzja wprowadza się w wykonanie za współdziałaniem zwierzchności wiejskiej i gminnej, albo też prezydenta lub burmistrza, a w razie potrzeby i naczelnika powiatu.

Digitized by Google

16. Коммисія по крестьянскимъ дѣламъ, разсмотрѣвъ апелляціонную жалобу, или утверждаетъ рѣшеніе коммисара окончательно, или постановляетъ сама новое окончательное рѣшеніе, которое приводитъ въ исполненіе немедленно.

17. Кассаціонныя жалобы на рѣшеніе губернскихъ коммисій подаются установленнымъ порядкомъ въ высшія учрежденія.

18. Гминный судъ, получивъ отъ коммисара или отъ коммисіи дѣло, склоняетъ стороны къ окончанію онаго мировымъ соглашеніемъ. Если, въ теченіи трехъ дней, соглашеніе не состоится, то гминный судъ опредѣляетъ сумму убытковъ по мѣстнымъ цѣнамъ и постановляетъ рѣшеніе о взысканіи сихъ убытковъ въ пользу потерпѣвшей стороны, когда они не превышаютъ сумму 100 рублей. Равнымъ образомъ, гминный судъ опредѣляетъ мѣру наказанія за проступокъ, если таковой по дѣлу окажется и подлежитъ вѣдѣнію гминнаго суда.

19. Жалобы, въ кассаціонномъ порядкѣ, на рѣшеніе гминнаго суда подаются чрезъ сей судъ, въ губернскую коммисію по крестьянскимъ дѣламъ въ мѣсячный срокъ.

Примѣчаніе: Состоявшееся рѣшеніе не препятствуетъ сторонамъ окончить дѣло міровымъ соглашеніемъ.

20. Если бы, въ теченіи 30 дней, жалобы на рѣшеніе гминнаго суда не поступило, то рѣшеніе его приводится въ исполненіе; въ противномъ случаѣ, исполненіе рѣшенія пріостанавливается, и жалоба, вмѣстѣ съ производствомъ дѣла, немедленно представляется гминнымъ судомъ въ губернскую коммисію по крестьянскимъ дѣламъ.

21. По разсмотрѣніи дѣла, губернская коммисія или оставляетъ рѣшеніе гминнаго суда въ своей силѣ или же отмѣняетъ, и предлагаетъ тому же самому, или иному гминному суду, постановить новое рѣшеніе.

22. Если, по дѣлу, переданному коммисаромъ въ гминный судъ, при оцѣнкѣ убытковъ, окажется, что сумма сихъ убытковъ превышаетъ 100 рублей, или что, при нарушеніи или превышеніи сервитутнаго права, совершенъ былъ такой проступокъ или преступленіе, которые не подлежатъ вѣдѣнію гминнаго суда, то гминный судъ постановляетъ рѣшеніе о непринадлежности дѣла его юрисдикціи, и передаетъ дѣло въ гражданскій или уголовный судъ, гдѣ оно получаетъ дальнѣйшій ходъ, согласно общимъ правиламъ судопроизводства.

23. Судебныя мѣста приступаютъ къ разсмотрѣнію и рѣше-

Digitized by Google

16. Kommissja spraw włościańkich rozpoznawszy skargę appellacyjną, albo zatwierdza decyzję kommissarza ostatecznie, albo postanawia sama nową ostateczną decyzję, którą wprowadza w wykonanie niezwłocznie.

17. Skargi kassacyjne przeciwko decyzjom kommissyj gubernijalnych podają się ustanowionym porządkiem do władz wyższych.

18. Sąd gminny, po otrzymaniu sprawy od kommissarza albo od kommissji, skłania strony do zakończenia sporu przez układ dobrowolny. Jeżeli w przeciągu trzech dni, porozumienie nie nastąpi, sąd gminny oznacza wysokość szkody podług cen miejscowych i wydaje decyzję co do wynagrodzenia tej szkody stronie pokrzywdzonej, jeżeli takowa rs. 100 nie przenosi. Również sąd gminny oznacza rodzaj kary za wykroczenie, jeżeli takowe okaże się ze sprawy i podlega attrybucji sądu gminnego.

19. Skargi w drodze kassacji przeciwko decyzji sądu gminnego, podają się przez tenże sąd do kommissji gubernijalnej spraw włościańskich w terminie miesięcznym.

Uwaga. Wydana decyzja nie przeszkadza stronom zakończyć spór przez dobrowolne porozumienie się.

20. Jeżeli w ciągu dni 30, skarga na decyzję sądu gminnego podaną nie została, to decyzja jego wprowadza się w wykonanie, w przeciwnym zaś razie, wykonanie decyzji wstrzymuje się, a skargę wraz z wyjaśnieniem sprawy, sąd gminny przedstawia niezwłocznie kommissji gubernijalnej spraw włościańskich.

21. Po rozpoznaniu sprawy, kommissja gubernijalna albo pozostawia decyzję sądu gminnego w swej mocy, albo też takową uchyla i poleca temuż samemu lub innemu sądowi gminnemu, ponownie tę sprawę zadecydować.

22. Jeśli w sprawie, przekazanej sądowi gminnemu przez kommissarza, okaże się przy oszacowaniu szkody, że wysokość tej szkody przewyższa rs. 100, albo, że przy naruszeniu albo nadużyciu prawa służebności, popełnione zostało takie przestępstwo lub wykroczenie, które nie podlega attrybucji sądu gminnego, to sąd gminny wydaje wyrok pod względem niewłaściwości do rozpoznania tej sprawy i odstępuje takową sądowi cywilnemu lub kryminalnemu, gdzie nadanym jej będzie bieg dalszy, stosownie do ogólnych przepisów postępowania sądowego.

23. Władze sądowe przystępują do rozpoznania i zawyrokowa-

Digitized by Google

нію дѣлъ, возникшихъ по поводу нарушенія или превышенія сервитутныхъ правъ не иначе, какъ по предварительномъ постановленіи комиссара, согласно 14 ст., или же гминнаго суда, согласно 22 ст. настоящихъ правилъ.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

nia spraw wynikłych z powodu naruszenia lub nadużycia praw służebności nie inaczej, jak za poprzednią decyzją kommissarza, stosownie do art. 14, albo też sądu gminnego, stosownie do art. 22 przepisów niniejszych.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго, изъ правительствующаго сената,

НАМѢСТНИКУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали* предложеніе г. герольдмейстера, отъ 21-го января с. г. за № 177, въ коемъ изъяснено, что при указѣ правительствующаго сената, отъ 5-го іюля 1868 г. распубликована утвержденная его сіятельствомъ министромъ юстиціи, согласно Высочайше утвержденному 12 іюня 1867 г. мнѣнію государственнаго совѣта, такса за художественные труды по изготовленію документовъ, выдаваемыхъ департаментомъ герольдіи правительствующаго сената. Причитающіяся по-этой таксѣ деньги лицами, обращающимися въ департаментъ герольдіи правительствующаго сената съ просьбами о выдачѣ документовъ, вносятся вмѣстѣ съ казенными пошлинами въ мѣстныя казначейства, которыми и должны быть записываемы, согласно, вышеозначенному мнѣнію государственнаго совѣта, въ спеціальныя средства министерства юстиціи. Нынѣ, по соглашенію съ министромъ финансовъ и государственнымъ контролеромъ, признано болѣе удобнымъ, чтобы лица, желающія ходатайствовать въ департаментѣ герольдіи правительствующаго сената о выдачѣ имъ документовъ на дворянское достоинство, почетные титулы, почетное гражданство, а равно и о выдачѣ родословныхъ и гербовъ, вносили слѣдующія съ нихъ, на основаніи вышеизложенной таксы, деньги въ пользу гербоваго отдѣленія или присылали по почтѣ, при особыхъ объявленіяхъ на простой бумагѣ въ Ст.-Петербургъ, въ главное казначейство, для записыванія ихъ въ спеціальныя средства министерства юстиціи по департаменту герольдіи правительствующаго сената; при прошеніяхъ же въ департаментъ герольдіи правительствующаго сената означенныя лица должны прилагать квитанціи главнаго казначейства въ пріемѣ денегъ или почтовыя росписки, если деньги эти посланы по почтѣ. Пошлины же слѣдующія въ казну, должны быть вносимы въ мѣстныя казначейства О чемъ онъ, г. герольдмейстеръ, вслѣдствіе предписанія его сіятельства министра юстиціи, отъ 16-го января с. г. за № 1066-мъ, предлагаетъ правительствующему сенату съ тѣмъ, не благоугодно ли будетъ сдѣлать распоряженіе о распубликованіи вышепрописаннаго во всеобщее свѣдѣніе. *Приказали:* О таковомъ

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossyi, z rządzącego senatu,

DO NAMIESTNIKA W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat *słuchał*: przedstawienia pana heroldmajstra z dnia 21-go stycznia r. b. № 177, w którem wyrażono, że przy ukazie rządzącego senatu z dnia 5-o lipca 1868 roku została ogłoszoną, zatwierdzona przez ministra sprawiedliwości, zgodnie z Najwyżej zatwierdzoną dnia 12 czerwca 1867 roku uchwałą rady państwa, taksa robót artystycznych przy przygotowaniu dokumentów, wydawanych przez departament heroldji rządzącego senatu. Przypadające według tej taksy pieniądze, osoby udające się z prośbami do departamentu heroldji rządzącego senatu o wydanie dokumentów, wnoszą wraz z opłatami skarbowemi do miejscowych kass, które obowiązane są zapisywać takowe, stosownie do pomienionej uchwały rady państwa, jako specjalne fundusze ministerstwa sprawiedliwości. Obecnie, po porozumieniu się z ministrem finansów i kontrollerem państwa, uznano za właściwsze, aby osoby pragnące udać się z prośbą do departamentu heroldji rządzącego senatu o wydanie im dyplomów: szlachectwa dziedzicznego, tytułów honorowych, obywatelstwa poczesnego, jakoteż o wydanie rodowodów i herbów, wnosiły przypadające według powyższej taksy pieniądze dla wydziału herbów, lub odsyłały je pocztą przy oddzielnych deklaracjach na papierze zwyczajnym do Petersburga, do kassy głównej, dla zapisania ich pod specjalnemi funduszami ministerstwa sprawiedliwości z departamentu heroldji rządzącego senatu; przy podaniach zaś do departamentu heroldji rządzącego senatu, osoby rzeczone powinny załączać kwity kassy głównej na odbiór pieniędzy, lub też kwity pocztowe, jeżeli pieniądze wysłane zostały pocztą. Opłaty zaś przynależne skarbowi, wnoszone być winny do miejscowych kass. O czem p. heroldmajster, w skutek reskryptu ministra sprawiedliwości z dnia 16-go stycznia r. b. № 1066, przedstawia rządzącemu senatowi, z wnioskiem o wydanie rozporządzenia, aby o tem podanem zostało do powszechnej wiadomości. *Polecił*: O takowem przedstawieniu p. heroldmajstra, dla wiadomości i należytego, w czem kogo dotycze wykonania, zawiadomić Jego Cesarską Wysokość namiestnika kaukazu, namiestnika w królestwie polskiem, ministrów i głównie-zarządzających oddzielnemi wydziałami, jednych— przez ukazy, a drugich—przez złożenie do akt heroldmajstra kopi

Digitized by Google

предложенія г. герольдмейстера, для свѣдѣнія и должнаго, до кого касаться будетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество намѣстника кавказскаго, намѣстника въ царствѣ польскомъ, министровъ и главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ— указами, а другихъ —чрезъ передачу къ герольдмейстерскимъ дѣламъ копій съ опредѣленія правительствующаго сената и дать знать указами: учредительному въ царствѣ польскомъ комитету, генералъ-губернаторамъ, военнымъ губернаторамъ, губернаторамъ, войсковому наказному атаману войска донскаго, градоначальникамъ, с.-петербургскому и московскому оберъ-полиціймейстерамъ, судебнымъ палатамъ: с.-петербургской, московской, харьковской, одесской и тифлисской, губернскимъ войсковымъ и областнымъ правленіямъ и прочимъ подвѣдомственнымъ правительствующему сенату присутственнымъ мѣстамъ; въ святѣйшій же правительствующій сунодъ, во всѣ департаменты правительствующаго сената и общія оныхъ собранія, сообщить вѣдѣнія, а въ контору сенатской типографіи, для припечатанія въ установленномъ порядкѣ, дать извѣстіе и передать въ департаментъ министерства юстиціи копію съ сего опредѣленія.

Февраля 27 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

postanowienia rządzącego senatu i zawiadomić przez ukazy: komitet urządzający w królestwie polskiem, generał-gubernatorów, gubernatorów wojennych, gubernatorów, wojskowego nakaźnego atamana wojska dońskiego, naczelników miast, petersburgskiego i moskiewskiego ober-policmajstrów, izby sądowe: petersburgską, moskiewską, charkowską, odeską i tyfliską, gubernijalne wojskowe i obwodowe zarządy i inne podwładne rządzącemu senatowi władze rządowe; do najświętszego zaś rządzącego synodu, do wszystkich departamentów rządzącego senatu i do ogólnego zebrania onych, przesłać zawiadomienia, a kantor drukarni senatu zawiadomić, celem wydrukowania wedle ustanowionego porządku i złożyć w departamencie ministerstwa sprawiedliwości kopję niniejszej uchwały.

Dnia 27-go lutego 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго, изъ правительствующаго сената,

НАМѢСТНИКУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительсвующій сенатъ *слушали* рапортъ товарища министра финансовъ, отъ 26-го марта 1870 г., за № 1829, при коемъ представляетъ въ правительствующій сенатъ, для надлежащаго опубликованія, Высочайше утвержденное 23-го марта с. г. мнѣніе государственнаго совѣта, слѣдующаго содержанія: Государственный совѣтъ, въ соединенныхъ департаментахъ государственной экономіи и законовъ и въ общемъ собраніи, разсмотрѣвъ представленіе министра финансовъ, о нѣкоторыхъ измѣненіяхъ въ положеніи о пошлинахъ за право торговли и промысловъ, *мнѣніемъ положилъ:*

I. Нижеприведенныя статьи Высочайше утвержденнаго 9-го февраля 1865 г. положенія о пошлинахъ за право торговли и промысловъ (св. зак: т. V ст. 464, прилож. по прод. 1868 г.), измѣнить и дополнить слѣдующимъ образомъ: Ст. 6. Сельско-хозяйственныя заведенія, какъ то: маслобойни, лѣсопильни, кирпичные заводы и другія тому подобныя, содержимыя внѣ городскихъ поселеній, для переработки матеріаловъ собственнаго или мѣстнаго сельскаго хозяйства, если имѣютъ не болѣе 16 работниковъ и не употребляютъ машинъ и снарядовъ, приводимыхъ въ движеніе паромъ или водою, освобождаются отъ платежа пошлинъ. *Примѣчаніе.* Малолѣтніе моложе 15 лѣтъ, считаются двое за одного взрослаго работника. Ст. 7. Мельницы вѣтряныя и водяныя, а также приводимыя въ дѣйствіе подвижными паровыми двигателями (локомобилями), находящіяся внѣ городскихъ поселеній, освобождаются отъ платежа пошлинъ, если имѣютъ не болѣе четырехъ поставовъ. Ст. 16. По одному купеческому 1-й гильдіи свидѣтельству разрѣшается содержать неограниченное число соотвѣтствующихъ сему свидѣтельству торговыхъ и промышленныхъ заведеній, со взятіемъ лишь на каждое изъ заведеній особаго билета, если оно по закону не изъято отъ билетнаго сбора. Вмѣстѣ съ купеческимъ свидѣтельствомъ по 1-й или 2-й гильдіи, надлежитъ взять, за установленную плату, по крайней мѣры, одинъ билетъ на торговое или промышленное заведеніе.

Отъ сей обязанности изъемлются лица, берущія купеческое свидѣтельство: *а*) для снятія подряда, если онъ не требуетъ содер-

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji, z rządzącego senatu,

DO NAMIESTNIKA W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat *słuchał* raportu towarzysza ministra finansów z d. 26 marca 1870 r. Nr 1829, przy którym przedstawia rządzącemu senatowi, dla stosownego ogłoszenia, Najwyżej zatwierdzoną d. 23 marca r. b. uchwałę rady państwa, następującej osnowy: Rada państwa w połączonych departamentach ekonomji państwa i praw, tudzież w ogólnem zebraniu, rozpoznawszy przedstawienie ministra finansów co do niektórych zmian w ustawie o opłatach za prawo prowadzenia handlu i procederów, *uchwaliła:*

I. Wyszczególnione poniżej artykuły Najwyżej zatwierdzonej d. 9 lutego 1865 r. ustawy o opłatach za prawo prowadzenia handlu i procederów (zb. praw. T. V. art. 464, anneks w dalszym ciągu z r. 1868), zmienić i uzupełnić w sposób następujący: Art. 6. Zakłady wiejsko-gospodarskie, jako to: olearnie, tartaki, cegielnie i inne tym podobne, utrzymywane po za obrębem osiadłości miejskich, do przeróbki materjałów własnej lub miejscowej produkcji wiejskiej, jeżeli mają nie więcej jak 16 robotników i nie używają maszyn i przyrządów, poruszanych za pomocą pary lub wody, zwalniają się od uiszczania opłat. *Uwaga.* Małoletni, młodsi jak 15 lat, liczą się dwóch za jednego dorosłego robotnika. Art. 7. Młyny wietrzne i wodne, jako też wprawiane w ruch za pomocą przenośnych motorów parowych (lokomobil), znajdujące się po za obrębem osiadłości miejskich, zwalniają się od opłat, jeżeli mają nie więcej jak cztery kamienie Art. 16. Za jednem świadectwem kupieckiem 1 gildji dozwala się utrzymywać nieograniczoną liczbę odpowiednich temu świadectwu zakładów handlowych i przemysłowych, za wzięciem jedynie na każdy z tych zakładów oddzielnego biletu, jeżeli zakład nie jest podług prawa wyłączony od opłaty biletowej. Obok świadectwa kupieckiego 1 lub 2 gildji, należy wziąść za ustanowioną opłatą, przynajmniej jeden bilet na zakład handlowy lub przemysłowy.

Od tego obowiązku wyłączają się osoby biorące świadectwa kupieckie: *a)* dla wzięcia entrepryzy, jeżeli takowa nie wymaga utrzy-

Digitized by Google

жанія торговыхъ или промышленныхъ заведеній, и *б*) для содержанія торговыхъ или промышленныхъ заведеній, по ст. 9 сего положенія изъятыхъ отъ билетнаго сбора. По одному свидѣтельству 2-й гильдіи разрѣшается содержать торговыхъ и промышленныхъ заведеній, въ томъ числѣ и изъятыхъ по ст. 9 отъ билетнаго сбора, такое количество, какое соотвѣтствуетъ десяти билетамъ, а по свидѣтельству на мелочной торгъ—четыремъ билетамъ (считая въ этихъ случаяхъ патентъ на выдѣлку или продажу питей или же акцизное свидѣтельство за билетъ).

На семъ основаніи, по одному свидѣтельству 2-ой гильдіи можно получить не болѣе десяти билетовъ а по свидѣтельству на мелочной торгъ – не болѣе четырехъ билетовъ, съ установленною за нихъ платою. Ст. 20. *Примѣчаніе 2-е.* Въ отношеніи евреевъ внѣ черты, для еврейской осѣдлости назначенной, существуютъ особыя узаконенія. Сіе примѣчаніе относится также къ ст. 84 положенія. Ст. 30. *Примѣчаніе 2-е.* Содержатели рабочихъ для производства разнаго рода строительныхъ и земляныхъ работъ, продолжающихся не цѣлый годъ, могутъ получать полугодовыя свидѣтельства и ранѣе 1-го іюля, при открытіи работъ, съ тѣмъ, что дѣйствіе таковыхъ свидѣтельствъ оканчивается съ истеченіемъ 6 мѣсяцевъ. Ст. 33. По свидѣтельству 2-й гильдіи предоставляется: *а*) право производить въ томъ уѣздѣ, на который взято свидѣтельство, розничную торговлю русскими и иностранными товарами изъ лавокъ или магазиновъ, а также содержать фабрики, заводы и ремесленныя заведенія, при чемъ число торговыхъ и промышленныхъ заведеній, по свидѣтельству 2-й гильдіи, согласно ст. 16, должно соотвѣтствовать числу билетовъ, не болѣе десяти, и *б*) право принимать подряды, поставки и откупа на сумму не свыше 15,000 р. каждый. Ст. 34. *Примѣчаніе 2-е.* Къ заведеніямъ, содержимымъ по свидѣтельствамъ и билетамъ по 2-й гильдіи, причисляются мельницы паровыя; водяныя же и вѣтряныя, а равно приводимыя временно въ дѣйствіе подвижными паровыми двигателями (локомобилями), относятся къ симъ заведеніямъ въ такомъ только случаѣ, если имѣютъ 5 и болѣе поставовъ. Ст. 41. *Примѣчаніе 3-е.* Находящіяся въ чертѣ городскихъ поселеній мельницы водяныя и вѣтряныя, а также приводимыя временно въ дѣйствіе подвижными паровыми двигателями, содержатся по свидѣтельству и билетамъ на мелочной торгъ, если имѣютъ 3 или 4 постава, по свидѣтельствамъ на мелочной торгъ (безъ билета), если имѣютъ 2 постава, и по свидѣтельствамъ сего рода съ половинною пошлиною, если имѣютъ 1 поставъ. Ст. 118. Если въ лавкахъ, магазинахъ, ренсковыхъ погребахъ и другихъ торговыхъ и промышленныхъ заведе-

Digitized by Google

mywania zakładów handlowych lub przemysłowych, — i *b*) dla utrzymywania takich zakładów handlowych lub przemysłowych, które podług artykułu 9 ustawy, są wyłączone od opłaty biletowej. Za jednem świadectwem 2-ej gildji dozwala się utrzymywać zakłady handlowe i przemysłowe, a między temi i takie, które podług art. 9 ustawy, od opłaty biletowej są wyłączone, w takiej ilości, jaka jest odpowiednią dziesięciu biletom, a za świadectwem na drobny handel—czterem biletom (uważając w tych przypadkach patent na wyrób lub sprzedaż trunków, albo świadectwo akcyzne, za bilet).

Na tej zasadzie, za jednem świadectwem 2-ej gildji otrzymać można nie więcej jak dziesięć biletów a za świadectwem na drobny handel, nie więcej jak cztery bilety, za ustanowioną od nich opłatą. Art. 20. *Uwaga 2.* Co do żydów, po za obrębem dla ludności żydowskiej oznaczonym, istnieją osobne przepisy. Uwaga ta stosuje się również do art. 84 ustawy. Art. 30. *Uwaga 2.* Utrzymujący robotników do wykonywania różnych robót budowlanych lub ziemnych, trwających nie cały rok, otrzymywać mogą świadectwa półroczne i przed 1 lipca, przy otwarciu robót, z zastrzeżeniem, że ważność takowych świadectw kończy się z upływem 6 miesięcy. Art. 33. Za świadectwem 2-ej gildji, zapewnia się: *a*) prawo prowadzenia w tym powiecie, na który wzięto świadectwo, handlu cząstkowego towarami ruskiemi i zagranicznemi, że sklepów i magazynów, tudzież prawo utrzymywania fabryki, zakładów i warsztatów rzemieślniczych, przy czem liczba zakładów handlowych i przemysłowych za świadectwem 2-ej gildji, podług art. 16, powinna być odpowiednią liczbie biletów nie większej jak dziesięć; i *b*) prawo podejmowania się entrepryz, dostawi, dzierżaw (odkupów), na summę nie wyższą nad 15,000 rubli na każdą. Art. 34. *Uwaga 2.* Do zakładów, utrzymywanych za świadectwem i biletami 2-ej gildji, zaliczają się: młyny parowe, zaś wodne i wietrzne, jak również czasowo wprawiane w ruch za pomocą przenośnych motorów parowych (lokomobil), zaliczają się do tych zakładów w takim tylko razie, jeżeli mają 5 lub więcej kamieni. Art. 41. *Uwaga 2.* Znajdujące się w obrębie osiadłości miejskich, młyny wodne i wietrzne, tudzież czasowo wprawiane w ruch za pomocą przenośnych motorów parowych, utrzymywane być mogą za świadectwem i biletami na handel drobny, jeżeli mają 3 lub 4 kamienie; za świadectwem na handel drobny (bez biletu), jeżeli mają 2 kamienie, i za świadectwami tegoż rodzaju, z połowiczną opłatą, jeżeli mają jeden kamień. Art. 118. Jeżeli w sklepach, magazynach, handlach win i w innych zakładach handlowych lub przemysłowych, wydane na takowe bilety lub świadectwa (art. 41 i 46), jak również świadectwa dla subjektów handlowych, znajdujących się w tych zakła-

Digitized by Google

ніяхъ, выданные на нихъ билеты или свидѣтельства (ст. 41 и 46), а также приказчичьи свидѣтельства находящихся въ заведеніяхъ приказчиковъ, не будутъ прибиты на видномъ мѣстѣ, то содержатель заведенія подвергается за сіе взысканію штрафа, въ размѣрѣ одной четвертой части суммы казенной пошлины за невыставленный билетъ или свидѣтельство.

II. Предоставить министру финансовъ означенныя измѣненія и дополненія положенія о пошлинахъ за право торговли и промысловъ привести въ дѣйствіе съ 1-го января 1871 года.

На мнѣніи написано: Его Императорское Величество, воспослѣдовавшее мнѣніе въ общемъ собраніи государственнаго совѣта о нѣкоторыхъ измѣненіяхъ въ положеніи о пошлинахъ за право торговли и промысловъ, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. Подписалъ: предсѣдатель государственнаго совѣта, Константинъ. 23 марта 1870 г. *Приказали*: Объ изъясненномъ Высочайше утвержденномъ мнѣніи государственнаго совѣта, для свѣдѣнія и должнаго, до кого касаться будетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество намѣстника кавказскаго, намѣстника въ царствѣ польскомъ, министровъ и главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ—указами, а другихъ — чрезъ передачу къ дѣламъ оберъ-прокурора 1-го департамента правительствующаго сената копій съ опредѣленія сената; равно послать указы: учредительному въ царствѣ польскомъ комитету, всѣмъ генералъ-губернаторамъ, военнымъ губернаторамъ, губернаторамъ и губернскимъ, войсковымъ и областнымъ правленіямъ; въ святѣйшій же правительствующій синодъ, во всѣ департаменты правительствующаго сената и общ я оныхъ собранія сообщить вѣдѣнія, а въ департаментъ министерства юстиціи—копію съ опредѣленія, и припечатать въ установленномъ порядкѣ, для чего въ контору сенатской типографіи дать извѣстіе.

Апрѣля 8 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

dach, nie będą przybite w miejscu widocznem, utrzymujący zakład ulegnie za to karze pieniężnej, w stosunku jednej czwartej części summy opłaty skarbowej za niewywieszony bilet lub świadectwo.

II. Poruczyć ministrowi finansów wprowadzenie w wykonanie powyższych zmian i uzupełnień w ustawie o opłatach za prawo prowadzenia handlu i procederów, od dnia 1 stycznia 1871 roku.

Na uchwale napisano: Jego Cesarska Mość, zapadłą na ogólnem zebraniu rady państwa uchwałę o niektórych zmianach w ustawie o opłatach za prawo prowadzenia handlu i procederów, Najwyżej zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał. Podpisał: prezes rady państwa Konstanty. Dnia 23 marca 1870 r. *Polecił*: O powyższej Najwyżej zatwierdzonej uchwale rady państwa, dla wiadomości i należytego w czem kogo dotycze, wykonania, zawiadomić Jego Cesarską Wysokość namiestnika kaukazkiego, namiestnika w królestwie polskiem, ministrów, i głównie zarządzających oddzielnemi wydziałami, jednych przez ukazy, a drugich przez złożenie do akt naczelnego prokuratora I departamentu rządzącego senatu kopij decyzji senatu; również posłać ukazy: do komitetu urządzającego w królestwie polskiem, do wszystkich jenerał-gubernatorów, gubernatorów wojennych, gubernatorów, zarządów gubernjalnych, wojskowych i okręgowych; najświętszemu zaś rządzącemu synodowi, wszystkim departamentom rządzącego senatu i ogólnemu ich zebraniu, zakommunikować odpisy, a departamentowi ministerstwa sprawiedliwości kopję decyzji, oraz ogłosić drukiem podług ustanowionego porządku, w którym to celu udzielić wiadomość kantorowi drukarni senatu.

Dnia 8 kwietnia 1870 r.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (13) maja 1870 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

МИНИСТРУ ФИНАНСОВЪ.

По именному Его Императорскаго Величества Высочайшему указу, данному правительствующему сенату марта въ 28 день за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, въ которомъ изображено: „Указомъ, во 2 (14) день декабря 1837 г. даннымъ, въ Бозѣ почивающій родитель Нашъ пожаловалъ полковнику Шатову, сувалкской губерніи, кальварійскаго уѣзда имѣніе Добкишки, съ принадлежащими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 750 р. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашего указа 19 февраля (2 марта) 1864 г. объ устройствѣ крестьянъ въ царствѣ польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу онаго и вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости, владѣльцу маіората Добкишки, Мы, по представленію учредительнаго комитета, въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго разсмотрѣнному, повелѣваемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) октября 1835 г. объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по Всемилостивѣйшему пожалованію, отвести нынѣшнему владѣльцу означеннаго маіората Сергѣю Шатову, въ вѣчное и потомственное владѣніе, изъ лѣсныхъ участковъ серейскаго лѣсничества, часть лѣса, съ чистымъ ежегоднымъ доходомъ, въ двести шестьдесятъ рублей, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для жалуемаго лѣса.

Ст. 3. Владѣлецъ пожалованнаго лѣса, обязанъ нести всѣ повинности, какъ нынѣ на ономъ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Все въ жалуемомъ лѣсѣ находящееся и принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность владѣльца на основаніи 30-й статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 5. Въ случаѣ неисправности владѣльца въ исполненіи возлагаемыхъ на него казною повинностей и обязанностей, которыя будутъ опредѣлены особо, пожалованный лѣсъ поступаетъ во временное казенное управленіе.

Ст. 6. Срокъ пожалованія считается с[illegible] 1866 года.

Ст. 7. При сдачѣ лѣса владѣл[illegible] согласно 1-й статьѣ настоящаго ук[illegible]

Digitized by Google

границы жалуемаго лѣса, а также опредѣлить лежащія на ономъ обязанности. Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ, будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 8. Пожалованный лѣсъ, переходя въ цѣломъ составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23 указа 2 (14) декабря 1837 г. порядку наслѣдованія, не можетъ быть, ни въ какомъ случаѣ, ни обременяемъ новыми обязательствами сверхъ возлагаемыхъ на оной при пожалованіи, ни закладываемъ, ни продаваемъ, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ и никакимъ образомъ отчуждаемъ въ другое владѣніе.

Ст. 9. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца, должно быть установлено въ ипотекѣ по исполненіи правила, предписаннаго статьею 7 сего указа.

Ст. 10. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ лѣса уплачиваются владѣльцемъ.

Ст. 11. Согласно съ коренным правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ царствѣ польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Добкишки, а равно наслѣдники его не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ права домагаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать съ теченіемъ времени отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемаго симъ указомъ лѣса.

Ст. 12. Приведеніе въ дѣйствіе настоящаго указа возлагается на министра финансовъ. Правительствующій сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего указа надлежащее распоряженіе.“ Правительствующій сенатъ *приказали*: исполненіе таковаго Высочайшаго Его Императорскаго Величества указа предоставить министру финансовъ; о чемъ его, министра, увѣдомить указомъ и припечатать въ установленномъ порядкѣ.

Апрѣля 20 дня 187

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Главный директоръ, предсѣдательствующій въ правительственной коммисіи юстиціи, тайный совѣтникъ, *Восинскій*.

Правитель канцеляріи, *Вл. Голенинскій*.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполненіе Высочайшаго повелѣнія, послѣдовавшаго 7-го мая сего года, объ обращеніи города Тарногрода въ посадъ, учредительный комитетъ постановилъ и постановляетъ:

1. Городъ Тарногродъ, бѣлгорайскаго уѣзда люблинской губерніи, обратить въ посадъ и образовать въ немъ отдѣльное гминное управленіе на началахъ Высочайшаго указа 19 февраля 1864 г.;

и 2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возложить на члена-завѣдывающаго дѣлами комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 348 засѣданіи, 15 (27) мая 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 19 (31) мая 1870 года.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu Najwyższego rozkazu z dnia 7 maja r. b. o przemianowaniu miasta Tarnogroda na osadę,—komitet urządzający postanowił i stanowi:

1. Miasto Tarnogród w powiecie biełgorajskim, guberuji lubelskiej, zamienić na osadę i utworzyć w niej samoistny zarząd gminny na zasadach Najwyższego ukazu z dnia 19 lutego 1864 roku,—i

2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, włożyć na członka zawiadującego czynnościami komitetu.

Działo się w Warszawie, na 348 posiedzeniu, dnia 15 (27) maja 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 19 (31) maja 1870 roku.

Digitized by Google

Digitized by Google

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ

№ 242.

Томъ семьдесятый.

DZIENNIK PRAW

№ 242.

Tom siedmdziesiąty.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго, изъ правительствующаго сената,

НАМѢСТНИКУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали:* рапортъ министра внутреннихъ дѣлъ за № 1,057, слѣдующаго содержанія: Государь Императоръ, по положенію комитета по дѣламъ царства польскаго, въ 28 день минувшаго марта, Высочайше повелѣть соизволилъ:

1. Возложенное временно на учредительный комитетъ статьею 11-ю Высочайшаго указа 29 февраля 1868 г. завѣдываніе дѣлами по рекрутской повинности въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой, передать, не позже 1 іюля сего года, въ министерство внутреннихъ дѣлъ.

2. При передачѣ означенныхъ дѣлъ въ завѣдываніе министерства внутреннихъ дѣлъ, предоставить губернскимъ правленіямъ упомянутыхъ губерній и магистрату города Варшавы, по принадлежности: *а)* составленіе общихъ, по каждой губерніи и по городу Варшавѣ, росписаній рекрутскаго контингента, въ размѣрѣ мужскаго населенія, по опредѣляемой Высочайшими манифестами о наборѣ нормѣ; *б)* непосредственное, на основаніи существующихъ законоположеній и постановленій, распоряженіе: по составленію конскрипціонныхъ списковъ, по производству освидѣтельствованія конскриптовъ, по опредѣленію срока таковаго освидѣтельствованія и по веденію ежегодной отчетности о послѣдствіяхъ освидѣтельствованія, и *в)* непосредственное сношеніе съ губернскими воинскими начальниками о назначеніи воинскихъ чиновъ для присмотра за конскриптами.

3. Съ передачею въ министерство внутреннихъ дѣлъ завѣдыванія дѣлами по рекрутской повинности въ упомянутыхъ выше губерніяхъ, предоставить сему министерству, на общемъ основаніи, распоряженіе кредитами, назначенными по текущей смѣтѣ учредительнаго комитета на издержки по рекрутскому набору; на будущее же время означенные кредиты заносить въ подлежащія статьи расходной смѣты министерства внутреннихъ дѣлъ.

4. Предоставить министру внутреннихъ дѣлъ, по соглашенію съ подлежащими министерствами, представить предположенія свои объ установленіи окончательнаго порядка завѣдыванія рекрутски-

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossyi, z rządzącego senatu,

DO NAMIESTNIKA W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat *słuchał* raportu ministra spraw wewnętrznych za № 1,057, następującej osnowy: Najjaśniejszy Pan, w skutku uchwały komitetu do spraw Królestwa Polskiego, w dniu 28 marca r. b. Najwyżej rozkazać raczył:

1. Poruczone czasowo na mocy art. 11 Najwyższego ukazu z dnia 29 lutego 1868 roku komitetowi urządzającemu zawiadywanie czynnościami zaciągowemi w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej, przekazać od 1 lipca r. b. ministerstwu spraw wewnętrznych.

2. Przy oddaniu pomienionych czynności w zawiadywanie ministerstwa spraw wewnętrznych, poruczyć właściwym rządom gubernijalnym pomienionych gubernij i magistratowi miasta Warszawy: *a)* sporządzanie z każdej gubernji i z miasta Warszawy rozkładów kontygensu wojskowego w stosunku ludności męzkiej, podług normy ustanowionej Najwyższemi manifestami o poborze; *b)* bezpośrednie, podług istniejących przepisów i postanowień, rozporządzenie: co do układania list spisowych, odbywania superrewizji spisowych, zakreślania terminu tej superrewizji i układania rocznych sprawozdań o rezultatach superrewizji; i *c)* bezpośrednie znoszenie się z gubernijalnemi naczelnikami wojskowemi względem delegowania urzędników wojskowych do nadzoru nad spisowemi.

3. Z oddaniem ministerstwu spraw wewnętrznych zawiadywania czynnościami zaciągowemi w pomienionych gubernijach, poruczyć temuż ministerstwu rozporządzanie, na ogólnej zasadzie, kredytami wyznaczonemi w bieżącym etacie komitetu urządzającego na koszta poboru wojskowego; na przyszłość zaś, takowe kredyta wnosić do właściwych pozycyj etatu wydatków ministerstwa spraw wewnętrznych.

4. Poruczyć ministrowi spraw wewnętrznych przedstawienie, po porozumieniu się z właściwemi ministerstwami, wniosków względem ustanowienia stanowczego sposobu zawiadywania czynnościami zacią-

Digitized by Google

ия дѣлами по вышеозначеннымъ губерніямъ, примѣнительно къ порядку, установленному въ имперіи, не измѣняя однако самаго способа отправленія сей повинности въ тѣхъ губерніяхъ.

О таковомъ Высочайшемъ повелѣніи онъ, министръ внутреннихъ дѣлъ доноситъ правительствующему сенату. *Приказали:* О таковомъ Высочайшемъ повелѣніи, для надлежащаго исполненія, намѣстника въ царствѣ польскомъ и министра внутреннихъ дѣлъ увѣдомить указами и припечатать въ установленномъ порядкѣ.

Апрѣля 20 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

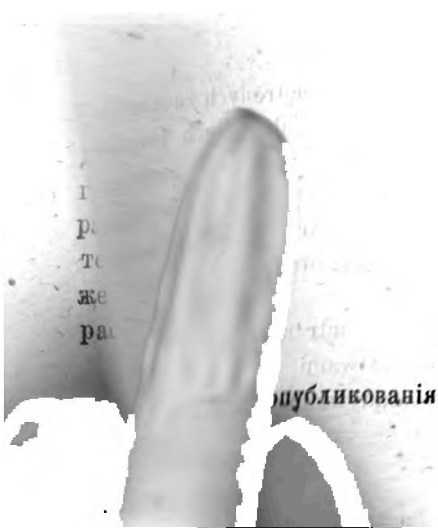

опубликованія, 16 (28) августа 1870 года.

Digitized by Google

gowemi w wyżej wymienionych gubernijach, i z zastosowaniem się do porządku, istniejącego w cesarstwie, nie zmieniając wszakże samego sposobu odbywania tej powinności w pomienionych gubernijach.

O takowym Najwyższym rozkazie, minister spraw wewnętrznych donosi rządzącemu senatowi. *Polecił:* O takowym Najwyższym rozkazie, dla należytego wykonania onego, zawiadomić przez ukazy namiestnika w Królestwie Polskiem i ministra spraw wewnętrznych, oraz ogłosić drukiem podług ustanowionego porządku.

Dnia 20 kwietnia 1870 r.

Oryginał za właściwemi podpisami.

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества,

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполненіе Высочайшаго указа 1 іюня 1869 года объ обращеніи въ посады не имѣющихъ городскаго характера поселеній, учредительный комитетъ, по представленію члена-завѣдывающаго дѣлами комитета, въ дополненіе постановленія своего отъ 24 октября (5 ноября) 1869 года, постановилъ и постановляетъ:

1. Городъ Климонтовъ, сандомірскаго уѣзда, радомской губерніи, обратить въ посадъ и, для устройства въ немъ гминнаго управленія на точномъ основаніи Высочайшаго указа 1-го іюня 1869 г., присоединить къ сельской гминѣ Пенховъ, которою переименовать въ гмину Климонтовъ; и

2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на члена-завѣдывающаго дѣлами комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 346 засѣданіи, 21 апрѣля (3 мая) 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительного комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 г.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossji, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu Najwyższego rozkazu z dnia 1 czerwca 1869 r co do zamiany osiadłości charakteru miejskiego niemających na osady, komitet urządzający, na przedstawienie członka-zawiadującego czynnościami komitetu, w uzupełnieniu postanowienia swego z d. 24 października (5 listopada) 1869 r., postanowił i stanowi:

1. Miasto Klimontów, w powiecie sandomirskim, gubernji radomskiej, zamienić na osadę, i dla urządzenia w niej zarządu gminnego w ścisłem zastosowaniu się do Najwyższego ukazu z d. 1 czerwca 1869 r., przyłączyć do gminy wiejskiej Penchów, z przemianowaniem takowej na gminę Klimontów; i

2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być powinno, porucza się członkowi-zawiadującemu czynnościami komitetu.

Działo się w Warszawie, na 346 posiedzeniu, dnia 21 kwietnia (3 maja) 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny, radca *Wosiński.*
Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполненіе Высочайше утвержденнаго положенія комитета по дѣламъ царства польскаго, отъ 12 мая 1870 года, о распространеніи на чиновниковъ, служащихъ въ губерніяхъ царства постановленій имперіи о путевыхъ пособіяхъ, учредительный комитетъ постановилъ и постановляетъ:

1. Состоящія на гражданской службѣ въ губерніяхъ царства польскаго должностныя лица, при служебныхъ командировкахъ и перемѣщеніяхъ съ одного мѣста на другое, получаютъ подъемныя, прогонныя, суточныя и квартирныя деньги, въ опредѣленныхъ общими законами о гражданской службѣ въ имперіи случаяхъ и въ установленныхъ сими законами размѣрахъ. При этомъ дополнительно къ прогоннымъ деньгамъ они получаютъ соотвѣтственную сумму на уплату почтосодержателямъ за экипажъ и на покрытіе издержекъ по взимаемымъ въ губерніяхъ царства особымъ дорожнымъ сборамъ (за проѣздъ чрезъ мосты, переправы, копытковый, рогатковый и т. п.).

2. Впредь до пересмотра мѣстнаго устава о гражданской службѣ въ царствѣ польскомъ, означенныя пособія выдаются соотвѣтственно классамъ должностей.

3. Особыя правила, установленныя въ царствѣ польскомъ относительно проѣзда врачей и судебныхъ чиновниковъ, командируемыхъ для изслѣдованія случаевъ скоропостижной или насильственной смерти, остаются въ своей силѣ.

4. Съ распространеніемъ на губерніи царства польскаго общихъ дѣйствующихъ въ имперіи постановленій о путевыхъ посо- всѣ несогласныя съ оными положенія устава 1859 года о гражданской въ царствѣ польскомъ (ст. 125—128) и Высочай-

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossji, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W wykonaniu Najwyżej zatwierdzonej uchwały komitetu do spraw Królestwa Polskiego z dnia 12 maja 1870 roku, o zastosowaniu do urzędników, zostających w służbie w gubernijach Królestwa, przepisów cesarstwa o zasiłkach na koszta podróży, komitet urządzający postanowił i stanowi:

1. Zostający w służbie cywilnej w gubernijach Królestwa Polskiego urzędnicy, przy delegacjach służbowych i przeniesieniach z jednej posady na drugą, otrzymują fundusz na urządzenie się, koszta podróży, djety i najem kwatery, w oznaczonych ogólnemi prawami o służbie cywilnej w cesarstwie wypadkach i w ustanowionej temiż przepisami wysokości. Przytem dodatkowo do funduszu na koszta podróży, otrzymują odpowiednią kwotę na opłatę utrzymującym pocztbalterje, za powóz i na pokrycie oddzielnych opłat drogowych, w gubernijach Królestwa pobieranych (mostowe, przewozowe, kopytkowe, rogatkowe i t. p.).

2. Do czasu przejrzenia miejscowej ustawy o służbie cywilnej w Królestwie Polskiem, pomienione zasiłki udzielają się odpowiednio do klassy urzędu.

3. Przepisy oddzielne, ustanowione w Królestwie Polskiem co do przejazdu lekarzy i urzędników sądowych, delegowanych dla wyśledzenia wypadków nagłej lub gwałtownej śmierci, pozostają w swej mocy.

4. Z zastosowaniem do Królestwa Polskiego ogólnych obowiązujących w cesarstwie postanowień o zasiłkach na koszta podróży, wszelkie niezgodne z takowemi rozporządzenia ustawy o służbie cywilnej w Królestwie Polskiem z r. 1859 (art. 125—128) i Najwyżej

Digitized by Google

ше утвержденныхъ 20 іюня 1850 года правилъ о прогонныхъ и усточныхъ деньгахъ, отмѣняются.

5. Настоящее постановленіе внести въ дневникъ законовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 350 засѣданіи, 12 (24) іюня 1870 г.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 года.

Digitized by Google

w dniu 20 czerwca 1850 r. zatwierdzonych przepisów o djetach i kosztach podróży, uchylają się.

5. Niniejsze postanowienie zamieścić w dzienniku praw.

Działo się w Warszawie, na 850 posiedzeniu, dnia 12 (24) czerwca 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 r.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполненіе Высочайше утвержденнаго положенія комитета по дѣламъ царства польскаго, отъ 5 мая 1870 г., о выкупѣ безсрочныхъ чиншей и другихъ повинностей, лежащихъ на поземельныхъ имуществахъ, не подходящихъ подъ дѣйствіе указовъ 19 февраля (2 марта) 1864 г., объ устройствѣ крестьянъ и Высочайшаго указа 28 октября (9 ноября) 1866 г. объ упраздненіи вотчинныхъ въ городахъ отношеній, учредительный комитетъ постановилъ и постановляетъ:

1. Всякаго рода поземельные участки, фольварки, мызы, усадьбы мельничныя, корчемныя и тому подобныя, принадлежащія на правѣ собственности городамъ, городскимъ кассамъ и разнаго рода учрежденіямъ (институтамъ), а также и частнымъ лицамъ, и состоящія въ безсрочно-чиншевомъ владѣніи и пользованіи на основаніи договоровъ безсрочно-чиншевыхъ, эмфитевтическихъ и тому подобныхъ наименованій, могутъ быть пріобрѣтаемы безсрочно-чиншевыми арендаторами въ полную собственность посредствомъ выкупа, на основаніи правилъ, ниже изложенныхъ.

2. Безсрочные владѣльцы домовъ, фабрикъ и всякаго рода зданій, построенныхъ, на основаніи договоровъ о вѣчномъ наймѣ, на чужихъ земляхъ, на участкахъ не подходящихъ подъ дѣйствіе Высочайшихъ указовъ 19 февраля (2 марта) 1864 и 28 октября (9 ноября) 1866 г., кому бы земли сіи на правѣ собственности ни принадлежали, имѣютъ право пріобрѣсти сіи земли въ собственность посредствомъ выкупа безсрочныхъ чиншей, за ту землю платимыхъ, на основаніи настоящихъ правилъ.

3. Дозволяется заключать безсрочно-чиншевые договоры на будущее время; но безсрочный арендаторъ имѣетъ право выкупить безсрочный чиншъ и пріобрѣсти поземельное имущество въ собственность, когда того пожелаетъ.

4. Не запрещается опредѣлять въ безсрочно-чиншевомъ до-

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu NAJWYŻEJ zatwierdzonej uchwały komitetu do spraw Królestwa Polskiego z dnia 5 maja 1870 roku, o spłacie czynszów wieczystych i innych powinności, obciążających posiadłości gruntowe, nie podchodzące pod przepisy ukazów z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 roku o urządzeniu włościan, i ukazu NAJWYŻSZEGO z dnia 28 października (9 listopada) 1866 roku o zniesieniu stosunków dominijalnych w miastach, komitet urządzający postanowił i stanowi:

1. Wszelkie posiadłości ziemskie, folwarki, kolonije, osady młynarskie, karczemne i t. p., będące własnością miast, kass miejskich i różnych instytucyj, jak również i osób prywatnych, a znajdujące się w wieczysto-czynszowem posiadaniu i użytkowaniu na zasadzie umów wieczysto-czynszowych, emfiteutycznych i tym podobnych nazw, mogą być przez wieczystych dzierżawców nabywane na zupełną własność przez spłatę, podług poniższych przepisów.

2. Wieczystym posiadaczom domów, fabryk i wszelkich zabudowań, wzniesionych na cudzych gruntach za umową wieczysto-dzierżawną, a nie podchodzących pod przepisy NAJWYŻSZYCH ukazów z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 roku i z dnia 28 października (9 listopada) 1866 r., bez względu na to, czyją są one własnością, służy prawo nabycia tych gruntów na własność przez spłatę czynszów wieczystych z nich uiszczanych, na zasadzie niniejszych przepisów.

3. Dozwala się zawierać umowy wieczysto-czynszowe na przyszłość, lecz dzierżawcy wieczystemu służyć będzie prawo spłacenia czynszu wieczystego i nabycia posiadłości gruntowej na zupełną własność, gdy tego zażąda.

4. Nie wzbrania się określenia w umowie wieczysto-czynszo-

Digitized by Google

говорѣ условія и срокъ выкупа, но срокъ сей ни въ какомъ случаѣ не можетъ быть болѣе 30 лѣтъ со дня совершенія договора. Всякое противное сему условіе признается не дѣйствительнымъ.

5. За уступаемое право безсрочно-чиншеваго пользованія землею, собственникъ ея можетъ получать отъ вѣчнаго арендатора только денежное вознагражденіе, т. е. арендную плату. Установленіе барщины и всякаго рода другихъ натуральныхъ повинностей, какъ отношеній безсрочныхъ, отнынѣ воспрещается.

6. Если условія выкупа опредѣлены въ вѣчно-чиншевомъ договорѣ, то выкупъ производится на точномъ основаніи договора.

7. Если условія выкупа въ вѣчно чиншевомъ договорѣ установлены не были, то опредѣлять оныя предоставляется добровольному соглашенію сторонъ. Если добровольнаго соглашенія не послѣдуетъ, то выкупъ производится на основаніи правилъ, изложенныхъ въ ст. 9-ой.

8. Правила сіи примѣняются и къ жителямъ городовъ, которымъ на основаніи ст. 11 и 12 Высочайшаго указа 28 октября (9 ноября) 1866 г., объ упраздненіи вотчинныхъ въ городахъ отношеній, предоставлено право выкупить земли, на коихъ лежатъ вѣчно-чиншевыя контрактныя обязательства.

9. Изъ числа повинностей, платимыхъ безсрочными арендаторами собственнику земли, подлежатъ выкупу слѣдующія:

а) безсрочные денежные чинши, какъ постоянные, такъ и подлежащіе опредѣленію въ извѣстные сроки;

б) безсрочныя данины, хлѣбный оброкъ, добавочная барщина и подводная въ пользу собственниковъ повинность;

в) работы, отбываемыя за однажды на всегда условленную плату;

г) лаудемія, уплачиваемыя собственнику земли при переходѣ безсрочной аренды отъ одного лица къ другому;

д) единовременные возвышенные чинши, взимаемые по прошествіи извѣстнаго числа лѣтъ, подъ названіемъ „божьяго гроша".

Примѣчаніе. Кромѣ вышесчисленныхъ повинностей, выкупу подлежатъ всѣ ограниченія въ пользованіи (право охоты, рыбной ловли и другія), прекращеніе которыхъ, съ переходомъ права собственности къ вѣчному арендатору, причиняетъ ущербъ прежнему собственнику выкупаемаго имущества и которыя могутъ быть исчислены на деньги, согласно ст. 11 сихъ правилъ.

10. Установленіе на будущее время всякаго рода ограни-

Digitized by Google

wej warunków i terminu spłaty, lecz termin ten nie może być w żadnym razie dłuższym nad 30 lat od daty zawarcia umowy. Wszelki przeciwny temu warunek, uważany będzie za nie ważny.

5. Za ustępowane prawo wieczysto-czynszowej używalności gruntu, właściciel gruntu ma prawo pobierać od dzierżawcy wieczystego jedynie wynagrodzenie pieniężne, t. j. opłatę dzierżawną. Ustanowienie pańszczyzny lub jakich bądź innych powinności w naturze, jako stosunków wieczystych, odtąd zostaje wzbronionem.

6. Jeżeli warunki spłaty określone są w umowie wieczysto-czynszowej, spłata dokonywa się ze ścisłem zastosowaniem się do tejże umowy.

7. Jeżeli warunki spłaty nie zostały określone w umowie wieczysto-czynszowej, określenie takowych pozostawia się dobrowolnemu ułożeniu się stron. Gdy zaś układ dobrowolny do skutku nie przyjdzie, spłata dokonaną będzie podług przepisów, zawartych w art. 9.

8. Przepisy te stosują się i do tych mieszkańców miast, którym z mocy art. 11 i 12 Najwyższego ukazu z dnia 28 października (9 listopada) 1866 roku o zniesieniu stosunków dominijalnych w miastach, służy prawo spłacenia gruntów, obciążonych wieczysto-czynszowemi zobowiązaniami kontraktowemi.

9. Z pomiędzy powinności, uiszczanych właścicielowi gruntu przez dzierżawców wieczystych, ulegają spłacie następujące:

a) czynsze wieczyste w pieniądzach, tak stałe jako i ulegające oznaczeniu w pewnych terminach;

b) daniny wieczyste, osep, robocizna dodatkowa i udzielanie podwód na korzyść właścicieli;

c) robocizny, odbywane za stałą raz na zawsze umówioną opłatą;

d) laudemia, opłacane właścicielowi gruntu przy przejściu wieczystej dzierżawy od jednego posiadacza do drugiego;

e) jednorazowe podwyższone czynsze, pobierane po upływie dawnej liczby lat, pod tytułem „*grosza bożego*“.

Uwaga. Oprócz powinności wyżej wymienionych, spłacie podlegają wszelkie ścieśnienia w użytkowaniu (prawo polowania, rybołówstwa i t. p.), ustanie których z przejściem tytułu własności na wieczystego dzierżawcę, czyni uszczerbek poprzedniemu właścicielowi spłacanej posiadłości i które mogą być obliczone na pieniądze, stosownie do art. 11 niniejszych przepisów.

10. Ustanawianie jakichbądź ograniczeń i ścieśnień w prawie

Digitized by Google

ченій и стѣсненій права собственности, какъ отношеній безсрочныхъ и выкупу не подлежащихъ, отнынѣ воспрещается.

11. Годовая цѣнность всякаго рода чиншей и сборовъ, подлежащихъ выкупу, исчисляется сперва на деньги, затѣмъ капитализируется чрезъ помноженіе на 20. Полученная такимъ образомъ сумма составитъ количество вознагражденія, причитающагося за выкупные чинши и сборы. Исчисленіе на деньги годичной цѣнности чиншей и сборовъ производится на основаніи правилъ, въ слѣдующихъ статьяхъ изложенныхъ.

12. Денежный чиншъ принимается въ расчетъ вознагражденія въ полномъ размѣрѣ. Если напримѣръ чиншъ составляетъ въ годъ 15 р., то принимается въ счетъ 15 р.

13. Хлѣбный сборъ (осепъ) опредѣляется на деньги по средней цѣнѣ соотвѣтственнаго рода хлѣба, исчисленной за послѣдніе 20 лѣтъ, на основаніи торговыхъ цѣнъ уѣзднаго города, за исключеніемъ двухъ самыхъ дорогихъ и двухъ самыхъ дешевыхъ годовъ.

14. Годовая цѣнность данинъ, барщины, подводной повинности и найма для работъ исчисляется по мѣстной обыкновенной цѣнѣ, засвидѣтельствованной уѣзднымъ начальникомъ.

При оцѣнкѣ стоимости наймовъ для работъ вычитается изъ обыкновенной цѣны производимая за оныя плата. Если напримѣръ опредѣляется вознагражденіе за повинность отработки шести пѣшихъ дней въ годъ, съ уплатою по 10 коп. за день, то въ такомъ случаѣ, когда обыкновенная цѣна въ извѣстной мѣстности составляетъ 30 коп. въ день, годичная стоимость выкупаемаго дня найма для работъ будетъ 20 коп., а шести дней 1 р. 20 к.

15. Для исчисленія годичной стоимости платежей, производимыхъ при переходѣ безсрочной аренды отъ одного лица къ другому, называемыхъ лаудеміями, опредѣляется прежде всего размѣръ лаудеміи, единовременно вносимой. Если лаудемія вносится въ количествѣ, опредѣленномъ соотвѣтственно чиншу, то размѣръ единовременнаго взноса этого платежа опредѣляется въ той же соразмѣрности. Если же лаудемія вносится въ количествѣ соотвѣтствующемъ стоимости недвижимаго имущества, то цѣнность имущества опредѣляется умноженіемъ годичнаго безсрочнаго чинша на четыре, размѣръ же лаудеміяльнаго платежа опредѣляется соотвѣтственно таковой стоимости.

Опредѣленный такимъ образомъ единовременный размѣръ лаудеміи раздѣляется на одну изъ приведенныхъ ниже цифръ, соотвѣтствующую числу лѣтъ, по прошествіи коихъ платежъ этотъ

Digitized by Google

własności, jako stosunków wieczystych i spłacie nie ulegających, jest odtąd wzbronionem.

11. Roczna wartość wszelkich czynszów i powinności, spłacie ulegających, oblicza się naprzód na pieniądze, a następnie kapitalizuje się przez rozmnożenie przez 20. Otrzymana w ten sposób summa, stanowić będzie ilość wynagrodzenia, przypadającego za spłacające się czynsze i powinności. Obliczenie na pieniądze rocznej wartości czynszów i powinności, dokonywa się podług przepisów, zawartych w artykułach poniższych.

12. Czynsz w pieniądzach, do obrachowania wynagrodzenia, przyjmuje się w wysokości całkowitej. Gdy np. czynsz wynosi rocznie rsr. 15, przyjmuje się do rachunku rsr. 15.

13. Osep zamienia się na pieniądze po średniej cenie właściwego rodzaju zboża, obliczonej z przecięcia ostatnich lat 20, podług cen targowych miasta powiatowego, z wyłączeniem dwóch lat najdroższych i dwóch lat najtańszych.

14. Roczna wartość danin, robocizny, podwód i najmu przymusowego, oblicza się po zwykłej cenie miejscowej, poświadczonej przez naczelnika powiatu.

Przy szacowaniu wartości najmu przymusowego, potrąca się z ceny zwykłej, udzielana za takowy opłata. Gdy np. oblicza się wynagrodzenie za powinność odbycia sześciu dni pieszych na rok, za opłatą po kop. 10 za dzień, a zwykła cena w danej miejscowości wynosi kop. 30 za dzień, wartość roczna spłacającego się dnia najmu przymusowego uczyni kop. 20, czyli za dni 6 rsr. 1 kop. 20.

15. Dla ustanowienia rocznej wartości opłat, uiszczanych przy przechodzeniu dzierżawy wieczystej od jednego posiadacza do drugiego, zwanych *laudemium*, oznacza się naprzód wysokość laudemium opłacanego jednorazowo. Jeżeli laudemium jest uiszczane w ilości oznaczonej w stosunku czynszu, to wysokość jednorazowej pod tym tytułem opłaty, oznacza się podług tegoż stosunku. Gdy zaś laudemium jest uiszczanem w stosunku szacunku nieruchomości, szacunek nieruchomości ustanawia się przez rozmnożenie jednorocznego czynszu wieczystego przez cztery, wysokość zaś opłaty laudemialnej oznacza się w stosunku do takowego szacunku.

Obliczona w ten sposób jednorazowa wysokość laudemium, dzieli się przez jedną z cyfr poniżej wyrażonych, odpowiadającą liczbie lat, po upływie których ta opłata do poboru przypada. Iloraz ztąd otrzy-

Digitized by Google

подлежитъ взносу. Полученная отъ сего сумма составитъ годичный размѣръ платежа.

Если лаудемія должна была производиться при каждомъ, безъ изъятія, переходѣ безсрочной аренды отъ одного лица къ другому, то принимается, что переходъ сей повторяется чрезъ каждыя 25 лѣтъ, и единовременный размѣръ лаудеміи раздѣляется на 25.

Если отъ взноса лаудеміи освобождены нисходящіе и восходящіе родственники, то единовременный размѣръ лаудеміи раздѣляется на 50.

Если кромѣ нисходящихъ и восходящихъ, отъ взноса лаудеміи освобождены и боковые родственники, то единовременный размѣръ лаудеміи раздѣляется на 75.

Примѣчаніе. Такъ напримѣръ, если лаудемія равняется утроенному количеству чинша, а чиншъ составляетъ въ годъ 15 р., то единовременный размѣръ платежа будетъ равняться 45 р.

Если платежъ этотъ производится при перемѣнѣ безсрочныхъ арендаторовъ, за исключеніемъ нисходящихъ и восходящихъ родственниковъ, то годичный размѣръ платежа составитъ 90 к.

Если лаудемія платится при каждомъ переходѣ безсрочной аренды, въ размѣрѣ 5% съ стоимости, то если годичный чиншъ составляетъ 15 р., стоимость опредѣляется въ 60 р., а единовременная лаудемія опредѣляется въ 3 р., каковую сумму раздѣляя на 25, количество годичнаго платежа составитъ 12 к.

16. Исчисленіе годичной стоимости права на взиманіе единовременно большаго чинша по истеченіи извѣстнаго, опредѣленнаго времени, напримѣръ 20, 30, 40 лѣтъ, называемаго „*божьимъ грошемъ*“, производится посредствомъ раздѣленія надбавки чинша на цифру, соотвѣтствующую количеству лѣтъ, въ которое производится эта надбавка.

Примѣчаніе. Если напримѣръ чиншъ составляетъ 15 р., и положено условіемъ, что каждыя 20 лѣтъ чиншъ уплачивается въ двойномъ количествѣ, то размѣръ годичнаго платежа составитъ 75 коп.

17. Право увеличенія или уменьшенія вѣчнаго чинша по истеченіи извѣстнаго, опредѣленнаго времени, по мѣрѣ повышенія или пониженія цѣны на рожь, тогда только имѣетъ вліяніе на исчисленіе годичной стоимости чинша, когда въ контрактѣ положительно опредѣлено количество ржи корцами или другою мѣрою.

Въ этомъ случаѣ годичная стоимость чинша установляется посредствомъ перевода на наличныя деньги обозначеннаго въ кон-

Digitized by Google

mąny stanowić będzie roczną wysokość opłaty.

Jeżeli laudemium powinno było być opłacane przy każdej bez wyjątku zmianie posiadacza dzierżawy wieczystej, przyjmuje się, że zmiana ta następuje co 25 lat i jednorazowa wysokość laudemium dzieli się przez 25.

Jeżeli od opłaty laudemium zwolnieni są krewni zstępni i wstępni, jednorazowa wysokość laudemium dzieli się przez 50.

Jeżeli oprócz zstępnych i wstępnych, zwolnieni są także od opłaty laudemium i krewni z linji bocznej, jednorazowa wysokość laudemium dzieli się przez 75.

Uwaga. Tak np., gdy laudemium równa się czynszowi trzy razy wziętemu, a wynoszącemu rocznie rsr. 15, jednorazowa opłata laudemium wyniesie rsr. 45.

Jeśli opłata takowa uiszcza się przy zmianie posiadaczy wieczysto-dzierżawnych, z wyjątkiem krewnych zstępnych i wstępnych, roczna jej wysokość uczyni kop. 90.

Jeżeli laudemium opłacane być winno przy każdej zmianie posiadaczy wieczystej dzierżawy, w stosunku 5 % od szacunku, to kiedy czynsz roczny wynosi rsr. 15, szacunek uczyni rsr. 60, a jednorazowe laudemium stanowić będzie kwota rsr. 3, z podzielenia której przez 25, na coroczną opłatę wypadnie kop. 12.

16. Obliczenie rocznej wartości prawa pobierania jednorazowo czynszu większego po upływie pewnego oznaczonego czasu, np. 20, 30, 40 lat, pod nazwą „*grosza bożego*", dokonywa się, dzieląc przewyżkę czynszu przez liczbę odpowiednią liczbie lat, po upływie których podwyżka ta ma miejsce.

Uwaga. Jeżeli np. czynsz wynosi rsr. 15, z warunkiem, że takowy co lat 20 opłacany być winien w ilości podwójnej, wysokość rocznej opłaty uczyni kop 75.

17. Prawo powiększania lub zmniejszania czynszu wieczystego po upływie pewnego oznaczonego czasu, w miarę podwyższenia się lub zniżenia ceny żyta, wtedy tylko ma wpływ na obrachowanie rocznej wartości czynszu, gdy w kontrakcie określoną jest wyraźnie ilość żyta na korce lub na inną miarę.

W tym razie, roczna wartość czynszu ustanawia się przez zamianę na pieniądze ilości korcy żyta w kontrakcie wymienionej, po śred-

Digitized by Google

трактѣ количества корцевъ ржи, на основаніи среднихъ цѣнъ на этотъ родъ хлѣба, взятыхъ за послѣднія 20 лѣтъ порядкомъ, указаннымъ выше въ ст. 13.

18. Годичная стоимость права на рыбную ловлю и охоту, если безсрочно-чиншевыя земли были обременены этими правами, опредѣляется посредствомъ прибавки къ исчисленному на основаніи ст. 12—17 годичному размѣру чинша и безсрочныхъ сборовъ, ½ % этой суммы за право рыбной ловли и 1 % за право охоты.

19. Выкупъ означенныхъ въ ст. 9 чиншей, сборовъ и всякаго рода ограниченій въ пользованіи, а равно опредѣленіе причитающагося за оныя вознагражденія на основаніи настоящаго постановленія, производится лишь по требованію лицъ, обязанныхъ платить таковые чинши и сборы.

20. Утвержденіе добровольныхъ соглашеній сторонъ о размѣрѣ вознагражденія за выкупаемые безсрочные чинши, сборы и другія повинности, а равно и разборъ дѣлъ въ случаяхъ не согласія сторонъ, принадлежитъ общимъ судебнымъ мѣстамъ; но впредь до преобразованія судебнаго вѣдомства, разсмотрѣніе и разрѣшеніе сего рода дѣлъ предоставляются мѣстнымъ крестьянскимъ учрежденіямъ. На семъ основаніи, прошенія и заявленія о выкупѣ вѣчныхъ чиншей подаются подлежащимъ коммисарамъ и коммисіямъ по крестьянскимъ дѣламъ, которые при разбирательствѣ сихъ дѣлъ дѣйствуютъ на основаніи правилъ, установленныхъ вообще для приведенія въ дѣйствіе Высочайшихъ указовъ 19 февраля (2 марта) 1864 г. и 28 октября (9 ноября) 1866 г. Коммисары рѣшаютъ дѣла въ первой инстанціи. На сіи рѣшенія могутъ быть подаваемы апелляціонныя жалобы въ подлежащія коммисіи; на окончательныя же рѣшенія коммисій могутъ быть подаваемы кассаціонныя жалобы въ центральную коммисію по крестьянскимъ дѣламъ.

21. Прошенія и заявленія, подаваемыя заинтересованными лицами и вообще все дѣлопроизводство по приведенію настоящаго постановленія въ дѣйствіе, освобождаются отъ гербоваго сбора.

22. По утвержденіи добровольнаго соглашенія или по опредѣленіи и утвержденіи, на основаніи вышеизложенныхъ правилъ, размѣра вознагражденія за выкупаемые безсрочные чинши и другіе сборы и повинности, вѣчный арендаторъ или наниматель предъявляетъ въ подлежащую ипотечную канцелярію требованіе о перечисленіи имѣнія въ ипотечномъ указателѣ на его имя и объ исключеніи всѣхъ обязанностей и ограниченій возникшихъ изъ безсрочной аренды, т. е. о составленіи новаго ипотечнаго указателя безъ объявленій и вызововъ, предшествующихъ обыкновенно новому устройству ипотеки.

Digitized by Google

niej cenie zboża tego rodzaju, obrachowanej z 20-u lat ostatnich, porządkiem wskazanym wyżej w art. 13.

18. Roczna wartość prawa rybołówstwa i polowania, gdy grunta wieczysto-czynszowe prawem tym były obciążone, ustanawia się przez dodanie do obrachowanej podług artykułów 12—17 rocznej wysokości czynszu i powinności wieczystych, ½ % od tej summy za prawo rybołówstwa i 1 % za prawo polowania.

19. Spłata wymienionych w art. 9 czynszów, powinności i wszelkich ścieśnień, jako też oznaczenie przypadającego za nie wynagrodzenia, na zasadzie niniejszego postanowienia, dokonywa się jedynie na żądanie osób, obowiązanych uiszczać takowe czynsze i powinności.

20. Zatwierdzanie dobrowolnych między stronami układów o wysokość wynagrodzenia za spłacane czynsze, daniny i inne powinności, jak również rozpoznawanie sprawy, w razie niezgodzenia się stron, należy do sądów zwyczajnych; wszakże do czasu reorganizacji sądownictwa, rozpoznawanie i decydowanie tego rodzaju spraw porucza się miejscowym władzom włościańskim. Na tej zasadzie, podania i deklaracje, dotyczące spłaty czynszów wieczystych, wnoszone być mają do właściwych kommissarzy i kommissyj spraw włościańskich, które przy załatwianiu tych spraw działać będą podług przepisów, ustanowionych w ogóle dla wprowadzenia w wykonanie Najwyższych ukazów z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 r. i z dnia 28 października (9 listopada) 1866 r. Kommissarze decydują sprawy w pierwszej instancji. Przeciwko tym decyzjom podawane być mogą skargi appellacyjne do właściwych kommissyj; przeciwko zaś ostatecznym decyzjom kommissyj podawane być mogą skargi kassacyjne do kommissji centralnej spraw włościańskich.

21. Podania i deklaracje, podawane przez osoby interessowane i w ogólności cała korrespondencja dotycząca wprowadzenia w wykonanie niniejszego postanowienia, wolne są od opłaty stempla.

22. Po zatwierdzeniu układu dobrowolnego, lub po oznaczeniu i zatwierdzeniu podług powyższych przepisów, wysokości wynagrodzenia za spłacane czynsze i inne powinności, wieczysty dzierżawca wnosi do właściwej kancellarji hipotecznej żądanie o przepisanie w wykazie hipotecznym tytułu własności nieruchomości na jego imię i wykreślenie wszelkich zobowiązań i ścieśnień, jakie wynikały ze stosunku wieczysto-dzierżawnego, t. j. o sporządzenie nowego wykazu hipotecznego, bez ogłoszeń i wezwań, uprzedzających zwykle nowe urządzenie hipoteki.

Digitized by Google

23. Если выкупная капитальная сумма вовсе или въ части не уплачена бывшему собственнику имѣнія, то причитающаяся ему сумма должна занять первое мѣсто въ IV раздѣлѣ новаго ипотечнаго указателя, или же непосредственно послѣ долга земскому кредитному обществу.

24. Долги, обезпеченные на правѣ безсрочной аренды, помѣщаются равнымъ образомъ въ IV раздѣлѣ новаго ипотечнаго указателя.

25. Кредитнымъ учрежденіямъ предоставляется право уплачивать причитающееся за выкупъ вѣчныхъ чиншей вознагражденіе и обезпечивать свои ссуды ипотечнымъ порядкомъ на выкупленныхъ вѣчными арендаторами имѣніяхъ.

26. Если на имуществѣ, состоящемъ въ вѣчной арендѣ, ипотеки не установлено, то право собственности переходитъ къ вѣчному арендатору со дня уплаты сполна причитающагося собственнику земли вознагражденія.

27. Срокъ и условія уплаты вознагражденія за пріобрѣтаемое право собственности предоставляются взаимному соглашенію сторонъ, въ случаѣ же, если таковаго соглашенія не состоится, то уплата выкупной суммы опредѣляется въ слѣдующемъ порядкѣ: $1/3$ всей суммы вносится немедленно по утвержденіи выкупа, а $2/3$ разсрочиваются на полугодичные взносы въ продолженіи шести лѣтъ, съ процентами на весь не уплаченный капиталъ по 5 на 100.

28. Какъ въ селеніяхъ, такъ и въ городахъ, вѣчнымъ арендаторамъ имуществъ, на кои не было устроено ипотеки, выдаются подлежащими учрежденіями данныя. Сіи данныя служатъ актами укрѣпленія права собственности.

29. Договоры о долгосрочныхъ арендахъ недвижимыхъ имуществъ на 99 лѣтъ или до пресѣченія извѣстнаго поколѣнія, заключенные до изданія настоящаго постановленія, остаются въ своей силѣ и дѣйствію сего постановленія не подлежатъ; но на будущее время договоры срочной аренды и найма недвижимыхъ имуществъ могутъ быть заключаемы не болѣе какъ на двадцать четыре года. Противныя сему условія не дѣйствительны.

30. Выкупъ непрерывныхъ рентъ, установленныхъ и впредь установляемыхъ на точномъ основаніи ст. 530-й гражданскаго уложенія, т. е. или взамѣнъ покупной цѣны недвижимаго имущества, или какъ условія возмездной или безвозмездной уступки недвижимости, производится на основаніи общихъ законовъ и подлежитъ вѣдомству общихъ судовъ.

31. Всѣ прежніе законы и постановленія, въ чемъ они не согласны съ настоящимъ постановленіемъ, отмѣняются.

Digitized by Google

23. Jeżeli summa kapitału skupowego w całości lub w części nie została uiszczoną byłemu właścicielowi nieruchomości, przypadająca temuż należność powinna zająć pierwszy numer w dziale IV-ym nowego wykazu hipotecznego, lub też pierwsze miejsce po długu towarzystwu kredytowemu ziemskiemu.

24. Długi, zabezpieczone na prawie dzierżawy wieczystej, zamieszczają się również w dziale IV-m nowego wykazu hipotecznego.

25. Instytucjom kredytowym, służy prawo zapłacenia wynagrodzenia, przypadającego za spłatę czynszów wieczystych i zabezpieczenia swych pożyczek porządkiem hipotecznym na nieruchomościach, spłaconych przez dzierżawców wieczystych.

26. Jeżeli nieruchomość, w wieczystej dzierżawie zostająca nie ma hipoteki, tytuł własności przechodzi na wieczystego dzierżawcę od daty spłacenia całkowicie należnego właścicielowi gruntu wynagrodzenia.

27. Termin i warunki wypłaty wynagrodzenia za spłacane prawo własności, pozostawiają się wzajemnemu porozumieniu się stron, a gdyby porozumienie się to do skutku nie doszło, wypłata summy skupowej oznacza się w następującym porządku: $1/3$ część tej summy uiszczoną być ma zaraz po zatwierdzeniu spłaty, a $2/3$ części odraczają się na raty półroczne na przeciąg lat sześciu, z procentami od całego niespłaconego kapitału po 5 od sta.

28. Tak we wsiach jako i w miastach, wieczystym dzierżawcom nieruchomości, hipoteki nie mających, udzielane będą przez właściwe władze, odpowiednie świadectwa nadawcze. Świadectwa te stanowić będą tytuły ustalające prawo własności.

29. Umowy o długoletnie dzierżawy nieruchomości, na lat 99 lub do wygaśnięcia danego pokolenia, zawarte przed wydaniem niniejszego postanowienia, pozostają w swej mocy i pod przepisy takowego nie podchodzą; lecz na przyszłość, umowy o czasowe dzierżawy i najem nieruchomości, mogą być zawierane nie na dłużej jak na lat dwadzieścia cztery. Warunki temu przeciwne, są nieważne.

30. Spłata rent wieczystych, ustanowionych i w przyszłości ustanowionemi być mogących, w ścisłem zastosowaniu się do art. 530 kodexu cywilnego, to jest: albo jako cena za sprzedaną nieruchomość, albo jako warunek ustąpienia pod tytułem obciążliwym lub darmym majątku nieruchomego, dokonywa się podług prawa ogólnego, i należy do attrybucji sądów zwyczajnych.

31. Wszelkie poprzednie prawa i postanowienia, o ile nie są zgodne z postanowieniem niniejszem, uchylają się.

Digitized by Google

37. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на центральную и мѣстныя коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ и на судебныя мѣста и лица по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 350 засѣданіи, 12 (24) іюня 1870 г.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 года.

Digitized by Google

33. Wykonanie niniejszego postanowienia, które zamieszczoby być ma w dzienniku praw, wkłada się na kommissję centralną spraw włościańskich i na władze, w czemjdo kogo należy.

Działo się w Warszawie, na 350 posiedzeniu, dnia 12 (24) czerwca 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński*.

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński*.

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

МИНИСТРУ ФИНАНСОВЪ.

По именному Его Императорскаго Величества Высочайшему указу, данному правительствующему сенату въ 23 мая (4 іюня) за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, въ которомъ изображено: Указомъ, даннымъ во 2 день августа 1845 г., въ Бозѣ почивающій родитель Нашъ пожаловалъ генералъ-лейтенанту, сенатору Писареву, радомской губерніи, мѣховскаго уѣзда, имѣніе Сломнички и Насѣховице, съ принадлежавшими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 2,250 р. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей, на основаніи Нашего указа 19 февраля (2 марта) 1864 г. объ устройствѣ крестьянъ въ царствѣ польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу онаго, и вслѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости, нынѣшнему владѣльцу маіората Сломнички и Насѣховице. Мы, по представленію министра финансовъ, въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго разсмотрѣнному, повелѣваемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) октября 1835 г. объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность, по Всемилостивѣйшему пожалованію, отвести нынѣшнему владѣльцу означеннаго маіората, полковнику Михаилу Писареву, въ вѣчное и потомственное владѣніе, петроковской губерніи, ченстоховскаго уѣзда, фольваркъ Пабіяница, а равно часть изъ казеннаго лѣса изъ участка Мѣховицы, сломникскаго подлѣсничества, и изъ участковъ Олудза и Езеровице, жарновецкаго подлѣсничества, съ чистымъ ежегоднымъ доходомъ въ четыреста девяносто рублей, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ, совершеннымъ по установленной закономъ формѣ, будутъ внесены въ новую ипотечную книгу, для жалуемыхъ фольварка и лѣса.

Ст. 3. Владѣлецъ пожалованныхъ фольварка и лѣса обязанъ нести всѣ повинности, какъ нынѣ на жалуемыхъ фольваркѣ и лѣсѣ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая коморниками, копяржами, паробками, или другими сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность, на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемыхъ фольваркѣ и лѣсѣ находящееся, какъ то: посѣвы, строенія и прочее, принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность владѣльца, на основаніи 30 статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 6. Въ случаѣ неисправности владѣльца, въ исполненіи возлагаемыхъ на него казною платежей, равно повинностей и другихъ обязанностей, которыя будутъ опредѣлены особо, пожалован-

Digitized by Google

ные фольваркъ и лѣсъ поступаютъ во временное казенное управленіе.

Ст. 7. Срокъ пожалованья считается съ 20 мая (1 іюня) 1866 года.

Ст. 8. При сдачѣ владѣльцу жалуемыхъ ему фольварка и лѣса, финансовое вѣдомство, согласно 1 статьѣ настоящаго указа, положительно установитъ границы оныхъ, а также опредѣлитъ лежащія на нихъ обязанности. Составленный на семъ основаніи, сдаточный актъ, будетъ служить данною, или актомъ пожалованья.

Ст. 9. Пожалованные фольваркъ и лѣсъ, переходя въ цѣломъ составѣ, отъ одного лица, къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23 указа 2 августа 1845 г. порядку наслѣдованія, не могутъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяемы новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оные при пожалованіи, ни закладываемы, ни продаваемы, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемы въ другое владѣніе.

Ст. 10. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца, должно быть установлено въ ипотекѣ, по исполненіи правила, предписаннаго статьею 8 сего указа.

Ст. 11. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія, уплачиваются владѣльцемъ.

Ст. 12. Согласно съ кореннымъ правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ царствѣ польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Сломнички и Насѣховице, а равно наслѣдники его, не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ, права домагаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать съ теченіемъ времени отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемыхъ симъ указомъ фольварка и лѣса.

Ст. 13. Приведеніе въ дѣйствіе настоящаго указа возлагается на министра финансовъ. Правительствующій сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего указа надлежащее распоряженіе." Правительствующій сенатъ *приказали*: исполненіе таковаго Высочайшаго Его Императорскаго Величества указа предоставить министру финансовъ; о чемъ, его министра увѣдомить указомъ.

Іюня 10 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Вѣрно:

Главный директоръ, предсѣдательствующій въ правительственной коммисіи юстиціи, тайный совѣтникъ, *Восинскій*.

Правитель канцеляріи, *Вл. Голевинскій*.

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 года.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Въ дополненіе къ постановленію отъ 27 февраля 1870 г. объ обращеніи въ посады нѣкоторыхъ городовъ сувалкской губерніи, учредительный комитетъ, на основаніи Высочайшаго указа 1 іюня 1869 г., постановилъ и постановляетъ:

1. Существующіе въ сувалкской губерніи города Сапержишки и Понѣмонь, маріампольскаго уѣзда, и Сударга, владиславовскаго уѣзда, обратить въ посады, присоединивъ, первый изъ нихъ—къ гминѣ Алексотѣ, второй—къ гминѣ Понѣмонь-Пожайскій и третій—къ гминѣ Кидульской; и

2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на члена-завѣдывающаго дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 352 засѣданіи, 3 (15) іюля 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Берхъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительного комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 г.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossji, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W uzupełnieniu postanowienia z dnia 27 lutego 1870 roku o zamianie niektórych miast gubernji suwałkskiej na osady, komitet urządzający, na zasadzie Najwyższego ukazu z dnia 1 czerwca 1869 r. postanowił i stanowi:

1. Istniejące w gubernji suwałkskiej miasta Sapierzyszki i Poniemoń w powiecie marjampolskim, i Sudargi w powiecie władysławowskim, zamienić na osady, z przyłączeniem, pierwszej z nich do gminy Aleksota, drugiej do gminy Poniemoń-Pożajskiej, a trzeciej do gminy Kidulskiej; i

2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, wkłada się na członka-zawiadującego czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 352 posiedzeniu, dnia 3 (15) lipca 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

На основаніи Высочайшаго указа, даннаго правительствующему сенату въ 17 день сентября 1869 г., о распространеніи на губерніи царства польскаго дѣйствія общаго въ имперіи цензурнаго устава и дополнительныхъ къ оному постановленій, учредительный комитетъ, впослѣдствіе представленія главнаго директора правительственной коммисіи юстиціи, постановилъ и постановляетъ:

1. Всѣмъ судебнымъ мѣстамъ и лицамъ въ губерніяхъ царства польскаго вмѣняется въ обязанность въ производствѣ и рѣшеніи дѣлъ по нарушеніямъ правилъ о печати и литературной собственности, руководствоваться дѣйствующимъ въ сихъ губерніяхъ, въ силу вышеприведеннаго Высочайшаго указа 17 сентября 1869 г., общимъ въ имперіи цензурнымъ уставомъ, помѣщеннымъ въ томѣ XIV св. зак. имперіи (изд. 1857 г.), со всѣми послѣдовавшими въ дополненіе онаго постановленіями.

2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на главнаго директора правительственной коммисіи юстиціи.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 353 засѣданіи, 10 (22) іюля 1870 г.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 года.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniéjszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na zasadzie Najwyższego ukazu do senatu rządzącego, w dniu 17 września 1869 roku wydanego, co do zastosowania w gubernijach królestwa polskiego ogólnej obowiązującej w cesarstwie ustawy o cenzurze i postanowień takową uzupełniających, komitet urządzający, w skutek przedstawienia dyrektora głównego kommissji rządowej sprawiedliwości, postanowił i stanowi:

1. Na wszystkie władze sądowe i na urzędników sądowych w gubernijach królestwa polskiego wkłada się obowiązek, aby przy rozpoznawaniu i wyrokowaniu w sprawach dotyczących naruszenia przepisów prassowych i własności literackiej stosowały się do obowiązującej w tych gubernijach, na zasadzie wyżej powołanego Najwyższego ukazu z dnia 17 września 1869 r., ogólnej ustawy o cenzurze w cesarstwie, pomieszczonej w tomie XIV zbioru praw cesarstwa (wyd. 1857 r.) i do wszystkich postanowień w uzupełnieniu onej zapadłych.

2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, wkłada się na dyrektora głównego kommissji rządowej sprawiedliwości.

Działo się w Warszawie, na 353 posiedzeniu, dnia 10 (22) lipca 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 r.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Въ дополненіе къ постановленію своему отъ 12 (24) декабря 1869 г. учредительный комитетъ, на основаніи Высочайшаго указа 1 іюня 1869 г., объ уменьшеніи числа городовъ, постановилъ и постановляетъ:

1. Города Стердынь и Коссовъ, сѣдлецкой губерніи, соколовскаго уѣзда, обратить въ посады, включивъ въ составъ сельскихъ гминъ того же названія; и

2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, предоставляется члену-завѣдывающему дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 354 засѣданіи, 17 (29) іюля 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 года.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossji, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W uzupełnieniu postanowienia swego z dnia 12 (24) grudnia 1869 r., komitet urządzający, na zasadzie Najwyższego ukazu z dnia 1 czerwca 1869 r. o zniesieniu liczby miast, postanowił i stanowi:

1. Miasta Sterdyń i Kossów w gubernji siedleckiej, powiecie sokołowskim, zamienić na osady, włączając do składu gmin tegoż nazwiska; i

2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, porucza się członkowi-zawiadującemu czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 354 posiedzeniu, dnia 17 (29) lipca 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ
ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Озабочиваясь правильнымъ устройствомъ и развитіемъ общественнаго призрѣнія въ губерніяхъ царства польскаго, Мы признали за благо образовать въ сихъ губерніяхъ мѣстныя губернскія и уѣздныя учрежденія для завѣдыванія благотворительными заведеніями, съ подчиненіемъ этихъ учрежденій вѣдѣнію министерства внутреннихъ дѣлъ, на общемъ установленномъ въ имперіи основаніи:

Нынѣ, утвердивъ составленное по указаніямъ Нашимъ и въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго разсмотрѣнное положеніе объ управленіи благотворительными заведеніями съ слѣдующими къ оному штатомъ и росписаніями должностей, и препровождая оные въ правительствующій сенатъ, повелѣваемъ:

1. Подчинить благотворительныя заведенія и общества въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой, вѣдѣнію министерства внутреннихъ дѣлъ; для ближайшаго же завѣдыванія сими заведеніями и обществами учредить въ поименованныхъ губерніяхъ губернскіе и уѣздные, а въ городѣ Варшавѣ сверхъ того особый городской совѣтъ общественнаго призрѣнія, на основаніяхъ, въ означенномъ положеніи изложенныхъ.

2. Упомянутые въ предъидущей статьѣ уѣздные совѣты общественнаго призрѣнія образовать въ тѣхъ уѣздахъ, въ коихъ существуютъ больницы и другія благотворительныя учрежденія или на учрежденіе таковыхъ заведеній имѣются необходимыя средства; за тѣмъ предоставить взаимному соглашенію министра внутреннихъ дѣлъ съ главнымъ начальникомъ края учрежденіе сихъ совѣтовъ въ остальныхъ уѣздахъ, по мѣрѣ открывающейся необходимости.

3. Благотворительныя заведенія, состоящія въ предѣлахъ сельскихъ гминъ и предназначенныя для призрѣнія гминныхъ жителей, не подчиняя вѣдѣнію совѣтовъ общественнаго призрѣнія, передать въ непосредственное завѣдываніе гминныхъ учрежденій, на основаніи указа Нашего 19-го февраля (2-го марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ и утвержденнаго сего числа положенія.

4. Главный попечительный совѣтъ благотворительныхъ за-

Digitized by Google

UKAZ

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Troszcząc sie o należyte urządzenie i rozwój dobroczynności publicznej w gubernijach królestwa polskiego, uznaliśmy za pożyteczne utworzyć w tych gubernijach miejscowe zwierzchności gubernijalne i powiatowe do zawiadywania zakładami dobroczynnemi, z oddaniem tych zwierzchności pod zarząd ministerstwa spraw wewnętrznych, podług ogólnej zasady w cesarstwie ustanowionej.

Obecnie, zatwierdziwszy ułożoną podług Naszych wskazań i w komitecie do spraw królestwa polskiego rozpoznaną ustawę o zarządzie zakładów dobroczynnych wraz z należącym do niej etatem i klassyfikacją urzędów, i przesyłając takowe rządzącemu senatowi, rozkazujemy:

1. Zakłady i towarzystwa dobroczynne w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej, i siedleckiej, oddać pod zwierzchnictwo ministerstwa spraw wewnętrznych; dla bliższego zaś zawiadywania temi zakładami i towarzystwami, ustanowić w pomienionych gubernijach rady gubernijalne i powiatowe dobroczynności publicznej, a nadto w mieście Warszawie oddzielną takąż radę miejską, na zasadach w rzeczonej ustawie wskazanych.

2. Wzmiankowane w poprzednim artykule rady powiatowe dobroczynności publicznej, utworzyć w tych powiatach, w których istnieją szpitale i inne zakłady dobroczynne, lub też są środki do urządzenia takowych zakładów niezbędne; następnie pozostawić wzajemnemu porozumieniu się ministra spraw wewnętrznych, z głównym naczelnikiem kraju, ustanowienie takich rad w pozostałych powiatach, w miarę zachodzącej potrzeby.

3. Zakłady dobroczynne, znajdujące się w obrębie gmin wiejskich i przeznaczone do opiekowania się mieszkańcami gminy, nie oddając pod zarząd rad dobroczynności publicznej, oddać pod bezpośrednie zawiadywanie władz gminnych, na zasadzie ukazu Naszego z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich i ustawy w dniu dzisiejszym zatwierdzonej.

4. Radę główną opiekuńczą zakładów dobroczynnych i zosta-

Digitized by Google

веденій и состоящіе въ его вѣдѣніи по управленію сими заведеніями уѣздные и частные попечительные совѣты и приходскіе дозоры, упразднить.

5. Чиновниковъ канцеляріи главнаго попечительнаго совѣта оставить за штатомъ, на общемъ основаніи, съ распространеніемъ на нихъ тѣхъ льготъ, которыя дарованы чиновникамъ, оставляемымъ за штатомъ по случаю упраздненія центральныхъ въ губерніяхъ царства польскаго учрежденій.

6 Временно учрежденную по указу Нашему 20-го іюля 1867 года должность медицинскаго инспектора при намѣстникѣ въ царствѣ, упразднить.

7. Приведеніе въ дѣйствіе настоящаго указа возложить на министра внутреннихъ дѣлъ, намѣстника и учредительный комитетъ въ царствѣ, съ тѣмъ, чтобы преобразованіе управленія благотворительными заведеніями было окончено къ 1-му октября сего 1870 года.

Правительствующій сенатъ не оставитъ учинить надлежащія къ исполненію сего указа Нашего распоряженія.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

»АЛЕКСАНДРЪ.“

Въ Варшавѣ,
19 іюня 1870 года.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 года.

Digitized by Google

jące pod jej zwierzchnictwem co do zarządu tychże zakładów, rady powiatowe i szczegółowe opiekuńcze i dozory parafijalne, znieść.

5. Urzędników bióra rady głównej opiekuńczej uznać za spadłych z etatu, według ogólnej zasady, przy rozciągnięciu do nich prerogatyw, jakie są zapewnione urzędnikom spadającym z etatu w skutek zwinięcia władz centralnych w gubernijach królestwa polskiego.

6. Tymczasowie utworzony na mocy ukazu Naszego z dnia 20 lipca 1867 r. urząd inspektora lekarskiego przy namiestniku w królestwie zwinąć.

7. Wprowadzenie w wykonanie niniejszego ukazu poruczyć ministrowi spraw wewnętrznych, Namiestnikowi i komitetowi urządzającemu w królestwie, z zastrzeżeniem, aby organizacja zarządu zakładów dobroczynnych ukończoną była na dzień 1 października 1870 r.

Rządzący senat nie omieszka wydać dla wykonania niniejszego ukazu Naszego właściwe rozporządzenia.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

„АЛЕКСАНДРЪ".

W Warszawie,
dnia 19 czerwca 1870 r.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 roku.

Digitized by Google

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему“.

Высочайшее утвержденіе послѣдовало въ Варшавѣ 19 іюня 1870 г.

ПОЛОЖЕНІЕ

объ управленіи благотворительными заведеніями въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой.

ГЛАВА I.

Общія положенія.

1. Всѣ благотворительныя заведенія въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой, и принадлежащія симъ заведеніямъ имущества и капиталы, оставаясь подъ высшимъ надзоромъ и попечительствомъ главнаго начальника сихъ губерній, состоятъ въ вѣдѣніи министерства внутреннихъ дѣлъ.

2. Ближайшее завѣдываніе благотворительными учрежденіями, за исключеніемъ означенныхъ въ статьѣ 4-ой, а также принадлежащими имъ имуществами, поручается губернскимъ и уѣзднымъ совѣтамъ общественнаго призрѣнія, а въ г. Варшавѣ особому городскому совѣту.

3. Непосредственное управленіе благотворительными заведеніями ввѣряется: по части медицинской и фармацевтической больничному врачу, а если ихъ нѣсколько—старшему; по части же хозяйственно-административной—смотрителю.

4. Всѣ благотворительныя заведенія, въ предѣлахъ сельскихъ гминъ находящіяся, предназначенныя для призрѣнія сиротъ, престарѣлыхъ и вообще жителей гминъ, также какъ и тѣ благотворительныя заведенія, которыя учреждены на счетъ гминныхъ средствъ, состоятъ, на основаніи ст. 11, 16 и 24 Высочайшаго указа 19 го февраля (2 марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ, въ завѣдываніи гминныхъ управленій, которыя въ отношеніи управленія сихъ заведеній руководствуются статьями 65—70 настоящаго положенія.

Digitized by Google

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„*Быть по сему*".

Najwyższe zatwierdzenie nastąpiło
w Warszawie d. 19 czerwca. 1870 r.

USTAWA

o zarządzie zakładów dobroczynnych w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej.

ROZDZIAŁ I.

Przepisy ogólne.

1. Wszystkie zakłady dobroczynne w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej, jakoteż będące własnością tych zakładów majątki i kapitały, pozostając pod wyższym nadzorem i opieką głównego naczelnika tych gubernij, zostają w zawiadywaniu ministerstwa spraw wewnętrznych.

2. Bliższe zawiadywanie instytucjami dobroczynnemi, z wyjątkiem wymienionych w art. 4-m, oraz majątkami do nich należącemi, porucza się radom gubernijalnym i powiatowym dobroczynności publicznej, a w mieście Warszawie oddzielnej radzie miejskiej.

3. Bezpośredni zarząd zakładami dobroczynnemi porucza się: pod względem lekarskim i farmaceutycznym lekarzowi szpitala, a gdy tych jest kilku — starszemu; pod względem zaś gospodarczo-administracyjnym - nadzorcy.

4. Wszystkie zakłady dobroczynne, znajdujące się w obrębie gmin wiejskich, przeznaczone do opiekowania się sierotami, starcami i w ogólności mieszkańcami gmin, jak również zakłady dobroczynne kosztem gmin urządzone, pozostają stosownie do art: 11, 16, i 24 Najwyższego ukazu z d. 19 lutego (2 marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich, w zawiadywaniu zarządów gminnych, które pod względem zarządu temi zakładami stosować się mają do art. 65—70 niniejszej ustawy.

Digitized by Google

5. Благотворительныя заведенія, состоящія въ непосредственномъ управленіи варшавскаго и люблинскаго благотворительныхъ обществъ, находятся, на общихъ основаніяхъ, въ вѣдѣніи подлежащихъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія, которые имѣютъ за ними общее наблюденіе, руководствуясь статьями 31, 36 и 37 настоящаго положенія. Благотворительныя заведенія, устроенныя и содержимыя исключительно на средства частныхъ лицъ, безъ всякаго пособія отъ казны или городскихъ доходовъ, подчиняются также надзору мѣстныхъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія въ медико-полицейскомъ отношеніи.

6. Попеченіе о бѣдныхъ евангелическаго исповѣданія предоставляется церковнымъ коллегіямъ сего исповѣданія, подъ наблюденіемъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія; а попеченіе о бѣдныхъ евреяхъ и завѣдываніе богадѣльнями, для нихъ устроенными, предоставляется, подъ наблюденіемъ означенныхъ совѣтовъ, синагогальнымъ попечительствамъ.

ГЛАВА II.

Составъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія.

7. Совѣты общественнаго призрѣнія раздѣляются на уѣздные, губернскіе и варшавскій городской.

Примѣчаніе. Въ губернскихъ городахъ уѣздные совѣты не учреждаются, а находящіеся въ нихъ и ихъ уѣздахъ благотворительныя заведенія состоятъ въ непосредственномъ завѣдываніи губернскихъ совѣтовъ.

8. Уѣздный совѣтъ, подъ предсѣдательствомъ начальника уѣзда, составляютъ слѣдующія лица:

а) одинъ изъ помощниковъ уѣзднаго начальника, по назначенію губернатора, заступающій мѣсто предсѣдателя въ его отсутствіе;

б) уѣздный врачъ;

в) попечители благотворительныхъ заведеній;

г) члены изъ числа извѣстныхъ своею благотворительностію или спеціальными по больничной части познаніями мѣстныхъ жителей и состоящихъ на службѣ чиновниковъ, избираемые на три года уѣзднымъ совѣтомъ въ числѣ отъ 2-хъ до 4-хъ и утверждаемые губернаторомъ.

Примѣчаніе. Больничные врачи и смотрители благотворительныхъ заведеній приглашаются въ засѣданія уѣзднаго совѣта предсѣдателемъ онаго, въ случаѣ надобности, съ правомъ совѣщательнаго голоса; равно отъ предсѣдателя зави-

Digitized by Google

5. Zakłady dobroczynne, zostające pod bezpośrednim zarządem warszawskiego i lubelskiego towarzystwa dobroczynności, zawisłe są według zasad ogólnych od właściwych rad dobroczynności publicznej które mieć będą ogólny nad niemi nadzór, stosownie do art. 31, 36 i 37 ustawy niniejszej. Zakłady dobroczynne, urządzone i utrzymywane wyłącznie kosztem osób prywatnych, bez wszelkiego zasiłku ze skarbu lub z dochodów miejskich, podlegają także nadzorowi miejscowych rad dobroczynności publicznej pod względem lekarsko-policyjnym.

6. Opieka nad ubogiemi wyznania ewangelickiego, porucza się kollegiom kościelnym tegoż wyznania, pod nadzorem rad dobroczynności publicznej, a opieka nad ubogiemi starozakonnymi i zawiadywanie domami schronienia, dla nich urządzonemi, oddaną zostaje dozorom bóżnicznym pod nadzorem rad pomienionych.

ROZDZIAŁ II.

Skład rad dobroczynności publicznej.

7. Rady dobroczynności publicznej dzielą się: na powiatowe gubernijalne i miejską w Warszawie.

Uwaga. W miastach gubernijalnych, rady powiatowe istnieć nie będą, a znajdujące się w nich i w ich powiatach zakłady dobroczynne, pozostawać mają pod bezpośredniem zawiadywaniem rad gubernijalnych.

8. Radę powiatową pod prezydencją naczelnika powiatu, składać mają osoby następujące:

a) jeden z pomocników naczelnika powiatu, wyznaczony przez gubernatora, zastępujący prezesa w razie jego nieobecności;

b) lekarz powiatu;

c) opiekunowie zakładów dobroczynnych;

d) członkowie z pomiędzy znanych ze swej dobroczynnośc lub specjalnych wiadomości pod względem szpitalnym, mieszkańców miejscowych i urzędników w służbie zostających, wybierani na trzy lata przez radę powiatową w liczbie od 2-ch do 4-ch i zatwierdzani przez gubernatora.

Uwaga. Lekarze szpitali i nadzorcy zakładów dobroczynnych, wzywani będą na posiedzenia rady powiatowej przez prezesa tejże, w razie potrzeby, z głosem doradczym; prezes może również wzywać do udzielenia objaśnień i osoby inne, od któ-

Digitized by Google

ситъ приглашать для объясненій и постороннихъ лицъ, отъ которыхъ можно ожидать полезныхъ для дѣла указаній.

9. Губернскіе совѣты общественнаго призрѣнія, подъ предсѣдательствомъ губернатора, составляютъ слѣдующія лица:

а) вице-губернаторъ, заступающій мѣсто предсѣдателя въ его отсутствіе;

б) управляющій казенною палатою;

в) управляющій контрольною палатою, гдѣ таковая имѣется;

г) начальникъ учебной дирекціи;

д) одинъ изъ совѣтниковъ губернскаго правленія, по выбору губернатора;

е) губернскій медицинскій инспекторъ;

ж) предсѣдательствующіе въ уѣздныхъ совѣтахъ общественнаго призрѣнія, начальники уѣздовъ (когда они находятся въ губернскомъ городѣ), съ правомъ лишь совѣщательнаго голоса;

з) попечители больницъ и другихъ благотворительныхъ заведеній, находящихся въ губернскомъ городѣ;

и) члены изъ числа извѣстныхъ своею благотворительностію или спеціальными по больничной части познаніями мѣстныхъ жителей и состоящихъ на службѣ чиновниковъ, избираемые губернскими совѣтами на три года въ числѣ отъ 4-хъ до 6-ти и утверждаемые главнымъ начальникомъ края.

Примѣчаніе 1-ое. Больничные врачи и смотрители благотворительныхъ заведеній приглашаются въ засѣданія совѣта предсѣдателемъ онаго, въ случаѣ надобности, съ правомъ совѣщательнаго голоса; равно отъ предсѣдателя зависитъ приглашать для объясненій и постороннихъ лицъ, отъ которыхъ можно ожидать полезныхъ для дѣла указаній.

Примѣчаніе 2-ое. Въ люблинскомъ губернскомъ совѣтѣ присутствуетъ также президентъ (а въ случаѣ его отсутствія вице-президентъ) люблинскаго благотворительнаго общества по дѣламъ, касающимся заведеній сего общества.

10. Варшавскій городской совѣтъ общественнаго призрѣнія составляютъ слѣдующія лица:

а) варшавскій губернаторъ, въ качествѣ предсѣдателя.

Примѣчаніе. Въ случаѣ отсутствія губернатора, предсѣдательство въ совѣтѣ поручается старшему изъ членовъ, по чину, а вице-губернаторъ присутствуетъ въ качествѣ члена.

б) варшавскій оберъ-полиціймейстеръ;

в) президентъ города Варшавы;

г) начальникъ благотворительныхъ заведеній въ Варшавѣ, управляющій дѣлами совѣта;

Digitized by Google

rych spodziewać się można użytecznych wskazówek.

9. Rady gubernijalne dobroczynności publicznej, pod prezydencją gubernatora, składają osoby następujące:

a) vice-gubernator, zastępujący prezesa w razie jego nieobecności;

b) zarządzający izbą skarbową;

c) zarządzający izbą kontrollną, gdzie się ta znajduje;

d) naczelnik dyrekcji naukowej;

e) jeden z radców rządu gubernijalnego, podług wyboru gubernatora;

f) inspektor lekarski gubernji;

g) prezydujący w radach powiatowych dobroczynności publicznej, naczelnicy powiatów (gdy się w mieście gubernijalnym znajdują), lecz tylko z głosem doradczym;

h) opiekunowie szpitali i innych zakładów dobroczynnych, w mieście gubernijalnem znajdujących się;

i) członkowie z pomiędzy znanych ze swej dobroczynności lub specjalnych wiadomości pod względem szpitali, mieszkańców miejscowych i urzędników w służbie zostających, wybierani przez rady gubernijalne na trzy lata w liczbie od 4-ch do 6-ciu i zatwierdzani przez głównego naczelnika kraju.

Uwaga 1. Lekarze szpitali i nadzorcy zakładów dobroczynnych wzywani będą na posiedzenia rady przez prezesa tejże, w razie potrzeby, z głosem doradczym; prezes mocen jest również wzywać do udzielenia objaśnień i osoby inne, od których spodziewać się można wskazówek użytecznych.

Uwaga 2. W radzie gubernijalnej lubelskiej uczestniczy także prezes (a w razie jego nieobecności vice-prezes) lubelskiego towarzystwa dobroczynności co do interesów, dotyczących zakładów tegoż towarzystwa.

10. Radę miejska dobroczynności opieki publicznej w Warszawie, składają osoby następujące:

a) gubernator warszawski, w charakterze prezesa.

Uwaga. W razie nieobecności gubernatora, prezydowanie w radzie porucza się najstarszemu z członków, podług rangi a vice-gubernator zasiada w charakterze członka;

b) ober-policmajster m. Warszawy;

c) prezydent miasta Warszawy;

d) naczelnik zakładów dobroczynnych w Warszawie, zarządzający czynnościami rady;

Digitized by Google

д) медицинскій инспекторъ больницъ гражданскаго вѣдомства въ г. Варшавѣ;

е) управляющій варшавскою казенною палатою;

ж) управляющій варшавскою контрольною палатою;

з) начальникъ учебной дирекціи;

и) президентъ (а въ случаѣ его отсутствія вице-президентъ) варшавскаго благотворительнаго общества по дѣламъ, касающимся заведеній сего общества;

і) попечители больницъ и другихъ благотворительныхъ заведеній въ Варшавѣ, по дѣламъ ввѣренныхъ имъ заведеній;

к) члены изъ числа извѣстныхъ своею благотворительностію или спеціальными по больничной части познаніями мѣстныхъ жителей и состоящихъ на службѣ чиновниковъ, избираемые городскимъ совѣтомъ въ числѣ отъ 4-хъ до 6-ти и утверждаемые главнымъ начальникомъ края.

Примѣчаніе. Больничные врачи, фармацевты и смотрители благотворительныхъ заведеній, находящихся въ Варшавѣ, приглашаются въ засѣданія совѣта предсѣдателемъ онаго, въ случаѣ надобности, съ правомъ совѣщательнаго голоса; равно отъ предсѣдателя зависитъ приглашать для объясненій и постороннихъ лицъ, отъ которыхъ можно ожидать полезныхъ для дѣла указаній.

11. Входящіе въ составъ варшавскаго городскаго совѣта: начальникъ благотворительныхъ заведеній г. Варшавы и медицинскій инспекторъ больницъ гражданскаго вѣдомства въ г. Варшавѣ, назначаются: первый Высочайшею властію, по представленію министра внутреннихъ дѣлъ, основанному на предварительномъ его соглашеніи съ главнымъ начальникомъ края, а второй министромъ внутреннихъ дѣлъ, по соглашенію съ главнымъ начальникомъ края.

Примѣчаніе. Обязанности сихъ лицъ въ отношеніи къ благотворительнымъ заведеніямъ, изложены въ ст. 32, 33 и 34 сего положенія.

12. Для дѣлопроизводства въ губернскихъ и варшавскомъ городскомъ совѣтахъ общественнаго призрѣнія, учреждаются особыя канцеляріи. Составъ канцелярій и размѣръ содержанія чиновниковъ оныхъ, опредѣляются приложеннымъ къ настоящему положенію штатомъ. Канцелярія варшавскаго городскаго совѣта подчиняется начальнику благотворительныхъ заведеній г. Варшавы.

13. При уѣздныхъ совѣтахъ общественнаго призрѣнія канцеляріи не полагается, а дѣла совѣтовъ производятся въ кан-

Digitized by Google

e) inspektor lekarski szpitali cywilnych w Warszawie;

f) zarządzający warszawską izbą skarbową;

g) zarządzający warszawską izbą kontrollną;

h) naczelnik dyrekcji naukowej;

i) prezes (a w razie jego nieobecności vice-prezes) warszawskiego towarzystwa dobroczynności, co do interesów, dotyczących zakładów tegoż towarzystwa;

k) opiekunowie szpitali i innych zakładów dobroczynnych w Warszawie, co do interesów powierzonych sobie zakładów;

l) członkowie z pomiędzy znanych ze swej dobroczynności lub specjalnych wiadomości pod względem szpitali, mieszkańców miejscowych i urzędników w służbie zostających, wybierani przez radę miejską w liczbie od 4-ch do 6-ciu i zatwierdzani przez głównego naczelnika kraju.

Uwaga Lekarze szpitali, farmaceuci i nadzorcy zakładów dobroczynnych, znajdujących się w Warszawie, wzywani będą na posiedzenia rady przez prezesa tejże, w razie potrzeby, z głosem doradczym; prezes mocen również wzywać dla udzielenia objaśnień i osoby inne, od których spodziewać się można użytecznych wskazówek.

11. Wchodzący do składu rady miejskiej w Warszawie: naczelnik zakładów dobroczynnych m. Warszawy i inspektor lekarski szpitali cywilnych w Warszawie, mianowani będą: pierwszy przez władzę Najwyższą, na przedstawienie ministra spraw wewnętrznych, oparte na poprzedniem porozumieniu się jego z głównym naczelnikiem kraju, a drugi przez ministra spraw wewnętrznych, za porozumieniem się z głównym naczelnikiem kraju.

Uwaga. Obowiązki tych osób względem zakładów dobroczynnych, są wyszczególnione w art: 32, 33 i 34 ustawy niniejszej.

12. Do załatwiania interesów w radach gubernijalnych i w warszawskiej radzie miejskiej dobroczynności publicznej, urządzone być mają oddzielne bióra. Skład biór i wysokość uposażenia urzędników tychże biór, są wykazane w etacie, do ustawy niniejszej dołączonym. Bióro rady miejskiej w Warszawie, podwładne jest naczelnikowi zakładów dobroczynnych w m. Warszawie.

13. Przy radach powiatowych dobroczynności publicznej, bióra nie ustanawiają się, a czynności tych rad załatwiane będą w biórze

Digitized by Google

целяріи уѣзднаго управленія; на покрытіе же канцелярскихъ расходовъ по дѣлопроизводству уѣздныхъ совѣтовъ отпускаются особыя суммы, назначаемыя на сей предметъ по смѣтамъ подвѣдомственныхъ совѣтамъ благотворительныхъ заведеній.

14. Лица, которыя, на основаніи настоящаго положенія, будутъ избраны въ число членовъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія или попечителей благотворительныхъ заведеній, во время состоянія въ сихъ званіяхъ, могутъ быть удостоиваемы производства въ чины и другихъ наградъ за усердное исполненіе принятыхъ ими на себя обязанностей; но содержанія ни отъ казны, ни отъ благотворительныхъ заведеній не получаютъ. За преступленія по должности, лица эти подвергаются одинаковой отвѣтственности съ состоящими на государственной службѣ.

ГЛАВА III.

Предметы вѣдомства и предѣлы власти совѣтовъ общественнаго призрѣнія.

15. Къ вѣдомству уѣздныхъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія относятся вообще всѣ дѣла по завѣдыванію какъ благотворительными заведеніями, въ уѣздномъ городѣ и въ уѣздѣ находящимися, такъ и принадлежащими симъ заведеніямъ недвижимыми имуществами и капиталами.

16. По завѣдыванію больницами и другими благотворительными учрежденіями, къ вѣдомству уѣздныхъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія относится:

а) надзоръ за сохраненіемъ благочинія и благоустройства въ заведеніяхъ и за точнымъ исполненіемъ изданныхъ для нихъ правилъ;

б) надзоръ за надлежащимъ помѣщеніемъ и содержаніемъ больныхъ и призрѣваемыхъ;

в) надзоръ за веденіемъ внутренняго въ заведеніяхъ хозяйства; производство торговъ на поставку необходимыхъ для заведеній предметовъ, и заключеніе условій съ поставщиками;

г) наблюденіе за исправнымъ поступленіемъ платы съ больныхъ и другихъ доходовъ съ заведеній, изысканіе способовъ къ увеличенію ихъ средствъ и пріемъ пожертвованій;

д) попеченіе о томъ, чтобы больнымъ и призрѣваемымъ, по возможности не было отказываемо въ пріемѣ въ заведенія; принятіе мѣръ къ расширенію существующихъ заведеній или къ открытію новыхъ, временныхъ или постоянныхъ, и изысканіе средствъ въ содержанію ихъ;

е) разсмотрѣніе ежегодныхъ смѣтъ на содержаніе заведе-

Digitized by Google

zarządu powiatowego; na pokrycie zaś wydatków kancellaryjnych w interesach rad powiatowych, wydzielone będą oddzielne fundusze, wyznaczane etatami zakładów dobroczynnych radom podległych.

14. Osoby, które na zasadzie ustawy niniejszej, wybrane zostaną na członków rad dobroczynności publicznej lub na opiekunów zakładów dobroczynnych, w czasie zostawania na tych urzędach mogą być przedstawiane do rang lub innych nagród za gorliwe spełnianie przyjętych na siebie obowiązków, lecz płacy ani od skarbu ani od zakładów dobroczynnych pobierać nie będą. Za wykroczenia w urzędowaniu, osoby te podlegają odpowiedzialności na równi z zostającymi w służbie rządowej.

ROZDZIAŁ III.

Attrybucje i zakres władzy rad dobroczynności publicznej.

15. Do attrybucji rad powiatowych dobroczynności publicznej należą wszystkie w ogólności interesa, dotyczące zawiadywania tak zakładami dobroczynnemi, w mieście powiatowem i w powiecie istniejącemi, jako też i będącemi własnością tych zakładów, majątkami nieruchomemi i kapitałami.

16. Pod względem zawiadywania szpitalami i innemi zakładami dobroczynnemi, do attrybucji rad powiatowych dobroczynności publicznej należy:

a) nadzór nad zachowaniem należytego pod wszelkiemi względami porządku w zakładach, oraz nad ścisłem wykonywaniem przepisów dla nich wydanych;

b) nadzór nad należytem pomieszczeniem i utrzymaniem chorych, oraz na przytułek przyjętych;

c) nadzór nad wewnętrznem gospodarstwem w zakładach; odbywanie licytacyj na dostawę przedmiotów niezbędnych dla zakładów i zawieranie umów z dostawcami;

d) czuwanie nad należytym wpływem opłat kuracyjnych, oraz innych dochodów z zakładów; obmyślanie środków do pomnożenia ich funduszów i przyjmowanie ofiar;

e) czuwanie, ażeby chorym i schronienia potrzebującym, nie odmawiano w miarę możności przyjęcia do zakładu; przedsiębranie środków w celu rozszerzenia istniejących zakładów lub otwarcia nowych, czasowych lub stałych, i obmyślenie środków do ich utrzymania;

f) rozpoznanie corocznych etatów na utrzymanie zakładów;

Digitized by Google

ній и утвержденіе ихъ въ предѣлахъ предоставленной уѣзднымъ совѣтамъ власти,—и

ж) представленіе ежегодно отчетовъ: 1. Губернскому совѣту о положеніи общественнаго призрѣнія въ уѣздѣ вообще, вмѣстѣ съ отчетами по каждому заведенію,—и 2. Контрольной палатѣ о поступленіи и расходованія суммъ, назначенныхъ на содержаніе подвѣдомственныхъ имъ заведеній.

17. По завѣдыванію недвижимымъ имуществомъ и капиталами благотворительныхъ заведеній, къ обязанности уѣздныхъ совѣтовъ принадлежитъ:

а) содержаніе въ порядкѣ описей всѣмъ недвижимымъ имуществамъ благотворительныхъ заведеній;

б) надзоръ за исправнымъ содержаніемъ сихъ имуществъ и принятіе мѣръ къ своевременному ремонту зданій;

в) составленіе торговыхъ условій и заключеніе контрактовъ на отдачу въ аренду имуществъ и представленіе сихъ контрактовъ на утвержденіе, въ установленномъ порядкѣ;

г) наблюденіе за надлежащимъ исполненіемъ обязательствъ арендаторами имуществъ, принадлежащихъ благотворительнымъ учрежденіямъ; и

д) наблюденіе за своевременнымъ поступленіемъ процентовъ на принадлежащіе благотворительнымъ заведеніямъ капиталы, какъ обращающіеся въ банкѣ, такъ и розданные въ ссуду подъ залогъ недвижимыхъ имуществъ; наблюденіе за погашеніемъ этихъ ссудъ въ установленные сроки и за обращеніемъ возвращаемыхъ суммъ, равно какъ и остатковъ отъ доходовъ, на приращеніе процентами.

18. Уѣзднымъ совѣтамъ предоставляется входить въ соглашенія съ состоящими при больницахъ сестрами милосердія относительно условій ихъ ухода за больными и участія ихъ въ завѣдываніи больничнымъ хозяйствомъ. Въ заключаемыхъ по сему предмету съ сестрами милосердія контрактахъ, подлежащихъ утвержденію губернскихъ совѣтовъ, должны быть подробно опредѣлены условія ихъ пребыванія при больницахъ, то есть:

а) число сестеръ милосердія, необходимое для ухода за больными;

б) размѣръ содержанія, которое онѣ будутъ получать деньгами или въ натурѣ;

в) обязанности, которыя сестры милосердія принимаютъ на себя относительно ухода за больными,—и

г) обязанности, которыя могутъ быть предоставлены сестрамъ

Digitized by Google

zatwierdzenie ich w zakresie władzy radom powiatowym nadanej,—i

g) składanie sprawozdań rocznych: 1. Radzie gubernijalnej o stanie dobroczynności publicznej w powiecie w ogólności, wraz ze sprawozdaniami co do każdego zakładu,—i 2. Izbie kontrolnej, o wpływie i rozchodzie funduszów, przeznaczonych na utrzymanie zostających pod ich zwierzchnictwem zakładów.

17. Pod względem zawiadywania majątkiem nieruchomym i kapitałami zakładów dobroczynnych, do obowiązków rad powiatowych należy:

a) utrzymanie w porządku spisów wszystkich nieruchomych własności zakładów dobroczynnych;

b) nadzór nad utrzymaniem w należytym stanie tych majątków i przedsiębranie środków, w celu reparacji w właściwym czasie zabudowań;

c) sporządzanie warunków licytacyjnych i zawieranie kontraktów o wydzierżawienie majątków, tudzież przedstawianie tych kontraktów do zatwierdzenia w drodze przepisanej;

d) czuwanie nad należytem spełnianiem zobowiązań przez dzierżawców majętności, należących do zakładów dobroczynnych,—i

e) czuwanie nad regularnym wpływem procentów od kapitałów, do zakładów dobroczynnych należących, tak znajdujących się w banku, jako i wypożyczonych na nieruchomości; czuwanie nad umorzeniem tych pożyczek w oznaczonym terminie i nad lokacją procentową zwracanych pożyczek, jak również pozostałości od dochodów.

18. Radom powiatowym wolno jest wchodzić w układy z siostrami miłosierdzia, zostającemi przy szpitalach, co do warunków doglądania przez nich chorych i udziału ich w zawiadywaniu gospodarstwem szpitalnem. W kontraktach o to z siostrami miłosierdzia zawieranych, które przez rady gubernijalne zatwierdzanemi być mają, winny być szczegółowo określone warunki zostawania ich przy szpitalach, to jest:

a) liczba siostr miłosierdzia, niezbędna dla doglądania chorych;

b) wysokość uposażenia, jakie one otrzymywać mają w pieniądzach lub naturze;

c) obowiązki, jakich siostry miłosierdzia się podejmują, pod względem doglądania chorych,—i

d) obowiązki, które siostrom miłosierdzia powierzone być mogą

Digitized by Google

милосердія по завѣдыванію нѣкоторыми предметами больничнаго хозяйства (какъ-то: бѣльемъ, кухнею, кладовою и т. п.).

19. Относительно сохраненія порядка въ больницахъ и веденія въ нихъ внутренняго хозяйства, уѣздные совѣты руководствуются правилами нынѣ дѣйствующаго Высочайше утвержденнаго 18-го февраля (2-го марта) 1842 года устава о больницахъ и другими изданными на сей предметъ распоряженіями, на сколько таковыя согласны съ настоящимъ положеніемъ и не будутъ измѣнены послѣдующими распоряженіями.

20. Уѣздные совѣты, въ кругу предметовъ подлежащихъ ихъ вѣдомству, разрѣшаютъ и утверждаютъ окончательно слѣдующія дѣла:

а) смѣты по содержанію подвѣдомственныхъ совѣтамъ благотворительныхъ заведеній на сумму не свыше 450 руб.;

б) торговыя условія и торги по разнымъ подрядамъ, поставкамъ и проч., цѣнность которыхъ не превышаетъ 300 руб., и контракты по онымъ;

в) смѣты, торговыя условія, контракты и отчетность по исправленіямъ больничныхъ зданій и постройкѣ разныхъ необходимыхъ для благотворительныхъ заведеній предметовъ, если расходы сіи не превышаютъ 150 руб. и производятся на счетъ смѣтныхъ суммъ заведенія;

г) сложеніе со счетовъ причитающейся за леченіе и призрѣніе въ благотворительныхъ заведеніяхъ платы, признанной, въ установленномъ порядкѣ, безнадежною ко взысканію;

д) опредѣленія объ уничтоженіи или продажѣ съ публичныхъ торговъ и объ исключеніи изъ описей принадлежащихъ заведеніямъ предметовъ и вещей, пришедшихъ въ совершенную негодность; — и

е) всякаго рода смѣтные расходы.

21. По всѣмъ прочимъ дѣламъ уѣздные совѣты представляютъ свои заключенія на разрѣшеніе губернскаго совѣта.

22. Къ вѣдомству губернскихъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія относится общее наблюденіе за всѣми благотворительными учрежденіями, въ губерніи состоящими; главное завѣдываніе принадлежащими симъ учрежденіямъ недвижимыми имуществами и капиталами, и непосредственное завѣдываніе благотворительными заведеніями, находящимися въ губернскомъ городѣ (за исключеніемъ г. Варшавы) и его уѣздѣ.

23. По общему наблюденію за всѣми благотворительными заведеніями, въ губерніи состоящими, вѣдѣнію губернскихъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія подлежатъ слѣдующіе предметы:

Digitized by Google

co do zawiadywnia niektóremi przedmiotami gospodarstwa szpitalnego, (jakoto: bielizną, kuchnią, śpiżarnią i t. p.).

19. Pod względem utrzymania porządku w szpitałach i wewnętrznego w nich gospodarstwa, rady powiatowe stosować się winny do przepisów obecnie obowiązującej ustawy dla szpitali, Najwyżej w dniu 18 lutego (2 marca) 1842 r. zatwierdzonej, oraz do innych rozporządzeń w tym przedmiocie wydanych, o ile takowe zgodne są z ustawą niniejszą i przez następne rozporządzenia zmienione nie będą.

20. Rady powiatowe, w zakresie służących sobie attrybucyj, decydują i zatwierdzają ostatecznie przedmioty następujące:

a) etaty na utrzymanie zakładów dobroczynnych od tychże rad zależnych, do wysokości nie przenoszącej rs. 450;

b) warunki licytacyjne i licytacje na różne entrepryzy, dostawy i t. p., wartość których nie przenosi rs. 300, oraz kontrakty do takowych;

c) anszlagi, warunki licytacyjne, kontrakty i rachunki, dotyczące reparacji budowli szpitalnych, oraz uskutecznienia różnych przedmiotów niezbędnych dla zakładów dobroczynnych, jeżeli wydatek nie przenosi rs. 150, i ma być zaspokojonym z funduszów etatem zakładu objętych;

d) umorzenie zaległej opłaty za kurację i przytułek w zakładach dobroczynnych, uznanej w drodze przepisanej za nieodzyskalną;

e) wyrzeczenie co do zniszczenia lub sprzedaży przez licytację publiczną, i wykreślenia z inwentarza przedmiotów i rzeczy do zakładu należących, a do dalszego użytku zupełnie nie zdatnych,—i

f) wszelkie wydatki etatowe.

21. We wszystkich innych czynnościach, rady powiatowe przedstawiają swe wnioski do decyzji rady gubernijalnej.

22. Do attrybucji rad gubernijalnych dobroczynności publicznej, należy ogólne czuwanie nad wszystkiemi instytucjami dobroczynnemi, w gubernji istniejącemi; główne zawiadywanie należącemi do tych instytutów majątkami nieruchomemi i kapitałami, tudzież bezpośrednie zawiadywanie zakładami dobroczynnemi, znajdującemi się w mieście gubernijalnem, (z wyjątkiem m. Warszawy) i w powiecie tegoż.

23. Pod względem czuwania nad wszystkiemi zakładami dobroczynnemi, znajdującemi się w gubernji, do attrybucji rad gubernijalnych dobroczynności publicznej należą przedmioty następujące:

Digitized by Google

а) общій надзоръ за содержаніемъ заведеній, принятіе соотвѣтственныхъ мѣръ по предметамъ, возложеннымъ на уѣздные совѣты въ ст. 16-ой п. п. *а—д*, и производство ревизій заведеніямъ;

б) разсмотрѣніе предположеній объ улучшеніи больницъ и другихъ благотворительныхъ заведеній, а также объ измѣненіи существующихъ для нихъ правилъ;

в) составленіе и представленіе министерству внутреннихъ дѣлъ предположеній о размѣрѣ платы за леченіе какъ лицъ гражданскаго вѣдомства, такъ и военныхъ больныхъ;

г) дѣла о принятіи всякаго рода въ пользу благотворительныхъ заведеній записей и пожертвованій, а равно дѣла по судебнымъ искамъ въ пользу сихъ заведеній;

д) дѣла объ отдачѣ недвижимыхъ имуществъ благотворительныхъ заведеній въ аренду и объ отчужденіи оныхъ посредствомъ продажи;

е) разсмотрѣніе отчетовъ благотворительныхъ заведеній и принятіе, въ случаѣ надобности, соотвѣтственныхъ мѣръ къ устраненію замѣченныхъ неисправностей или недостатковъ.

ж) составленіе и представленіе по начальству ежегоднаго отчета о состояніи общественнаго призрѣнія въ губерніи, печатаніе онаго, вмѣстѣ съ отчетами благотворительныхъ заведеній, въ губернскихъ вѣдомостяхъ;

з) составленіе отчетовъ о расходованіи суммъ, состоящихъ въ распоряженіи губернскихъ совѣтовъ, и препровожденіе оныхъ въ контрольную палату, — и

і) представленіе къ наградамъ лицъ, принадлежащихъ къ составу благотворительныхъ заведеній.

24. Окончательному разсмотрѣнію и утвержденію губернскихъ совѣтовъ подлежатъ:

а) годичныя смѣты доходовъ и расходовъ всѣхъ благотворительныхъ заведеній, въ губерніи состоящихъ, если сіи заведенія не получаютъ пособія отъ казны, или получаютъ таковое пособіе въ размѣрѣ менѣе 1,500 руб.;

б) всякаго рода торги на сумму до 10,000 руб.;

в) смѣты и контракты на возведеніе новыхъ и починку старыхъ строеній, принадлежащихъ благотворительнымъ заведеніямъ, а равно на ремонтъ больничныхъ принадлежностей, на сумму свыше 150 руб., если постройка или ремонтъ производится на счетъ смѣтныхъ суммъ заведенія;

г) торговыя условія и контракты на отдачу въ аренду имуществъ, принадлежащимъ благотворительнымъ заведеніямъ;

постановленія относительно отчужденія принадлежащихъ

Digitized by Google

a) ogólny nadzór nad utrzymaniem zakładów, przedsięwzięcie stosownych środków w przedmiotach poruczonych radom powiatowym, według art. 16 ust. *a* — *e*, i dokonywanie rewizji zakładów;

b) rozpoznawanie projektów, dotyczących ulepszenia szpitali i innych zakładów dobroczynnych, tudzież zmiany istniejących co do nich przepisów;

c) układanie i przedstawianie ministerstwu spraw wewnętrznych wniosków co do wysokości opłaty za kurację chorych, tak cywilnych jako i wojskowych;

d) interesa, dotyczące przyjęcia wszelkich zapisów i ofiar na korzyść zakładów dobroczynnych, jak również czynności dotyczące processów sądowych na korzyść tychże zakładów;

e) interesa dotyczące wydzierżawienia nieruchomych majątków zakładów dobroczynnych i sprzedaży tychże majątków;

f) rozpoznanie sprawozdań zakładów dobroczynnych i przedsięwzięcie w razie potrzeby stosownych środków w celu usunięcia dostrzeżonych zboczeń lub uchybień;

g) sporządzanie i składanie zwierzchności sprawozdania rocznego o stanie dobroczynności publicznej w gubernji, ogłaszanie onego drukiem wraz ze sprawozdaniami zakładów dobroczynnych w dzienniku gubernijalnym;

h) sporządzanie rachunków z wydatkowania funduszów, zależących od dyspozycji rad gubernijalnych i przesyłanie onych do izby kontrollnej,—i

i) przedstawianie do nagród osób, należących do składu zakładów dobroczynnych.

24. Do ostatecznego rozpoznania i zatwierdzenia rad gubernijalnych należą:

a) etaty roczne dochodów i wydatków wszystkich zakładów dobroczynnych, w gubernji istniejących, jeżeli te zakłady nie otrzymują zasiłku ze skarbu, lub otrzymują takowy w ilości mniejszej od rsr. 1,500;

b) wszelkie licytacje do wysokości rs. 10,000;

c) anszlagi i kontrakty o wzniesienie nowych i reparację starych budowli, należących do zakładów dobroczynnych, jak również o odnowienie przedmiotów szpitalnych, na summę nie przenoszącą rs. 150, jeżeli budowa lub odnowienie, dokonywa się z funduszów etatem zakładu objętych;

d) warunki licytacyjne i kontrakty o wydzierżawienie majętności, należących do zakładów dobroczynnych;

e) decyzje względem sprzedaży majętności należących do za

Digitized by Google

благотворительнымъ заведеніямъ имуществъ посредствомъ продажи если стоимость сихъ имуществъ не превышаетъ 1,000 руб.;

е) контракты, заключенные уѣздными совѣтами съ сестрами милосердія;

ж) распредѣленіе между благотворительными заведеніями, въ губерніи состоящими, всякаго рода случайныхъ доходовъ, въ пользу сихъ заведеній поступающихъ изъ разныхъ источниковъ, а именно: отъ судебныхъ штрафовъ, отъ штрафовъ взыскиваемыхъ за нарушеніе уставовъ о питейномъ сборѣ и друг., отъ сбора съ представленій и лотерей, устроиваемыхъ съ благотворительною цѣлію, и отъ добровольныхъ пожертвованій всякаго рода,—и

з) окончательная ревизія и повѣрка отчетовъ всѣхъ находящихся въ губерніи приходскихъ домовъ призрѣнія (не состоящихъ въ исключительномъ вѣдѣніи гминныхъ управленій).

25. Губернскимъ совѣтамъ общественнаго призрѣнія вмѣняется въ обязанность обратить въ продажу менѣе значительныя статьи недвижимыхъ имуществъ, принадлежащихъ благотворительнымъ учрежденіямъ, а равно предоставляется принять постепенныя мѣры къ совершенному отчужденію всѣхъ сихъ имуществъ.

26. Губернскіе совѣты по всѣмъ дѣламъ и вопросамъ, разрѣшеніе которыхъ выходитъ изъ предѣловъ власти сихъ совѣтовъ, равно о всѣхъ мѣрахъ къ лучшему устройству благотворительныхъ заведеній и объ измѣненіяхъ въ порядкѣ внутренняго управленія сими заведеніями, входятъ съ представленіями въ министерство внутреннихъ дѣлъ, указаннымъ ниже порядкомъ

27. Губернскіе совѣты входятъ съ представленіями объ учрежденіи новыхъ благотворительныхъ заведеній на счетъ пожертвованій, не иначе какъ по удостовѣреніи, что таковыя заведенія будутъ имѣть всѣ средства, необходимыя для ихъ содержанія, не расчитывая на лотереи и другіе случайные доходы; равнымъ образомъ совѣты наблюдаютъ, чтобы заведенія, уже существующія, распространяли кругъ своихъ дѣйствій не иначе, какъ только тогда, когда будутъ имѣть достаточныя для того средства.

28. Губернскимъ совѣтамъ предоставляется входить въ соображенія о томъ, какое число сестръ милосердія необходимо оставить въ каждой изъ больницъ, гдѣ онѣ нынѣ находятся, сообразно нуждамъ и потребностямъ тѣхъ больницъ и соразмѣрно числу находящихся въ нихъ больныхъ. Равнымъ образомъ предоставляется означеннымъ совѣтамъ входить въ соображенія о назначеніи сестръ милосердія для ухода за больными въ тѣхъ больницахъ, гдѣ

Digitized by Google

kładów dobroczynnych. gdy wartość tych majętności 1,000 rs. nie przenosi;

f) kontrakty, zawarte przez rady powiatowe z siostrami miłosierdzia;

g) podział pomiędzy zakłady dobroczynne, w gubernji znajdujące się, wszelkich dochodów przypadkowych, wpływających na korzyść tych zakładów z różnych źródeł, a mianowicie: z kar sądowych, z kar za przekroczenie przepisów o opłacie od trunków i innych, z opłat od widowisk, z loteryj, w celu dobroczynnym urządzanych, i wszelkich ofiar dobrowolnych,—i

h) ostateczna rewizja i sprawdzanie sprawozdań rachunkowych, ze wszystkich znajdujących się w gubernji parafijalnych domów schronienia (nie zostających w bezpośredniem zawiadywaniu zarządów gminnych).

25. Rady gubernijalne dobroczynności publicznej są w obowiązku wystawić na sprzedaż pomniejsze majątki nieruchome, będące własnością zakładów dobroczynnych, jak również pozostawia się im stopniowe przesięwzięcie środków do zupełnego pozbycia się wyprzedaży tych wszystkich majątków.

26. Rady gubernijalne w tych wszystkich czynnościach i kwestjach, rozstrzygnięcie których przechodzi zakres ich władzy, jak również co do wszelkich środków, dążących do lepszego urządzenia zakładów dobroczynnych i co do zmiany sposobu wewnętrznego zarządu tych zakładów, czynić mają przedstawienia do ministerstwa spraw wewnętrznych, w kolei niżej wskazanej.

27. Rady gubernijalne czynią przedstawienia o urządzenie nowych zakładów dobroczynnych kosztem ofiar dobrowolnych, nie pierwej, jak po przekonaniu się, że zakłady te będą zaopatrzone we wszelkie środki, niezbędne do ich utrzymania, nie licząc na loterje i inne dochody przypadkowe; również rady obowiązane są czuwać, ażeby zakłady już istniejące, wówczas tylko rozszerzały zakres swych działań, gdy posiadać będą dostateczne do tego fundusze.

28. Do rad gubernijalnych należeć będzie rozpoznawanie, jaką liczbę siostr miłosierdzia potrzeba zostawić w każdym ze szpitali, w których się one obecnie znajdują, odpowiednio do potrzeb tych szpitali, w stosunku liczby chorych, znajdujących się w takowych. Do pomienionych rad należy również roztrząsanie względem przeznaczenia siostr miłosierdzia do doglądania chorych w tych szpitalach, które nateraz nie mają siostr miłosierdzia, i przedstawianie swych

Digitized by Google

нынѣ сестры милосердія не состоятъ, и представлять таковыя соображенія на утвержденіе министерства внутреннихъ дѣлъ.

29. Губернаторы, какъ главные блюстители порядка въ губерніи и какъ предсѣдатели губернскихъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія, обязаны имѣть неуклонный надзоръ за всѣми благотворительными учрежденіями; они должны наблюдать за точнымъ исполненіемъ въ оныхъ распоряженій правительства, въ особенности же за тѣмъ, чтобы учрежденія эти не выходили изъ предѣловъ ихъ назначенія, имѣющаго цѣлію исключительно лишь благотвореніе; осматривать лично всѣ заведенія, тщательно вникать въ ихъ образъ управленія, дѣлая при томъ отъ себя немедленныя на мѣстѣ распоряженія для устраненія замѣченныхъ упущеній и недостатковъ и сообщая объ оныхъ, равно и о всѣхъ сдѣланныхъ распоряженіяхъ, губернскому совѣту.

30. Въ отношеніи благотворительныхъ заведеній, находящихся въ губернскихъ городахъ (за исключеніемъ города Варшавы) и ихъ уѣздахъ, губернскіе совѣты общественнаго призрѣнія завѣдывая непосредственно сими заведеніями, соединяютъ въ себѣ обязанности и права уѣздныхъ и губернскихъ совѣтовъ.

31. Благотворительныя заведенія, учрежденныя на счетъ суммъ люблинскаго благотворительнаго общества, подлежатъ общему контролю люблинскаго губернскаго совѣта общественнаго призрѣнія, который о состояніи сихъ заведеній, а равно о результатахъ произведенныхъ въ теченіи года осмотровъ ихъ, дѣлаетъ свои замѣчанія при разсмотрѣніи годовыхъ отчетовъ этого общества, и таковыя замѣчанія вмѣстѣ съ отчетомъ представляетъ въ министерство внутреннихъ дѣлъ.

32. Общее завѣдываніе благотворительными заведеніями, находящимися въ Варшавѣ, сосредоточивается въ варшавскомъ городскомъ совѣтѣ общественнаго призрѣнія; ближайшее же завѣдываніе этими заведеніями принадлежитъ: по части административно-хозяйственной, начальнику благотворительныхъ заведеній г. Варшавы, а по части медицинско-фармацевтической, медицинскому инспектору больницъ гражданскаго вѣдомства въ г. Варшавѣ.

33. Начальникъ благотворительныхъ заведеній г. Варшавы, управляя дѣлами городскаго совѣта, завѣдываетъ также всѣми дѣлами означенныхъ заведеній въ предѣлахъ власти, предоставленной уѣзднымъ совѣтамъ, за исключеніемъ дѣлъ: по производству торговъ, утвержденію смѣтъ, торговыхъ условій, контрактовъ и отчетностей, по сложенію со счетовъ платы за леченіе несостоятельныхъ больныхъ и по опредѣленію объ уничтоженіи или продажѣ съ публичныхъ торговъ и объ исключеніи изъ описей принадлежа-

Digitized by Google

wniosków do zatwierdzenia ministerstwa spraw wewnętrznych.

29. Gubernatorowie, jako główni stróże porządku w gubernji i jako prezesi rad gubernijalnych dobroczynności publicznej, są obowiązani mieć ciągły nadzór nad wszystkiemi instytucjami dobroczynnemi; powinni czuwać nad ścisłem wykonywaniem w nich rozporządzeń rządu, a w szczególności nad tem, aby instytucje te nie przekraczały granic swego przeznaczenia, którego wyłącznym celem jest jedynie dobroczynność, zwiedzać osobiście wszystkie zakłady, wglądać troskliwie w sposób ich zarządu, wydając przytem od siebie niezwłocznie na miejscu rozporządzenia, w celu usunięcia dostrzeżonych uchybień i zboczeń, oraz zawiadamiając o takowych, jakoteż i o wszystkich wydanych rozporządzeniach radę gubernijalną.

30. Odnośnie do zakładów dobroczynnych, istniejących w miastach gubernijalnych (wyjąwszy m. Warszawę) i w ich powiatach, rady gubernijalne dobroczynności publicznej zawiadując bezpośrednio temi zakładami, łączą w sobie obowiązki i prawa rad gubernijalnych i powiatowych.

31. Zakłady dobroczynne, urządzone kosztem funduszów lubelskiego towarzystwa dobroczynności, podlegają ogólnej kontrolli rady gubernijalnej lubelskiej dobroczynności publicznej, która to rada, przy rozbiorze rocznych sprawozdań tego towarzystwa czyni uwagi nad stanem pomienionych zakładów i nad rezultatami rewizji tychże, w ciągu roku dokonanej, i takowe uwagi wraz ze sprawozdaniem przedstawia ministerstwu spraw wewnętrznych.

32. Ogólne zawiadywanie zakładami dobroczynnemi, istniejącemi w Warszawie, koncentruje się w radzie miejskiej dobroczynności publicznej m. Warszawy; bliższe zaś zawiadywanie temi zakładami należy: pod względem administracyjno-gospodarczym, do naczelnika zakładów dobroczynnych m Warszawy, a pod względem lekarsko-farmaceutycznym, do inspektora lekarskiego szpitali cywilnych w m. Warszawie.

33. Naczelnik zakładów dobroczynnych m. Warszawy, zarządzając czynnościami rady miejskiej, zawiaduje także interesami pomienionych zakładów w zakresie władzy, służącej radom powiatowym, wyjąwszy interesa dotyczące: odbywania licytacji, zatwierdzania etatów, warunków licytacyjnych, kontraktów i rachunków, umorzenia kosztów kuracyjnych za ubogich, tudzież upoważnienia do zniszczenia lub sprzedaży przez licytację publiczną i wykreślenia z inwentarza należących do zakładu effektów, do dalszego użytku niezdatnych;

Digitized by Google

щихъ заведеніямъ вещей, пришедшихъ въ негодность; по симъ предметамъ онъ входитъ съ представленіями въ городской совѣтъ.

34. Медицинскій инспекторъ больницъ гражданскаго вѣдомства въ г. Варшавѣ, имѣя главный надзоръ за таковыми заведеніями въ медицинско-фармацевтическомъ отношеніи, производитъ этимъ заведеніямъ ревизіи и о состояніи оныхъ сообщаетъ городскому совѣту вмѣстѣ съ своими замѣчаніями.

35. Варшавскій городской совѣтъ въ отношеніи подвѣдомственныхъ ему благотворительныхъ заведеній имѣетъ одинаковые съ губернскими совѣтами предметы вѣдомства и предѣлы власти, и сверхъ того, вѣдѣнію его подлежатъ тѣ изъ дѣлъ, разрѣшаемыхъ уѣздными совѣтами, которыя не предоставлены, согласно ст. 33-й сего положенія, разрѣшенію начальника благотворительныхъ заведеній г. Варшавы, и по коимъ онъ входитъ съ представленіями въ городской совѣтъ.

36. Благотворительныя заведенія, учрежденныя на счетъ суммъ варшавскаго благотворительнаго общества, состоя подъ постояннымъ надзоромъ начальника благотворительныхъ заведеній въ г. Варшавѣ, подлежатъ общему контролю варшавскаго городскаго совѣта общественнаго призрѣнія.

37. О состояніи заведеній варшавскаго благотворительнаго общества, равно о результатахъ произведенныхъ въ теченіи года осмотровъ сихъ заведеній, городской совѣтъ дѣлаетъ свои замѣчанія при разсмотрѣніи годовыхъ отчетовъ сего общества и таковыя замѣчанія, вмѣстѣ съ отчетомъ, представляетъ въ министерство внутреннихъ дѣлъ.

ГЛАВА IV.

Порядокъ дѣйствія совѣтовъ общественнаго призрѣнія.

38. Дѣла поступаютъ на разсмотрѣніе совѣтовъ по предложеніямъ предсѣдательствующихъ въ совѣтахъ или по предписаніямъ начальства, а также по представленіямъ попечителей благотворительныхъ заведеній; въ варшавскій же городской совѣтъ по представленіямъ начальника благотворительныхъ заведеній.

39. Дѣла, вносимыя въ совѣты по представленіямъ попечителей благотворительныхъ заведеній, докладываются ими лично, когда они присутствуютъ въ засѣданіи совѣта; въ случаѣ же отсутствія попечителей, дѣла внесенныя ими на разсмотрѣніе совѣта, равно какъ всѣ прочія дѣла, подлежащія обсужденію совѣтовъ общественнаго призрѣнія, докладываются: въ уѣздныхъ совѣтахъ, членами-дѣлопроизводителями, а въ губернскихъ и въ варшавскомъ городскомъ совѣтахъ, секретарями.

Digitized by Google

w tych przedmiotach czyni przedstawienia do rady miejskiej.

34. Inspektór lekarski szpitali cywilnych w m. Warszawie, mając główny nadzór nad temi zakładami pod względem lekarsko-farmaceutycznym, odbywa w nich rewizje i o stanie onych kommunikuje wiadomość radzie miejskiej wraz z swojemi uwagami.

35. Rada miejska w Warszawie względem zostających pod jej zwierzchnością zakładów dobroczynnych, używa takich samych attrybucyj i zakresu władzy jak rady gubernijalne, a nadto zawiadywaniu jej podlegają te z pomiędzy załatwianych przez rady powiatowe interesów, które podług art. 33 ustawy niniejszej, nie mogą być rozstrzygane przez naczelnika zakładów dobroczynnych m. Warszawy i które przedstawiane być mają przez niego radzie miejskiej.

36. Zakłady dobroczynne, urządzone kosztem funduszów warszawskiego towarzystwa dobroczynności, zostając pod ciągłym nadzorem naczelnika zakładów dobroczynnych w m. Warszawie, podlegają ogólnej kontrolli rady miejskiej dobroczynności publicznej m. Warszawy.

37. O stanie zakładów warszawskiego towarzystwa dobroczynności, jak również o rezultatach dokonanej w ciągu roku rewizji tych zakładów, rada miejska czyni uwagi swe przy rozbiorze rocznych sprawozdań rzeczonego towarzystwa i uwagi takowe wraz ze sprawozdaniem przedstawia ministerstwu spraw wewnętrznych.

ROZDZIAŁ IV.

Sposób załatwiania interesów rad dobroczynności publicznej.

38. Interesa, przychodzą pod rozpoznanie rad na wniosek prezydujących w radach, albo na skutek poleceń władzy, oraz na przedstawienie opiekunów zakładów dobroczynnych; w radzie zaś miejskiej warszawskiej na przedstawienie naczelnika zakładów dobroczynnych.

39. Interesa wnoszone do rad na przełożenie opiekunów zakładów dobroczynnych, mają być przez nich osobiście przedstawiane, o ile ci na posiedzeniu rady są obecni; w razie zaś nieobecności opiekunów, interesa wniesione przez nich pod rozpoznanie rady, jak również wszystkie inne czynności, kwalifikujące się do rozpoznania rad dobroczynności publicznej, mają być przedstawiane: w radach powiatowych, przez członków-referentów, a w radach gubernijalnych i w radzie miejskiej warszawskiej, przez sekretarzy.

Digitized by Google

40. Губернскимъ и варшавскому городскому совѣтамъ общественнаго призрѣнія могутъ быть предлагаемы губернаторами для обсужденія, при участіи особо приглашенныхъ лицъ, вопросы о мѣрахъ къ оказанію помощи населенію во время общественныхъ бѣдствій, эпидемическихъ болѣзней, истребленія цѣлыхъ мѣстностей пожарами и наводненіями. При обсужденіи такихъ вопросовъ, губернскіе совѣты могутъ требовать соображеній и заключеній отъ подвѣдомственныхъ имъ уѣздныхъ совѣтовъ.

41. Дѣла въ засѣданіяхъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія рѣшаются большинствомъ голосовъ; при равенствѣ голосовъ, голосъ предсѣдательствующаго даетъ перевѣсъ.

42. По всѣмъ дѣламъ, разсматриваемыхъ въ засѣданіяхъ совѣтовъ, составляются журнальныя постановленія за подписью предсѣдателя и членовъ и за скрѣпою секретарей, а въ уѣздныхъ совѣтахъ членовъ-дѣлопроизводителей.

43. Журнальныя постановленія совѣтовъ общественнаго призрѣнія составляются отдѣльно для тѣхъ предметовъ, которые разрѣшаются окончательно сими совѣтами, и для тѣхъ, которые подлежатъ утвержденію начальствующаго надъ совѣтомъ учрежденія.

44. Постановленія губернскихъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія, по коимъ требуется утвержденіе министерства внутреннихъ дѣлъ, представляются предсѣдательствующими въ совѣтахъ непосредственно въ министерство, за исключеніемъ дѣлъ объ учрежденіи новыхъ благотворительныхъ заведеній и о приглашеніи въ больницы сестеръ милосердія, по каковымъ дѣламъ представленія совѣтомъ вносятся въ министерство чрезъ главнаго начальника края.

45. Совѣты общественнаго призрѣнія по дѣламъ благотворительныхъ заведеній, входятъ въ сношенія со всѣми властями и вѣдомствами посредствомъ отношеній за подписью предсѣдателя и за скрѣпою секретаря или въ уѣздныхъ совѣтахъ члена-дѣлопроизводителя, а въ варшавскомъ городскомъ совѣтѣ за подписью предсѣдателя совѣта, или начальника благотворительныхъ заведеній, управляющаго дѣлами совѣта, согласно инструкціи, отъ министерства внутреннихъ дѣлъ данной.

46. Каждый совѣтъ имѣетъ казенную печать съ гербомъ подлежащей губерніи и съ надписью вокругъ герба: „такой-то совѣтъ общественнаго призрѣнія“.

47. Торги на поставку разнаго рода припасовъ и другихъ предметовъ производятся по усмотрѣнію губернскихъ совѣтовъ: общіе для всѣхъ заведеній, въ губерніи или въ уѣздѣ находящихъ-

Digitized by Google

40. Radom dobroczynności publicznej gubernijalnym i miejskiej w Warszawie, mogą być przez gubernatorów oddawane do rozpoznania, przy udziale osób oddzielnie zawezwanych, kwestje co do środków udzielania pomocy ludności w czasie klęsk powszechnych, chorób epidemicznych, zniszczenia całych miejscowości przez pożary lub wylewy wód. Przy roztrząsaniu takich kwestyj, rady gubernijalne żądać mogą uwag i wniosków od zależących od nich rad powiatowych.

41. Interesa na posiedzeniach rad dobroczynności publicznej rozstrzygane są większością głosów; w razie równości głosów, głos prezydującego przeważa.

42. We wszystkich przedmiotach, rozpoznawanych na posiedzeniach rad, sporządzane być winny uchwały protokólarne za podpisem prezesa i członków, tudzież kontrassygnatą sekretarza, a w radach powiatowych członka-referenta.

43. Uchwały protokólarne rad dobroczynności publicznej sporządzane będą oddzielnie co do przedmiotów, które ostatecznie przez te rady są rozstrzygane i oddzielnie co do przedmiotów, które wymagają zatwierdzenia zwierzchności nad radą przełożonej.

44. Uchwały rad gubernijalnych dobroczynności publicznej, wymagające zatwierdzenia ministerstwa spraw wewnętrznych, prezydujący w radach przedstawiają ministerstwu bezpośrednio, wyjąwszy interesa co do urządzenia nowych zakładów dobroczynnych i zawezwania do szpitali siostr miłosierdzia, w których to interesach przedstawienia wnoszone być winny przez rady do ministerstwa za pośrednictwem głównego naczelnika kraju.

45. Rady dobroczynności publicznej w interesach dotyczących zakładów dobroczynnych, znoszą się ze wszystkiemi władzami i zarządami przez odezwy za podpisem prezesa i kontrassygnatą sekretarza lub w radach powiatowych członka-referenta, a w radzie miejskiej warszawskiej za podpisem prezesa rady lub naczelnika zakładów dobroczynnych, zarządzającego czynnościami rady, stosownie do instrukcji, przez ministerstwo spraw wewnętrznych wydanej.

46. Każda rada mieć będzie pieczęć rządową z herbem właściwej gubernji i z napisem na około herbu: „rada N. N. dobroczynności publicznej".

47. Licytacje na dostawę różnego rodzaju produktów i innych przedmiotów odbywać się mają podług uznania rad gubernijalnych ogólne dla wszystkich zakładów, w gubernji lub w powiecie istnieją-

Digitized by Google

ся, въ присутствіи въ первомъ случаѣ губернскаго совѣта, а во второмъ уѣзднаго совѣта; или отдѣльные для заведеній въ одномъ городѣ, или иномъ мѣстѣ состоящихъ, каковые торги производятся въ уѣздномъ совѣтѣ. Торги по благотворительнымъ заведеніямъ города Варшавы производятся въ варшавскомъ городскомъ совѣтѣ.

ГЛАВА V.

О непосредственномъ управленіи благотворительными заведеніями.

48. Непосредственное управленіе больницами и другими благотворительными заведеніями, состоящими въ вѣдѣніи совѣтовъ общественнаго призрѣнія, ввѣряется: по части хозяйственно-административной смотрителю, а по части медицинской и фармацевтической больничному врачу, а если ихъ нѣсколько, то старшему изъ нихъ. Въ больницахъ, гдѣ штатное число больныхъ не превышаетъ 25, особаго смотрителя не полагается и все управленіе больницею сосредоточивается въ больничномъ врачѣ.

49. Смотритель больницы или другаго благотворительнаго заведенія имѣетъ въ непосредственномъ своемъ завѣдываніи весь принадлежащій заведенію инвентарь, наблюдаетъ за исправнымъ содержаніемъ и своевременнымъ его ремонтомъ и пополненіемъ, за чистотою и порядкомъ какъ въ палатахъ, такъ и прочихъ частяхъ заведенія, за освѣженіемъ воздуха, топкою печей и вообще за удовлетворительнымъ состояніемъ ввѣреннаго ему заведенія въ отношеніи хозяйства, благоустройства и порядка, и одинъ отвѣчаетъ за всякія въ этомъ отношеніи упущенія.

50. Больничный врачъ, въ лицѣ коего сосредоточивается управленіе медицинскою и фармацевтическою частями въ больницѣ и вся отвѣтственность по этимъ частямъ, имѣетъ своею прямою обязанностію пещись о благосостояніи больныхъ и о всемъ, что можетъ служить къ скорѣйшему ихъ излѣченію. На семъ основаніи врачъ, хотя и не вмѣшивается въ хозяйственныя распоряженія по больницѣ, но, замѣтивъ по этой части упущенія или недостатки, вредно дѣйствующіе на состояніе больныхъ, тогда же сообщаетъ о томъ смотрителю для устраненія сихъ упущеній и недостатковъ и если бы смотритель не исполнилъ законныхъ его требованій, то доводитъ о томъ до свѣдѣнія подлежащаго совѣта общественнаго призрѣнія, а въ городѣ Варшавѣ, начальника благотворительныхъ заведеній.

51. Опредѣленіе и увольненіе врачей и фармацевтовъ, состоящихъ при благотворительныхъ заведеніяхъ въ уѣздныхъ и гу-

Digitized by Google

cych, w pierwszym razie przed radą gubernijalną, a w drugim przed radą powiatową, albo też oddzielne dla zakładów, w jednem mieście lub innem miejscu istniejących, które to licytacje odbywać się winny w radzie powiatowej. Licytacje dla zakładów dobroczynnych miasta Warszawy odbywać się mają w radzie miejskiej warszawskiej.

ROZDZIAŁ V.

O bezpośrednim zarządzie zakładów dobroczynnych.

48. Bezpośredni zarząd szpitali i innych zakładów dobroczynnych, zostających pod zawiadywaniem rad dobroczynności publicznej, porucza się: pod względem gospodarczo-administracyjnym, nadzorcy, a pod względem lekarskim i farmaceutycznym, lekarzowi szpitala, lub gdy lekarzy jest kilku, najstarszemu z nich. W szpitalach, w których liczba etatowa chorych nie przenosi 25, oddzielny nadzorca ustanowiony nie będzie, i cały zarząd szpitala sprawować ma lekarz szpitalny.

49. Nadzorca szpitala, lub innego zakładu dobroczynnego, zawiaduje bezpośrednio całym inwentarzem własności zakładu, czuwa nad należytem utrzymaniem, regularnem w czasie właściwym odnowieniem i skąpletowaniem, nad czystością i porządkiem, tak w salach, jako i w innych częściach zakładu, nad odświeżaniem powietrza, opalaniem pieców i w ogólności nad dobrym stanem powierzonego sobie zakładu pod względem gospodarstwa i należytego we wszystkiem porządku i sam jeden jest odpowiedzialnym za wszelkie w tej mierze uchybienia.

50. Lekarz szpitala, w osobie którego spoczywa zarząd szpitala pod względem lekarskim i farmaceutycznym, tudzież cała ztąd odpowiedzialność, ma z powołania swego obowiązek troszczyć się o dobro chorych i o to wszystko, co może przyczynić się do prędszego ich uzdrowienia. Dla tego lekarz, jakkolwiek nie miesza się do rozporządzeń gospodarczych w szpitalu, lecz dostrzegłszy w tym względzie uchybienia lub niedokładności, na stan chorych szkodliwie oddziaływające, powinien bezzwłocznie zawiadamiać o tem nadzorcę, w celu usunięcia tych uchybień lub niedokładności, a wrazie, gdyby nadzorca jego słusznych żądań nie spełnił, donieść o tem właściwej radzie dobroczynności publicznej, w mieście zaś Warszawie, naczelnikowi zakładów dobroczynnych.

51. Mianowanie i uwalnianie od obowiązków lekarzy i farmaceutów, zostających przy zakładach dobroczynnych w miastach gu-

Digitized by Google

бернскихъ городахъ, предоставляется министерству внутреннихъ дѣлъ по представленію губернатора, основанному на ходатайствѣ губернскаго медицинскаго инспектора; а въ городѣ Варшавѣ по предварительномъ соглашеніи губернатора съ начальникомъ благотворительныхъ заведеній и медицинскимъ инспекторомъ больницъ гражданскаго вѣдомства въ городѣ Варшавѣ. Низшая же лекарская и антекарская прислуга, равно какъ и повивальныя бабки, опредѣляются какъ въ варшавскихъ, такъ и въ другихъ благотворительныхъ заведеніяхъ, по назначенію врача, завѣдывающаго медицинскою и фармацевтическою частію.

52. Смотрители и другія штатныя должностныя лица по части хозяйственно-административной опредѣляются и увольняются губернаторомъ: въ губернскихъ городахъ непосредственно, а въ уѣздахъ по представленію уѣздныхъ совѣтовъ; въ варшавскихъ же благотворительныхъ заведеніяхъ: смотрители назначаются и увольняются губернаторомъ по представленію начальника благотворительныхъ заведеній, а прочія должностныя лица по хозяйственно-административной части непосредственно начальникомъ сихъ заведеній.

53. Недоразумѣнія, могущія возникнуть относительно порядка замѣщенія какихъ либо должностей по благотворительнымъ заведеніямъ, разрѣшаются министромъ внутреннихъ дѣлъ, отъ котораго зависитъ и опредѣленіе размѣра содержанія врачамъ, смотрителямъ и другимъ лицамъ, служащимъ по благотворительнымъ заведеніямъ, на общемъ въ имперіи основаніи.

54. Смотрители благотворительныхъ заведеній, а гдѣ ихъ нѣтъ, завѣдывающіе больницами врачи, входятъ непосредственно отъ себя въ сношенія:

а) съ духовными властями: объ оказаніи больнымъ религіозной помощи и о безплатномъ погребеніи умершихъ;

б) съ административно-полицейскими властями: по справкамъ о лицахъ, поступившихъ въ заведеніе безъ надлежащаго вида; объ увѣдомленіи родныхъ лица, умершаго въ больницѣ; о скоропостижной смерти, приключившейся въ больницѣ или о приносѣ въ больницу лица, уже умершаго;

в) съ мѣстнымъ судомъ: о случаяхъ, требующихъ производства судебно-медицинскаго изслѣдованія.

55. Для ближайшаго попеченія о благоустройствѣ благотворительныхъ заведеній и для содѣйствія ихъ благосостоянію, уѣздные совѣты, а въ Варшавѣ и другихъ губернскихъ городахъ варшавскій городской и губернскіе совѣты, избираютъ, изъ среды лицъ

Digitized by Google

bernijalnych i powiatowych zależeć będzie od ministerstwa spraw wewnętrznych, na przedstawienie gubernatora parte na wniosku inspektora lekarskiego guberoji, a w mieście Warszawie, za poprzedniem porozumieniem się gubernatora z naczelnikiem zakładów dobroczynnych i z inspektorem lekarskim szpitali cywilnych w m. Warszawie. Posługę zaś niższą lekarską i aptekarską, jakoteż akuszerki, tak w warszawskich, jak i w innych zakładach dobroczynnych przeznacza lekarz zawiadujący służbą lekarską i farmaceutyczną.

52. Nadzorców i inną służbę etatową gospodarczo-administracyjną mianuje i uwalnia gubernator, w miastach gubernijalnych bezpośrednio, a w powiatach na przedstawienie rad powiatowych; w zakładach zaś dobroczynnych w Warszawie, nadzorców mianuje i uwalnia gubernator na przedstawienie naczelnika zakładów dobroczynnych, a inną służbę gospodarczo-administracyjną sam tenże naczelnik bezpośrednio.

53. Wątpliwości wyniknąć mogące pod względem porządku obsadzania wszelkich posad w zakładach dobroczynnych, rozstrzyga minister spraw wewnętrznych, od którego zależy również oznaczenie wysokości płacy dla lekarzy, nadzorców i innych osób służby przy zakładach dobroczynnych, podług ogólnej zasady w cesarstwie obowiązującej.

54. Nadzorcy zakładów dobroczynnych, lub gdzie tych nie ma, lekarze szpitalami zawiadujący, znoszą się wprost od siebie:

a) z władzami duchownemi, o udzielenie chorym pomocy religijnej i o bezpłatne pochowanie zmarłych;

b) z władzami administracyjno-policyjnemi: o wiadomości względem osób przybyłych do zakładu bez właściwego dowodu legitymacyjnego, o zawiadomienie krewnych osoby zmarłej w szpitalu, o nagłej śmierci wydarzonej w szpitalu, lub o przywiezieniu do szpitala, osoby już zmarłej;

c) z sądem miejscowym: w wypadkach, wymagających wyprowadzenia śledztwa sądowo-lekarskiego.

55. W celu bliższego opiekowania się i współdziałania dla dobra i pomyślnego stanu zakładów dobroczynnych, rady powiatowe, a w Warszawie i w innych miastach gubernijalnych, rada miejska warszawska i rady gubernijalne, wybierać mają z pomiędzy osób, znanych ze swej

Digitized by Google

извѣстныхъ своею благотворительностію, для каждаго изъ сихъ заведеній особаго попечителя.

56. Попечители наблюдаютъ, чтобы смотрители благотворительныхъ заведеній и прочія служащія при оныхъ лица въ точности исполняли обязанности, на нихъ возложенныя; въ случаяхъ же неисполненія сими лицами ихъ обязанностей или уклоненія отъ оныхъ, попечители представляютъ о томъ совѣтамъ.

ГЛАВА VI.

О суммахъ, обращаемыхъ на содержаніе благотворительныхъ заведеній.

57. Суммы, обращаемыя на содержаніе благотворительныхъ зеведеній, независимо отъ доходовъ съ принадлежащихъ симъ заведеніямъ имуществъ и капиталовъ, суть:

а) плата за леченіе и призрѣніе;

б) пособія отъ казны;

в) пособія отъ городскихъ или гминныхъ обществъ;

г) добровольныя приношенія и другіе случайные доходы.

58. Производящіяся нынѣ, на основаніи особыхъ Высочайшихъ повелѣній или постановленій намѣстниковъ и бывшаго совѣта управленія въ царствѣ, разнымъ благотворительнымъ заведеніямъ постоянныя пособія изъ казны, показанныя по смѣтѣ вѣдомства внутреннихъ дѣлъ, имѣютъ производиться и впредь, съ тѣмъ, что таковыя пособія должны быть вносимы въ смѣту, по вѣдомству внутреннихъ дѣлъ той губерніи, гдѣ находится благотворительное заведеніе, коему это пособіе присвоено.

59. Пособіе, оказываемое казною на постройки и другія общія потребности больницъ и благотворительныхъ заведеній, за покрытіемъ расходовъ на содержаніе канцелярій совѣтовъ общественнаго призрѣнія, распредѣляется ежегодно министерствомъ внутреннихъ дѣлъ по представленіямъ сихъ совѣтовъ.

60. За отмѣною общаго ежегоднаго изъ городскихъ кассъ пособія въ пользу благотворительныхъ заведеній, городамъ а также и сельскимъ гминамъ предоставляется опредѣлять, по мѣрѣ имѣющихся средствъ, ежегодное пособіе изъ городскихъ доходовъ или гминныхъ сборовъ въ пользу благотворительныхъ заведеній.

Примѣчаніе. Тѣ города, въ которыхъ находятся больницы должны давать пособіе на ихъ содержаніе въ томъ размѣрѣ, въ какомъ оно отпускалось изъ кассъ этихъ городовъ по настоящее время.

Digitized by Google

dobroczynności, jednego opiekuna do każdego z tych zakładów.

56. Opiekunowie czuwają, aby nadzorcy zakładów dobroczynnych i inne osoby, służbę tychże zakładów składające, ściśle wykonywały obowiązki na nich włożone; w razie zaś niespełniania lub uchylania się od takowych, opiekunowie winni donosić o tem radom.

ROZDZIAŁ VI.

O funduszach, przeznaczonych na utrzymanie zakładów dobroczynnych.

57. Fundusze na utrzymanie zakładów dobroczynnych, niezależnie od dochodów z należących do tych zakładów majątków i kapitałów, są następujące:

a) opłata za leczenie i przytułek;
b) zasiłki ze skarbu;
c) zasiłki od gmin miejskich lub wiejskich;
d) ofiary dobrowolne i inne dochody przypadkowe.

58. Udzielane obecnie, na mocy oddzielnych rozkazów Najwyższych, postanowień namiestników i byłej rady administracyjnej w królestwie, różnym zakładom dobroczynnym stałe zasiłki ze skarbu, etatem wydziału spraw wewnętrznych objęte, udzielane być mają i na przyszłość, lecz takowe zasiłki zamieszczane być winny w etacie wydziału spraw wewnętrznych tej gubernji, w której znajduje się zakład dobroczynny, pobierający zasiłek.

59. Zasiłek, udzielany przez skarb na budowle i inne ogólne potrzeby szpitali i zakładów dobroczynnych, po pokryciu wydatków na utrzymanie biór rad dobroczynności publicznej, rozdzielany będzie corocznie przez ministerstwo spraw wewnętrznych na przedstawienie rad pomienionych.

60. Po zniesieniu ogólnego corocznego zasiłku z kass miejskich dla zakładów dobroczynnych, do miast i gmin wiejskich należeć będzie wyznaczanie, w miarę posiadanych środków, corocznego zasiłku dla zakładów dobroczynnych z dochodów miejskich lub ze składek gminnych.

Uwaga. Miasta, w których znajdują się szpitale, powinny udzielać zasiłek na ich utrzymanie w takiej wysokości, w jakiej takowy z kass tychże miast dotychczas był udzielany.

Digitized by Google

61. Въ вознагражденіе за пособіе, оказываемое благотворительнымъ заведеніямъ, города или сельскія гмины пользуются правомъ безплатнаго призрѣнія въ сихъ заведеніяхъ неимѣющихъ жителей въ размѣрѣ суммы, жертвуемой городами или гминами ежегодно на содержаніе больницъ.

62. Къ числу случайныхъ доходовъ благотворительныхъ заведеній относятся:

а) денежныя взысканія, опредѣляемыя на основаніи уложенія о наказаніяхъ и по судебнымъ рѣшеніямъ обращамыя въ пользу благотворительныхъ заведеній;

б) штрафы, взыскиваемые за нарушеніе правилъ о выдѣлкѣ и продажѣ питей, о выдѣлкѣ сахару, убоѣ скота и т. п. на основаніи дѣйствующихъ о семъ постановленій;

в) сборъ съ билетовъ на театральныя и другія публичныя представленія въ городѣ Варшавѣ, также доходъ съ устраиваемыхъ съ благотворительною цѣлью концертовъ, спектаклей, лотерей и т. п.

г) остатокъ отъ ежегодной чистой прибыли, получаемой варшавскимъ ломбардомъ, на основаніи изданныхъ для сего правилъ;

д) сборъ въ церквахъ на страстной недѣлѣ.

63. Всѣ суммы, поступающія въ пользу благотворительныхъ заведеній, состоятъ въ вѣдѣніи министерства внутреннихъ дѣлъ и завѣдываются имъ на общемъ основаніи, на коемъ оно завѣдываетъ суммами общественнаго призрѣнія въ губерніяхъ, гдѣ не введены земскія учрежденія.

64. Никакіе новые обязательные сборы въ пользу благотворительныхъ заведеній не могутъ быть допускаемы безъ особаго разрѣшенія; но совѣты общественнаго призрѣнія изыскиваютъ средства для сбора въ пользу благотворительныхъ заведеній добровольныхъ приношеній; для сего они могутъ учреждать кружки во всѣхъ церквахъ и присутственныхъ мѣстахъ, разрѣшать устройство спектаклей и лотерей, съ соблюденіемъ установленныхъ для сихъ послѣднихъ ограниченій, а равно устроивать сборъ приношеній въ церквахъ.

ГЛАВА VII.

О порядкѣ управленія благотворительными заведеніями, состоящими въ вѣдѣніи гминныхъ управленій.

65. Благотворительныя заведенія, предназначаемыя для призрѣнія жителей, приписанныхъ къ сельскимъ гминамъ, а равно

Digitized by Google

61. W zamian za zasiłek, zakładom dobroczynnym udzielany, miasta i gminy wiejskie mają prawo do bezpłatnej w tych zakładach pomocy dla ubogich mieszkańców, do wysokości summy, ofiarowanej corocznie przez miasta lub gminy na utrzymanie szpitali.

62. Do rzędu przypadkowych dochodów zakładów dobroczynnych należą:

a) kary pieniężne, wymierzane na zasadzie kodeksu kar i przeznaczane wyrokami sądowemi na korzyść zakładów dobroczynnych;

b) kary, wymierzane za przekroczenie przepisów o wyrobie i sprzedaży trunków, o wyrobie cukru, rzezi bydła i t. p., a to stosownie do obowiązujących w tej mierze przepisów;

c) opłata od biletów na teatralne i inne przedstawienia publiczne w m. Warszawie, tudzież dochód z urządzanych w celu dobroczynnym koncertów, widowisk, loterji i t. p.;

d) pozostałość z corocznego dochodu czystego, osiąganego przez lombard w Warszawie, stosownie do wydanych w tym przedmiocie przepisów;

e) kwesta po kościołach w czasie wielkiego tygodnia.

63. Wszystkie fundusze, wpływające na korzyść zakładów dobroczynnych, zostają pod zarządem ministerstwa spraw wewnętrznych, które zawiaduje niemi na tej ogólnej zasadzie, podług jakiej zarządza funduszami dobroczynności publicznej w gubernijach, gdzie instytucje ziemskie zaprowadzone nie zostały.

64. Żadne nowe opłaty obowiązkowe na korzyść zakładów dobroczynnych nie mogą być dopuszczane bez szczególnego upoważnienia; lecz rady dobroczynności publicznej winny obmyślać środki do zbierania na korzyść zakładów dobroczynnych ofiar dobrowolnych; w tym celu mogą urządzać puszki we wszystkich kościołach i władzach, dozwalać urządzenia widowisk i loterji, przy zachowaniu ograniczeń dla tych ostatnich postanowionych, jak również urządzać zbieranie ofiar w kościołach.

ROZDZIAŁ VII.

O sposobie zarządu zakładami dobroczynnemi, zostającemi w zawiadywaniu zarządów gminnych.

65. Zakłady dobroczynne, przeznaczone do niesienia pomocy mieszkańcom gmin wiejskich, jak również należące do tych zakładów

Digitized by Google

принадлежащіе симъ заведеніямъ капитали и имущества состоятъ (ст. 4 настоящаго положенія) въ вѣдѣнія гминныхъ сходовъ и находятся, на основаніи статьи 24-й Высочайшаго указа 19-го февраля (2 марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ, подъ непосредственнымъ наблюденіемъ гминныхъ войтовъ; для ближайшаго же управленія сими благотворительными заведеніями, гминные сходы, на основаніи статьи 11-й означеннаго указа, избираютъ каждые три года особыхъ смотрителей изъ числа мѣстныхъ сельскихъ жителей тѣмъ порядкомъ, который опредѣленъ въ томъ же указѣ (статьями 65, 70, 72, 73 и другими) для выбора должностныхъ лицъ гминнаго и сельскаго управленія.

66. Смѣты на содержаніе благотворительныхъ заведеній, подвѣдомственныхъ гминамъ утверждаются гминнымъ сходомъ, которому, въ случаѣ недостатка имѣющихся уже на содержаніе сихъ заведеній средствъ, предоставляется производить, по раскладкѣ со всѣхъ жителей гмины, особое каждому благотворительному заведенію пособіе.

67. Повѣрка дѣйствій и учетъ лицъ, избранныхъ для управленія благотворительными заведеніями, предоставляется, на основаніи статьи 16-й Высочайшаго указа 19 февраля (2 марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ, гминнымъ сходамъ.

68. Приговоры гминныхъ сходовъ, относящіеся къ распоряженію имуществами и капиталами, предназначенными на содержаніе благотворительныхъ заведеній, переданными въ вѣдѣніе гминъ отъ приходскихъ попечительствъ (дозоровъ), а равно приговоры о закрытіи сихъ заведеній, или коренномъ ихъ преобразованіи, приводятся въ исполненіе не иначе, какъ по утвержденіи оныхъ губернаторомъ по губернскому правленію.

Примѣчаніе. Если губернаторъ въ теченіи трехъ мѣсяцевъ со дня полученія приговора гминнаго схода не изъявитъ на оный несогласія, то таковой приговоръ признается утвержденнымъ и приводится въ исполненіе.

69. Съ поступленіемъ въ вѣдѣніе гминъ капиталовъ и имуществъ, предназначенныхъ на учрежденіе приходскихъ богадѣленъ, доселѣ еще по недостатку средствъ неоткрытыхъ, гминнымъ сходамъ предоставляется обсудить и принять мѣры для открытія таковыхъ благотворительныхъ заведеній, съ представленіемъ приговора о семъ губернаторамъ.

70. Письмоводство по дѣламъ касающимся благотворитель-

Digitized by Google

kapitały i majątki, zostają (art. 4 ustawy niniejszej) w zawiadywaniu zgromadzeń gminnych, a na mocy art. 24 Najwyższego ukazu z d. 19 lutego (2 marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich, bezpośredni nad niemi nadzór należy do wójtów gmin; dla bliższego zaś zarządzania temi zakładami, zgromadzenia gminne, stosownie do art. 11 pomienionego ukazu, wybierać mają co trzy lata oddzielnych nadzorców z pomiędzy miejscowych mieszkańców wiejskich, w tym porządku, jaki wskazany jest w rzeczonym ukazie (art. 65, 70, 72, 73 i inne) do wyboru urzędników zarządu gminnego i gromadzkiego.

66. Etaty na utrzymanie zakładów dobroczynnych, pod zwierzchnictwem gmin zostających, zatwierdzone być mają przez zgromadzenia gminne, które w razie niedostateczności posiadanego już na utrzymanie tych zakładów funduszu, władne są udzielać ze składek, na wszystkich mieszkańców gminy rozpisać się winnych, oddzielny zasiłek dla każdego zakładu dobroczynnego.

67. Rewizja działań i zakwitowania rachunków osób, wybranych do zarządzania zakładami dobroczynnemi, należy w myśl art. 16. Najwyższego ukazu z d. 19 lutego (2 marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich do zgromadzeń gminnych.

68. Uchwały zgromadzeń gminnych, dotyczące rozporządzania majątkami i kapitałami, przeznaczonemi na utrzymanie zakładów dobroczynnych, przechodzącemi od dozorów parafijalnych pod zawiadywanie gmin, jak również uchwały względem zamknięcia tych zakładów lub zupełnego ich zreorganizowania, wprowadzone będą w wykonanie nie inaczej i nie pierwej, jak po zatwierdzeniu przez gubernatora w rządzie gubernijalnym.

Uwaga. Jeżeli gubernator w przeciągu trzech miesięcy od daty otrzymania uchwały zgromadzenia gminnego nie oznajmi o swem niezgodzeniu się na takową, w takim razie uchwała ta uważaną będzie za zatwierdzoną i wprowadza się w wykonanie.

69. Z przejściem pod zawiadywanie gmin kapitałów i majątków, przeznaczonych na urządzenie parafijalnych domów schronienia, dotychczas jeszcze nie otwartych dla braku dostatecznych funduszów, zgromadzenia gminne mocne są obmyśleć i przedsięwziąść środki w celu otwarcia takowych zakładów dobroczynnych, nie omieszkując przedstawić uchwały w tym przedmiocie gubernatorowi.

70. Prowadzenie korrespondencji w interesach dotyczących

Digitized by Google

ныхъ заведеній, поступающихъ въ вѣдѣніе гминъ, и вѣдѣніе отчетности сосредоточивается въ канцеляріяхъ гминныхъ управленій, которыя обязаны ежегодно представлять уѣздному начальнику краткія отчетныя свѣдѣнія о состояніи сихъ заведеній.

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ.*

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 года.

Digitized by Google

przychodzących pod zawiadywanie gmin, oraz utrzymywanie rachunkowości, uskuteczniane będzie w kancellarjach zarządów gminnych, które są obowiązane przedstawiać corocznie naczelnikowi powiatu krótkie wiadomości sprawozdawcze o stanie tych zakładów.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, radca tajny, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 roku.

Digitized by Google

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

"Быть по сему".

Высочайшее утвержденіе послѣдовало въ Варшавѣ 19 іюня 1870 г.

I. ШТАТЪ
совѣтовъ общественнаго призрѣнія.

НАИМЕНОВАНІЕ ДОЛЖНОСТЕЙ	Число лицъ.	Содержаніе въ годъ. Одному. Жалованья.	Столовыхъ.	Итого.	Всѣмъ.	Классъ должности.	Разрядъ пенсіи.
		Рубли.					
А. Губернскіе совѣты.							
Секретарь-дѣлопроизводитель. . . .	1	500	250	750	750	VIII	VI
Бухгалтеръ. . . .	1	400	200	600	600	IX	VII
На наемъ чиновниковъ для письма и канцелярскіе расходы.	—	—	—	—	250		
Итого. . .	2	—	—	—	1,600		
Всего на содержаніе канцелярій губернскихъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія въ 10-ти губерніяхъ	20	—	—	—	16,000		
Б. Варшавскій городской совѣтъ.							
Начальникъ благотворительныхъ заведеній въ г. Варшавѣ, управляющій дѣлами варшавскаго городскаго совѣта .	1	2,800	1,400	4,200	4,200	IV	II
Медицинскій инспек-							

Digitized by Google

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„*Быть по сему*".

Najwyższe zatwierdzenie nastąpiło w Warszawie dnia 19 czerwca 1870 r.

I. ETAT
rad dobroczynności publicznej.

WYMIENIENIE URZĘDU,	Liczba osób	Uposażenie roczne				Klassa urzędu	Klassa pensji
		Dla jednego			Dla wszystkich.		
		Płacy	Stołowych	Razem			
		Ruble.					
A. Rady gubernijalne.							
Sekretarz referent. .	1	500	250	750	750	VIII	VI
Buchalter.	1	400	200	600	600	IX	VII
Na najem urzędników do pisma i na wydatki kancellaryjne. .	—	-	-	—	250		
Razem. .	2	—	—	—	1,600		
W ogóle na uposażenie biur rad gubernijalnych dobroczynności publicznej w 10-u gubernijach. . . .	20	—	—	—	16,000		
B. Rada miejska w Warszawie.							
Naczelnik zakładów dobroczynnych w m. Warszawie, zarządzający czynnościami rady miejskiej. . .	1	2,800	1,400	4,200	4,200	IV	II
Inspektor lekarski							

Digitized by Google

НАИМЕНОВАНІЕ ДОЛЖНОСТЕЙ.	Число лицъ.	Содержаніе въ годъ. Одному. Жалованья.	Столовыхъ.	Итого.	Всѣмъ.	Классъ должности.	Разрядъ пенсіи.
		Рубли.					
торъ больницъ гражданскаго вѣдомства въ г. Варшавѣ. . .	1	2,600	1,400	4,000	4,000	V	III раз. 2 степ.
Секретарь	1	700	300	1,000	1,000	VII	V
Дѣлопроизводители.	2	450	225	675	1,350	IX	VII
Бухгалтеръ. . . .	1	450	225	675	675	IX	VII
На наемъ чиновниковъ для письма и канцелярскіе расходы.	—	—	—	—	475		
Итого . .	6	—	—	—	11,700		

Примѣчаніе 1-ое. Начальникъ благотворительныхъ заведеній въ г. Варшавѣ пользуется квартирою въ натурѣ, а при неименіи таковой—квартирными деньгами въ размѣрѣ 850 р. изъ суммъ г. Варшавы.

Примѣчаніе 2-ое. Расходъ на содержаніе начальника благотворительныхъ заведеній, медицинскаго инспектора гражданскихъ больницъ въ г. Варшавѣ и канцеляріи варшавскаго городскаго совѣта, относится на счетъ суммъ г. Варшавы и вносится въ городскую роспись.

Примѣчаніе 3-ее. Расходъ на содержаніе канцелярій губернскихъ совѣтовъ (16,000 р.) относится на счетъ суммъ, отпускаемыхъ изъ казны въ пособіе на содержаніе благотворительныхъ заведеній.

II. РОСПИСАНІЕ
должностей въ управленіяхъ благотворительными заведеніями.

НАИМЕНОВАНІЕ ДОЛЖНОСТЕЙ.	Классъ должности и разрядъ по мундиру.	Разрядъ пенсіи.	НАИМЕНОВАНІЕ ДОЛЖНОСТЕЙ.	Классъ должности и разрядъ по мундиру.	Разрядъ пенсіи.
А. По заведеніямъ въ гор. Варшавѣ находящимся.			Экономъ, онъ же помощникъ смотрителя. . .	IX	VII
1) По больницѣ младенца Іисуса.			Письмоводитель.	IX	VII
			Бухгалтеръ . .	IX	VII
			Кассиръ. . . .	IX	VII
Смотритель. . .	VII	V	Помощникъ пись-		

Digitized by Google

WYMIENIENIE URZĘDU.	Liczba osób	Uposażenie roczne. Dla jednego: Płacy	Stołowych	Razem	Dla wszystkich	Klassa urzędu	Klassa pensji
		Rubli.					
szpitali cywilnych w Warszawie. . .	1	2,600	1,400	4,000	4,000	V	III kla: 2 stop.
Sekretarz. . . .	1	700	300	1,000	1,000	VII	V
Referenci	2	450	225	675	1,350	IX	VII
Buchalter. . . .	1	450	225	675	675	IX	VII
Na najem urzędników do pisma i na wydatki kancellaryjne. .	—	—	—	—	475		
Razem. . .	6	—	—	—	11,700		

Uwaga 1. Naczelnik zakładów dobroczynnych w m. Warszawie pobierać będzie mieszkanie w naturze, a w braku takowego, fundusz na mieszkanie w ilości rs. 850 z funduszów m. Warszawy.

Uwaga 2. Wydatek na uposażenie naczelnika zakładów dobroczynnych i inspektora lekarskiego szpitali cywilnych w m. Warszawie, tudzież biura rady miejskiej warszawskiej, będzie zaspokajany z funduszów m. Warszawy, i w tym celu wnoszony na etat miejski.

Uwaga 3. Wydatek na uposażenie biur rad gubernijalnych (rs. 16,000) reguluje się do funduszów, udzielanych ze skarbu tytułem zasiłku na utrzymanie zakładów dobroczynnych.

II. KLASSYFIKACJA
urzędów w zarządach zakładów dobroczynnych.

WYMIENIENIE URZĘDU.	Klassa urzędu oraz munduru	Klassa pensji	WYMIENIENIE URZĘDU.	Klassa urzędu oraz munduru	Klassa pensji
A. Zakłady, istniejące w m. Warszawie.			Ekonom, i zarazem pomocnik nadzorcy . . .	IX	VII
I. Szpital dzieciątka Jezus.			Sekretarz. . .	IX	VII
			Buchalter. . .	IX	VII
			Kassjer . . .	IX	VII
Nadzorca . . .	VII	V	Pomocnik sekre-		

Digitized by Google

НАИМЕНОВАНІЕ ДОЛЖНОСТЕЙ.	Классъ должности и разрядъ по мундиру.	Разрядъ пенсіи.	НАИМЕНОВАНІЕ ДОЛЖНОСТЕЙ.	Классъ должности и разрядъ по мундиру.	Разрядъ пенсіи.
моводителя . .	X	VIII	Кассиръ и бухгалтеръ . . .	IX	VII
2) По прочимъ больницамъ.			*Б. По заведеніямъ въ другихъ городахъ и уѣздахъ.*		
Смотритель. . .	VIII	VI	Смотритель онъ же и экономъ .	X	VIII
Экономъ . . .	IX	VII			
Письмоводитель.	IX	VII			

III. РОСПИСАНІЕ

медицинскихъ и фармацевтическихъ чиновъ при больницахъ

НАИМЕНОВАНІЕ ЧИНОВЪ.	Классъ должности и разрядъ по мундиру.	НАИМЕНОВАНІЕ ЧИНОВЪ.	Классъ должности и разрядъ по мундиру.
А. По больницамъ, въ г. Варшавѣ находящимся.		Младшій ординаторъ.	VIII
1) По больницѣ младенца Іисуса.		Фармацевтъ, завѣдывающій аптекою. . .	VIII
Главный докторъ . .	V	Помощникъ его . . .	IX
Старшій ординаторъ-помощникъ главнаго доктора.	VI	**3) По больницѣ Св. Лазаря.**	
Старшій ординаторъ .	VII	Старшій докторъ . .	VI
Младшій ординаторъ .	VIII	Старшій ординаторъ .	VII
Фармацевтъ, завѣдывающій аптекою. . .	VIII	Младшій ординаторъ .	VIII
Помощникъ его . .	IX	Фармацевтъ, завѣдывающій аптекою. . .	VIII
2) По еврейской больницѣ.		**4) По больницамъ: Св. Духа и Св. Роха.**	
Старшій докторъ . .	VI	Старшій врачъ. . .	VII
Старшій ординаторъ, онъ же помощникъ старшаго доктора . .	VII	Старшій ординаторъ .	VII
		Младшій ординаторъ. .	VIII
		5) По евангелической больницѣ.	
		Старшій врачъ . . .	VII

Digitized by Google

WYMIENIENIE URZĘDU.	Klassa urzędu oraz munduru	Klassa pensji	WYMIENIENIE URZĘDU.	Klassa urzędu oraz munduru	Klassa pensji
tarza. . . .	X	VIII	Kassjer i buchalter.	IX	VII
2. Inne szpitale.			*B. Zakłady w innych miastach i w powiatach.*		
Nadzorca. . .	VIII	VI	Nadzorca i zarazem ekonom. .	X	VIII
Ekonom. . .	IX	VII			
Sekretarz . .	IX	VII			

III. KLASSYFIKACJA

urzędów lekarskich i farmaceutycznych przy szpitalach.

WYMIENIENIE URZĘDU.	Klassa urzędu oraz munduru	WYMIENIENIE URZĘDU.	Klassa urzędu oraz munduru
A. Szpitale, istniejące w m. Warszawie.		Młodszy lekarz ordyn.	VIII
1) Szpital dzieciątka Jezus.		Farmaceuta, zawiadujący apteką.	VIII
Doktor naczelny . .	V	Pomocnik tegoż. . .	IX
Starszy lekarz ordynujący, pomocnik doktora naczelnego	VI	**3) Szpital ś. Łazarza.**	
Star. lekarz ordynujący.	VII	Starszy doktor . . .	VI
Młodszy lekarz ordyn.	VIII	Starszy lekarz ordyn.	VII
Farmaceuta zawiadujący apteką.	VIII	Młodszy lekarz ordyn.	VIII
Pomocnik tegoż. . . .	IX	Farmaceuta, zawiadujący apteką	VIII
2) Szpital starozakonnych.		**4) Szpitale ś. Ducha i ś. Rocha.**	
Starszy doktor. . . .	VII	Starszy lekarz szpitala.	VII
Starszy lekarz ordynujący i zarazem pomocnik starszego doktora (lekarza naczelnego).	VII	Starszy lekarz ordyn.	VII
		Młodszy. lekarz ordyn.	VIII
		5) Szpital ewangelicki.	
		Starszy lekarz. . .	VIII

Digitized by Google

НАИМЕНОВАНІЕ ЧИНОВЪ	Классъ должности и разрядъ по мундиру.	НАИМЕНОВАНІЕ ЧИНОВЪ.	Классъ должности и разрядъ по мундиру.
Ординаторъ	VIII	**2) По больницамъ на 50 и свыше кроватей.**	
Б. По больницамъ въ другихъ городахъ и уѣздахъ.		Врачъ	VII
1) По больницамъ не свыше 50 кроватей.			
Врачъ	VIII		

Примѣчаніе. Пенсіи медицинскимъ и фармацевтическимъ чинамъ назначаются по медицинскому положенію, а тѣ изъ сихъ чиновъ, которые участвуютъ въ эмеритальной складкѣ, пользуются эмеритальною пенсіею.

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ.*

Digitized by Google

WYMIENIENIE URZĘDÓW.	Klassa urzędu oraz munduru	WYMIENIENIE URZĘDÓW.	Klassa urzędu oraz munduru
Lekarz ordynujący. .	VIII	2) **Szpitale na 50 i więcej łóżek.**	-
B. Szpitale w innych miastach i powiatach.		Lekarz	VII
1) **Szpitale najwyżej na 50 łóżek.**			
Lekarz	VIII		

Uwaga. Pensje dla urzędników lekarskich i farmaceutycznych, wyznaczone zostają podług ustawy lekarskiej, ci zaś z pomiędzy nich którzy opłacają składkę emerytalną, korzystają z prawa do pensji emerytalnej.

Podpisał: Prezydujący w komitecie do spraw królestwa polskiego, *książe Paweł Gagaryn.*

Digitized by Google

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„Быть по сему“.

Высочайшее утвержденіе послѣдовало въ Варшавѣ 19 іюня 1870 г.

ПРАВИЛА

о содержаніи земскихъ дорогъ въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой.

1. Содержимыя на счетъ земскихъ средствъ въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой, сухопутныя сообщенія, раздѣляются на 3 разряда:

а) большіе губернскіе тракты, проходящіе чрезъ нѣсколько губерній и соединяющіеся съ желѣзными дорогами или большими государственными трактами;

б) побочныя, грунтовыя дороги или уѣздныя, пролегающія чрезъ цѣлые уѣзды и примыкающія къ большимъ трактамъ;

в) проселочныя и полевыя дороги

Согласно сему дѣленію составляется по каждой губерніи дорожная карта, съ обозначеніемъ дорогъ, отнесенныхъ къ двумъ первымъ разрядамъ.

2. Раздѣленіе дорогъ на разряды, а равно перечисленіе впослѣдствіи дорогъ 1-го и 2-го разряда изъ одного разряда въ другой, утверждается министромъ внутреннихъ дѣлъ; перечисленіе же дорогъ изъ 3-го разряда во 2-й и обратно производится губернскимъ правленіемъ.

3. Для содержанія земскихъ дорогъ 1-го разряда или губернскихъ, какъ шосейныхъ, такъ и грунтовыхъ, съ находящимися на оныхъ мостами и плотинами, а равно для дальнѣйшей передѣлки губернскихъ грунтовыхъ дорогъ въ шосейныя, установляется, въ замѣнъ натуральной повинности, то есть двухдневнаго весеннаго шарварка, общій по каждой губерніи денежный сборъ подъ названіемъ губернскаго земскаго дорожнаго сбора.

4. Лежавшая доселѣ на владѣльцахъ имѣній обязанность со-

Digitized by Google

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„*Быть по сему*".

Najwyższe zatwierdzenie nastąpiło w Warszawie d. 19 czerwca 1870 r.

PRZEPISY

o utrzymywaniu dróg ziemskich w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej.

1. Utrzymywane siłami miejscowemi w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej, kommunikacje lądowe, dzielą się na 3 rzędy:

a) trakty główne gubernijalne, przechodzące przez kilka gubernij i łączące się z drogami żelaznemi albo też głównemi traktami państwowemi;

b) drogi boczne zwyczajne, czyli powiatowe, ciągnące się przez całe powiaty i dotykające traktów głównych;

c) drogi wiejskie i polne.

Stosownie do tego podziału sporządza się mappa każdej gubernji, z oznaczeniem dróg, zaliczonych do 2-ch pierwszych rzędów.

2. Podział dróg na rzędy, jak niemniej następne przeniesienie dróg dwóch pierwszych rzędów z jednego rzędu do drugiego, zatwierdza minister spraw wewnętrznych; przeniesienie zaś dróg z 3-go rzędu do 2 go i na odwrót, dokonywa się przez rząd gubernijalny.

3. Dla utrzymania dróg ziemskich 1-go rzędu czyli gubernijalnych, tak bitych jako i zwyczajnych, ze znajdującemi się na nich mostami i groblami, jak również dla dalszego przerabiania dróg gubernijalnych gruntowych na drogi bite, ustanawia się w zamian powinności w naturze, t. j. szarwarku dwudniowego wiosennego, ogólną w każdej gubernji opłatę pieniężną pod nazwiskiem: ziemska składka drogowa gubernijalna.

4. Ciążący dotychczas na właścicielach dóbr obowiązek utrzy-

Digitized by Google

держать своимъ иждивеніемъ на означенныхъ дорогахъ нетарифные мосты и плотины, прекращается.

5. Земскій дорожный сборъ опредѣляется: съ сельскихъ обывателей въ размѣрѣ 15% взимаемыхъ съ нихъ основнаго поземельнаго налога и подымной подати, а съ городскихъ обывателей въ размѣрѣ 15% съ уплачиваемыхъ ими въ казну основной подымной подати и контингенса ливерунковаго.

Примѣчаніе 1-ое. Обыватели города Варшавы, впредь до новаго о томъ постановленія, оставляются безъ обложенія дорожнымъ сборомъ.

Примѣчаніе 2-ое. Въ случаѣ замѣны контингенса ливерунковаго поземельнымъ налогомъ, дорожный сборъ по городамъ будетъ взиматься сообразно подымной подати и поземельному налогу.

6. Дорожный сборъ причисляется къ числу спеціальныхъ средствъ каждой губерніи и находится въ непосредственномъ завѣдываніи губернскихъ правленій.

Примѣчаніе. Постановленія пункта *з* отдѣленія IV статьи 34-й и пункта *о* статьи 106-й Высочайше утвержденнаго 19-о (31) декабря 1866 г. положенія о губернскомъ и уѣздномъ управленіи, на основаніи которыхъ утвержденіе смѣтъ на сумму до 150 руб. по ремонту земскихъ дорогъ 1-го разряда и по постройкѣ шосейныхъ трактовъ того же разряда предоставлено уѣздному управленію, а свыше 150 руб. губернскому правленію, остаются въ своей силѣ.

7. Суммы дорожнаго сбора подлежатъ контролю на основаніи общихъ счетныхъ правилъ.

8. Въ концѣ каждаго года губернскія правленія дѣлаютъ расчетъ, какая именно сумма дорожнаго сбора должна поступить въ теченіи будущаго года съ дворскихъ имѣній, селеній, посадовъ и городовъ, по каждому порознь уѣзду, и таковой расчетъ, сообщаютъ въ подлежащія уѣздныя управленія. Затѣмъ уѣздныя управленія исчисляютъ, сколько именно причитается дорожнаго сбора съ каждаго изъ находящихся въ уѣздѣ селеній, посадовъ, дворскихъ имѣній и городовъ. Означенный расчетъ уѣздныя управленія сообщаютъ въ мѣстныя казначейства для взиманія, согласно оному, дорожнаго сбора. Сумма сбора, причитающаяся съ каждаго селенія, посада и города, распредѣляется между жителями оныхъ, на основаніи ст. 5-й, подлежащими гминными управленіями и магистратами.

9. Дорожный сборъ взимается на основаніи правилъ, установленныхъ для окладныхъ налоговъ, и вносится въ мѣстныя ка-

Digitized by Google

mywania własnym kosztem na wspomnionych drogach mostów i grobel nie taryfowych, znosi się.

5. Ziemska składka drogowa oznacza się: od obywateli wiejskich w stosunku 15% uiszczanego przez nich głównego podatku gruntowego i podatku podymnego, a od obywateli miejskich, w stosunku 15% opłacanego przez nich do skarbu, głównego podatku podymnego i kontyngensu liwerunkowego.

Uwaga 1. Obywatele miasta Warszawy, do czasu nowego w tym względzie postanowienia, zwalniają się od obciążenia składką drogową.

Uwaga 2. W razie zastąpienia kontyngensu liwerunkowego podatkiem gruntowym, składka drogowa w miastach pobieraną będzie odpowiednio do podatku podymnego i podatku gruntowego.

6. Składka drogowa zalicza się do liczby specjalnych środków każdej gubernji i zostaje pod bezpośredniem zawiadywaniem rządów gubernijalnych.

Uwaga. Przepisy punktu z działu IV-go art. 34 i punktu o art. 106 Najwyżej zatwierdzonej dnia 19 (31) grudnia 1866 r. ustawy o zarządzie gubernijalnym i powiatowym, z mocy których zatwierdzenie anszlagów do summy rs. 150 na naprawę dróg ziemskich 1-go rzędu i na budowę traktów bitych tegoż rzędu, należy do attrybucji zarządu powiatowego, a w summie wyższej nad 150 rubli, do attrybucji rządu gubernijalnego, pozostają w swej mocy.

7. Summy składki drogowej podlegają kontrolli na zasadzie ogólnych przepisów o rachunkowości.

8. W końcu każdego roku rządy gubernijalne sporządzają wyrachowania, jaka mianowicie summa składki drogowej powinna wpłynąć w ciągu roku przyszłego z dóbr dworskich, wsi, osad i miast, osobno z każdego powiatu, i takowe wyrachowania kommunikują właściwym zarządom powiatowym. Następnie zarządy powiatowe obliczają, ile mianowicie przypada składki drogowej na każdą ze znajdujących się w powiecie wieś, osadę, tudzież na każde dobra dworskie i miasto. Wyrachowanie takowe, zarządy powiatowe przesyłają do miejscowych kass, dla poboru podług niego składki drogowej. Summa opłaty, przynależnej z każdej wsi, osady i miasta, rozkłada się pomiędzy ich mieszkańców, stosownie do art. 5-go, przez właściwe urzędy gminne i magistraty.

9. Składka drogowa pobiera się na zasadzie przepisów, ustanowionych dla podatków stałych i wnosi się do miejscowej kassy jedno-

Digitized by Google

значейства одновременно съ тѣми податями, которыя приняты въ основаніе его раскладки и соразмѣрно ихъ количеству, то есть 15%.

10. Попеченіе объ исправномъ содержаніи земскихъ дорогъ 1-го разряда лежитъ на обязанности уѣздныхъ начальниковъ, подъ наблюденіемъ губернаторовъ.

11. Земскія дороги 2-го разряда или уѣздныя, содержатся на счетъ, такъ называемой, гминной повинности.

12. Раскладка между жителями гмины дорожной повинности по содержанію дорогъ 2-го разряда, какъ натуральной, такъ и денежной, а равно установленіе очереди и порядка отбыванія этой повинности въ натурѣ, предоставляется, въ сообразность статей 16, 24, 26 Высочайшаго указа 19 го февраля 1864 г. объ устройствѣ сельскихъ гминъ, гминнымъ сходамъ, при чемъ гминнымъ сходамъ предоставляется, буде пожелаютъ, замѣнять натуральную повинность денежною.

13. На земляхъ городскихъ содержаніе земскихъ дорогъ 2-о разряда принадлежитъ къ обязанностямъ городскихъ обществъ.

14. Наблюденіе за правильнымъ отбываніемъ сельскими обывателями дорожной гминной повинности въ натурѣ и самый нарядъ таковой повинности возлагаются на гминнаго войта, который обязанъ имѣть для сего особую шнуровую книгу и отмѣчать въ ней кто и когда отбылъ свою повинность.

15. Жалобы на распоряженія гминныхъ сходовъ по распредѣленію дорожной гминной повинности разсматриваются и рѣшаются коммисарами по крестьянскимъ дѣламъ въ 1-й и коммисіями по крестьянскимъ дѣламъ во 2-й инстанціи.

16. Если на дорогахъ, причисленныхъ ко 2-му разряду, существуютъ такіе мосты, постройка или исправленіе которыхъ обходится въ теченіе года болѣе 400 руб., то гминамъ, на земляхъ которыхъ находятся подобные мосты, выдается, по опредѣленію подлежащаго губернскаго правленія, денежное пособіе изъ суммъ губернскаго дорожнаго сбора.

Примѣчаніе. Тарифные мосты, существующіе на дорогахъ 1 и 2 разряда, оставляются, впредь до новаго о томъ постановленія, на иждивеніи пользующихся тарифнымъ сборомъ.

17. Надзоръ за исправнымъ содержаніемъ земскихъ дорогъ 2г-о разряда возлагается на гминныхъ войтовъ и бургомистровъ, подъ общимъ наблюденіемъ уѣздныхъ начальниковъ.

18. Земскія дороги 3-го разряда, то есть проселочныя и полевыя, содержатся на счетъ сельскихъ обществъ или владѣльцевъ, чрезъ земли которыхъ онѣ проходятъ.

Digitized by Google

cześnie z podatkami, przyjętemi za zasadę do jej rozkładu i odpowiednio do wysokości tych podatków, t. j. po 15%.

10. Staranie o należyte utrzymanie dróg ziemskich 1-go rzędu, jest obowiązkiem naczelników powiatowych pod nadzorem gubernatorów.

11. Drogi ziemskie 2-go rzędu czyli powiatowe, utrzymywane być mają za pomocą tak zwanej powinności gminnej.

12. Rozkład pomiędzy mieszkańców gminy powinności drogowej na utrzymanie dróg 2 go rzędu, tak w naturze jako i w pieniądzach, tudzież ustanowienie kolei i porządku odbywania tej powinności w naturze, pozostawia się w myśl art 16, 24 i 26 Najwyższego ukazu z dnia 19 lutego 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich, zebraniom gminnym; przy czem zebrania gminne mogą, jeżeli zechcą, zamieniać powinności w naturze na pieniądze.

13. Na gruntach miejskich utrzymanie dróg ziemskich 2-go rzędu jest obowiązkiem miasta.

14. Dozór nad regularnem odbywaniem przez obywateli wiejskich gminnej powinności drogowej w naturze i sam nakaz takowej powinności, wkładają się na wójta gminy, który winien prowadzić do tego osobną sznurową księgę i w niej zapisywać kto i kiedy odbył swoją powinność.

15. Skargi na rozporządzenia zebrań gminnych, dotyczące rozkładu powinności drogowej gminnej, rozpoznawane i decydowane być mają przez kommissarzy do spraw włościańskich w 1-ej i przez kommissje spraw włościańskich w 2-ej instancji.

16. Jeżeli na drogach, zaliczonych do drugiego rzędu, istnieją takie mosty, budowa lub naprawa których kosztuje w ciągu roku więcej jak rs. 400, w takim razie gminom na gruntach, w których znajdują się podobne mosty, udziela się podług oznaczenia właściwego rządu gubernijalnego, zasiłek pieniężny z funduszu składki drogowej gubernijalnej.

Uwaga. Mosty taryfowe, istniejące na drogach 1-go i 2-go rzędu, mają być i nadal, aż do czasu nowego o tem postanowienia, utrzymywane kosztem korzystających z dochodu taryfowego.

17. Dozór nad należytem utrzymaniem dróg ziemskich 2-go rzędu, wkłąda się na wójtów gmin i burmistrzów pod ogólnym nadzorem naczelników powiatów.

18. Drogi ziemskie 3-go rzędu, t. j. drogi wiejskie i polne, utrzymywane być winny kosztem gromad wiejskich albo właścicieli, przez których grunta przechodzą.

Digitized by Google

19. Дорожные комитеты, гдѣ таковые существуютъ, упраздняются, а вмѣсто сего предоставляется уѣзднымъ начальникамъ приглашать въ уѣздныя управленія, при распредѣленіи дорогъ на разряды, а также въ случаѣ надобности и для совѣщаній при обсужденіи другихъ дѣлъ, касающихся дорожной повинности, отъ 2-хъ до 3-хъ мѣстныхъ обывателей и столько же гминныхъ войтовъ, извѣстныхъ своею опытностію и знаніемъ мѣстныхъ условій, по предварительномъ представленіи о таковыхъ лицахъ на утвержденіе губернаторовъ.

20. Всѣ изданныя доселѣ относительно шарварковой или дорожной повинности постановленія отмѣняются во всемъ, въ чемъ они не согласны съ настоящими правилами.

21. Настоящія правила вводятся въ дѣйствіе на три года. Министру внутреннихъ дѣлъ предоставляется ко времени истеченія означеннаго срока представить на утвержденіе, въ установленномъ порядкѣ, о тѣхъ измѣненіяхъ въ сихъ правилахъ, какія, по указаніямъ опыта, окажутся нужными.

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго, *князь Павелъ Гагаринъ.*

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 года.

Digitized by Google

19. Komitety drogowe, gdzie takowe istnieją, znoszą się, a natomiast dozwala się naczelnikom powiatów wzywać do zarządów powiatowych, przy podziale dróg na rzędy, a w razie potrzeby i do narady nad innemi przedmiotami, dotyczącemi powinności drogowej, od 2-ch do 3-ch miejscowych obywateli i tyluż wójtów gmin, znanych z doświadczenia i znajomości warunków miejscowych, za poprzedniem przedstawieniem tych osób do zatwierdzenia gubernatora.

20. Wszystkie dotychczas wydane postanowienia co do powinności szarwarkowej czyli drogowej, uchylają się w tem wszystkiem, w czem nie są zgodne z niniejszemi przepisami.

21. Przepisy niniejsze wprowadzają się w wykonanie na trzy lata. Minister spraw wewnętrznych przed upływem tego terminu przedstawić ma do zatwierdzenia, w ustanowionym porządku, takie zmiany w niniejszych przepisach, jakie podług wskazówek doświadczenia okażą się potrzebnemi.

Podpisał: Prezydujący w komitecie do spraw królestwa polskiego, *książe Paweł Gagaryn*.

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали* рапортъ управляющаго министерствомъ финансовъ, отъ 2 го іюля 1870 года за № 7142-мъ, слѣдующаго содержанія: Комитетъ по дѣламъ царства польскаго, въ засѣданіи 12-го мая 1870 г. разсмотрѣвъ: 1) постановленіе учредительнаго въ царствѣ польскомъ комитета, изложенное въ журналѣ онаго 16 (28) мая 1869 г. (ст. 2,620) о порядкѣ завѣдыванія дѣлами сберегательныхъ кассъ сего царства, и 2) отзывъ министра финансовъ по сему дѣлу, полагалъ: городскія сберегательныя кассы въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой, изъять изъ вѣдѣнія страховаго управленія и передать въ вѣдѣніе министерства финансовъ, съ тѣмъ, чтобы дѣла сихъ кассъ, на основаніи дѣйствующихъ донынѣ постановленій, вѣдались подъ надзоромъ и руководствомъ мѣстныхъ казенныхъ палатъ, въ Варшавѣ—городскимъ магистратомъ, а въ прочихъ городахъ - наблюдательными совѣтами кассъ. ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ въ 30 день мая 1870 г. положеніе комитета по дѣламъ царства польскаго Высочайше соизволилъ утвердить. О таковомъ Высочайшемъ повелѣніи онъ управляющій министерствомъ финансовъ, доноситъ правительствующему сенату. *Приказали*: объ изъясненномъ Высочайшемъ повелѣніи, для свѣдѣнія и должнаго, до кого касаться будетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество намѣстника кавказскаго, намѣстника въ царствѣ польскомъ, министровъ и главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ—указами, а другихъ—чрезъ передачу къ дѣламъ оберъ-прокурора 1-го департамента правительствующаго сената копій съ опредѣленія сената; равно послать указы: учредительному въ царствѣ польскомъ комитету, губернаторамъ, губернскимъ правленіямъ и казеннымъ палатамъ 10-ти губерній царства польскаго; въ святѣйшій же правительствующій синодъ, во всѣ департаменты правительствующаго сената и общія оныхъ собранія сообщить вѣдѣнія, а въ департаментъ министерства юстиціи—копію съ опредѣленія, и припечатать въ установленномъ порядкѣ, для чего конторѣ сенатской типографіи дать извѣстіе.

Іюля 21 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 года.

Digitized by Google

Ú K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji,

z rządzącego senatu

DO KOMITETU URZĄDZAJĄCEGO W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, senat rządzący *słuchał:* raportu zarządzającego ministerstwem skarbu z dnia 2 lipca 1870 r. № 7142, następującej osnowy: Komitet do spraw królestwa polskiego, na posiedzeniu 12 maja 1870 r. rozpoznawszy: 1) postanowienie komitetu urządzającego w królestwie polskiem, zawarte w jego protokule z dnia 16 (28) maja 1869 r. (poz. 2,620) o porządku zawiadywania czynnościami kass oszczędności tegoż królestwa, i 2) odezwę ministra skarbu w tym przedmiocie, uchwalił: kassy oszczędności wiejskie w gubernijach warszawskiej, kaliskiej, kieleckiej łomżyńskiej, lubelskiej petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej, wyłączyć z pod władzy zarządu ubezpieczeń i przenieść pod zarząd ministerstwa skarbu, z tem, ażeby czynności tych kass, na zasadzie przepisów dotychczas obowiązujących, zostając pod nadzorem i kierunkiem miejscowych izb skarbowych, podlegały zawiadywaniu: w Warszawie magistratu miasta, a w innych miastach rad nadzorczych kass. NAJJAŚNIEJSZY PAN w d. 30 maja 1870 r. uchwałę komitetu do spraw królestwa polskiego Najwyżej zatwierdzić raczył. O takowym Najwyższym rozkazie, zarządzający ministerstwem skarbu donosi rządzącemu senatowi. *Polecił:* o pomienionym Najwyższym razkazie, dla wiadomości i należytego, w czem kogo dotycze wykonania, zawiadomić Jego Cesarską Wysokość namiestnika Kaukazu, namiestnika w królestwie polskiem, ministrów i głównie zarządzających osobnemi wydziałami, jednych przez ukazy, a drugich przez złożenie do akt naczelnego prokuratora 1-go departamentu rządzącego senatu kopji decyzji senatu; również posłać ukazy: komitetowi urządzającemu w królestwie polskiem, gubernatorom i rządom gubernijalnym i izbom skarbowym 10-ciu gubernij królestwa polskiego; najświętszemu zaś rządzącemu synodowi, wszystkim departamentom rządzącego senatu i ogólnemu ich zebraniu zakommunikować odpisy, a departamentowi ministerstwa sprawiedliwości kopję decyzji, i wydrukować według ustanowionego porządkiu i w tym celu udzielić wiadomość kantorowi drukarni senatu.

Dnia 21 lipca 1870 roku.
Oryginał za właściwemi podpisami.

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*
Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали* рапортъ управляющаго министерствомъ внутреннихъ дѣлъ, отъ 20-го іюля 1870 года, за № 2040, слѣдующаго содержанія: ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ Высочайше повелѣть соизволилъ: не дозволять русскимъ подданнымъ вступать волонтерами въ службу воюющихъ въ настоящее время державъ, такъ какъ подобное дозволеніе было бы нарушеніемъ принятой Его Величествомъ твердой рѣшимости соблюдать строгій нейтралитетъ при настоящемъ столкновеніи Франціи съ Пруссіею. О таковой Высочайшей водѣ, сообщенной управляющимъ министерствомъ иностранныхъ дѣлъ для руководства и для объявленія объ оной во всеобщее свѣдѣніе, онъ, управляющій министерствомъ внутреннихъ дѣлъ, доноситъ правительствующему сенату, присовокупляя, что означенное Высочайшее повелѣніе опубликовано въ № 153 правительственнаго вѣстника. *Приказали*: объ изъясненномъ Высочайшемъ повелѣніи, для повсемѣстнаго обнародованія, увѣдомить Его Императорское Высочество намѣстника кавказскаго, намѣстника въ царствѣ польскомъ, министровъ и главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ—указами, а другихъ—чрезъ передачу къ дѣламъ оберъ-прокурора 1-го департамента правительствующаго сената копій съ опредѣленія сената; равно послать указы: учредительному въ царствѣ польскомъ комитету, всѣмъ генералъ-губернаторамъ, военнымъ губернаторамъ, губернаторамъ и губернскимъ, войсковымъ и областнымъ правленіямъ; въ святѣйшій же правительствующій сѵнодъ, во всѣ департаменты правительствующаго сената и общія оныхъ собранія сообщить вѣдѣнія, а въ департаментъ министерства юстиціи—копію съ опредѣленія, и припечатать въ установленномъ порядкѣ, для чего конторѣ сенатской типографіи дать извѣстіе.

Іюля 28 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 г.

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji,

z rządzącego senatu,

DO KOMITETU URZĄDZAJĄCEGO W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, senat rządzący *słuchał* raportu zarządzającego ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 20 lipca 1870 roku za № 2040, następującej osnowy: NAJJAŚNIEJSZY PAN Najwyżej rozkazać raczył niedozwalać poddanym ruskim wstępować na ochotników do służby państw obecnie wojnę prowadzących, gdzie podobne dozwolenie byłoby naruszeniem przyjętego przez Jego Cesarską Mość postanowienia przestrzegania ścisłej neutralności przy teraźniejszem starciu Francji z Prussami. O takowej Najwyższej woli, zakommunikowanej przez zarządzającego ministerstwem spraw zagranicznych, celem stosowania się i podania o tem do powszechnej wiadomości, zarządzający ministerstwem spraw wewnętrznych donosi senatowi rządzącemu, z nadmienieniem, że wzmiankowany Najwyższy rozkaz ogłoszonym został w gońcu urzędowym w № 153. *Polecił*: o powyższym Najwyższym rozkazie, celem podania go wszędzie do powszechnej wiadomości, uwiadomić Jego Cesarską Wysokość namiestnika Kaukazu, namiestnika w królestwie polskiem, ministrów i głównie zarządzających osobnemi wydziałami, jednych przez ukazy, a drugich przez złożenie do akt naczelnego prokuratora I-go departamentu rządzącego senatu kopij decyzji senatu; również posłać ukazy: komitetowi urządzającemu w królestwie polskiem, wszystkim generał-gubernatorom, gubernatorom wojennym, gubernatorom i gubernijalnym wojskowym i okręgowym zarządom; najświętszemu zaś rządzącemu synodowi, wszystkim departamentom rządzącego senatu i ogólnemu ich zebraniu zakommunikować odpisy, a departamentowi ministerstwa sprawiedliwości kopję decyzji i wydrukować według ustanowionego porządku, i w tym celu udzielić wiadomość kantorowi drukarni senatu.

Dnia 28 lipca 1870 roku.

Oryginał za właściwemi podpisami.

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 roku.

Digitized by Google

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ КОММИСІЯ ЮСТИЦИИ.

Во исполненіе предписанія его сіятельства генералъ-фельдмаршала графа намѣстника царства, отъ 23 іюня (5 іюля) с. г. № 13,282., *публикуетъ* въ дневникѣ законовъ *декларацію* къ трактату о торговлѣ и мореплаваніи, заключенному 2 (14) іюня 1857 г. между Россіею и Франціею.

Варшава, 19 (31) іюля 1870.

Digitized by Google

KOMMISSJA RZĄDOWA
SPRAWIEDLIWOŚCI.

W wykonaniu polecenia JW. jenerał-feldmarszałka hrabiego namiestnika królestwa, z dnia 23 czerwca (5 lipca) r. b. № 13,282, *ogłasza* w dzienniku praw *deklarację* do traktatu o handlu i żegludze, zawartego dnia 2 (14) czerwca 1857 r. między Rossją i Francją.

Warszawa, dnia 19 (31) lipca 1870 r.

Dyrektor główny prezydujący, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji *Wł. Holewiński.*

Digitized by Google

ДЕКЛАРАЦІЯ.

Вслѣдствіе желанія правительства Его Величества Императора Россійскаго и правительства Его Величества Императора Французовъ чрезъ распространеніе огражденій, истекающихъ изъ постановленій ст. 22 трактата о торговлѣ и мореплаваніи, заключеннаго 2 (14) іюня 1857 г., доставить полную и дѣйствительную охрану мануфактурной промышленности подданныхъ обоихъ государствъ, нижеподписавшіеся, будучи къ сему надлежащимъ порядкомъ уполномочены, условились о нижеслѣдующихъ статьяхъ:

Ст. 1. Выпускъ въ продажу или въ обращеніе произведеній снабженныхъ русскими или французскими фабричными клеймами, поддѣланными въ какой бы то ни было странѣ за границею, будетъ почитаться за обманное дѣйствіе, запрещенное въ предѣлахъ обоихъ государствъ, и виновные въ ономъ будутъ подлежать: въ Россіи наказаніямъ, опредѣленнымъ статьями 173—176 и 181 устава о наказаніяхъ налагаемыхъ мировыми судьями, и статьями 1665—1669 и 1671—1675 уложенія о наказаніяхъ (изданія 1866 года), — а во Франціи наказаніямъ, опредѣленнымъ въ законѣ 23 іюня 1857 г.

Онъ можетъ служить основаніемъ иску объ убыткахъ въ судебныхъ установленіяхъ и по законамъ той страны, въ которой это обманное дѣйствіе обнаружилось; каковой искъ пострадавшее отъ этого дѣйствія лицо будетъ имѣть законное право простирать къ лицамъ въ томъ дѣйствіи виновнымъ.

Ст. 2. Подданные одного изъ двухъ договаривающихся государствъ, желающіе оградить себѣ въ другомъ государствѣ, право собственности на свои фабричныя клейма, обязаны будутъ представлять эти клейма исключительно: русскія фабричныя клейма въ Парижѣ, въ канцелярію коммерческаго суда департамента Сены, а французскія въ С.-Петербургѣ, въ департаментъ торговли и мануфактуръ.

Ст. 3. Настоящія статьи, подлежащія немедленному приведенію въ исполненіе, будутъ считаться входящими неразрывно въ составъ трактата 2 (14) іюня 1857 года, и будутъ имѣть равную силу и оставаться въ дѣйствіи на одинаковое время со сказаннымъ трактатомъ.

Въ удостовѣреніе чего, нижеподписавшіеся составили настоящую декларацію и приложили къ оной печати своихъ гербовъ.

Учинено въ двухъ экземплярахъ въ С.-Петербургѣ, 6 (18) мая 1870 года.

(Подписано:) *Горчаковъ.* (Подписано:) Генералъ *Флери.*

(М. П.) (М. П.)

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 года.

Digitized by Google

DEKLARACJA

W skutek życzenia rządu NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA Rossyjskiego i rządu Najjaśniejszego Cesarza Francuzów, aby przez rozszerzenie ścieśnień, wypływających z przepisu artykułu 22 go, traktatu o handlu i żegludze, zawartego dnia 2 (14) czerwca 1857 r., zapewnić zupełną i skuteczną opiekę przemysłowi rękodzielniczemu poddanych obydwóch państw, niżej podpisani, będąc ku temu w drodze właściwej upoważnieni, umówili się o artykuły następujące:

Art. 1. Wypuszczenie na przedaż lub w obieg wyrobów, opatrzonych ruskiemi lub francuzkiemi stemplami fabrycznemi, sfałszowanemi w którym bądź kraju za granicą, uważanem będzie za oszustwo, zab ronione w granicach obudwóch państw i winni takowego ulegną: w Rossji, karom, postanowionym w artykułach 173—176 i 181 ustawy o karach, wyrzekanych przez sędziów pokoju i w artykułach 1665 — 1669 i 1671—1675 kodeksu karnego (wydania z r. 1866); zaś we Francji, karom, postanowionym w prawie z dnia 23-go czerwca 1857 r.

Czyn takowy służyć może za podstawę do poszukiwania szkód w sądach i podług praw tego kraju, w którym oszustwo wykryte zostało; osoby zaś poszkodowane, będą w prawie poszukiwanie swe rozciągać do osób winnych rzeczonego czynu.

Art. 2. Poddani z dwóch umawiających się państw, pragnący zapewnić sobie w innem państwie prawo własności co do swoich stempli fabrycznych, obowiązani są przedstawiać takowe stemple wyłącznie: ruskie stemple fabryczne, w Paryżu, w kancellarji sądu handlowego departamentu Sekwany, a francuzkie w St.-Petersburgu, w departamencie handlu i przemysłu.

Art. 3. Niniejsze artykuły, mające być wprowadzonemi w wykonanie bezzwłocznie, uważane będą, jako wchodzące nieodłącznie do traktatu z dnia 2 (14) czerwca 1857 roku, i będą stanowić z nim jednakową moc obowiązującą, przez czas tegoż traktatu.

W dowód czego, niżej podpisani zredagowali niniejszą deklarację i położyli na niej pieczęcie swoich herbów.

Zdziałano w 2-ch egzemplarzach w St.-Petersburgu 6 (18) maja 1870 r.

(Podpisano) *Gorczaków.* (M. P.)

(Podpisano) Generał *Fleury.* (M. P.)

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) sierpnia 1870 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

МИНИСТРУ ФИНАНСОВЪ.

По именному Его Императорскаго Величества Высочайшему указу, данному правительствующему сенату іюня въ 27 день за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, въ которомъ изображено: „указомъ, даннымъ въ 14 день марта 1838 г. въ Бозѣ почивающій родитель Нашъ пожаловалъ генералъ-лейтенанту Шабельскому, радомской губерніи и уѣзда, имѣніе Ясенецъ и Бѣлобржеги, съ принадлежавшими къ оному фольварками, селеніями и прочими угодьями и оброчными статьями, за уравненіемъ чистаго годоваго дохода до 2,250 руб. Нынѣ принимая во вниманіе, что съ упраздненіемъ крестьянскихъ повинностей на основаніи Нашего указа 19 февраля (2 марта) 1864 г. объ устройствѣ крестьянъ въ царствѣ польскомъ, доходъ съ пожалованнаго имѣнія не соотвѣтствуетъ первоначальному окладу онаго, и въ слѣдствіе сего, желая оказать пособіе, въ видѣ особой Нашей милости, владѣльцу маіората Ясенецъ и Бѣлобр; еги, Мы, по представленію министра финансовъ, въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго разсмотрѣнному, повелѣваемъ:

Ст. 1. Согласно положенію 4 (16) октября 1835 г. объ устройствѣ имѣній, поступающихъ въ частную собственность по Всемилостивѣйшему пожалованію, отвести владѣльцу означеннаго маіората, генералу отъ кавалеріи Ивану Шабельскому, въ вѣчное и потомственное владѣніе, радомской губерніи, илжецкаго уѣзда, фольваркъ Кіянка, со всѣми правами и угодьями, коими нынѣ пользуется казна.

Ст. 2. Вступая въ права полной собственности, владѣлецъ подвергается тѣмъ ограниченіямъ, какія по актамъ совершеннымъ по установленной закономъ формѣ будутъ внесены въ новую ипотечную книгу для жалуемаго фольварка.

Ст. 3. Владѣлецъ пожалованнаго фольварка обязанъ нести всѣ подати и повинности, какъ нынѣ на жалуемомъ фольваркѣ лежащія, такъ и тѣ, кои впредь будутъ установлены.

Digitized by Google

Ст. 4. Земля, нынѣ занятая конюжами, паробками или другими сельскими работниками, должна быть предоставлена имъ въ собственность на основаніи существующихъ постановленій.

Ст. 5. Все въ жалуемомъ фольваркѣ находящееся, какъ то: посѣвы, строенія и прочее принадлежащее казнѣ, переходитъ въ собственность, владѣльца на основаніи 30 статьи вышеприведеннаго положенія.

Ст. 6. Въ случаѣ неисправности владѣльца въ исполненіи возлагаемыхъ на него казною платежей, повинностей и другихъ обязанностей, которыя будутъ опредѣлены особо, пожалованный фольваркъ поступаетъ во временное казенное управленіе.

Ст. 7. Срокъ пожалованія считается съ 20 мая (1 іюня) 1866 г.

Ст. 8. При сдачѣ владѣльцу жалуемаго ему фольварка, финансовое вѣдомство, согласно 1 статьѣ настоящаго указа, положительно установитъ границы онаго, а также опредѣлитъ лежащія на немъ обязанности. Составленный на семъ основаніи сдаточный актъ будетъ служить данною или актомъ пожалованія.

Ст. 9. Пожалованный фольваркъ, переходя въ цѣломъ составѣ отъ одного лица къ другому, по опредѣленному въ статьѣ 23 указа 14 марта 1838 г. порядку наслѣдованія, не можетъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременяемъ новыми обязательствами, сверхъ возлагаемыхъ на оный при пожалованіи, ни закладываемъ, ни продаваемъ, не только по собственной волѣ владѣльца, но даже по взысканіямъ казеннымъ и частнымъ, и никакимъ образомъ отчуждаемъ въ другое владѣніе.

Ст. 10. По внесеніи таковой воли Нашей въ ипотечную книгу, право собственности на имя жалуемаго владѣльца должно быть установлено въ ипотекѣ, по исполненіи правила, предписаннаго 8 статьею сего указа.

Ст. 11. Издержки по составленію акта, переписанію права собственности и по передачѣ имѣнія, уплачиваются владѣльцемъ.

Ст. 12. Согласно съ коренным правиломъ, установленнымъ при пожалованіи маіоратовъ въ царствѣ польскомъ, нынѣшній владѣлецъ маіоратнаго имѣнія Ясенецъ и Бѣлобржеги, а равно наслѣдники его, не имѣютъ ни въ какомъ случаѣ права домогаться вознагражденія за тѣ убытки, которые могутъ послѣдовать съ теченіемъ времени отъ уменьшенія доходовъ, какъ съ означеннаго маіоратнаго имѣнія, такъ и съ жалуемаго симъ указомъ фольварка.

Ст. 13. Приведеніе въ дѣйствіе настоящаго указа возлагается на министра финансовъ. Правительствующій сенатъ не оста-

Digitized by Google

вить учинить къ исполненію сего указа надлежащее распоряженіе," — правительствующій сенатъ *приказали*: Исполненіе таковаго Его Императорскаго Величества указа предоставить министру финансовъ; о чемъ его, министра, увѣдомить указомъ.

Іюня 15 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Вѣрно:

Главный директоръ, предсѣдательствующій въ правительственной коммисіи юстиціи, тайный совѣтникъ, *Восинскій*.

Правитель канцеляріи, *Вл. Голевинскій*.

Число опубликованія, 16 (28) августа 1870 года.

Digitized by Google

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ

№ 243.

Томъ семьдесятый.

DZIENNIK PRAW

№ 243.

Tom siedmdziesiąty.

Digitized by Google

Высочайше утвержденное положеніе комитета по дѣламъ царства польскаго, представленное правительствующему сенату управляющимъ министерствомъ внутреннихъ дѣлъ 7-го іюля.

Объ устройствѣ хозяйственнаго управленія г. Варшавы и о порядкѣ передачи онаго въ вѣдѣніе министерства внутреннихъ дѣлъ.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, по положенію комитета по дѣламъ царства польскаго, объ устройствѣ хозяйственнаго управленія города Варшавы и о порядкѣ передачи онаго въ вѣдѣніе министерства внутреннихъ дѣлъ, въ 22-й день іюня 1870 года, Высочайше повелѣть соизволилъ: впредь до окончательнаго преобразованія варшавскаго городскаго управленія принять слѣдующія мѣры:

I. Магистратъ г. Варшавы подчинить въ общемъ порядкѣ управленія, министерству внутреннихъ дѣлъ, а въ мѣстномъ, главному начальнику края.

II. Изъ вѣдѣнія магистрата г. Варшавы изъять и передать въ вѣдѣніе подлежащихъ управленій нижеслѣдующія учрежденія и дѣла:

1) Варшавскую врачебную управу со всѣми медицинскими чинами подчинить непосредственно варшавскому оберъ-полиціймейстеру и всѣ обязанности врачебной полиціи, опредѣленныя уставомъ врачебнымъ (т. XIII св. зак. 1857 г.), сосредоточить въ завѣдываніи оберъ-полиціймейстера и подвѣдомственныхъ ему чиновъ полиціи.

2) Обязанности по наблюденію за исполненіемъ правилъ строительной полиціи, по уставу строительному (т. XII ч. 1 св. зак. 1857 г.), на общую полицію возложенныя, сосредоточить въ вѣдѣніи варшавскаго оберъ-полиціймейстера и подвѣдомственныхъ ему чиновъ полиціи, съ распространеніемъ по строительной части на г. Варшаву дѣйствія правилъ того же строительнаго устава.

3) Веденіе метрическихъ книгъ о лицахъ нехристіанскихъ исповѣданій возложить въ каждой полицейской части на одного изъ чиновъ общей полиціи, по назначенію оберъ-полиціймейстера.

4) Въ исключительномъ вѣдѣніи варшавскаго оберъ-полиціймейстера и его управленія сосредоточить всѣ дѣла по обнародованію законовъ и постановленій правительства; по объявленію рѣшеній и заключеній судебныхъ и правительственныхъ мѣстъ и принятію присяги на подданство Россіи; по донесеніямъ

Digitized by Google

Najwyżej zatwierdzona uchwała komitetu do spraw królestwa polskiego, przedstawiona rządzącemu senatowi przez zarządzającego ministerstwem spraw wewnętrznych dnia 7 lipca.

O urządzeniu zarządu gospodarczego miasta Warszawy i o porządku oddania go pod zawiadywanie ministerstwa spraw wewnętrznych.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, z powodu uchwały komitetu do spraw królestwa polskiego, co do urządzenia zarządu gospodarczego miasta Warszawy, i co do porządku oddania go pod władzę ministerstwa spraw wewnętrznych, w dniu 22 czerwca r. b. NAJWYŻEJ rozkazać raczył: do czasu ostatecznej reorganizacji zarządu miejskiego warszawskiego, przedsięwziąść następujące środki:

I. Magistrat m. Warszawy poddać: pod względem ogólnego porządku administracji, pod władzę ministerstwa spraw wewnętrznych, a pod względem miejscowego, głównemu naczelnikowi kraju.

II. Z pod władzy magistratu m. Warszawy wyłączyć i oddać pod zawiadywanie właściwych władz, następujące instytucje i interesa:

1) Urząd lekarski w Warszawie, wraz ze wszystkiemi urzędnikami służby zdrowia, oddać pod bezpośrednią władzę oberpolicmajstra warszawskiego, i wszelkie obowiązki policji lekarskiej, określone ustawą lekarską (t. XIII zb. pr. z roku 1857), skoncentrować w zawiadywaniu oberpolicmajstra i podwładnych mu urzędników policyjnych.

2) Obowiązki względem przestrzegania wykonania przepisów policji budowniczej, podług ustawy budowniczej (t. XII cz. I zb. pr. z roku 1857), włożone w ogólności na policję, skoncentrować w zawiadywaniu oberpolicmajstra warszawskiego i podwładnych mu urzędników policyjnych, przy rozciągnieniu do m. Warszawy przepisów tejże ustawy budowniczej.

3) Prowadzenie ksiąg metrycznych, co do osób wyznań niechrześciańskich, poruczyć w każdym cyrkule jednemu z urzędników policyjnych, podług przeznaczenia oberpolicmajstra.

4) W wyłącznem zawiadywaniu oberpolicmajstra warszawskiego i jego zarządu, skoncentrować wszelkie interesa dotyczące ogłaszania praw i rozporządzeń rządowych, wyroków i decyzyj władz i urzędów sądowych i administracyjnych; odbierania przysięgi na poddaństwo Rossji; doniesień o wypadkach nadzwyczajnych; korrespondencji

Digitized by Google

о чрезвычайныхъ происшествіяхъ; по перепискѣ о прибывшихъ и выбывшихъ лицахъ; по выдачѣ всякаго рода удостовѣреній на документахъ; по справкамъ о состояніи лицъ, по требованію разныхъ властей; по выдачѣ свидѣтельствъ о бѣдности; по дѣламъ о пересылочныхъ суммахъ, денежныхъ сборахъ, пожертвованіяхъ въ пользу церквей, больницъ, погорѣльцевъ; по дѣламъ о необращеніи фальшивой монеты; по наблюденію за исполненіемъ правилъ объ охотѣ, за неоткрытіемъ въ праздничные и воскресные дни, до опредѣленнаго времени, трактирныхъ заведеній и вообще всѣ дѣла и обязанности, относящіяся къ общей полиціи города.

5) Домъ ареста должниковъ въ г. Варшавѣ передать въ вѣдѣніе варшавскаго губернскаго правленія на общемъ основаніи о завѣдываніи тюрьмами.

6) Обязанности, исполняемые чинами состоящей при магистратѣ административной полиціи по дѣламъ о семейныхъ совѣтахъ, возложить на мировыхъ судей въ г. Варшавѣ.

III. Должности состоящихъ при магистратѣ административныхъ приставовъ и дозорцевъ упразднить, съ оставленіемъ тѣхъ изъ занимающихъ сіи должности лицъ, кои не получаютъ другого назначенія, за штатомъ на основаніи существующихъ законоположеній.

IV. Взамѣнъ упраздняемой административной полиціи при варшавскомъ магистратѣ, учредить слѣдующія службы:

а) городскую торговую службу въ составѣ 2-хъ торговыхъ смотрителей и 8 базарныхъ старостъ, для наблюденія, примѣнительно къ ст. 4,486 общ. губ. учр. (т. II ч. 1 св. зак. 1857 г.) за порядкомъ торговли съѣстными припасами на площадяхъ, рынкахъ улицахъ и т. п., для объявленія распоряженій по торговой части, а также для огражденія торгующихъ отъ притѣсненій. Съ учрежденіемъ сей службы, варшавскій оберъ-полиціймейстеръ и подвѣдомственные ему чины полиціи не освобождаются отъ возложенныхъ по уставу торговому (т. XI ч. 2 св. зак. 1857 г.) на общую полицію обязанностей по торговой части;

б) городскую хозяйственную службу, въ составѣ 3-хъ коммисаровъ городской казны и 30-ти городскихъ служителей, для исполненія, примѣнительно къ ст. 4,488 общ. губ. учр. (т. II ч. 1 св. зак. 1857 г.) распоряженій магистрата по взысканію податей и другихъ сборовъ, по охраненію городскихъ имуществъ въ цѣлости, по расквартированію войскъ и по прочимъ дѣламъ, въ вѣдомствѣ матистрата состоящимъ.

Примѣчаніе. Вновь учреждаемыя должности торговыхъ смотрителей и коммисаровъ городской казны полагаются по

Digitized by Google

o przybyłych i ubyłych osobach; poświadczania wszelkiego rodzaju dowodów; udzielania informacji o stanie osób, na żądanie różnych władz; udzielania atestów ubóstwa; interesów co do funduszów przekazowych, składek pieniężnych, ofiar na rzecz kościołów, szpitali i pogorzelców; niekursowania fałszywej monety; czuwania nad wykonaniem przepisów o polowaniu, nad zamykaniem w dnie świąteczne i niedzielne, do oznaczonego czasu, traktjerni, i w ogólności wszelkie interesa i obowiązki. odnoszące się do ogólnej policji miasta.

5) Dom aresztu dłużników w m. Warszawie oddać pod zawiadywanie rządu gubernijalnego warszawskiego, na ogólnej zasadzie zawiadywania więzieniami.

6) Obowiązki, wykonywane przez urzędników, istniejącej przy magistracie policji administracyjnej w interesach dotyczących rad familijnych, włożyć na sędziów pokoju m. Warszawy.

III. Urzędy zostających przy magistracie kommissarzy administracyjnych i dozorców znieść, a tych z pomię dzy zajmujących te posady którzy nie otrzymają innego przeznaczenia, uznać za spadłych z etatu, na zasadzie istniejących postanowień.

IV. W miejsce znoszącej się policji administracyjnej przy magistracie warszawskim, ustanowić:

a) służbę miejską targową, złożoną z 2-ch nadzorców i 8-u dozorców targowych, do pilnowania, stosownie do art. 4,486 ogól. org. gub. (t. II cz. 1 zb. pr. z r. 1857), porządku handlu wiktuałów na rynkach, placach, ulicach i t. p., ogłaszania rozporządzeń, handlu dotyczących i zasłaniania handlujących od ścieśnień. Po ustanowieniu tej służby, warszawski oberpolicmajster i podwładni jego urzędnicy policyjni, nie uwalniają się od włożonych ustawą handlową (t. XI cz. 2 zb. pr. z r. 1857) na ogólną policję obowiązków dotyczących handlu;

b) służbę miejską gospodarczą, złożoną z 3-ch kommissarzy kassy miejskiej i 30 służących mu władz do wykonywania, stosownie do art. 4,488 ogól. org. gub. (twa miej. 1. zb. pr. z r. 1857) rozporządzeń magistratu co do ściągania podatków i innych należności, pilnowania całości własności miejskich, lokowania na kwaterach wojska, i innych czynności, należących do magistratu.

Uwaga. Nowo ustanowione urzędy nadzorców targowych i kommissarzy kassy miejskiej, pod względem klassy i uposażenia za-

Digitized by Google

классу и по содержанію въ разрядахъ, соотвѣтственныхъ должностямъ упраздняемыхъ административныхъ приставовъ, а должности базарныхъ старостъ и городскихъ служителей, должностямъ дозорцевъ.

V. Состоящіе при магистратѣ регуляціонный комитетъ и делегацію для инженерныхъ работъ упразднить, а изъ службы строительной, инженерной и водопроводной образовать при магистратѣ особое для завѣдыванія сооруженіями и постройками, производимыми на счетъ городскихъ суммъ, строительное отдѣленіе, управленіе которымъ поручается старшему городскому инженеру, на правахъ совѣтника магистрата. Въ помощь ему назначается старшій городской архитекторъ, съ правомъ совѣщательнаго голоса въ общемъ присутствіи магистрата, при разсмотрѣніи дѣлъ, касающихся строительной части.

VI. Разсмотрѣніе общей городской росписи доходовъ и расходовъ г. Варшавы, со включеніемъ въ оную, на основаніи существующихъ правилъ, росписи строительнымъ работамъ, смѣты на содержаніе варшавской полиціи и другихъ частей городскаго управленія, возложить на особый въ Варшавѣ комитетъ, состоящій подъ предсѣдательствомъ лица, назначеннаго главнымъ начальникомъ края, изъ варшавскаго губернатора, оберъ полиціймейстера, президента города, управляющихъ варшавскими палатами: казенною и контрольною, членовъ отъ XI округа путей сообщенія и варшавскаго жандармскаго округа и отъ 3 до 4 обывателей города, по назначенію главнаго начальника края. Разсмотрѣнную симъ комитетомъ роспись не позже первой половины августа мѣсяца представлять главному начальнику края, который съ своимъ заключеніемъ препровождаетъ роспись въ министерство внутреннихъ дѣлъ, для утвержденія оной въ установленномъ порядкѣ.

Примѣчаніе. Министру внутреннихъ дѣлъ предоставляется, по соглашенію съ главнымъ начальникомъ края, измѣнять составъ комитета по разсмотрѣнію варшавской городской росписи, если сіе окажется нужнымъ.

VII. Относительно предѣловъ власти магистрата, по завѣдыванію дѣлами городскаго управленія, делопроизводства и порядка производства сихъ дѣлъ, постановить слѣдующія правила:

1) По дѣламъ: объ опредѣленіи, перемѣщеніи и увольненіи чиновъ городскаго управленія, о наложеніи денежныхъ взысканій, о пріемѣ и выдачѣ залоговъ чиновникамъ сего управленія и о правахъ ихъ на эмеритуру, магистрату предоставляется власть, опредѣленная для губернскихъ правленій въ ст. 35 § I пун. *в, г, е,* и въ ст. 131 положенія 19-го декабря 1866 г. о губернскомъ и уѣздномъ управ-

Digitized by Google

liczają się do kategoryj, odpowiednich zniesionym urzędom kommissarzy administracyjnych, a posady dozorców targowych i służących miejskich, posadom dozorców.

V. Istniejące przy magistracie: komitet regulacyjny i delegację do robót inżynierskich, znieść, a ze służby budowniczej, inżynierskiej i wodociągowej utworzyć przy magistracie, dla zawiadywania robotami i budowlami, wykonywanemi z funduszów miejskich, osobny wydział budowniczy, którym zarządzać ma starszy inżynier miasta, na prawach radcy magistratu. Do pomocy przeznacza się mu starszy budowniczy miasta, z głosem doradczym na posiedzeniach magistratu, przy rozpatrywaniu interesów, dotyczących budownictwa.

VI. Rozpatrywanie ogólnego miejskiego etatu dochodów i wydatków m. Warszawy, z włączeniem do takowego, na zasadzie istniejących przepisów, kosztorysu robót budowniczych, etatu na utrzymanie policji warszawskiej i innych części zarządu miejskiego, poruczyć oddzielnemu komitetowi w Warszawie, pod prezydencją osoby wyznaczonej przez głównego naczelnika kraju, złożonemu z gubernatora, warszawskiego oberpolicmajstra, prezydenta miasta, zarządzających warszawskiemi izbami: skarbową i kontrollną, członków z XI-go okręgu kommunikacji i warszawskiego okręgu żandarmerji, i 3-ch lub 4-ch obywateli miasta, wyznaczonych przez głównego naczelnika kraju. Rozpatrzony w tym komitecie etat, najdalej w pierwszej połowie miesiąca sierpnia ma być przedstawiony głównemu naczelnikowi kraju, który prześle go wraz z swą opinją ministerstwu spraw wewnętrznych do zatwierdzenia ustanowionym porządkiem.

Uwaga. Minister spraw wewnętrznych, po zniesieniu się z głównym naczelnikiem kraju, może zmienić skład komitetu do rozpatrywania etatu m. Warszawy, jeżeli to okaże się potrzebnem.

VII. Co do zakresu władzy magistratu w interesach, dotyczących zarządu i gospodarstwa miejskiego, tudzież porządku załatwiania tych interesów, postanowić następujące przepisy:

1) W interesach dotyczących: mianowania, przenoszenia i uwalniania urzędników zarządu miejskiego, pociągania ich do kar, przyjmowania i wydawania kaucyj urzędników tego zarządu, tudzież co do ich prawa do emerytury, magistrat używa władzy nadanej rządom gubernijalnym w art. 35. § 1 us. *c, d, f.* i w art. 131 ustawy z d. 19 grudnia 1866 r. o zarządzie gubernijalnym i powiatowym w królestwie pol-

Digitized by Google

леніи въ царствѣ польскомъ, и ст. 1-ой раздѣла II и ст. 1-й раздѣла III дополнительныхъ къ сему положенію правилъ 29-го февраля 1868 года.

2) Магистрату предоставляется право производить расходъ по предметамъ, влекущихъ за собою опредѣленныя по городской росписи издержки; при чемъ перечисленіе расходовъ изъ одной статьи въ другую допускается не иначе какъ съ разрѣшенія главнаго начальника края, а изъ одного параграфа въ другой—съ разрѣшенія министра внутреннихъ дѣлъ.

3) На мелочныя и непредвидѣнныя надобности назначается по городской росписи ежегодный кредитъ въ 15,000 руб., изъ коихъ въ распоряженіе магистрата отчисляется 5,000 руб. и въ распоряженіе главнаго начальника края 10,000 руб. Засимъ расходы на предметы, не вошедшіе въ утвержденную городскую роспись и не отнесенные на означенныя суммы, могутъ быть производимы не иначе, какъ съ разрѣшенія министерства внутреннихъ дѣлъ.

4) Окончательному разрѣшенію магистрата предоставляется: *а)* изъявленіе прокураторіи согласія или несогласія на вчинаніе, отъ имени города, исковъ по спорнымъ дѣламъ онаго съ частными лицами, а также изъявленіе согласія или несогласія на рѣшенія судебныхъ мѣстъ по тѣмъ же дѣламъ; *б)* избраніе и назначеніе судебнаго защитника для защиты правъ города по дѣламъ тяжебнымъ, когда искъ противъ города заведенъ отъ имени казны, институтовъ и частныхъ лицъ.

5) Магистрату предоставляется, по постановленіямъ онаго, слагать со счетовъ: недоимки, взысканія и начеты, признанные, по надлежащемъ удостовѣреніи, къ поступленію безнадежными: *а)* по окладнымъ сборамъ до 10 руб., а по прочимъ статьямъ городскихъ доходовъ до 50 руб. съ каждаго лица; *б)* начеты и взысканія по ревизіи счетовъ до 50 руб.; *в)* недоимки, взысканія и начеты, поступившіе уже въ городской доходъ по другой статьѣ, но не исключенные и вообще неправильно числящіеся, по неподлежащемъ никакому сомнѣнію удостовѣреніи въ томъ—до 300 руб.; *г)* неподлежащій никакому сомнѣнію возвратъ изъ городской казны денегъ, неправильно въ оную поступившихъ, до 50 руб.; *д)* въ случаѣ возникающихъ по дѣламъ объ убыткахъ и потеряхъ по городскому имуществу сомнѣній о томъ, слѣдуютъ ли оныя ко взысканію или принятію на счетъ городской казны—до 90 руб.

6) О сложеніи безнадежныхъ къ поступленію недоимокъ, начетовъ, взысканій и проч. въ размѣрахъ, превышающихъ предѣлы власти, предоставляемой магистрату, сей послѣдній представляетъ главному начальнику края, который разрѣшаетъ окончательно

Digitized by Google

skiem, i art. 1 roz. II i art. 1 roz. III dodatkowych do tej ustawy przepisów z d. 29 lutego 1868 r.

2) Magistratowi służy prawo czynienia wydatku w przedmiotach pociągających za sobą koszta, w etacie miejskim oznaczone, przyczem przenoszenie wydatków z jednej pozycji do drugiej, dozwala się nieinaczej jak z decyzji głównego naczelnika kraju, a z jednego do drugiego paragrafu, z decyzji ministra spraw wewnętrznych.

3) Na drobne i nieprzewidziane potrzeby wyznacza się w etacie miejskim roczny kredyt 15,000 rs., z których do dyspozycji magistratu odlicza się 5,000 rs., a do dyspozycji głównego naczelnika kraju 10,000 rs. Wydatki na przedmioty nie wniesione do zatwierdzonego etatu miejskiego i niezaregulowane do pomienionych funduszów, mogą być czynione nie inaczej, jak z decyzji ministra spraw wewnętrznych.

4) Ostatecznej decyzji magistratu pozostawia się: *a*) oświadczanie prokuratorji zgodzenia się lub niezgodzenia się na wytaczanie w imieniu miasta processów z osobami prywatnemi, tudzież oświadczanie zgodzenia się lub niezgodzenia się na wyroki władz sądowych w tychże sprawach; *b*) obieranie i przeznaczanie obrońcy sądowego dla bronienia praw miasta w sprawach processowych, wytaczanych przeciwko miastu ze strony skarbu, instytutów lub osób prywatnych.

5) Magistrat mocen jest umarzać swemi decyzjami zaległości, kary i defekta, które, po należnem przekonaniu się, uznane zostały za niepodobne do odzyskania: *a*) w dochodach stałych do 10 rs., a w innych pozycjach dochodów miejskich do 50 rs. od jednej osoby; *b*) defekta i kary z rewizji rachunków do 50 rs.; *c*) zaległości, kary i defekta, które wpłynęły do kassy miejskiej z innej pozycji, ale niewykreślone, i w ogólności niewłaściwie wykazane, po niewątpliwem przekonaniu się o tem—do 300 rs.; *d*) nieulegający żadnej wątpliwości zwrot z kassy miejskiej pieniędzy niewłaściwie przez nią pobranych — do 50 rs.; *e*) w razie zachodzących wątpliwości, czy straty lub ubytki własności miejskiej powinny być odzyskane lub przyjęte na rachunek kassy miejskiej—do 90 rs.

6) O umorzenie niepodobnych do odzyskania zaległości, defektów, kar i t. p. w wysokości, przechodzącej nadaną magistratowi władzę, ten ostatni przedstawia głównemu naczelnikowi kraju, który decyduje ostatecznie względem umorzenia tych z pomienionych zaległości,

Digitized by Google

ложеніе тѣхъ изъ означенныхъ недоимокъ, начетовъ и взысканій, сумма коихъ не превышаетъ двойнаго количества противъ размѣровъ, указанныхъ выше въ пунктѣ 5; о сложеніи же недоимокъ, начетовъ и взысканій на высшую сумму, сообщаетъ на усмотрѣніе министра внутреннихъ дѣлъ.

7) Окончательному разрѣшенію магистрата, съ утвержденія главнаго начальника края, подлежатъ: *а*) дѣла о пріобрѣтеніи, при исполненіи регуляціонныхъ плановъ, по добровольному съ владѣльцами соглашенію, земельныхъ участковъ, потребныхъ подъ устройство улицъ и городскихъ площадей, когда расходы по сему предмету не превышаютъ, въ совокупности за всѣ пріобрѣтенные по исполненію таковаго плана участки, суммы 1,000 р.; *б*) дѣла о продажѣ съ публичныхъ торговъ ненужныхъ городскихъ имуществъ: недвижимыхъ до 300 руб., а движимыхъ до 600 р.; *в*) дѣла объ уступкѣ городской собственности, по добровольнымъ сдѣлкамъ, въ пользу казны, институтовъ или состоящихъ подъ покровительствомъ правительства учрежденій, а также объ отчужденіи городской собственности безъ торговъ въ пользу частныхъ лицъ, въ случаѣ необходимости обмѣна таковой собственности на частную недвижимость или для окончанія спора миролюбивою сдѣлкою, и дѣла о пріобрѣтеніи въ пользу города всякой недвижимой собственности, во всѣхъ сихъ случаяхъ на сумму до 1,000 руб.; *г*) заключеніе и утвержденіе контрактовъ на продажу всякаго рода городскихъ имуществъ на основаніи условій, предварительно подлежащимъ начальствомъ одобренныхъ; *д*) утвержденіе мировыхъ сдѣлокъ, окончательно прекращающихъ возникшіе споры между городомъ и частными лицами, если предметъ спора не превышаетъ 1,000 руб.; *е*) принятіе безусловныхъ, не налагающихъ на городъ никакихъ обязательствъ дарственныхъ записей и пожертвованій въ пользу города; *ж*) распоряженія о размежеваніи на основаніи существующихъ узаконеній городскихъ земель, а также о составленіи плановъ и межевыхъ реестровъ посредствомъ наемныхъ землемѣровъ; *з*) утвержденіе устройства городскихъ земель, съ правомъ разрѣшать обмѣнъ городскихъ общественныхъ земель на другія, если стоимость обмѣниваемыхъ участковъ не превышаетъ 1,000 руб.; *и*) распоряженія о производствѣ заготовленій и городскихъ работъ, при безуспѣшности торговъ, хозяйственнымъ образомъ, на сумму до 1,000 руб.

8) По дѣламъ о торгахъ и подрядахъ магистратъ, согласно Высочайше утвержденному 2-го апрѣля 1869 г. положенію комитета по дѣламъ царства польскаго, окончательно утверждаетъ торги на разныя поставки и подряды, а также на временную не свыше 3-хъ лѣтъ отдачу въ аренду или на откупъ городскихъ иму-

Digitized by Google

defektów i kar, których summa nie przewyższa podwójnej wysokości norm w punkcie 5-m oznaczonych; o umorzenie zaś zaległości, defektów i kar w wyższej summie, przedstawia do uznania ministra spraw wewnętrznych.

7) Ostatecznej decyzji magistratu, za potwierdzeniem przez głównego naczelnika kraju, ulegają: *a*) interesa o nabywanie, przy wykonywaniu planów regulacyjnych, za dobrowolną ugodą z właścicielami, gruntów potrzebnych na urządzenie ulic i placów miejskich, gdy koszta na to, wzięte razem za wszystkie grunta, dla wykonania takowego planu nabyte, summy 1,000 rs. nie przenoszą; *b*) sprzedaże przez publiczną licytację niepotrzebnych majątków miejskich: nieruchomych do 300 rs., a ruchomych do 600 rs.; *c*) interesa dotyczące ustąpienia własności miejskiej, na mocy dobrowolnych układów, na rzecz skarbu, z instytutów lub zostających pod opieką rządu zakładów, oraz alienacji własności miejskiej bez licytacji na rzecz osób prywatnych, w razie potrzebnej zamiany takiej własności na nieruchomość prywatną, lub dla ukończenia sporu przez układ polubowny, tudzież interesa co do nabycia na rzecz miasta wszelkich nieruchomości, we wszystkich tych ratach za summę do 1,000 rs.; *d*) zawieranie i zatwierdzanie kontraktów sprzedaży wszelkiego rodzaju własności miejskich podług warunków, przez właściwą władzę poprzednio zatwierdzonych; *e*) zatwierdzanie układów polubownych, spory pomiędzy miastem a osobami prywatnemi ostatecznie przecinających, gdy przedmiot sporu 1,000 rs. nie przenosi; *f*) przyjmowanie bezwarunkowych, żadnych obowiązków na miasto niewkładających zapisów i ofiar na rzecz miasta; *g*) zarządzanie rozgraniczenia podług istniejących przepisów, gruntów miejskich, tudzież sporządzanie planów i rejestrów pomiarowych przez wynajmowanych jeometrów; *h*) zatwierdzanie regulacji gruntów miejskich, z prawem dozwalania zamiany gruntów miejskich na inne, jeżeli szacunek zamienianych gruntów nie przenosi 1,000 rs.; *i*) zarządzanie dostaw i robót miejskich, w razie bezskutecznej licytacji, sposobem administracyjnym, na summę do 1,000 rs.

8) Co do licytacyj i entrepryz, magistrat, podług Najwyżej zatwierdzonej w d. 2 kwietnia 1869 r. uchwały komitetu do spraw królestwa polskiego, ostatecznie zatwierdza licytacje na różne dostawy entrepryzy, tudzież na tymczasowe, najwięcej trzyletnie wydzierżawienie majątków miejskich i dochodów, na summę do 5,000 rs., licząc

Digitized by Google

ществъ и доходовъ, на сумму до 5,000 руб., считая сумму подряда, поставки или аренды за весь контрактный срокъ. Въ случаѣ же, когда оброчная статья отдается въ содержаніе на время свыше 3-хъ лѣтъ до 12-ти, или когда оброчная сумма, хотя и не превышаетъ 5,000 руб., но составляетъ менѣе противъ суммы истекшаго срока, равно и объ утвержденіи торговъ на сумму свыше 5,000 р. до 10,000 руб, магистратъ входитъ съ представленіями къ главному начальнику края. Торги же на сумму свыше 10,000 руб. и дѣла по отдачѣ городскихъ имуществъ и доходовъ въ аренду или на откупъ на срокъ болѣе 12-ти лѣтъ, а также въ томъ случаѣ, если въ дѣлѣ откроется споръ, протестъ или сомнѣніе—подлежатъ разрѣшенію и утвержденію министерства внутреннихъ дѣлъ.

9) По дѣламъ о заключеніи займовъ, объ установленіи новыхъ сборовъ или о преобразованіи, либо отмѣнѣ существующихъ сборовъ, равно и по всѣмъ дѣламъ городскаго хозяйства, не предоставленнымъ существующими и нынѣ постановляемыми правилами окончательному разрѣшенію магистрата и главнаго начальника края, магистратъ входитъ съ представленіями къ главному начальнику края, который съ своимъ заключеніемъ сообщаетъ таковыя представленія на усмотрѣніе министра внутреннихъ дѣлъ.

10) По завѣдыванію частями казеннаго управленія, а равно повинностями: квартирною, подводною и проч., магистратъ руководствуется общими постановленіями и особо изданными уставами и правилами, причемъ по тѣмъ предметамъ, которые, на основаніи дѣйствующихъ постановленій, должны восходить на разсмотрѣніе высшей власти, магистратъ приводитъ въ исполненіе свои постановленія не прежде, какъ по полученіи надлежащаго разрѣшенія.

11) Варшавскій ломбардъ, купеческая и ремесленныя управы, еврейское попечительство (еврейскій дозоръ), церковный дозоръ, надзоръ за кладбищами и похоронною службою, остаются въ вѣдѣніи варшавскаго магистрата, на основаніи существующихъ постановленій, съ нижеслѣдующими измѣненіями: *а)* по завѣдыванію ломбардомъ магистратъ представляетъ, чрезъ главнаго начальника края, на разрѣшеніе министерства внутреннихъ дѣлъ о сложеніи со счетовъ недоимокъ, которыя не могутъ быть отнесены на отвѣтственность оцѣнщиковъ, объ измѣненіи инструкціи и основныхъ правилъ, и годовую роспись доходамъ и расходамъ, согласно ст. VI; *б)* по дѣламъ купеческаго общества и ремесленныхъ цеховъ, магистратъ представляетъ на утвержденіе главнаго начальника края списки избирателей купеческаго общества и ремесленныхъ цеховъ, равно старшинъ и товарищей старшинъ купеческихъ и ремесленныхъ управъ; избранныхъ же изъ среды купеческаго общества кандида-

Digitized by Google

summę entrepryzy, dostawy lub dzierżawy za cały okres kontraktowy. W razie wydzierżawienia dochodów na czas dłuższy od lat 3 do 12, lub w razie kiedy wysokość tychże, jakkolwiek nieprzenosząca 5,000 rs., czyni mniej od summy z poprzedniego okresu, jak również o zatwierdzenie licytacji za summę wyższą od 5,000 rs. do 10,000 rs., magistrat przedstawia głównemu naczelnikowi kraju. Licytacje zaś na summę wyższą od 10,000 rs. i interesa względem wydzierżawienia nieruchomości i dochodów miejskich na czas dłuższy od lat 12, oraz w razie gdy zajdzie spór, protest lub wątpliwość — ulegają decyzji i zatwierdzenia ministerstwa spraw wewnętrznych.

9) W interesach o zaciąganie pożyczek, stanowienie nowych opłat albo zmianę lub zniesienie opłat istniejących, jak również i we wszystkich interesach, gospodarstwa miejskiego dotyczących, które z mocy istniejących i niniejszych przepisów nie ulegają ostatecznej decyzji magistratu i głównego naczelnika kraju, magistrat robi przedstawienia do głównego naczelnika kraju, który przedstawienia takowe wraz z swą opinją przesyła do uznania ministra spraw wewnętrznych.

10) Pod względem zawiadywania wydziałami zarządu skarbowego, tudzież powinnościami: kwaterunku, dawania podwód i t. d., magistrat stosuje się do ogólnych postanowień, oraz oddzielnych ustaw i przepisów; przyczem w przedmiotach, które podług obowiązujących postanowień mają być wnoszone do decyzji wyższej władzy, magistrat wprowadza w wykonanie swą decyzję nie wcześniej jak po otrzymaniu właściwego upoważnienia.

11) Lombard warszawski, urzędy kupieckie i rzemieślnicze, dozór bóżniczy żydowski, dozór kościelny, nadzór nad cmentarzami i służbą pogrzebową, pozostają w zawiadywaniu magistratu warszawskiego, na mocy dotychczasowych postanowień, z następującemi zmianami: *a*) co do zawiadywania lombardem, magistrat przedstawia przez głównego naczelnika kraju, do decyzji ministerstwa spraw wewnętrznych, o umorzenie zaległości, które nie mogą być zaregulowane do odpowiedzialności taksatorów, o zmianie instrukcji i przepisów zasadniczych, i roczny etat dochodów i wydatków, podług art. VI; *b*) w interesach zgromadzenia kupieckiego i cechów rzemieślniczych, magistrat przedstawia do zatwierdzenia głównego naczelnika kraju, listy wyborców zgromadzenia kupieckiego i cechów rzemieślniczych, tudzież starszych urzędów kupieckich i rzemieślniczych i ich zastępców; wybranych zaś z pośród zgromadzenia kupieckiego kandydatów na urzędy prezesa, towarzysza jego, sędziów i kandydatów do trybunału handlowego

Digitized by Google

товъ на должности предсѣдателя, товарища его, судей и кандидатовъ ихъ въ коммерческій трибуналъ и аппеляціонный судъ магистратъ представляетъ, впредь до преобразованія судебной части, на утвержденіе коммисіи юстиціи; *в*) по дѣламъ еврейской общины магистратъ разрѣшаетъ всѣ вообще дѣла, но съ тѣмъ, чтобы чины еврейскаго попечительства (божничнаго дозора) допускались къ отправленію своихъ обязанностей не иначе, какъ съ утвержденія главнаго начальника края, и чтобы роспись доходамъ и расходамъ еврейской общины, а также дѣла о дарственныхъ записяхъ и пожертвованіяхъ въ пользу сей общины, по коимъ возлагаются какія либо обязательства, и всѣ предположенія объ измѣненіи существующихъ или объ установленіи новыхъ тарифовъ и сборовъ, были представляемы, въ установленномъ порядкѣ, на разрѣшеніе министерства внутреннихъ дѣлъ; *г*) по дѣламъ церковнаго дозора и похоронной службы магистратъ во всѣхъ тѣхъ случаяхъ, въ коихъ доселѣ входилъ съ представленіями къ высшему начальству, испрашиваетъ разрѣшенія главнаго начальника края.

12) Магистрату предоставляется по дѣламъ его вѣдомства сноситься непосредственно съ губернскими, городскими и уѣздными учрежденіями и должностными лицами всѣхъ губерній государства. Къ главному начальнику края и чрезъ сего послѣдняго въ министерства магистратъ входитъ съ представленіями.

13) Жалобы на распоряженія магистрата, если распоряженія сіи утверждены главнымъ начальникомъ края или министерствомъ, приносятся въ правительствующій сенатъ по 1-му департаменту; если же распоряженія магистрата не подлежали утвержденію высшей власти, то жалобы на нарушеніе установленныхъ порядка и правилъ приносятся главному начальнику края, а жалоба на нарушеніе правъ, вытекающихъ изъ договоровъ или правъ собственности, какъ-то: по содержанію въ арендѣ городскихъ оброчныхъ статей, по владѣнію недвижимыми имуществами въ чертѣ городскихъ земель и т. п., подлежатъ судебному разбору.

14) Дѣла и вся переписка въ магистратѣ производятся на русскомъ языкѣ.

VIII. Оставивъ варшавскаго оберъ-полиціймейстера и его управленіе по дѣламъ охраненія общественной безопасности и общественнаго порядка въ зависимости, чрезъ посредство начальника варшавскаго жандармскаго округа, отъ III отдѣленія собственной Его Императорскаго Величества канцеляріи, — по административно-полицейскимъ дѣламъ подчинить означеннаго оберъ-полиціймейстера и его управленіе: въ общемъ порядкѣ управленія, ми-

Digitized by Google

appellacyjnego, magistrat przedstawia, do czasu reorganizacji sądownictwa, pod zatwierdzenie kommissji sprawiedliwości; *c*) w interesach gminy żydowskiej, magistrat decyduje w ogólności wszelkie interesa, z zastrzeżeniem wszakże, aby członkowie dozoru bóżniczego dopuszczani byli do pełnienia swych obowiązków nieinaczej, jak za potwierdzeniem przez głównego naczelnika kraju, i aby etat dochodów i wydatków gminy żydowskiej, niemniej zapisy i ofiary na rzecz tej gminy, w których wkładają się jakiekolwiek obowiązki, i wszelkie propozycje względem zmiany istniejących lub ustanowienia nowych taryf i opłat, przedstawiane były ustanowionym porządkiem do decyzji ministerstwa spraw wewnętrznych; *d*) w interesach dotyczących dozoru kościelnego i służby pogrzebowej, magistrat we wszystkich tych razach, w jakich dotąd czynił przedstawienia do wyższej władzy, wyjednywa decyzję głównego naczelnika kraju.

12) Magistratowi służy prawo znoszenia się w sprawach swego wydziału bezpośrednio z miastami gubernijalnemi, władzami powiatowemi, i osobami urzędującemi wszystkich gubernij państwa. Do głównego naczelnika kraju i za jego pośrednictwem do ministerstw, magistrat czyni przedstawienia.

13) Skargi przeciwko rozporządzeniom magistratu, skoro rozporządzenia te zatwierdzone zostały przez głównego naczelnika kraju, lub przez ministerstwo, zanoszone będą do rządzącego senatu 1-go departamentu; jeżeli zaś rozporządzenia magistratu nie ulegały zatwierdzeniu wyższej władzy, w takim razie skargi o naruszenie ustanowionego porządku i przepisów podają się do głównego naczelnika kraju, a skargi o naruszenie praw, wypływających z umów lub praw własności, jako to: dzierżawy realności miejskich, posiadania nieruchomości w obrębie gruntów miejskich i t. p., ulegają rozpoznaniu sądowemu.

14) Interesa i cała korespondencja magistratu prowodzi się w języku ruskim.

VIII. Pozostawiając ober-policmajstra warszawskiego i jego zarząd co do interesów dotyczących bezpieczeństwa i porządku publicznego, w zależności, za pośrednictwem naczelnika warszawskiego okręgu żandarmów, od III-go wydziału własnej Jego Cesarskiej Mości kancellarji, — o do interesów administracyjno-policyjnych poddać pomienionego ober-policmajstra i jego zarząd: pod względem ogólnego porządku zarządu—pod władzę ministerstwa spraw wewnętrznych

Digitized by Google

нистерству внутреннихъ дѣлъ, а въ мѣстномъ главному начальнику края.

IX. Техническо-полицейскій надзоръ по строительной части въ Варшавѣ оставить на основаніяхъ, установленныхъ Высочайшимъ указомъ 20-го іюля 1867 г., съ тѣмъ, что заявленія частныхъ лицъ о всѣхъ постройкахъ и починкахъ въ домахъ, поступавшія доселѣ въ магистратъ, должны быть представляемы непосредственно въ варшавское губернское правленіе.

X. Приведеніе въ исполненіе установляемыхъ нынѣ мѣръ возложить на министра внутреннихъ дѣлъ, по соглашенію съ намѣстникомъ въ царствѣ, съ тѣмъ, чтобы распредѣленіе дѣлъ, изъемлемыхъ изъ вѣдѣнія варшавскаго магистрата, между подлежащими учрежденіями, а также образованіе при магистратѣ вновь учреждаемыхъ строительнаго отдѣленія и службъ по торговой и хозяйственной частямъ, были произведены столь благовременно, чтобы самая передача варшавскаго магистрата въ вѣдѣніе министерства внутреннихъ дѣлъ, на вышеизложенныхъ основаніяхъ послѣдовала не позже 1-го октября сего 1870 года.

XI. Предоставить министру внутреннихъ дѣлъ, по передачѣ въ вѣдѣніе ввѣреннаго ему министерства варшавскаго магистрата, приступить къ обсужденію вопроса объ органическомъ преобразованіи варшавскаго городскаго управленія, съ подчиненіемъ онаго непосредственно вѣдѣнію варшавскаго губернскаго правленія, и соображенія свои по сему предмету, по надлежащемъ, съ кѣмъ слѣдуетъ сношеніи, внести на разсмотрѣніе въ установленномъ порядкѣ.

Число опубликованія, 1 (13) октября 1870 года

Digitized by Google

a pod względem miejscowego porządku—pod władzę głónego naczelnika kraju.

IX. Dozór techniczno-policyjny pod względem budowniczym w Warszawie, pozostawić na zasadach, ustanowionych w Najwyższy ukazie z d. 20 lipca 1867 roku, z zastrzeżeniem, że deklaracje osób prywatnych co do wszelkiej budowy i reparacji domów, podawane dotychczas do magistratu, mają być przedstawiane bezpośrednio rządowi gubernijalnemu warszawskiemu.

X. Wprowadzenie w wykonanie postanowionych obecnie przepisów, poruczyć ministrowi spraw wewnętrznych, za porozumieniem się z namiestnikiem królestwa, z zastrzeżeniem, aby podział interesów, wyłączonych z pod władzy warszawskiego magistratu, pomiędzy właściwe władzé, tudzież uorganizowanie przy magistracie nowych: wydziału budowniczego, służby targowej i służby gospodarczej, dopełnione było tak wcześnie, aby samo oddanie magistratu warszawskiego pod władzę ministerstwa spraw wewnętrznych na powyższych zasadach, mogło nastąpić najdalej do dnia 1-go października 1870 roku.

XI. Pozostawić ministrowi spraw wewnętrznych, po oddaniu magistratu warszawskiego pod władzę powierzonego mu ministerstwa, przystąpienie do zbadania kwestji względem organicznej reorganizacji zarządu miejskiego warszawskiego, z poddaniem go pod bezpośrednią władzę rządu gubernijalnego warszawskiego, i przedstawienie wniosków w tym przedmiocie, po stosownem zniesieniu się z kim należy, do rozpoznania według ustanowionego porządku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Солонскій.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 1 (13) października 1870 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

НАМѢСТНИКУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали* докладъ канцеляріи департамента герольдіи, слѣдующаго содержанія:

1) Правительствующій сенатъ, разсмотрѣвъ 30 сентября 1869 года, по Высочайшему повелѣнію, возбужденный учредительнымъ въ царствѣ польскомъ комитетомъ вопросъ объ опредѣленіи способовъ и порядка, посредствомъ коихъ конскрипты въ царствѣ польскомъ моглибы доказывать свои права на потомственное дворянство для изъятія ихъ отъ рекрутства, и сообразивъ таковой вопросъ съ дѣйствующими по царству узаконеніями (дн. зак. т. XIX ст. 13, 16, 29, 32, 42 и 60 полож. 25 іюня (7 іюля) 1836 г. и т. LII ст. 1 Высочайшаго указа 10 (22) марта 1859 г.), нашелъ: *а*) что, на основаніи приведенныхъ законовъ, потомственное дворянство жителями царства польскаго пріобрѣтается: пожалованіемъ онаго по особой Монаршей милости, военною и гражданскою службою, и пожалованіемъ россійскаго Императорскаго Царскаго ордена; *б*) что пріобрѣтенное такимъ образомъ потомственное дворянство сообщается отъ перваго пріобрѣтателя всѣмъ дѣтямъ его и потомству ихъ, не исключая и тѣхъ дѣтей, кои рождены прежде; но при пожалованіи дворянства по особой Высочайшей милости, оно сообщается только будущему, со дня пожалованія, потомству, развѣ бы при самомъ пожалованіи оно распространено было на всѣхъ дѣтей и до пожалованія рожденныхъ; *в*) что доказательствами дворянскаго состоянія, пріобрѣтеннаго послѣ изданія положенія 1836 г. о дворянствѣ въ царствѣ польскомъ, признаются жалованные на дворянство грамоты и дипломы, патенты на военныя чины и формулярные списки военныхъ лицъ, по узаконенной формѣ установленные, акты объ опредѣленіи къ гражданскимъ должностямъ, формулярные списки, надлежащимъ образомъ засвидѣтельствованные, Высочайшія грамоты, также грамоты капитула орденовъ на пожалованные ордена, а за неимѣніемъ таковыхъ грамотъ — свидѣтельство, отъ орденскаго капитула выдаваемое, акты о Высочайшемъ пожалованіи потомственнаго дворянства; *г*) что лицамъ, пріобрѣвшимъ право дворянскаго состоянія, на основаніи положенія 1836 г., и дѣтямъ

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji,

z rządzącego senatu,

DO KOMITETU URZĄDZAJĄCEGO W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat *słuchał* przedstawienia departamentu heroldji, następującej osnowy:

1) Rządzący senat rozpoznawszy dnia 30 września 1869 r. z Najwyższego rozkazu przedstawioną przez komitet urządzający w królestwie polskiem kwestję co do oznaczenia sposobu i porządku udowadniania przez spisowych królestwa polskiego praw swoich do szlachectwa dziedzicznego, dla uwolnienia ich od zaciągu wojskowego, i wziąwszy na uwagę istniejące w królestwie przepisy (dz. pr. t. XIX art. 13, 16, 29, 32, 42 i 60 postanow. z d. 25 czerwca (7 lipca) 1836 r. i t. LII art. 1. Najwyższego ukazu z d. 10 (22) marca 1859 r.) znalazł: *a*) że stósownie do powołanych praw, mieszkańcy królestwa polskiego nabywają szlachectwa dziedzicznego: przez nadanie takowego za szczególną łaską Monarszą, przez służbę wojskową lub cywilną i przez ozdobienie orderem cesarsko-królewskim; *b*) że nabyte w ten sposób szlachectwo dziedziczne przechodzi od pierwszego nabywcy na wszystkie jego dzieci i ich potomków, nie wyłączając i dzieci poprzednio zrodzonych; przy nadaniu jednak szlachectwa za szczególną łaską Monarszą, szlachectwo przechodzi jedynie na przyszłe od chwili nadania potomstwo, wyjąwszy, gdyby już przy samem nadaniu rozciągnięte zostało i na wszystkie dzieci przed nadaniem zrodzone; *c*) że za dowody stanu szlacheckiego, nabytego po wydaniu ustawy z r. 1836 o szlachectwie w królestwie polskiem, służą nadania i dyplomy szlachectwa, patenta na stopnie wojskowe i listy stanu służby osób wojskowych, podług ustanowionej prawem formy sporządzone, nominacje na urzędy cywilne, listy stanu służby z właściwemi poświadczeniami, Najwyższe dyplomy, tudzież dyplomy kapituły orderów na udzielone ordery, a w razie braku takowych dyplomów, świadectwo przez kapitułę orderów wydane, akty Najwyższego nadania szlachectwa dziedzicznego; *d*) że osobom, które nabyły praw stanu szlacheckiego na zasadzie ustawy z r. 1836, i dzieciom ich, pozostawioną jest na wieczne czasy wolność wstępowania do publicznej służby rządowej bez żadnego przymusu; i *e*) że za dowód stanu szlacheckiego mieszkańców królestwa polskiego, władze obowiązane są przyjmować jedynie wyda-

Digitized by Google

ихъ предоставлена на вѣчныя времена свобода вступать въ общую государственную службу безъ всякаго принужденія; и *д*) что въ удостовѣреніе дворянскаго состоянія жителей царства польскаго, правительственныя мѣста обязаны принимать только выдаваемыя имъ о томъ свидѣтельства. Посему, принимая во вниманіе, что за упраздненіемъ въ 1867 г. государственнаго совѣта царства польскаго, разсматривавшаго, между прочимъ, представляемыя доказательства на дворянство и утверждавшаго по онымъ въ семъ состояніи просителей, съ выдачею имъ въ томъ свидѣтельствъ, и за неопредѣленіемъ еще порядка производства и хода герольдейскихъ дѣлъ совѣта, многіе изъ жителей царства польскаго пріобрѣвшихъ до того и послѣ права потомственнаго дворянства, не исходатайствовали, для удостовѣренія сихъ правъ, свидѣтельствъ, и не могутъ представить таковыя для изъятія дѣтей ихъ отъ рекрутской повинности, — правительствующій сенатъ заключилъ допустить, въ видѣ временной мѣры, принятіе отъ жителей царства польскаго при предстоящемъ рекрутскомъ по царству наборѣ, въ удостовѣреніе пріобрѣтеннаго ими, на основаніи положенія 1836 г. и послѣдовавшихъ въ измѣненіе онаго Высочайшихъ повелѣній, потомственнаго дворянства и съ нимъ права на изъятіе отъ рекрутской повинности, вмѣсто установленныхъ на сіе свидѣтельствъ, тѣхъ изъ вышеприписанныхъ доказательствъ принадлежности дворянскаго состоянія, какія симъ положеніемъ установлены, и разборъ таковыхъ документовъ возложить на губернскія въ царствѣ польскомъ правленія и варшавскій магистратъ, согласно правиламъ положенія 19 (31) декабря 1866 г. о губернскомъ и уѣздномъ управленіи въ десяти губерніяхъ привислянскаго края, но съ тѣмъ, чтобы освобожденные, на основаніи сихъ документовъ, отъ рекрутства конскрипты не исключались изъ конскрипціонныхъ списковъ, доколѣ не представятъ узаконенныя свидѣтельства объ утвержденіи ихъ въ потомственномъ дворянствѣ. Вслѣдствіе сего, и имѣя въ виду, что намѣстникъ въ царствѣ польскомъ распорядился уже, какъ оказывалось по имѣвшимся свѣдѣніямъ, открытіемъ съ 13 октября 1869 г. конскрипціонныхъ по уѣздамъ коммисій, отчего приведеніе въ исполненіе предполагаемыхъ временныхъ правилъ представлялось безотлагательнымъ, правительствующій сенатъ указами отъ 4 октября 1869 г. возложилъ на намѣстника въ царствѣ польскомъ и учредительный комитетъ приведеніе въ надлежащее исполненіе и руководство означенныхъ правилъ; о чемъ тогда же увѣдомленъ былъ завѣдывающій собственною Его Императорскаго Величества канцеляріею по дѣламъ царства польскаго, и о таковомъ распоряженіи доведено установленнымъ порядкомъ до Высочайшаго свѣдѣнія.

Digitized by Google

wane im na to świadectwa. Dla tego, oraz z uwagi: że po zwinięciu w 1867 roku rady stanu królestwa polskiego, która pomiędzy innemi rozpoznawała przedstawiane dowody szlachectwa i na mocy ich przyznawała takowe proszącym, wydając im na to świadectwa; że z powodu nieokreślenia jeszcze porządku załatwiania i biegu interesów heraldycznych rady, wielu z mieszkańców królestwa polskiego, którzy nabyli dotychczas i później praw szlachectwa dziedzicznego, nie wyjednali świadectw, prawa te udowadniających, i nie mogą przedstawić takowych dla wyłączenia ich dzieci od powinności zaciągowej, senat rządzący postanowił dozwolić tymczasowo przyjmowania od mieszkańców królestwa polskiego, przy przyszłym poborze wojskowym w królestwie, dla udowodnienia nabytego przez nich na zasadzie ustawy z 1836 r. i następnych, zmieniających tę ustawę, Najwyższych rozkazów, szlachectwa dziedzicznego, a z niem i prawa do wyłączenia od powinności zaciągowej, zamiast ustanowionych na to świadectw, tych z wyżej przytoczonych dowodów należenia do stanu szlacheckiego, które tą ustawą są ustanowione, i ocenienie takowych dowodów poruczyć rządom gubernijalnym w królestwie polskiem i magistratowi warszawskiemu, stosownie do przepisów ustawy z d. 19 (31) grudnia 1866 r. o zarządzie gubernijalnym i powiatowym w 10-ciu gubernijach kraju nadwiślańskiego, z tem jednakże, żeby popisowi, na zasadzie tych dowodów od poboru uwalniani, nie byli wyłączani z list spisowych, dopóki nie przedstawią właściwych świadectw o przyznaniu im szlachectwa dziedzicznego. W skutek tego, oraz mając na uwadze, że namiestnik w królestwie polskiem, jak się to z posiadanych wiadomości okazało, zarządził już otwarcie z dniem 13 października 1869 r. kommissyj konskrypcyjnych w powiatach; że dla tego wprowadzenie w wykonanie projektowanych przepisów czasowych okazywało się niezbędnem, rządzący senat przez ukazy z d. 4 października 1869 roku poruczył namiestnikowi w królestwie polskiem i komitetowi urządzającemu wprowadzenie w należyte wykonanie wzmiankowanych przepisów; o czem wówczas także zawiadomiony był zarządzający własną Jego Cesarskiej Mości kancellarją do spraw królestwa polskiego, i o takowem rozporządzeniu podano wedle ustanowionego porządku do Najwyższej wiadomości.

Digitized by Google

2) По состоянiи же 6 января 1870 г. Высочайше утвержденныхъ новыхъ правилъ о порядкѣ разсмотрѣнiя дѣлъ о почетныхъ титулахъ и дворянскомъ достоинствѣ уроженцевъ царства польскаго, правительствующiй сенатъ 5 марта 1870 г., въ видахъ предупрежденiя того, чтобы изложенныя, выше временныя правила отъ 4 го октября 1869 г. не послужили къ уклоненiю отъ рекрутской повинности такихъ лицъ, доказательства о дворянствѣ коихъ, по разсмотрѣнiи въ установленномъ порядкѣ, могли бы быть найдены недостаточными, опредѣлилъ: для конскриптовъ царства польскаго, освобожденныхъ въ произведенный въ началѣ текущаго 1870 г. наборъ отъ рекрутской повинности, постановить двухгодичный срокъ для представленiя ими свидѣтельствъ, удостовѣряющихъ принадлежность имъ правъ потомственнаго дворянства, считая таковой срокъ со дня обнародованiя Высочайше утвержденнаго 6 января 1870 г. положенiя о порядкѣ производства в ходѣ герольдейскихъ дѣлъ бывшаго государственнаго совѣта царства польскаго. Указы о томъ къ исполненiю и руководству 12 марта 187 г. посланы были намѣстнику въ царствѣ польскомъ и учредительному комитету, увѣдомленъ о семъ завѣдывающiй собственною Его Императорскаго Величества канцелярiею по дѣламъ царства польскаго, и доведено установленнымъ порядкомъ о таковомъ распоряженiи сената до Высочайшаго свѣдѣнiя. *Приказали:* О распоряженiяхъ по настоящему предмету правительствующаго сената, изложенныхъ въ указахъ онаго отъ 4 октября 1869 г. и 12 марта 1870 г., относительно предоставленiя жителямъ царства польскаго, прiобрѣвшимъ право потомственнаго дворянства на основанiи положенiя 1836 г., временныхъ преимуществъ въ представленiи документовъ, удостовѣряющихъ принадлежность имъ сего состоянiя, обнародовать чрезъ прiпечатанiе установленнымъ порядкомъ въ собранiи узаконенiй и распоряженiй правительства, издаваемомъ при правительствующемъ сенатѣ, и дать знать указами: Его Императорскому Высочеству намѣстнику кавказскому, гг. министрамъ и главноуправляющимъ отдѣльными частями, военнымъ генералъ-губернаторамъ, войсковому наказному атаману войска донскаго, военнымъ губернаторамъ, управляющимъ и гражданскою частiю, губернаторамъ, градоначальникамъ, с.-петербургскому и московскому оберъ-полицiймейстерамъ, губернскимъ, областнымъ и войсковымъ правленiямъ, судебнымъ палатамъ: с.-петербургской, московской, харьковской, одесской и тифлисской, палатамъ гражданскаго и уголовнаго суда и казеннымъ, прибалтiйской палатѣ государственныхъ имуществъ, губернскимъ управленiямъ государственныхъ имуществъ, дворянскимъ депутатскимъ собранiямъ и прочимъ под-

Digitized by Google

2) Po wydaniu zaś nowych przepisów, dnia 6-go stycznia 1870 r. Najwyżej zatwierdzonych, o porządku rozpoznawania interesów dotyczących tytułów honorowych i godności szlacheckiej urodzonych w królestwie polskiem, senat rządzący, dnia 5 marca 1870 roku, dla zapobieżenia, ażeby wspomnione wyżej przepisy czasowe z dnia 4 października 1869 r. nie posłużyły do uchylania się od powinności zaciągowej takich osób, dowody szlachectwa których po przejrzeniu według ustanowionego porządku, mogłyby być uznane za niedostateczne, postanowił: dla spisowych królestwa polskiego, w dopełnionym na początku r. b. 1870 poborze do wojska zwolnionych od powinności zaciągowej, ustanowić dwuletni termin dla przedstawiania przez nich świadectw, udowadniających, że służą im prawa szlachectwa dziedzicznego, licząc termin takowy od daty ogłoszenia Najwyżej zatwierdzonych dnia 6 stycznia 1870 r. przepisów o porządku załatwiania i biegu interesów heraldycznych byłej rady stanu królestwa polskiego. Ukazy o tem do wykonania i stosowania się posłane zostały w d. 12 marca 1870 r. namiestnikowi w królestwie polskiem i komitetowi urządzającemu w królestwie; zawiadomiono o tem zarządzającego własną Jego Cesarskiej Mości kancellarją do spraw królestwa polskiego i o takowym rozporządzeniu senatu podano według ustanowionego porządku do Najwyższej wiadomości. *Polecił*: O rozporządzeniach rządzącego senatu w niniejszym przedmiocie, zawartych w ukazach tegoż z dnia 4 października 1869 r. i 12 marca 1870 r. co do zapewnienia mieszkańcom królestwa polskiego, którzy otrzymali prawo szlachectwa dziedzicznego na zasadzie przepisów 1836 roku, czasowych prerogatyw w przedstawianiu dowodów należenia ich do tego stanu, podać do powszechnej wiadomości przez wydrukowanie według ustanowionego porządku w zbiorze praw i rozporządzeń rządowych, wydawanym przy rządzącym senacie, i zawiadomić przez ukazy: Jego Cesarską Wysokość namiestnika kaukazkiego, ministrów i głównie zarządzających osobnemi wydziałami, wojennych generał-gubernatorów, wojskowego pochodnego atamana wojska dońskiego, wojennych gubernatorów, zarządzających i częścią, cywilną, gubernatorów, naczelników miast, st. petersburgskiego i moskiewskiego ober-policmajstrów, rządy gubernijalne, okręgowe i wojskowe, izby sądowe: st.-petersburgską, moskiewską, charkowską, odeską i tyfliską, izby sądu cywilnego i kryminalnego, tudzież izby skarbowe, n adbaltycką izbę dóbr państwa, zarządy gubernijalne dóbr państwa, zebrania deputacyj szlacheckich i inne podwładne rządzącemu senatowi urzędy i osoby; najświętszemu rządzącemu synodowi, wszystkim departamentom rządzącego senatu i ogólnemu ich zebraniu zakommunikować odpisy; dla uwiadomienia zaś pp. zarządzających II i IV wydziałami, głównego naczelnika III-go wydziału i zarzą-

Digitized by Google

вѣдомственнымъ правительствующему сенату присутственнымъ мѣстамъ и должностнымъ лицамъ; въ святѣйшій правительствующій синодъ, по всѣ департаменты правительствующаго сената и общія оныхъ собранія сообщить вѣдѣнія; для увѣдомленія же гг. управляющихъ II и IV отдѣленіями, главнаго начальника III отдѣленія и управляющихъ собственной Его Императорскаго Величества канцеляріи I отдѣленіемъ и по дѣламъ царства польскаго, министра Императорскаго двора и удѣловъ, министра статсъ-секретаря великаго княжества финляндскаго, государственнаго секретаря, статсъ-секретаря у принятія прошеній, передать къ дѣламъ герольдмейстера правительствующаго сената копіи съ сего опредѣленія, и припечатать въ установленномъ порядкѣ, для чего конторѣ сенатской типографіи дать извѣстіе.

Іюля 15 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 1 (13) октября 1870 года.

Digitized by Google

dzających wydziałami własnej Jego Cesarskiej Mości kancellarji, i wydziałem do spraw królestwa polskiego, ministerstwa dworu cesarskiego dóbr koronnych, ministra sekretarza stanu wielkiego księztwa finlandzkiego, sekretarza państwa i sekretarza stanu przy przyjmowaniu próśb, — złożyć do akt heroldmajstra rządzącego senatu kopije z niniejszego postanowienia i ogłosić drukiem, według ustanowionego porządku, w którym to celu kantorowi drukarni senatu udzielić wiadomość.

Dnia 15 lipca 1870 roku.
Oryginał za właściwemi podpisami.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Woziński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Digitized by Google

Выписка изъ журналовъ комитета министровъ 2-го и 23-го іюня 1870 года.

Слушана записка министра внутреннихъ дѣлъ, отъ 9-го апрѣля за № 207 (по центр.-статист. комит.), съ представленіемъ проекта новой формы для составленія губернаторскихъ отчетовъ.

Разсмотрѣвъ, во исполненіе Высочайше утвержденнаго Его Императорскимъ Величествомъ 13-го января 1869 г. мнѣнія государственнаго совѣта, измѣненный въ министерствѣ внутреннихъ дѣлъ, согласно указаніямъ комитета министровъ, проектъ формы всеподданнѣйшихъ отчетовъ начальниковъ губерній и областей, комитетъ признавалъ вполнѣ соотвѣтствующимъ цѣли и значенію помянутыхъ всеподданнѣйшихъ отчетовъ предположенное нынѣ раздѣленіе ихъ на двѣ существенныя части: *а*) собственно всеподданнѣйшій отчетъ, заключающій, въ краткой и сжатой формѣ, изложеніе лишь того, что достойно Высочайшаго вниманія, и *б*) приложеніе къ всеподданнѣйшему отчету или обзору состоянія губерніи или области, въ составъ котораго включены всѣ справочныя статистическія свѣдѣнія и данныя, служащія къ подтвержденію и подкрѣпленію заключающихся въ отчетѣ выводовъ и предположеній и необходимыя для разработки разнаго рода правительственныхъ соображеній и мѣропріятій. При этомъ комитетъ находилъ однако нужнымъ сдѣлать въ составленныхъ министерствомъ программахъ отчета и обзора губерній и областей нѣкоторыя дополненія и перемѣны, исключивъ изъ обзора все, что, составляя предположенія по разнымъ отраслямъ губернской и областной администраціи, должно по свойству предмета входить въ самый отчетъ.

Переходя къ вопросу о срокѣ для представленія всеподданнѣйшихъ отчетовъ, комитетъ хотя и соглашался съ министромъ внутреннихъ дѣлъ, что существующій нынѣ срокъ представленія отчетовъ, не позже 1-го мая недостаточенъ для отдаленныхъ отъ столицы губерній, но вмѣстѣ съ тѣмъ находилъ, что назначеніе новыхъ сроковъ, сходно предположенію генералъ-адъютанта Тимашева, по поверстному разстоянію губернскихъ городовъ отъ столицы а уѣздныхъ отъ губернскихъ, въ виду постояннаго въ настоящее время распространенія сѣти желѣзныхъ путей и сокращенія чрезъ то существующихъ разстояній, подлежало бы частымъ впослѣдствіи измѣненіямъ, и потому признавалъ болѣе удобнымъ опредѣлить для отдаленныхъ отъ столицы губерній и областей общій крайній срокъ представленія отчетовъ не позже 1-го іюля.

Вслѣдствіе сего, комитетъ полагалъ:

1) Утвердить измѣненныя, по сдѣланнымъ въ комитетѣ замѣчаніямъ, программы всеподданнѣйшаго отчета и обзора губерній

Digitized by Google

Wypis z protokółów komitetu ministrów z dnia 2 i 23 czerwca 1870 roku.

Roztrząsano przedstawiony przez ministra spraw wewnętrznych w dniu 9 kwietnia za № 207 (z centralnego komitetu statystycznego) projekt nowego wzoru do układania sprawozdań gubernatorskich.

W wykonaniu Najwyżej zatwierdzonego w dniu 13 stycznia 1869 r. zdania rady państwa, rozpoznawszy zmieniony w ministerstwie spraw wewnętrznych, podług wskazań komitetu ministrów, projekt wzoru do najpoddanniejszych sprawozdań naczelników gubernij i okręgów, komitet uznał za zupełnie odpowiedni celowi i znaczeniu wspomnionych najpoddanniejszych sprawozdań, projektowany obecnie podział ich na dwie główne części: *a*) samo najpoddanniejsze sprawozdanie, wskazujące w sposób krótki i treściwy to tylko, co godnem jest Najwyższej uwagi; i *b*) anneks do najpoddanniejszego sprawozdania albo wykaz stanu gubernji lub okręgu, obejmujący wszelkie wiadomości i dane statystyczne, stwierdzające i usprawiedliwiające wszelkie wywody i wnioski w sprawozdaniu pomieszczone, oraz stanowiące niezbędny materjał do opracowania różnych kwestyj i rozporządzeń rządowych. Przy tem jednakże komitet uznał za stosowne porobić w ułożonych przez ministerstwo wzorach do sprawozdania i wykazu stanu gubernij i okręgów, niektóre uzupełnienia i zmiany, wyłączywszy z wykazu to wszystko, co jako wnioski, dotyczące różnych gałęzi administracji gubernijalnej i okręgowej, z natury przedmiotu mieścić się winno w samem sprawozdaniu.

Co się tycze terminu do przedstawiania najpoddanniejszych sprawozdań, komitet jakkolwiek podzielił zdanie ministra spraw wewnętrznych, że istniejący obecnie termin do przedstawienia sprawozdań nie później jak 1-go maja, jest niedostatecznym dla gubernij od stolicy odległych, lecz mając na uwadze, że ustanowienie nowych terminów podług wniosku generał-adjutanta Timaszewa, odpowiednio do odległości w wiorstach miast gubernijalnych od stolicy, a powiatowych od gubernijalnych, wobec ciągłego obecnie powiększania się linij dróg żelaznych i skracania przez to istniejących odległości, podlegało by następnie częstym zmianom, uznał za właściwsze oznaczyć dla odległych od stolicy gubernij i okręgów ogólny ostateczny termin do przedstawiania sprawozdań na dzień 1 lipca.

W skutku tego, komitet uchwalił:

1) Zatwierdzić, zmienione podług poczynionych w komitecie uwag, wzory do najpoddanniejszego sprawozdania i wykazu stanu gu-

Digitized by Google

и областей, разрѣшивъ, согласно заключенію министра внутреннихъ дѣлъ, приложенія къ отчету представлять, для большаго удобства, и въ печатномъ видѣ.

2) Оставивъ существующій срокъ представленія всеподданнѣйшихъ отчетовъ, съ приложеніями, за каждый истекшій годъ для ближайшихъ отъ столицы губерній и областей къ 1-му мая, продолжить таковой срокъ для губерній и областей отдаленныхъ— по 1 іюля слѣдующаго за отчетнымъ года.

3) Доставленіе свѣдѣній, входящихъ во всеподданнѣйшіе отчеты, сдѣлать обязательнымъ какъ для присутственныхъ мѣстъ и начальствующихъ въ губерніяхъ и областяхъ лицъ, такъ и для земскихъ управъ.

4) Что касается инструкціи для составленія вѣдомостей сопровождающихъ всеподданнѣйшіе отчеты, и опредѣленія вообще порядка и сроковъ доставленія нужныхъ губернаторамъ къ отчетамъ свѣдѣній, то предоставить это, на точномъ основаніи Высочайше утвержденнаго 13-го января 1869 г. мнѣнія государственнаго совѣта, распоряженію самого министра внутреннихъ дѣлъ по соглашенію съ подлежащими министрами.

Вмѣстѣ съ симъ комитетъ повергалъ на Высочайшее благоусмотрѣніе Его Императорскаго Величества проекты измѣненныхъ согласно настоящему положенію комитета, программъ всеподданнѣйшаго отчета и обзора губерній и областей.

На журналѣ комитета послѣдовала собственноручная Его Императорскаго Величества резолюція: „*Исполнить*", а проекты программъ всеподданнѣйшаго отчета и обзора губерній и областей удостоены разсмотрѣнія и утвержденія Его Величества въ 19-й день іюня 1870 года.

Комитетъ, въ засѣданіе 23 іюня, опредѣлилъ: сообщить о томъ управляющему министерствомъ внутреннихъ дѣлъ къ исполненію выпискою изъ журнала, препроводивъ къ нему проекты программъ всеподданнѣйшаго отчета и обзора губерній и областей.

Подписалъ: Управляющій дѣлами комитета, статсъ-секретарь, *Корниловъ*.

Число опубликованія, 1 (13) октября 1870 года.

Digitized by Google

bernij i okręgów, dozwalając, zgodnie z wnioskiem ministra spraw wewnętrznych, aby przedstawiane anneksa do sprawozdania, dla większej dogodności, były wydrukowane.

2) Utrzymując istniejący termin do przedstawienia najpoddanniejszych sprawozdań z anneksami, za każdy rok ubiegły, dla bliższych stolicy gubernij i okręgów w dniu 1-m maja następnego roku, przedłużyć takowy termin dla gubernij i okręgów odległych, do dnia 1 lipca tegoż następnego roku.

3) Dostarczanie wiadomości, zamieszczanych w najpoddanniejszych sprawozdaniach, uczynić obowiązującem tak dla władz rządowych i zwierzchników w gubernijach i okręgach, jakoteż dla urzędów ziemskich.

4) Co się tycze instrukcji do układania wykazów, mających związek z najpoddanniejszemi sprawozdaniami, tudzież oznaczenia w ogólności porządku i terminów dostarczania gubernatorom wiadomości, do sprawozdania potrzebnych, wydanie stosownych w tym względzie rozporządzeń, pozostawić w ścisłem zastosowaniu się do Najwyżej zatwierdzonego w dniu 13 stycznia 1869 r. zdania rady państwa, samemu ministrowi spraw wewnętrznych, za porozumieniem się jego z właściwemi ministrami.

Jednocześnie komitet przedstawił do Najwyższego Jego Cesarskiej Mości uznania projekty zmienionych, stosownie do niniejszej uchwały komitetu, wzorów do najpoddanniejszego sprawozdania i wykazu stanu gubernij i okręgów.

Na protokóle komitetu zapadła Najwyższa Jego Cesarskiej Mości rezolucja: „*Wykonać*", a projekty wzorów do najpoddanniejszego sprawozdania i wykazu stanu gubernij i okręgów uzyskały, po przejrzeniu, zatwiedzenie Jego Cesarskiej Mości w dniu 19 czerwca 1870 roku.

Komitet, na posiedzeniu dnia 23 czerwca, postanowił: zawiadomić o tem dla wykonania zarządzającego ministerstwem spraw wewnętrznych przez wypis z protokółu, z dołączeniem do niego wzorów do najpoddanniejszego sprawozdania i wykazu stanu gubernij i okręgów.

Podpisał: Zarządzający interesami komitetu, sekretarz stanu, *Kornilow*.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета, сенаторъ (подписалъ) *Я. Соловьевъ*.

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński*.

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński*.

Dzień ogłoszenia, dnia 1 (13) października 1870 roku.

Digitized by Google

На подлинномъ написано: „ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ программы сіи разсматривать и Высочайше утвердить соизволилъ въ 19-й день іюня 1870 года".

Подписалъ: Управляющій дѣлами комитета министровъ, статсъ-секретарь, *Корниловъ*.

ПРОЕКТЪ

формы или программы для составленія губернаторскихъ отчетовъ.

I. Всеподданнѣйшій отчетъ начальника N. губерніи.

Цифра населенія губерніи, полученная по исчисленію такого то года.

1. *Обезпеченіе народнаго продовольствія.*

Краткія свѣдѣнія объ урожаѣ хлѣбовъ и обезпеченіи народнаго продовольствія въ отчетномъ году. При этомъ, въ случаѣ упадка хлѣбной производительности, должно быть выяснено, произошелъ ли этотъ упадокъ отъ случайныхъ и временныхъ естественныхъ причинъ, или отъ болѣе общихъ экономическихъ, и въ такомъ случаѣ разъяснены эти причины. Также, въ случаѣ если мѣстный урожай не обезпечивалъ народнаго продовольствія, то должны быть изложены въ самыхъ общихъ чертахъ мѣры, принятыя администраціею и земскими учрежденіями къ обезпеченію народнаго продовольствія.

2. *Народное хозяйство и экономическая дѣятельность населенія.*

Относительно другихъ отраслей народнаго хозяйства, какъ земледѣльческаго, такъ и промысловаго, фабричнаго и мануфактурнаго, должны быть включены самыя общія свѣдѣнія только въ томъ случаѣ, если въ этихъ отрасляхъ хозяйства произошли какія нибудь значительныя измѣненія, а въ особенности упадокъ, при чемъ должны быть выяснены причины такого упадка и тѣ мѣры, которыя, по мнѣнію начальника губерніи, могли бы быть приняты къ поддержанію и развитію различныхъ отраслей народнаго хозяйства.

Digitized by Google

3. *Подати и повинности.*

Самыя общія заключенія о поступленіи податей и повинностей, о количествѣ недоимокъ, въ сравненіи съ предшествовавшими годами, причинахъ накопленія этихъ недоимокъ, и о мѣрахъ, могущихъ по мнѣнію начальника губерніи, устранить недоимки.

4. *Общественное благоустройство и благочиніе.*

Изъ статей, относящихся до общественнаго благоустройства, самое краткое донесеніе о тѣхъ предметахъ, которые, по мнѣнію начальника губерніи, заслуживаютъ особенное вниманіе Его Императорскаго Величества. Такъ напр: проведеніе желѣзныхъ дорогъ или устройство другихъ важнѣйшихъ для губерніи сооруженій, и путей сообщенія и вліяніе устроенныхъ дорогъ на экономическую жизнь и торговлю губерніи; значительное распространеніе пожаровъ отъ поджоговъ или другихъ причинъ, о положеніи тюремъ, соображенія объ устройствѣ ссыльно-каторжныхъ или ссыльно-поселенцевъ; особенно крупныя народныя бѣдствія и пр.

5. *Народное здравіе.*

Изъ статей, относящихся до народнаго здравія, должны быть включаемы въ отчетъ только свѣдѣнія о значительнѣйшихъ эпидеміяхъ и эпизоотіяхъ, если таковыя происходили въ отчетномъ году, и о мѣрахъ предпринятыхъ къ ихъ прекращенію, какъ администраціею, такъ и земскими учрежденіями.

6. *Народное образованіе.*

Очеркъ успѣховъ народнаго образованія въ губерніи, съ указаніемъ на отношеніе къ сему предмету земскихъ учрежденій и самаго населенія губерніи.

7. *Земскія, городскія и сословныя учрежденія.*

Краткій очеркъ дѣятельности земскихъ, городскихъ и сословныхъ учрежденій, важнѣйшіе результаты этой дѣятельности по отношенію къ населенію и отношеніе упомянутыхъ учрежденій къ администраціи, если начальникъ губерніи считаетъ необходимымъ обратить вниманіе ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА на какіе бы то нибыло черты или особенности этихъ отношеній.

8. *Административныя и судебныя учрежденія.*

Краткій очеркъ дѣятельности административныхъ учрежденій: *а*) непосредственно начальнику губерніи подчиненныхъ, съ у-

Digitized by Google

казаніемъ ея недостатковъ и объясненіемъ причинъ ихъ обусловливающихъ; *б*) неподчиненныхъ непосредственно начальнику губерніи, съ объясненіемъ отношеній ея къ интересамъ и экономическому благосостоянію населенія губерніи; *в*) судебныхъ и мировыхъ учрежденій, съ объясненіемъ отношенія къ нимъ населенія, вліяніе ихъ на раскрытіе преступленій, народные нравы и проч., общая характеристика образа дѣйствія населенія въ качествѣ присяжныхъ засѣдателей. Сверхъ того, въ той же статьѣ предоставляется начальнику губерніи дѣлать отзывы о служебномъ характерѣ должностныхъ лицъ, входящихъ въ составъ губернской администраціи.

9. *Общія заключенія и предположенія.*

Отчетливое, точное и правдивое изложеніе главнѣйшихъ нуждъ мѣстнаго населенія и тѣхъ важнѣйшихъ мѣръ (если въ таковыхъ предвидится надобность), которыя, по мнѣнію начальника губерніи, необходимо вытекаютъ изъ положенія губерніи и могли бы служить къ удовлетворенію этихъ нуждъ и къ устраненію существующихъ препятствій, для развитія экономическаго благосостоянія мѣстнаго населенія.

II. ПРИЛОЖЕНІЕ КО ВСЕПОДДАННѢЙШЕМУ ОТЧЕТУ.

Обзоръ губерніи за отчетный годъ.

I. ЕСТЕСТВЕННЫЯ И ПРОИЗВОДИТЕЛЬНЫЯ СИЛЫ ГУБЕРНІИ И ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ДѢЯТЕЛЬНОСТЬ ЕЯ НАСЕЛЕНІЯ.

а) Земледѣліе.

(*Приложеніемъ къ этой статьѣ служитъ вѣдомость № 1*).

Въ обзоръ должны быть включены по сей статьѣ свѣдѣнія, служащія дополненіемъ и разъясненіемъ того, что вкратцѣ высказано относительно урожая и обезпеченія народнаго продовольствія въ самомъ отчетѣ и сдѣланы выводы относительно урожая хлѣбовъ въ различныхъ частяхъ губерніи и если урожаи значительно ниже обыкновеныхъ, то объяснено — какое вліяніе имѣли неблагопріятные урожаи на экономическій бытъ населенія. Въ этой же статьѣ должна быть выяснена относительная степень благосостоянія различныхъ хозяйствъ, какъ-то: помѣщичьихъ, арендаторскихъ, купеческихъ и крестьянскихъ и замѣчается ли успѣхъ или упадокъ въ какомъ изъ этихъ хозяйствъ въ отдѣльности. Всѣ эти разъясненія должны быть основаны только на положительныхъ фактахъ и не заключать въ себѣ ничего гадательнаго. Въ туже статью должны быть включены нѣкоторыя свѣдѣнія о цѣнахъ и заработныхъ пла-

Digitized by Google

тахъ на земледѣльческій трудъ, а также свѣдѣнія о ходѣ винокуренія, преимущественно по связи его съ земледѣліемъ и взаимнаго вліянія этихъ отраслей хозяйства одной на другую. Наконецъ, въ этой же статьѣ обзора должно быть обращено вниманіе и на другія отрасли земледѣлія, если онѣ имѣютъ большое значеніе въ губерніи, какъ напримѣръ, на производство пеньки, льна, маслобойныхъ сѣмянъ, табаку, свекловицы, на виноделіе, садоводство, огородничество и проч., съ указаніемъ на степень урожая по этимъ отраслямъ земледѣлія и на развитіе или упадокъ ихъ, съ объясненіемъ причинъ таковыхъ измѣненій.

б) Обезпеченіе народнаго продовольствія.

Въ случаѣ, если бы, вслѣдствіе неурожая хлѣба, народное продовольствіе оказалось необезпеченнымъ, то въ обзорѣ должны быть изложены въ большей подробности, чѣмъ въ отчетѣ, мѣры, принятыя въ различныхъ частяхъ губерніи земскими учрежденіями и администраціею, къ обезпеченію народнаго продовольствія, при чемъ въ тѣхъ губерніяхъ, въ коихъ, по отдаленности ихъ отъ хлѣбородныхъ губерній, закупка и доставка хлѣба не можетъ быть предоставлена свободному движенію торговли, а должна имѣть характеръ особой казенной операціи, весь результатъ этой операціи долженъ быть изложенъ. Во всякомъ случаѣ, какимъ путемъ ни было бы обезпечено народное продовольствіе губерніи, условія полученія хлѣба на прокормленіе и обсѣмененіе неимущимъ населеніямъ должны быть выяснены съ особою тщательностію. Въ эту же статью обзора должны быть включены свѣдѣнія о состояніи хлѣбныхъ магазиновъ губерніи.

в) Промыслы сельскаго и городскаго населенія.

Свѣдѣнія о промыслахъ сельскаго и городскаго населенія въ обзоръ вносятся только въ такомъ случаѣ, если тѣ промыслы, которые имѣютъ большое экономическое значеніе для губерніи, значительно усилились или пришли въ упадокъ въ теченіе отчетнаго года или нѣкоторые промыслы возникли вновь. Сюда относятся, напримѣръ: пчеловодство, лѣсной промыселъ, плотничество, ткачество, извозъ, разносъ товаровъ, работы на строющихся дорогахъ, звѣроловство, рыболовство, отхожіе промыслы и проч., а для городскаго населенія въ особенности ремесла. Разумѣется, при этомъ необходимо объяснить причины упадка или усиленія подобныхъ промысловъ и вліяніе на эти перемѣны вновь возникшихъ въ губерніи обстоятельствъ, напримѣръ: проведенія желѣзныхъ дорогъ,

Digitized by Google

усиленіе пароходства, истребленія лѣсовъ и проч.—Если въ губерніи есть инородцы, то о состояніи ихъ промысловъ и измѣненіяхъ, въ этомъ состояніи происходящихъ, должно быть упомянуто отдѣльно. Въ случаѣ же, если въ промыслахъ жителей въ теченіе отчетнаго года никакихъ существенныхъ измѣненій не произошло, статья эта въ обзоръ вовсе невключается.

г) *Промышленность заводская и фабричная.*

(*Приложеніемъ къ этой статьѣ служитъ вѣдомость № 2*).

Въ статьѣ этой, въ случаѣ значительнаго усиленія или уменьшенія производства по той или другой изъ главнѣйшихъ отраслей промышленности, должны быть выяснены, по возможности, причины, отъ коихъ зависѣло это усиленіе или уменьшеніе и вліяніе этихъ причинъ на благосостояніе населенія губерніи. Равнымъ образомъ при обзорѣ состоянія главныхъ отраслей промышленности, могутъ быть выяснены тѣ мѣстныя условія, которыя дѣйствовали благопріятно или неблагопріятно на развитіе мѣстной промышленности. Всѣ значительныя фабрики, вновь открывшіяся, а равно и закрывшіяся въ теченіе года, должны быть перечислены. Въ тѣхъ губерніяхъ, въ коихъ существуютъ горные заводы и золотые промыслы, подобнаго же рода свѣдѣнія должны быть сообщены и о дѣйствіи этихъ заводовъ и промысловъ.

д) *Торговля.*

Въ этой статьѣ должно быть исчислено количество взятыхъ въ теченіе отчетнаго года по всей губерніи торговыхъ свидѣтельствъ, сравнительно съ предъидущими годами, и въ случаѣ значительнаго различія, выяснены по возможности, причины его, и указано, въ какихъ именно городахъ и почему торговля особенно увеличилась или уменьшилась.

Цифры, относящіяся до движенія по судоходнымъ и сплавнымъ рѣкамъ и желѣзнымъ дорогамъ, а въ губерніяхъ, въ коихъ существуютъ порты или пограничныя таможни, цифры привоза и отпуска товаровъ, въ обзоръ губерніи не включаются, такъ какъ онѣ представляются въ большей потребности въ отчетахъ подлежащихъ вѣдомствъ и притомъ несравненно удобнѣе группируются не по губерніямъ, а по рѣчнымъ бассейнамъ, цѣлымъ линіямъ желѣзныхъ дорогъ, таможеннымъ округамъ и проч., но если въ торговомъ движеніи по рѣкамъ, желѣзнымъ дорогамъ и таможнямъ, произошли значительныя перемѣны, имѣвшія вліяніе на экономическій бытъ жителей губерніи, то родъ и степень этого вліянія должны быть

Digitized by Google

выяснены въ губернаторскомъ отчетѣ. Равнымъ образомъ, должно быть выяснено и вліяніе проведенія новыхъ желѣзныхъ путей на торговлю губерніи. Особой вѣдомости о ярмаркахъ не прилагается, но обстоятельныя свѣдѣнія о торговыхъ оборотахъ самыхъ значительныхъ ярмарокъ, съ указаніемъ на уменьшеніе или усиленіе сихъ оборотовъ и зависимости этихъ обстоятельствъ отъ мѣстныхъ или общихъ, случайныхъ или постоянныхъ условій должны быть изложены въ обзорѣ. Если какая либо отрасль торговли встрѣчаетъ препятствія къ своему развитію въ какихъ либо мѣстныхъ обстоятельствахъ, то обстоятельства эти должны быть выяснены въ отчетѣ.

е) Движенія населенія.

(*Приложеніемъ къ этой статьѣ служитъ вѣдомость № 3*).

Свѣдѣнія о движеніи населенія должны быть вносимы въ обзоръ ежегодно, а именно: ежегодно долженъ быть исчисленъ избытокъ рожденій надъ смертными случаями и процентъ приращенія населенія по цѣлой губерніи. Если избытокъ этотъ ощутительно уклоняется отъ обыкновенныхъ пропорцій, или если его вовсе нѣтъ, а также если смертность значительно усилилась, то необходимо объяснить причины этихъ явленій. Въ заключеніе статьи о движеніи населенія должны быть сообщены свѣдѣнія о всѣхъ значительныхъ выселеніяхъ изъ губерній, а также переселеніяхъ въ губернію, съ показаніемъ откуда и куда направилась, или откуда и куда прибыла колонизація, какими причинами она обусловлена, въ какомъ количествѣ и куда именно въ теченіи отчетнаго года прибыли или выбыли переселенцы и какими матеріяльными средствами обладали они.

II. Подати и повинности.

а) Окладные сборы.

(*Приложеніемъ къ сей статьѣ служитъ вѣдомость № 4*).

Здѣсь должно быть опредѣлено количество оставшихся на губерніи отъ предъидущаго года недоимокъ, причитающагося на отчетный годъ оклада вновь причисленныхъ: недоимокъ и оклада, исключенія изъ недоимокъ и оклада, и, наконецъ сумма оставшейся на губерніи къ слѣдующему году недоимки. Если недоимка эта превышаетъ 5% всего сбора, то необходимо указать, на какія именно сословія падаютъ главнымъ образомъ недоимки и въ какихъ именно городахъ и уѣздахъ, и войти въ разъясненіе причинъ накопленія недоимокъ на томъ или другомъ сословіи, въ той или другой мѣстности.

Digitized by Google

б) *Государственные и губернскіе земскіе сборы.*

Тѣ же свѣдѣнія должны быть сообщены и относительно государственныхъ земскихъ сборовъ, а также губернскихъ и частныхъ сборовъ въ губерніяхъ. Въ губерніяхъ гдѣ есть земскія учрежденія, сумма всѣхъ губернскихъ земскихъ сборовъ, падающихъ на губернію, должна быть исчислена по отчетамъ земскихъ управъ, съ указаніемъ на распредѣленіе этихъ сборовъ, на различные предметы обложенія, на количество недоимокъ по этимъ сборамъ, и на существующіе способы разложенія и взысканія недоимокъ, и вообще представленъ очеркъ дѣятельности земскихъ учрежденій, какъ по взиманію губернскихъ земскихъ сборовъ, такъ и по раскладкѣ государственныхъ земскихъ повинностей.

в) *Городскія доходы и расходы.*

Относительно городскихъ доходовъ и расходовъ, которые значатся отдѣльно для каждаго города въ прилагаемой къ отчету вѣдомости, въ текстъ отчета должны быть включены только указанія на значительное увеличеніе или уменьшеніе городскихъ доходовъ и расходовъ, съ объясненіемъ причинъ этого увеличенія или уменьшенія. Также въ отчетѣ должны заключаться указанія на количество недоимокъ и успѣшность ихъ взысканія и очеркъ дѣятельности городскихъ учрежденій по взиманію городскихъ доходовъ.

г) *Выкупные платежи.*

Относительно выкупныхъ платежей должны быть представлены тѣ же свѣдѣнія, какъ и относительно окладныхъ сборовъ и въ случаѣ значительныхъ недоимокъ, особое вниманіе должно быть обращено на то, въ какихъ именно уѣздахъ и мировыхъ участкахъ произошло накопленіе этихъ недоимокъ, вслѣдствіе какихъ причинъ, и какія мѣры принимаются для взысканія недоимокъ.

д) *Оброчные крестьянскіе платежи въ пользу помѣщиковъ.*

Сюда долженъ быть включенъ краткій очеркъ о поступленіи оброчныхъ крестьянскихъ платежей помѣщикамъ и, если платежи эти поступаютъ неудовлетворительно въ той или другой части губерніи, то разъяснены причины этой неудовлетворительности и мѣры принятыя ко взысканію недоимокъ.

е) *Акцизные сборы.*

Въ этой статьѣ долженъ быть сдѣланъ краткій очеркъ дѣя-

Digitized by Google

тельности акцизнаго управленія съ двухъ точекъ зрѣнія, а именно: 1) относительно поступленія акцизнаго дохода, цифра котораго должна быть сравнена съ цифрою предъидущаго года, отдѣльно по разнымъ акцизамъ, а именно: акциза съ питей, соли, табаку, сахару и т. д.; и, въ случаѣ значительнаго упадка дохода по той или другой отрасли акцизнаго дохода, разъяснены причины этого упадка; 2) относительно количества мѣстъ продажи питей, при чемъ должно быть обращено вниманіе на увеличеніе или уменьшеніе числа этихъ мѣстъ и на вліяніе этихъ измѣненій на народную нравственность и на поступленіе питейнаго дохода.

ж) Отправленіе натуральныхъ повинностей.

Въ этой статьѣ должны быть перечислены тѣ натуральныя повинности, которыя падаютъ на губернію и при этомъ приведены цифры, обусловливающія количество этихъ повинностей, какъ-то: численность войскъ размѣщенныхъ въ губерніи и требующихъ, напримѣръ, квартирнаго довольствія, и т. д. Должно быть обращено вниманіе на степень равномѣрности или неравномѣрности распредѣленія натуральныхъ повинностей въ различныхъ мѣстностяхъ губерніи, на вопросъ о переложеніи натуральныхъ повинностей въ денежныя и на отношеніе къ тому вопросу земства и городскихъ сословій. Въ эту же статью должны быть включены, свѣдѣнія о ходѣ рекрутскихъ наборовъ въ томъ случаѣ, если таковые были произведены въ губерніи въ теченіе отчетнаго года, при чемъ должно прилагать вѣдомость о числѣ принятыхъ рекрутовъ, съ распредѣленіемъ ихъ по сословіямъ.

III. ОБЩЕСТВЕННОЕ БЛАГОУСТРОЙСТВО И БЛАГОЧИНІЕ.

а) Казенныя и общественныя зданія.

Въ этой статьѣ должно быть изложено только то, что сдѣлано или предположено въ теченіе года по устройству вновь или перестройкѣ казенныхъ зданій, а также представленъ обзоръ дѣйствій земскихъ учрежденій по устройству общественныхъ зданій.

б) Дороги, мосты и перевозы.

Въ этой статьѣ долженъ быть сдѣланъ очеркъ хода работъ по устройству дорогъ, мостовъ, перевозовъ, предпринятому казною или частными компаніями подъ гарантію или безъ гарантіи правительства, а также предположеній и дѣйствій земства по устройству въ предѣлахъ губерніи дорогъ, мостовъ и перевозовъ.

Digitized by Google

в) *Почты.*

Въ этой статьѣ должны быть изложены происшедшія въ теченіе года существенныя измѣненія въ почтовыхъ трактахъ и станціяхъ, напримѣръ: открытіе вновь или упраздненіе существующихъ трактовъ, почтовыхъ станцій и проч., дѣйствія по сему предмету земскихъ учрежденій, равно мѣстъ и лицъ, завѣдующихъ почтовою гоньбою, а также въ случаѣ возникающихъ важныхъ жалобъ на сіи дѣйствія, разъяснены причины этихъ жалобъ.

г) *Народная нравственность.*

(*Приложеніемъ къ этой статьѣ служитъ вѣдомость № 5*).

Въ этой статьѣ долженъ быть помѣщенъ краткій обзоръ количества совершенныхъ преступленій и соображенія о томъ: не увеличились ли какія преступленія и отъ какихъ причинъ, а также, какія мѣры приняты для пресѣченія преступленій и устраненія ихъ причинъ. Въ этой же статьѣ должны быть помѣщены свѣдѣнія о числѣ пойманныхъ въ губерніи бѣглыхъ и бродягъ, и въ случаѣ, если число это значительно, то о мѣстѣ происхожденія этихъ бродягъ и причинахъ накопленія ихъ въ губерніи. Особое вниманіе также должно быть обращено на случаи дѣланія фальшивыхъ денежныхъ знаковъ или распространенія ихъ въ предѣлахъ губерніи, причемъ, по возможности, должно быть разъяснено откуда и какимъ путемъ входятъ въ губернію фальшивныя бумаги.

д) *Расколъ.*

Въ эту статью должны быть включены свѣдѣнія о расколѣ а именно: свѣдѣнія о замѣчательныхъ случаяхъ присоединенія раскольниковъ къ православію, случаи усиленія раскола и причины этого явленія, характеръ раскола въ губерніи и отношеніе раскольниковъ къ мѣстнымъ властямъ и православному населенію.

е) *Арестанты, тюремные замки, этапы, рабочіе и смирительные дома, арестантскія роты гражданскаго вѣдомства.*

Въ этой статьѣ должны быть представлены свѣдѣнія о числѣ арестантовъ, мѣстѣ ихъ содержанія, о состояніи тюремныхъ замковъ, рабочихъ и смирительныхъ домовъ и арестантскихъ ротъ гражданскаго вѣдомства, о матеріяльномъ и нравственномъ состояніи содержимыхъ, а также о принятыхъ мѣрахъ къ улучшенію

Digitized by Google

этой части. Въ тѣхъ губерніяхъ, въ коихъ существуютъ ссыльно-поселенцы, особенное вниманіе должно быть обращено на ихъ экономическій бытъ и отношеніе къ сосѣднему населенію, если этотъ бытъ и отношеніе подверглись измѣненіямъ въ теченіи года, а въ губерніяхъ, въ коихъ находятся ссыльно-каторжные—на устройство ихъ, занятія и нравственность.

ж) Пожары.

(*Приложеніемъ къ этой статьѣ служитъ вѣдомость № 6*).

Въ этой статьѣ должны быть извлечены изъ прилагаемой къ обзору вѣдомости о пожарахъ, указанія случаевъ самыхъ разрушительныхъ, объясненіе причинъ ихъ и мѣры, принятыя къ предупрежденію пожаровъ, а также мѣры помощи пострадавшимъ. Въ ту же статью долженъ быть включенъ краткій обзоръ состоянія пожарной части и мѣръ, принятыхъ къ ея улучшенію.

з) Различныя происшествія и народныя бѣдствія.

Въ этой статьѣ должны быть упомянуты случаи особенно важныхъ событій, имѣвшихъ пагубныя послѣдствія для народной жизни или имущества, какъ то: градобитія, бури, крушенія судовъ, и проч., съ указаніемъ и на распоряженія администраціи, если таковыя были приняты вслѣдствіе сихъ событій.

IV. НАРОДНОЕ ЗДРАВІЕ И ОБЩЕСТВЕННОЕ ПРИЗРѢНІЕ.

а) Врачи.

Въ этой статьѣ должны быть помѣщены свѣдѣнія о числѣ врачей, аптекъ и общій обзоръ дѣятельности медицинскихъ чиновниковъ. Особое вниманіе должно быть обращено на дѣйствія и мѣры, предпринятыя для развитія оспопрививанія, причемъ должно быть показано общее число дѣтей, коимъ привита предохранительная оспа и отношеніе этого числа къ общему числу родившихся, а также подкрѣпленныя числовыми данными свѣдѣнія, о мѣстныхъ распространеніяхъ сифилиса и указаніе мѣръ, принятыхъ для просѣченія этой болѣзни. Здѣсь же должны быть изложены и мѣры, принятыя земствомъ для обезпеченія народнаго здравія, наймовъ врачей и проч.

б) Больницы и дома умалишенныхъ.

Въ этой статьѣ должно быть показано положеніе больницъ, и дѣйствія земскихъ учрежденій по отношенію къ больницамъ,

Digitized by Google

а также положеніе домовъ умалишенныхъ. Наконецъ здѣсь же должно быть упомянуто о числѣ лечебницъ для приходящихъ, и количествѣ пользованныхъ въ нихъ больныхъ.

в) *Эпидеміи и эпизоотіи.*

Въ случаѣ появленія и распространенія въ губерніи въ отчетномъ году эпидеміи, въ эту статью должны быть включены: общій обзоръ хода эпидеміи, начиная отъ мѣстъ ея появленія, постепеннаго распространенія, числа ея жертвъ и очеркъ мѣръ, принятыхъ къ прекращенію эпидеміи. Подобныя же свѣдѣнія должны быть представлены и объ эпизоотіяхъ.

г) *Насильственныя смерти.*

(*Приложеніемъ къ этой статьѣ служитъ вѣдомость № 7*).

Въ этой статьѣ должны заключаться нѣкоторые выводы изъ прилагаемой вѣдомости о насильственныхъ смертяхъ, причемъ могутъ быть сравнены результаты ея съ свѣдѣніями прошедшихъ лѣтъ и, въ случаѣ значительнаго усиленія смертныхъ случаевъ отъ какихъ либо причинъ, указаны и эти причины.

д) *Богадѣльни.*

Въ этой статьѣ должно быть упомянуто о положеніи богадѣленъ и числѣ лицъ призрѣваемыхъ ими, состояніи ихъ и дѣйствіяхъ земскихъ учрежденій по отношенію къ богадѣльнямъ.

V. Народное просвѣщеніе.

а) *Учебныя заведенія.*

(*Приложеніемъ къ этой статьѣ служитъ вѣдомость № 8*).

Въ этой статьѣ должны заключаться выводы, изъ прилагаемыхъ вѣдомостей, относительно числа заведеній и учащихся, увеличеніе или уменьшеніе ихъ, и, въ случаѣ значительнаго измѣненія цифръ въ отчетномъ году, о причинахъ этого измѣненія. Тамъ же должны быть выводы объ отношеніи числа учащихся къ общему числу жителей различныхъ сословій.

б) *Народное образованіе.*

Въ эту статью долженъ быть включенъ общій обзоръ успѣховъ народнаго образованія, отношеніе къ этому вопросу какъ самаго населенія, такъ и духовенства, частныхъ учителей, земскихъ и со-

Digitized by Google

словныхъ учрежденій и вообще обзоръ мѣръ, предпринимаемыхъ различными учрежденіями и лицами къ распространенію народнаго образованія.

в) Ученыя общества, музеи, библіотеки, и проч.

Въ этой статьѣ излагается вкратцѣ все то, что въ теченіе года совершилось замѣчательнаго въ губерніи для доставленія пособій общественному и народному образованію, какъ-то: образованіе музеевъ, библіотекъ, новыхъ ученыхъ обществъ и проч.

VI. Результаты періодическихъ переписей и ежегодно собираемыя свѣдѣнія.

Если отчетный годъ непосредственно слѣдуетъ за тѣмъ изъ годовъ пятилѣтія, къ началу котораго будутъ сдѣланы установляемыя министерствомъ внутреннихъ дѣлъ періодическія переписи, то въ концѣ обзора должны быть изложены главные результаты, пріобрѣтенные этими переписями, по слѣдующимъ статьямъ:

а) Численный составъ населенія.
(Приложеніемъ къ этой статьѣ служатъ вѣдомости А. Б. В.).

Свѣдѣнія о численности населенія, съ распредѣленіемъ его по сословіямъ и религіямъ, сравнительно съ предъидущею переписью, должны быть изложены въ нѣкоторой полнотѣ, причемъ должно быть обращено вниманіе на слѣдующія обстоятельства: 1) Увеличилось ли или уменьшилось населеніе губерніи въ теченіе пятилѣтія и, если измѣненіе въ численности населенія значительно уклоняется отъ обыкновеннаго процента естественнаго приращенія, то вслѣдствіе какихъ причинъ? 2) Не замѣчено ли значительныхъ ненормальныхъ измѣненій въ численности населенія по нѣкоторымъ уѣздамъ губерніи, или въ отношеніи городскаго населенія къ сельскому и въ такомъ случаѣ вслѣдствіе какихъ причинъ? 3) Измѣненіе численности населеній городовъ не указываетъ ли на быстрое развитіе однихъ и упадокъ другихъ, и отъ чего зависятъ эти явленія? 4) Не произошло ли ощутительныхъ перемѣнъ въ сословномъ составѣ населеній, а именно: не замѣтно ли значительнаго измѣненія въ относительной численности того или другаго сословія, и почему именно, 5) Въ случаѣ, если въ губерніи есть инородцы, то особенное вниманіе должно быть обращено на измѣненія въ ихъ численности, и если численность эта уменьшается, то отъ того ли, что они сливаются съ русскимъ населеніемъ, или отъ того, что условія ихъ быта неблагопріятны для

Digitized by Google

естественнаго приращенія населенія, и въ чемъ именно заключается неблагопріятность этихъ условій? 6) Не произошло ли значительныхъ перемѣнъ въ религіозномъ составѣ населенія, а именно: не измѣнились ли относительныя пропорціи въ численности лицъ, принадлежащихъ къ тому или къ другому вѣроисповѣданію, и не зависѣли ли эти измѣненія отъ значительнаго числа переходовъ изъ одного вѣроисповѣданія въ другое? Въ этомъ отношеніи въ западныхъ губерніяхъ особое вниманіе должно быть обращено на измѣненія въ относительной численности католиковъ и евреевъ, сравнительно съ православными, а въ восточныхъ—на численность магометанъ. Въ тѣ годы, въ которые не было произведено переписи, статья о численномъ составѣ населенія вовсе не включается въ обзоръ.

б) *О числѣ зданій.*

(Приложеніемъ къ этой статьѣ служитъ вѣдомость лит. Г.)

При изложеніи результатовъ исчисленія по сему предмету должно быть обращено вниманіе на слѣдующія обстоятельства: 1) увеличилось ли или уменьшилось вообще число домовъ въ городахъ, и какія обстоятельства имѣли вліяніе на это измѣненіе, напримѣръ, развитіе самыхъ городовъ, замѣненіе мелкихъ домовъ крупными и проч.; 2) увеличилась ли пропорція каменныхъ домовъ къ деревяннымъ, и вообще улучшились ли въ томъ или другомъ городѣ городскія постройки; 3) увеличилось ли число сельскихъ дворовъ въ уѣздахъ губерніи, и зависѣло ли это измѣненіе отъ приращенія населенія или отъ дѣлежей крестьянскихъ хозяйствъ; 4) увеличивается ли въ губерніи пропорція каменныхъ строеній къ деревяннымъ и вообще замѣтенъ ли значительный успѣхъ въ наружномъ благоустройствѣ селеній и внутреннемъ благоустройствѣ крестьянскихъ домовъ во всей губерніи или въ нѣкоторыхъ частяхъ ея.

в) *О хозяйственномъ распредѣленіи земельныхъ угодій.*

(Приложеніемъ къ этой статьѣ служитъ вѣдотость Д.).

Свѣдѣнія эти въ формѣ прилагаемой при семъ таблицы собираются черезъ земскія управы разъ въ пятилѣтіе, и затѣмъ на все послѣдующее пятилѣтіе служатъ главнымъ основаніемъ свѣдѣній объ урожаяхъ хлѣбовъ. Въ томъ отчетномъ году, въ коемъ представляются результаты періодическихъ переписей приводяться главные результаты хозяйственнаго распредѣленія земель въ губерніи и, если въ цифрахъ этого распредѣленія произошли сколько нибудь

Digitized by Google

значительныя измѣненія, напримѣръ увеличеніе или уменьшеніе пахатныхъ земель, то причины сихъ измѣненій должны быть выяснены.

г) О скотоводствѣ.

(*Приложеніемъ къ этой статьѣ служитъ вѣдомость Е.*).

Въ этой статьѣ должны быть сдѣланы заключенія о главныхъ результатахъ исчисленія скота, и если изъ этого исчисленія оказывается значительное усиленіе или упадокъ въ той или другой отрасли скотоводства, то выяснены, по возможности, причины этихъ явленій.

д) О землевладѣніи.

(*Приложеніемъ къ этой статьѣ служитъ вѣдомость Ж*).

Свѣдѣнія эти въ формѣ прилагаемой таблицы собираются чрезъ земскія управы разъ въ пятилѣтіе. Въ томъ отчетномъ году, въ которомъ представляются результаты періодическихъ переписей, приводятся и главные результаты распредѣленія земель по владѣнію и, если въ цифрахъ этого распредѣленія произошли какія нибудь значительныя измѣненія, какъ напримѣръ, увеличеніе въ числѣ и пространствѣ личныхъ землѣвладеній на счетъ общинныхъ и т. п., то причины сихъ измѣненій должны быть подробно выяснены.

е) Объ устройствѣ быта отставныхъ и безсрочно-отпускныхъ нижнихъ чиновъ.

(*Приложеніемъ къ этой статьѣ служитъ вѣдомость З.*)

Свѣдѣнія объ устройствѣ быта отставныхъ и безсрочно отпускныхъ нижнихъ чиновъ относительно приписки ихъ къ городскимъ и сельскимъ обществамъ, также о надѣлѣ ихъ землею и помѣщеніи въ богадѣльни.

Подписалъ: Министръ внутреннихъ дѣлъ, генералъ-адъютантъ, *Тимашевъ*.

Число опубликованія, 1 (13) октября 1870 года.

Digitized by Google

НАСЕЛЕНІЕ

ПО СОСЛОВІЯМЪ, ПО СТАТИСТИ-

СОСЛОВІЯ.	Губернс. г. Кострома		Заштат. г. Судиславль.	
	м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.
Дворянъ потомственныхъ				
„ личныхъ				
Духовенства чернаго				
„ бѣлаго				
Почетныхъ гражданъ потомственныхъ.				
„ „ личныхъ				
Городскихъ сословій: купцовъ.				
„ „ мѣщанъ.				
Сельскихъ сословій: крестьянъ				
„ „ колонистовъ				
Военныхъ сословій: войска				
„ „ отставныхъ, безсрочно-отпускныхъ и семейства солдатъ . . .				
Иностранныхъ подданныхъ.				
Инородцевъ				
и т. д.				
Итого				

НАСЕЛЕНІЕ

ПО ВѢРОИСПОВѢДАНІЯМЪ, ПО СТАТИ-

ГОРОДА И УѢЗДЫ.	Православныхъ		Раскольниковъ.	
	м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.
Городъ №				
Уѣздъ				
Итого въ городахъ				
уѣздахъ				
Всего въ губерніи				

Примѣчаніе. Единовѣрцы показываются въ числѣ православныхъ; у-слѣ православныхъ.

Digitized by Google

Вѣдомость лит. А.

№..... ГУБЕРНІИ,

ческой переписи 187 года.

Уѣздъ Костромской.		Городъ.		Уѣздъ.		Городъ.		Уѣздъ.		и т. д.		Всего въ губерніи.		
м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.	о. п.

Вѣдомость лит. Б.

№..... ГУБЕРНІИ,

стической переписи 18 года.

Римско-католик.		Армяно-грегоріа.		Протестантовъ.		Евреевъ.		Магометанъ.		Язычниковъ.		Всего		
м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.	м. п.	ж. п.	о. п.

віатовъ въ тѣхъ губерніяхъ, въ коихъ находятся, показывать отдѣльно по-

Digitized by Google

О ЧИСЛѢ РАСКОЛЬНИ-

НАХОДЯЩИХСЯ ВЪ №.....

НАЗВАНІЕ ГОРОДОВЪ И УѢЗДОВЪ.	Пріемлющихъ священство.		Безпоповсекъ. Принадлежащихъ брака.	
	муж.	жен.	муж.	жен.
А всего				

ЧИСЛО РАЗНАГО

ВЪ №..... ГУБЕРНІИ, НО

ГОРОДА И УѢЗДЫ.	Церквей и монастырей православнаго исповѣданія.		Церквей и монастырей неправославнаго исповѣд.	
	каменныхъ.	деревянныхъ.	каменныхъ.	деревянныхъ.
Губернскій городъ Кострома . .				
Заштатный городъ Судиславль .				
Уѣздъ Костромской				
Итого въ городахъ. .				
уѣздахъ . .				
Всего въ губерніи . .				

Digitized by Google

Вѣдомость лит. В.

КОВЪ РАЗНЫХЪ СЕКТЪ,

ГУБЕРНІИ ЗА 18 ГОДЪ.

...ицкихъ тъ. Непризнающихъ браковъ.		Малаканъ, духоборцевъ и другихъ съ ними сходныхъ.		Іудействующихъ.		Скопцовъ, шалапутовъ, хлыстовъ и др. придерживающихся подобнаго имъ ученія.		Итого		
муж.	жен.	муж.	жен.	муж.	жен.	муж.	жен.	муж.	жен.	

Вѣдомость лит. Г.

РОДА ЗДАНІЙ,

ПЕРЕПИСИ 18 ГОДА.

Синагогъ и мечетей.		Домовъ или дворовъ.		На жилыхъ зданій.		Всего зданій.	
каменныхъ.	деревянныхъ.	каменныхъ.	деревянныхъ.	каменныхъ.	деревянныхъ.	каменныхъ.	деревянныхъ.

Digitized by Google

О СЕЛЬСКО-ХОЗЯЙСТВЕННОМЪ

въ №..... губер-

НАИМЕНОВАНІЕ УѢЗДОВЪ.	ЗЕМЛИ		
	Усадебной.	Садовъ, огородовъ и проч.	Пахатной.

О СКОТО-

въ №..... губер-

НАИМЕНОВАНІЕ УѢЗДОВЪ.	Лошадей.	Рогатаго скота.
Всего въ губерніи		

Digitized by Google

Вѣдомость лит. Д.

РАСПРЕДѢЛЕНІИ ЗЕМЕЛЬ,

НІИ ЗА 18 ГОДЪ.

СОСТОИТЪ.					Изъ пахатныхъ земель на 100 десятинъ состоитъ подъ посѣвомъ.						
Луговъ и сѣнокосовъ.	Прочей удобной земли необработываемой.	Лѣсовъ.	Всего удобной.	Не удобной.	Озимой пшеницы.	Ржи.	Яровой пшеницы.	Овса.	Ячменя.	Гречихи.	Остальныхъ хлѣбовъ.

Вѣдомость лит. Е.

ВОДСТВѢ,

НІИ ЗА 18 ГОДЪ.

Овецъ.		Свиней.	Козъ.	Верблюдовъ.	Оленей.	Ословъ и муловъ.	Всего въ уѣздахъ.
Простыхъ.	Тонкорунныхъ						

Digitized by Google

О ЗЕМЛЕ-

ПО №..... ГУБЕР-

НАЗВАНІЕ УѢЗДОВЪ.	Количество			
	Казнѣ.	Удѣламъ.	Монастырямъ и церквамъ.	Городскимъ обществамъ.
Итого въ губерніи.				

Примѣчаніе 1-е. Въ тѣхъ губерніяхъ, гдѣ находятся земли войсковыя, а не поименованнымъ въ настоящей формѣ,—для нихъ вво-

Примѣчаніе 2-е. Въ губерніяхъ съ смѣшаннымъ народонаселеніемъ къ лежащей русскимъ, полякамъ, нѣмцамъ, евреямъ, тата-

ОБЪ УСТРОЙСТВѢ ОТСТАВ-

ВЪ №..... ГУБЕР-

ГОРОДА И УѢЗДЫ.	Число проживающихъ въ городахъ и уѣздахъ отставныхъ нижнихъ чиновъ.		Оставсоставѣ ществъ, принад-
	Живущихъ на собственномъ содержаніи.	Помѣщенныхъ въ богадѣльни.	Городскихъ.
Всего въ губерніи			

Digitized by Google

Вѣдомость лит. Ж.

ВЛАДѢНІИ,

НІИ ЗА 18 ГОДЪ.

земли въ десятинахъ принадлежащей:					
Частнымъ компаніямъ, обществамъ и другимъ учрежденіямъ.	Помѣщикамъ.			Крестьянамъ-собственникамъ.	
	Потомственнымъ дворянамъ.	Не дворянскаго происхожденія.	Состоящей въ пользованіи крестьянъ (не выкупленной).	Въ общинномъ владѣніи.	Въ личной собственности.

также принадлежащія какимъ либо особымъ обществамъ и учрежденіямъ, дится въ вѣдомость особая графа.
этой вѣдомости можно присоединить показаніе о количествѣ земли, принадрамъ и т. п.

Вѣдомость лит. З.

НЫХЪ НИЖНИХЪ ЧИНОВЪ,

НІИ НА 18 ГОДЪ.

шихся въ тѣхъ обкъ коимъ лежитъ.	Приписавшихся къ постороннимъ обществамъ.		Переселившихся на вновь отводимые земельные участки.	Не приписанныхъ и не водворенныхъ.	Изъ общаго числа отставныхъ воспользовались.	
Сельскихъ.	Городскимъ.	Сельскимъ.			Единовременнымъ пособіемъ отъ казны при водвореніи.	Дополнительнымъ пособіемъ по случаю устройства особыхъ усадьбъ и отдѣльныхъ хозяйствъ.

Digitized by Google

О ПОСѢВѢ И У-

ВЪ № ГУБЕРНІИ

УѢЗДЫ	Посѣяно		
	Озимой пшеницы.	Ржи.	Яровой пшеницы.
Тверской:			
На земляхъ владѣльческихъ			
„ „ крестьянскаго общества			
„ „ городскихъ и другихъ			
Итого			
Всего въ губерніи . . .			

Примѣчаніе. Свѣдѣнія о посѣвахъ льна, пеньки, табаку, свекловицы, марены и винодѣліи въ тѣхъ губерніяхъ, въ коихъ посѣвы эти имѣютъ промышленное экономическое значеніе, могутъ быть представлены по-уѣздно въ особомъ къ сей вѣдомости приложеніи.

О ФАБРИКАХЪ

ВЪ №..... ГУБЕРНІИ

РОДЪ ФАБРИКЪ И ЗАВОДОВЪ.	ГОРОДЪ.			УѢЗДЪ.		
	Число фабрикъ и заводовъ.	Сумма производительности.	Число рабочихъ.	Число фабрикъ и заводовъ.	Сумма производительности.	Число рабочихъ.

Digitized by Google

Вѣдомость № 1.

РОЖАЪ ХЛѢБА,

за 18 годъ.

четвертей.					Снято четвертей.							
Овса.	Ячменя.	Гречихи.	Остальныхъ яровыхъ хлѣбовъ.	Картофеля.	Озимой пшеницы.	Ржи.	Яровой пшеницы.	Овса.	Ячменя.	Гречихи.	Остальныхъ яровыхъ хлѣбовъ.	Картофеля.

Вѣдомость № 2.

И ЗАВОДАХЪ,

за 18 годъ.

ГОРОДЪ.			УѢЗДЪ.			И. т. д.	Всего въ губерніи.		
Число фабрикъ и заводовъ.	Сумма производительности.	Число рабочихъ.	Число фабрикъ и заводовъ.	Сумма производительности.	Число рабочихъ.		Число фабрикъ и заводовъ.	Сумма производительности.	Число рабочихъ.

Digitized by Google

ДВИЖЕНІЕ

ВЪ №..... ГУБЕР-

ГОРОДА И УѢЗДЫ.	Число браковъ.	Число Законнорожденныхъ.		
		м. п.	ж. п.	об. п.
Итого въ городахъ.				
уѣздахъ				
Всего въ губерніи				

О ПОСТУПЛЕ-

ВЪ N..... ГУБЕР-

(Лит.

О податяхъ и недоимкахъ по

РОДЫ ПОДАТЕЙ.	Слѣдовало вступить.			
	Недоимокъ.		Оклада.	
	Руб.	К.	Руб.	К.
I. Подати и окладные платежи:				
1) Оброчной подати и дополнительнаго къ ней сбора . Съ государственныхъ крестьянъ всѣхъ наименованій.				
2) Подушной подати съ сословій, состоящихъ на общихъ окладахъ				
а) Съ государственныхъ крестьянъ всѣхъ наименованій				
б) Съ крестьянъ временно-обязанныхъ и собственниковъ (бывшихъ помѣщичьихъ)				
в) Съ крестьянъ собственниковъ (бывшихъ удѣльныхъ и другихъ вѣдомствъ)				
г) Съ евреевъ, земледѣльцевъ				
И такъ далѣе поименовывать каждое сословіе отдѣльно .				
Итого				
3) Податей съ сословій, состоящихъ на особыхъ окладахъ				
а) Съ однодворцевъ				

Digitized by Google

Вѣдомость №3.

НАСЕЛЕНІЯ,

НІИ ЗА 18 ГОДЪ.

Родившихся.						Число умершихъ.			Прибыль или убыль.
Незаконнорожденныхъ.			ВСЕГО.						
м. п.	ж. п.	об. п.	м. п.	ж. п.	об. п.	м. п.	ж. п.	об. п.	

Вѣдомость № 4.

НІИ СБОРОВЪ,

НІИ ЗА 18 ГОДЪ.

а, б).

№..... губерніи за 18 годъ.																	
Вновь причислено.				Исключено.				Взыскано.				Осталось къ 1 января 18 года.					
Недоимокъ.		Оклада.		Недоимокъ.		Оклада.		Недоимокъ.		Оклада.		Недоимокъ.		Оклада.		Всего.	
Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.

Digitized by Google

О податяхъ и недоимкахъ по				
РОДЫ ПОДАТЕЙ.	Слѣдовало вступить.			
	Недоимокъ.		Оклада.	
	Руб	К.	Руб	К.
б) Съ земель, розданныхъ для заселенія, но незаселенныхъ и т. д., поименовать каждую статью отдѣльно				
Итого				
4) Общественнаго сбора				
Съ государственныхъ крестьянъ всѣхъ наименованій.				
5) Сбора на обезпеченіе продовольствія				
Съ государственныхъ крестьянъ всѣхъ наименованій.				
Съ прочихъ податныхъ сословій				
6) Земскихъ сборовъ				
На государственныя повинности:				
а) Съ торговыхъ свидѣтельствъ				
б) Съ податныхъ лицъ.				
На губернскія повинности:				
а) съ торговыхъ свидѣтельствъ				
б) поземельнаго				
в) съ податныхъ лицъ.				
На частныя повинности дворянскихъ имѣній:				
а) поземельнаго				
б) съ податныхъ лицъ.				
На частныя повинности съ прочихъ сословій:				
На губернскія и уѣздныя по крестьянскимъ дѣламъ учрежденія				
Итого				
7) Выкупныхъ платежей				
а) съ крестьянъ-собственниковъ (бывшихъ помѣщичьихъ)				
б) съ крестьянъ-собственниковъ (бывшихъ удѣльнаго и другихъ вѣдомствъ).				
Итого				
Всего				
8) Налога съ недвижимыхъ имуществъ въ городахъ, посадахъ и мѣстечкахъ.				
Пени за неплатежъ онаго.				
Итого				
II. Податныхъ недоимокъ разсроченныхъ.				
Съ мѣщанъ				
„ вольныхъ людей.				
и. т. д.				
Итого				
III. Другихъ разныхъ взысканій.				
По вѣдомству:				
Министерства государственныхъ имуществъ				

Digitized by Google

№..... губерніи за 18 годъ.

Вновь причислено.				Исключено.				Взыскано.				Осталось къ 1 января 18 года.					
Недоимокъ.		Оклада.		Недоимокъ.		Оклада.		Недоимокъ.		Оклада.		Недоимокъ.		Оклада.		Всего.	
Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.

Digitized by Google

О податяхъ и недоимкахъ по

РОДЫ ПОДАТЕЙ.	Слѣдовало вступить.			
	Недоимокъ		Оклада.	
	Руб.	К.	Руб	К.
Министерства финансовъ				
Департамента государственнаго казначейства . . .				
———— неокладныхъ сборовъ				
———— горнаго				
По кредитной части				
Итого				
IV. Въ семъ числѣ взысканій на отвѣтственности губернскаго начальства.				
По вѣдомству:				
Министерства государственныхъ имуществъ				
Министерства финансовъ				
Департамента государственнаго казначейства . . .				
———— неокладныхъ сборовъ				
———— горнаго				
По кредитной части				
Итого				

Примѣчаніе. Въ губерніяхъ, гдѣ поступаютъ излишки отъ сборовъ, въ отдѣленіи 1-мъ особою статьею.

Вѣдомость о распредѣленіи не-

ГОРОДА И УѢЗДЫ.	Н е-							
	По оброчнымъ податямъ.		По подушной подати.		По податямъ другихъ наименованій		По общественнымъ сборамъ.	
	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.
Городъ №								
Уѣздъ №. . . .								

Digitized by Google

№..... губерніи за 18 годъ.

Вновь причислено.				Исключено.				Взыскано.				Осталось къ 1 января 18 года.					
Недоимокъ.		Оклада.		Недоимокъ.		Оклада.		Недоимокъ.		Оклада.		Недоимокъ.		Оклада.		Всего.	
Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.

вслѣдствіе переложенія съ душъ на земли, показывать поступленіе оныхъ

доимокъ по уѣздамъ и городамъ.

Доимокъ.													
По сбору на продовольствіе.		По земскимъ сборамъ.		По выкупнымъ платежамъ.		По налогу съ недвижимыхъ имуществъ.		По разсрочкѣ недоимокъ.		По разнымъ взысканіямъ.		Всего.	
Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.	Руб.	К.

Digitized by Google

О ЧИСЛѢ И РОДѢ

въ №..... губерніи

(съ приложеніемъ о ко-

РОДЪ ПРЕСТУПЛЕНІЙ.	Число преступленій.	Число осужденныхъ.		Въ томъ							
				Дворянъ потомственныхъ.		Дворянъ личныхъ.		Почетныхъ гражданъ и купцовъ.		Мѣщанъ.	
		м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.
Всего въ губерніи . . .											

О количествѣ арестантовъ: о числѣ оставшихся отъ прошедшаго го-

О ПОЖА-

въ № губерніи

(съ приложеніемъ объ у-

ГОРОДА И УѢЗДЫ.	Въ зимніе мѣсяцы.			Въ весенніе мѣсяцы.		
	Число пожаровъ.	Число погорѣвшихъ дворовъ.	Сумма убытковъ.	Число пожаровъ.	Число погорѣвшихъ дворовъ.	Сумма убытковъ.
Итого въ городахъ						
уѣздахъ.						
Всего въ губерніи.						

Объ устройствѣ пожарной части въ городахъ: число пожарной конія пожарной по каждому городу отдѣльно.

Digitized by Google

Вѣдомость № 5.

ПРЕСТУПЛЕНІЙ,

за 18 годъ.

личествѣ арестантовъ).

Число.						Возрастъ преступниковъ.													
Крестьянъ.		Военнаго сословія.		Другихъ сословій.		Ниже 17		17—20		21—30		31—40		41—50		51—60		Свыше 60	
м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.

да, поступившихъ, выбывшихъ и оставшихся къ 1 января слѣдующаго года.

Вѣдомость № 6.

РАХЪ,

за 18 годъ.

стройствѣ пожарной части).

Въ летніе мѣсяцы.			Въ осенніе мѣсяцы.			Всего въ году.			Причина пожаровъ.				
Число пожаровъ.	Число погорѣвшихъ дворовъ.	Сумма убытковъ.	Число пожаровъ.	Число погорѣвшихъ дворовъ.	Сумма убытковъ.	Число пожаровъ.	Число погорѣвшихъ дворовъ.	Сумма убытковъ.	Отъ молніи.	Отъ другаго устройства печей и трубъ.	Отъ неосторожности.	Отъ поджога.	Отъ другихъ причинъ.

манды, количество лошадей, пожарныхъ инструментовъ и сумма содержа-

Digitized by Google

О НАСИЛЬСТВЕННЫХЪ И

въ №..... губер-

Города и уѣзды.	Лица умершія насиль-																			
	Число случаевъ смертоубійства.			Жертвы смертоубійства.						Самоубійцы.		Скоропостижно умершія.								
	Дѣтоубійство новорожденныхъ.	Смертоубійство.	Итого.	Дѣтоубійство.		Смертоубійство.		Итого.				Отъ болѣзней.		Отъ пьянства.		Отъ неизвѣстныхъ причинъ.		Итого.	
				м.	ж	м.	ж.	м	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж	м.	ж.
Всего въ городахъ . .																			
уѣздахъ.																			
Всего въ губерніи . .																			

О ЧИСЛѢ УЧЕБНЫХЪ ЗА-

въ N..... губер-

НАЗВАНІЕ УЧЕБНЫХЪ ЗАВЕДЕНІЙ.	
Университеты и лицеи	
Гимназіи, прогимназіи, институты, высшія женскія училища.	для мужескаго пола . . . .
	для женскаго пола . . . .
Уѣздныя и приходскія училища . . .	для мужескаго пола . . . .
	для женскаго пола . . . .
	съ классами для обоего пола.
Пріюты и сиротскіе дома.	для мужескаго пола . . . .
	для женскаго пола . . . .
	для обоего пола . . . . .
Училища, пансіоны, школы частныхъ лицъ, городовъ и при молитвенныхъ зданіяхъ иностранныхъ исповѣданій . . .	для мужескаго пола . . . .
	для женскаго пола . . . .
	съ классами для обоего пола.
Народныя школы: При церквахъ и домахъ священно и церковно-служителей.	для мужескаго пола . . . .
	для женскаго пола . . . .
	для обоего пола . . . . .
Народныя школы: При волостныхъ правленіяхъ и сельскія школы разныхъ министерствъ и частныхъ лицъ .	для мужескаго пола . . . .
	для женскаго пола . . . .
	для обоего пола . . . . .
Спеціальныя учебныя заведенія (съ означеніемъ свѣдѣній по каждому отно).	
Всего въ губерніи	

Digitized by Google

Вѣдомость № 7.

СЛУЧАЙНЫХЪ СМЕРТЯХЪ,

НІИ НА 18 ГОДЪ.

ственнымъ и случайнымъ образомъ.																									
Найденныя мертвыя тѣла.		Жертвы случайной смерти.																						Всего умерло отъ насилія и случайности.	
		Убито громомъ.		Задавлено и упало съ высотъ.		Сгорѣло и убито на пожарахъ.		Умерло отъ удара.		Замерзло.		Утонуло.		Укушено до смерти звѣрями.		Умерло отъ другихъ случайностей.		Всего умерло.					
м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж.	м.	ж	м.	ж.		

Вѣдомость № 8.

ВЕДЕНІЙ И УЧАЩИХСЯ,

НІИ ЗА 18 ГОДЪ.

Въ губернскомъ городѣ.				Въ уѣздныхъ и заштатныхъ городахъ.				Въ уѣздахъ.				Всего въ губерніи.			
Число учебныхъ заведеній.	Число учащихся.			Число учебныхъ заведеній.	Число учащихся.			Число учебныхъ заведеній.	Число учащихся.			Число учебныхъ заведеній.	Число учащихся.		
	м. п.	ж. п.			м. п.	ж. п.			м. п.	ж. п.			м. п	ж. п.	об. п.

Digitized by Google

УКАЗЪ
ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Въ видахъ споспѣшествованія развитію горнаго производства въ губерніяхъ царства польскаго, Мы, возложили на министра финансовъ составленіе новыхъ правилъ для облегченія частной горной промышленности.

Утвердивъ нынѣ составленное на указанныхъ Нами началахъ и разсмотрѣнное въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго положеніе о развѣдкахъ и отводахъ для горной добычи минеральныхъ ископаемыхъ въ означенныхъ губерніяхъ и препровождая оное въ правительствующій сенатъ, повелѣваемъ:

1) Ввести сіе положеніе нынѣ же въ дѣйствіе, возложивъ всѣ по сему предмету распоряженія на министра финансовъ.

2) Для надзора за частною горною промышленностію въ упомянутыхъ губерніяхъ назначить двухъ окружныхъ горныхъ инженеровъ съ непосредственнымъ подчиненіемъ ихъ горному департаменту министерства финансовъ и съ производствомъ имъ содержанія въ размѣрѣ, установленномъ для таковыхъ же должностей въ другихъ частяхъ Имперіи, предоставивъ министру финансовъ опредѣлить кругъ дѣйствія каждаго изъ сихъ инженеровъ.

Правительствующій сенатъ не оставитъ учинить надлежащее по сему указу распоряженіе.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

»АЛЕКСАНДРЪ.«

Въ Веймарѣ,
16 (28) іюня 1870 года.

Число опубликованія, 1 (13) октября 1870 г.

Digitized by Google

UKAZ

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

W celu podniesienia rozwoju górnictwa w gubernijach królestwa polskiego, poruczyliśmy ministrowi finansów ułożenie nowych przepisów dla ułatwienia przemysłu górniczego prywatnego.

Zatwierdziwszy obecnie ułożoną na wskazanych przez Nas zasadach i rozpatrzoną w komitecie do spraw królestwa polskiego ustawę o poszukiwaniach górniczych i wydzielaniu przestrzeni do górniczego wydobywania ciał kopalnych w pomienionych gubernijach, i przesyłając takową rządzącemu senatowi, rozkazujemy:

1) Ustawę tę wprowadzić niezwłocznie w wykonanie, wkładając wszystkie w tym przedmiocie rozporządzenia na ministra finansów.

2) Do nadzoru nad prywatnem przemysłem górniczym w pomienionych gubernijach, wyznaczyć dwóch okręgowych inżynierów górniczych, z poddaniem ich pod bezpośrednią władzę departamentu górniczego ministerstwa finansów i z udzieleniem im uposażenia w wysokości, ustanowionej dla takich urzędów w innych częściach cesarstwa, pozostawiając ministrowi finansów oznaczenie zakresu działań każdego z tych inżynierów.

Senat rządzący nie omieszka wydać należytego co do niniejszego ukazu rozporządzenia.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

„АЛЕКСАНДРЪ".

W Wejmarze,
dnia 16 (28) czerwca 1870 r.

Членъ временно-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета, (подписалъ) *Трубниковъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewinski.*

Dzień ogłoszenia, dnia 1 (13) października 1870 roku.

Digitized by Google

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„*Быть по сему*".

Высочайшее утвержденіе послѣдовало въ Веймарѣ, 16 (28) іюня 1870 г.

ПОЛОЖЕНІЕ

о развѣдкахъ и отводахъ для горной добычи минеральныхъ ископаемыхъ въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой.

ГЛАВА I.

О развѣдкахъ.

1. Развѣдки минеральныхъ ископаемыхъ какъ въ земляхъ казенныхъ и принадлежащихъ разнымъ учрежденіямъ (институтскихъ), такъ и въ земляхъ частныхъ владѣльцевъ (въ томъ числѣ маіоратныхъ) могутъ быть производимы или собственниками земли или посторонними лицами.

2. На земляхъ институтскихъ и частныхъ собственники земли и лица, получившія ихъ согласіе, могутъ производить развѣдки всякихъ минеральныхъ ископаемыхъ; посторонніе же лица, безъ согласія собственника могутъ производить развѣдку только каменнаго угля, галмея и свинцовой руды.

3. Изъ общаго правила, въ статьѣ 2-й изложеннаго, установляется слѣдующее временное изъятіе: владѣльцамъ рудниковъ и копей, въ коихъ добыча минеральныхъ ископаемыхъ производилась во время изданія указовъ 19-го февраля 1864 года (объ устройствѣ крестьянъ) и 28 октября 1866 года (объ упраздненіи вотчинныхъ отношеній въ городахъ), а равно тѣхъ рудниковъ и копей, въ коихъ работы по добыванію минеральныхъ ископаемыхъ прекращены не болѣе какъ за три года до изданія означенныхъ указовъ, предоставляется, впредь до окончательнаго отвода правительствомъ площадей для разработки мѣсторожденій, но отнюдь не далѣе двухъ лѣтъ со времени обнародованія настоящаго положенія, исключительное право производить развѣдки, въ предѣлахъ всего имѣнія, рудникъ или копь заключающаго, какіе были показаны по ипотекѣ, или по

Digitized by Google

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„*Быть по сему*".

Najwyższe zatwierdzenie nastąpiło
w Wejmarze, dnia 16 (28) czerwca 1870 r.

USTAWA

o poszukiwaniach górniczych i wydzielaniu przestrzeni do górniczego wydobywania ciał kopalnych w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwalkskiej i siedleckiej.

ROZDZIAŁ I.

O poszukiwaniach górniczych.

1. Poszukiwania ciał kopalnych, tak na gruntach rządowych i należących do różnych instytutów, jako i na gruntach właścicieli prywatnych (a między temi i majorackich), mogą być dokonywane albo przez właścicieli gruntów albo przez osoby postronne.

2. Na gruntach instytutowych i prywatnych właściciele gruntu i osoby przez nich upoważnione, mogą dokonywać poszukiwania wszelkich ciał kopalnych; osoby zaś postronne, bez zezwolenia właściciela mogą dokonywać poszukiwanie jedynie węgla kamiennego, galmanu i rudy ołowianej.

3. Od ogólnego przepisu, w art. 2-m zawartego, ustanawia się następujący wyjątek czasowy: właścicielom min i kopalni, w których wydobywanie ciał kopalnych dokonywane było w czasie wydania ukazów z d. 19 lutego 1864 r. (o urządzeniu włościan) i z d. 28 października 1866 r. (o zniesieniu stosunków dominjalnych w miastach), jak również min i kopalni, w których roboty kopalniane przerwane zostały nie dawniej jak na trzy lata przed wydaniem pomienionych ukazów, pozostawia się, do czasu ostatecznego wyznaczenia przez rząd przestrzeni do wyróbki pokładów, lecz nie dłużej jak przez dwa lata od czasu ogłoszenia niniejszej ustawy, wyłączne prawo robienia poszukiwań w granicach całego majątku, obejmującego minę lub kopalnię, które były oznaczone w hipotece lub w innym akcie prawnym, wykazującym przestrzeń majątku: co do majątków ziemskich do

Digitized by Google

другому законному акту, опредѣляющему пространство имѣнія: по земскимъ имѣніямъ къ 19-му февраля 1864 года, а по городскимъ имѣніямъ къ 28 октября 1866 года.

4. На пространствахъ, находящихся подъ строеніями и дворами, на земляхъ огороженныхъ подъ садъ и огородъ, а также на разстояніи 25 сажень отъ строеній, всѣ вообще развѣдки допускаются не иначе, какъ съ согласія собственника земли.

5. Для развѣдокъ въ земляхъ частныхъ, предпринимаемыхъ собственниками земли, или, съ ихъ согласія, посторонними лицами, не требуется особаго разрѣшенія правительства. На производство развѣдокъ каменнаго угля, галмея и свинцевой руды на чужой землѣ безъ согласія собственника земли, должно быть испрошено разрѣшеніе правительства. Въ земляхъ казенныхъ и институтскихъ развѣдки производятся во всякомъ случаѣ не иначе какъ по распоряженію или съ разрѣшенія правительства.

6. Просьбы о выдачѣ, въ указанныхъ въ статьѣ 5-й случаяхъ, разрѣшеній для производства развѣдокъ подаются, чрезъ мѣстнаго окружнаго горнаго инженера, министру финансовъ и если просьба будетъ имъ признана подлежащею удовлетворенію, то разрѣшеніе выдается горнымъ департаментомъ съ утвержденія того же министра.

7. Требуемыя статьею 5-ю разрѣшенія на производство развѣдокъ, могутъ быть выдаваемы лишь на опредѣленныя пространства съ точнымъ указаніемъ ихъ границъ и тѣхъ ископаемыхъ, на развѣдку коихъ разрѣшеніе выдано. Ближайшее опредѣленіе пространства, на которомъ, въ каждомъ частномъ случаѣ, можетъ быть дозволена развѣдка, предоставляется министру финансовъ, съ тѣмъ однако, что размѣръ одной площади для развѣдки, не можетъ быть болѣе двухъ квадратныхъ верстъ.

8. Выданныя на основаніи статьи 6-й разрѣшенія на развѣдки, имѣютъ дѣйствіе въ теченіи двухъ лѣтъ со дня ихъ выдачи Если получившій таковое свидѣтельство, въ теченіи шести мѣсяцевъ со дня выдачи онаго къ производству развѣдки не приступитъ или приступивъ къ оной, пріостановитъ работы въ теченіи свыше шести мѣсяцевъ, то теряетъ право на развѣдки по данному разрѣшенію.

Примѣчаніе. Дѣйствіе разрѣшеній на производство развѣдокъ, выданныхъ владѣльцамъ рудниковъ и копей на основаніи статьи 3-й настоящаго положенія, прекращается во всякомъ случаѣ по истеченіи двухъ лѣтъ со времени обнародованія сего положенія.

Digitized by Google

dnia 19 lutego 1864 r., a co do majątków miejskich do dnia 28 października 1866 roku.

4. Na przestrzeniach, znajdujących się pod zabudowaniami i dziedzińcami, na gruntach odgrodzonych pod sady i ogrody, tudzież w odległości 25 sażeni od zabudowań, wszelkie w ogólności poszukiwania górnicze mogą mieć miejsce nie inaczej jak za zezwoleniem właścicieli gruntu.

5. Do poszukiwań górniczych na gruntach prywatnych, przez samych właścicieli gruntu, lub za ich zezwoleniem, przez osoby postronne przedsiębranych niepotrzeba oddzielnego pozwolenia rządu. Do robienia poszukiwań węgla kamiennego, galmanu i rudy ołowianej na cudzym gruncie bez zezwolenia właściciela gruntu, powinno być wyjednane pozwolenie od rządu. Na gruntach rządowych i instytutowych, poszukiwania dokonywane być mogą w każdym razie nie inaczej jak z rozporządzenia lub za pozwoleniem rządu.

6. Prośby o udzielenie, w przypadkach określonych w art. 5, pozwoleń na przedsiębranie poszukiwań, podawane być mają przez pośrednictwo miejscowego inżyniera górniczego okręgowego, do ministra finansów, i jeżeli on uzna, że prośba zasługuje na uwzględnienie, pozwolenie udzielonem będzie przez departament górniczy po zatwierdzeniu przez tegoż ministra.

7. Wymagane podług art. 5-go pozwolenia na robienie poszukiwań, udzielane być mogą jedynie na przestrzenie oznaczone, ze ścisłem wskazaniem ich granic, oraz tych ciał kopalnych, na poszukiwanie których pozwolenie wydanem zostało. Bliższe oznaczenie przestrzeni, na której w każdym pojedynczym przypadku poszukiwanie może być dozwolonem, pozostawia się ministrowi finansów, z tem wszakże zastrzeżeniem, że rozległość jednej powierzchni do poszukiwań górniczych, nie może być większą nad dwie wiorsty kwadratowe.

8. Udzielone na zasadzie art. 6-go pozwolenia do poszukiwań, ważne są na przeciąg dwóch lat od daty ich udzielenia. Jeżeli otrzymujący takie świadectwo, w ciągu sześciu miesięcy od daty wydania onego, do robienia poszukiwań nie przystąpi, albo rozpocząwszy takowe, roboty zawiesi przez czas dłuższy jak sześć miesięcy, w takim razie utraca prawo do poszukiwań z danego pozwolenia.

Uwaga. Pozwolenia na robienie poszukiwań, udzielone właścicielom min i kopalni na zasadzie art. 3 go ustawy niniejszej, utracają moc swoją w każdym razie po upływie dwóch lat od czasu ogłoszenia tej ustawy.

Digitized by Google

9. Получившій разрѣшеніе на производство развѣдокъ обязанъ вознаградить собственника земли, по добровольному съ нимъ соглашенію, за убытки, какіе послѣдуютъ для собственника земли отъ производства развѣдокъ въ отведенной площади развѣдочнаго поля. Кромѣ того въ случаѣ, если развѣдки останутся безъ послѣдствій, производившій оныя обязанъ привести испорченное отъ развѣдокъ пространство въ такое состояніе, въ какомъ оно находилось до начатія имъ работъ, или вознаградить собственника земли за убытки, какіе произойдутъ отъ неприведенія развѣданнаго пространства въ прежнее состояніе. Въ обезпеченіе означенныхъ вознагражденій приступающій къ развѣдкѣ обязанъ, по требованію землевладѣльца, внести, до начатія работъ, особый залогъ. Размѣръ таковаго залога опредѣляется по добровольному соглашенію сторонъ.

10. Въ случаѣ несогласія сторонъ относительно количества упомянутыхъ въ статьѣ 9-й вознагражденій и залога, таковыя опредѣляются, по истребованіи мнѣнія экспертовъ, въ административномъ порядкѣ, для участковъ принадлежащихъ крестьянамъ — коммисіями по крестьянскимъ дѣламъ, а для участковъ, принадлежащихъ прочимъ владѣльцамъ — губернскими правленіями, при участіи въ обоихъ случаяхъ депутата отъ горнаго вѣдомства. Опредѣленныя такимъ образомъ суммы приступающій къ развѣдкѣ вноситъ въ пользу собственника земли въ ближайшее правительственное кредитное установленіе и, по исполненіи сего, имѣетъ право начать развѣдку. Недовольствующимся опредѣленнымъ такимъ образомъ вознагражденіемъ предоставляется приносить жалобы: на рѣшенія крестьянскихъ коммисій — въ высшія по крестьянскимъ дѣламъ учрежденія, а на рѣшенія губернскихъ правленій — въ правительствующій сенатъ по 1-му департаменту, которые и рѣшаютъ дѣло окончательно.

11. Лица, производившія развѣдки по даннымъ разрѣшеніямъ, обязаны, подъ опасеніемъ лишенія права на полученіе отвода, немедленно по окончаніи развѣдочныхъ работъ, заявить о результатахъ сихъ работъ мѣстному окружному горному инженеру, губернскому правленію и горному департаменту, и просить объ отводѣ рудничной площади.

ГЛАВА II.

Объ отводѣ площадей для добычи минеральныхъ ископаемыхъ.

12. Добыча минеральныхъ ископаемыхъ, производимая горными работами въ видѣ промышленнаго предпріятія, допускается

Digitized by Google

9. Otrzymujący pozwolenie na robienie poszukiwań górniczych obowiązany jest wynagrodzić właściciela gruntu, podług dobrowolnego z nim układu, za straty, jakie wynikną dla tegoż właściciela w skutek robienia poszukiwań na wyznaczonej w tym celu przestrzeni. Oprócz tego, w razie gdyby poszukiwania okazały się bezskutecznemi, robiący poszukiwania obowiązany przywrócić uszkodzoną w skutek poszukiwań przestrzeń do takiego stanu, w jakim ona znajdowała się do czasu rozpoczęcia przezeń robót, albo wynagrodzić właściciela gruntu za straty, jakie wynikną w skutek nieprzywrócenia uszkodzonej poszukiwaniami przestrzeni do poprzedniego stanu. Na zabezpieczenie pomienionych wynagrodzeń, przystępujący do poszukiwań obowiązany na żądanie właściciela gruntu wnieść przed rozpoczęciem robót osobną kaucję. Wysokość tej kaucji oznacza się podług dobrowolnego ułożenia się stron.

10. W razie nie zgodzenia się stron na wysokość wspomnionych w art. 9-m wynagrodzeń i kaucji, takowe oznaczone być winny, po zaciągnięciu zdania biegłych, w porządku administracyjnym, co do gruntów należących do włościan przez kommissje spraw włościańskich, a co do gruntów należących do innych posiadaczy, przez rządy gubernijalne, przy uczestniczeniu w obydwóch razach delegowanego ze strony władzy górniczej. Oznaczone w ten sposób summy, przedsiębiorący poszukiwanie wnosi na rzecz właściciela gruntu do najbliższej rządowej instytucji kredytowej, i po spełnieniu tego, ma prawo poszukiwanie rozpocząć. Nie poprzestający na oznaczonem w ten sposób wynagrodzeniu, mogą podawać skargi: na decyzje kommissyj włościańskich—do wyższych władz do spraw włościańskich, a na decyzję rządów gubernijalnych – do rządzącego senatu 1-go departamentu, które to władze sprawę ostatecznie rozstrzygną.

11. Osoby robiące poszukiwania na mocy danych pozwoleń, są obowiązane, pod rygorem utraty prawa do uzyskania wyznaczyć się mającej im przestrzeni, donieść zaraz po ukończeniu poszukiwań o rezultacie tych robót miejscowemu okręgowemu inżynierowi górniczemu, rządowi gubernijalnemu, oraz departamentowi górniczemu i prosić o wydzielenie przestrzeni do kopalni.

ROZDZIAŁ II.

O wydzielaniu przestrzeni do wydobywania ciał kopalnych.

12. Wydobywanie ciał kopalnych, dokonywane za pomocą robót górniczych jako przedsiębierstwo przemysłowe, dozwala się jedy-

Digitized by Google

не иначе какъ въ границахъ площадей, отводимыхъ для сей цѣли по распоряженію правительства.

Примѣчаніе. Простое добываніе ископаемыхъ мѣстными владѣльцами земли отвода не требуетъ.

13. Горнопромышленникъ, желающій получить отводъ площади для добычи минеральныхъ ископаемыхъ, подаетъ о семъ, чрезъ окружнаго горнаго инженера, прошеніе министру финансовъ. Въ прошеніи должно быть обозначено, для добычи какого минеральнаго ископаемаго испрашивается отводъ площади и заключается ли просимый отводъ на собственной землѣ просителя или на землѣ чужой; въ послѣднемъ случаѣ, состоялось-ли добровольное соглашеніе съ землевладѣльцемъ на отводъ площади для разработки ископаемаго, или такого соглашенія не состоялось. Если на отводъ площади въ чужой землѣ состоялось добровольное соглашеніе съ владѣльцемъ, то прилагается договоръ съ нимъ заключенный. Ежели же отводъ площади испрашивается на чужой землѣ безъ согласія собственника, то прилагается отзывъ собственника земли о причинахъ несогласія его на отводъ и удостовѣреніе мѣстнаго горнаго начальства о томъ, что просимый отводъ дѣйствительно необходимъ для добычи означеннаго въ просьбѣ минеральнаго ископаемаго.

14 Когда просимый отводъ проектируется на собственной горнопромышленника землѣ, или на землѣ чужой, но по добровольному соглашенію съ собственникомъ оной, то отводъ площади (ст. 12) производится для всѣхъ вообще минеральныхъ ископаемыхъ безпрепятственно, по распоряженію горнаго департамента, съ соблюденіемъ лишь относительно крестьянъ-собственниковъ правилъ, установленныхъ въ статьѣ 30-й, пунктѣ 4-мъ, сего положенія.

15 Отводъ площади безъ согласія собственника земли допускается только для добычи каменнаго угля, галмея и свинцовой руды.

16. Изъ общаго правила (ст. 15) допускается изъятіе въ отношеніи владѣльцевъ рудниковъ и копей, въ коихъ добыча минеральныхъ ископаемыхъ производилась во время изданія указовъ 19-го февраля 1861 года (объ устройствѣ быта крестьянъ) и 28 октября 1866 года (объ упраздненіи вотчинныхъ отношеній въ городахъ), а равно тѣхъ рудниковъ и копей, въ коихъ работы по добыванію минеральныхъ ископаемыхъ прекращены не болѣе какъ за три года до изданія означенныхъ указовъ. Владѣльцамъ таковыхъ рудниковъ и копей предоставляется, въ теченіи двухъ лѣтъ со времени обнародованія настоящаго положенія, право на полученіе,

Digitized by Google

nie w granicach przestrzeni, wydzielonej na ten cel z rozporządzenia rządu.

Uwaga. Do zwykłego wydobywania ciał kopalnych przez miejscowych właścicieli gruntu, wydzielenie przestrzeni nie jest wymaganem.

13. Przemysłowiec górniczy, żądający wydzielenia mu przestrzeni do wydobywania ciał kopalnych, wnosi o to podanie do ministra finansów przez pośrednictwo okręgowego inżyniera górniczego. W podaniu tem powinno być wymienione: dla wydobywania jakiego ciała kopalnego żądanem jest wydzielenie przestrzeni i czy żądana przestrzeń znajduje się na własnym gruncie proszącego czy też na gruncie cudzym; a w tym ostatnim razie, czy właściciel gruntu zgadza się dobrowolnie na wydzielenie przestrzeni kopalnianej, czy też, że do zgody nie przyszło. Jeżeli wydzielenie przestrzeni na cudzym gruncie nastąpić ma za zgodą właściciela, dołączoną być winna umowa z nim zawarta. Jeżeli zaś wydzielenie przestrzeni żądanem jest na cudzym gruncie bez zgodzenia się na to właściciela, dołączoną być winna odezwa tegoż o powodach niezgodzenia się na wydzielenie, oraz świadectwo miejscowej władzy górniczej na to, że żądane wydzielenie przestrzeni jest istotnie niezbędnem dla wydobywania ciała kopalnego, w podaniu wymienionego.

14. Jeżeli żądane wydzielenie jest proponowane na własnym gruncie przemysłowca górniczego, lub też na gruncie cudzym, lecz za dobrowolną zgodą jego właściciela, wydzielenie przestrzeni (art. 12) dokonywa się dla wszystkich w ogólności ciał kopalnych bez przeszkody, z rozporządzenia departamentu górniczego, z zachowaniem jedynie względem włościan—właścicieli przepisów, zawartych w art. 30 punkcie 4 ustawy niniejszej.

15. Wydzielenie przestrzeni bez zgodzenia się na to właściciela gruntu, dozwala się jedynie dla wydobywania węgla kamiennego, galmanu i rudy ołowianej.

16. Z ogólnego przepisu (art. 15) dopuszcza się wyjątek względem właścicieli min i kopalni, w których wydobywanie ciał kopalnych było dokonywane w czasie wydania ukazów z dnia 19 lutego 1864 r. (o urządzeniu bytu włościan), i z dnia 28 października 1866 r. (o zniesieniu stosunków dominijalnych w miastach), jak również tych min i kopalni, w których roboty kopalniane przerwane zostały nie dawniej jak na trzy lata przed wydaniem pomienionych ukazów. Właścicielom takowych min i kopalni pozostawia się na przeciąg dwóch lat od daty ogłoszenia niniejszej ustawy, prawo do uzyskania wydzielenia przestrzeni w celu wydobywania tych wszystkich ciał ko-

Digitized by Google

для добычи всѣхъ тѣхъ минеральныхъ ископаемыхъ, которыя добывались ими прежде, отводныхъ площадей въ размѣрѣ, опредѣленномъ статьею 20-ю и въ предѣлахъ всего имѣнія, рудника или копь заключающаго, какіе были показаны по ипотекѣ или по другому законному акту, опредѣляющему пространство имѣнія: по земскимъ имѣніямъ—къ 19 февраля 1864 года, а по городскимъ имѣніямъ—къ 28 октября 1866 года.

17. Отводъ площадей на основаніи предъидущихъ 15 и 16 статей, безъ согласія собственниковъ земли, производится не иначе какъ съ особаго каждый разъ Высочайшаго разрѣшенія. Предварительно испрошенія таковаго разрѣшенія министръ финансовъ входитъ въ ближайшее разсмотрѣніе всѣхъ обстоятельствъ, при коихъ испрашивается отводъ, и если признаетъ просьбу о томъ подлежащею удовлетворенію, то испрашиваетъ на сіе Высочайшее разрѣшеніе въ порядкѣ, установленномъ для отчужденія частныхъ недвижимыхъ имуществъ на государственную или общественную пользу (св. зак. гр. 1857 г. т. X ч. 1 ст. 575—593).

18. По воспослѣдованіи указа на отчужденіе частнаго недвижимаго имущества подъ отводъ площади для разработки минеральныхъ ископаемыхъ (ст. 15—17), министръ финансовъ дѣлаетъ, чрезъ мѣстнаго губернатора, распоряженіе о производствѣ оцѣнки отчуждаемаго частнаго имущества на основаніяхъ, ниже въ статьяхъ 28, 29, 30 и 31-й изложенныхъ. Оцѣнка сія производится въ присутствіи собственника отчуждаемаго имущества или его повѣреннаго, и ежели при производствѣ оной состоится добровольное соглашеніе, то отводъ площади производится по распоряженію горнаго департамента. Если же добровольнаго соглашенія при производствѣ оцѣнки не послѣдуетъ, то о произведенной оцѣнкѣ причитающагося собственнику земли, вознагражденія за отходящій подъ отводъ площади участокъ земли представляется чрезъ губернатора министру финансовъ, который вноситъ дѣло на Высочайшее усмотрѣніе порядкомъ, установленнымъ для дѣлъ о вознагражденіи за имущества, отчуждаемыя на государственную или общественную пользу.

Примѣчаніе. При оцѣнкѣ земель принадлежащихъ крестьянамъ и другимъ поселянамъ на основаніи указовъ 19-го февраля 1864 года и 28 октября 1866 года участвуетъ мѣстный коммисаръ по крестьянскимъ дѣламъ.

19. Въ предѣлахъ одного имѣнія, въ нѣдрахъ коего залегаетъ минеральное ископаемое, можетъ быть отводимо нѣсколько площадей.

20. Высшій размѣръ площади, отводимой собственнику зем-

Digitized by Google

palnych, które były wydobywane przez nich poprzednio, w rozległości art. 20 wskazanej i w granicach całego majątku, obejmującego minę lub kopalnię, oznaczonych w hipotece lub w innym akcie prawnym, wykazującym przestrzeń majątku: w dobrach ziemskich—do dnia 19 lutego 1864 roku a w dobrach miejskich—do dnia 28 października 1866 roku.

17. Wydzielenie przestrzeni na zasadzie poprzedzających art. 15 i 16, bez zgodzenia się na to właściciela gruntu, dokonywa się nie inaczej jak za oddzielnem na każdy raz Najwyższem zezwoleniem. Przed wyjednaniem takowego zezwolenia minister finansów wchodzi w bliższy rozbiór wszelkich okoliczności, towarzyszących żądaniu wydzielenia, i uznawszy prośbę o to za zasługującą na uwzględnienie, wyjednywa na to Najwyższe zezwolenie podług porządku, przepisanego dla wywłaszczenia nieruchomości prywatnych na użytek państwowy lub publiczny (zbiór praw cyw. 1857 r. t. X cz. 1 art. 575 do 593).

18. Po zapadnięciu ukazu o wywłaszczeniu nieruchomości prywatnej pod wydzielić się mającą przestrzeń do wydobywania ciał kopalnych (art. 15—17), minister finansów zarządza przez pośrednictwo właściwego gubernatora, dokonanie oszacowania ulegającej wywłaszczeniu nieruchomości prywatnej, podług zasad, poniżej w art. 28, 29, 30 i 31 wskazanych. Oszacowanie to dokonywa się w obecności właściciela nieruchomości lub jego pełnomocnika, i jeżeli przy dokonywaniu jej nastąpi dobrowolna ugoda, wydzielenie przestrzeni dokonywa się z rozporządzenia departamentu górniczego. Jeżeli zaś przy dokonywaniu oszacowania do zgody dobrowolnej nie przyjdzie, w takim razie o dokonanem oszacowaniu przypadającego właścicielowi gruntu wynagrodzenia, za grunta pod przestrzeń wydzieloną odchodzące, gubernator uczyni przedstawienie do ministra finansów, który przedstawi ten przedmiot do Najwyższego uznania porządkiem, przepisanym dla interesów, dotyczących wynagrodzenia za nieruchomości, ulegające wywłaszczeniu na użytek państwowy lub publiczny.

Uwaga. Przy oszacowaniu gruntów, należących do włościan i innych mieszkańców na zasadzie ukazu z dnia 19 lutego 1864 r. i z dnia 28 października 1866 r. uczestniczy miejscowy kommissarz do spraw włościańskich.

19. W granicach jednego majątku, we wnętrzu którego znajdują się ciała kopalne, może być wydzielonych kilka przestrzeni.

20. Największa rozległość przestrzeni, wydzielanej dla właści-

Digitized by Google

ли или постороннему лицу, съ согласія собственника, въ предѣлахъ принадлежащей ему земли, опредѣляется, безразлично, для всѣхъ минеральныхъ ископаемыхъ въ 500,000 квадратныхъ сажень.

Высшій размѣръ площадей, отводимыхъ для разработки минеральныхъ ископаемыхъ безъ согласія собственника, опредѣляется слѣдующій: для добычи каменнаго угля, галмея или свинцовой руды въ 500,000 квадратныхъ сажень, а для прочихъ минеральныхъ ископаемыхъ по площадямъ, отводимымъ на основаніи статьи 16-й сего положенія, въ 70,000 квадратныхъ сажень

Министру финансовъ предоставляется опредѣлять наименьшій размѣръ отводныхъ площадей, соотвѣтственно мѣстнымъ условіямъ и родамъ минеральныхъ ископаемыхъ.

21. Отводная площадь должна имѣть возможно правильное очертаніе и прямолинейныя границы, причемъ ширина отвода должна быть не менѣе одной осьмой части его длины.

22. Отводныя площади могутъ быть даваемы на имя какъ отдѣльныхъ лицъ, такъ и товариществъ или компаній.

23. На отводъ каждой площади выдается особый актъ горнымъ департаментомъ. Въ актѣ этомъ должны быть обозначены: пространство и границы отвода, на добычу какихъ именно минеральныхъ ископаемыхъ данъ отводъ, условія, на коихъ отводъ данъ, и обязательства по оному въ отношеніи собственника поверхности земли.

Актъ объ отводѣ образуетъ изъ отводной площади новую, отдѣльную отъ поверхности земли, недвижимую собственность.

Актъ объ отводѣ вносится, одновременно съ установленіемъ права собственности, въ ипотечную книгу имѣнія, коему принадлежала до того отводимая площадь и заявляется въ новой, собственно для сей отводной площади, ипотекѣ.

24. Получившій отводъ имѣетъ право добывать только то минеральное ископаемое, которое указано въ актѣ объ отводѣ. При этомъ однако получившему отводъ на добычу галмея предоставляется исключительное право, по исходатайствованіи на то особаго разрѣшенія министра финансовъ, добывать свинецъ, серебро и другія минеральныя ископаемыя, могущія встрѣтиться въ отведенной площади, въ одномъ и томъ же мѣсторожденіи, на разработку коего данъ отводъ.

25. Получившій отводъ площади для добычи каменнаго угля, галмея, а также свинцовыхъ рудъ, какъ въ собственной, такъ и чужой землѣ, а равно получившій отводъ для добычи другихъ минеральныхъ ископаемыхъ въ чужой землѣ на основаніи статьи 16-й сего положенія, обязанъ въ теченіи одного года со дня произведен-

Digitized by Google

ciela gruntu lub dla osoby postronnej, za zgodą właściciela, na gruncie do niego należącym, oznacza się dla wszystkich bez różnicy ciał kopalnych na 500,000 sażeni kwadratowych.

Największa rozległość przestrzeni, wydzielanych do wydobywania ciał kopalnych bez zgody właściciela, oznacza się jak następuje: dla wydobywania węgla komiennego, galmanu lub rudy ołowianej, na 500,000 sażeni kwadratowych, a dla innych ciał kopalnych, na przestrzeniach, wydzielanych na zasadzie art. 16 ustawy niniejszej, na 70,000 sażeni kwadratowych.

Ministrowi finansów pozostawia się oznaczanie najmniejszej rozległości wydzielanych przestrzeni, odpowiednio do warunków miejscowych i rodzaju ciał kopalnych.

21. Przestrzeń wydzielana powinna mieć figurę o ile można foremną, a jej granice winny być w prostych linjach, przyczem szerokość jej nie powinna być mniejszą od jednej ósmej części jej długości.

22. Przestrzenie wydzielane być mogą tak na imię pojedynczych osób, jakoteż towarzystw i współek.

23. Na każde wydzielenie przestrzeni udzielany będzie przez departament górniczy oddzielny akt. W akcie tym winny być wykazane: rozległość i granice przestrzeni, dla dobywania jakich mianowicie ciał kopalnych przestrzeń wydzieloną została, warunki tego wydzielenia i obowiązki względem właściciela powierzchni.

Akt wydzielenia tworzy z przestrzeni kopalnianej nową, oddzielną od powierzchni gruntu, własność nieruchomą.

Akt wydzielenia wnosi się jednocześnie z ustanowieniem prawa własności, do księgi hipotecznej dóbr, do których należała dotychczas wydzielająca się przestrzeń i objawia w nowej księdze hipotecznej, wyłącznie dla tej wydzielonej przestrzeni służyć mającej.

24. Otrzymujący wydzieloną przestrzeń ma prawo wydobywać to jedynie ciało kopalne, które w akcie wydzielenia jest wymienione Przy tem jednakże otrzymującemu przestrzeń do wydobywania galmanu zapewnia się wyłączne prawo, za wyjednaniem na to oddzielnego upoważnienia od ministra finansów, do wydobywania ołowiu, srebra i innych ciał kopalnych, mogących być napotkanemi na wydzielonej przestrzeni, w jednym i tym samym pokładzie, dla wyrobienia którego wydzielenie nastąpiło.

25. Otrzymujący przestrzeń wydzieloną dla dobywania węgla kamiennego, galmanu, tudzież rud ołowianych, tak na własnym jak i na cudzym gruncie, jak również otrzymujący przestrzeń dla wydobywania innych ciał kopalnych na cudzym gruncie, stosownie do art. 16 go niniejszej ustawy, jest obowiązany przystąpić w przeciągu je-

Digitized by Google

наго отвода приступить къ устройству рудника или копи и, по истеченіи сего года, добывать ежегодно не менѣе 30-ти кубическихъ сажень полезнаго ископаемаго или окружающей пустой породы.

26. Если получившій отводъ для добычи каменнаго угля или галмея, а также свинцовыхъ рудъ, какъ въ собственной, такъ и чужой землѣ, а равно другихъ минеральныхъ ископаемыхъ въ чужой землѣ на основаніи статьи 16-й сего положенія, не приступитъ въ опредѣленный статьею 25-ю срокъ къ устройству рудника или копи для добычи минеральнаго ископаемаго, на который данъ отводъ, или если пріостановитъ въ немъ работы въ теченіи шести мѣсяцевъ безъ донесенія о томъ горному управленію и объясненія причинъ, оправдывающихъ таковое пріостановленіе, то горное управленіе обращается къ нему съ требованіемъ о начатіи, либо возобновленіи работъ въ трехъ-мѣсячный срокъ. Если упомянутое требованіе не будетъ исполнено, то получившій отводъ теряетъ на него право и самый отводъ можетъ быть, по требованію собственниковъ земли или ипотечныхъ кредиторовъ, проданъ въ установленномъ порядкѣ съ публичныхъ торговъ.

ГЛАВА III.

О правахъ и взаимныхъ обязанностяхъ собственниковъ земли и владѣльцевъ отводовъ.

27. Собственникъ земли обязанъ уступить получающему отводъ, въ опредѣленныхъ отводомъ предѣлахъ, пространство на поверхности земли, необходимое для устройства и разработки отвода, а именно: для всякаго рода строеній и сооруженій, для поверхностныхъ разработокъ, на отвалы, на площади для выгрузки и складки добываемыхъ минеральныхъ ископаемыхъ, для устройства дорогъ обыкновенныхъ и желѣзныхъ, каналовъ, водосточныхъ трубъ, а также для машинъ и разнаго рода горныхъ снарядовъ.

Если по сему предмету не состоится добровольнаго соглашенія сторонъ, то размѣръ и расположеніе отходящей подъ отводъ поверхности земли опредѣляются по назначенію горнаго начальства.

28. Получающій отводъ на чужой землѣ обязанъ вознаградить собственника земли какъ за отходящую для устройства и разработки отвода поверхность земли, такъ и за нѣдра отведенной площади. Вознагражденіе сіе опредѣляется по добровольному соглашенію получающаго отводъ съ собственникомъ земли. Вознагражденіе можетъ состоять въ единовременной или ежегодной платѣ. По землямъ, записаннымъ въ ипотечныя книги, добровольное

Digitized by Google

dnego roku od daty dokonanego wydzielenia przestrzeni, do urządzenia miny lub kopalni, i po upływie tego roku wydobywać corocznie przynajmniej 30 sażeni kubicznych użytecznego ciała kopalnego, lub przyległego jałowego produktu.

26. Jeżeli otrzymujący przestrzeń wydzieloną dla wydobywania węgla kamiennego lub galmanu, tudzież rud ołowianych, tak na własnym jako i na cudzym gruncie, jak również i innych ciał kopalnych na cudzym gruncie stosownie do art. 16-go niniejszej ustawy, nie przystąpi w terminie art 25-go oznaczonym, do urządzenia miny lub kopalni dla wydobywania ciała kopalnego, dla którego przestrzeń wydzieloną została, albo jeżeli dopuści przerwy w robotach przez sześć miesięcy bez doniesienia o tem zarządowi górniczemu i wyjaśnienia przyczyn usprawiedliwiających takową przerwę, w takim razie zarząd górniczy wezwie go o rozpoczęcie lub o wznowienie robót w ciągu trzech miesięcy. Jeżeli żądanie to spełnionem nie zostanie, posiadacz wydzielonej przestrzeni utraca prawo do niej i przestrzeń ta, na żądanie właściciela gruntu lub wierzycieli hipotecznych, może być sprzedaną ustanowionym porządkiem przez publiczną licytację.

ROZDZIAŁ III.

O prawach i wzajemnych obowiązkach właścicieli gruntu i posiadaczy przestrzeni wydzielonych.

27. Właściciel gruntu jest obowiązany odstąpić otrzymującemu wydzieloną przestrzeń, w granicach wydzieleniem oznaczonych, przestrzeń na powierzchni gruntu, niezbędną do urządzenia i wyrabiania wydzielonej przestrzeni, a mianowicie: pod wszelkie budowle, roboty na powierzchni, hałdy, place do wyładowania i składania wydobywanych ciał kopalnych, na urządzenie dróg zwyczajnych i żelaznych, kanałów, rur wodę odprowadzających, jakoteż maszyn i różnych przyrządów górniczych.

Jeżeli strony dobrowolnie o to się nie ułożą, rozległość i położenie powierzchni przechodzącej pod przestrzeń wydzieloną, oznaczone będą z rozporządzenia zwierzchności górniczej.

28. Otrzymujący wydzieloną przestrzeń na cudzym gruncie obowiązany wynagrodzić właściciela gruntu tak za zajmowaną dla jej urządzenia i wyrabiania powierzchnię, jako i za wnętrze wydzielonej przestrzeni. Wynagrodzenie to, oznacza się za dobrowolnem porozumieniem się otrzymującego wydzieloną przestrzeń z właścicielem gruntu. Wynagrodzenie ustanowione być może w jednorazowej lub corocznej opłacie. O grunta, księgą hipoteczną objęte, dobro-

Digitized by Google

соглашеніе о вознагражденіи можетъ послѣдовать не иначе, какъ съ вѣдома ипотечныхъ кредиторовъ.

29. Если о вознагражденіи собственника земли за поступающую въ пользованіе владѣльца отводной площади поверхность не послѣдуетъ между сторонами добровольнаго соглашенія, то таковое вознагражденіе опредѣляется въ административномъ порядкѣ, по истребованіи мнѣнія экспертовъ: для участковъ, принадлежащихъ крестьянамъ—коммисіями по крестьянскимъ дѣламъ, а для участковъ, принадлежащихъ прочимъ владѣльцамъ—губернскими правленіями, при участіи въ обоихъ случаяхъ депутата отъ горнаго вѣдомства.

30. При опредѣленіи вознагражденія за поверхность земли соблюдаются слѣдующія правила:

1) За участки поверхности земли, отходящіе подъ устройство и разработку отвода временно, на срокъ не болѣе трехъ лѣтъ, и если, по истеченіи этого времени, они могутъ быть возвращены собственнику въ томъ состояніи, въ какомъ они находились до занятія, вознагражденіе опредѣляется въ двойномъ количествѣ противъ теряемаго собственникомъ ежегоднаго чистаго дохода отъ тѣхъ участковъ, и владѣлецъ отвода обязанъ уплачивать собственнику земли таковое вознагражденіе ежегодно во все время занятія участковъ; самые же участки должны быть возвращены собственнику въ опредѣленный срокъ, съ приведеніемъ ихъ, владѣльцемъ отвода или на его счетъ, въ прежнее состояніе. При возвращеніи участковъ собственнику, всѣ возведенныя на нихъ владѣльцемъ отводной площади постройки должны быть симъ послѣднимъ снесены; въ противномъ случаѣ они переходятъ безвозмездно въ собственность землевладѣльца.

2) За участки поверхности земли, отходящіе подъ устройство и разработку отводовъ на время свыше 3 лѣтъ, вознагражденіе опредѣляется также въ двойномъ количествѣ теряемаго собственникомъ земли ежегоднаго чистаго дохода, согласно п. 1-му; но при этомъ, равно какъ и въ томъ случаѣ, когда участокъ, занимаемый на срокъ менѣе 3 лѣтъ, не можетъ быть возвращенъ въ прежнемъ видѣ, собственнику земли предоставляется требовать отъ владѣльца отвода, чтобы онъ пріобрѣлъ участокъ въ собственность по цѣнѣ, равняющейся капитальной стоимости, какую отходящій участокъ имѣлъ до занятія подъ надобности отвода, и при такомъ отчужденіи поверхности земли, прежній собственникъ оной сохраняетъ право на опредѣленное въ ст. 31 вознагражденіе за нѣдра отчужденнаго участка. Но если владѣлецъ отвода, отъ кое-

Digitized by Google

wolny układ o wynagrodzenie może nastąpić nie inaczej, jak za wiedzą wierzycieli hipotecznych.

29. Jeżeli o wynagrodzenie właściciela gruntu za powierzchnię przechodzącą w używalność posiadacza wydzielonej przestrzeni, strony dobrowolnie się nie ułożą, wynagrodzenie takowe oznaczonem będzie w drodze administracyjnej, po zaciągnięciu zdania biegłych, co do gruntów należących do włościan, przez kommissje spraw włościańskich, a co do gruntów należących do innych właścicieli, przez rządy gubernijalne, przy uczestnictwie w obydwóch razach delegowanego ze strony wydziału górniczego.

30. Przy oznaczeniu wynagrodzenia za powierzchnię gruntu, zachowanemi być winny następujące przepisy:

1) Za powierzchnię gruntu, jeżeli takowy zajmuje się pod urządzenie i wyróbkę wydzielonej w celu górniczym przestrzeni, czasowo, nie na dłużej jak na lat trzy, i jeżeli po upływie tego czasu może być zwrócony właścicielowi w takim samym stanie, w jakim znajdował się przed zajęciem, wynagrodzenie oznacza się w podwójnej ilości utracanego przez właściciela corocznego dochodu czystego z tegoż gruntu i posiadacz przestrzeni wydzielonej, obowiązany opłacać takowe wynagrodzenie właścicielowi gruntu, corocznie, przez cały czas zajmowania gruntu; sam zaś grunt powinien być zwrócony właścicielowi w oznaczonym terminie i z przywróceniem go przez posiadacza lub jego kosztem do stanu poprzedniego. Przy zwrocie gruntu właścicielowi, wszystkie budowle wystawione na nim przez posiadacza przestrzeni wydzielonej, powinny być przez tegoż zniesione, w razie przeciwnym, budowle te przechodzą bez wynagrodzenia na własność właściciela gruntu.

2) Za powierzchnię gruntu, zajmowanego pod urządzenie i wyróbkę wydzielonej przestrzeni, na czas dłuższy jak trzy lata, wynagrodzenie oznacza się także w podwójnej ilości corocznego dochodu czystego, utracanego przez właściciela, stosownie do p. 1-go; przytem jednak, jak również i w takim razie, gdyby grunt na krócej jak trzy lata zajęty, nie mógł być zwrócony w swym stanie poprzednim, właścicielowi gruntu służyć będzie prawo domagania się, aby posiadacz przestrzeni wydzielonej, nabył ten grunt na własność za cenę, wyrównywającą jego wartości szacunkowej, jaką miał przed zajęciem pod wydzieloną w celu górniczym przestrzeń, i przy takiem ustąpieniu powierzchni gruntu, poprzedni jego właściciel mieć będzie prawo do oznaczonego w art. 31 wynagrodzenia za wnętrze gruntu ustąpionego. Lecz jeżeli posiadacz przestrzeni wydzielonej, od którego zą-

Digitized by Google

го требуется пріобрѣтеніе участка за капитальную его стоимость, предпочтеть вмѣстѣ съ поверхностію земли пріобрѣсть и ея нѣдра, то сіе ему предоставляется съ обязанностію уплаты, вмѣсто одинакой, двойной капитальной стоимости.

3) Если подъ надобности отвода представляется необходимымъ занять участокъ земли, на коемъ находятся жилыя и другія строенія, то вознагражденіе назначается особо за землю и за строенія. Вознагражденіе за строенія опредѣляется въ размѣрѣ капитальной ихъ стоимости.

4) Въ случаѣ занятія подъ надобности отвода земли, принадлежащей крестьянину или иному поселянину-собственнику, на основаніи указовъ 19 февраля 1864 года и 28 октября 1866 года, получающій отводъ обязанъ, по требованію собственника, пріобрѣсти весь его участокъ по цѣнѣ, равняющейся капитальной стоимости, какую участокъ имѣлъ до занятія, и сверхъ того надѣлить собственника другимъ равнымъ по пространству и качеству земельнымъ участкомъ въ разстояніи не далѣе 15 верстъ отъ прежняго участка; но если крестьянинъ или поселянинъ-собственникъ изъявитъ согласіе на надѣленіе его земельнымъ участкомъ въ разстояніи далѣе 15 верстъ, то сіе предоставляется обоюдному соглашенію владѣльца отводной площади съ собственникомъ отчуждаемаго участка. При такомъ отчужденіи земли, прежній собственникъ оной сохраняетъ права на вознагражденіе за нѣдра по ст. 31; но владѣльцу отвода предоставляется, если пожелаетъ, пріобрѣсти вмѣстѣ съ поверхностію земли и нѣдра ея, уплативъ крестьянину или поселянину-собственнику двойную капитальную стоимость его прежняго участка и находящихся на немъ строеній.

Опредѣленіе капитальной стоимости, отходящей подъ отводъ поверхности земли, принадлежащей собственнику на основаніи вышеупомянутыхъ указовъ 1864 и 1866 годовъ, въ случаѣ, ежели не послѣдуетъ между сторонами добровольнаго соглашенія, производится порядкомъ, указаннымъ въ 29 ст. сего положенія. При оцѣнкѣ участковъ земли по правиламъ сей статьи, не должно принимать въ расчетъ увеличенной цѣнности, какую могъ пріобрѣсти участокъ только вслѣдствіе горной разработки.

31. Если на вознагражденіе собственника земли за пользованіе нѣдрами ея не послѣдуетъ добровольнаго между сторонами соглашенія, то оно опредѣляется въ слѣдующемъ видѣ:

1) По каменному углю и галмею въ размѣрѣ 1%. а по прочимъ ископаемымъ въ размѣрѣ ½% со всего количества добываемаго ежегодно изъ рудника или поверхностной разработки минеральнаго ископаемаго.

Digitized by Google

danem jest nabycie gruntu za cenę szacunkową, zechce nabyć wraz z powierzchnią i wnętrze gruntu, w takim razie może mu to być dozwolonem pod warunkiem zapłacenia podwójnej, zamiast pojedynczej jego szacunkowej wartości.

3) Jeżeli dla wydzielonej w celu górniczym przestrzeni będzie niezbędnem zajęcie gruntu, na którym znajdują się budowle mieszkalne lub inne, wynagrodzenie oznacza się oddzielnie za grunt, a od dzielnie za budowle. Wynagrodzenie za budowle oznacza się w wysokości ich wartości szacunkowej.

4) W razie zajęcia na przestrzeń górniczą gruntu, należącego do włościanina lub do innego właściciela, z mocy ukazu z d. 19 lutego 1864 r. i z d. 28 października 1866 r., posiadacz przestrzeni górniczej, jest obowiązany, gdy właściciel tego żądać będzie, nabyć cały jego grunt za cenę, wyrównywającą jego wartości szacunkowej, jaką grunt miał przed zajęciem, a nadto uposażyć właściciela innym gruntem równej rozległości i dobroci, w odległości nie większej nad 15 wiorst od gruntu zajętego; lecz jeśli włościanin lub inny właściciel osadnik zgodzi się na objęcie gruntu w miejscowości odleglejszej jak 15 wiorst, w takim razie może to nastąpić za wzajemnem porozumieniem się posiadacza przestrzeni górniczej z właścicielem zajmującego się gruntu. Przy takiem ustąpieniu gruntu, poprzedni jego właściciel zachowuje swe prawa do wynagrodzenia za wnętrze według art. 31, lecz posiadaczowi przestrzeni, w celu górniczym wydzielonej, dozwala się, gdy tego żądać będzie, nabyć wraz z powierzchnią gruntu i jego wnętrze, przez zapłacenie włościaninowi lub innemu właścicielowi osadnikowi podwójnej wartości szacunkowej jego poprzedniego gruntu i znajdujących się na nim budowli.

Oznaczenie wartości szacunkowej powierzchni gruntu, zajmującego się pod przestrzeń górniczą, a należącego do właściciela z mocy wyżej powołanych ukazów z r. 1864 i 1866, w razie gdy strony dobrowolnie się nie ułożą, dokonywa się podług art. 29 ustawy niniejszej. Przy szacowaniu gruntów podług przepisów tego artykułu, nie należy brać do rachnuku zwiększonej wartości, jakiej grunt mógł nabyć jedynie z powodu przedsiębierstwa górniczego.

31. Jeżeli o wynagrodzenie właściciela gruntu za korzystanie z jego wnętrza, strony dobrowolnie się nie ułożą, wynagrodzenie to oznacza się w sposób następujący:

1) Za węgiel kamienny i galman, w stosunku 1%, a za inne ciała kopalne, w stosunku ½% od całej ilości ciała kopalnego, wydobywanego co rok z miny lub przez roboty odkrywkowe.

Digitized by Google

2) Въ случаѣ отвода площади въ принадлежащихъ нѣсколькимъ собственникамъ земляхъ, вознагражденіе сіе раздѣляется между ними въ соразмѣрности опредѣленнаго въ актѣ объ отводѣ пространства земли, принадлежащаго каждому изъ нихъ.

3) Вознагражденіе это можетъ быть выдаваемо натурою или деньгами по выбору собственника земли, и сіе опредѣляется въ самомъ актѣ объ отводѣ.

Примѣчаніе. Въ актѣ объ отводѣ площади на добычу каменнаго угля, должно быть положительно выражено процентное отношеніе крупнаго, средняго и мелкаго угля.

32. Если землевладѣлецъ пожелаетъ возвести на поверхности отведенной для разработки площади какое либо строеніе, то долженъ сообщить о семъ владѣльцу отвода, который въ теченіи 3-хъ мѣсяцевъ имѣетъ право требовать отчужденія въ его пользу предназначеннаго подъ постройку пространства земли. Если землевладѣлецъ возведетъ постройку безъ таковаго предварительнаго сообщенія, то онъ теряетъ право на вознагражденіе за оную, буде постройка сія впослѣдствіи подвергнется сломкѣ или отчужденію по ходу горныхъ работъ или для пользы оныхъ.

ГЛАВА IV.

О правахъ и взаимныхъ обязанностяхъ владѣльцевъ смежныхъ отводовъ.

33. Владѣлецъ отвода не въ правѣ отказывать въ дозволеніи смежнымъ отводамъ пользоваться его каналами, шахтами, штольнами, штреками и машинами, служащими для спуска воды, пока они находятся въ дѣйствіи, если таковое пользованіе необходимо для существованія рудниковъ и если не будетъ препятствовать работамъ въ принадлежащемъ ему рудникѣ и не будетъ соединено съ опасностію для онаго. Такое пользованіе можетъ быть допускаемо какъ за особое со стороны пользующагося лица вознагражденіе, такъ и безъ онаго. Условія по сему предмету опредѣляются по добровольному соглашенію сторонъ; если же таковаго соглашенія не состоится, какъ на счетъ необходимости пользованія, такъ и о вознагражденіи, то какъ самый видъ пользованія, такъ и размѣръ вознагражденія опредѣляются по выслушаніи мнѣнія экспертовъ, въ административномъ порядкѣ, мѣстнымъ окружнымъ горнымъ инженеромъ.

Недовольные такимъ опредѣленіемъ относительно размѣра вознагражденія могутъ обратиться въ обыкновенныя судебныя мѣста, но тѣмъ не менѣе по уплатѣ опредѣленнаго въ административномъ порядкѣ вознагражденія или по представленіи соотвѣтствен-

Digitized by Google

2) W razie wydzielenia przestrzeni na gruntach, należących do kilku właścicieli, wynagrodzenie to rozdziela się pomiędzy nich proporcjonalnie do wyszczególnionej w akcie wydzielenia rozległości ich gruntów.

3) Wynagrodzenie to może być udzielone w naturze lub w pieniądzach, podług wyboru właściciela gruntu, i to w samym akcie wydzielenia winno być określonem.

Uwaga. W akcie wydzielenia przestrzeni dla wydobywania węgla kamiennego, powinien być ściśle oznaczonym stosunek procentowy węgla grubego, średniego i drobnego.

32. Jeżeli właściciel gruntu zechce wznieść jakąbądź budowlę na przestrzeni, w celu górniczym wydzielonej, powinien zawiadomić o tem posiadacza onej, który w ciągu 3-ch miesięcy ma prawo domagać się ustąpienia na jego korzyść przeznaczonego pod budowlę gruntu. Jeżeli właściciel gruntu wystawi budowlę bez takiego uprzedniego zawiadomienia, utraci prawo do wynagrodzenia za nią, gdyby ona uległa następnie zniesieniu lub wywłaszczeniu, odpowiednio do biegu robót górniczych lub dla ich dobra.

ROZDZIAŁ IV.

O prawach i wzajemnych obowiązkach posiadaczy ościennych przestrzeni górniczych.

33. Posiadacz przestrzeni górniczej nie ma prawa wzbraniać posiadaczom ościennych przestrzeni górnicych użytkowania z jego kanałów, szyb, sztolni, chodników i maszyn, służących do odpływu wody, dopóki one są w ruchu, jeżeli takie użytkowanie jest niezbędnem dla istnienia kopalń, jeżeli nie będzie przeszkodą w robotach w kopalni do niego należącej i jeżeli nie będzie jej zagrażać niebezpieczeństwem. Takie użytkowanie może być dozwolonem tak za oddzielne ze strony użytkownika wynagrodzenie, jak i bez wynagrodzenia. Warunki tego użytkowania oznaczają się podług dobrowolnego porozumienia się stron; lecz gdyby takie porozumienie się, ani co do koniecznego użytkowania, ani co do wynagrodzenia, do skutku nie przyszło, w takim razie, tak sam sposób użytkowania, jako i wysokość wynagrodzenia, oznaczone będą, po zasięgnięciu opinji biegłych, w drodze administracyjnej, przez miejscowego inżyniera górniczego.

Nie poprzestający na takiem oznaczeniu wysokości wynagrodzenia udać się mogą do sądów zwyczajnych, nie mniej jednak po zapłaceniu oznaczonego w drodze administracyjnej wynagrodzenia lub po złożeniu odpowiedniej summy do depozytu w najbliższej rządowej in-

Digitized by Google

ной суммы для храненія въ ближайшее правительственное кредитное учрежденіе, владѣлецъ смежнаго рудника въ правѣ, не ожидая судебнаго рѣшенія, безотлагательно приступить къ пользованію помянутыми каналами, подземными устройствами и машинами.

34. Владѣлецъ рудника вправѣ, за соотвѣтственное вознагражденіе, опредѣленное по правиламъ, изложеннымъ въ ст. 33, производить какъ на земляхъ, такъ и въ рудникахъ другихъ владѣльцевъ, вспомогательныя подземныя устройства для спуска воды, проведенія въ рудникѣ воздуха, или для болѣе выгодной разработки онаго, въ такомъ случаѣ, если эти подземныя устройства не будутъ причинять затрудненій или подвергать опасности подземныя устройства и добычу минеральныхъ ископаемыхъ того чужаго рудника, въ предѣлахъ коего онѣ предположены.

Владѣльцамъ нѣсколькихъ рудниковъ предоставляется входить между собою въ соглашеніе относительно возведенія общихъ вспомогательныхъ подземныхъ устройствъ.

Вспомогательныя подземныя устройства составляютъ принадлежность тѣхъ рудниковъ, для которыхъ они возведены.

35. Если рудопромышленникъ признаетъ необходимымъ освободить отъ воды разработываемый имъ участокъ, и для сего потребуется провести водоотливную штольну, то онъ можетъ вести ее безпрепятственно и не стѣсняясь разстояніемъ и внѣ предѣловъ отводной площади, на всемъ пространствѣ отъ ея устья до разработываемаго поля. Если при этомъ въ предѣлахъ отвода другаго владѣльца рудника встрѣтятся ископаемыя, на производство добычи которыхъ тотъ владѣлецъ имѣетъ право, то добытое при проводѣ штольны количество ископаемаго должно быть выдано сему послѣднему безвозмездно. Во всякомъ случаѣ горнопромышленникъ, проводящій водоотводную штольну въ предѣлахъ чужаго отвода, не долженъ препятствовать производящимся тамъ работамъ и обязанъ вознаградить всѣ причиненные убытки.

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго, *князь Павелъ Гагаринъ*.

Число опубликованія, 1 (13) октября 1870 года.

Digitized by Google

stytucji kredytowej, właściciel ościennej kopalni ma prawo, nie czekając wyroku sądowego, niezwłocznie przystąpić do użytkowania z rzeczonych kanałów, budów podziemnych i maszyn.

34. Właściciel kopalni ma prawo, za odpowiedniem wynagrodzeniem, oznaczonem według przepisów, w art. 33 zawartych, dokonywać, tak na gruntach, jako i w kopalniach innych właścicieli, pomocnicze podziemne budowy dla odpływu wody, wprowadzenia powietrza do kopalni lub dla korzystniejszej jej wyróbki, w takim razie, jeżeli te podziemne budowy nie będą utrudniać lub zagrażać niebezpieczeństwem budowy podziemnej i wydobywania ciał kopalnych w tej cudzej kopalni, w granicach której takowe są zamierzone.

Właściciele kilku kopalni mają prawo porozumieć się między sobą co do przedsięwzięcia wspólnych pomocniczych budów podziemnych.

Pomocnicze podziemne budowy należą do tych kopalni, dla których zostały wzniesione.

35. Jeżeli przemysłowiec górniczy uzna za niezbędne odprowadzić wodę z wyrabianej przez niego przestrzeni, i w tym celu okaże się potrzebnem przeprowadzenie sztolni odpływowej, może takową przeprowadzić bez przeszkody i nie ograniczając się odległością, nawet po za granice wydzielonej przestrzeni, na całej rozciągłości od jej ujścia aż do wyrabianego pola. Jeżeli przytem w granicach przestrzeni innego właściciela kopalni natrafione będą ciała kopalne, do wydobywania których właściciel ten ma prawo, to wydobyta przy prowadzeniu sztolni ilość ciała kopalnego powinna być oddaną temuż właścicielowi bez wynagrodzenia. W każdym razie przemysłowiec górniczy, prowadzący sztolnię odpływową w granicach cudzej przestrzeni, nie powinien przeszkadzać dokonywanym tam robotom i obowiązany jest wynagrodzić wszelkie wyrządzone szkody.

Podpisał: Prezydujący w komitecie do spraw królestwa polskiego, *książe Paweł Gagaryn.*

Членъ-временно-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета, (подписалъ) *Трубниковъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, 1 (13) października 1870 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали*: во 1-хъ, рапортъ управляющаго министерствомъ внутреннихъ дѣлъ, отъ 8-го августа 1870 года за № 7799, слѣдующаго содержанія: Комитетъ по дѣламъ царства польскаго, разсмотрѣвъ доставленный намѣстникомъ въ царствѣ проектъ правилъ для пресѣченія чумы на рогатомъ скотѣ въ губерніяхъ царства и о порядкѣ управленія дѣлами по этой части и замѣчанія по оной министровъ внутреннихъ дѣлъ и государственныхъ имуществъ и управляющаго собственною Его Императорскаго Величества канцеляріею по дѣламъ царства, положилъ: 1) Помянутый проектъ утвердить, предоставивъ министру внутреннихъ дѣлъ обнародовать эти правила въ видѣ постановленія, съ Высочайшаго соизволенія издаваемаго. 2) Для производства дѣлъ по прекращенію чумы въ хозяйственномъ отношеніи, учредить въ административныхъ отдѣленіяхъ каждаго изъ 10 губернскихъ правленій въ губерніяхъ царства польскаго должность младшаго помощника дѣлопроизводителя, съ служебными правами и окладами содержанія, какіе присвоены таковымъ должностямъ Высочайше утвержденными 19 (31) декабря 1866 г. штатами означенныхъ губернскихъ правленій. Потребный на сей предметъ расходъ въ количествѣ 3100 р., полагая окладъ содержанія означеннаго чиновника, въ варшавскомъ губернскомъ правленіи по 400 р., а въ прочихъ 9 губернскихъ правленіяхъ по 300 р. въ годъ, отнести на счетъ общаго сбора съ владѣльцевъ скота и вносить въ подлежащія подраздѣленія смѣты вѣдомства внутреннихъ дѣлъ. 3) Изъ означеннаго же сбора назначить: *а*) 13140 р. на содержаніе при врачебныхъ отдѣленіяхъ губернскихъ правленій 10-ти губернскихъ и 17-ти окружныхъ ветеринаровъ, полагая таковое содержаніе: губернскимъ ветеринарамъ по 600 р., а окружнымъ по 420 р. въ годъ, и *б*) 1920 р. на канцелярскіе и экстраординарные расходы по дѣламъ о прекращеніи чумы въ упомянутыхъ губернскихъ правленіяхъ, съ распредѣленіемъ этой суммы слѣдующимъ образомъ: для варшавскаго, люблинскаго и сѣдлецкаго губернскихъ правленій по 250 р., плоцкаго, радомскаго и

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji,

z rządzącego senatu,

DO KOMITETU URZĄDZAJĄCEGO W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Na mocy ukazu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat mając sobie przedstawiony: 1, raport zarządzającego ministerstwem spraw wewnętrznych z dnia 8 sierpnia 1870 roku № 7799, następującej osnowy: Komitet do spraw królestwa polskiego, rozpoznawszy złożony przez namiestnika w królestwie projekt przepisów o uśmierzeniu księgosuszu bydła rogatego w gubernijach królestwa i o sposobie zarządu interesami w tym przedmiocie, tudzież uwagi nad nim ministrów spraw wewnętrznych i dóbr państwa, oraz zarządzającego własną Jego Cesarskiej Mości kancellarją do spraw królestwa polskiego, uchwalił: 1) Pomieniony projekt zatwierdzić i ministrowi spraw wewnętrznych poruczyć ogłoszenie tychże przepisów w formie postanowienia, z Najwyższego zezwolenia wydawanego. 2) Do załatwiania interesów, dotyczących uśmierzenia księgosuszu, pod względem administracyjnym, utworzyć w wydziałach administracyjnych każdego z 10-ciu rządów gubernijalnych w gubernijach królestwa polskiego urząd młodszego pomocnika referenta, z temi prawami służbowemi i uposażeniem, jakie takimże urzędom nadane zostały Najwyżej w dniu 19 (31) grudnia 1866 r. zatwierdzonemi etatami pomienionych rządów gubernijalnych. Potrzebny na to fundusz w ilości rs. 3,100, licząc na etatowe uposażenie wspomnionego urzędnika, w rządzie gubernijalnym warszawskim po rsr. 400, a w innych 9 rządach gubernijalnych po rsr. 300 rocznie, odnieść na rachunek ogólnego funduszu ze składek od właścicieli bydła i wnosić pod właściwe działy etatu wydziału spraw wewnętrznych. 3) Z tejże składki przeznaczyć: *a)* rsr. 13,140 na uposażenie 10 weterynarzy gubernijalnych, przy wydziałach lekarskich rządów gubernijalnych, i 17 weterynarzy okręgowych, licząc na uposażenie: weterynarzy gubernijalnych po rsr. 600, a okręgowych po rsr. 420 rocznie, i *b)* rsr. 1,920 na wydatki kancellaryjne i ekstraordynaryjne do czynności uśmierzenia księgosuszu, dla pomienionych rządów gubernijalnych, rozdzielając fundusz ten w sposób następujący: dla rządów gubernijalnych: warszawskiego, lubelskiego i siedleckiego po rsr. 250, płockiego, radomskiego i suwałkskiego po rsr. 200, łomżyńskiego rsr. 150, kaliskiego, kieleckiego i petrokowskiego po rsr. 140 dla

Digitized by Google

[illegible] до 200 р. [illegible] 150 р. [illegible], кѣмкать и [illegible] до 140 р. [illegible]. 4. Представить министру [illegible] дѣлъ, къ собранію необходимыхъ свѣдѣній и по надлежащихъ съ кѣмъ слѣдуетъ сношеній, представить предположенія о вознагражденіи и за принятыя въ губерніи хлѣба стеклой скотъ, въ случаѣ убоя его для пресѣченія чумы. ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, на журналѣ комитета, 30 іюля 1870 года соизволилъ начертать собственноручно: *Исполнить*, представленныя же при журналѣ правила для пресѣченія чумы на рогатомъ скотѣ въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой и о порядкѣ управленія дѣлами по этой части, удостоены въ тотъ же день Высочайшаго разсмотрѣнія. Означенныя правила онъ, управляющій министерствомъ внутреннихъ дѣлъ, представляетъ въ правительствующій сенатъ, для зависящаго распоряженія къ опубликованію во всеобщее свѣдѣніе;—и во 2-хъ, самыя правила. *Приказали:* означенныхъ правилъ, напечатавъ потребное число экземпляровъ, разослать таковые, для свѣдѣнія и должнаго, въ чемъ до кого касаться можетъ, исполненія, Его Императорскому Высочеству намѣстнику кавказскому, намѣстнику въ царствѣ польскомъ, министрамъ и главноуправляющимъ отдѣльными частями, однимъ—при указахъ, а другимъ—чрезъ передачу къ дѣламъ оберъ-прокурора 1-го департамента правительствующаго сената при копіяхъ съ опредѣленія сената; равнымъ образомъ послать, при указахъ: учредительному въ царствѣ польскомъ комитету, губернаторамъ и губернскимъ правленіямъ губерній: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой; въ святѣйшій же правительствующій синодъ, во всѣ департаменты правительствующаго сената и общія оныхъ собранія сообщить при вѣдѣніяхъ, въ департаментъ министерства юстиціи—при копіи съ опредѣленія, а для припечатанія въ установленномъ порядкѣ, конторѣ сенатской типографіи передать при извѣстіи.

Августа 21 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 1 (13) октября 1870 года.

Digitized by Google

każdego. 4) Pozostawić ministrowi spraw wewnętrznych, po zebraniu niezbędnych wiadomości i po stosownem porozumieniu się, z kim wypada, przedstawienie wniosków co do wynagrodzenia także za bydło stepowe, do królestwa polskiego przypędzane, w razie wybicia go dla zapobieżenia szerzeniu się księgosuszu. NAJJAŚNIEJSZY PAN na protokóle komitetu, dnia 20 lipca 1870 roku, własnoręcznie napisać raczył: „*Wykonać*“ a przedstawione przy protokóle przepisy o uśmierzeniu księgosuszu bydła rogatego, w gubernijach: warszawskiej, kaliskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej, tudzież o sposobie zarządu interesami w tym przedmiocie, tegoż dnia Najwyżej rozpatrzone zostały. Przepisy takowe zarządzający ministerstwem spraw wewnętrznych przedstawia rządzącemu senatowi, w celu wydania odpowiednich zarządzeń co do podania ich do wiadomości powszechnej;—i 2, same przepisy. *Polecił:* przepisy pomienione, po ich wydrukowaniu w potrzebnej liczbie egzemplarzy, rozesłać dla wiadomości i należytego, w czem kogo dotyczeć może, wykonania, Jego Cesarskiej Wysokości namiestnikowi kaukazkiemu, namiestnikowi w królestwie polskiem, ministrom i głównie zarządzającym oddzielnemi wydziałami, jednym przy ukazach, a innym przez złożenie do akt naczelnego prokuratora 1-go departamentu rządzącego senatu przy kopjach decyzji senatu; również posłać przy ukazach: komitetowi urządzającemu w królestwie polskiem, gubernatorom i rządom gubernijalnym, gubernij: warszawskiej, kaliskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej, i siedleckiej; najświętszemu zaś rządzącemu synodowi, wszystkim departamentom rządzącego senatu i ogólnemu ich zebraniu zakommunikować przy odpisach, departamentowi ministerstwa sprawiedliwości, przy kopji decyzji, a dla wydrukowania podług ustanowionego porządku, przesłać kantorowi drukarni senatu przy zawiadomieniu.

Dnia 21 sierpnia 1870 roku.

Oryginał za właściwemi podpisami.

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, radca tajny, *Wosiński.*
Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 1 (13) października 1870 roku.

Digitized by Google

ПРАВИЛА

для пресѣченія чумы на рогатомъ скотѣ въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой и о порядкѣ управленія дѣлами по этой части.

I. О предохранительныхъ мѣрахъ отъ чумы и вознагражденіи за причиненныя ею убытки.

1. Въ видахъ пресѣченія чумы на рогатомъ скотѣ въ вышепоименованныхъ губерніяхъ, всякій зачумленный или подозрѣваемый въ зачумленіи скотъ подлежитъ немедленному убіенію.

2. Хозяева убитаго съ этою цѣлію скота имѣютъ право получить за оный вознагражденіе въ дѣйствительной его стоимости, но ни въ какомъ случаѣ не свыше цѣнъ нормальныхъ, опредѣляемыхъ на каждыя 5 лѣтъ въ одинаковомъ для всѣхъ вышепоименованныхъ губерній размѣрѣ.

Примѣчаніе. На текущее пятилѣтіе считаются обязательными нижеслѣдующія нормальныя цѣны:

за быка и вола	40 р.
за корову	30 —
за яловый скотъ	20 —
за теленка	4 —

3. За всякій павшій отъ чумы скотъ не выдается никакого вознагражденія.

Примѣчаніе. Равнымъ образомъ не выдается, впредь до изданія о томъ новаго узаконенія, вознагражденія за степной скотъ, не отбывшій 21-но дневнаго карантина при впускѣ онаго въ предѣлы губерній царства польскаго, хотя бы онъ и былъ убитъ для пресѣченія чумы.

4. На вознагражденіе владѣльцевъ за убитый для пресѣченія заразы скотъ и на другіе расходы по прекращенію сей заразы, а также на управленіе сею частью, взимается съ владѣльцевъ скота ежегодный сборъ, принимая въ основаніе къ опредѣленію размѣра сего сбора расходъ, исчисленный по средней сложности за истекшіе 3 года, предшествовавшіе послѣднему, съ добавкою 10 процентовъ на резервный капиталъ.

Digitized by Google

PRZEPISY

o uśmierzaniu księgosuszu bydła rogatego w gubernijach: warszawskiej, kaliskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej o sposobie zarządu interesami w tym przedmiocie.

I. O środkach ochronnych przeciwko księgosuszowi i o wynagrodzeniu strat przezeń zrządzonych.

1. W celu zapobieżenia szerzeniu się księgosuszu u bydła rogatego w gubernijach wyżej wymienionych, każde bydlę, zarazą tą dotknięte, lub o zarazę podejrzane, ulega niezwłocznemu zabiciu.

2. Właściciele wybitego w tym celu bydła mają prawo do otrzymania za takowe wynagrodzenia podług jego rzeczywistej wartości, lecz w żadnym razie nie wyższej nad ceny normalne, oznaczane co lat pięć, w jednakowej dla wszystkich powyżej wymienionych gubernij wysokości.

Uwaga. Na bieżące pięciolecie obowiązują następujące ceny normalne:

za buhaja lub wołu.	rs. 40,
za krowę	— 30,
za jałowiznę	— 20,
za cielę.	— 4.

3. Za wszelkie bydło upadłe wskutek zarazy nie udziela się żadnego wynagrodzenia.

Uwaga. Nie zapewnia się również wynagrodzenia, aż do czasu wydania nowego w tej mierze prawa, za bydło stepowe, które nie odbyło 21-dniowej kwarantanny przy wejściu w granice gubernij królestwa polskiego, chociażby nawet było wybitem dla zapobieżenia szerzeniu się księgosuszu.

4. Na wynagrodzenie właścicieli za bydło wybite dla zapobieżenia szerzeniu się zarazy, i na inne wydatki w celu jej uśmierzenia, tudzież na koszta administracji tą częścią służby, pobiera się od właścicieli bydła coroczna składka, przyjmując za zasadę do oznaczenia wysokości tejże składki wydatek, obliczony z średniego przecięcia za ubiegłe trzy lata, poprzedzające rok ostateczny, z doliczeniem 10% procentu na kapitał rezerwowy.

Digitized by Google

Примѣчаніе. Такъ какъ расходы по прекращенію чумы донынѣ производились заимообразно изъ капиталовъ страховыхъ отъ огня учрежденій, вслѣдствіе чего подлежитъ возврату симъ капиталамъ сумма около 300,000 р., то впредь до совершеннаго погашенія сего займа съ процентомъ по 3%, взимается ежегодно по 15 к. съ головы скота, и изъ сего сбора всякіе, за удовлетвореніемъ текущихъ расходовъ, остатки обращаются въ страховой капиталъ.

5. Суммы, остающіяся за удовлетвореніемъ всѣхъ расходовъ, обращаются въ резервный капиталъ, который назначается для покрытія превышенія въ расходахъ противъ постояннаго текущаго сбора, а въ случаѣ недостаточности и сихъ источниковъ на удовлетвореніе всѣхъ расходовъ текущаго года, взимается въ томъ году съ владѣльцевъ скота дополнительный, по мѣрѣ надобности, сборъ.

6. Резервный капиталъ не долженъ превышать суммы 300,000 р. и когда достигнетъ сего размѣра, то излишки въ доходахъ одного года обращаются на пониженіе сбора слѣдующаго года, преимущественно между губерніями, наименѣе страдающими отъ чумы рогатаго скота. Резервный капиталъ состоитъ въ распоряженіи министерства внутреннихъ дѣлъ и всѣ обращаемыя въ сей капиталъ суммы вносятся для приращенія процентами въ одно изъ государственныхъ кредитныхъ учрежденій.

7. Какъ постоянный, такъ и дополнительный сборы, опредѣляются въ одинаковомъ для всѣхъ 10-ти губерній размѣрѣ. Постоянный сборъ взимается въ мартѣ, а дополнительный въ ноябрѣ по описямъ скоту, произведеннымъ въ январѣ мѣсяцѣ того же года.

Примѣчаніе. Описи скоту, раскладка сбора на владѣльцевъ и взиманіе денегъ производятся порядкомъ, установленнымъ инструкціею, данною министерствомъ внутреннихъ дѣлъ.

8. Суммы, образуемыя отъ сбора съ владѣльцевъ скота на расходы по прекращенію чумы, вносятся въ смѣту спеціальныхъ средствъ министерства внутреннихъ дѣлъ, и въ отношеніи счетоводства и отчетности подчиняются общимъ правиламъ, установленнымъ на сей предметъ для состоящихъ въ распоряженіи правительственныхъ учрежденій спеціальныхъ средствъ.

II. О завѣдываніи дѣлами по прекращенію чумы.

9. Высшее и общее наблюденіе по дѣламъ прекращенія чумы на рогатомъ скотѣ, сосредоточивается въ министерствѣ внутреннихъ дѣлъ.

Digitized by Google

Uwaga. Ponieważ wydatki na uśmierzenie księgosuszu ponoszone były dotychczas sposobem zaliczenia z funduszów instytucji ubezpieczeń od ognia, w skutek czego przypada tymże funduszom do zwrotu około 300,000 rsr., przeto do czasu zupełnego umorzenia tej pożyczki z procentem po 3%, pobieranem będzie po 15 kop. od sztuki bydła i wszelkie remanenty z tej opłaty, po zaspokojeniu wydatków bieżących pozostałe, włączają się do funduszów ubezpieczeń.

5. Fundusze pozostające po zaspokojeniu wszystkich wydatków, przeznaczają się na kapitał rezerwowy, który służy na pokrycie przewyżki w wydatkach nad dochody ze składki stałéj bieżącéj, a w razie gdyby i te źródła nie wystarczały na zaspokojenie wszystkich wydatków roku bieżącego, pobieraną będzie w tymże roku od właścicieli bydła, w miarę potrzeby, składka dodatkowa.

6. Kapitał rezerwowy nie powinien przewyższać summy 300,000 rsr., a skoro dojdzie do tej wysokości, wówczas przewyżka w dochodach roku jednego, użytą być ma na obniżenie składki w roku następnym, szczególniej w gubernijach najmniej księgosuszem dotkniętych. Kapitałem rezerwowym rozporządza ministerstwo spraw wewnętrznych i wszelkie fundusze na kapitał ten obracane, winny być lokowane na procent w jednéj z instytucyj kredytowych państwa.

7. Składki, tak stała jak i dodatkowa, oznaczane będą w jednakowéj dla wszystkich 10-u gubernij wysokości. Składka stała pobiéra się w marcu, a dodatkowa w listopadzie, podług spisu bydła, dopełnionego w miesiącu styczniu tegoż roku.

Uwaga. Spis bydła, rozkład składki na właścicieli i pobór takowej dokonywają się w sposób, przepisany instrukcją, wydaną przez ministerstwo spraw wewnętrznych.

8. Fundusze, tworzące się ze składek, opłacanych przez właścicieli bydła na wydatki uśmierzenia księgosuszu, wnoszą się do etatu funduszów specjalnych ministerstwa spraw wewnętrznych, a pod względem kontrolli i rachunkowości, podlegają ogólnym przepisom o funduszach specjalnych, pod dyspozycją władz rządowych zostających.

II. O zarządzie interesami dotyczącemi uśmierzania księgosuszu.

9. Wyższy i ogólny kierunek interesami dotyczącemi uśmierzania księgosuszu, koncentruje się w ministerstwie spraw wewnętrznych.

Digitized by Google

10. Мѣстное завѣдываніе сими дѣлами въ предѣлахъ каждой губерніи ввѣряется:

а) въ полицейско-ветеринарномъ отношеніи — губернскимъ правленіямъ по врачебному отдѣленію, на основаніи нынѣ дѣйствующихъ правилъ, — и

б) въ хозяйственномъ отношеніи—губернскимъ и уѣзднымъ управленіямъ по административному отдѣленію, на изложенныхъ въ статьяхъ 15-й и 16-й основаніяхъ, при чемъ завѣдываніе дѣлами по прекращенію чумы въ г. Варшавѣ подчиняется вѣдѣнію варшавскаго губернскаго правленія на общемъ основаніи.

11. Исполнительныя на мѣстахъ дѣйствія по принятію полицейско-ветеринарныхъ мѣръ къ пресѣченію появившейся чумы на рогатомъ скотѣ, по опредѣленію вознагражденій какъ за убитый для пресѣченія заразы скотъ, такъ и за другіе возникшіе при этомъ расходы, а также по росписанію на владѣльцевъ скота, назначеннаго ко взиманію сбора за оный, возлагаются на особыя въ каждомъ уѣздѣ чумные комитеты и участковыя отдѣленія сихъ комитетовъ.

12. Въ означенныхъ предъидущею статьею дѣйствіяхъ, чумные комитеты и отдѣленія руководствуются уставомъ ветеринарной полиціи, а равно дѣйствующими по сему предмету постановленіями и изданными въ развитіе и дополненіе оныхъ инструкціями и распоряженіями, насколько таковыя настоящими правилами не измѣняются.

13. Въ дѣйствіяхъ участковыхъ отдѣленій чумныхъ комитетовъ, по опредѣленію вознагражденій за убитый для пресѣченія заразы скотъ и за другіе расходы, принимаютъ участіе въ сельскихъ гминахъ, въ качествѣ экспертовъ, съ правомъ рѣшительнаго голоса, трое изъ мѣстныхъ крестьянъ, а именно: гминный войтъ, лавникъ и солтысъ, или два лавника и солтысъ, если войтъ не принадлежитъ къ крестьянскому сословію. Лица сіи, а равно и другіе мѣстные жители, состоящіе членами участковыхъ отдѣленій чумныхъ комитетовъ, имѣютъ, буде они того пожелаютъ, право на суточное вознагражденіе по 37½ к. въ сутки за все время ихъ занятій, каковое вознагражденіе выдается имъ изъ общаго съ владѣльцевъ скота сбора.

14. Обязанности по дѣламъ прекращенія чумы въ хозяйственномъ отношеніи, распредѣляются между уѣздными и губернскими управленіями и министерствомъ внутреннихъ дѣлъ, на нижеслѣдующихъ основаніяхъ.

15. Уѣздное управленіе по означеннымъ дѣламъ исполняетъ нижеслѣдующія обязанности:

Digitized by Google

10. Miejscowy zarząd temiż interesami w obrębie każdej gubernji porucza się:

a) pod względem policyjno-weterynaryjnym—rządom gubernijalnym w ich wydziałach lekarskich, na zasadzie przepisów obecnie obowiązujących, i.

b) pod względem administracyjnym—zarządom gubernijalnym i powiatowym w wydziałach administracyjnych na zasadach, wskazanych w art. 15 i 16; przy czem zarząd interesami dotyczącemi uśmierzenia księgosuszu w m. Warszawie, należy do attrybucji rządu gubernijalnego warszawskiego na ogólnej zasadzie.

11. Czynności wykonawcze, dotyczące przedsiębrania na miejscu środków policyjno-weterynaryjnych, w celu zapobieżenia szerzeniu się księgosuszu, wybuchłego między bydłem rogatem, oznaczenia wynagrodzenia, tak za bydło wybite dla przytłumienia zarazy, jak za inne wynikłe przytem wydatki, tudzież czynności dotyczące rozkładu na właścicieli bydła, przeznaczonej do poboru składki za takowe, wkładają się na oddzielne w każdym powiecie komitety księgosuszowe i delegacje oddziałowe tychże komitetów.

12. W czynnościach, wskazanych poprzedzającym artykułem, komitety księgosuszowe i delegacje stosować się mają do ustawy policji weterynaryjnej, jak również do obowiązujących w tym przedmiocie postanowień i wydanych w ich rozwinięciu i uzupełnieniu instrukcyj i rozporządzeń, o ile takowe niniejszemi przepisami nie są zmienione.

13. W czynnościach delegacyj oddziałowych komitetów księgosuszowych, pod względem przyznawania wynagrodzeń za bydło wybite w celu uśmierzenia zarazy, i za inne wydatki, w gminach wiejskich, uczestniczą w charakterze biegłych, z prawem głosu stanowczego, trzej włościanie miejscowi, a mianowicie: wójt gminy, ławnik i sołtys, albo dwóch ławników i sołtys, jeżeli wójt nie należy do stanu włościańskiego. Osoby te, jak również i inni mieszkańcy miejscowi, będący członkami delegacyj oddziałowych komitetów księgosuszowych, mają prawo, jeżeli tego żądać będą, do pobierania po 37½ kop. dziennie, za cały czas trwania ich czynności, które to wynagrodzenie wydawane im będzie z ogólnego funduszu opłat, od właścicieli bydła pobieranych.

14. Obowiązki dotyczące zarządu interesami uśmierzenia księgosuszu pod względem administracyjnym, dzielą się pomiędzy zarządy powiatowe i gubernijalne, oraz ministerstwo spraw wewnętrznych, podług zasad następujących:

15. Zarząd powiatowy, w interesach pomienionych, spełni obowiązki następujące:

Digitized by Google

а) имѣетъ непосредственный и ближайшій надзоръ за дѣйствіями участковыхъ отдѣленій чумнаго комитета въ уѣздѣ;

б) руководствуетъ дѣйствіями чумнаго комитета въ общемъ его собраніи для обсужденія и рѣшенія предложенныхъ ему вопросовъ;

в) наблюдаетъ, чтобы составъ чумнаго комитета былъ всегда въ надлежащемъ комплектѣ и на мѣсто выбывающихъ членовъ представляетъ кандидатовъ на утвержденіе губернскаго правленія;

г) разсматриваетъ и повѣряетъ съ документами представленные участковыми отдѣленіями чумныхъ комитетовъ расчеты опредѣленныхъ ими вознагражденій за убитый для пресѣченія заразы скотъ и за другіе возникшіе при этомъ расходы и разрѣшаетъ уплату таковыхъ вознагражденій въ тѣхъ случаяхъ, когда оныя не превышаютъ 300 р. одному лицу, а въ остальныхъ случаяхъ представляетъ все дѣло съ своимъ заключеніемъ на разсмотрѣніе губернскаго правленія;

д) разрѣшаетъ выдачу прогонныхъ и суточныхъ денегъ лицамъ уѣзднаго управленія и членамъ чумныхъ комитетовъ, командированнымъ по дѣламъ прекращенія чумы;

е) распоряжается о составленіи описей скоту, подлежащему обложенію сборомъ на расходы по прекращенію чумы, производитъ по таковой описи и на основаніи опредѣленнаго законнымъ порядкомъ размѣра сего сбора раскладку онаго на владѣльцевъ скота и дѣлаетъ распоряженіе о взиманіи таковаго сбора съ плательщиковъ;

ж) наблюдаетъ за своевременнымъ и безсрочнымъ поступленіемъ въ окружное казначейство означеннаго въ предъидущемъ пунктѣ сбора и за отсылкою въ губернское казначейство остающихся свободными за расходомъ суммъ;

з) въ случаѣ недостатка въ окружномъ казначействѣ денегъ отъ сбора за скотъ на удовлетвореніе всѣхъ предстоящихъ расходовъ по прекращенію чумы въ уѣздѣ, входитъ о томъ заблаговременно съ представленіемъ въ губернское правленіе, которое въ подкрѣпленіе средствъ таковаго уѣзда отпускаетъ деньги изъ состоящихъ въ его распоряженіи общихъ по губерніи суммъ отъ сбора на расходы по прекращенію чумы;

и) представляетъ губернскому правленію о сложеніи не подлежащихъ взысканію платежей по случаю неправильнаго ихъ росписанія;

і) ведетъ контроль скота и причиненныхъ въ немъ опустошеній отъ чумы, а также бухгалтерскій счетъ объ оборотѣ суммъ по сбору за скотъ въ уѣздѣ и на основаніи таковыхъ контроля и-

Digitized by Google

a) ma bezpośredni i najbliższy nadzór nad czynnościami delegacyj oddziałowych komitetu księgosuszowego w powiecie;

b) kieruje czynnościami komitetu księgosuszowego na ogólnem jego zebraniu do rozpoznania i zdecydowania podanych mu kwestyj;

c) przestrzega, ażeby skład komitetu księgosuszowego był zawsze w należytym komplecie i na miejsce członków ubywających przedstawia kandydatów do zatwierdzenia rządu gubernijalnego;

d) rozpoznaje i sprawdza z dowodami przedstawiane przez delegacje oddziałowe komitetu księgosuszowego likwidacje przyznanych przez nie wynagrodzeń za bydło wybite dla przecięcia zarazy i za inne wynikłe przy tem wydatki, oraz zarządza wypłatą tychże wynagrodzeń, gdy takowe nie przewyższają 300 dla jednej osoby, a w innych razach przedstawia cały przedmiot wraz ze swoją opinją do decyzji rządu gubernijalnego;

e) zarządza wypłatą djet i kosztów podróży osobom zarządu powiatowego i członkom komitetu księgosuszowego delegowanym w interesach uśmierzenia księgosuszu;

f) zarządza sporządzenie spisu bydła podlegającego opłacie składki na wydatki dotyczące uśmierzenia księgosuszu, podług tegoż opisu i stosownie do wysokości tejże składki, na zasadzie przepisów ustanowionej, dokonywa rozkład takowej na właścicieli bydła i zarządza pobór onej od kogo należy;

g) pilnuje regularnego i bez dopuszczenia zaległości w żywu od kassy okręgowej składek, w ustępie poprzednim wzmiankowanych, oraz przelewu do kassy gubernijalnej gotowizny, pozostającej po zaspokojeniu wydatków;

h) w razie braku w kassie okręgowej gotowizny ze składek od bydła na zaspokojenie wszystkich spodziewanych wydatków na uśmierzenie księgosuszu w powiecie, czyni w czasie właściwem przedstawienie w tym przedmiocie do rządu gubernijalnego, który w celu zasilenia funduszów tegoż powiatu assygnuje gotowiznę z pozostającego w jego dyspozycji ogólnego funduszu gubernji ze składek na wydatki uśmierzenia księgosuszu;

i) przedstawia rządowi gubernijalnemu do umorzenia należności nie kwalifikujące się do poboru z powodu niewłaściwego ich rozpisania;

k) prowadzi kontrolę bydła i strat w niem przez księgosusz zrządzonych, tudzież rachunek buchalteryjny obrotu funduszu ze składek od bydła w powiecie i na zasadzie takowych kontroli i rachun-

Digitized by Google

счетовъ представляетъ губернскому правленію каждую треть года общую перечневую вѣдомость, а по истеченіи года, подробный годовой отчетъ о положеніи и ходѣ дѣла по прекращенію чумы и о состояніи суммъ сего учрежденія въ уѣздѣ;

к) назначаетъ предварительное изслѣдованіе о всякихъ злоупотребленіяхъ, безпорядкахъ и проч. по дѣламъ прекращенія чумы въ уѣздѣ и слѣдственное дѣло представляетъ съ своимъ заключеніемъ на разрѣшеніе губернскаго правленія.

16. Губернское правленіе имѣетъ общее наблюденіе за ходомъ дѣлъ по прекращенію чумы въ губерніи и независимо отъ лежащихъ на немъ по симъ дѣламъ обязанностей въ полицейско-ветеринарномъ отношеніи, завѣдываетъ хозяйственною по онымъ частію на нижеслѣдующихъ основаніяхъ:

а) разсматриваетъ и повѣряетъ съ документами расчеты опредѣленныхъ участковыми отдѣленіями чумныхъ комитетовъ вознагражденій за убитый для пресѣченія заразы скотъ и за другіе возникшіе при этомъ расходы и разрѣшаетъ уплату таковыхъ вознагражденій на сумму свыше 300 руб. одному лицу;

б) разрѣшаетъ выдачу прогонныхъ и суточныхъ денегъ лицамъ, не получающимъ разъѣздныхъ денегъ, когда они командируются по дѣламъ прекращенія чумы губернскимъ правленіемъ;

в) наблюдаетъ за своевременнымъ и бездоимочнымъ поступленіемъ въ казначейства, назначеннаго ко взиманію въ губерніи сбора за скотъ, за цѣлостію образуемыхъ отъ сего сбора суммъ и за отсылкою изъ губернскаго казначейства въ одно изъ государственныхъ кредитныхъ учрежденій денегъ, остающихся свободными за удовлетвореніемъ текущихъ расходовъ въ губерніи;

г) въ случаѣ надобности обратить на расходы въ дополненіе къ текущему сбору помѣщенный въ кредитномъ учрежденіи капиталъ, требуетъ изъ него наличныя деньги, или даетъ на оныя приказы, не выходя однакожъ изъ предѣловъ опредѣленнаго по смѣтѣ для губерніи кредита на расходы текущаго года;

д) когда предвидится въ губерніи расходъ, превышающій опредѣленный по смѣтѣ кредитъ, входитъ заблаговременно съ представленіемъ въ министерство внутреннихъ дѣлъ объ открытіи изъ общаго резервнаго капитала добавочнаго кредита;

е) слагаетъ неправильно наложенные платежи на сумму до 300 р. для одного плательщика и возвращаетъ не надлежаще взысканные до сего послѣдняго размѣра платежи, а на высшія суммы входитъ съ представленіемъ въ министерство внутреннихъ дѣлъ;

Digitized by Google

ków przedstawia rządowi gubernijalnemu co cztery miesiące ogólny zbiorowy wykaz, a po upływie roku, szczegółowe roczne sprawozdanie o stanie i biegu interesów dotyczących uśmierzenia księgosuszu, tudzież o stanie funduszów tej instytucji w powiecie;

l) zarządza przedwstępne śledztwa o wszelkich nadużyciach, zboczeniach i t. p. pod względem uśmierzenia księgosuszu w powiecie i akta śledcze wraz ze swoją opinją przedstawia do decyzji rządu gubernijalnego.

16. Rząd gubernijalny ma ogólny nadzór nad biegiem interesów dotyczących uśmierzenia księgosuszu w gubernji, i niezależnie od ciążących go co do tych interesów obowiązków pod względem policyjno-weterynaryjnym, zawiaduje niemi pod względem administracyjnym na następujących zasadach:

a) rozpoznaje i sprawdza z dowodami likwidacje wynagrodzeń, przyznanych przez delegacje oddziałowe komitetów księgosuszowych za bydło wybite dla przecięcia zarazy i za inne wynikłe przytém wydatki i zarządza wypłatą takowych wynagrodzeń na summy wyższe od rs. 300 dla jednej osoby;

b) zarządza wypłatą djet i kosztów podróży osobom, nie pobierającym funduszu na przejazdy, gdy te w interesie uśmierzenia księgosuszu delegowane są przez rząd gubernijalny;

c) pilnuje regularnego i bez dopuszczenia zaległości wpływu składek od bydła, przeznaczonych do poboru w gubernji i przestrzega całości powstających z tejże składki funduszów, oraz przelewu z kassy gubernijalnej do jednej z instytucyj kredytowych państwa gotowizny, pozostającej po zaspokojeniu bieżących wydatków w gubernji;

d) w razie potrzeby użycia na wydatki, w uzupełnieniu wpływów bieżących, kapitału w instytucji kredytowej lokowanego, podnosi z niej gotowiznę lub wydaje na takową przekazy, nie przekraczając jednakże kredytu, oznaczonego etatem dla gubernji na wydatki roku bieżącego;

e) gdy przewidywanym jest w gubernji wydatek, przenoszący kredyt etatem oznaczony, czyni w właściwym czasie przedstawienie do ministerstwa spraw wewnętrznych o otworzenie kredytu dodatkowego z ogólnego kapitału rezerwowego;

f) umarza niewłaściwie przekazane do poboru należności do wysokości rs. 300 dla jednego kontrybuenta i zwraca należności niewłaściwie pobrane do tejże wysokości, a o wyższe summy czyni przedstawienie do ministerstwa spraw wewnętrznych;

Digitized by Google

ж) ведетъ контроль скота и причиненныхъ въ немъ чумою опустошеній, а также бухгалтерскій счетъ объ оборотѣ суммъ по сбору за скотъ въ губерніи, и на основаніи таковыхъ контроля и счетовъ, а также полученныхъ отъ уѣздныхъ управленій срочныхъ вѣдомостей, представляетъ отчеты по всей губерніи министерству внутреннихъ дѣлъ, чрезъ каждую треть года, въ видѣ перечневой вѣдомости, а по истеченіи года подробный годовой отчетъ о положеніи и ходѣ дѣла по прекращенію чумы и о состояніи суммъ сего учрежденія въ губерніи;

з) представляетъ своевременно каждый годъ министерству внутреннихъ дѣлъ нужныя свѣдѣнія для опредѣленія размѣра подлежащаго взиманію сбора съ владѣльцевъ скота, и составленія смѣты доходовъ и расходовъ по сей части; каждыя же 5-ть лѣтъ доставляетъ министерству матеріалы для опредѣленія нормальныхъ цѣнъ къ вознагражденію владѣльцевъ за убитый для пресѣченія чумы скотъ;

и) на мѣсто выбывающихъ членовъ чумныхъ комитетовъ по уѣздамъ назначаетъ новыхъ;

і) наблюдаетъ за недопущеніемъ злоупотребленій и подлоговъ, въ случаѣ же обнаруженія таковыхъ подвергаетъ виновныхъ административному или судебному взысканію, на законномъ основаніи.

17. По управленію дѣлами прекращенія чумы, къ обязанностямъ министерства внутреннихъ дѣлъ принадлежитъ:

а) изданіе подробныхъ разъясненій и инструкцій въ развитіе утвержденныхъ правилъ;

б) утвержденіе ежегоднаго размѣра сбора съ владѣльцевъ скота;

в) установленіе на каждыя 5-ть лѣтъ нормальныхъ цѣнъ для вознагражденія владѣльцевъ за убитый для прекращенія чумы скотъ;

г) опредѣленіе условій относительно вклада суммъ, поступающихъ отъ сбора за скотъ въ одно изъ государственныхъ кредитныхъ учрежденій, для приращенія процентами;

д) составленіе ежегодной смѣты доходовъ и расходовъ отдѣльно по каждой губерніи;

е) открытіе необходимыхъ для губерній кредитовъ и пополненіе превышеній въ расходахъ противъ смѣтнаго опредѣленія по одной губерніи сбереженіями по другой, или изъ резервнаго капитала.

Примѣчаніе. Впредь до внесенія въ смѣту соотвѣтственныхъ кредитовъ на расходы по прекращенію чумы и на

Digitized by Google

g) prowadzi kontrolę bydła i szkód zrządzonych w niem przez księgosusz, oraz rachunek buchalteryjny obrotu funduszu ze składek od bydła w gubernji, i na zasadzie takowych kontrolli i rachunków, tudzież wykazów perjodycznych, otrzymanych od zarządów powiatowych, składa ministerstwu spraw wewnętrznych sprawozdanie z całej gubernji co cztery miesiące, w formie wykazu zbiorowego, a po upływie roku, szczegółowe sprawozdanie roczne o stanie i biegu interesów dotyczących uśmierzenia księgosuszu, jako też o stanie funduszów tej instytucji w gubernji;

h) przedstawia corocznie w właściwym czasie do ministerstwa spraw wewnętrznych wiadomości, potrzebne do ustanowienia wysokości składki, przypadającej do poboru od właścicieli bydła, i utworzenia etatu dochodów i wydatków tej części służby, a co lat pięć dostarcza ministerstwu materjały, dla ustanowienia cen normalnych do wynagrodzeń właścicieli za bydło wybite w celu zapobieżenia szerzeniu się księgosuszu;

i) w miejsce ubywających członków komitetów w powiatach przeznacza nowych;

k) czuwa nad niedopuszczeniem nadużyć i oszustw, a w razie wykrycia takowych, pociągu winnych do odpowiedzialności administracyjnej lub sądowej, podług prawa.

17. Pod względem zarządu interesami dotyczącemi uśmierzenia księgosuszu, do obowiązków ministerstwa spraw wewnętrznych należy:

a) wydawanie szczegółowych wyjaśnień i instrukcyj w rozwinięciu zatwierdzonych przepisów;

b) zatwierdzenie wysokości corocznej składki od właścicieli bydła;

c) ustanowienie na każde pięciolecie cen normalnych do wynagrodzenia właścicieli za bydło wybite w celu uśmierzenia księgosuszu;

d) oznaczenie warunków co do lokacji na procent, w jednej z instytucyj kredytowych państwa funduszów, pochodzących ze składek od bydła;

e) układanie rocznego etatu przychodów i wydatków, oddzielnie na każdą gubernję;

f) otwieranie kredytów niezbędnych dla gubernij i pokrywanie przewyżki wydatków nad oznaczenie etatowe w jednej gubernji, z oszczędności osiągniętych w innej gubernji, albo też z kapitału rezerwowego.

Uwaga. Do czasu wprowadzenia do etatu odpowiednich kredytów na wydatki uśmierzenia księgosuszu i na administra-

Digitized by Google

управленіе сею частью, опредѣляется на 1871 годъ, изъ текущаго сбора за скотъ, кредитъ слѣдующаго размѣра: для губерній сѣдлецкой и люблинской по 45.000 руб., варшавской 35,000 р., плоцкой 15.000 р., радомской 10.000 р., сувалкской 8,000 р., калишской и ломжинской по 6.000 р., кѣлецкой и петроковской по 5,000 р. а всего для 10-ти губерній 180.000 руб.;

ж) сложеніе платежей и неправильно наложенныхъ платежей, сообразно статьямъ 392 и 393 общаго счетнаго устава (т. VIII св. зак. изд. 1857 г.), а также возвратъ не надлежаще взысканныхъ платежей на всякую свыше 300 р. для одного кредитора сумму;

з) веденіе общаго контроля объ оборотѣ суммъ на основаніи получаемыхъ отъ губернскихъ правленій и кредитныхъ учрежденій вѣдомостей и составленіе общаго баланса о положеніи капиталовъ собранныхъ съ цѣлію прекращенія чумы;

и) введеніе всякихъ указанныхъ опытомъ измѣненій и улучшеній въ настоящей системѣ прекращенія чумы рогатаго скота и порядкѣ завѣдыванія сею частію.

18. Владѣльцы скота, независимо отъ обязанности подчиняться распоряженіямъ начальства въ отношеніи предохранительныхъ мѣръ отъ чумы, могутъ, по желанію, страховать свой скотъ отъ падежей и другихъ случайныхъ бѣдствій въ частныхъ страховыхъ обществахъ.

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго, *Князь Павелъ Гагаринъ.*

Число опубликованія, 1 (13) октября 1870 года.

Digitized by Google

cję tą częścią służby, przeznacza się na rok 1871 z bieżącej składki od bydła, kredyt następującej wysokości: dla gubernij, siedleckiej i lubelskiej po rs. 45,000, warszawskiej rs. 35,000, płockiej rs. 15,000, radomskiej rs. 10,000, suwałkskiej rs. 8,000, kaliskiej i łomżyńskiej po rs. 6,000, kieleckiej i petrokowskiej po rs. 5,000, czyli razem dla 10-ciu gubernij rs. 180,000.

g) umarzanie niedoborów i należności niewłaściwie rozpisanych, stosownie do art. 392 i 393 ogólnej ustawy o rachunkowości (t. VIII zbioru praw wyd. 1857 r.), jako też zwrot należności niewłaściwie pobranych, na summy wyższe od rs. 300 dla jednego wierzyciela;

h) prowadzenie ogólnej kontrolli obrotu funduszów na zasadzie wykazów, otrzymanych od rządów gubernijalnych i instytucyj kredytowych, tudzież układanie ogólnego bilansu o stanie funduszów, zebranych na uśmierzenie księgosuszu;

i) wprowadzanie wszelkich na doświadczeniu opartych zmian i ulepszeń, w dotychczasowym sposobie uśmierzenia księgosuszu, i porządku zarządu tą częścią.

18. Właściciele bydła, niezależnie od obowiązku stósowania się do rozporządzeń władz, pod względem przedsiębrania środków ochronnych przeciwko księgosuszowi, mogą podług życzenia, ubezpieczać bydła swoje od pomoru i innych klęsk losowych w prywatnych towarzystwach ubezpieczeń.

Podpisał: Prezydujący w komitecie do spraw królestwa polskiego, *książe Paweł Gagaryn.*

Dzień ogłoszenia, dnia 1 (13) października 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

На основаніи Высочайшаго указа 1 іюня 1869 года о переименованіи въ посады неимѣющихъ городскаго характера поселеній, учредительный комитетъ, въ дополненіе къ постановленію своему отъ 30 января 1870 года, объ обращеніи въ посады городовъ ломжинской губерніи, постановилъ и постановляетъ:

I. Города: Райгродъ, щучинскаго, Снядово, ломжинскаго и Чижевъ, островскаго уѣздовъ, обратить въ посады, съ принятіемъ слѣдующихъ мѣръ относительно устройства въ нихъ гминнаго управленія на основаніи Высочайшаго указа 19 февраля (2 марта) 1864 г.:

1) изъ посада Райгрода образовать самостоятельную гмину;
2) посадъ Снядово присоединить къ гминѣ Снядовской;
3) посадъ Чижевъ къ гминѣ Дмохи-Глинки.

II. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на члена-завѣдывающаго дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 358 засѣданіи, 28 августа (9 сентября) 1870 г.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 1 (13) октября 1870 года.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossji, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

Na zasadzie Najwyższego ukazu z d. 1 czerwca 1869 r. o przemianowaniu na osady niemających charakteru miejskiego osiadłości, komitet urządzający, w uzupełnieniu postanowienia swego z dnia 30 stycznia 1870 r. o zamianie na osady miast gubernji łomżyńskiej, postanowił i stanowi:

I. Miasta: Rajgrod, w powiecie szczuczyńskim, Śniadowo, w powiecie łomżyńskim i Czyżew, w powiecie ostrowskim, zamienić na osady, z zastosowaniem następujących środków co do urządzenia w nich zarządu gminnego na zasadzie Najwyższego ukazu z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 r.:

1) z osady Rajgrod utworzyć samoistną gminę;

2) osadę Śniadowo przyłączyć do gminy Śniadowskiej;

3) osadę Czyżew do gminy Dmochy-Glinki.

II. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, porucza się członkowi-zawiadującemu czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 358 posiedzeniu, dnia 28 sierpnia (9 września) 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 1 (13) października 1870 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

На основаніи Высочайшаго указа 1 іюня 1869 г. о переименованіи въ посады неимѣющихъ городскаго характера поселеній, учредительный комитетъ, въ дополненіе къ постановленію своему, отъ 20 марта 1870 г., объ обращеніи въ посады городовъ варшавской губерніи, постановилъ и постановляетъ:

I. Города: Ядовъ, радиминскаго уѣзда, Сѣнницу, новоминскаго, Гродискъ, блонскаго, Соботу, ловичскаго, Кернозя, гостынскаго, Кросневице, кутновскаго, Ходечъ, влоцлавскаго, Осенцины и Піотрково, радѣевскаго уѣзда, обратить въ посады, съ принятіемъ слѣдующихъ мѣръ относительно устройства въ нихъ гминнаго управленія на основаніи Высочайшаго указа 19 февраля (2 марта) 1864 года:

1) посады: Ядовъ, Сѣнницу, Кернозя, и Осенцины включить въ составъ сельскихъ гминъ того же наименованія, а посадъ Соботу—въ составъ Бѣлявской гмины;

2) посадъ Гродискъ присоединить къ гминѣ Вулька-Гродиска, переименовавъ оную въ Гродискую; Ходечъ—къ гминѣ Каменка, переименовавъ оную въ Ходечскую, а посадъ Піотрково—къ гминѣ Вымысловъ, назвавъ сію гмину Гродовскою;

3) посадъ Кросневице включить въ составъ гмины Врочины, переименовавъ оную въ гмину Кросневицкую; при чемъ для округленія гмины Кросневицкой и Блонской, присоединить къ первой отъ послѣдней селенія Моровце, Кржевѣ и Высока-Великая.

II. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на члена-завѣдывающаго дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 358 засѣданіи, 28 августа (9 сентября) 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 1 (13) октября 1870 года.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CESARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSJI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

Na zasadzie NAJWYŻSZEGO ukazu z d. 1 czerwca 1869 r. o przemianowaniu na osady niemających charakteru miejskiego osiadłości, komitet urządzający w uzupełnieniu postanowienia swego, z d. 20 marca 1870 r. o zamianie na osady miast gubernji warszawskiej, postanowił i stanowi:

I. Miasta: Jadów, w powiecie radymińskim, Siennicę w powiecie nowomińskim, Grodisk w powiecie błońskim, Sobotę, w powiecie łowickim, Kiernozię, w powiecie gostyńskim, Krośniewice, w powiecie kutnowskim, Chodècz, w powiecie włocławskim, Osienciny i Piotrkowo w powiecie radziejowskim,—zamienić na osady, z zastosowaniem następujących środków co do urządzenia w nich zarządu gminnego na zasadzie NAJWYŻSZEGO ukazu z dnia 19 lutego (2 marca) 1864 roku:

1) osady: Jadów, Siennicę, Kiernozia i Osienciny, przyłączyć do składu gmin wiejskich tegoż nazwiska, a osadę Sobotę do składu gminy Bielawskiej;

2) osadę Grodisk przyłączyć do gminy Wulka-Grodiska, z przemianowaniem takowej na Grodisk; Chodecz do gminy Kamienka, z przemianowaniem takowej na gminę Chodecz. a osadę Piotrkowo, do gminy Wymysłów, z nazwaniem tejże gminą Grodowską;

3) osadę Krośniewice przyłączyć do składu gminy Wroczyny, z przemianowaniem takowej na gminę Krośniewicką; przyczem dla zaokrąglenia gminy Krośniewickiej i Błońskiej, przyłączyć do pierwszej ze składu tej ostatniej wsie Morowie, Krzewie i Wysoka-Wielka.

II. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, porucza się członkowi-zawiadującemu czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 358 posiedzeniu, dnia 28 sierpnia (9 września) 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*
Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 1 (13) października 1870 roku

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ, *слушали*: во 1-хъ, рапортъ управляющаго министерствомъ внутреннихъ дѣлъ, отъ 31-го іюля 1870 года, за № 7345, слѣдующаго содержанія: По разсмотрѣніи составленнаго учредительнымъ комитетомъ проекта положенія о взаимномъ губернскомъ страхованіи отъ огня въ губерніяхъ царства польскаго и отзывовъ по оному министромъ финансовъ, государственныхъ имуществъ и внутреннихъ дѣлъ, комитетъ по дѣламъ царства польскаго положилъ: I. Проектъ положенія представить на Высочайшее утвержденіе Его Императорскаго Величества. II. Предоставить министру внутреннихъ дѣлъ: *а*) по соглашенію съ министромъ финансовъ и намѣстникомъ въ царствѣ, представить, въ установленномъ порядкѣ, предположенія объ окончательномъ опредѣленіи личнаго состава и расходовъ по содержанію учрежденій, завѣдывающихъ страховою частію въ губерніяхъ царства; *б*) при составленіи проекта объ окончательномъ преобразованіи городскаго управленія въ Варшавѣ, составить предположенія и объ учрежденіи при семъ управленіи взаимнаго отъ огня страхованія находящихся въ Варшавѣ строеній, и *в*) ко времени истеченія пятилѣтняго срока, установляемаго для дѣйствія вводимаго настоящимъ положеніемъ тарифа страховыхъ премій, представить соображенія о степени возможности окончательной децентрализаціи страховаго дѣла по губерніямъ царства польскаго. ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, на журналѣ комитета, 20-го іюля 1870 г., соизволилъ написать собственноручно „*Исполнить*"; представленный же при журналѣ проектъ положенія о взаимномъ губернскомъ страхованіи строеній отъ огня въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой удостоенъ въ тотъ же день Высочайшаго утвержденія. Означенное положеніе онъ, управляющій министерствомъ внутреннихъ дѣлъ, представляетъ въ правительствующій сенатъ для зависящаго распоряженія къ опубликованію во всеобщее свѣдѣніе; и во 2-хъ, самое положеніе. *Приказали*: означеннаго положенія, напечатавъ потребное число экземпляровъ, разослать таковые, для

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji,

z rządzącego senatu,

DO KOMITETU URZĄDZAJĄCEGO W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

W imieniu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat, mając sobie przedstawiony: 1-o, raport zarządzającego ministerstwem spraw wewnętrznych z d. 31 lipca 1870 r. za Nr 7345, następującej osnowy: Po rozpoznaniu przygotowanego w komitecie urządzającym projektu ustawy o wzajemnem gubernijalnem ubezpieczeniu od ognia w gubernijach królestwa polskiego i odezw w tym przedmiocie ministrów skarbu, dóbr państwa i spraw wewnętrznych, komitet do spraw królestwa polskiego uchwalił: I. Projekt ustawy przedstawić do Najwyższego Jego Cesarskiej Mości zatwierdzenia. II. Pozostawić ministrowi spraw wewnętrznych: *a)* po zniesieniu się z ministrem skarbu i namiestnikiem w królestwie przedstawić porządkiem przepisanym wnioski co do ostatecznego oznaczenia składu osób i wydatków na koszta administracji instytucyj, zarządzających częścią ubezpieczeń w gubernijach królestwa; *b)* przy wygotowaniu projektu co do ostatecznej reorganizacji zarządu miejskiego w Warszawie, podać wnioski i co do urządzenia przy tymże zarządzie wzajemnego ubezpieczenia od ognia budowli w Warszawie znajdujących się, i *c)* z upływem pięcioletniego okresu, na jaki obowiązującą jest przepisana niniejszą ustawą taryfa składek od ubezpieczenia, podać wnioski co do możliwości ostatecznej decentralizacji czynności ubezpieczeń w gubernijach królestwa polskiego. NAJJAŚNIEJSZY PAN, na protokóle posiedzeń komitetu, w d. 20 lipca 1870 r. raczył własnoręcznie napisać „*Wykonać*"; dołączony zaś do protokółu projekt ustawy o wzajemnem gubernijalnem ubezpieczeniu budowli od ognia w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej, i siedleckiej, został w tymże dniu Najwyżej zatwierdzony. Powyższą uchwałę zarządzający ministerstwem spraw wewnętrznych przedstawia rządzącemu senatowi dla wydania odpowiednich zarządzeń co do podania do wiadomości powszechnej; i 2-do, samą ustawę. *Polecił*: pomienioną ustawę po wydrukowaniu jej w potrzebnej liczbie egzemplarzy, rozesłać dla wiadomości i należytego, w czem kogo dotyczeć może wykonania, Jego Cesarskiej Wysokości namiestnikowi kaukazkiemu, namiestnikowi w królestwie polskiem, ministrom i naczelnie zarządzającym oddzielnemi częściami, jednym przy ukazach,

Digitized by Google

свѣдѣнія и должнаго, въ чемъ до кого касаться можетъ, исполненія, Его Императорскому Высочеству наслѣднику кавказскому, намѣстнику въ царствѣ польскомъ, министрамъ и главноуправляющимъ отдѣльными частями, однимъ—при указахъ, а другимъ—чрезъ передачу къ дѣламъ оберъ-прокурора 1-го департамента правительствующаго сената при копіяхъ съ опредѣленія сената; равнымъ образомъ послать при указахъ: учредительному въ царствѣ польскомъ комитету, губернаторамъ и губернскимъ правленіямъ губерній: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой; въ святѣйшій же правительствующій синодъ, во всѣ департаменты правительствующаго сената и общія оныхъ собранія сообщить при вѣдѣніяхъ, въ департаментъ министерства юстиціи—при копіи съ опредѣленія, а для припечатанія въ установленномъ порядкѣ, конторѣ сенатской типографіи передать при извѣстіи.

Августа 18 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 1 (13) октября 1870 года.

Digitized by Google

innym—przez odesłanie do akt naczelnego prokuratora I-go departamentu rządzącego senatu z kopiją postanowienia senatu; również przesłać przy ukazach: komitetowi urządzającemu w królestwie polskiem, gubernatorom i rządom gubernijalnym gubernij: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej; najświętszemu zaś rządzącemu synodowi, wszystkim departamentom rządzącego senatu i ogólnemu ich zebraniu zakommunikować w odpisach, departamentowi ministerstwo sprawiedliwości przy kopji z postanowienia, a dla wydrukowania według ustanowionego porządku, przesłać przy odezwie kantorowi drukarni senatu.

Dnia 18 sierpnia 1870 r.

Oryginał za właściwemi podpisami.

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Digitized by Google

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„*Быть по сему*".

Въ Ропшѣ, 20 іюля 1870 г.

ПОЛОЖЕНІЕ

о взаимномъ губернскомъ страхованіи строеній отъ огня въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой.

ГЛАВА I.

Общія положенія.

1. Взамѣнъ существовавшаго донынѣ въ означенныхъ 10-ти губерніяхъ страхованія строеній отъ огня, установляется взаимное губернское страхованіе на нижеслѣдующихъ основаніяхъ.

Примѣчаніе. Городъ Варшава въ отношеніи страхованія недвижимостей, впредь до окончательнаго о семъ постановленія, составляетъ отдѣльный округъ и страхованіе частныхъ и общественныхъ строеній въ семъ городѣ, а равно управленіе страховыми дѣлами оставляются на основаніяхъ, опредѣленныхъ въ уставѣ 1844 года о страхованіи строеній отъ огня и состоявшихся въ развитіе онаго постановленіяхъ, съ тѣмъ, что магистратъ, завѣдывая дѣлами страхованія, въ случаяхъ, превышающихъ его власть или требующихъ какихъ либо разъясненій или разрѣшеній, входитъ съ представленіями въ министерство внутреннихъ дѣлъ. Присемъ казенныя зданія и другія въ г. Варшавѣ сооруженія, устроенныя на счетъ средствъ государственныхъ, изъемлются нынѣ же изъ страхованія.

2. Взаимному губернскому страхованію строеній отъ огня, по правиламъ настоящаго положенія, подлежатъ обязательно всѣ частныя и общественныя строенія, оцѣненныя не свыше 5,000 рублей.

3. Владѣльцы строеній, оцѣненныхъ на сумму свыше 5,000 рублей, обязаны страховать оныя во взаимномъ губернскомъ стра-

Digitized by Google

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„*Быть по сему*".

W Ropszy, d. 20 lipca 1870 r.

USTAWA

o wzajemnem gubernijalnem ubezpieczaniu budowli od pożarów w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej.

ROZDZIAŁ I.

Zasady ogólne.

1. W miejsce istniejącego dotychczas w pomienionych 10-ciu gubernijach ubezpieczenia budowli od pożarów, ustanawia się wzajemne gubernijalne ubezpieczenie na następujących zasadach:

Uwaga. Miasto Warszawa pod względem ubezpieczenia nieruchomości, do czasu ostatecznego wyrzeczenia w tej mierze, stanowi oddzielny okręg, a ubezpieczenie budowli prywatnych i instytutowych w tem mieście, jak również zarząd interesami ubezpieczeń pozostaje nadal na zasadach, przepisanych ustawą z r. 1844 o ubezpieczeniu budowli od pożarów i postanowieniami, w rozwinięciu jej wydanemi, przy czem magistrat zawiadując interesami ubezpieczeń, w przypadkach atrybucje jego przechodzących, lub wymagających wyjaśnienia albo decyzji, czyni przedstawienia do ministerstwa spraw wewnętrznych. Gmachy rządowe i inne budowle w Warszawie, kosztem skarbu państwa wzniesione, wyłączają się odtąd z pod ubezpieczenia.

2. Wzajemne gubernijalne ubezpieczenie budowli od pożaru, podług przepisów niniejszej ustawy, jest obowiązkowem dla wszystkich zabudowań prywatnych i instytutowych, oszacowanych nie wyżej nad rs. 5,000.

3. Właściciele zabudowań, oszacowanych na summę wyższą od rs. 5,000, obowiązani są ubezpieczać takowe we wzajemnem gubernijal-

Digitized by Google

хованіи на сумму 5,000 рублей, а на остальную сумму могутъ отдавать сіи строенія на страхъ въ одно изъ частныхъ русскихъ страховыхъ обществъ. Но при этомъ владѣльцамъ строеній, оцѣненныхъ отъ 5,000 до 10,000 рублей, предоставляется, буде пожелаютъ, страховать ихъ вполнѣ во взаимномъ губернскомъ страхованіи, на основаніи статьи 6.

4. Казенныя зданія и другія сооруженія, устроенныя на счетъ средствъ государственныхъ, не подлежатъ страхованію.

5. Постройки, возведенныя на казенныхъ земляхъ, отдаваемыхъ въ аренду, должны быть обязательно застрахованы содержащими ихъ лицами въ полной стоимости: оцѣненныя до 10,000 р. включительно во взаимномъ губернскомъ страхованіи, а свыше этой суммы—въ одномъ изъ частныхъ русскихъ страховыхъ обществъ.

6. Означенныя въ статьяхъ 2 и 3 строенія принимаются во взаимное губернское страхованіе по особой оцѣнкѣ въ полной и не ниже $^3/_4$ ихъ стоимости.

7. Строенія, застрахованныя ниже дѣйствительной ихъ стоимости, дозволяется отдавать на дополнительный страхъ въ частныя страховыя общества, но съ тѣмъ чтобы общая страховая сумма не превышала исчисленной по оцѣнкѣ стоимости строеній.

Примѣчаніе. Въ случаѣ, если частное страховое общество признаетъ возможнымъ принять застрахованное въ губернскомъ взаимномъ страхованіи строеніе къ дополнительному застрахованію по оцѣнкѣ высшей противъ произведенной по правиламъ настоящаго положенія, то возвышеніе оцѣнки допускается не иначе, какъ по соглашенію съ правительственнымъ страховымъ учрежденіемъ.

8. Взаимное губернское страхованіе обезпечиваетъ владѣльцу застрахованныхъ строеній вознагражденіе всякихъ убытковъ, какъ причиненныхъ пожаромъ, такъ и послѣдовавшихъ при его тушеніи, а равно убытковъ, причиненныхъ громовыми ударами, хотя бы вслѣдствіе ихъ не произошло пожара. Но убытки, причиненные пожаромъ, произшедшимъ отъ военныхъ дѣйствій, вознагражденію изъ суммъ взаимнаго губернскаго страхованія не подлежатъ. Вознагражденіе не производится также въ томъ случаѣ, когда пожаръ произошелъ отъ умысла страхователя, доказаннаго въ установленномъ порядкѣ.

9. На вознагражденіе пожарныхъ убытковъ, содержаніе управленія и другіе расходы по завѣдыванію дѣлами взаимнаго страхованія, а также на составленіе запаснаго капитала, съ страхователей строеній взимается постоянная премія, установленная тари-

Digitized by Google

nem ubezpieczeniu na summę rs. 5,000, a na pozostałą summę podawać je mogą do ubezpieczenia w jednem z russkich prywatnych towarzystw ubezpieczeń. Wszakże właściciele zabudowań, oszacowanych na summę od 5,000 do 10,000 rubli, mogą, według swego życzenia, ubezpieczać je całkowicie we wzajemnem gubernijalnem ubezpieczeniu, według zasady art. 6 wskazanej.

4. Gmachy rządowe i inne budowle, kosztem skarbu państwa wzniesione, nie podlegają ubezpieczeniu.

5. Budowle, wzniesione na gruntach rządowych, w dzierżawę wypuszczanych, powinny być obowiązkowo ubezpieczone przez dzierżawców w całkowitej ich wartości: gdy są oszacowane na summę do rs. 10,000 włącznie—we wzajemnem gubernijalnem ubezpieczeniu, a wyżej nad tę summę w jednem z russkich prywatnych towarzystw ubezpieczeń.

6. Budowle w art. 2 i 3 wymienione przyjmują się do wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenia, podług oddzielnego oszacowania, w całkowitej i nie niżej od $^3/_4$ ich wartości.

7. Budowle ubezpieczone niżej od rzeczywistej ich wartości, dozwala się ubezpieczać dodatkowo w towarzystwach prywatnych ubezpieczeń, tak jednak, aby ogólna summa ubezpieczenia nie przewyższała szacunkowej wartości zabudowań.

Uwaga. W razie, jeżeli towarzystwo prywatne ubezpieczeń uzna za możebne budowlę ubezpieczoną we wzajemnem gubernijalnem ubezpieczeniu, przyjąć dodatkowo do ubezpieczenia w szacunku wyższym nad ustanowiony podług zasad niniejszej ustawy, to podwyższenie szacunku dozwala się nie inaczej jak za porozumieniem się z instytucją rządową ubezpieczeń.

8. Wzajemne gubernijalne ubezpieczenie zapewnia właścicielowi ubezpieczonych zabudowań wynagrodzenie wszelkich strat, tak zrządzonych przez pożar, jako i wynikłych przy jego gaszeniu, niemniej strat spowodowanych uderzeniem piorunu, chociażby przytem pożar nie nastąpił. Straty wszakże zrządzone przez pożar, wynikłe w skutek działań wojennych, niepodlegają wynagrodzeniu z funduszów wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenia. Nie wynagradzają się również straty w tym przypadku, gdy pożar zrządzony został rozmyślnie przez ubezpieczonego i to mu prawnie udowodnionem było.

9. Na wynagrodzenie strat pogorzelowych, koszta administracji i inne wydatki zarządu interesami wzajemnego ubezpieczenia, udzież na utworzenie kapitału rezerwowego pobiera się od ubezpieczonych składka, taryfą ustanowiona, a w razie potrzeby i dodatkowa,

Digitized by Google

фомъ, и въ случаѣ надобности дополнительная, опредѣляемая каждый разъ по мѣрѣ потребности.

10. Независимо отъ вышеозначенныхъ расходовъ, изъ суммъ сего сбора, по усмотрѣнію подлежащихъ учрежденій, производится вознагражденіе: *а*) за доставленіе на мѣсто пожара заливныхъ трубъ въ размѣрѣ отъ 5 до 15 рублей, смотря по тому, откуда и въ какой срокъ была доставлена труба и на сколько она способствовала скорѣйшему прекращенію пожара; *б*) за поврежденіе трубъ произшедшее при тушеніи огня, по оцѣнкѣ сего поврежденія; *в*) за особенное отличіе при тушеніи пожаровъ, въ размѣрѣ 20 руб. одному лицу, и *г*) за поимку или открытіе поджигателей, въ размѣрѣ отъ 75 до 150 рублей.

Примѣчаніе. Обнаруженіе поджигателей, при производствѣ слѣдствій административнымъ или судебнымъ порядкомъ, относится къ прямымъ обязанностямъ слѣдователей, и потому симъ послѣднимъ права на означенное въ предъидущей статьѣ вознагражденіе не предоставляется.

11. Взиманіе и расходованіе суммъ взаимнаго страхованія строеній отъ огня, а также счетоводство и отчетность по онымъ въ казначейскихъ распорядительныхъ и контрольныхъ учрежденіяхъ подчиняется общимъ правиламъ, установленнымъ на сіи предметы для состоящихъ въ распоряженіи правительственныхъ учрежденій спеціальныхъ средствъ.

12. Общее наблюденіе по дѣламъ губернскаго страхованія сосредоточивается въ министерствѣ внутреннихъ дѣлъ по хозяйственному департаменту.

13. Мѣстное завѣдываніе взаимнымъ страхованіемъ въ предѣлахъ каждой губерніи ввѣряется губернскимъ и уѣзднымъ управленіямъ, при содѣйствіи мѣстныхъ городскихъ и гминныхъ управленій.

14. Въ каждой губерніи изъ среды страхователей избираются въ порядкѣ, установленномъ ст. 75 п. *р* на три года страховые совѣтники, въ числѣ отъ 4-хъ до 6-ти на каждый уѣздъ, который соотвѣтственно своему пространству и населенности, раздѣляется между ними на участки, полагая по два совѣтника на участокъ.

15 Страховые совѣтники участвуютъ по очереди съ правомъ голоса въ коллегіальныхъ засѣданіяхъ уѣздныхъ управленій по страховымъ дѣламъ; приглашаются, по усмотрѣнію губернаторовъ, для присутствованія въ губернскихъ управленіяхъ съ правомъ совѣщательнаго голоса по страховымъ же дѣламъ своего уѣзда и исполняютъ возложенныя на нихъ какъ губернскими, такъ и уѣздными управленіями порученія по дѣламъ того же рода.

Digitized by Google

w wysokości za każdym razem w miarę potrzeby oznaczonej.

10. Niezależnie od wydatków powyżej wzmiankowanych, z funduszu składkowego, udzielają się podług uznania właściwych władz, wynagrodzenia: *a*) za dostarczenie sikawek na miejsce pogorzeli, w ilości od 5 do 15 rubli, w miarę tego, zkąd i w jakim czasie sikawka dostarczoną została i o ile takowa przyczyniła się do prędszego ugaszenia pożaru; *b*) za uszkodzenie sikawek, wynikłe przy gaszeniu ognia, podług oszacowania tegoż uszkodzenia; *c*) za szczególne odznaczenie się przy gaszeniu pożarów, w ilości rubli 20 dla jednej osoby; i *d*) za ujęcie lub wykrycie podpalaczy, w ilości od 75 do 150 rubli.

Uwaga. Wykrycie podpalaczy przy prowadzeniu śledztw administracyjnych lub sądowych, należy z urzędu do obowiązku urzędników śledztwo prowadzących, i dla tego ci ostatni nie mają prawa do wynagrodzenia, artykułem poprzednim ustanowionego.

11. Pobór i wydatkowanie funduszów wzajemnego ubezpieczenia budowli od pożarów, tudzież prowadzenie rachunków i kontrolli tychże funduszów przez władze kassowe, dysponujące i kontrollujące, podlega ogólnym w tej mierze przepisom, ustanowionym co do funduszów specjalnych, zostających w rozporządzeniu władz rządowych.

12. Ogólny kierunek interesami ubezpieczenia gubernijalnego koncentruje się w ministerstwie spraw wewnętrznych, w departamencie administracyjnym.

13. Miejscowy zarząd wzajemnem ubezpieczeniem w każdej gubernji, porucza się zarządom gubernijalnym i powiatowym, przy współdziałaniu miejscowych zarządów miejskich i gminnych.

14. W każdej gubernji z grona ubezpieczonych wybierają się w porządku, art. 75 p. *a* przepisanym radcy ubezpieczeń na lat trzy, w liczbie od 4 do 6 na każdy powiat, który odpowiednio do swojej rozległości i ludności, dzieli się pomiędzy nich na okręgi, licząc po 2-ch radców na okręg.

15. Radcy ubezpieczeń, uczestniczą kolejno z prawem głosu na posiedzeniach kollegjalnych zarządów powiatowych w interesach ubezpieczeń; wzywani są podług uznania gubernatorów do zasiadania w rządach gubernijalnych z głosem doradczym w interesach ubezpieczeń swegopowiatu, i wykonywają poruczane im przez zarządy, tak gubernijalne, jako i powiatowe zlecenia w interesach tegoż rodzaju.

Digitized by Google

16. Страховые совѣтники пользуются правами и преимуществами общественной службы по назначенію отъ правительства и въ продолженіе занятія сихъ должностей считаются въ VIII-мъ классѣ. Они отправляютъ свои обязанности безвозмездно, но имъ отпускаются изъ суммъ страховаго сбора прогонныя и суточныя деньги на общемъ основаніи въ тѣхъ случаяхъ, когда они отправляются для участія въ засѣданіяхъ губернскихъ и уѣздныхъ управленій или командируются по дѣламъ службы внѣ предѣловъ своего участка.

17. Производство дѣлъ по взаимному страхованію строеній отъ огня освобождается отъ употребленія гербовой бумаги. Но изъятіе это не распространяется на лицъ, пріобрѣвшихъ страховое вознагражденіе по передаточнымъ актамъ, равно и на самихъ страхователей при подачѣ жалобъ въ высшую инстанцію на рѣшеніе низшей.

ГЛАВА II.

Основныя правила для страхованія строеній отъ огня.

1. *Порядокъ страхованія.*

18. О всякомъ вновь возведенномъ частномъ и общественномъ строеніи, немедленно и не долѣе 3-хъ мѣсяцевъ со дня окончанія постройки, должно быть заявлено мѣстному уѣздному управленію для застрахованія. За неисполненіе сего въ означенный срокъ, владѣльцы таковыхъ строеній подвергаются взысканію въ пользу суммъ взаимнаго губернскаго страхованія, за все время просрочки, двойной преміи съ суммы, въ какой вновь возведенное строеніе должно быть принято на страхъ.

19. Въ означенный предъидущею статьею трехмѣсячный срокъ должно быть также предъявлено къ перестрахованію всякое застрахованное строеніе, въ коемъ сдѣланы измѣненія, или увеличившія степень опасности отъ огня, или уменьшившія стоимость его по крайней мѣрѣ на 20% противъ суммы обезпеченной взаимнымъ губернскимъ страхованіемъ, а также и частнымъ обществомъ, если тоже строеніе застраховано и въ семъ послѣднемъ. За несоблюденіе сего правила страхователи подвергаются взысканію: въ первомъ случаѣ, въ двойномъ количествѣ той прибавки, которая слѣдовала бы отъ увеличенной опасности отъ огня, считая со времени истеченія 3-хъ мѣсячнаго срока; во второмъ же случаѣ, двухгодовой преміи, опредѣленной первоначальнымъ застрахованіемъ въ мѣстномъ учрежденіи взаимнаго страхованія.

Digitized by Google

16. Radcy ubezpieczeń korzystają z praw i prerogatyw służby obywatelskiej z nominacji rządu i przez czas pozostawania na tych urzędach zaliczają się do klassy VIII-ej urzędów. Obowiązki swoje spełniają bezpłatnie, lecz pobierają z funduszów ubezpieczeń djety i koszta podróży podług ogólnych zasad, w tym razie, gdy przybywają na posiedzenia zarządów gubernijalnych i powiatowych, lub gdy są delegowani w interesach służbowych po za obrąb swojego okręgu.

17. Czynności, dotyczące wzajemnego ubezpieczenia budowli od pożarów, wolne są od użycia papieru stemplowego. Zwolnienie to wszakże nie rozciąga się do nabywców przez cessje wynagrodzeń assekuracyjnych, jak również i do samych ubezpieczonych, przy podawaniu przez nich skarg do wyższej instancji na decyzję władzy niższej.

ROZDZIAŁ II.

Przepisy zasadnicze o ubezpieczeniu budowli od pożarów.

1. O sposobie ubezpieczenia.

18. Wszelka nowo wystawiona budowla prywatna lub instytutowa, powinna być niezwłocznie, a najdalej w ciągu 3-ch miesięcy po jej wykończeniu, podaną miejscowemu zarządowi powiatowemu do ubezpieczenia. W razie niedopełnienia tego w terminie pomienionym, właściciele budowli pociągnięci będą do opłaty na rzecz funduszów wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenia, za cały czas opóźnienia, podwójnej składki od summy, na jaką nowo wzniesiona budowla powinna być przyjęta do ubezpieczenia.

19. W oznaczonym poprzednim artykułem terminie trzechmiesięcznym, powinna być także podaną na nowo do ubezpieczenia każda budowla ubezpieczona, w której dopełnione zostały zmiany, zwiększające stopień niebezpieczeństwa od ognia albo też zmniejszające jej wartość przynajmniej o 20% od summy, na jaką była przyjęta do wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenia, oraz w towarzystwie prywatnem, jeżeli budowla i w tem ostatniem jest ubezpieczoną. Za niezachowanie tego przepisu, ubezpieczeni ulegną karze pieniężnej, wyrównywającej: w pierwszym przypadku - dwa razy wziętej podwyżce składki, przypadającej w stosunku zwiększonego stopnia niebezpieczeństwa od ognia, licząc od czasu upływu trzechmiesięcznego terminu; w drugim przypadku —składce dwuletniej, ustanowionej od pierwotnego ubezpieczenia w miejscowej instytucji wzajemnego ubezpieczenia.

Digitized by Google

20. Владѣлецъ, застрахованный дополнительно свои строенія на основаніи статьи 7-й сего положенія, въ частномъ страховомъ обществѣ, обязанъ, немедленно по заключеніи страхованія и не далѣе какъ въ двухнедѣльный срокъ, увѣдомить о томъ мѣстное уѣздное управленіе, съ представленіемъ выданнаго обществомъ страховаго полиса.

21. При первоначальномъ страхованіи строеній составляется на счетъ страхователя, по формамъ установленнымъ особою инструкціею: оцѣнка, планъ или чертежъ (сдѣланный отъ руки) и опись каждому представляемому къ страхованію строенію и кромѣ того общая вѣдомость всѣмъ строеніямъ, составляющимъ одну общую недвижимость.

22. При всякомъ дополнительномъ страхованіи, или же частномъ измѣненіи прежде утвержденнаго застрахованія, кромѣ оцѣнки, плана или чертежа и описи, должна быть представляема также общая страховая вѣдомость съ показаніемъ въ ней, какъ вновь возведенныхъ или измѣнившихся, такъ и остающихся безъ измѣненія строеній, составляющихъ одну недвижимость.

Примѣчаніе. Общею недвижимостію, подлежащею обязательно взаимному губернскому страхованію до опредѣленнаго симъ положеніемъ размѣра, считается:

1) въ городахъ и посадахъ: жилой домъ со всѣми хозяйственными надворными при немъ постройками и вообще всякаго рода отдѣльныя зданія, кои вмѣстѣ съ принадлежащими къ нимъ постройками, составляющими одну собственность, обозначены однимъ ипотечнымъ или полицейскимъ номеромъ;

2) въ селеніяхъ: *а*) всѣ строенія, составляющія одну крестьянскую, колонистскую и т. п. усадьбу; *б*) господскій домъ со всѣми хозяйственными или такъ называемыми фольварочными строеніями въ одномъ селеніи или фольваркѣ; *в*) всякаго рода фабричныя, заводскія и вообще промышленныя зданія, вмѣстѣ съ принадлежащими къ нимъ жилыми домами, какъ-то: винокурни, пивоварни, мельницы, кузницы, разные фабрики и заводы, заѣзжіе дома и т. п.; *г*) всякаго рода отдѣльныя отъ частныхъ общественныя зданія въ селеніи.

23. Страховая оцѣнка строеній производится по дѣйствительной ихъ стоимости, сообразно существующимъ мѣстнымъ цѣнамъ на строительные матеріалы и на работу; при чемъ каждое строеніе, каждый корпусъ дома или флигеля оцѣниваются особо. Выгодное мѣстоположеніе строенія при оцѣнкѣ въ расчетъ не принимается.

Digitized by Google

20. Właściciel zabezpieczywszy budowle swoje dodatkowo na zasadzie art. 7-go niniejszej ustawy, w towarzystwie prywatnem ubezpieczeń, obowiązany jest, niezwłocznie i niepóźniej jak w dwa tygodnie po zawarciu ubezpieczenia, zawiadomić o tem miejscowy zarząd powiatowy, przy złożeniu otrzymanego od tegoż towarzystwa świadectwa ubezpiecznia (polisy).

21. Przy podaniu do ubezpieczenia budowli, sporządzone być winny kosztem ubezpieczonego, podług wzorów oddzielną instrukcją przepisanych: oszacowanie, plan czyli rysunek (odręczny) i opis każdej podawanej do ubezpieczenia budowli, oraz wykaz ogólny wszystkich budowli, stanowiących całą posessję.

22. Przy każdem ubezpieczeniu dodatkowem lub szczegółowej zmianie ubezpieczenia poprzednio zatwierdzonego, oprócz oszacowania, planu czyli rysunku i opisu budowli, powinien być złożony także ogólny wykaz ubezpieczenia, z wyszczególnieniem w nim, tak nowo wzniesionej lub przeistoczonych, jako i pozostałych bez zmiany budowli, stanowiących całą posessję.

Uwaga. Za całą posessję, podlegającą obowiązkowo wzajemnemu gubernijalnemu ubezpieczeniu, do oznaczonej niniejszą ustawą wysokości, uważa się:

1) w miastach i osadach: dom mieszkalny ze wszystkiemi zabudowaniami gospodarskiemi i w ogóle wszelkiego rodzaju budowle oddzielne, które razem z należącemi do nich budynkami, stanowiącemi jedną własność, oznaczone są jednym numerem hipotecznym albo policyjnym;

2) we wsiach: *a*) wszystkie budowle, stanowiące jedną osadę włościańską, kolonię i t. p.; *b*) dwór ze wszystkiemi budynkami gospodarskiemi, czyli tak zwanemi folwarcznemi, w jednej wsi lub folwarku; *c*) wszelkiego rodzaju fabryki, zakłady i w ogólności zabudowania przemysłowe, wraz z należącemi do nich domami mieszkalnemi, jako to: gorzelnie, browary, młyny, kuźnie, różne fabryki i zakłady, domy zajezdne i t. p.; *d*) wszelkiego rodzaju budowle instytutowe oddzielne od budowli prywatnych po wsiach.

23. Oszacowanie budowli do ubezpieczenia dopełnia się podług rzeczywistej ich wartości, odpowiednio do miejscowej ceny materjałów budowlanych i robotnika, przyczem każda budowla, każdy korpus domu, albo oficyna szacowane są oddzielnie. Korzystne położenie budowli nie może być mianem na względzie przy oszacowaniu.

Digitized by Google

Примѣчаніе. Всякаго рода машины, ремесленные станки и т. п. снаряды находящіеся въ страхуемомъ зданіи, только въ такомъ случаѣ принимаются къ страхованію и вносятся въ страховую оцѣнку, когда они, по дѣйствующимъ гражданскимъ законамъ, считаются недвижимостію.

24. Каждое строеніе, стоимостью до 1,000 рублей включительно, принимается во взаимное губернское страхованіе по общей, а болѣе цѣнныя строенія по подробной оцѣнкѣ.

25. При составленіи общей оцѣнки принимаются въ расчетъ лишь главныя составныя части зданія, какъ то: крыша съ стропилами и подрѣшетниками, стѣны съ дверями и окнами, потолокъ съ балками и полъ. Въ подробной же оцѣнкѣ, стоимость каждой части зданія опредѣляется по правиламъ строительнаго искусства.

26. Общая страховая оцѣнка можетъ быть произведена самимъ владѣльцемъ строенія или мѣстнымъ президентомъ или бургомистромъ города, либо гминнымъ войтомъ съ тремя добросовѣстными, или наконецъ техникомъ; подробная же страховая оцѣнка должна быть производима исключительно техниками, состоящими на службѣ, или частными, практикующими съ разрѣшенія начальства.

Примѣчаніе. Размѣръ вознагражденія техниковъ и другихъ лицъ за составленіе страховой оцѣнки, опредѣляется особою инструкціею, утверждаемою министерствомъ внутреннихъ дѣлъ. Таковое вознагражденіе относится на счетъ страхователя.

27. Въ тѣхъ случаяхъ, когда общая страховая оцѣнка составляется самимъ владѣльцемъ недвижимости, оцѣнка эта должна быть засвидѣтельствована мѣстнымъ городскимъ или гминнымъ управленіемъ, какъ въ отношеніи стоимости недвижимости, такъ и въ отношеніи соотвѣтствія описи составнымъ частямъ строенія; при составленіи же вышеуказаннымъ порядкомъ подробныхъ оцѣнокъ, мѣстное городское или гминное управленіе свидѣтельствуетъ правильность показанныхъ въ описяхъ цѣнъ на строительные матеріалы и наемъ робочихъ

28. Если бы оказалось, что въ страховой оцѣнкѣ стоимость строенія умышленно показана выше дѣйствительной или строеніе ненадлежаще отнесено къ низшему классу, или къ меньшей степени опасности отъ огня, то виновные въ этомъ, то есть страхователь и лица, составлявшія и скрѣпившія оцѣнку, предаются суду. Если же въ оцѣнку вкрались какія либо неправильности, не мо-

Digitized by Google

Uwaga. Wszelkiego rodzaju maszyny, warsztaty rzemieślnicze i t. p. przyrządy znajdujące się w podawanej do ubezpieczenia budowli, w takim tylko razie przyjmują się do ubezpieczenia i wchodzą do oszacowania, jeżeli podług obowiązującego prawa cywilnego, uważane są za nieruchomości.

24. Każda budowla, wartości do rubli 1,000 włącznie, przyjmuje się do wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenja podług ogółowego oszacowania, budowle zaś wyższej wartości, przyjmują się podług szczegółowego oszacowania.

25. Przy ogółowem oszacowaniu, obliczają się jedynie główne części składowe budowli, jako to: dach z wiązaniem i połaceniem ściany z drzwiami i oknami, pułap z belkami i podłoga. W szczegółowem zaś oszacowaniu, wartość każdej części budowli oblicza się podług zasad sztuki budowniczej.

26. Ogółowe oszacowanie do ubezpieczenia może być sporządzone przez samego właściciela budowli albo przez miejscowego prezydenta lub burmistrza miasta, bądź też przez wójta gminy, z przybraniem trzech biegłych, albo wreszcie przez technika; szczegółowe zaś oszacowanie powinno być sporządzane wyłącznie przez techników, zostających w służbie rządowej lub wolno praktykujących z upoważnienia rządu.

Uwaga. Wysokość wynagrodzenia dla techników i innych osób za sporządzenie oszacowań do ubezpieczenia, oznacza oddzielna instrukcja, zatwierdzona przez ministerstwo spraw wewnętrznych. Wynagrodzenie to ponosi ubezpieczony.

27. Jeżeli oszacowanie ogółowe do ubezpieczenia sporządza sam właściciel nieruchomości, to takowe powinno być poświadczone przez miejscowy zarząd miejski albo gminny, tak pod względem wartości budowli, jako i co do tego, czy opis budowli odpowiada składowym jej częściom; przy sporządzeniu zaś szczegółowych oszacowań w sposób powyżej wskazany, miejscowy zarząd miejski lub gminny, poświadcza tylko rzetelność podanych w opisie cen materjałów budowlanych i najmu robotników.

28. Gdyby się okazało, że w oszacowaniu do ubezpieczenia podaną została rozmyślnie wyższa wartość budowli nad rzeczywistą, albo też że budowlę niewłaściwie zakwalifikowano do klassy niższej lub do niższego stopnia niebezpieczeństwa od ognia, w takim razie winni, t. j. ubezpieczony, oraz osoby sporządzające i poświadczające oszacowanie, pociągają się do sądowej odpowiedzialności. Jeżeliby

Digitized by Google

гущія имѣть послѣдствіемъ ущербъ для страховаго учрежденія уменьшеніемъ преміи или увеличеніемъ размѣра страховаго вознагражденія, то такія неправильности оставляются безъ послѣдствій, при чемъ однако виновныя въ нихъ должностныя лица могутъ, по усмотрѣнію начальства, быть подвергнуты административному взысканію. Однако означенныя ошибки ни въ какомъ случаѣ не могутъ служить въ пользу страхователя ни при раскладкѣ страховой преміи, ни при выдачѣ страховаго вознагражденія въ случаѣ пожара въ строеніи застрахованномъ по неправильной оцѣнкѣ.

29. Объявленіе о страхованіи вмѣстѣ съ означенными въ статьяхъ 21 и 22-й документами представляется страхователемъ въ трехъ экземплярахъ въ подлежащее уѣздное управленіе, коимъ и выдается немедленно и не позже какъ въ теченіи 24-хъ часовъ шнуровая квитанція въ принятіи сихъ документовъ. Но выдача шнуровыхъ квитанцій пріостанавливается, если представленные документы окажутся неполными или неправильно составленными; въ сихъ случаяхъ документы возвращаются предъявителю въ вышеозначенный срокъ, съ объясненіемъ о причинѣ непринятія ихъ.

30. Страхованіе начинается съ 12-та часовъ утра слѣдующаго дня послѣ выдачи шнуровой квитанціи.

2. *Классификація строеній.*

31. Принимаемыя на страхъ строенія въ отношеніи риска, какой они представляютъ для страховаго учрежденія по своему назначенію, раздѣляются на четыре разряда:

I-й разрядъ. Обыкновенные жилые сельскіе дома и хозяйственныя при нихъ постройки, принадлежащіе сельскимъ обществамъ и частнымъ лицамъ, входящимъ въ составъ сихъ же обществъ и расположенные отдѣльно (колоніально).

II-й разрядъ. Такія же какъ и въ первомъ разрядѣ, общественныя и частныя сельскія строенія, расположенныя не колоніально.

III-й разрядъ. Всѣ прочіе обыкновенные жилые дома и хозяйственныя при нихъ постройки въ городахъ, посадахъ и селеніяхъ.

IV-й разрядъ. Всякаго рода фабричныя, заводскія и вообще промышленныя строенія въ городахъ, посадахъ и селеніяхъ.

32. По отношенію строительныхъ матеріаловъ, всякаго рода зданія раздѣляются на три класса:

I-й классъ. Зданія желѣзныя, каменныя или кирпичныя,

Digitized by Google

zaś do oszacowania wcisnęła się jaka niedokładność, niepociągająca za sobą szkody dla instytucji ubezpieczeń przez zmniejszenie składki lub przez powiększenie wysokości wynagrodzenia, to niedokładność podobna pozostawia się bez dochodzenia, lecz winni dopuszczenia niedokładności urzędnicy, mogą być, w miarę uznania władzy, pociągnięci do kary administracyjnej. Wszelako z pomyłek rzeczonych, ubezpieczony w żadnym razie nie może korzystać, ani przy opłacie składki ogniowej, ani też przy pozyskaniu wynagrodzenia w razie pogorzeli budowli ubezpieczonej podług niedokładnego oszacowania.

29. Deklaracja przystąpienia do ubezpieczenia wraz z dowodami, w art. 21 i 22 wymienionemi, złożoną być powinna przez ubezpieczonego w trzech egzemplarzach właściwemu zarządowi powiatowemu, który niezwłocznie a najdalej w ciągu 24 godzin wydaje kwit sznurowy na odbiór tych dowodów. Wydanie wszakże kwitów sznurowych wstrzymuje się, jeżeli złożone dowody okażą się niekompletnemi lub nieformalnie sporządzonemi; w takim razie dowody zwracane będą składającemu takowe w terminie wyżej oznaczonym, z objaśnieniem powodów nie przyjęcia.

30. Ubezpieczenie rozpoczyna się od godziny 12-ej w południe następnego dnia po wydaniu kwitu sznurowego.

2. *Klassyfikacja budowli.*

31. Przyjmowane do ubezpieczenia budowle ze względu na ryzyko, jakie przedstawiają dla instytucji ubezpieczenia z powodu swego przeznaczenia, dzielą się na 4 oddziały:

Oddział I. Domy zwyczajne mieszkalne wiejskie, łącznie z zabudowaniami gospodarskiemi, należące do gromad wiejskich i osób prywatnych, wchodzących w skład tychże gromad i położone osobno (kolonijalnie).

Oddział II. Takież same jak w oddziale pierwszym budowle gromadzkie i prywatne wiejskie, położone nie kolonijalnie.

Oddział III. Wszystkie inne domy zwyczajne mieszkalne i gospodarskie przy nich zabudowania w miastach, osadach i wsiach.

Oddział IV. Wszelkiego rodzaju fabryki, zakłady i w ogólności zabudowania przemysłowe w miastach, osadach i wsiach.

32. Budowle wszelkiego rodzaju, ze względu na materjały do budowy ich użyte, dzielą się na trzy klassy:

Klassa I. Budowle z żelaza, kamienia lub cegły, pokryte ma-

Digitized by Google

Примѣчаніе. Всякаго рода машины, ремесленные станки и т. п. снаряды находящіеся въ страхуемомъ зданіи, только въ такомъ случаѣ принимаются къ страхованію и вносятся въ страховую оцѣнку, когда они, по дѣйствующимъ гражданскимъ законамъ, считаются недвижимостію.

24. Каждое строеніе, стоимостью до 1,000 рублей включительно, принимается во взаимное губернское страхованіе по общей, а болѣе цѣнныя строенія по подробной оцѣнкѣ.

25. При составленіи общей оцѣнки принимаются въ расчетъ лишь главныя составныя части зданія, какъ то: крыша съ стропилами и подрѣшетниками, стѣны съ дверями и окнами, потолокъ съ балками и полъ. Въ подробной же оцѣнкѣ, стоимость каждой части зданія опредѣляется по правиламъ строительнаго искусства.

26. Общая страховая оцѣнка можетъ быть произведена самимъ владѣльцемъ строенія или мѣстнымъ президентомъ или бургомистромъ города, либо гминнымъ войтомъ съ тремя добросовѣстными, или наконецъ техникомъ; подробная же страховая оцѣнка должна быть производима исключительно техниками, состоящими на службѣ, или частными, практикующими съ разрѣшенія начальства.

Примѣчаніе. Размѣръ вознагражденія техниковъ и другихъ лицъ за составленіе страховой оцѣнки, опредѣляется особою инструкціею, утверждаемою министерствомъ внутреннихъ дѣлъ. Таковое вознагражденіе относится на счетъ страхователя.

27. Въ тѣхъ случаяхъ, когда общая страховая оцѣнка составляется самимъ владѣльцемъ недвижимости, оцѣнка эта должна быть засвидѣтельствована мѣстнымъ городскимъ или гминнымъ управленіемъ, какъ въ отношеніи стоимости недвижимости, такъ и въ отношеніи соотвѣтствія описи составнымъ частямъ строенія; при составленіи же вышеуказаннымъ порядкомъ подробныхъ оцѣнокъ, мѣстное городское или гминное управленіе свидѣтельствуетъ правильность показанныхъ въ описяхъ цѣнъ на строительные матеріалы и наемъ робочихъ

28. Если бы оказалось, что въ страховой оцѣнкѣ стоимость строенія умышленно показана выше дѣйствительной или строеніе ненадлежаще отнесено къ низшему классу, или къ меньшей степени опасности отъ огня, то виновные въ этомъ, то есть страхователь и лица, составлявшія и скрѣпившія оцѣнку, предаются суду. Если же въ оцѣнку вкрались какія либо неправильности, не мо-

Digitized by Google

Uwaga. Wszelkiego rodzaju maszyny, warsztaty rzemieślnicze i t. p. przyrządy znajdujące się w podawanej do ubezpieczenia budowli, w takim tylko razie przyjmują się do ubezpieczenia i wchodzą do oszacowania, jeżeli podług obowiązującego prawa cywilnego, uważane są za nieruchomości.

24. Każda budowla, wartości do rubli 1,000 włącznie, przyjmuje się do wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenja podług ogółowego oszacowania, budowle zaś wyższej wartości, przyjmują się podług szczegółowego oszacowania.

25. Przy ogółowem oszacowaniu, obliczają się jedynie główne części składowe budowli, jako to: dach z wiązaniem i połaceniem ściany z drzwiami i oknami, pułap z belkami i podłoga. W szczegółowem zaś oszacowaniu, wartość każdej części budowli oblicza się podług zasad sztuki budowniczej.

26. Ogółowe oszacowanie do ubezpieczenia może być sporządzone przez samego właściciela budowli albo przez miejscowego prezydenta lub burmistrza miasta, bądź też przez wójta gminy, z przybraniem trzech biegłych, albo wreszcie przez technika; szczegółowe zaś oszacowanie powinno być sporządzane wyłącznie przez techników, zostających w służbie rządowej lub wolno praktykujących z upoważnienia rządu.

Uwaga. Wysokość wynagrodzenia dla techników i innych osób za sporządzenie oszacowań do ubezpieczenia, oznacza oddzielna instrukcja, zatwierdzona przez ministerstwo spraw wewnętrznych. Wynagrodzenie to ponosi ubezpieczony.

27. Jeżeli oszacowanie ogółowe do ubezpieczenia sporządza sam właściciel nieruchomości, to takowe powinno być poświadczone przez miejscowy zarząd miejski albo gminny, tak pod względem wartości budowli, jako i co do tego, czy opis budowli odpowiada składowym jej częściom; przy sporządzeniu zaś szczegółowych oszacowań w sposób powyżej wskazany, miejscowy zarząd miejski lub gminny, poświadcza tylko rzetelność podanych w opisie cen materjałów budowlanych i najmu robotników.

28. Gdyby się okazało, że w oszacowaniu do ubezpieczenia podaną została rozmyślnie wyższa wartość budowli nad rzeczywistą, albo też że budowlę niewłaściwie zakwalifikowano do klassy niższej lub do niższego stopnia niebezpieczeństwa od ognia, w takim razie winni, t. j. ubezpieczony, oraz osoby sporządzające i poświadczające oszacowanie, pociągają się do sądowej odpowiedzialności. Jeżeliby

Digitized by Google

гущія имѣть послѣдствіемъ ущербъ для страховаго учрежденія уменьшеніемъ премія или увеличеніемъ размѣра страховаго вознагражденія, то такія неправильности оставляются безъ послѣдствій, при чемъ однако виновныя въ нихъ должностныя лица могутъ, по усмотрѣнію начальства, быть подвергнуты административному взысканію. Однако означенныя ошибки ни въ какомъ случаѣ не могутъ служить въ пользу страхователя ни при раскладкѣ страховой преміи, ни при выдачѣ страховаго вознагражденія въ случаѣ пожара въ строеніи застрахованномъ по неправильной оцѣнкѣ.

29. Объявленіе о страхованіи вмѣстѣ съ означенными въ статьяхъ 21 и 22-й документами представляется страхователемъ въ трехъ экземплярахъ въ подлежащее уѣздное управленіе, коимъ и выдается немедленно и не позже какъ въ теченіи 24-хъ часовъ шнуровая квитанція въ принятіи сихъ документовъ. Но выдача шнуровыхъ квитанцій пріостанавливается, если представленные документы окажутся неполными или неправильно составленными; въ сихъ случаяхъ документы возвращаются предъявителю въ вышеозначенный срокъ, съ объясненіемъ о причинѣ непринятія ихъ.

30. Страхованіе начинается съ 12-ти часовъ утра слѣдующаго дня послѣ выдачи шнуровой квитанціи.

2. *Классификація строеній.*

31. Принимаемыя на страхъ строенія въ отношеніи риска, какой они представляютъ для страховаго учрежденія по своему назначенію, раздѣляются на четыре разряда:

I-й разрядъ. Обыкновенные жилые сельскіе дома и хозяйственныя при нихъ постройки, принадлежащіе сельскимъ обществамъ и частнымъ лицамъ, входящимъ въ составъ сихъ же обществъ и расположенные отдѣльно (колоніально).

II-й разрядъ. Такія же какъ и въ первомъ разрядѣ, общественныя и частныя сельскія строенія, расположенныя не колоніально.

III-й разрядъ. Всѣ прочіе обыкновенные жилые дома и хозяйственныя при нихъ постройки въ городахъ, посадахъ и селеніяхъ.

IV-й разрядъ. Всякаго рода фабричныя, заводскія и вообще промышленныя строенія въ городахъ, посадахъ и селеніяхъ.

32. По отношенію строительныхъ матеріаловъ, всякаго рода зданія раздѣляются на три класса:

I-й классъ. Зданія желѣзныя, каменныя или кирпичныя,

Digitized by Google

zaś do oszacowania wcisnęła się jaka niedokładność, niepociągająca za sobą szkody dla instytucji ubezpieczeń przez zmniejszenie składki lub przez powiększenie wysokości wynagrodzenia, to niedokładność podobna pozostawia się bez dochodzenia, lecz winni dopuszczenia niedokładności urzędnicy, mogą być, w miarę uznania władzy, pociągnięci do kary administracyjnej. Wszelako z pomyłek rzeczonych, ubezpieczony w żadnym razie nie może korzystać, ani przy opłacie składki ogniowej, ani też przy pozyskaniu wynagrodzenia w razie pogorzeli budowli ubezpieczonej podług niedokładnego oszacowania.

29. Deklaracja przystąpienia do ubezpieczenia wraz z dowodami, w art. 21 i 22 wymienionemi, złożoną być powinna przez ubezpieczonego w trzech egzemplarzach właściwemu zarządowi powiatowemu, który niezwłocznie a najdalej w ciągu 24 godzin wydaje kwit sznurowy na odbiór tych dowodów. Wydanie wszakże kwitów sznurowych wstrzymuje się, jeżeli złożone dowody okażą się niekompletnemi lub nieformalnie sporządzonemi; w takim razie dowody zwracane będą składającemu takowe w terminie wyżej oznaczonym, z objaśnieniem powodów nie przyjęcia.

30. Ubezpieczenie rozpoczyna się od godziny 12-ej w południe następnego dnia po wydaniu kwitu sznurowego.

2. *Klassyfikacja budowli.*

31. Przyjmowane do ubezpieczenia budowle ze względu na ryzyko, jakie przedstawiają dla instytucji ubezpieczenia z powodu swego przeznaczenia, dzielą się na 4 oddziały:

Oddział I. Domy zwyczajne mieszkalne wiejskie, łącznie z zabudowaniami gospodarskiemi, należące do gromad wiejskich i osób prywatnych, wchodzących w skład tychże gromad i położone osobno (kolonijalnie).

Oddział II. Takież same jak w oddziale pierwszym budowle gromadzkie i prywatne wiejskie, położone nie kolonijalnie.

Oddział III. Wszystkie inne domy zwyczajne mieszkalne i gospodarskie przy nich zabudowania w miastach, osadach i wsiach.

Oddział IV. Wszelkiego rodzaju fabryki, zakłady i w ogólności zabudowania przemysłowe w miastach, osadach i wsiach.

32. Budowle wszelkiego rodzaju, ze względu na materjały do budowy ich użyte, dzielą się na trzy klassy:

Klassa I. Budowle z żelaza, kamienia lub cegły, pokryte ma-

Digitized by Google

крытыя несгараемыми веществами, какъ то: желѣзомъ, цинкомъ, мѣдью, черепицею, шиферомъ и т. п.

II-й классъ. Зданія смѣшанныя, въ коихъ наружныя стѣны, какъ въ зданіяхъ I класса, выстроены изъ несгараемыхъ матеріаловъ, но покрыты деревомъ, соломою, или другихъ легковоспламеняющимся матеріаломъ, или такія, въ коихъ наружныя стѣны деревянныя, а крыши сдѣланы изъ прочныхъ матеріаловъ; или наконецъ зданія, построенныя частію изъ прочныхъ, частію же изъ легковоспламеняющихся матеріаловъ или даже изъ мазанки, не смотря на то, какимъ бы они ни были покрыты матеріаломъ.

III-й классъ. Всѣ прочія зданія, въ коихъ наружныя стѣны и крыши сдѣланы изъ одного легко воспламеняющагося матеріала.

33. Для фабричныхъ, заводскихъ и вообще промышленныхъ зданій, причисленныхъ къ IV-му разряду по степени риска сообразно ихъ назначенію, установляется въ каждомъ классѣ 3 степени опасности отъ огня.

1-я степень. Зданія, угрожающія меньшею опасностію отъ огня.

2-я степень. Зданія, угрожающія большею опасностію отъ огня.

3-я степень. Зданія, угрожающія особенно большею опасностію отъ огня.

34. Къ означеннымъ предъидущею статьею степенямъ опасности отъ огня причисляются:

а) къ первой степени: заѣзжіе дома, шинки и корчмы съ конюшнями и сараями или безъ оныхъ; сараи для склада кирпича, построенные особо отъ печей для выжиганія онаго; оранжереи; строенія, въ коихъ помѣщаются фабрики и мануфактуры, дѣйствующія безъ помощи паровыхъ машинъ, но имѣющія открытые или обложенные кирпичемъ горны, какъ то: мельницы всякаго рода, обыкновенныя кузницы, фабрики уксуса, растительнаго масла, кожевенные заводы, аптеки, типографіи, публичныя ванны, бани, и т. п.;

б) ко второй степени: пивоварни; фабрики: табачныхъ, шерстяныхъ, хлопчатобумажныхъ, шелковыхъ, льняныхъ, пеньковыхъ, и другихъ разнаго рода волокнистыхъ издѣлій, дѣйствующія безъ помощи паровыхъ машинъ, а также всякаго рода механическія прядильни, фабрики цикорія, свѣчей, мыла, бумаги, пекарни, скотобойни, печи для выжиганія кирпича, горшечныя печи, печи для выжиганія фарфоровой и фаянсовой посуды, гипса и извести;

в) къ третьей степени: всѣ прочіе, не поименованные въ пунктахъ *а*, *б* фабрики, заводы, и магазины легковоспламеняющихъ-

Digitized by Google

terjałami niepalnemi, jako to: żelazem, cynkiem, miedzią, dachówką, łupkiem i t. p.

Klassa II. Budowle mięszane; których ściany zewnętrzne, jak w budowlach klassy 1-ej, zbudowane są z materjałów niepalnych, lecz pokryte są drzewem, słomą lub innym materjałem palnym, albo takie, w których ściany zewnętrzne są z drzewa, a dachy z materjałów ogniotrwałych, albo wreszcie budowle, wystawione w części z materjałów ogniotrwałych, a w części z palnych, albo nawet lepianki, bez względu na materjał jakim są pokryte.

Klassa III. Wszystkie inne budowle, w których ściany zewnętrzne i dachy wystawione są z samego materjału palnego.

33. Dla budowli fabrycznych i w ogóle zakładów przemysłowych, zaliczonych do oddziału IV-go, ze względu na ryzyko, wynikające z ich przeznaczenia, ustanawiają się w każdej klassie po 3 stopnie niebezpieczeństa od ognia:

Stopień 1. Budowle grożące mniejszem niebezpieczeństwem pożaru.

Stopień 2. Budowle grożące większem niebezpieczeństwem.

Stopień 3. Budowle grożące szczególnem niebezpieczeństwem.

34. Do ustanowionych poprzednim artykułem stopni niebezpieczeństwa należą:

a) do 1-go stopnia — domy zajezdne, szynki i karczmy ze stajniami i wozowniami lub bez tychże; szopy na skład cegły, zbudowane oddzielnie od pieców do wypalania takowej; oranżerje; budowle, w których mieszczą się fabryki i warsztaty, działające bez pomocy machin parowych, lecz używające ognisk odkrytych albo obmurowanych, jako to: młyny wszelkiego rodzaju, kuźnie zwyczajne, fabryki octu, olejarnie, garbarnie, apteki, drukarnie, łazienki publiczne, ciepłe łaźnie i t. p.;

b) do 2-go stopnia — browary; fabryki wyrobów tabacznych, wełnianych, bawełnianych, jedwabnych, lniannych, konopnych i innych różnego rodzaju włóknistych wyrobów, działające bez pomocy machin parowych, tudzież wszelkiego rodzaju przędzalnie mechaniczne, fabryki cykorji, świec, mydła, papieru, piekarnie, szlachtuzy, piece do wypalania cegły, piece zduńskie, piece do wypalania porcelany, fajansu, gipsu i wapna;

c) do 3-go stopnia wszystkie inne, w punktach *a* i *b* nie wymienione fabryki, zakłady i składy materjałów palnych, jak również

Digitized by Google

ся веществъ, а равно всѣ фабрики и заводы, дѣйствующіе съ помощью паровыхъ машинъ.

35. Одно строеніе, соединяющееся посредствомъ отверстія или общей деревянной стѣны съ другимъ строеніемъ, принадлежащимъ къ высшему классу или къ высшей степени опасности отъ огня, зачисляются въ тотъ же высшій классъ и степень опасности.

36. Строенія разныхъ классовъ и разной степени опасности отъ огня, хотя и прилегающія одно къ другому, но раздѣленныя между собою брандмауромъ, безъ всякихъ въ ономъ отверстій, а равно части одного зданія, такимъ же образомъ раздѣленныя, принимаются на страхъ за отдѣльныя строенія по соотвѣтственному для каждаго изъ нихъ классу и степени опасности отъ огня.

37. Строеніе, возведенное подъ одною крышею и состоящее изъ частей разнаго назначенія, не раздѣленныхъ между собою брандмауромъ, принимается на страхъ по одной общей для всѣхъ частей оцѣнкѣ, съ причисленіемъ къ той наивысшей степени опасности отъ огня, къ какой принадлежитъ одна изъ составныхъ частей сего строенія.

38. Обыкновенные жилые дома и хозяйственныя при нихъ постройки, отнесенныя къ первымъ тремъ разрядамъ, если бы помѣщались въ нихъ склады: смолы, дегтя, терпентина, растительнаго масла, нефти, спирта и т. п. веществъ въ количествѣ не менѣе 10-ти ведеръ, а также и торговые и фабричные склады: сѣры, селитры, угля, торфа, хлопчатой бумаги, льна, пеньки, свѣчей, сала и другихъ тому подобныхъ легковоспламеняющихся предметовъ, причисляются къ IV разряду и къ 3-й степени опасности отъ огня.

3. *Страховыя преміи.*

39. Страховыя преміи взимаются ежегодно въ соразмѣрности принятой на страхъ суммы и сообразно установленнымъ предъидущими статьями (31—38) разрядамъ, классамъ и степенямъ опасности отъ огня по нижеслѣдующему тарифу:

а) Съ строеній первыхъ трехъ разрядовъ:

Разряды.	Классы.		
	I.	II.	III.
I	0,10%	0,25%	0,40%
II	0,15%	0,35%	0,60%
III	0,25%	0,60%	1%

Digitized by Google

wszelkie fabryki i zakłady, działające za pomocą machin parowych.

35. Jedna budowla, łącząca się za pomocą otworu albo wspólnej ściany drewnianej z inną budowlą, należącą do wyższej klassy, albo do wyższego stopnia niebezpieczeństwa od ognia, zaliczą się do tejże wyższej klassy i stopnia niebezpieczeństwa.

36. Budowle różnych klass i różnego stopnia niebezpieczeństwa od ognia, chociażby stykające się z sobą, lecz rozdzielone brandmurem bez żadnych w nim otworów, jak również części jednej budowli w tenże sposób rozdzielone, przyjmują się do ubezpieczenia jako budowle oddzielne, odpowiednio do ich klassy i stopnia niebezpieczeństwa.

37. Budowla, wzniesiona pod jednym dachem i składająca się z części różnego przeznaczenia, nie rozdzielonych pomiędzy sobą brandmurem, przyjmuje się do ubezpieczenia podług jednego ogólnego dla wszystkich części szacunku, z zaliczeniem jej do najwyższego stopnia niebezpieczeństwa od ognia, do jakiego należy jedna ze składowych części tejże budowli.

38. Domy zwyczajne mieszkalne i zabudowania gospodarskie przy nich, należące do pierwszych trzech oddziałów, jeżeliby w nich pomieszczone były składy: smoły, dziegciu, terpentyny, oleju, nafty, spirytusu i t. p. przedmiotów, w ilości nie mniej jak 10 wiader, tudzież składy handlowe i fabryczne: siarki, saletry, węgla, torfu, bawełny, lnu, konopi, swiec, łoju i innych tym podobnych łatwo zapalnych przedmiotów, zaliczają się do oddziału IV-go i do 3-go stopnia niebezpieczeństwa od ognia.

3. Składka od ubezpieczenia.

39. Składka pobieraną będzie corocznie w stosunku summy do ubezpieczenia przyjętej i stosownie do oznaczonych artykułami 31 — 38 oddziałów, klass i stopni niebezpieczeństwa od ognia, podług następującej taryfy:

a) OD ZABUDOWAŃ PIERWSZYCH TRZECH ODDZIAŁÓW

ODDZIAŁY.	Klassy.		
	I.	II.	III.
I	0,10%	0,25%	0,40%
II	0,15%	0,35%	0,60%
III	0,25%	0,60%	1%

Digitized by Google

б) Съ строеній четвертаго разряда:

Классы.	Степени опасности отъ огня.		
	I.	II.	III.
I	0,30%	0,45%	0,60%
II	0,75%	1,10%	1,50%
III	1,20%	1,80%	2,50%

40. Опредѣленный статьею 39 тарифъ считается обязательнымъ по конецъ 1875 года. По истеченіи этого срока и чрезъ каждыя за тѣмъ десять лѣтъ производится пересмотръ означеннаго тарифа и установляется новый тарифъ на основаніи оказавшихся въ каждой губерніи за истекшее время результатовъ въ доходахъ и расходахъ по каждому разряду, классу и степени опасности отъ огня строеній.

41. Если бы вслѣдствіе чрезвычайныхъ пожаровъ расходы по страхованію не покрывались текущимъ доходомъ отъ взимаемой по тарифу постоянной преміи, то на пополненіе сихъ расходовъ установляется министерствомъ внутреннихъ дѣлъ дополнительный сборъ. При семъ министерству внутреннихъ дѣлъ предоставляется, вмѣстѣ съ установленіемъ означеннаго сбора, разрѣшать и заимообразный отпускъ суммы изъ запаснаго капитала для немедленнаго вознагражденія домовладѣльцевъ, съ пополненіемъ этого отпуска изъ дополнительнаго сбора.

42. Дополнительный сборъ опредѣляется: *а*) отдѣльно по каждой губерніи, и *б*) по всѣмъ 10-ти губерніямъ.

43. Отдѣльный по губерніи дополнительный сборъ назначается по представленію губернскаго управленія, въ томъ случаѣ, когда на пополненіе пожарныхъ убытковъ постоянный сборъ окажется недостаточнымъ; но сей дополнительный сборъ ни въ какомъ случаѣ не долженъ превышать 25% съ опредѣленнаго тарифомъ постояннаго сбора. Если же дополнительный сборъ въ означенномъ размѣрѣ окажется недостаточнымъ на покрытіе всѣхъ пожарныхъ убытковъ, то недостающее количество покрывается изъ запаснаго капитала.

44. Общій по всѣмъ 10-ти губерніямъ дополнительный сборъ назначается, по распоряженію министерства внутреннихъ дѣлъ, тогда, когда половина запаснаго капитала израсходуется на выдачи согласно предъидущей статьѣ. Размѣръ сего общаго до-

Digitized by Google

b) OD ZABUDOWAŃ ODDZIAŁU CZWARTEGO.

KLASSY.	Stopień niebezpieczeństwa od ognia.		
	I.	II.	III.
I	0,30%	0,45%	0,60%
II	0,75%	1,10%	1,50%
III	1,20%	1,80%	2,50%

40. Ustanowiona art. 39-m taryfa, obowiązywać będzie do końca 1875 r. Po upływie tego czasu i następnie co każde lat 10 będzie dopełnianą rewizja pomienionej taryfy i ustanowioną nowa taryfa na zasadzie osiągniętych za czas upłyniony w każdej gubernji rezultatów z dochodów i wydatków w każdym oddziale, klassie i stopniu niebezpieczeństwa budowli od ognia.

41. Jeżeliby w skutek nadzwyczajnych pożarów wydatki na ubezpieczenie przewyższały dochód bieżący z pobieranych według taryfy składek stałych, to na pokrycie tychże wydatków ustanowioną będzie przez ministerstwo spraw wewnętrznych składka dodatkowa. Obok tego, ministerstwo spraw wewnętrznych ustanawiając składkę dodatkową, upoważnić może także użycie sposobem zaliczenia z kapitału rezerwowego, potrzebnej summy na niezwłoczne wynagrodzenie poszkodowanych właścicieli budowli, z warunkiem pokrycia takowego zaliczenia z dochodu, osiągniętego ze składki dodatkowej.

42. Składka dodatkowa ustanawia się: *a*) oddzielnie w każdej gubernji, i *b*) na wszystkie 10 gubernij.

43. Składka dodatkowa oddzielna w gubernji ustanawia się na przedstawienie rządu gubernijalnego w takim razie, gdy składka stała okaże się nie wystarczającą na pokrycie strat pogorzelowych, w żadnym jednak razie, taż składka dodatkowa nie powinna w ciągu jednego roku przewyższać 25% składki stałej, taryfą oznaczonej. Jeżeli zaś składka dodatkowa w tej wysokości okaże się jeszcze niedostateczną na zaspokojenie wszystkich strat pogorzelowych, wówczas brakująca ilość pokrytą zostanie z kapitału rezerwowego.

44. Ogólną na wszystkie 10 gubernij składkę dodatkową naznacza ministerstwo spraw wewnętrznych wówczas, gdy połowa kapitału rezerwowego użytą zostanie na wydatki, stosownie do artykułu poprzedzającego. Stopa ogólna składki dodatkowej nie powinna prze-

Digitized by Google

полнительнаго сбора не долженъ превышать въ одинъ годъ 25% съ опредѣленной тарифомъ постоянной преміи; взиманіе этого сбора можетъ продолжаться въ теченіи нѣсколькихъ лѣтъ сряду, впредь до пополненія нормальнаго размѣра запаснаго капитала.

45. Страховыя преміи взимаются по особымъ раскладкамъ на страхователей; полностію за весь годъ, въ слѣдующіе сроки: постоянныя въ апрѣлѣ, а дополнительныя въ октябрѣ мѣсяцѣ. По истеченіи сихъ сроковъ, т. е. съ 1-го мая и 1-го ноября, невнесенныя въ подлежащее казначейство премія взыскиваются порядкомъ, установленнымъ правиломъ о взысканіи казенныхъ недоимокъ.

46. Какъ при первоначальномъ страхованіи вновь возведеннаго строенія, такъ и при дополнительномъ страхованіи, по случаю возвышенія стоимости или увеличенія опасности строенія уже застрахованнаго, страхователь обязанъ, не смотря на время года, въ которое совершается то или другое застрахованіе, внести причитающійся страховой платежъ полностію за весь тотъ годъ, въ которомъ онъ подалъ заявленіе. Но если застрахованіе понижается или уменьшается степенью опасности зданія, то страховой платежъ уменьшается только на слѣдующій годъ.

47. Равнымъ образомъ строенія, совершенно истребленныя пожаромъ или уничтоженныя вслѣдствіе сломки и подлежащія возстановленію по статьѣ 70, освобождаются отъ дальнѣйшаго взноса страховыхъ премій только на слѣдующій годъ послѣ уничтоженія ихъ. Частное же повреждеіе строеній можетъ имѣть вліяніе на измѣненіе размѣра преміи только на слѣдующій годъ послѣ перестрахованія строенія согласно ст. 19-й сего положенія.

4. *Запасный капиталъ.*

48. Суммы взаимнаго губернскаго страхованія, остающіяся по истеченіи каждаго года за покрытіемъ всѣхъ упадающихъ на нихъ расходовъ обращаются въ запасный для 10-ти губерній капиталъ, состоящій въ распоряженіи министерства внутреннихъ дѣлъ.

Примѣчаніе. На основаніи Высочайше утвержденнаго 25-го сентября 1869 года положенія комитета по дѣламъ царства польскаго объ изъятіи необязательныхъ страхованій въ царствѣ изъ завѣдыванія правительства, въ запасный капиталъ взаимнаго губернскаго страхованія строеній отъ огня, поступаютъ также всѣ могущіе оказаться остатки изъ суммъ необязательныхъ страхованій по окончательномъ изъятіи оныхъ изъ завѣдыванія правительства и удовлетворенія всѣхъ обязательствъ его по сего рода страхованіямъ.

Digitized by Google

wyższać w jednym roku 25% oznaczonej taryfą składki stałej; pobór tej składki trwać może lat kilka z rzędu, aż do dojścia kapitału rezerwowego do normalnej wysokości onego.

45. Składka pobieraną będzie od ubezpieczonych podług oddzielnych rozpisów, od razu za cały rok, w następujących terminach: stała w miesiącu kwietniu, a dodatkowa w październiku. Po upływie tych terminów, t. j. od 1 maja i 1 listopada, nie wniesione do właściwych kass składki, ściągane będą porządkiem, ustanowionym przepisami o egzekucji zaległości skarbowych.

46. Tak przy pierwotnem ubezpieczeniu nowo wystawionej budowli, jako też i przy dodatkowem ubezpieczeniu, z powodu podwyższenia wartości albo zwiększenia się stopnia niebezpieczeństwa od ognia już ubezpieczonej budowli, ubezpieczony, bez względu na czas, w jakim w ciągu roku przystępuje do ubezpieczenia, obowiązany jest uiścić należną od niego składkę za cały ten rok, w którym podał deklarację. Jeżeli zaś nastąpuje obniżenie ubezpieczenia w skutek zmniejszenia się wartości lub stopnia niebezpieczeństwa budowli, to składka zmniejsza się dopiero na rok następny.

47. Podobnież budowle, zupełnie przez pożar zniszczone albo ubyłe w skutek rozebrania i mające być odbudowanemi w myśl art. 70, wolne są od dalszej opłaty składki dopiero na rok następujący po ich ubyciu. Uszkodzenie zaś budowli częściowe, może mieć wpływ na zmianę wysokości składki dopiero na rok następny po przeszacowaniu budowli, stosownie do art. 19 niniejszej ustawy.

4. *Kapitał rezerwowy.*

48. Fundusze wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenia, pozostałe z upływem każdego roku, po zaspokojeniu wszystkich obciążających je wydatków, obracane są na utworzenie kapitału rezerwowego dla 10-u gubernij, którym rozporządza ministerstwo spraw wewnętrznych.

Uwaga. Na mocy Najwyżej zatwierdzonej w d. 25 września 1869 roku uchwały komitetu do spraw królestwa polskiego o wyłączeniu ubezpieczeń nieobowiązkowych w królestwie z pod administracji rządu, na rezerwowy kapitał wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenia budowli od ognia, przekazane także zostaną wszelkie remanenta z funduszów ubezpieczeń nieobowiązkowych, pozostałe po ostatecznem wyłączeniu takowych z pod administracji rządu i po zaspokojeniu wszystkich jego zobowiązań co do tychże ubezpieczeń.

Digitized by Google

49. Нормальный размѣръ запаснаго капитала взаимнаго губернскаго страхованія опредѣляется въ суммѣ, равной годовому въ 10-ти губерніяхъ расходу по сему страхованію по средней его сложности за послѣднія 5-ть лѣтъ.

Примѣчаніе. До истеченія перваго пятилѣтія, нормальный размѣръ запаснаго капитала опредѣляется въ 1,000,000 рублей.

50. Запасный капиталъ служитъ для выдачи пособій въ тѣхъ чрезвычайныхъ случаяхъ, когда въ какой либо губерніи текущіе расходы не покрывались бы доходами какъ отъ постояннаго страховаго сбора, такъ и отъ губернскаго дополнительнаго сбора, назначеннаго согласно статьѣ 43.

51. Ассигнованныя изъ запаснаго капитала пособія не возвращаются вовсе, если сумма сихъ пособій по всему краю не превышаетъ половины установленнаго статьею 49-ю нормальнаго размѣра запаснаго капитала; если же пособія отпущены въ большемъ размѣрѣ, то подлежатъ возвращенію въ запасный капиталъ посредствомъ общаго дополнительнаго сбора (ст. 44).

52. Если пожарные убытки по городу Варшавѣ составятъ въ одинъ годъ сверхъ 150% нормальной преміи, то, въ видѣ дополнительной складки, взимается только 50%, а остальная сумма выдается заимообразно, на изложенныхъ въ предъидущей статьѣ основаніяхъ, изъ запаснаго капитала. Впрочемъ эти пособія г. Варшавѣ изъ запаснаго капитала прекращаются, когда въ общей ихъ сложности они дойдутъ до $\frac{1}{3}$ того количества запаснаго капитала, которое образуется изъ остатковъ отъ необязательныхъ страхованій.

5. *Обязанности страхователей въ случаѣ пожара, и лицъ производящихъ изслѣдованіе.*

53. Въ случаѣ очевидной опасности отъ огня, страхователь обязанъ съ своей стороны употребить все возможное стараніе къ спасенію своего имущества, во время же пожара и по окончаніи онаго заботиться о цѣлости и сохраненіи спасенныхъ частей зданія и матеріаловъ, оставляя ихъ нетронутыми на мѣстѣ до составленія описи и оцѣнки по распоряженію начальства.

54. О происшедшемъ пожарѣ въ застрахованныхъ строеніяхъ владѣлецъ или уполномоченный его обязанъ немедленно и не позже 24 часовъ заявить письменно или словесно мѣстному городскому или гминному начальству и оказать должное содѣйствіе къ приведенію въ извѣстность причины пожара и размѣра причиненнаго

тка.

Digitized by Google

49. Normalna wysokość kapitału rezerwowego wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenia ustanawia się na summę, wyrównywającą rocznemu wydatkowi w 10-u gubernijach na ubezpieczenia tego rodzaju, wziętemu z średniego przecięcia ostatnich lat 5-u.

Uwaga. Na pierwsze lat pięć normalna wysokość kapitału rezerwowego oznacza się na 1,000,000 rubli.

50. Kapitał rezerwowy służy na zasiłki w tych nadzwyczajnych przypadkach, gdy w którejkolwiek gubernji dochody ze składek tak stałej, jako i dodatkowej gubernijalnej, rozpisanej na zasadzie art 43-go, nie pokrywają wydatków bieżących.

51. Zasiłki, z kapitału rezerwowego wydzielone, nie ulegają wcale zwrotowi, jeżeli summa tychże zasiłków w całym kraju nie przewyższa połowy normalnej wysokości kapitału rezerwowego, art. 49 oznaczonej; jezeli zaś zasiłki udzielone zostały w większej summie, to powinny być zwrócone do kapitału rezerwowego z ogólnej składki dodatkowej (art. 44).

52. Jeżeli straty pogorzelowe w mieście Warszawie uczynią w jednym roku więcej jak 150% nad składkę normalną, to tytułem składki dodatkowej pobieranem będzie tylko 50%, reszta zaś pokrytą zostanie sposobem zaliczenia z kapitału rezerwowego, podług zasad, artykułem poprzednim wskazanych. Wszelako zasiłki takowe dla m. Warszawy z kapitału rezerwowego ustają wówczas, gdy w ogóle uczynią $^1/_5$ część kapitału rezerwowego, utworzonego z pozostałości funduszów ubezpieczeń nieobowiązkowych.

5. O obowiązkach ubezpieczonych w razie pogorzeli i osób śledztwo prowadzących.

53. W razie widocznego niebezpieczeństwa ognia, ubezpieczony obowiązany jest dołożyć wszelkiego z swej strony starania dla ocalenia swego mienia, w czasie zaś pożaru i po ugaszeniu takowego postarać się o zachowanie w całości uratowanych części budowli i materjałów, pozostawiając je na miejscu nienaruszonemi, aż do czasu sporządzenia opisu i oszacowania z rozporządzenia władzy.

54. O wydarzonej pogorzeli w ubezpieczonych budowlach, właściciel lub jego pełnomocnik obowiązany jest niezwłocznie, a najdalej w ciągu 24-ch godzin donieść piśmiennie albo ustnie miejscowej władzy miejskiej lub wiejskiej i udzielić wszelkich ułatwień do wykrycia przyczyny pożaru i ustanowienia wysokości zrządzonej przezeń szkody.

Digitized by Google

55. О пожарѣ, причинившемъ убытокъ въ застрахованныхъ строеніяхъ, производится на мѣстѣ, по распоряженію подлежащаго учрежденія, завѣдывающаго дѣлами взаимнаго страхованія, формальное изслѣдованіе для обнаруженія причины пожара и исчисленія понесенныхъ отъ него убытковъ. Таковое изслѣдованіе должно быть назначено немедленно и не позже 15 дней со времени пожара.

Примѣчаніе. Расчетъ пожарнымъ убыткамъ составляется по формѣ, установленной министерствомъ внутреннихъ дѣлъ.

56. Если въ теченіи мѣсяца со дня пожара не будетъ произведено о немъ изслѣдованія, то владѣлецъ сгорѣвшаго строенія обязанъ заявить объ этомъ письменно губернскому правленію по почтѣ или лично, въ каковомъ случаѣ въ полученіи заявленія дается росписка. Не исполнившій сего, по истеченіи перваго мѣсяца отъ пожара подвергается денежному штрафу посредствомъ вычета изъ страховаго вознагражденія по 5% за каждый мѣсяцъ замедленія; по истеченіи же 6-ти мѣсяцевъ лишается, согласно статьѣ 65, права на полученіе вознагражденія.

57. Если бы страхователь, до освидѣтельствованія и оцѣнки спасенныхъ частей строенія и матеріаловъ, скрылъ, уничтожилъ или продалъ что либо изъ спасеннаго, или же уменьшивъ до пожара какимъ либо образомъ стоимость строенія, утаилъ это при производствѣ оцѣнки пожарнаго убытка, то въ сихъ случаяхъ, изъ причитающагося ему страховаго вознагражденія удерживается, въ видѣ пени, сумма, равняющаяся въ четверо увеличенной стоимости утаенныхъ предметовъ, или той части строенія, устраненіемъ коей до пожара, уменьшена стоимость зданія.

Примѣчаніе. Упоминаемая въ настоящей статьѣ пеня налагается на страхователя судебнымъ порядкомъ.

58. Составленный на мѣстѣ расчетъ пожарному убытку, страхователь или уполномоченный его долженъ подписать въ доказательство своего согласія на исчисленную въ немъ сумму. Въ случаѣ же несогласія, производящимъ изслѣдованіе составляется о причинахъ спора, противъ оцѣнки убытковъ, протоколъ, къ коему прилагаются и документы, если таковые представлены страхователемъ въ подкрѣпленіе его претензіи. Причемъ производящій изслѣдованіе обязанъ тотчасъ же на мѣстѣ собрать и всѣ надлежащія свѣдѣнія и данныя къ разъясненію заявленной претензіи.

6. *Вознагражденіе за пожарные убытки.*

59. Въ основаніе къ опредѣленію вознагражденія за причиненные пожаромъ убытки принимается утвержденная страховая о-

Digitized by Google

55. O pogorzeli, zrządzającej szkodę w budowlach ubezpieczonych, właściwa władza, zawiadująca interesami wzajemnego ubezpieczenia, zarządza formalne śledztwo w celu wykrycia przyczyny pożaru i ustanowienia wysokości poniesionych w skutek tego strat. Śledztwo takowe zarządzone być powinno niezwłocznie i nie później jak w dni piętnaście po wydarzonej pogorzeli.

Uwaga. Likwidacja strat pogorzelowych sporządza się podług wzoru, przepisanego przez ministerstwo spraw wewnętrznych.

56. Jeżeli w ciągu miesiąca od daty pożaru niebędzie wyprowadzonem śledztwo, właściciel pogorzałej budowli obowiązany jest donieść o tem rządowi gubernijalnemu przez pocztę albo osobiście, i w tym razie, na dowód otrzymania doniesienia, wydaje się pokwitowanie. Nie dopełniający tego, po upływie pierwszego miesiąca od pogorzeli ulegnie karze pieniężnej przez potrącenie mu z wynagrodzenia po 5% za każdy miesiąc opóźnienia; po upływie zaś 6-u miesięcy utraca, stosownie do art. 65-go, prawo do wynagrodzenia.

57. Jeżeliby ubezpieczony przed sprawdzeniem i oszacowaniem uratowanych części budowli i materjałów, ukrył, zniszczył albo sprzedał cokolwiek bądź z przedmiotów uratowanych, albo też, gdyby zmniejszywszy przed pożarem w jakibądź sposób wartość budowl, zataił to przy sprawdzeniu oszacowania straty pogorzelowej, w takich razach, z przypadającego mu wynagrodzenia potrąca się, tytułem kary, summa wyrównywająca cztery razy wziętej wartości przedmiotów zatajonych lub tej części budowli, przez usunięcie której przed pogorzelą, wartość budowli zmniejszoną została.

Uwaga. Wzmiankowana w artykule niniejszym kara wymierza się na ubezpieczonego w drodze sądowej.

58. Sporządzoną na miejscu likwidację szkód pogorzelowych, ubezpieczony lub jego pełnomocnik obowiązany jest podpisać na dowód zgodzenia się na wylikwidowaną summę. W razie niezgodzenia się, prowadzący śledztwo spisuje protokół, objaśniający powód zakwestjonowania oszacowania szkody, do którego dołączone być powinny i dowody, jeżeliby takowe przedstawione zostały przez ubezpieczonego na poparcie jego pretensji. Prowadzący śledztwo obowiązany jest zarazem zebrać niezwłocznie na miejscu wszelkie wiadomości i dane, potrzebne do wyjaśnienia wniesionej pretensji.

6. O wynagrodzeniu strat pogorzelowych.

59. Za zasadę do ustanowienia wynagrodzenia strat przez pożar zrządzonych służy zatwierdzony szacunek do ubezpieczenia bu-

Digitized by Google

цѣнка строенія и оцѣнка спасенныхъ отъ пожара частей зданія и матеріаловъ. Все спасенное, погорѣвшій обязанъ принять на свой счетъ по оцѣнкѣ.

60. Если бы пожаръ возникъ прежде повѣрки и окончательнаго утвержденія представленной для застрахованія оцѣнки строенія, въ такомъ случаѣ, въ основаніе къ опредѣленію вознагражденія принимается опредѣленная изслѣдованіемъ о пожарѣ дѣйствительная стоимость какъ истребленнаго или поврежденнаго пожаромъ строенія, такъ и всего спасеннаго отъ огня.

61. Сомнѣнія относительно цѣнности спасенныхъ частей зданія и матеріаловъ, могущія представиться вслѣдствіе замедленія въ разслѣдованіи пожарнаго убытка, разрѣшаются въ пользу потерпѣвшаго убытокъ, если при этомъ нѣтъ основаній подозрѣвать злоупотребленій, указанныхъ въ статьѣ 57-й.

62. Если застрахованное строеніе сгоритъ вполнѣ, то владѣлецъ онаго, по надлежащемъ въ томъ удостовѣреніи, вознаграждается выдачею сполна всей суммы, въ которой было застраховано сгорѣвшее строеніе.

63. За несовершенно истребленныя и разломанныя во время пожара строенія опредѣляется въ вознагражденіе изъ суммы, въ которой застраховано строеніе, часть, соотвѣтствующая размѣру убытковъ, по отношенію ихъ къ стоимости всего строенія, а именно: если убытокъ равняется половинѣ стоимости строенія, то выдается половина суммы, въ какой оно принято на страхъ, если равняется трети, то выдается одна треть и т. д.

64. За пожарные убытки, происшедшіе прежде перестрахованія строеній, вслѣдствіе уменьшившейся стоимости ихъ отъ передѣлки или перестройки, вознагражденіе опредѣляется по надлежащемъ изслѣдованіи дѣйствительной стоимости строенія во время пожара, въ соразмѣрности той суммы, въ которой строеніе подлежало перестрахованію. При чемъ, если бы пожаръ возникъ во время производившихся работъ по перестройкѣ, то сгорѣвшіе строительные матеріалы въ видѣ движимости, не принимаются въ расчетъ причитающагося вознагражденія.

65. Страхователь лишается права на страховое вознагражденіе въ слѣдующихъ случаяхъ: 1) если о дополнительномъ застрахованіи строенія въ частномъ страховомъ обществѣ не заявилъ, согласно статьѣ 20-й сего положенія, подлежащему учрежденію, завѣдывающему дѣлами взаимнаго страхованія; 2) если пожаръ возникъ по воспослѣдованіи распоряженія подлежащаго же учрежденія о сломкѣ строенія, хотя бы оно еще и не было исключено

Digitized by Google

dowli, oraz oszacowanie uratowanych części budowli i materjałów. Wszystko to, co uratowanem zostało, pogorzelec jest obowiązany przyjąć na swój rachunek podług oszacowania.

60. Jeżeliby pożar wynikł przed sprawdzeniem i ostatecznem zatwierdzeniem przedstawionego do ubezpieczenia oszacowania budowli, w takim razie, za zasadę do ustanowienia wynagrodzenia, służy ustanowiona przez śledztwo o pogorzeli, rzeczywista wartość, tak zniszczonej lub uszkodzonej przez pożar budowli, jak i tego wszystkiego co od ognia uratowanem zostało.

61. Wątpliwości co do wartości uratowanych części budowli i materjałów, mogące wyniknąć w skutek zwłoki w dochodzeniu strat przez pożar zrządzonych, rozstrzygają się na korzyść poszkodowanego, jeżeli przy tem niema powodu do podejrzeń w nadużyciu, w art. 57 wymienionem.

62. Jeżeli budowla ubezpieczona, całkowicie się spali, właściciel takowej, po należytem przekonaniu się o tem, otrzymuje wynagrodzenie w całkowitej summie, na jaką pogorzała budowla była ubezpieczoną.

63. Za uszkodzone w części i rozebrane w czasie pożaru budowle przyznaną zostanie tytułem wynagrodzenia część summy, na jaką budowla była ubezpieczona, w stosunku straty do wartości budowli, a mianowicie: jeżeli strata wyrównywa połowie wartości budowli, to przyznaną będzie połowa summy, na jaką budowla do ubezpieczenia przyjętą została; jeżeli wyrównywa jednej trzeciej części, to przyznaną będzie trzecia część i t. d.

64. Za straty pogorzelowe, wynikłe przed dopełnieniem zmiany ubezpieczenia budowli, z powodu zmniejszenia się ich wartości w skutek przerobienia albo przebudowania, wynagrodzenie ustanawia się po należytem sprawdzeniu przez śledztwo rzeczywistej wartości budowli w czasie pożaru, w stosunku tej summy, w jakiej budowla kwalifikowała się do ubezpieczenia. Jeżeliby przytem pożar wynikł w trakcie dokonywanych robót około przebudowania, to pogorzałe materjały budowlane w stanie ruchomym, nie będą zaliczone do wynagrodzenia.

65. Ubezpieczony utraca prawo do wynagrodzenia w następujących przypadkach: 1) jeżeli o dodatkowem ubezpieczeniu budowli w towarzystwie prywatnem ubezpieczeń nie doniósł, stosownie do art. 20-go niniejszej ustawy, właściwej władzy zarządzającej interesami wzajemnego ubezpieczenia; 2) jeżeli pożar wynikł po zarządzeniu przez właściwą władzę rozebrania budowli, chociażby takowa z ubezpieczenia jeszcze wykreśloną nie była; i 3) jeżeli właściciel budowli

Digitized by Google

изъ страхованія,—и 3) если владѣлецъ строенія не заявитъ, согласно статьѣ 56-й сего положенія, въ теченіи шести мѣсяцевъ о случившемся пожарѣ.

66. Выдача страховаго вознагражденія пріостановливается и все дѣло обращается въ подлежащій судъ:

а) когда есть основательный поводъ предполагать, что причиною пожара былъ умыселъ самаго страхователя или лица непосредственно заинтересованнаго въ полученіи вознагражденія; и

б) когда по произведенному слѣдствію, лица сіи обвиняются: или въ произведеніи съ злымъ умысломъ неправильной страховой оцѣнки, или въ представленіи къ вознагражденію, вмѣсто сгорѣвшаго, другаго высшей стоимости строенія, или наконецъ вообще въ обманѣ, подлогѣ, или въ какомъ либо зловредномъ дѣйствіи въ ущербъ страховому учрежденію. Въ сихъ случаяхъ, если умыселъ будетъ доказанъ окончательнымъ судебнымъ приговоромъ, виновный, независимо отъ наказанія по закону, лишается также права на полученіе страховаго вознагражденія за сгорѣвшее строеніе.

67. Если бы послѣ выдачи вознагражденія открылся одинъ изъ указанныхъ статьею 66-й случаевъ, то съ страхователя, по признаніи судомъ его виновности, сверхъ наказанія по закону, взыскивается полученное имъ вознагражденіе съ процентами по 4% въ годъ за все время со дня выдачи до воспослѣдованія окончательнаго рѣшенія суда.

68. Суммы, слѣдующія въ вознагражденіе за пожарные убытки въ строеніяхъ, выдаются по желанію страхователя или полностію въ одинъ разъ, или же по частямъ, по мѣрѣ отстройки сгорѣвшаго зданія, за вычетомъ во всякомъ случаѣ всѣхъ платежей, подлежащихъ взысканію съ тѣхъ же строеній въ пользу капиталовъ взаимнаго страхованія.

69. Страховое вознагражденіе выдается полностію въ одинъ разъ безъ обязательства отстройки сгорѣвшаго зданія, если страхователь представитъ удостовѣреніе, что сгорѣвшее строеніе не было обременено ипотечными долгами или же согласіе ипотечныхъ кредиторовъ на выдачу ему полнаго вознагражденія.

Примѣчаніе 1-ое. Въ доказательство того, была ли устроена или неустроена ипотека на сгорѣвшія недвижимости, требуется свидѣтельство подлежащаго ипотечнаго учрежденія.

Примѣчаніе 2-ое. Впредь до устройства ипотекъ на недвижимыя имущества, принадлежащія лицамъ, входящимъ (согласно ст. 97 Высочайшаго указа 19-го февраля (2 марта) 1864 г. объ устройствѣ сельскихъ гминъ) въ составъ сель-

Digitized by Google

nie doniesie, stosownie do art. 56-go niniejszej ustawy, w ciągu sześciu miesięcy o wydarzonej pogorzeli.

66. Wypłata wynagrodzenia wstrzymaną będzie i cała sprawa oddaną zostanie do dochodzenia właściwemu sądowi:

a) gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, ze pożar rozmyślnie zrządzony został przez samego ubezpieczonego, albo przez osobę bezpośrednio interesowaną o pozyskanie wynagrodzenia,—i

b) gdy według wyprowadzonego śledztwa, osoby te są obwinione: albo o sporządzenie w złym zamiarze nierzetelnego oszacowania do ubezpieczenia, albo o przedstawienie do wynagrodzenia zamiast spalonej, innej budowli wyższej wartości, albo nakoniec w ogólności o oszustwo, fałsz lub jaki bądź czyn nieprawy na szkodę instytucji ubezpieczeń. W tych razach, jeżeli czyn rozmyślny, uznanym zostanie ostatecznym wyrokiem sądowym, winny, niezależnie od ukarania podług prawa, utraci także prawo do wynagrodzenia za pogorzałą budowlę.

67. Jeżeliby po wypłacie wynagrodzenia wykrytym został jeden z przypadków, w art. 66 wymienionych, w takim razie od ubezpieczonego, po uznaniu przez sąd jego winy, oprócz ukarania podług prawa, ściągniętem zostanie otrzymane przezeń wynagrodzenie z procentem 4% rocznie, za cały czas od dnia wypłaty do zapadnięcia ostatecznego wyroku sądowego.

68. Wynagrodzenia, przyznane za straty pogorzelowe budowli, wypłacane będą na żądanie ubezpieczonego, albo w całości na raz jeden, albo też częściowo, w miarę postępu odbudowy pogorzałej budowli, za potrąceniem w każdym razie wszelkich należności, przypadających do odzyskania za też budowle na rzecz funduszów wzajemnego ubezpieczenia.

69. Wynagrodzenie wypłaca się w całości na raz jeden bez obowiązku odbudowy pogorzałej budowli, jeżeli ubezpieczony złoży dowód na to, że budowla pogorzała nie była obciążoną długami hipotecznemi, albo też, że wierzyciele hipoteczni zezwalają na wypłatę mu całkowitego wynagrodzenia.

Uwaga 1. Na dowód tego, czy hipoteka nieruchomości pogorzałych, była założoną lub nie, wymagalnem jest świadectwo właściwej zwierzchności hipotecznej.

Uwaga 2. Do czasu zaprowadzenia hipotek majątków nieruchomych, należących do osób, które (stosownie do art. 97 Najwyższego ukazu z d. 19 lutego (2 marca) 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich) wchodzą do składu gromad wiejskich, w miej-

Digitized by Google

скихъ обществъ, вмѣсто означенныхъ въ 1-мъ примѣчаніи свидѣтельствъ ипотечнаго учрежденія, требуются такія же свидѣтельства мѣстнаго гминнаго управленія.

Примѣчаніе 3-е. Согласіе со стороны ипотечныхъ кредиторовъ на выдачу страховаго вознагражденія владѣльцу сгорѣвшаго строенія, представленное въ видѣ частной ихъ подписки, за подлежащею скрѣпою мѣстнаго начальства, принимается наравнѣ съ нотаріальнымъ актомъ.

Примѣчаніе 4-ое. При выдачѣ страховаго вознагражденія за сгорѣвшее строеніе, удерживается слѣдовавшая по сему строенію часть дополнительнаго страховаго сбора за все время, на которое сборъ сей установленъ.

70. Если владѣлецъ недвижимости, обремененной ипотечными долгами, не представитъ требуемаго предъидущею статьею согласія ипотечныхъ кредиторовъ, то обязанъ возобновить сгорѣвшее строеніе и затѣмъ слѣдующее ему изъ страховыхъ суммъ вознагражденіе выдается тремя равными частями, а именно: *а)* первая треть ассигнуется единовременно съ присужденіемъ вознагражденія; *б)* вторая треть по представленіи надлежащаго удостовѣренія отъ мѣстнаго городскаго или гминнаго начальства или же уполномоченнаго къ сему начальствомъ техника, въ томъ, что первая часть вознагражденія употреблена на отстройку, и *в)* остальная часть вознагражденія, по представленіи свидѣтельства о томъ, что сгорѣвшее зданіе возобновлено на сумму не менѣе присужденнаго за пожарный убытокъ вознагражденія.

Примѣчаніе. По долгамъ страхователей, не обезпеченнымъ ипотечнымъ порядкомъ на сгорѣвшей недвижимости, никакія заявленія со стороны кредиторовъ не останавливаютъ выдачи страховаго вознагражденія.

71. Присужденное на основаніи сего положенія вознагражденіе за пожарные убытки въ строеніяхъ выдается владѣльцу, на имя коего застраховано строеніе или уполномоченному его и вообще лицу, доказавшему, законнымъ порядкомъ, свои права на полученіе означеннаго вознагражденія.

7. *Отстройка сгорѣвшихъ зданій.*

72. Владѣлецъ сгорѣвшаго зданія, обязанный, согласно статьѣ 70-й настоящаго положенія, возобновить строеніе, долженъ произвести новую постройку въ чертѣ той ипотечной собственности, въ которой находилось сгорѣвшее строеніе, хотя бы и не на томъ самомъ мѣстѣ.

Digitized by Google

sce wzmiankowanych w uwadze 1-ej świadectw zwierzchności hipotecznej, wymagalne są takież świadectwa miejscowego zarządu gminnego.

Uwaga. 3. Zezwolenie wierzycieli hipotecznych na wypłatę wynagrodzenia właścicielowi zgorzałej budowli, sporządzone w formie deklaracji prywatnej, należycie ulegalizowanej przez władzę miejscową, jest tak ważnem, jakby zdziałanem było przez akt notarjalny.

Uwaga. 4. Przy wypłacie wynagrodzenia za pogorzałą budowlę, potrąca się przypadająca z tej budowli część składki dodatkowej za cały czas, za który takowa ustanowioną została.

70. Jeżeli właściciel nieruchomości obciążonej długami hipotecznemi, nie złoży wymaganego poprzednim artykułem zezwolenia wierzycieli hipotecznych, w takim razie obowiązanym jest odbudować pogorzałą budowlę, i w skutek tego, wypłata należnego mu z funduszów ubezpieczeń wynagrodzenia nastąpi w trzech równych częściach, a mianowicie: *a*) pierwsza jedna trzecia część wydaje się jednocześnie z przyznaniem wynagrodzenia; *b*) druga jedna trzecia część po przedstawieniu właściwego świadectwa miejscowej władzy miejskiej lub gminnej, albo też upoważnionego do tego przez władzę technika, że pierwsza część wynagrodzenia użytą została na odbudowę, i *c*) pozostała część wynagrodzenia, po przedstawieniu świadectwa, że pogorzała budowla odbudowaną została w wartości nie mniejszej od przyznanego za pogorzel wynagrodzenia.

Uwaga. Żadne reklamacje ze strony wierzycieli co do długów nie zabezpieczonych hipotecznie na pogorzałej nieruchomości, niewstrzymują wypłaty przyznanego ubezpieczonemu wynagrodzenia.

71. Przyznane na zasadzie ustawy niniejszej wynagrodzenie za straty pogorzelowe w budowlach, wypłaca się właścicielowi, na imię którego budowla była ubezpieczoną, albo jego pełnomocnikowi i w ogólności osobie, która udowodni w porządku przepisanym, prawa swoe do odbioru rzeczonego wynagrodzenia.

7. O odbudowie pogorzałych budowli.

72. Właściciel pogorzałej budowli, obowiązany, stosownie do art. 70 niniejszej ustawy, odbudować takową; powinien to dokonać w obrębie tej samej własności hipotecznej, w której znajdowała się pogorzała budowla, chociażby i nie na tem samem miejscu.

Digitized by Google

73. Желающій вмѣсто сгорѣвшихъ строеній возвести новыя въ другой мѣстности, въ предѣлахъ той же самой или другой губерніи, обязанъ испросить на сіе разрѣшеніе губернскаго правленія той губерніи, въ предѣлахъ которой находилось сгорѣвшее строеніе, и въ подкрѣпленіе своего ходатайства представить: 1) согласіе на сіе со стороны ипотечныхъ кредиторовъ, а если ихъ нѣтъ, или если не было заведено ипотеки, то надлежащее о томъ удостовѣреніе со стороны учрежденій, означенныхъ въ примѣчаніяхъ 1 и 2 къ статьѣ 69-й сего положенія, и 2) свидѣтельство мѣстнаго городскаго или гминнаго управленія въ томъ, что къ возведенію новаго зданія въ другой мѣстности, препятствій не встрѣчается.

Примѣчаніе. Правило сіе распространяется и на лицъ пріобрѣвшихъ, по законному акту, страховое вознагражденіе, когда оно должно быть употреблено на возведеніе новой постройки.

ГЛАВА III.

Обязанности учрежденій, завѣдывающихъ дѣлами страхованія.

1. *Обязанности гминныхъ и городскихъ управленій.*

74. Мѣстное гминное и городское управленіе по дѣламъ губернскаго взаимнаго страхованія исполняетъ нижеслѣдующія обязанности:

а) наблюдаетъ за своевременнымъ, согласно статьямъ 18 и 19-й сего положенія, представленіемъ владѣльцами къ застрахованію вновь возведенныхъ, или къ перестрахованію строеній уже застрахованныхъ, и о не исполнившихъ сего въ опредѣленный означенными статьями срокъ доводитъ до свѣдѣнія уѣзднаго управленія;

б) свидѣтельствуетъ, согласно статьѣ 27-й, страховыя оцѣнки: общія какъ въ отношеніи стоимости строенія, такъ и въ отношеніи достовѣрности описи составнымъ его частямъ; подробныя, въ отношеніи правильности показанныхъ въ оныхъ цѣнъ на строительные матеріалы и на наемъ рабочихъ;

в) хранитъ въ надлежащемъ порядкѣ утвержденныя подлежащимъ учрежденіемъ страховыя оцѣнки, описи и вѣдомости строеній;

г) представляетъ къ исключенію изъ застрахованія строенія, уничтоженныя и назначенныя по распоряженію начальства къ сломкѣ;

д) производитъ освидѣтельствованіе пожарнаго убытка въ застрахованномъ строеніи и дознаніе о причинѣ пожара, которое

Digitized by Google

73. Pragnący w miejsce pogorzałych budowli wzniesć nowe w innem miejscu, w obrębie tej samej lub innej gubernji, powinien pozyskać zezwolenie na to rządu gubernijalnego tej gubernji, w obrębie której pogorzała budowla istniała i w poparciu swego żądania złożyć: 1) zezwolenie na to ze strony wierzycieli hipotecznych, a jeżeli tych niema lub jeżeli hipoteka zaprowadzoną nie była, to należyte poświadczenie tego przez władze, w uwagach 1-ej i 2-ej do art. 69 niniejszej ustawy wymienione; i 2) świadectwo miejscowego zarządu miejskiego lub gminnego, że przeciwko wzniesieniu nowej budowli w innej miejscowości, żadne nie zachodzą przeszkody.

Uwaga. Przepis niniejszy rozciąga się i do tych osób, które z mocy aktu urzędowego nabyły wynagrodzenie, jeżeli takowe ma być użyte na wzniesienie nowej budowli.

ROZDZIAŁ III.

Obowiązki władz zarządzających interesami ubezpieczenia.

1. Obowiązki zarządów gminnych i miejskich.

74. Miejscowy zarząd gminny i miejski w interesach dotyczących wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenia, spełnia następujące obowiązki:

a) przestrzega, aby właściciele w czasie właściwym, stosownie do art. 18 i 19 niniejszej ustawy, podawali do ubezpieczenia budowle nowo wzniesione, albo do zmiany istniejącego ubezpieczenia i o tych którzy nie dopełnili tego w terminie powołanemi artykułami oznaczonym, donosi zarządowi powiatowemu;

b) poświadcza, stosownie do art. 27, szacunki do ubezpieczenia: ogółowe pod względem tak wartości budowli, jako i dokładności opisu składowych jej części; szczegółowe pod względem rzetelności podanych w nich cen materjałów budowlanych i najmu robotnika;

c) utrzymuje w należytym porządku zatwierdzone przez właściwą władzę szacunki, opisy i wykazy ubezpieczenia budowli;

d) przedstawia do wykreślenia z ubezpieczenia budowle ubyłe i przeznaczone z rozporządzenia władzy do rozebrania;

e) dopełnia sprawdzenia strat pogorzelowych w budowli ubezpieczonej i zbadanie przyczyny pożaru, i przedstawia takowe nie-

Digitized by Google

и представляетъ немедленно, и не позже какъ въ теченіи сутокъ со времени полученія извѣщенія о пожарѣ, мѣстному уѣздному управленію, со слѣдующими свѣдѣніями: 1) подъ какимъ номеромъ и буквою и на чье имя внесено въ страховую вѣдомость истребленное или поврежденное огнемъ строеніе; 2) было ли оно застраховано въ частномъ и какомъ именно страховомъ обществѣ и на какую сумму; 3) какіе приблизительно причинены пожаромъ убытки; 4) что именно, въ какомъ видѣ и на какую приблизительно сумму спасено отъ пожара, и 5) отъ какой причины произошелъ пожаръ;

е) устраиваетъ надзоръ за цѣлостію и сохраненіемъ спасенныхъ отъ пожара частей зданія и матеріаловъ впредь до составленія описи и оцѣнки онымъ при производствѣ формальнаго изслѣдованія о пожарѣ;

ж) выдаетъ требуемыя примѣчаніемъ 2-мъ къ статьѣ 69-й и статьею 73-ю свидѣтельства о неустановленіи ипотекъ и безпрепятственности къ возведенію строеній въ другихъ мѣстахъ;

з) вообще исполняетъ всѣ возлагаемыя на него порученія по дѣламъ взаимнаго страхованія строеній отъ огня.

2. *Обязанности уѣздныхъ управленій.*

75. Уѣздное управленіе завѣдываетъ страховою частію въ уѣздѣ на нижеслѣдующихъ основаніяхъ:

а) по истеченіи опредѣленнаго статьями 18 и 19 срока для застрахованія вновь возведенныхъ или перестрахованія строеній застрахованныхъ, распоряжается составленіемъ на счетъ владѣльца документовъ о застрахованіи или перестрахованіи таковыхъ строеній, сообразно правиламъ настоящаго положенія и подвергаетъ владѣльцевъ опредѣленному означенными статьями взысканію за несоблюденіе сихъ правилъ;

б) принимаетъ объявленія и документы о застрахованіи или перестрахованіи находящихся въ уѣздѣ строеній и, согласно статьѣ 29-й сего положенія, выдаетъ въ теченіи 24-хъ часовъ шнуровыя квитанціи въ принятіи таковыхъ документовъ, или же возвращаетъ ихъ предъявителю съ объясненіемъ о причинахъ непринятія;

в) разсматриваетъ и утверждаетъ застрахованіе строеній, принимаемыхъ на страхъ по общей оцѣнкѣ, т. е. такихъ, стоимость коихъ не превышаетъ 1,000 р.; документы же о страхованіи болѣе цѣнныхъ строеній по подробной оцѣнкѣ, представляетъ съ своимъ заключеніемъ на разсмотрѣніе и утвержденіе губернскаго правленія;

Digitized by Google

zwłocznie, a najdalej w ciągu jednej doby, licząc od chwili otrzymania wiadomości o pogorzeli, miejscowemu zarządowi powiatowemu, wraz z następującemi wiadomościami: 1) pod jakim № i literą i na czyje imię zamieszczona jest w wykazie ubezpieczenia budowla zniszczona lub uszkodzona przez ogień; 2) czy budowla ta była ubezpieczoną w prywatnem towarzystwie ubezpieczeń i w którem mianowicie i na jaką summę; 3) jakie w przybliżeniu szkody zrządzone zostały przez pożar; 4) co mianowicie, w jakim stanie i w jakiej w przybliżeniu wartości uratowano od pożaru, i 5) z jakiej przyczyny wynikł pożar;

f) ustanawia nadzór nad zachowaniem całości uratowanych od ognia części budowli i materjałów, aż do czasu sporządzenia opisu i oszacowania takowych przez wyprowadzenie formalnego śledztwa o pogorzeli;

g) wydaje zastrzeżone uwagą 2-ą do art. 69 i artykułem 73 świadectwa o nieuregulowaniu hipotek i nieistnieniu przeszkód do wzniesienia budowli w innej miejscowości;

h) w ogólności spełnia wszelkie dawane mu zlecenia w interesach wzajemnego ubezpieczenia bodowli od ognia.

2. Obowiązki zarządów powiatowych.

75. Zarząd powiatowy zawiaduje interesami ubezpieczeń w powiecie na następujących zasadach:

a) po upływie oznaczonego artykułami 18 i 19 terminu do ubezpieczenia nowo wzniesionych albo do zmiany już istniejącego ubezpieczenia budowli, zarządza na koszt właściciela sporządzenie dowodów do nowego lub zmiany już istniejącego ubezpieczenia takowych budowli, stosownie do przepisów niniejszej ustawy i wymierza na właściciela ustanowioną pomienionemi artykułami karę, w razie uchybienia tymże przepisom;

b) przyjmuje deklaracje i dowody przystąpienia do ubezpieczenia lub zmiany już istniejącego ubezpieczenia budowli w powiecie położonych i stosownie do art. 29 niniejszej ustawy, wydaje w ciągu 24-ch godzin kwity sznurowe na odbiór takowych dowodów, albo też zwraca je przedstawiającemu z wyjaśnieniem powodów nieprzyjęcia;

c) rozpoznaje i zatwierdza ubezpieczenie budowli, przyjętych do ubezpieczenia podług oszacowania ogółowego, t. j. takich, których wartość nie przewyższa rubli 1,000; dowody zaś dotyczące ubezpieczenia budowli wyższej wartości podług oszacowania szczegółowego, przedstawia ze swoją opiniją do rozpoznania i zatwierdzenia rządu gubernijalnego;

Digitized by Google

г) исключаетъ изъ застрахованія въ губернскомъ страховомъ учрежденіи строенія стоимостію до 1,000 р. включительно, подлежащія изъятію изъ онаго сообразно статьѣ 47-й сего положенія;

д) на основаніи утвержденнаго размѣра какъ постоянной, такъ и дополнительной премія, производитъ раскладку оной на всѣхъ страхователей въ своемъ уѣздѣ и за 15-ть дней до наступленія опредѣленныхъ статьею 45-ю сроковъ для взиманія онаго, препровождаетъ окладные реестры сего сбора въ подлежащее казначейство;

е) наблюдаетъ за своевременнымъ и бездоимочнымъ поступленіемъ въ окружное казначейство страховаго сбора, руководствуясь въ семъ отношеніи правилами о взиманіи и взысканіи казенныхъ податей и недоимокъ, а также наблюдаетъ за отсылкою въ губернское казначейство остающихся свободными за расходомъ суммъ;

ж) представляетъ губернскому правленію о сложеніи неблагонадежныхъ къ поступленію недоимокъ и начетовъ и ненадлежаще росписанныхъ платежей, а также о возвратѣ ненадлежаще взысканныхъ со страхователей денегъ;

з) въ случаѣ недостатка въ окружномъ казначействѣ наличныхъ страховыхъ суммъ на удовлетвореніе предстоящихъ расходовъ по страхованію въ уѣздѣ, входитъ заблаговременно съ представленіемъ въ губернское правленіе о подкрѣпленіи средствъ отпускомъ необходимой суммы изъ состоящихъ въ распоряженіи губернскаго правленія суммъ взаимнаго страхованія;

и) назначаетъ слѣдствія о пожарныхъ убыткахъ въ строеніяхъ, состоящихъ во взаимномъ губернскомъ страхованіи.

Примѣчаніе. Производство слѣдствія и составленіе расчета пожарнымъ убыткамъ, въ случаяхъ, когда сгорѣвшее строеніе застраховано по общей оцѣнкѣ на сумму до 1,000 р. включительно, можетъ быть, по усмотрѣнію уѣзднаго управленія, поручаемо мѣстному гминному или городскому управленію; въ прочихъ же случаяхъ командируются для сего по особому назначенію чиновники.

і) разсматриваетъ слѣдствія и расчеты о пожарныхъ убыткахъ, присуждаетъ слѣдующія за оные по правиламъ сего положенія, вознагражденія и разрѣшаетъ уплату таковыхъ въ тѣхъ случаяхъ, когда вознагражденіе не превышаетъ 500 р. для одного страхователя, а въ остальныхъ случаяхъ представляетъ все дѣло, съ своимъ заключеніемъ, на разсмотрѣніе губернскаго правленія;

Digitized by Google

d) wykreśla z ubezpieczenia w gubernijalnej instytucji ubezpieczeń budowle wartości do 1,000 rubli włącznie, kwalifikujące się do wykreślenia z onego na zasadzie art. 47 niniejszej ustawy;

e) na podstawie zatwierdzonej stopy składki tak stałej, jak i dodatkowej, rozpisuje takową na wszystkich ubezpieczonych w swoim powiecie i na dni 15 przed nadejściem, oznaczonych art. 45 terminów do jej poboru, przesyła właściwej kassie rejestra biercze tejże składki;

f) pilnuje regularnego i bez dopuszczenia zaległości wpływu składki od ubezpieczenia do kassy okręgowej, stosując się w tym względzie do przepisów o poborze i egzekucji podatków i zaległości skarbowych, oraz czuwa iżby fundusze pozostające po zaspokojeniu wydatków odsyłane były do kassy gubernijalnej;

g) czyni przedstawienia do rządu gubernijalnego o umorzenie zaległości i niedoborów niemogacych być odzyskanemi, tudzież niewłaściwie rozpisanych opłat, jak również o zwrot składek niewłaściwie od ubezpieczonych pobranych;

h) w razie braku w kassie okręgowej gotowizny z funduszów ubezpieczeń na zaspokojenie bieżących wydatków na potrzeby ubezpieczenia w powiecie, czyni wcześnie przedstawienie do rządu gubernijalnego o wyassygnowanie niezbędnej summy z zostających w dyspozycji rządu gubernijalnego funduszów wzajemnego ubezpieczenia;

i) zarządza śledztwo strat pogorzelowych budowli ubezpieczonych we wzajemnem gubernijalnem ubezpieczeniu.

Uwaga. Wyprowadzenie śledztwa i sporządzenie likwidacji strat z pogorzeli, w tych przypadkach, gdy zgorzała budowla jest ubezpieczona podług oszacowania ogółowego do wysokości rubli 1,000 włącznie, może być, według uznania zarządu powiatowego, poruczone miejscowemu zarządowi gminnemu albo miejskiemu; w innych zaś przypadkach powinni być wydelegowani w tym celu oddzielni urzędnicy.

k) rozpoznaje śledztwa i likwidacje strat pogorzelowych, przyznaje przypadające za takowe z mocy przepisów niniejszej ustawy wynagrodzenia i zarządza wypłaty onych w tych przypadkach, gdy wynagrodzenie nie przewyższa rubli 500 dla jednego ubezpieczonego; w innych zaś przypadkach przedstawia cały przedmiot, wraz z wnioskami swojemi, do rozpoznania rządu gubernijalnego;

Digitized by Google

к) въ указанныхъ статьею 65-ю случаяхъ несоблюденія формальностей со стороны страхователей, отказываетъ въ выдачѣ страховаго вознагражденія, а въ опредѣленныхъ статьями 28, 66 и 67-й и вообще во всякихъ случаяхъ злоупотребленій и подлоговъ въ ущербъ страховыхъ суммъ, назначаетъ предварительное изслѣдованіе и все дѣло представляетъ, съ своимъ заключеніемъ, на разсмотрѣніе и рѣшеніе губернскаго правленія;

л) разрѣшаетъ выдачу вознагражденій, согласно статьѣ 10 положенія, за доставленіе на мѣсто пожара заливныхъ трубъ, за поврежденіе оныхъ и за особенное отличіе при тушеніи пожаровъ и о каждомъ случаѣ разрѣшенія таковыхъ вознагражденій доноситъ губернскому правленію;

м) разрѣшаетъ выдачу прогонныхъ и суточныхъ денегъ чиновникамъ, командированнымъ самимъ уѣзднымъ управленіемъ по страховымъ дѣламъ, если имъ не положено по штату разъѣздныхъ денегъ, а равно страховымъ совѣтникамъ въ тѣхъ случаяхъ, въ коихъ они, согласно статьѣ 16-й положенія, имѣютъ право на полученіе означенныхъ денегъ;

н) о случившемся въ уѣздѣ пожарѣ и о выданномъ за оный вознагражденіи, равно и о всякомъ вновь утвержденномъ застрахованіи доноситъ губернскому правленію, съ препровожденіемъ въ одномъ экземплярѣ документовъ, относящихся къ утвержденному застрахованію; другой экземпляръ сихъ документовъ препровождаетъ для храненія въ мѣстное гминное или городское управленіе, а третій экземпляръ оставляетъ при своихъ дѣлахъ;

о) ведетъ списокъ всѣмъ строеніямъ, какъ состоящимъ во взаимномъ губернскомъ страхованіи, такъ и застрахованнымъ въ частныхъ страховыхъ обществахъ, равно какъ и послѣдовавшимъ въ застрахованіи измѣненіямъ и пожарнымъ убыткамъ, а также бухгалтерскій счетъ доходамъ и расходамъ по страхованію въ уѣздѣ, внося въ счетъ расходовъ выдачи страховыхъ вознагражденій, опредѣленныя какъ самимъ уѣзднымъ управленіемъ, такъ и губернскимъ правленіемъ;

п) на основаніи означенныхъ счетовъ представляетъ губернскому правленію, чрезъ каждую треть года, общую перечневую вѣдомость, а по истеченіи года—подробный годовой отчетъ о положеніи и развитіи страхованія и о состояніи страховыхъ суммъ въ уѣздѣ;

р) изъ среды владѣльцевъ застрахованныхъ строеній въ уѣздѣ избираетъ кандидатовъ на должности страховыхъ совѣтниковъ и представляетъ ихъ на утвержденіе губернскаго правленія,

Digitized by Google

l) w przewidzianych art. 65 przypadkach niezachowania formalności ze strony ubezpieczonych, odmawia wypłaty wynagrodzenia; w przypadkach zaś artykułami 28, 66 i 67 wskazanych i w ogólności we wszelkich przypadkach nadużycia lub podstępu na szkodę funduszów ubezpieczenia, zarządza pierwiastkowe śledztwo i cały przedmiot wraz z opiniją swoją przedstawia do rozpoznania i decyzji rządu gubernijalnego;

m) zarządza wypłatę wynagrodzeń, stosownie do art. 10 ustawy, za dostawę na miejsce pożaru sikawek, za uszkodzenie tychże, i za szczególne odznaczenie się przy gaszeniu ognia i o każdem przyznaniu takowych wynagrodzeń donosi rządowi gubernijalnemu;

n) zarządza wypłatę dijet i kosztów podróży urzędnikom delegowanym przez zarząd powiatowy w interesach ubezpieczeń, jeżeli ci nie pobierają etatowego funduszu na objazdy, tudzież radcom ubezpieczeń, w razie służącego im, stosownie do art. 16 go ustawy, prawa do rzeczonych kosztów podróży i dijet;

o) o wydarzonej w powiecie pogorzeli i o wypłacie za takową wynagrodzenia, jak niemniej o każdem nowo zatwierdzonem ubezpieczeniu donosi rządowi gubernijalnemu, przy załączeniu w jednym egzemplarzu dowodów, zatwierdzonego ubezpieczenia; drugi egzemplarz tychże dowodów przesyła do zachowania miejscowemu zarządowi gminnemu lub miejskiemu, a trzeci pozostawia w swych aktach;

p) prowadzi kontrollę wszystkich budowli, zabezpieczonych tak we wzajemnem gubernijalnem ubezpieczeniu, jako i w towarzystwach prywatnych ubezpieczeń, niemniej zaszłych w ubezpieczeniu zmian i strat pogorzelowych, tudzież rachunek buchalteryjny dochodów i wydatków na potrzeby ubezpieczenia w powiecie, wprowadzając do rachunku wydatków, wypłaty wynagrodzeń, przyznanych tak przez zarząd powiatowy, jako i przez rząd gubernijalny;

r) układa na podstawie pomienionych rachunków i przedstawia rządowi gubernijalnemu co cztery miesiące ogólny wykaz zbiorowy, a po upływie roku, szczegółowe roczne sprawozdanie o stanie i rozwoju ubezpieczeń, tudzież o stanie funduszów ubezpieczenia w powiecie;

s) wybiera z pomiędzy właścicieli budowli ubezpieczonych w powiecie, kandydatów na urzędy radców ubezpieczeń i przedstawia ich do zatwierdzenia rządu gubernijalnego; rozdziela pomiędzy nich

Digitized by Google

раздѣляетъ между ними уѣздъ на участки, сообразно статьѣ 14-й, и опредѣляетъ очередь для участія въ засѣданіяхъ уѣзднаго управленія;

с) вообще завѣдываетъ дѣлопроизводствомъ и перепиской по страховой части въ уѣздѣ, собираетъ свѣдѣнія и разрѣшаетъ по онымъ дѣла въ предѣлахъ предоставленной ему настоящимъ положеніемъ власти или же представляетъ на разрѣшеніе губернскаго правленія.

76. Дѣла, означенныя въ пунктахъ в, г, д, ж, з, і, к, л и м статьи 75-й, разрѣшаются въ присутствіи уѣзднаго управленія при участіи страховыхъ совѣтниковъ; остальныя же дѣла личною властію уѣзднаго начальника или помощникомъ его по административно-хозяйственнымъ дѣламъ, на основаніи общихъ правилъ о порядкѣ дѣлопроизводства въ уѣздныхъ управленіяхъ.

77. Жалобы на рѣшенія уѣздныхъ управленій подаются въ губернскія правленія, въ теченіе мѣсячнаго срока.

3. Обязанности губернскихъ правленій.

78. Губернское правленіе имѣетъ общее наблюденіе за ходомъ дѣлъ по взаимному страхованію въ губерніи и завѣдываетъ сею частію на нижеслѣдующихъ основаніяхъ:

а) оно разсматриваетъ и утверждаетъ застрахованія строеній, подлежащихъ взаимному губернскому страхованію по подробной оцѣнкѣ, т. е. на всякую свыше 1,000 р. сумму;

б) разрѣшаетъ дѣла объ исключеніи, согласно статьѣ 47-й, изъ взаимнаго страхованія строеній также всякой цѣнности свыше 1,000 р.;

в) распоряжается о составленіи уѣздными управленіями раскладки на страхователей установляемаго министерствомъ внутреннихъ дѣлъ дополнительнаго сбора и о взиманіи онаго казначействами, въ назначенный срокъ;

г) наблюдаетъ за своевременнымъ и бездоимочнымъ поступленіемъ въ казначейства всѣхъ страховыхъ сборовъ въ губерніи, за цѣлостію образующихся отъ сихъ сборовъ суммъ, и за отсылкою изъ губернскаго казначейства въ подлежащее государственное кредитное учрежденіе остатковъ, слѣдующихъ къ обращенію, согласно статьямъ 48 и 51, въ запасный капиталъ; о чемъ и доноситъ министерству внутреннихъ дѣлъ, одновременно съ отсылкою денегъ въ кредитное учрежденіе;

д) слагаетъ недоимки и начеты къ поступленію неблагонадежные, по надлежащемъ удостовѣреніи въ семъ, на сумму до 50 р., а также неправильно наложенные платежи, на сумму до 300 р.,

Digitized by Google

powiat na okręgi, odpowiednio do art. 14 i wyznacza kolej do uczestniczenia na posiedzeniach zarządu powiatowego;

t) w ogólności zarządza czynnościami i korrespondencją w przedmiotach dotyczących ubezpieczeń w powiecie, zbiera wiadomości, i na podstawie takowych wydaje decyzje w zakresie nadanej mu ustawą niniejszą władzy, albo też przedstawia przedmiot do decyzji rządu gubernijalnego.

76. Przedmioty wymienione w ustępach *c*, *d*, *e*, *g*, *h*, *k*, *l*, *m* i *n*, art. 75, decydowane będą na posiedzeniach zarządu powiatowego przy współudziale radców ubezpieczeń; inne zaś decyduje z mocy służącej mu attrybucji naczelnik powiatu lub jego pomocnik do czynności administracyjno-ekonomicznych, na zasadzie ogólnych przepisów o porządku załatwiania czynności w zarządach powiatowych.

77. Skargi na decyzje zarządów powiatowych podają się do rządu gubernijalnego w ciągu jednego miesiąca.

3. Obowiązki rządów gubernijalnych.

78. Rząd gubernijalny ma ogólny nadzór nad biegiem czynności wzajemnego ubezpieczenia w gubernji i zarządza niemi na następujących zasadach:

a) rozpoznaje i zatwierdza ubezpieczenia budowli, należących do wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenia podług szczegółowego oszacowania, t. j. na wszelką summę, rubli 1,000 przenoszącą;

b) decyduje przedmioty co do wykreślenia ze wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenia, stosownie do art. 47, również wszelkich budowli, których wartość przenosi rubli 1,000;

c) zarządza sporządzenie przez zarządy powiatowe rozkładu pomiędzy ubezpieczonych, ustanawianej przez ministerstwo spraw wewnętrznych składki dodatkowej, i dopełnienie poboru onej przez kassy, w terminie oznaczonym;

d) pilnuje regularnego i bez dopuszczenia zaległości wpływu do kass wszelkich opłat od ubezpieczenia w gubernji, przestrzega całości powstających z tych opłat funduszów i czuwa nad odsyłaniem z kassy gubernijalnej do właściwej instytucji kredytowej państwa remanentów, przeznaczonych, stosownie do art. 48 i 51, na kapitał rezerwowy, i o tem, jednocześnie z przesyłką pieniędzy do instytucji kredytowej, donosi ministerstwu spraw wewnętrznych;

e) umarza zaległości i niedobory nie mogące być odzyskanemi po należytem przekonaniu się o tem, do wysokości rubli 50, tudzież niewłaściwie rozpisane opłaty, do wysokości rubli 300 włącznie na

Digitized by Google

включительно для одного страхователя, и возвращаетъ ненадлежаще взысканные на сумму же до 300 р. платежи, когда заявленіе о томъ со стороны страхователя поступило до истеченія годичнаго срока со дня выдачи казначейской квитанціи въ уплатѣ денегъ; о возвращеніи же суммъ свыше 300 р., входитъ съ представленіемъ въ министерство внутреннихъ дѣлъ;

е) когда для удовлетворенія страхователей въ губерніи предвидится расходъ, превышающій весь доходъ текущаго года, какъ отъ постоянной преміи, опредѣленной тарифомъ, такъ и отъ назначеннаго губернскаго дополнительнаго сбора, губернское правленіе входитъ заблаговременно съ представленіемъ въ министерство внутреннихъ дѣлъ объ открытіи ему, на основаніи статьи 50-й, необходимаго кредита изъ суммъ общаго запаснаго капитала;

ж) для производства слѣдствій и составленія расчета о болѣе значительныхъ пожарныхъ убыткахъ въ губерніи, командируетъ техниковъ или другихъ, по своему усмотрѣнію, чиновниковъ;

з) разсматриваетъ слѣдствія и расчеты о пожарныхъ убыткахъ, присуждаетъ слѣдующія за оные, по правиламъ сего положенія, вознагражденія въ тѣхъ случаяхъ, когда вознагражденія эти превышаютъ 500 р. для одного страхователя, и распоряжается ассигнованіемъ сихъ вознагражденій изъ подлежащихъ казначействъ, или изъ государственнаго кредитнаго учрежденія, когда вознагражденіе отпускается, за недостаткомъ губернскихъ средствъ, изъ суммъ запаснаго капитала;

и) постановляетъ въ указанныхъ статьею 65 случаяхъ объ отказѣ въ выдачѣ страховаго вознагражденія, не обращая дѣла въ судъ;

і) наблюдаетъ за недопущеніемъ злоупотребленій и подлоговъ въ ущербъ страховыхъ суммъ и, въ случаѣ обнаруженія таковыхъ, подвергаетъ виновныхъ, смотря по важности вины, административному или судебному взысканію; въ указанныхъ статьею 66 случаяхъ пріостанавливаетъ рѣшеніе относительно выдачи страховаго вознагражденія до воспослѣдованія окончательнаго судебнаго приговора, а въ случаѣ обнаруженія злоупотребленій и подлоговъ, уже послѣ выдачи вознагражденія, принимаетъ, согласно статьѣ 67, мѣры къ пополненію понесенныхъ страховымъ учрежденіемъ убытковъ;

к) разрѣшаетъ, сообразно статьѣ 73, постройку, вмѣсто сгорѣвшихъ, новыхъ строеній въ другихъ мѣстностяхъ въ предѣлахъ той же или другой губерніи; въ семъ послѣднемъ случаѣ входитъ въ предварительное сношеніе съ подлежащимъ губернскимъ прав-

Digitized by Google

jednego ubezpieczonego, i zwraca pobrane niewłaściwie opłaty również do wysokości rubli 300, gdy żądanie zwrotu ze strony ubezpieczonego nastąpiło przed upływem roku od daty wydania kwitu kassowego na uiszczoną opłatę; co zaś do zwrotu summ wyższych nad rubli 300, czyni przedstawienie do ministerstwa spraw wewnętrznych;

f) gdyby na zaspokojenie ubezpieczonych w gubernji przewidywany był wydatek, przewyższający całkowity dochód roku bieżącego, tak ze składki stałej, oznaczonej taryfą, jako i ze składki dodatkowej w gubernji rozpisanej, wówczas rząd gubernijalny czyni zawczasu przedstawienie do ministerstwa spraw wewnętrznych o otwarcie mu, stosownie do art. 50, potrzebnego kredytu z ogólnego kapitału rezerwowego;

g) dla wyprowadzenia śledztwa i sporządzenia likwidacji znaczniejszych strat pogorzelowych w gubernji, deleguje techników lub innych, według swego uznania, urzędników;

h) rozpoznaje śledztwa i likwidacje strat pogorzelowych, przyznaje należne za takowe, według przepisów niniejszej ustawy, wynagrodzenia w tych przypadkach, gdy wynagrodzenia te przewyższają rs. 500 dla jednego ubezpieczonego i assygnuje takowe z właściwych kass, albo z instytucji kredytowej państwa, jeżeli wynagrodzenie, w braku funduszów gubernijalnych, wypłaconem być ma z kapitału rezerwowego;

i) stanowi w przypadkach w art. 65 wskazanych o odmówieniu wypłaty wynagrodzenia, bez oddawania sprawy na drogę sądową;

k) czuwa nad niedopuszczeniem nadużyć i podstępu na szkodę funduszów ubezpieczeń; w razie zaś wykrycia takowych, pociąga winnych, w miarę ważności przewinienia, do odpowiedzialności administracyjnej lub sądowej; w przypadkach art. 66 przewidzianych, wstrzymuje decyzje co do wypłaty wynagrodzenia do czasu zapadnięcia ostatecznego wyroku sądowego, a w razie wykrycia nadużyć i podstępu, już po wypłacie wynagrodzenia, przedsiębierze, stosownie do art. 67, środki w celu odzyskania strat, poniesionych przez instytucję ubezpieczeń;

l) upoważnia, stosownie do art. 73, wzniesienie, w miejsce pogorzałych, nowych budowli w innej miejscowości, w granicach tej samej lub innej gubernji; w tym ostatnim przypadku za poprzedniem zniesieniem się z właściwym rządem gubernijalnym, dla przekonania

Digitized by Google

леніемъ для удостовѣренія въ томъ, дѣйствительно ли страхователь намѣренъ произвести въ иной губерніи постройку зданія взамѣнъ сгорѣвшаго;

л) разсматриваетъ и разрѣшаетъ окончательно жалобы заинтересованныхъ лицъ на рѣшенія уѣздныхъ управленій по дѣламъ, предоставленнымъ ихъ вѣдѣнію настоящимъ положеніемъ;

м) разрѣшаетъ выдачу прогонныхъ и суточныхъ денегъ страховымъ совѣтникамъ и чиновникамъ, не получающимъ разъѣздныхъ денегъ, когда они командируются самимъ губернскимъ правленіемъ и когда страховые совѣтники приглашаются, на основаніи статьи 15, въ засѣданіе того же правленія;

н) сообщаетъ подлежащему уѣздному управленію о всякомъ вновь или дополнительно утвержденномъ застрахованіи и о выданномъ страховомъ вознагражденіи и препровождаетъ ему въ двухъ экземплярахъ документы, относящіеся къ утвержденному застрахованію, изъ которыхъ одинъ остается при дѣлахъ уѣзднаго управленія, а другой передается мѣстному городскому или гминному управленію для храненія;

о) командируетъ, смотря по надобности и по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ годъ, своихъ чиновниковъ для ревизіи и повѣрки дѣйствій уѣздныхъ управленій по страховой части;

п) ведетъ списокъ всѣмъ строеніямъ, какъ состоящимъ во взаимномъ губернскомъ страхованіи, такъ и застрахованнымъ въ частныхъ страховыхъ обществахъ, равно какъ и послѣдовавшимъ въ сихъ застрахованіяхъ измѣненіямъ и пожарнымъ убыткамъ, а также общій по губерніи бухгалтерскій счетъ доходовъ и расходовъ по сему страхованію, разрѣшаемыхъ какъ самимъ губернскимъ правленіемъ, такъ и высшими властями;

р) на основаніи означенныхъ счетовъ, а также получаемыхъ отъ уѣздныхъ управленій срочныхъ вѣдомостей, представляетъ отчеты по всей губерніи министерству внутреннихъ дѣлъ: чрезъ каждую треть года въ видѣ перечневой вѣдомости, а по истеченіи года, подробный годовой отчетъ, какъ о положеніи и ходѣ страхованія такъ и о состояніи страховыхъ суммъ въ губерніи;

с) представляетъ своевременно министерству внутреннихъ дѣлъ нужныя свѣдѣнія: *а*) каждый годъ, для опредѣленія смѣты доходовъ и расходовъ по страхованію недвижимыхъ имуществъ, и *б*) чрезъ каждыя десять лѣтъ, для опредѣленія, согласно статьѣ 39-й, тарифа постоянной страховой преміи.

Примѣчаніе. Свѣдѣнія для опредѣленія тарифа и размѣра запаснаго капитала, губернскія правленія на первый

Digitized by Google

się o tem, czy ubezpieczony zamierza rzeczywiście wznieść w innej gubernji budowlę w miejsce pogorzałej;

m) rozpoznaje i decyduje ostatecznie zażalenia osób interesowanych na decyzje zarządów powiatowych, w przedmiotach do ich decyzji niniejszą ustawą pozostawionych;

n) upoważnia wypłatę dijet i kosztów podróży radcom ubezpieczeń i urzędnikom, niepobierającym funduszu na objazdy, gdy będą delegowani przez sam rząd gubernijalny i gdy radcy ubezpieczeń wezwani są, stosownie do art. 15, na posiedzenie rządu gubernijalnego;

o) zawiadamia właściwy zarząd powiatowy o każdem nowo lub dodatkowo zatwierdzonem ubezpieczeniu i o wypłacie wynagrodzenia, i przesyła mu w 2-ch egzemplarzach dowody zatwierdzonego ubezpieczenia, z których jeden pozostaje w aktach biura powiatu, a drugi odsyła się miejscowemu zarządowi miejskiemu albo gminnemu, do zachowania;

p) deleguje, w miarę potrzeby i przynajmniej raz do roku, swych urzędników do rewizji i sprawdzenia czynności zarządów powiatowych w przedmiotach ubezpieczeń;

r) prowadzi kontrollę wszystkich budowli, ubezpieczonych tak we wzajemnem ubezpieczeniu gubernijalnem, jako i w towarzystwach prywatnych ubezpieczeń, jak również zaszłych w tychże ubezpieczeniach zmian i strat pogorzelowych, tudzież ogólny z całej gubernji rachunek buchalteryjny dochodów i wydatków, dotyczących ubezpieczeń, zarządzanych tak przez sam rząd gubernijalny, jako i przez władze wyższe;

s) na zasadzie pomienionych rachunków i otrzymywanych od zarządów powiatowych wykazów terminowych, przedstawia ministerstwu spraw wewnętrznych sprawozdania z całej gubernji, po upływie każdych 4-ch miesięcy w formie wykazu ogółowego, a po upływie roku, sprawozdanie roczne szczegółowe, tak o stanie i biegu ubezpieczeń, jako i o stanie funduszów ubezpieczenia w gubernji;

t) przedstawia w swoim czasie ministerstwu spraw wewnętrznych potrzebne wiadomości: *a*) corocznie dla ułożenia etatu przychodów i wydatków na ubezpieczenie nieruchomości, i *b*) co lat 10 dla oznaczenia, stosownie do art. 39, taryfy składki stałej od ubezpieczeń.

Uwaga. Wiadomości dla ustanowienia taryfy i oznaczenia wysokości kapitału rezerwowego, rządy gubernijalne na pierwszy

Digitized by Google

разъ доставляютъ министерству внутреннихъ дѣлъ въ концѣ 1875 года.

т) на мѣсто выбывающихъ страховыхъ совѣтниковъ назначаетъ новыхъ изъ представленныхъ уѣзднымъ правленіемъ кандидатовъ;

у) разрѣшаетъ архитекторамъ и другимъ техникамъ несостоящимъ на государственной службѣ, заниматься оцѣнкою строеній для страхованія ихъ отъ огня;

ф) разрѣшаетъ употребленіе сбереженій отъ штатныхъ суммъ на пособія чинамъ страховаго управленія въ губерніи;

х) въ случаяхъ сомнѣній, могущихъ возникнуть при исполненіи настоящаго положенія, входитъ съ представленіями въ министерство внутреннихъ дѣлъ и исполняетъ всѣ возлагаемыя на него высшими властями порученія по дѣламъ взаимнаго страхованія.

79. Дѣла, означенныя въ пунктахъ а, б, в, д, ж, з, и, і, к, л, м, с, ф и х 78-й статьи, разрѣшаются присутствіемъ губернскаго правленія съ приглашеніемъ въ засѣданія онаго, по усмотрѣнію губернатора и страховыхъ совѣтниковъ, согласно статьѣ 15-й положенія; всѣ же прочія страховыя дѣла разрѣшаются властію губернатора или вице-губернатора, на основаніи общихъ правилъ о порядкѣ дѣлопроизводства въ губернскихъ правленіяхъ.

80. Жалобы на рѣшенія губернскаго правленія могутъ быть приносимы въ порядкѣ и на основаніяхъ, указанныхъ въ статьяхъ 48 и 49-й Высочайше утвержденнаго 19-го (31-го) декабря 1866 г. положенія о губернскомъ и уѣздномъ управленіи, въ трехмѣсячный срокъ.

81. По управленію дѣлами взаимнаго страхованія строеній отъ огня, къ вѣдомству министерства внутреннихъ дѣлъ принадлежатъ

а) изданіе подробныхъ разъясненій и инструкцій въ развитіе утвержденныхъ правилъ;

б) соглашеніе съ подлежащимъ государственнымъ кредитнымъ учрежденіемъ относительно условій вклада суммъ взаимнаго страхованія;

в) установленіе на каждыя 10 лѣтъ тарифа страховой преміи и опредѣленіе на пятилѣтній (ст. 49) періодъ нормальнаго размѣра запаснаго капитала;

г) составленіе и утвержденіе ежегодной смѣты доходовъ и расходовъ по страхованію недвижимыхъ имуществъ;

д) открытіе изъ запаснаго капитала, согласно статьѣ 50-й положенія, необходимыхъ кредитовъ на пособія нуждающимся губерніямъ, въ случаяхъ указанныхъ статьею 43;

Digitized by Google

raz dostarczą ministerstwu spraw wewnętrznych w końcu roku 1875.

u) w miejsce wychodzących z urzędowania radców ubezpieczeń przeznacza nowych z pomiędzy przedstawionych przez zarząd powiatowy kandydatów;

w) dozwala budowniczym i innym technikom, nie będącym w służbie rządowej, zajmować się szacowaniem budowli do ubezpieczenia od ognia;

x) upoważnia użycie oszczędności z funduszów etatowych na wsparcia dla urzędników zarządu ubezpieczenia w gubernji;

y) w razie wątpliwości, mogących nastręczyć się przy wykonaniu niniejszej ustawy, czyni przedstawienie do ministerstwa spraw wewnętrznych i spełnia wszelkie poruczane mu przez władze wyższe zlecenia w interesach wzajemnego ubezpieczenia.

79. Przedmioty wymienione w punktach *a*, *b*, *c*, *f*, *g*, *h*, *i*, *k*, *l*, *m*, *n*, *t*, *x* i *y* art. 78, decydowane będą kollegialnie przez rząd gubernijalny, z przyzwaniem, w myśl art. 15 ustawy, na posiedzenia tegoż, stosownie do uznania gubernatora radców ubezpieczeń; wszystkie zaś inne przedmioty dotyczące ubezpieczeń, decyduje gubernator albo wice gubernator, na zasadzie ogólnych przepisów o porządku załatwiania czynności w rządach gubernijalnych.

80. Zażalenia na decyzje rządu gubernijalnego mogą być podawane w porządku i na zasadach, wskazanych artykułami 48 i 49 Najwyżej w d 19 (31) grudnia 1866 r. zatwierdzonej ustawy o zarządzie gubernijalnym i powiatowym, w ciągu trzech miesięcy.

81. Do ministerstwa spraw wewnętrznych pod względem zarządu interesami wzajemnego ubezpieczenia budowli od ognia, należy:

a) wydawanie szczegółowych objaśnień i instrukcyj w rozwinięciu zatwierdzonych przepisów;

b) porozumienie się z właściwą instytucją kredytową państwa co do warunków lokacji funduszów wzajemnego ubezpieczenia;

c) ustanawianie na każde lat 10 taryfy składek od ubezpieczenia i oznaczanie na okres pięcioletni (art. 49) normalnej wysokości kapitału rezerwowego;

d) układanie i zatwierdzanie corocznie etatu dochodów i wydatków co do ubezpieczenia nieruchomości;

e) otwieranie z kapitału rezerwowego, stosownie do art. 50 ustawy, niezbędnych kredytów na zasiłki dla gubernij potrzebujących tego, w przypadkach wskazanych art. 43;

Digitized by Google

е) распоряженія о пополненіи запаснаго капитала посредствомъ общихъ дополнительныхъ сборовъ, въ случаѣ опредѣленномъ статьею 51 положенія;

ж) сложеніе недоимокъ и начетовъ, а также неправильно наложенныхъ платежей, сообразно статьямъ 392-й и 393-й общаго счетнаго устава (т. VIII св. зак. изд. 1857 г.), по коимъ: *а*) недоимки и начеты къ поступленію неблагонадежные, по надлежащемъ удостовѣреніи въ семъ, слагаются: хозяйственнымъ департаментомъ министерства внутреннихъ дѣлъ на сумму отъ 50 до 300 р., общимъ его присутствіемъ до 1,000 р., министромъ, по заключенію его совѣта, до 10,000 р. для одного страхователя; *б*) неправильно наложенные платежи слагаются и ненадлежаще взысканныя деньги возвращаются хозяйственнымъ департаментомъ министерства внутреннихъ дѣлъ отъ 300 до 1,000 р., общимъ его присутствіемъ до 5,000 р., министромъ, по заключенію его совѣта, на всякую сумму.

Примѣчаніе. Возвратъ ненадлежаще взысканныхъ платежей допускается въ томъ случаѣ, когда заявленіе о томъ со стороны заинтересованнаго лица поступило до истеченія годичнаго срока, считая со дня выдачи казначейской квитанціи въ уплатѣ денегъ.

з) разсмотрѣніе и разрѣшеніе жалобъ, приносимыхъ въ опредѣленный въ статьѣ 80 срокъ на постановленія губернскихъ правленій и распоряженія и рѣшенія губернаторовъ и вице-губернаторовъ;

и) разрѣшеніе, по представленіямъ губернскихъ правленій, всякихъ встрѣченныхъ ими недоразумѣній при исполненіи настоящаго положенія;

і) веденіе общаго счета по взаимному страхованію на основаніи получаемыхъ отъ губернскихъ правленій срочныхъ вѣдомостей и годовыхъ отчетовъ и составленіе общаго баланса о положеніи сего страхованія въ краѣ и принадлежащаго ему капитала;

к) командированіе, смотря по надобности, чиновниковъ для ревизіи дѣйствій губернскихъ учрежденій взаимнаго страхованія строеній отъ огня;

л) составленіе, по указаніямъ опыта, предположеній объ измѣненіи и улучшеніи въ системѣ взаимнаго губернскаго страхованія строеній отъ огня и о порядкѣ управленія сею частію и представленіе своихъ предположеній на утвержденіе въ законодательномъ порядкѣ.

Digitized by Google

f) zarządzanie uzupełnienia kapitału rezerwowego przez rozpisanie ogólnych składek dodatkowych w przypadku, przewidzianym art. 51 ustawy;

g) umarzanie zaległości i niedoborów, tudzież należności niewłaściwie rozpisanych, odpowiednio do art. 392 i 393 ogólnej ustawy rachunkowej (t. VIII zb. praw wyd. 1857 r.), podług których: *a*) zaległości i niedobory niemożliwe do odzyskania, po należytem przekonaniu się o tem, umarzają się: przez departament administracyjny ministerstwa spraw wewnętrznych na summę od 50 do 300 rubli, z decyzji ogólnego jego zebrania do 1,000 rubli, przez ministra, na wniosek rady jego do 10,000 rubli dla jednego ubezpieczonego; *b*) niewłaściwie rozpisane należności umarzają się, a niewłaściwie ściągnięte opłaty zwracają się z decyzji: departamentu administracyjnego ministerstwa spraw wewnętrznych od 300 do 1,000 rubli, z decyzji ogólnego zebrania jego do 5,000 rubli, a przez ministra, na wniosek rady tegoż na wszelką summę.

Uwaga. Zwrot niewłaściwie pobranych opłat może mieć miejsce wówczas, gdy reklamacja o to ze strony osoby interesowanej nastąpiła przed upływem roku od daty wydania kwitu kassowego na wniesioną opłatę.

h) rozpoznawanie i decydowanie zażaleń, zanoszonych w ustanowionym art. 80 terminie na decyzje rządów gubernijalnych, tudzież na rozporządzenia i decyzje gubernatorów i wice-gubernatorów;

i) decydowanie, na przedstawienie rządów gubernijalnych, wszelkich napotkanych przez nich wątpliwości przy wykonaniu niniejszej ustawy;

k) prowadzenie ogólnego rachunku z wzajemnego ubezpieczenia na podstawie otrzymanych od rządów gubernijalnych wykazów perjodycznych i sprawozdań rocznych, tudzież układanie ogólnego bilansu o stanie instytucji ubezpieczeń w kraju i jej funduszów;

l) delegowanie, w miarę potrzeby, urzędników do rewizji czynności gubernijalnych instytucyj wzajemnego ubezpieczenia budowli od ognia;

m) projektowanie, opartych na doświadczeniu, zmian i ulepszeń w systemie wzajemnego gubernijalnego ubezpieczenia budowli od ognia, tudzież i w zarządzie tą częścią służby i przedstawianie wniosków swoich w tym względzie do zatwierdzenia na drodze prawodawczej.

Digitized by Google

ГЛАВА IV.

Временныя дополнительныя правила.

82. Губернскія правленія, немедленно по обнародованіи настоящаго положенія, обязаны распорядиться, чтобы существующія нынѣ страховыя вѣдомости о всѣхъ подлежащихъ обязательному страхованію строеніяхъ, были исправлены сообразно сему положенію такъ, чтобы постоянная премія, подлежащая взиманію въ апрѣлѣ 1872 (ст. 45), могла быть назначена по опредѣленному статьею 39 тарифу со всѣхъ застрахованныхъ въ губернскомъ учрежденіи строеній. Исправленіе страховыхъ вѣдомостей должно быть произведено уѣзднымъ управленіемъ, при содѣйствіи мѣстныхъ гминныхъ и городскихъ управленій и самихъ владѣльцевъ строеній.

83. Составленіе новыхъ взамѣнъ нынѣшнихъ страховыхъ вѣдомостей лежитъ на обязанности самихъ владѣльцевъ въ тѣхъ случаяхъ, когда въ застрахованномъ строеніи произошли такія перемѣны въ отношеніи стоимости его или класса и степени опасности отъ огня, вслѣдствіе коихъ оно должно быть перестраховано, согласно статьѣ 19-й сего положенія.

84. Всѣ заявленія о пріемѣ строеній на страхъ, поступившія въ подлежащія учрежденія до обнародованія настоящаго положенія, но еще окончательно не разрѣшенныя, подлежатъ разсмотрѣнію и разрѣшенію по правиламъ сего положенія.

85. Впредь до исправленія страховыхъ вѣдомостей сообразно правиламъ настоящаго положенія, страховой сборъ подлежитъ взиманію по раскладкамъ, составляемымъ особо на строенія, застрахованныя по правиламъ сего положенія, и особо на строенія, застрахованныя по правиламъ устава 1844 г., въ размѣрѣ и срокахъ, установленныхъ тѣми и другими правилами.

86. На удовлетвореніе всѣхъ по конецъ 1871 года расходовъ по застрахованіямъ, основаннымъ на уставѣ 1844 г., долженъ быть назначенъ ко взиманію въ апрѣлѣ 1872 года дополнительный за 1871 годъ по мѣрѣ надобности страховой сборъ, каковой сборъ взимается по правиламъ дѣйствовавшихъ доселѣ постановленій. Платежу сему подлежатъ всѣ остающіяся въ теченіи 1871 г. въ губернскомъ взаимномъ страхованіи строенія, застрахованныя по правиламъ вышеозначеннаго устава 1844 года, хотя бы даже онѣ выбыли изъ сего страхованія на 1872 г.

87. Всѣ неоконченныя дѣла о пожарахъ, возникшихъ до обнародованія настоящаго положенія, а равно дѣла о случившихся послѣ сего пожарахъ въ строеніяхъ, застрахованныхъ по правиламъ устава 1844 г., разсматриваются и разрѣшаются на основаніи

Digitized by Google

ROZDZIAŁ IV

Przepisy przechodnie.

82. Rządy gubernijalne niezwłocznie po ogłoszeniu niniejszej ustawy, obowiązane są zarządzić sprostowanie, według zasad niniejszej ustawy, dotychczasowych wykazów ubezpieczeń wszystkich budowli, obowiązkowemu ubezpieczeniu ulegających, tak, aby składka stała, przypadająca do poboru w kwietniu 1872 r. (art. 45) mogła być rozpisaną na podstawie ustanowionej art. 39 taryfy ze wszystkich budowli ubezpieczonych w instytucji gubernijalnej. Sprostowanie to dopełnionem być winno przez zarząd powiatowy przy współdziałaniu miejscowych zarządów gminnych i miejskich, oraz samych właścicieli budowli.

83. Sporządzenie nowych wykazów ubezpieczenia w miejsce dotychczasowych, należy do samych właścicieli w tych przypadkach, gdy w ubezpieczonej budowli nastąpiły takie zmiany co do jej wartości albo klassy i stopnia niebezpieczeństwa od ognia, w skutku których takowa powinna być na nowo podana do ubezpieczenia, stosownie do art 19 tejże ustawy.

84. Wszelkie deklaracje na przyjęcie budowli do ubezpieczenia, podane do właściwych władz przed ogłoszeniem niniejszej ustawy, lecz jeszcze ostatecznie nie zdecydowane, ulegają rozpoznaniu i zdecydowaniu podług przepisów niniejszej ustawy.

85. Aż do czasu sprostowania wykazów ubezpieczenia, stosownie do przepisów niniejszej ustawy, składka pobieraną będzie podług rozkładów, sporządzonych oddzielnie na budowle ubezpieczone na zasadzie przepisów niniejszej ustawy, a oddzielnie na budowle, ubezpieczone podług przepisów ustawy z r. 1844, w wysokości i terminach, ustanowionych jednemi i drugiemi przepisami.

86. Dla zaspokojenia wszystkich po koniec 1871 roku wydatków, wynikających z ubezpieczeń, przyjętych na mocy ustawy z r. 1844, rozpisaną ma być do poboru w kwietniu 1872 roku dodatkowa, w miarę potrzeby składka na rok 1871, pobrać się mająca podług przepisów dotąd obowiązujących. Opłacie tej podlegają wszystkie pozostałe w ciągu 1871 roku w gubernijalnem wzajemnem ubezpieczeniu budowle, ubezpieczone podług zasad wyżej wzmiankowanej ustawy z roku 1844, chociażby nawet ubyły z tegoż ubezpieczenia na rok 1872.

87. Wszystkie niezałatwione przedmioty co do pogorzeli, wynikłych przed ogłoszeniem ustawy niniejszej, jak niemniej przedmioty co do pożarów po tym czasie wynikłych w budowlach, ubezpieczonych na mocy przepisów ustawy z roku 1844, rozpoznawane i decydowane

Digitized by Google

того же устава, но вознагражденіе за убытки какъ вновь присужденное, такъ и присужденное по прежнимъ рѣшеніямъ къ отпуску по частямъ, по мѣрѣ отстройки сгорѣвшихъ зданій, подлежитъ выдачѣ на основаніи правилъ, указанныхъ въ статьяхъ 69 и 70 сего положенія.

88. Для заявленія требованій о выдачѣ полностію въ одинъ разъ, согласно статьѣ 69-й, вознагражденій, присужденныхъ до обнародованія настоящаго положенія, если на требованія эти не пропущены сроки, опредѣленные въ дѣйствовавшихъ доселѣ постановленіяхъ, назначается крайній срокъ двухлѣтній, считая со дня обнародованія сего положенія. По истеченіи сего послѣдняго срока, всѣ требованія о выдачѣ означенныхъ вознагражденій будутъ оставлены безъ удовлетворенія.

89. Губернскія правленія и варшавскій магистратъ, одновременно съ доставленіемъ нужныхъ свѣдѣній для опредѣленія, согласно статьѣ 86, размѣра дополнительнаго за 1871 годъ страховаго сбора, именно въ январѣ 1872 года, обязаны представить министерству внутреннихъ дѣлъ свѣдѣнія объ окончательныхъ результатахъ въ положеніи суммъ взаимнаго страхованія строеній отъ огня для распредѣленія могущихъ оказаться по онымъ остатковъ между запаснымъ капиталомъ и спеціальными средствами варшавской городской кассы, въ коимъ должна быть причислена часть сихъ остатковъ пропорціонально той суммѣ, въ какой будутъ застрахованы на 1872 годъ строенія въ г. Варшавѣ.

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго, *князь Павелъ Гагаринъ.*

Число опубликованія, 1 (13) октября 1870 года.

Digitized by Google

będą na zasadzie tejże ustawy; wynagrodzenia jednak strat tak nowo przyznane, jak i z poprzednich przyznań wskazane do wypłaty częściowej, w miarę odbudowy pogorzałych budowli, wypłacane będą podług zasad, artykułami 69 i 70 niniejszej ustawy przepisanych.

88. Do zgłoszenia się o wypłatę w całości na raz jeden, stosownie do art. 69, wynagrodzeń, przyznanych przed ogłoszeniem niniejszej ustawy, jeżeli co do żądań takowych nie nastąpiła prekluzja w skutek upływu terminów, obowiązującemi dotąd przepisami ustanowionych, oznacza się termin ostateczny dwuletni, licząc od daty ogłoszenia tejże ustawy. Po upływie tego ostatniego terminu, wszelkie żądania wypłaty pomienionych wynagrodzeń pozostawiane będą bez skutku.

89. Rządy gubernijalne i magistrat warszawski, jednocześnie z dostarczeniem potrzebnych wiadomości do ustanowienia, stosownie do art. 86, wysokości składki dodatkowej za rok 1871, mianowicie w styczniu 1872 roku, obowiązane są przedstawić ministerstwu spraw wewnętrznych ostateczne rezultaty co do stanu funduszów wzajemnego ubezpieczenia budowli od ognia, dla rozdziału mogących okazać się oszczędności pomiędzy kapitał rezerwowy i fundusze specjalne warszawskiej kassy miejskiej, do której przelaną być winna część tychże oszczędności, proporcjonalnie do summy, na jaką budowle będą ubezpieczone w m. Warszawie na rok 1872.

Podpisał: Prezydujący w komitecie do spraw królestwa polskiego, *książe Paweł Gagaryn.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, 1 (13) października 1870 roku.

Digitized by Google

Digitized by Google

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ

№ 244.

Томъ семьдесятый.

DZIENNIK PRAW

№ 244.

Tom siedmdziesiąty.

Digitized by Google

Высочайше утвержденное положеніе комитета по дѣламъ царства польскаго, объявленное правительствующему сенату министромъ внутреннихъ дѣлъ 19 октября 1870 г.

О порядкѣ исполненія рекрутской повинности въ губерніяхъ царства польскаго политическими выходцами и преступниками, возвратившимися изъ самовольныхъ отлучекъ и изъ ссылки.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, согласно положенію комитета по дѣламъ царства польскаго по вопросу о порядкѣ исполненія рекрутской повинности въ губерніяхъ царства политическими выходцами и преступниками, возвратившимися изъ самовольныхъ отлучекъ и изъ ссылки, 31-го іюля сего года, Высочайше повелѣть соизволилъ постановить слѣдующія правила:

1) Конскрипты, высланные изъ мѣста жительства административнымъ порядкомъ или по суду за политическія преступленія и возвратившіеся вновь на родину, въ случаѣ, если за нихъ, во время отсутствія, не былъ вынимаемъ рекрутскій жеребій, и если они вышли изъ того возраста, въ которомъ призываются прочіе конскрипты ихъ округовъ, но не достигли еще 30-ти лѣтъ, призываются къ метанію жеребья въ первый, по возвращеніи на родину, наборъ, одинъ разъ за всѣ тѣ прежніе наборы, коимъ они подлежали по возрасту во время отсутствія; въ случаѣ же, если такіе конскрипты не вышли еще изъ возраста, опредѣленнаго для призыва конскриптовъ по ихъ округу, то они призываются къ метанію жеребья и въ слѣдующіе наборы (если вынутый за время отсутствія жеребій освобождалъ отъ поступленія въ службу) наравнѣ съ прочими конскриптами своихъ округовъ.

Примѣчаніе. Изъ числа сихъ конскриптовъ къ метанію жеребья не призываются тѣ, которые во время наборовъ, бывшихъ въ ихъ отсутствіе, пользовались правомъ на изъятіе отъ рекрутства.

2) Политическіе выходцы, возвратившіеся на родину съ дозволенія правительства и не пользовавшіеся правомъ на изъятіе отъ рекрутства, но за которыхъ во время отсутствія не былъ вынимаемъ рекрутскій жеребій, призываются къ метанію жеребья, въ слѣдующіе, по возвращеніи ихъ, наборы и впредь до выхода изъ общаго 30-ти лѣтняго конскрипціоннаго возраста, столько разъ (если ими будутъ вынимаемы каждый разъ нумера, освобождающіе

Digitized by Google

Najwyżej zatwierdzona uchwała komitetu do spraw królestwa polskiego, oznajmiona rządzącemu senatowi przez ministra spraw wewnętrznych d. 19 października 1870 roku

O porządku spełniania powinności rekruckiej w gubernijach królestwa polskiego przez politycznych wychodźców i przestępców, którzy powrócili z samowolnego wydalenia się i z zesłania.

NAJJAŚNIEJSZY PAN, zgodnie z uchwałą komitetu do spraw królestwa polskiego, w kwestji o porządku spełniania powinności rekruckiej w gubernijach królestwa przez politycznych wychodźców i przestępców, którzy powrócili z samowolnego wydalenia się i z zesłania, w dniu 31-m lipca r. b. NAJWYŻEJ rozkazać raczył ustanowić następujące przepisy:

1) Popisowi, którzy byli wysłani z miejsca zamieszkania w drodze administracyjnej lub sądowej i którzy powrócili znowu do miejsca urodzenia, w razie, jeżeli za nich podczas nieobecności, nie był wyciągany los rekrucki i jeżeli wyszli z wieku, w którym powołują się inni spisowi z ich okręgów, ale jeszcze nie doszli do wieku lat 30, powołują się do losowania przy pierwszym po ich powrocie do miejsca urodzenia, poborze, jeden raz za te wszystkie poprzednie pobory, jakim podlegali według swego wieku w czasie nieobecności; w razie zaś jeżeli tacy popisowi nie wyszli jeszcze z wieku, oznaczonego do powoływania popisowych w ich okręgu, to powołują się do losowania i przy następujących poborach (jeżeli wyciągnięty za czas nieobecności los uwalniał ich od wstąpienia do służby), na równi z innymi popisowymi ich okręgu.

Uwaga. Z liczby tych popisowych nie powołują się do losowania ci, którzy podczas poborów, odbytych w czasie ich nieobecności, posiadali prawo wyłączenia od wojska.

2) Przestępcy polityczni, którzy powrócili do miejsca urodzenia za zezwoleniem rządu, a nie posiadali prawa wyłączenia od wojska, ale za których w czasie nieobecności nie był wyciągany los rekrucki, powołują się do losowania przy następujących po ich powrocie poborach, aż do wyjścia z ogólnego 30 letniego wieku popisowego, tyle razy (jeżeli za każdym razem będą wyciągali numera uwalniające ich od wstąpienia do służby wojskowej), ile lat według wieku

Digitized by Google

отъ поступленія въ рекруты), сколько лѣтъ они по возрасту подлежали призыву во время отсутствія.

3) Возвратившіеся на родину съ разрѣшенія правительства политическіе выходцы, за которыхъ былъ въ свое время вынимаемъ въ ихъ округѣ жеребій, подвергаются исполненію рекрутской повинности по вынутому за нихъ жеребью.

4) Конскрипты, бѣжавшіе за границу, съ цѣлію уклоненія отъ рекрутства или по неизвѣстнымъ причинамъ, подлежатъ, по возвращеніи на родину, отдачѣ въ военную службу въ зачетъ набора или подвергаются судебному взысканію по закону, въ случаѣ признанной ихъ неспособности къ службѣ или достиженія возраста свыше 31-го года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 17 января (1 февраля) 1871 года.

Digitized by Google

podlegali powołaniu do losowania podczas ich nieobecności.

3) Polityczni wychodźcy, którzy powrócili do miejsca urodzenia za upoważnieniem rządu, a za których w swoim czasie był wyciągany los w ich okręgu, podlegają spełnianiu powinności rekruckiej według wyciągniętego za nich losu.

4) Popisowi, którzy uciekli za granicę w celu uchronienia się od służby wojskowej lub dla niewiadomych przyczyn, po powrocie do miejsca urodzenia ulegają oddaniu do służby wojskowej na rachunek poboru albo karze sądowej według prawa, w razie uznanej ich niezdolności do służby, lub dojścia do wieku wyżej nad lat 31.

Oryginał za właściwemi podpisami.

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 17 stycznia (1 lutego) 1871 r.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Въ разрѣшеніе возникшаго при приведеніи въ дѣйствіе Высочайшаго указа 1-го іюня 1869 года, вопроса о предметахъ вѣдомства гминнаго и сельскаго сходовъ, въ посадахъ образовавшихъ изъ себя отдѣльныя гмины, учредительный комитетъ, во исполненіе Высочайше утвержденныхъ 7 іюля и 25 сентября 1870 года положеній комитета по дѣламъ царства польскаго, постановилъ и постановляетъ:

1. Въ тѣхъ посадахъ, которые составляютъ отдѣльныя гмины, къ предметамъ вѣдомства гминнаго схода относятся: *а*) выборъ гминнаго войта, лавниковъ, писаря и другихъ должностныхъ лицъ, коихъ назначеніе по указу 19 февраля 1864 года предоставлено гминѣ, и *б*) повѣрка дѣйствій и учетъ должностныхъ лицъ, гминою избираемыхъ; всѣ же другіе предметы, исчисленные въ ст. 16-й упомянутаго указа и въ статьяхъ 5, 7 и 8 указа 1-го іюня 1869 г., предоставляются вѣдѣнію сельскаго схода.

2. Первое мѣсто на сельскомъ сходѣ въ посадѣ, составляющемъ отдѣльную гмину, принадлежитъ гминному войту.

3. Еврейскимъ обществамъ, какъ въ посадахъ составляющихъ отдѣльныя гмины, такъ и въ посадахъ, вошедшихъ въ составъ другихъ гминъ, предоставляется право собираться, съ разрѣшенія гминнаго войта на частные сходы для обсужденія предметовъ, касающихся распоряженія исключительно еврейскому населенію принадлежащими имуществами, каковы: еврейскіе молитвенные дома, кладбища и т. п.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

A L E X A N D R A II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossji, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W rozstrzygnięciu kwestji, przy w prowadzeniu w wykonanie Najwyższego ukazu z dnia 1 czerwca 1869 r. wynikłej, co do attrybucji zebrań gminnych i gromadzkich w osadach, z których utworzone zostały oddzielne gminy, komitet urządzający, w wykonaniu Najwyżej zatwierdzonych w d. 7 lipca i 25 września 1870 r. ustaw komitetu do spraw królestwa polskiego, postanowił i stanowi:

1. W osadach, stanowiących oddzielne gminy, do attrybucji zebrania gminnego należy: *a*) wybór wójta gminy, ławników, pisarza i innych osób urzędujących, mianowanie których, stosownie do ukazu z d. 19 lutego 1864 r., należy do gminy, i *b*) sprawdzanie czynności i rachunków osób urzędujących, wybieranych przez gminę; wszystkie zaś inne przedmioty, wymienione w art. 16 wspomnionego ukazu i w artykułach 5, 7 i 8 ukazu z d. 1 czerwca 1869 r., należą do attrybucji zebrania gromadzkiego.

2. Pierwsze miejsce na zebraniu gromadzkiem w osadzie, stanowiącej oddzielną gminę, należy do wójta gminy.

3. Ludności żydowskiej, tak w osadach stanowiących oddzielne gminy, jako i w tych osadach, które weszły do składu i innych gmin—pozostawia się prawo zgromadzania się, za decyzją wójta gminy, na zebrania oddzielne dla rozpoznania przedmiotów, dotyczących rozporządzenia majątkami należącemi wyłącznie do ludności żydowskiej, jako to: żydowskie domy modlitwy, cmentarze i tym podobne.

Digitized by Google

4. Приведеніе въ дѣйствіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на члена-завѣдывающаго дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 361 засѣданіи, 9 (21) октября 1870 г.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 17 января (1 февраля) 1871 года.

Digitized by Google

4. Wprowadzenie w wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, porucza się członkowi-zawiadującemu czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 361 posiedzeniu, dnia 9 (21) października 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wesiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 17 stycznia (1 lutego) 1871 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполненіе Высочайшаго указа 1 го іюня 1869 года объ обращеніи въ посады городовъ, не имѣющихъ характера городскихъ поселеній, учредительный комитетъ, по представленію члена-завѣдывающаго дѣлами комитета, въ дополненіе къ постановленію, состоявшемуся 30 января (11 февраля) с. г. о переименованіи въ посады городовъ ломжинской губерніи, постановилъ и постановляетъ:

1. Городъ Стависки, кольненскаго уѣзда, ломжинской губерніи, обратить въ посадъ, присоединивъ его къ сельской гминѣ Ставнски, по отдѣленіи отъ сей послѣдней къ сосѣдней гминѣ Кубра, деревень: Сивки, Гнатово, Росохате, Курково, Лысе и Багенице; и

2. Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, предоставляется члену-завѣдывающему дѣлами учредительнаго комитета.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 364 засѣданіи, 30 октября (12 ноября) 1870 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 17 января (1 февраля) 1871 года.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossji, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu Najwyższego ukazu z dnia 1 czerwca 1869 r. o zamianie na osady miast, charakteru miejskiego niemających, komitet urządzający, na przedstawienie członka-zawiadującego czynnościami komitetu, w uzupełnieniu postanowienia z d. 30 stycznia (11 lutego) r. b. o przemianowaniu na osady miast w gubernji łomżyńskiej, postanowił i stanowi:

1. Miasto Stawiski w powiecie kolneńskim, gubernji łomżyńskiej, zamienić na osadę, z przyłączeniem takowej do gminy Stawiski, po odłączeniu od tej ostatniej do sąsiedniej gminy Kubra, wsi: Siwki, Gnatowo, Rosochate, Kurkowo, Łyse i Bagienice,—i

2. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, porucza się członkowi-zawiadującemu czynnościami komitetu urządzającego.

Działo się w Warszawie, na 364 posiedzeniu, dnia 30 października (12 listopada) 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Hołewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 17 stycznia (1 lutego) 1871 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго, изъ правительствующаго сената,

НАМѢСТНИКУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали* рапортъ министра внутреннихъ дѣлъ, за № 11,159, слѣдующаго содержанія: ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, по положенію комитета по дѣламъ царства польскаго, объ устройствѣ въ ономъ общины сестеръ милосердія, въ 31 день іюля текущаго года, Высочайше повелѣть соизволилъ:

1. Относительно устройства общинъ сестеръ милосердія въ губерніяхъ царства польскаго, постановить слѣдующія правила:

1. Общины сестеръ милосердія, состоящія какъ въ Варшавѣ такъ и въ другихъ мѣстностяхъ губерній царства польскаго, подчиняются, въ отношеніи ихъ духовнаго управленія, вѣдѣнію мѣстныхъ епархіальныхъ властей, которымъ, на общемъ основаніи, принадлежитъ наблюденіе за исполненіемъ сестрами милосердія духовныхъ ихъ обязанностей.

2. Сестры милосердія, въ вышеозначенныхъ губерніяхъ, подчиняются непосредственно настоятельницѣ дома сестеръ милосердія, состоящаго при институтѣ Св. Казиміра, избираемой изъ среды сихъ сестеръ мѣстною епархіальною властію и утверждаемой главнымъ начальникомъ края.

3. Общины сестеръ милосердія въ отношеніи внѣшняго управленія состоятъ въ вѣдѣніи подлежащихъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія, коимъ принадлежитъ наблюденіе за исполненіемъ ими ихъ обязанностей по части благотворительности.

4. Въ общину сестеръ милосердія принимаются лица, достигшія 21 года, съ разрѣшенія на то подлежащаго губернатора, который даетъ сіе разрѣшеніе по предварительномъ удостовѣреніи, что лицо желающее поступить въ общину, не связано брачными узами и не обвиняется ни въ какихъ преступныхъ дѣйствіяхъ, и по полученіи заключенія варшавскаго совѣта общественнаго призрѣнія въ томъ, что къ пріему новаго члена въ общину не встрѣчается препятствій (ст. 40 и 41 Высочайше утвержденныхъ 22 ноября 1864 г. правилъ о римско-католическихъ монастыряхъ).

Digitized by Google

UKAZ

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji,

z rządzącego senatu,

DO NAMIESTNIKA W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

W Imieniu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat mając sobie przedstawionym raport ministra spraw wewnętrznych za № 11,159, następującej osnowy: NAJJAŚNIEJSZY PAN, na skutek uchwały komitetu do spraw królestwa polskiego, o urządzeniu w królestwie polskiem zgromadzenia siostr miłosierdzia, w dniu 31 lipca r. b. Najwyżej rozkazać raczył:

I. Co do urządzenia zgromadzeń siostr miłosierdzia w gubernijach królestwa polskiego, postanowić następujące przepisy:

1. Zgromadzenia siostr miłosierdzia, istniejące tak w Warszawie jak innych miejscach gubernij królestwa polskiego, pod względem ich zarządu religijnego, podlegają miejscowym władzom djecezjalnym do których, na ogólnej zasadzie, należy nadzór nad wykonywaniem, przez siostry miłosierdzia swych obowiązków religijnych.

2. Siostry miłosierdzia w gubernijach wyżej wzmiankowanych, podlegać będą bezpośrednio przełożonej domu siostr miłosierdzia, istniejącego przy instytucie Ś-go Kazimierza, wybieranej z pomiędzy tychże siostr przez miejscową władzę djecezjalną i zatwierdzonej przez głównego naczelnika kraju.

3. Zgromadzenia siostr miłosierdzia co do zewnętrznego zarządu zostają pod zawiadywaniem właściwych rad opiekuńczych dobroczynności publicznej, do których należy nadzór nad wykonywaniem przez nie obowiązków pod względem dobroczynnym.

4. Do zgromadzenia siostr miłosierdzia przyjmują się osoby mające wieku lat 21, za zezwoleniem właściwego gubernatora, który udziela takowe zezwolenie po poprzedniem przekonaniu się, że osoba pragnąca wstąpić do zgromadzenia, nie jest połączoną związkami małżeńskiemi i nie jest obwinioną o żaden czyn występny, oraz po otrzymaniu opinji warszawskiej rady opiekuńczej dobroczynności publicznej, że do przyjęcia nowego członka do zgromadzenia nie zachodzą przeszkody (art. 40 i 41 Najwyżej zatwierdzonych w dniu 22 listopada 1864 r. przepisów o klasztorach rzymsko-katolickich).

Digitized by Google

5. Лицо, получившее разрѣшеніе гражданской власти на вступленіе въ общину сестеръ милосердія, принимается для испытанія въ домѣ сестеръ милосердія въ Варшавѣ при институтѣ Св. Казиміра и кромѣ того въ двѣ или три самыя многочисленныя общины въ другихъ мѣстахъ; но можетъ произнести требуемые по уставу обѣты не прежде какъ по достиженіи 24 лѣтняго возраста.

6. Перемѣщеніе сестеръ милосердія изъ одной общины въ другую производится не иначе, какъ по предварительномъ сношеніи подлежащихъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія о неимѣніи къ тому препятствій.

7. Сестры милосердія, состоящія при больницахъ и другихъ благотворительныхъ заведеніяхъ, исполняя всѣ возложенныя на нихъ по уставу обязанности относительно призрѣнія больныхъ должны вполнѣ сообразоваться съ установленнымъ для больницъ порядкомъ и въ точности исполнять какъ условія контрактовъ, заключенныхъ ими съ совѣтами общественнаго призрѣнія, такъ и всѣ требованія и распоряженія больничнаго начальства и врачей; при чемъ за нарушеніе больничныхъ правилъ и существующихъ законовъ, сестры милосердія, подлежатъ, на общемъ для всѣхъ основаніи, административной или судебной отвѣтственности.

8. Совѣты общественнаго призрѣнія въ отношеніи сестеръ милосердія, состоящихъ при благотворительныхъ заведеніяхъ, руководствуются подлежащими статьями положенія, объ управленіи сими заведеніями, Высочайше утвержденнаго 19 іюня 1870 г.

9. Сестры милосердія, по старости или вслѣдствіе болѣзни не могущія продолжать службу въ благотворительныхъ заведеніяхъ, буде не пожелаютъ выдти изъ сего званія, помѣщаются на жительство въ общину при институтѣ Св. Казиміра въ Варшавѣ, съ опредѣленіемъ имъ содержанія изъ суммъ сего института, а равно изъ спеціальныхъ фондовъ, назначенныхъ по завѣщаніямъ частныхъ лицъ на содержаніе престарѣлыхъ сестеръ милосердія.

10. Состоящіе въ завѣдываніи сестеръ милосердія сиротскіе пріюты: въ Варшавѣ (институтъ Св. Казиміра), а также при больницахъ въ Ловичѣ, Сандомірѣ, Кѣльцахъ, Люблинѣ, Бѣлѣ и Плоцкѣ, передаются въ управленіе подлежащихъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія и избранныхъ ими для сего попечителей, при чемъ сестры милосердія не устраняются отъ призрѣнія дѣтей, съ предоставленіемъ имъ заниматься обученіемъ призрѣваемыхъ дѣтей римско-католическаго исповѣданія до 7-ми лѣтняго возраста. По достиженіи же сего возраста дѣти должны посѣщать общія училища. Наблюденіе за симъ поручается мѣстнымъ совѣтамъ общественнаго призрѣнія и дирекціямъ училищъ.

Digitized by Google

5. Osoba, która otrzymała zezwolenie władzy cywilnej na wstąpienie do zgromadzenia siostr miłosierdzia, przyjmuje się na próbę do domu siostr miłosierdzia w Warszawie przy instytucie Ś-go Kazimierza i oprócz tego do dwóch albo trzech najliczniejszych zgromadzeń w innych miejscach, lecz śluby wymagane ustawą wykonać może nie wcześniej jak po dojściu do 24 lat wieku.

6. Przeniesienie siostr miłosierdzia z jednego zgromadzenia do drugiego, może mieć miejsce nie pierwej jak po poprzedniem porozumieniu się właściwych rad opiekuńczych dobroczynności publicznej, że przeciwko temu przeszkody nie zachodzą.

7. Siostry miłosierdzia, zostające przy szpitalach i innych zakładach dobroczynnych, przy wykonywaniu wszystkich włożonych na nie ustawą obowiązków co do dozorowania chorych, powinny ściśle stosować się do przepisanego dla szpitali porządku i należycie spełniać tak warunki kontraktów, przez nie zawartych z radami opiekuńczemi, jako też wszystkie żądania i rozporządzenia zwierzchności szpitala i lekarzy; za naruszenie zaś przepisów szpitalnych i praw istniejących, siostry miłosierdzia podlegają na ogólnej dla wszystkich zasadzie, odpowiedzialności administracyjnej albo sądowej.

8. Rady opiekuńcze dobroczynności publicznej w tem co dotycze siostr miłosierdzia, zostających przy zakładach dobroczynnych, stosują się do właściwych artykułów ustawy o zarządzie temi zakładami, Najwyżej zatwierdzonej w dniu 19 czerwca 1870 r.

9. Siostry miłosierdzia z powodu starości lub choroby, nie mogące pełnić dłużej służby w zakładach dobroczynnych, jeżeli nie zechcą wystąpić ze swego stanu, umieszczone będą na mieszkanie w zgromadzeniu przy instytucie Ś go Kazimierza w Warszawie, z wyznaczeniem dla nich uposażenia z funduszów tegoż instytutu, jak również z funduszów specjalnych, przeznaczónych z zapisu osób prywatnych na utrzymanie siostr miłosierdzia podeszłego wieku.

10. Pozostające pod zarządem siostr miłosierdzia ochrony w Warszawie (instytut Ś-go Kazimierza), jak również przy szpitalach w Łowiczu, Sandomierzu, Kielcach, Lublinie, Biale i Płocku, przechodzą pod zarząd właściwych rad opiekuńczych dobroczynności publicznej i wybranych przez nie w tym celu opiekunów; obok czego siostry miłosierdzia nie usuwają się od nadzoru dzieci, z pozostawieniem im przytem możności zajmowania się uczeniem dzieci religji rzymsko-katolickiej do 7 lat wieku. Po dojściu zaś do tego wieku dzieci powinny uczęszczać do szkół publicznych. Dozór nad tem porucza się miejscowym radom opiekuńczym dobroczynności publicznej i dyrekcjom naukowym.

Digitized by Google

11. Учрежденное при институтѣ Святаго Казиміра въ Варшавѣ училище для приходящихъ дѣвушекъ римско католическаго исповѣданія, а равно и другія подобныя училища, если гдѣ таковыя окажутся состоящими въ завѣдываніи сестеръ милосердія, состоятъ въ вѣдѣніи учебнаго вѣдомства.

12. Имущества и капиталы, предназначенные на содержаніе сестеръ милосердія и доселѣ остающіеся въ ихъ непосредственномъ завѣдываніи, должны поступить въ вѣдѣніе подлежащихъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія, которые взамѣнъ доходовъ съ ихъ имуществъ, назначаютъ сестрамъ милосердія содержаніе натурою и деньги на одежду сообразно условіямъ, существующимъ на сей предметъ въ другихъ больницахъ, въ которыхъ сестры милосердія содержатся на счетъ больничныхъ суммъ.

13. Больницы и благотворительныя заведенія, учрежденныя частными лицами и состоящія въ непосредственномъ управленіи сестеръ милосердіи, управляются тѣмъ порядкомъ, который опредѣленъ для управленія частныхъ больницъ, т. е. чрезъ самихъ учредителей или избранныхъ ими попечителей, подъ общимъ наблюденіемъ совѣтовъ общественнаго призрѣнія.

14. Имущества и капиталы, предназначенные на содержаніе сестеръ милосердія въ больницахъ, учрежденныхъ частными лицами, изъемлются изъ непосредственнаго завѣдыванія сестеръ милосердія и состоятъ въ управленіи учредителей, ихъ наслѣдниковъ или же установленныхъ ими попечителей.

II. Предоставить мѣстному въ краѣ начальству наблюсти о точномъ исполненіи сестрами милосердія въ царствѣ правила, воспрещающаго всякія сношенія съ заграничными духовными властями и учрежденіями. О таковомъ Высочайшемъ повелѣніи, сообщенномъ министерству внутреннихъ дѣлъ выпискою изъ журнала комитета по дѣламъ царства польскаго, онъ, министръ внутреннихъ дѣлъ, доноситъ правительствующему сенату. *Приказали*: о таковомъ Высочайшемъ повелѣніи, для надлежащаго исполненія, намѣстника въ царствѣ польскомъ увѣдомить указомъ, каковымъ увѣдомить министра внутреннихъ дѣлъ и припечатать въ установленномъ порядкѣ.

Ноября 4 дня 1870 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 17 января (1 февраля 1871) года.

Digitized by Google

11. Urządzona przy instytucie Ś-go Kazimierza w Warszawie szkoła dla dziewcząt przychodnich religji rzymsko-katolickiej, jak również i inne podobne szkoły, o ileby gdzie zostawały pod zawiadywaniem siostr miłosierdzia, pozostawać mają w zawiadywaniu władzy naukowej.

12. Majątki i kapitały, przeznaczone na utrzymanie siostr miłosierdzia i pozostające dotychczas w bezpośredniem ich zawiadywaniu powinny przejść pod zawiadywanie właściwych rad opiekuńczych dobroczynności publicznej, które w zamian dochodów z ich majątków, wyznaczać będą siostrom miłosierdzia uposażenie w naturze i pieniądze na ubranie, odpowiednio do warunków pod tym względem istniejących w innych szpitalach, w których siostry miłosierdzia są utrzymywane z funduszów szpitala.

13. Szpital i zakłady dobroczynne, urządzone przez osoby prywatne i zostające pod bezpośrednim zarządem siostr miłosierdzia, zarządzane być mają podług porządku, przepisanego dla zarządu szpitalami prywatnemi, t. j. przez samych fundatorów albo wybranych przez nich opiekunów, pod ogólnym nadzorem rad opiekuńczych dobroczynności publicznej.

14. Majątki i kapitały, przeznaczone na utrzymanie siostr miłosierdzia w szpitalach urządzonych przez osoby prywatne, wyjmują się z bezpośredniego zawiadywania siostr miłosierdzia i pozostają pod zarządem fundatorów, ich sukcessorów albo też opiekunów przez nich ustanowionych.

II. Pozostawić miejscowej zwierzchności w kraju dopilnowanie ścisłego wykonania przez siostry miłosierdzia w królestwie przepisu, wzbraniającego wszelkich stosunków z zagranicznemi władzami duchownemi i instytucjami. O takowym Najwyższym rozkazie, zakommunikowanym ministerstwu spraw wewnętrznych przez wypis z protokułu komitetu do spraw królestwa polskiego, minister spraw wewnętrznych donosi rządzącemu senatowi. *Polecił*: o takowym Najwyższym rozkazie, dla należytego wykonania, zawiadomić namiestnika w królestwie polskiem przez ukaz, również zawiadomić ministra spraw wewnętrznych i ogłosić drukiem podług przyjętego porządku.

Dnia 4 listopada 1870 r.

Oryginał za właściwemi podpisami.

Za zgodność:

Dyrektor główny prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński*.
Dyrektor kancellarji, *M. Holewiński*.

Dzień ogłoszenia, dnia 17 stycznia (1 lutego) 1871 roku.

Digitized by Google

Божіею Милостію

МЫ, АЛЕКСАНДРЪ II-ой,

Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій, Царь Польскій,

Великій Князь Финляндскій,

и прочая, и прочая, и прочая.

На основаніи манифестовъ Нашихъ, для обыкновеннаго пополненія арміи и флота, производились съ 1866 года ежегодные рекрутскіе наборы, по четыре рекрута съ тысячи душъ.

Нынѣ, признавъ необходимымъ преобразовать устройство резервныхъ и запасныхъ войскъ, Мы 4-го сего ноября, повелѣли военному министру составить и представить установленнымъ порядкомъ на Наше утвержденіе надлежащія о семъ предположенія, при чемъ войти въ соображеніе о болѣе равномѣрномъ распредѣленіи воинской повинности и возможномъ сокращеніи сроковъ обязательной военной службы.

Принимая во вниманіе, что въ виду этихъ предположеній надлежитъ озаботиться заблаговременно образованіемъ на будущіе годы достаточнаго запаса отпускныхъ нижнихъ чиновъ, и что, съ другой стороны, сокращеніе служебныхъ сроковъ, столь желательное въ видахъ облегченія несущихъ воинскую повинность, возможно лишь подъ условіемъ ежегоднаго пополненія арміи болѣе значительнымъ, чѣмъ до нынѣ, числомъ людей, — повелѣваемъ:

Для обыкновеннаго пополненія арміи и флота Нашихъ, произвесть въ будущемъ 1871 году рекрутскій наборъ съ обѣихъ полосъ имперіи и съ губерній царства польскаго, полагая по шести человѣкъ съ каждой тысячи душъ, на основаніи особаго распорядительнаго указа, вмѣстѣ съ симъ правительствующему сенату даннаго.

Независимо отъ набора въ означенномъ числѣ душъ, взять, въ счетъ числящейся недоимки, по одной половинѣ рекрута съ каждой тысячи душъ въ губерніяхъ: кіевской, волынской, подольской, виленской, гродненской, ковенской, минской, могилевской и витебской, освобожденныхъ отъ поставки рекрутъ при наборѣ съ 1-го ноября по 1-е декабря 1863 года; съ мѣщанъ города Сердобска, саратовской губерніи, освобожденныхъ отъ поставки рекрутъ при наборѣ съ 15-го января по 15-е февраля 1867 года, и съ крестьянъ ставропольскаго уѣзда ставропольской губерніи, освобожденныхъ отъ поставки рекрутъ при наборѣ съ 15-го января по 15-е февраля 1865 года.

Digitized by Google

Z Bożej Łaski,

MY, ALEXANDER II-gi,

CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSJI, KRÓL POLSKI,

WIELKI KSIĄŻĘ FINLANDZKI,

etc., etc., etc.,

Na zasadzie manifestów NASZYCH, dla zwykłego skompletowania armji i floty, dokonywane były coroczne od roku 1866 pobory do wojska, po czterech rekrutów z tysiąca dusz.

Obecnie, uznając za niezbędne przekształcić organizację wojsk rezerwowych i zapasowych, w dniu 4 listopada r. b., rozkazaliśmy ministrowi wojny sporządzić i przedstawić podług ustanowionego porządku do NASZEGO zatwierdzenia, odpowiedni w tym celu projekt oraz wziąść pod rozwagę przedmiot co do odpowiedniejszego rozkładu powinności wojskowej i możliwego skrócenia terminów obowiązkowej służby wojskowej.

Zważywszy, że ze względu na ten projekt należy wcześnie postarać się o zapewnienie na następne lata dostatecznego zapasu urlopowanych niższych stopni, i że z drugiej strony, skrócenie terminów służby, tyle upragnione dla ulżenia spełniającym powinność wojskową, możliwem jest tylko pod warunkiem corocznego zasilania armji znaczniejszą liczbą ludzi, aniżeli dotychczas, rozkazujemy:

Dla zwykłego skompletowania armji i floty NASZEJ, odbyć w roku przyszłym 1871, pobór do wojska w obydwóch strefach cesarstwa i w gubernijach królestwa polskiego, licząc po sześciu ludzi z każdego tysiąca dusz, na zasadzie oddzielnego ukazu, jednocześnie do rządzącego senatu wydanego.

Niezależnie od poboru we wskazanym stosunku, pobrać na rachunek zaległości, po pół człowieka z każdego tysiąca dusz w gubernijach: kijowskiej wołyńskiej, podolskiej, wileńskiej, grodzieńskiej, kowieńskiej, mińskiej, mohilewskiej i witebskiej, zwolnionych od dostawy rekrutów przy poborze od dnia 1 listopada do dnia 1 grudnia 1863 r.; z mieszczan miasta Serdobska gubernji saratowskiej, zwolnionych od dostawy rekrutów przy poborze od 15 stycznia do 15 lutego 1867 r., i z włościan powiatu stawropolskiego gubernji stawropolskiej, zwolnionych od dostawy rekrutów przy poborze od 15 stycznia do 15 lutego 1865 r.

Digitized by Google

Съ губерній царства польскаго, гдѣ въ 1869 году отмѣненъ былъ наборъ, который слѣдовало произвесть въ одинаковомъ размѣрѣ съ наборомъ, произведеннымъ въ томъ году съ 15-го января по 15 февраля въ обѣихъ полосахъ имперіи Нашей, взять въ счетъ этой недоимки по одной половинѣ рекрута съ каждой тысячи душъ. Сверхъ того, при предстоящемъ-же въ 1871 году наборѣ, въ счетъ числящейся за означенными губерніями недоимки за прежнее до 1865 года время, взять, по примѣру послѣднихъ пяти лѣтъ, еще по полтора рекрута съ каждой тысячи душъ, причемъ, для облегченія жителей, поставку рекрутъ, въ счетъ сей послѣдней недоимки, дозволить замѣнять опредѣленнымъ денежнымъ взносомъ.

Кореловъ, населяющихъ кемскій уѣздъ архангельской губерніи и повѣнецкій уѣздъ, губерніи олонецкой, а также крестьянъ всѣхъ наименованій холмскаго уѣзда псковской губерніи, освободить отъ исполненія рекрутской повинности, согласно повелѣніямъ Нашимъ отъ 19-го апрѣля 1868 и 2-го октября, 21-го ноября и 5-го декабря 1869-го годовъ.

Наборъ начать повсемѣстно съ 1-го февраля и окончить къ 1-му марта 1871 года.

При производствѣ означеннаго набора, въ тѣхъ губерніяхъ и областяхъ имперіи, въ коихъ дѣйствуетъ рекрутскій уставъ, принимать въ руководство постановленія сего устава, съ дополненіями и измѣненіями, указанными въ манифестѣ Нашемъ 25-го октября 1868 года, и съ соблюденіемъ нижеслѣдующаго:

1. Освободивъ податныя общества отъ опредѣленныхъ въ ст. 204 устава рекрутскаго издержекъ на обмундированіе, провіантъ и жалованье рекрутамъ, отнести эти издержки, въ наборъ 1871 г., на счетъ остатковъ отъ государственнаго земскаго сбора.

2. Отмѣнить установленный въ 22 ст. манифеста Нашего 25-го октября 1868 года низшій размѣръ наградныхъ денегъ рекрутамъ, предоставивъ какъ назначеніе этихъ денегъ, такъ и опредѣленіе ихъ размѣра, собственному усмотрѣнію обществъ.

3. Не назначать и не представлять въ рекруты людей, которымъ не исполнится къ 1-му января 1871 года двадцати одного года отъ роду, исключая когда идетъ въ службу охотою братъ за брата или родственникъ за члена одной съ нимъ ревизской семьи. Въ этомъ случаѣ исполнять правило, постановленное въ 14 статьѣ манифеста 25 октября 1868 года.

4. Число рекрутъ, причитающихся съ участковъ бывшихъ государственныхъ крестьянъ, распредѣлить между ними не по чи-

Digitized by Google

W gubernijach królestwa polskiego, gdzie w r. 1869 zaniechano poboru, który należało dokonać, w takim samym stosunku co i pobór, dopełniony w tymże roku od 15 stycznia do 15 lutego w obu strefach Naszego cesarstwa, pobrać na rachunek tej zaległości po pół rekruta z każdego tysiąca dusz. Nadto, przy mającym się odbyć w r. 1871 poborze, na rachunek liczącej się na wzmiankowanych gubernijach królestwa zaległości za czas poprzedni do 1865 r., pobrać podobnie jak w ostatnich pięciu latach, jeszcze po półtora rekruta z każdego tysiąca dusz, przyczem, dla ulżenia mieszkańcom, dozwolić zastąpienia dostawy rekrutów na rachunek tej ostatniej zaległości przez ustanowioną opłatę pieniężną.

Korełów zaludniających powiat kemski w gubernji archangielskiej i powiat powieniecki w gubernji ołonieckiej, oraz włościan wszelkich nazw powiatu chołmskiego, gubernji pskowskiej, zwolnić od spełniania powinności zaciągowej, stosownie do rozkazów Naszych z d. 19 kwietnia 1868 r. i 2 października, 21 listopada i 5 grudnia 1869 roku.

Pobór we wszystkich miejscowościach rozpocząć z dniem 1 lutego i ukończyć do 1 marca 1871 r.

Przy dokonywaniu rzeczonego poboru w tych gubernijach i prowincjach cesarstwa, gdzie obowiązuje ustawa rekrutska, stosować się do przepisów tejże ustawy, z dopełnieniami i zmianami, wskazanem w manifeście Naszym z d. 25 października 1868 r., tudzież z zachowaniem przepisów następujących:

1. Zwolniwszy gminy opodatkowane od ustanowionych art. 204 ustawy rekrutskiej wydatków na umundurowanie, prowiant, i żołd rekrutów, wydatki te odnieść przy poborze w r. 1871, na rachunek remanentów z państwowego podatku ziemskiego.

2. Uchylić ustanowioną art. 22 manifestu Naszego z d. 25 października 1868 r. najniższą normę wynagrodzeń pieniężnych dla rekrutów, pozostawiając tak przyznanie tych wynagrodzeń, jako też i oznaczenie ich wysokości, własnemu uznaniu gmin.

3. Nie przeznaczać i nie przedstawiać na rekrutów ludzi, którzy nie ukończyli do 1 stycznia 1871 r. dwudziestu jeden lat wieku, wyjąwszy, gdy do służby wstępuje jako ochotnik brat za brata, albo krewny za członka tej samej rodziny. W tym wypadku wykonany być winien przepis, postanowiony w art. 14 manifestu z d. 25 października 1868 r.

4. Rozkład liczby rekrutów, z okręgów byłych włościan rządowych, dokonać pomiędzy nich nie podług liczby dusz spisami obję-

Digitized by Google

слу ревизскихъ душъ, а по числу подлежащихъ призыву молодыхъ людей опредѣленнаго возраста, слѣдующимъ порядкомъ:

а) Для опредѣленія сколько въ каждой губерніи должно взять рекрутъ съ означенныхъ участковъ, общее число рекрутъ, какое будетъ слѣдовать со всѣхъ участковъ бывшихъ государственныхъ крестьянъ въ имперіи, съ присоединеніемъ рекрутскихъ долговыхъ долей, оставшихся отъ минувшаго набора, раздѣлить на общее во всѣхъ помянутыхъ участкахъ число подлежащихъ призыву по всѣмъ тремъ разрядамъ молодыхъ людей, которымъ исполнился 21 годъ отъ роду къ 1-му января 1870 года, и полученное частное помножить на общее число всѣхъ этихъ людей въ каждой губерніи.

б) Для опредѣленія сколько въ число назначенныхъ, по предъидущему пункту, на губернію рекрутъ, долженъ поставить каждый участокъ, общее число этихъ рекрутъ, назначенное на губернію, раздѣлить на общее въ губерніи число помянутыхъ въ предъидущемъ пунктѣ подлежащихъ призыву людей, а полученное частное помножить на общее число этихъ людей въ каждомъ участкѣ.

в) Въ тѣхъ случаяхъ, когда отъ помноженія частнаго, полученнаго по правилу, постановленному въ пунктѣ *б*, на число людей, подлежащихъ призыву въ каждомъ участкѣ, получатся цѣлыя цифры съ долями, доли эти отсѣкать; недостающее же число рекрутъ распредѣлять, по одному, между тѣми участками, на которые упали наибольшія доли. Если при этомъ одинъ, два или болѣе рекрутъ упадутъ на одинъ, на два или болѣе участковъ, на которыхъ остались равныя доли, то недостающихъ рекрутъ назначать, по одному, съ тѣхъ участковъ, въ которыхъ болѣе людей, подлежащихъ призыву, а при равенствѣ въ этомъ отношеніи, съ тѣхъ, на которые укажетъ жеребій.

г) Распредѣленіе рекрутъ между губерніями произвесть министерству внутреннихъ дѣлъ, а между участками каждой губерніи—мѣстнымъ казеннымъ палатамъ, подъ руководствомъ губернаторовъ и подъ ихъ наблюденіемъ.

5. Примѣняясь къ указанному въ статьѣ 4-й порядку, распредѣлить и число рекрутъ, слѣдующихъ съ участковъ многорабочихъ семействъ мѣщанъ (уст. рекр., ст. 811), по числу молодыхъ людей, подлежащихъ призыву.

6. Освободить отъ рекрутской повинности лицъ, состоящихъ въ должности учителя начальнаго народнаго училища, если лица эти предварительно выдержали испытаніе на упомянутое званіе въ установленномъ порядкѣ (мнѣн. государ. сов. 22-го апрѣля

Digitized by Google

tych, ale podług liczby kwalifikujących się do powołania młodych ludzi oznaczonego wieku, w następującym porządku:

a) Dla oznaczenia, ilu w każdej gubernji ma być wziętych rekrutów z pomienionych okręgów, należy ogólną liczbę rekrutów, jaka wypadać będzie ze wszystkich okręgów byłych włościan rządowych w cesarstwie, z doliczeniem ułomkowych cząstek liczby rekrutów od przeszłego poboru pozostałych, podzielić przez ogólną we wszystkich wzmiankowanych okręgach liczbę młodych ludzi kwalifikujących się do powołania ze wszystkich trzech kategoryj, którzy do 1 stycznia 1870 r. ukończyli 21 lat wieku, i otrzymany ztąd iloraz pomnożyć przez ogólną liczbę wszystkich tych ludzi w każdej gubernji.

b) Dla oznaczenia ile na rachunek ilości rekrutów, podług poprzedzającego punktu, na gubernję oznaczonej, powinien dostarczyć każdy okrąg, należy ogólną liczbę tych rekrutów, przeznaczonych na gubernję, podzielić przez ogólną liczbę ludzi, kwalifikujących się do powołania, w poprzedzającym punkcie wspomnionych i otrzymany ztąd iloraz pomnożyć przez ogólną liczbę wszystkich tych ludzi w każdym okręgu.

c) W tych wypadkach, kiedy z rozmnożenia ilorazu, otrzymanego podług prawidła, wskazanego w punkcie *b*, przez liczbę ludzi kwalifikujących się do powołania w każdym okręgu, wypadną całkowite liczby z ułomkami, ułomki te odcinać i brakującą ilość rekrutów rozłożyć po jednemu, pomiędzy te okręgi, na które wypadły największe ułomki. Jeżeli przytem jeden, dwóch lub więcej rekrutów wypadnie na jeden, na dwa albo na więcej okręgów, na które przypadły równe ułomki, to brakujących rekrutów przeznaczać, po jednym z tych okręgów, w których jest więcej ludzi kwalifikujących się do powołania, a w razie równej ich liczby, z tych, które los wskaże.

d) Rozkład rekrutów pomiędzy gubernije dopełni ministerstwo spraw wewnętrznych, a pomiędzy okręgi każdej gubernji, miejscowe izby skarbowe, pod kierunkiem i nadzorem gubernatorów.

5. Z zastosowaniem się do wskazanego w art. 4 porządku, dokonany również być winien rozkład liczby rekrutów, przypadających z okręgów rodzin mieszczan (ust. rekr. art 811), podług liczby młodych ludzi, kwalifikujących się do powołania.

6. Zwolnić od powinności zaciągowej osoby mające stopień nauczyciela szkoły początkowej, jeżeli osoby te złożyły poprzednio egzamen na ten stopień podług ustanowionego porządku (zdanie rady państwa z d. 22 kwietnia 1868 r.), albo też jeżeli ukończyły kurs nauk

Digitized by Google

1868 года), или же съ успѣхомъ окончили курсъ наукъ въ учебныхъ заведеніяхъ, дающихъ право на званіе учителя начальнаго народнаго училища.

7. Изъ лицъ, означенныхъ въ пунктахъ: 1 и 3 статьи 27 манифеста 25-го октября 1868 года, не освобождать отъ рекрутства тѣхъ, у которыхъ есть братъ-работникъ, хотябы сей послѣдній жилъ отдѣльно и даже принадлежалъ къ другому обществу, если только такой братъ-работникъ не поступилъ въ военную службу, не находится въ безвѣстномъ отсутствіи и не сосланъ по приговору суда.

8. Изъятіе отъ жеребья, предоставленное по 907 статьѣ устава рекрутскаго, за неимѣніемъ брата, послѣдующему по возрасту родственнику или иному односемьянину, состоящему по семейному списку подъ тѣмъ же нумеромъ, ограничить случаемъ, когда этотъ родственникъ или односемьянинъ принадлежитъ къ той части семейства, изъ которой поступилъ рекрутъ, дающій право на изъятіе.

9. Отмѣнить установленныя въ 10 и 14 пунктахъ 1030 статьи устава рекрутскаго, для губерній: курляндской, лифляндской и эстляндской, изъятія отъ призыва къ рекрутству почтарей, печниковъ, плотниковъ, телѣжниковъ и кузнецовъ.

10. На основаніи положенія 18 іюня 1868 года о замѣнѣ въ имперіи обязательной военной службы денежнымъ выкупомъ и частнымъ наймомъ охотниковъ въ рекруты, размѣръ денежнаго взноса для лицъ, желающихъ освободиться отъ военной службы, опредѣлить въ пятьсотъ семдесятъ рублей.

При производствѣ набора въ губерніяхъ царства польскаго, руководствоваться утвержденнымъ Нами 3 (15) марта 1859 года положеніемъ о рекрутской повинности, манифестомъ Нашимъ 26 іюня (8 іюля) 1868 года, съ приложенными къ нему правилами, а равно манифестомъ 2-го ноября 1869 года, съ слѣдующими измѣненіями и дополненіями:

1. Призывъ къ жеребью начать съ конскриптовъ, коимъ къ 20-му декабря 1870 года (1-му января 1871 года) исполнится двадцать одинъ годъ отъ роду.

2. Изъ конскриптовъ втораго разряда призвать къ исполненію рекрутской повинности столько возрастовъ, сколько будетъ необходимо по правиламъ, постановленнымъ въ 13-й и 14-й статьяхъ манифеста 26-го іюня (8-го іюля) 1868 года.

3. Взысканіе съ членовъ рекрутскихъ присутствій, за пріемъ въ рекруты неспособныхъ къ военной службѣ людей, опредѣлять порядкомъ, указаннымъ въ 781—791 статьяхъ дѣйствующаго въ имперіи рекрутскаго устава.

Digitized by Google

w zaletach naukowych, nadających prawo do stopnia nauczyciela szkoły początkowej.

7. Z osób wymienionych w punktach 1 i 3-m art. 23 manifestu z dnia 25 października 1868 r. nieuwalniać od powinności zaciągowej tych, którzy mają brata robotnika, chociażby ten ostatni mieszkał osobno, a nawet należał do innej gminy, jeżeli tylko taki brat robotnik nie wstąpił do wojennej służby, nie jest niewiadomy z pobytu i nie jest zesłany za wyrokiem sądu.

8. Wyłączenie od losowania, dozwolone art. 907 ustawy rekrutskiéj, w braku brata, następnemu podług wieku krewnemu albo należącemu do tej samej rodziny, mieszczącemu się w spisie ludności pod tym samym numerem organizacji ograniczyć do wypadku, kiedy ten krewny należy do tej części rodziny, z której wstąpił rekrut, dający prawo do wyłączenia.

9. Znieść ustanowione w punktach 10 i 14 art. 1020 ustawy rekrutskiej, dla gubernij: kurlandzkiej, liflandzkiej i estlandzkiej, wyłączenia od powołania do powinności zaciągowej, pocztylionów, zdunów, cieśli, kołodziei i kowali.

10. Na zasadzie ustawy z dnia 18 czerwca 1868 r. o zamianie w cesarstwie obowiązkowej służby wojskowej przez wykup pieniężny i najem ochotników na rekrutów, wysokość opłaty pieniężnej dla osób pragnących uwolnić się od służby wojskowej, oznaczyć na rsr. pięćset siedmdziesiąt.

Przy odbywaniu poboru w guberniach królestwa polskiego stosować się do ustawy o powinności zaciągowej przez Nas w dniu 3 (15) marca 1859 r. zatwierdzonej, manifestu Naszego z dnia 26 czerwca (8 lipca) 1868 r. i dołączonych do niego przepisów, jak również manifestu z d. 2 października 1870 r., z następującemi zmianami i dopełnieniami:

1. Powołanie do losowania rozpocząć od spisowych, którzy do dnia 20 grudnia 1870 r. (1 stycznia 1871 r.) ukończą dwadzieścia jeden lat wieku.

2. Z spisowych 2-ej kategorji powołać do spełnienia powinności zaciągowej ludzi takiego wieku, jak to będzie niezbędnem podług przepisów, ustanowionych w art. 13 i 14 manifestu z d. 26 czerwca (8 lipca) 1868 roku.

3. Kary na członków urzędów rekrutskich, za przyjęcie do zaciągu ludzi niezdatnych do służby wojskowej, wymierzać podług przepisów art. 781—791 ustawy rekrutskiej w cesarstwie obowiązującej.

Digitized by Google

4. Для подачи жалобъ на неправильную отдачу въ рекруты опредѣлить шестимѣсячный, со дня окончанія набора, срокъ.

5. Распредѣленіе между рекрутскими присутствіями тѣхъ увольнительныхъ за денежнымъ замѣномъ свидѣтельствъ, которыя останутся неразобранными, а также наблюденіе за отчетностію по увольнительнымъ и выкупнымъ свидѣтельствамъ и за исполненіемъ правилъ о порядкѣ пополненія числящейся за губерніями рекрутской недоимки, возложить на министерство внутреннихъ дѣлъ, въ которое, по окончаніи набора, представлять всѣ неразобранныя увольнительныя свидѣтельства.

6. Кромѣ указанныхъ въ приложеніи къ манифесту Нашему 26 іюня (8 іюля) 1868 года и въ манифестѣ 2 ноября 1869 года лицъ, временно отъ рекрутской повинности освобожденныхъ, не привлекать къ оной:

а) во время состоянія въ учебныхъ заведеніяхъ:

обучающихся въ высшихъ спеціальныхъ учебныхъ заведеніяхъ имперіи;

б) доколѣ будутъ исполнять обязанности своего званія:

учителей начальныхъ училищъ въ царствѣ.

7. Отмѣнить изъятіе отъ рекрутской повинности по 8, 13, 14, 19, 20 и 22 й статьямъ правилъ, приложенныхъ къ манифесту Нашему 26 іюня (8 іюля) 1868 года, которое предоставлено было нижеслѣдующимъ лицамъ:

а) евреямъ, принявшимъ христіанскую вѣру;

б) штатнымъ почтарямъ;

в) лицамъ, поступившимъ на казенные и частные горные заводы, и сыновьямъ ихъ;

г) несостоящимъ въ государственной службѣ инженерамъ, архитекторамъ, землемѣрамъ, ваятелямъ, живописцамъ и механикамъ;

д) артистамъ варшавскихъ театровъ.

Данъ въ С.-Петербургѣ, декабря 1-го дня въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемьсотъ семидесятое; царствованія же Нашего въ шестнадцатое.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

»АЛЕКСАНДРЪ.«

Число опубликованія, 17 января (1 февраля) 1871 года.

Digitized by Google

4. Do podawania skarg na nieprawne oddanie do zaciągu oznaczyć termin sześciomiesięczny, od daty ukończenia poboru.

5. Rozdział pomiędzy urzędy rekrutskie świadectw uwalniających za wykupem pieniężnym, które pozostaną nierozebrane, tudzież nadzór nad kontrollą świadectw uwalniających i wykupnych, oraz nad wykonaniem przepisów o porządku pokrycia liczącej się na gubernijach zaległości rekrutskiej, poruczyć ministerstwu spraw wewnętrznych, któremu, po ukończeniu poboru przedstawione być mają wszystkie nierozebrane świadectwa uwalniające.

6. Oprócz osób, wskazanych w anneksie do manifestu Naszego z d. 26 czerwca (8 lipca) 1868 r. i w manifeście z d. 2 listopada 1869 r. od powinności zaciągowej czasowo zwolnionych, nie pociągać do takowej:

a) w czasie zostawania w zakładach naukowych:

kształcących się w wyższych specjalnych zakładach naukowych cesarstwa;

b) dopóki spełniać będą obowiązki swego powołania:

nauczycieli szkół elementarnych w królestwie.

7. Uchylić wyłączenie od powinności zaciągowej, które podług art. 8, 13, 14, 19, 20 i 22 przepisów, dołączonych do manifestu Naszego z d. 26 czerwca (8 lipca) 1868 r. służyło osobom następującym

a) żydom, którzy przyjęli religiję chrześcijańską;

b) pocztyljonom etatowym;

c) osobom, które wstąpiły do zakładów górniczych rządowych lub prywatnych, i ich synom;

d) niepozostającym w służbie rządowej, inżenierom, budowniczym, jeometrom, rzeźbiarzom, malarzom i mechanikom;

e) artystom teatrów warszawskich.

Dan w S.-Petersburgu, dnia 1 grudnia roku od narodzenia Chrystusa tysiąc ośmset siedmdziesiątego; panowania zaś Naszego szesnastego.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„АЛЕКСАНДРЪ“.

Членъ временно завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета, (подписалъ) *Трубниковъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 17 stycznia (1 lutego) 1871 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Манифестомъ, сего числа изданнымъ, предназначивъ произвесть рекрутскій наборъ съ обѣихъ полосъ имперіи и съ губерній царства польскаго, повелѣваемъ:

Наборъ сей начать повсемѣстно съ 1-го февраля будущаго 1871 года и окончить оный къ 1-му марта того же года.

Распоряженія по военной части предоставили Мы военному министру, а успѣшное производство и окончаніе сего набора въ положенный срокъ возлагаемъ на попеченіе правительствующаго сената.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ".

Въ С.-Петербургѣ,
1-го декабря 1870 года.

Число опубликованія, 17 января (1 февраля) 1871 г.

Digitized by Google

U K A Z

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Manifestem w dniu dzisiejszym wydanym, postanowiwszy odbycie poboru do wojska w obydwóch strefach cesarstwa i w gubernijach królestwa polskiego, rozkazujemy:

Pobór ten we wszystkich miejscowościach rozpocząć z dniem 1 lutego roku przyszłego 1871 i ukończyć takowy do dnia 1 marca tegoż roku

Wydanie stosownych rozporządzeń pod względem wojskowym, poleciliśmy ministrowi wojny, zaś uskutecznienie i ukończenie tego poboru w terminie oznaczonym, poruczamy rządzącemu senatowi.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

„АЛЕКСАНДРЪ".

W S.-Petersburgu,
d. 1 grudnia 1870 roku.

Членъ временно-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета, (подписалъ) *Трубниковъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 17 stycznia (1 lutego) 1871 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго, изъ правительствующаго сената,

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали*: представленіе министра финансовъ, отъ 26-о ноября 1870 г., за № 13,148, при коемъ представляетъ въ правительствующій сенатъ для зависящаго распоряженія засвидѣтельствованный списокъ съ Высочайше утвержденнаго въ 23 день ноября сего года, мнѣнія государственнаго совѣта, слѣдующаго содержанія: „Государственный совѣтъ, въ соединенныхъ департаментахъ законовъ и государственной экономіи и въ общемъ собраніи разсмотрѣвъ представленіе министра финансовъ о воспрещеніи частнымъ лицамъ и обществамъ выпускать денежные знаки, согласно въ существѣ съ заключеніемъ его, министра, мнѣніемъ положилъ: I. Въ дополненіе подлежащихъ статей свода законовъ постановить: 1) Частнымъ лицамъ и обществамъ воспрещается выпускать въ обращеніе безъимянные денежные знаки въ видѣ марокъ, квитанцій, ярлыковъ и всякихъ другихъ знаковъ или обязательствъ на предъявителя, содержащихъ въ себѣ обѣщаніе опредѣленной суммы деньгами, припасами, или другими предметами. Изъ сего исключаются чеки, вкладные банковые билеты и всякія обязательства, выпускаемыя обществами, товариществами и тому подобными учрежденіями, на точномъ основаніи ихъ уставовъ. 2) Виновный въ выпускѣ въ обращеніе денежныхъ знаковъ, независимо отъ обязанности немедленнаго по предъявленіи обмѣна оныхъ на наличныя деньги и вознагражденія за причиненные симъ выпускомъ убытки, подвергается тюремному заключенію: въ первый разъ на время отъ двухъ до четырехъ мѣсяцевъ, а во второй и послѣдующіе разы — отъ четырехъ до восьми мѣсяцевъ. 3) Если денежные знаки выпущены товариществомъ, или обществомъ, то личной отвѣтственности подвергаются управляющіе дѣлами того товарищества или общества, а имущественная отвѣтственность падаетъ на цѣлый составъ послѣдняго, съ соблюденіемъ при этомъ правила, изложеннаго въ ст. 2181 законовъ гражданскихъ. 4) Лица, до изданія сего закона выпустившія денежные знаки, обязаны, по мѣрѣ предъявленія, обмѣнивать оные на деньги и вслѣдъ затѣмъ немедленно уничтожать, ни въ какомъ случаѣ не выпуская обмѣненныхъ знаковъ вновь въ обращеніе, подъ опасеніемъ отвѣтственности, опредѣленной въ п. 2 настоящихъ правилъ. На окончатель-

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji, z rządzącego senatu,

DO KOMITETU URZĄDZAJĄCEGO W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat *słuchał:* przedstawienia ministra finansów z dnia 26 listopada 1870 roku za №. 13,148, przy którem przedstawia senatowi rządzącemu, dla wydania stosownych rozporządzeń, poświadczoną kopiję Najwyżej zatwierdzonej w d. 23 listopada r. b. uchwały rady państwa, następującej osnowy: Rada państwa w połączonych depertamentach prawnym i ekonomji państwa, oraz na ogólnem zebraniu rozpoznawszy przedstawienie ministra finansów o wzbronieniu osobom prywatnym i towarzystwom wypuszczania w obieg znaków pieniężnych, zgodnie z opiniją ministra uchwaliła: I. W uzupełnieniu właściwych artykułów zbioru praw postanowić: 1) Osobom prywatnym i towarzystwom, zabrania się wypuszczać w obieg bezimienne znaki pieniężne w kształcie marek, kwitów, rewersów i wszelkich innych znaków lub zobowiązań na okaziciela, mieszczących w sobie zapewnienie oznaczonej summy w pieniądzach lub w naturze jakiemibądź przedmiotami. Z tego wyłączają się czeki, wkładowe bilety bankowe i wszelkie zobowiązania, wypuszczane przez towarzystwa, spółki i tym podobne instytucje — w ścisłem zastosowaniu się do swych ustaw. 2) Winny puszczania w obieg znaków pieniężnych, niezależnie od obowiązku natychmiastowego po ich okazaniu wymiany na gotowe pieniądze i wynagrodzenia za straty wskutek tego wypuszczenia wynikłe, podlega zamknięciu w więzieniu: za pierwszym razem na czas od dwóch do czterech miesięcy, a za drugim razem i następnie, od czterech do ośmiu miesięcy. 3) Jeżeli znaki pieniężne wypuszczone zostały przez spółkę lub przez towarzystwo, to odpowiedzialności osobistej podlegają zarządzający interesami tej spółki lub towarzystwa, a odpowiedzialność majątkowa spada na cały skład tego ostatniego, z zachowaniem przy tem przepisu, wskazanego w art. 2 181 praw cywilnych. 4) Osoby, które przed wydaniem tego prawa wypuściły znaki pieniężne, są obowiązane wymieniać je w miarę okazania, na pieniądze, a następnie bezzwłocznie niszczyć, w żadnym razie niepuszczając na nowo w obieg wymienionych znaków, pod rygorem odpowiedzialności, oznaczonej w p. 2 niniejszych przepisów. Do ostatecznego zaś wycofania z obiegu znaków pieniężnych, wypuszczonych w obieg przed wydaniem niniejszego prawa, minister finansów oznacza terminy, oddzielnie na każdy przypadek. II. Minister spraw we-

Digitized by Google

ное же изъятіе изъ обращенія выпущенныхъ до изданія настоящаго закона денежныхъ знаковъ, опредѣляются министромъ финансовъ сроки, для каждаго случая отдѣльно. II. Предоставить министру внутреннихъ дѣлъ поручить особому вниманію губернаторовъ наблюденіе за недопущеніемъ обращенія поименованныхъ въ п. 1 настоящаго узаконенія денежныхъ знаковъ, какъ вновь выпускаемыхъ частными лицами и обществами, такъ и выпущенныхъ доселѣ послѣ истеченія для сихъ послѣднихъ назначенныхъ, согласно п. 4 на изъятіе ихъ изъ обращенія сроковъ. На мнѣніи написано: Его Императорское Величество, воспослѣдовавшее мнѣніе въ общемъ собраніи государственнаго совѣта, о воспрещеніи частнымъ лицамъ и обществамъ выпускать денежные знаки, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. Подписалъ: предсѣдатель государственнаго совѣта „КОНСТАНТИНЪ.“ 23 ноября 1870 г. *Приказали:* Объ изъясненномъ Высочайше утвержденномъ мнѣніи государственнаго совѣта, для свѣдѣнія и должнаго, до кого касаться будетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество намѣстника кавказскаго, намѣстника въ царствѣ польскомъ, министровъ и главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ—указами, а другихъ—чрезъ передачу къ дѣламъ оберъ прокурора 1-го департамента правительствующаго сената копій съ опредѣленія сената; равно послать указы: учредительному въ царствѣ польскомъ комитету, всѣмъ генералъ-губернаторамъ, военнымъ губернаторамъ, губернаторамъ, губернскимъ, войсковымъ и областнымъ правленіямъ и казеннымъ палатамъ; въ святѣйшій же правительствующій синодъ, во всѣ департаменты правительствующаго сената и общія оныхъ собранія сообщить вѣдѣнія, а въ департаментъ министерства юстиціи—копію съ опредѣленія и припечатать въ установленномъ порядкѣ, для чего конторѣ сенатской типографіи дать извѣстіе.

Декабря 8 дня 1870 г.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 17 января (1 февраля) 1871 года.

Digitized by Google

wnętrznych mocen jest poruczyć szczególnej troskliwości gubernatorów czuwanie nad niedopuszczaniem obiegu wzmiankowanych w p. 1 niniejszego prawa znaków pieniężnych, tak nowo wypuszczanych przez osoby prywatne i towarzystwa, jako i dotychczas wypuszczonych po upływie terminów do wycofania ich z obiegu, stosownie do punktu 4 oznaczonych. Na uchwale napisano: Jego Cesarska Mość zapadłą na ogólnem zebraniu rady państwa uchwałę o wzbronieniu osobom prywatnym i towarzystwom wypuszczać znaki pieniężne, Najwyżej zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał. Podpisał: prezes rady państwa „KONSTANTY". 23 listopada 1870 roku. *Polecił:* O pomienionej Najwyżej zatwierdzonej uchwale rady państwa, dla wiadomości i należytego w czem kogo dotycze wykonania, zawiadomić Jego Cesarską Wysokość namiestnika kaukazkiego, namiestnika w królestwie polskiem, ministrów i głównie zarządzających osobnemi wydziałami—jednych przez ukazy, a drugich przez odstąpienie do akt naczelnego prokuratora I-go departamentu rządzącego senatu kopji z decyzji senatu; również posłać ukazy: do komitetu urządzającego w królestwie polskiem, wszystkim generał-gubernatorom, wojennym gubernatorom, gubernatorom, zarządom gubernijalnym, wojskowym i okręgowym, izbom skarbowym; najświętszemu zaś rządzącemu synodowi, wszystkim departamentom rządzącego senatu i ogólnemu ich zebraniu zakommunikować wypisy, a departamentowi ministerstwa sprawiedliwości, kopiję decyzji, a dla ogłoszenia drukiem podług ustanowionego porządku, zawiadomić kantor drukarni senatu.

D. 8 grudnia 1870 roku.

Oryginał z właściwemi podpisami.

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, d. 17 stycznia (1 lutego) 1871 r.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго, изъ правительствующаго сената,

УЧРЕДИТЕЛЬНОМУ ВЪ ЦАРСТВѢ ПОЛЬСКОМЪ КОМИТЕТУ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали*: предложеніе министра юстиціи, отъ 21-го ноября 1870 года за № 20256-мъ, при коемъ предлагаетъ правительствующему сенату, доставленное военнымъ министромъ при отношеніи отъ 10-го ноября сего года, за № 3025, Высочайшее повелѣніе объ исполненіи послѣдовавшаго въ общемъ собраніи государственнаго совѣта мнѣнія, слѣдующаго содержанія: Государственный совѣтъ въ департаментѣ законовъ и въ общемъ собраніи, разсмотрѣвъ представленіе военнаго министра о взысканіяхъ за истребленіе или поврежденіе тригонометрическихъ знаковъ и ихъ принадлежностей, согласно въ существѣ съ заключеніемъ военнаго совѣта, мнѣніемъ положилъ: 1) Ст. 32-ю устава о наказаніяхъ, налагаемыхъ мировыми судьями, дополнить слѣдующимъ правиломъ: „Тѣмъ же взысканіямъ подлежатъ виновные въ истребленіи или поврежденіи устроенныхъ для производства государственной съемки тригонометрическихъ знаковъ или ихъ принадлежностей". 2) Ст. 619-ю законовъ межевыхъ (т. X ч. III) дополнить слѣдующимъ примѣчаніемъ: „Правило сей статьи распространяется и на случаи поврежденія тригонометрическихъ знаковъ (уст. о нак., налаг. мир. суд., ст. 32 доп.), съ тѣмъ, что губернскія начальства обязаны, по полученіи свѣдѣній о поврежденіяхъ сего рода, немедленно извѣщать о томъ военное министерство." На мнѣніи написано: Его Императорское Величество, воспослѣдовавшее мнѣніе въ общемъ собраніи государственнаго совѣта о взысканіяхъ за истребленіе или поврежденіе тригонометрическихъ знаковъ и ихъ принадлежностей, Высочайше утвердить соизволилъ и повелѣлъ исполнить. Подписалъ: предсѣдатель государственнаго совѣта „КОНСТАНТИНЪ." 26 октября 1870 г. *Приказали*: Объ изъясненномъ Высочайше утвержденномъ мнѣніи государственнаго совѣта, для свѣдѣнія и должнаго, до кого касаться будетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество намѣстника кавказскаго, намѣстника въ цар-

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji, z rządzącego senatu,

DO KOMITETU URZĄDZAJĄCEGO W KRÓLESTWIE POLSKIEM.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat *słuchał:* przedstawienia ministra sprawiedliwości z d. 21 listopada 1870 roku za N. 20,256, przy którem kommunikuje rządzącemu senatowi nadesłany przy odezwie ministra wojny z d. 10 listopada r. b. za N. 3,025 Najwyższy rozkaz co do wykonania uchwały, na ogólnem zebraniu rady państwa zapadłej, treści następującej: Rada państwa w departamencie prawnym i na ogólnem zebraniu, roztrząsnąwszy przedstawienie ministra wojny o pociąganiu do odpowiedzialności za zniszczenie albo uszkodzenie znaków trygonometrycznych i części do nich należących, zgodnie z opiniją rady wojennej uchwaliła: 1) Artykuł 32 ustawy o karach, wymierzanych przez sędziów pokoju, uzupełnić przepisem następującym: „Tejże karze podlegają winni zniszczenia albo uszkodzenia urządzonych celem dokonania pomiaru państwa znaków trygonometrycznych albo części do nich należących.“ 2) Art. 619 praw o pomiarach (t. X część III) uzupełnić następującą uwagą: „Przepis tego artykułu stosuje się i do wypadków uszkodzenia znaków trygonometrycznych (ust. o karach wymierzanych przez sęd. pokoju, art. 32 dopeł.), z tem, że władze gubernijalne otrzymawszy wiadomość o uszkodzeniach tego rodzaju są obowiązane niezwłocznie zawiadamiać o tem ministerstwo wojny.“ Na uchwale napisano: Jego Cesarska Mość, zapadłą na ogólnem zebraniu rady państwa uchwałę o karach za zniszczenie albo uszkodzenie, znaków trygonometrycznych i części do nich należących, Najwyżej zatwierdzić raczył i wykonać rozkazał. Podpisał: prezes rady państwa „KONSTANTY“, d. 26 października 1870 r. *Polecił:* o pomienionej Najwyżej zatwierdzonej uchwale rady państwa, dla wiadomości i należytego, w czem kogo dotycze wykonania, zawiadomić Jego Cesarską Wysokość namiestnika kaukazkiego, namiestnika w królestwie polskiem, ministrów i głównie zarządzających osobnemi wydziałami; jednych przez ukazy, a drugich przez odstąpienie do akt naczelnego prokuratora I-go departamentu rządzącego senatu, kopji z decyzji senatu;

Digitized by Google

ствѣ польскомъ, министровъ и главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ—указами, а другихъ—чрезъ передачу къ дѣламъ оберъ-прокурора 1-го департамента правительствующаго сената копій съ опредѣленія сената; равно послать указы: учредительному въ царствѣ польскомъ комитету, всѣмъ генералъ-губернаторамъ, военнымъ губернаторамъ, губернаторамъ, губернскимъ, войсковымъ и областнымъ правленіямъ и казеннымъ палатамъ; въ святѣйшій же правительствующій синодъ, во всѣ департаменты правительствующаго сената и общія оныхъ собранія сообщить вѣдѣнія, а въ департаментъ министерства юстиціи—копію съ опредѣленія, и припечатать въ установленномъ порядкѣ, для чего конторѣ сенатской типографіи дать извѣстіе.

Декабря 2 дня 1870 г.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 17 января (1 февраля) 1871 года

Digitized by Google

również posłać ukazy, do komitetu urządzającego w królestwie polskiem, wszystkim generał-gubernatorom, wojennym gubernatorom, gubernatorom, zarządom gubernijalnym wojskowym i okręgowym i izbom skarbowym; najświętszemu zaś rządzącemu synodowi, wszystkim departamentom rządzącego senatu i ogólnemu ich zebraniu zakommunikować wypisy, a departamentowi ministerstwa sprawiedliwości kopiję decyzji, a dla ogłoszenia drukiem podług ustanowionego porządku, zawiadomić kantor drukarni senatu.

Dnia 2 grudnia 1870 roku.

Oryginał z właściwemi podpisami.

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 17 stycznia (1 lutego) 1871 r.

Digitized by Google

Списокъ Высочайшимъ указамъ

и постановленіямъ учредительнаго комитета,

заключающимся въ 70-мъ томѣ дневника законовъ.

I. Высочайшіе указы.

Страница.

1. Высочайше утвержденный уставъ варшавскаго городскаго кредитнаго общества . . . . . 4.
   отъ 31 декабря 1869 года.
2. Высочайшій указъ о пожалованіи *Четыркину*, фольварка Баргловъ-дворный . . . . . 100.
   отъ 6 января 1870 г.
3. Высочайшій указъ о пожалованіи князю *Шаховскому 1-му*, имѣнія Вильчо-руде и Вятровецъ. . . . . 103.
   отъ 6 января 1870 г.
4. Высочайшій указъ о пожалованіи генералъ-маіору *Янковскому*, имѣнія Броецъ . . . . . 106.
   отъ 30 января 1870 г.
5. Высочайшій указъ о пожалованіи гр. *Ностицу*, фольварки Ланкелишки . . . . . 108.
   отъ 13 февраля 1870 г.
6. Высочайшій указъ объ увеличеніи размѣра ежегодной платы на содержаніе должниковъ находящихся подъ арестомъ въ Варшавѣ. . . . . 110.
   отъ 5 марта 1870 г.
7. Высочайшій указъ объ освобожденіи отъ подымной подати крестьянскихъ усадьбъ, занятыхъ общественными строеніями . . . . . 112.
   отъ 12 февраля 1870 г.
8. Высочайшій указъ о порядкѣ производства дѣлъ о почетныхъ титулахъ . . . . . 114.
   отъ 27 февраля 1870 г.
9. Высочайшій указъ о платахъ за документы, выдаваемые департаментомъ герольдіи 146
   отъ 27 февраля 1870 г.

Digitized by Google

Spis ukazów Najwyższych

I POSTANOWIEŃ KOMITETU URZĄDZAJĄCEGO,

zawartych w tomie 70 dziennika praw.

I. Ukazy najwyższe.

Stronnica.

1. Najwyżej zatwierdzona ustawa warszawskiego towarzystwa kredytowego miejskiego . . . . . 5.
z dnia 31 grudnia 1869 roku.
2. Высочайшій указъ о пожалованіи *Четыркину* фольварка Баргловъ-дворный . . . . . 100.
отъ 6 января 1870 года.
3. Высочайшій указъ о пожалованіи князю *Шаховскому 1-му*, имѣнія Вильчо-руде и Вятровецъ. . . . . 103.
отъ 6 января 1870 г.
4. Высочайшій указъ о пожалованіи генералъ-маіору *Янковскому*, имѣнія Броецъ. . . . . 106.
отъ 30 января 1870 г.
5. Высочайшій указъ о пожалованіи гр. *Ностицу*, фольварки Ланкелишки. 108
отъ 13 февраля 1870 г.
6. Ukaz Najwyższy o zwiększeniu opłaty na utrzymanie dłużników zostających w areszcie w Warszawie . . . . . 111.
z dnia 5 marca 1870 r.
7. Ukaz Najwyższy o uwolnieniu od podatku podymnego włościańskiego osad, zajętych przez zabudowania, przeznaczone na użytek publiczny . . . . . 113.
z dnia 12 lutego 1870 r.
8. Ukaz Najwyższy o porządku postępowania w sprawach, dotyczących tytułów honorowych i godności szlachectwa . 115.
z dnia 27 lutego 1870 r.
9. Ukaz Najwyższy o opłatach za dokumenty wydawane przez departament heroldji . . . . . 147.
z dnia 27 lutego 1870 r.

Digitized by Google

Страница

10. Высочайше утвержденное мнѣніе государственнаго совѣта объ измѣненіяхъ въ положеніи о пошлинахъ за право торговли и промысловъ. . . . . 150.

отъ 23 марта 1870 г.

11. Высочайшій указъ о пожалованіи Сергѣю *Шатову*, части лѣснаго участка . . . . . 156.

отъ 28 марта 1870 г.

12. Высочайшій указъ о передачѣ дѣлъ по рекрутской повинности въ губерніяхъ царства польскаго въ министерство внутреннихъ дѣлъ. . . . . 162.

отъ 28 марта 1870 г.

13. Высочайшій указъ о пожалованіи полковнику *Писареву*, части фольварка Пабіяннице . . . . . 186.

отъ 23 мая (4 іюля) 1870 г.

14. Высочайшій указъ утверждающій положеніе объ управленіи благотворительными заведеніями въ губерніяхъ царства польскаго . . . . . 198.

отъ 19 іюня 1870 г.

15. Высочайше утвержденныя правила о содержаніи земскихъ дорогъ . . . . . 242.

отъ 19 іюня 1870 г.

16. Высочайше утвержденное мнѣніе комитета по дѣламъ царства польскаго о порядкѣ завѣдыванія дѣлами сберегательныхъ кассъ . . . . . 250.

отъ 30 мая 1870 г.

17. Высочайшій указъ о запрещеніи русскимъ подданнымъ вступать волонтерами въ службу воюющихъ державъ: Франціи и Пруссіи . . . . . 252.

отъ 28 іюля 1870 г.

18. Декларація къ трактату о торговлѣ и мореплаваніи, заключенному между Россіею и Франціею . . . . . 256.

отъ 6 (18) мая 1870 г.

19. Высочайшій указъ о пожалованіи генералу отъ кавалеріи *Шабельскому*, фольварка Кіянка . . . . . 253.

отъ 27 іюня 1870 г.

20. Высочайше утвержденное положеніе комитета по дѣламъ царства польскаго объ устройствѣ хозяйственнаго управленія г. Варшавы. . . . . 262.

отъ 7 іюля 1870 г.

Digitized by Google

Stronnica.

10. Najwyżéj zatwierdzone zdanie rady państwa o zmianach w ustawie o opłatach za prawo prowadzenia handlu i procederów . . . . . 151.
z dnia 23 marca 1870 r.

11. Высочайшій указъ о пожалованіи Сергѣю *Шатову*, части лѣснаго участка . . . . . 156.
отъ 28 марта 1870 г.

12. Ukaz Najwyższy o oddaniu czynności co do zaciągu wojskowego w gubernijach królestwa polskiego, pod zarząd ministerstwa spraw wewnętrznych. . . . . 163.
z dnia 28 marca 1870 r.

13. Высочайшій указъ о пожалованіи полковнику *Пигареву*, части фольварка Пабіянице . . . . . 186.
отъ 23 мая (4 іюня) 1870 г.

14. Ukaz Najwyższy zatwierdzający ustawę o zarządzie zakładów dobroczynnych w gubernijach królestwa polskiego . . 199.
z dnia 19 czerwca 1870 r.

15. Najwyżej zatwierdzone przepisy o utrzymywaniu dróg ziemskich . . . . . 243.
z dnia 19 czerwca 1870 r.

16. Najwyżej zatwierdzona uchwała komitetu do spraw królestwa polskiego o porządku zawiadywania czynnościami kass oszczędności . . . . . 51.
z dnia 30 maja 1870 r.

17. Ukaz Najwyższy zabraniający wstępowania poddanym ruskim na ochotników do służby państw wojnę prowadzących: Francji i Pruss . . . . . 253.
z dnia 28 lipca 1870 r.

18. Deklaracja do traktatu o handlu i żegludze, zawartego między Rossją a Francją . . . . . 257.
z dnia 6 (18) maja 1870 r.

19. Высочайшій указъ о пожалованіи генералу отъ кавалеріи *Шабельскому*, фольварка Кіянка . . . . . 259.
отъ 27 іюня 1870 г.

20. Najwyżej zatwierdzona uchwała komitetu do spraw królestwa polskiego o urządzeniu zarządu gospodarczego m. Warszawy. . . . . 263.
z dnia 7 lipca 1870 roku.

Digitized by Google

Страница.

21. Указъ правительствующаго сената о порядкѣ доказыванія конскриптами права на потомственное дворянство . 278.
отъ 15 іюля 1870 г.

22. Высочайше утвержденный журналъ комитета министровъ о губернскихъ отчетахъ . . . . . 286.
отъ 19 іюня 1870 г.

23. Высочайшій указъ утверждающій положеніе о развѣдкахъ и отводахъ для горной добычи минеральныхъ ископаемыхъ . . . . . 326.
отъ 16 (28) іюня 1870 г.

24. Указъ правительствующаго сената утверждающій правила для пресѣченія чумы на рогатомъ скотѣ . . . . . 348.
отъ 21 августа 1870 г.

25. Высочайше утвержденное положеніе о взаимномъ губернскомъ страхованіи строеній отъ огня . . . . . 374.
отъ 20 іюля 1870 г.

26. Высочайше утвержденное положеніе комитета по дѣламъ царства польскаго о порядкѣ исполненія рекрутской повинности политическими выходцами . . . . . 452.
отъ 31 іюля 1870 г.

27. Высочайшій указъ объ устройствѣ общинъ сестеръ милосердія. . . . . 462.
отъ 31 іюля 1870 г.

28. Высочайшій указъ о рекрутскомъ наборѣ въ 1871 году . 468.
отъ 1 декабря 1870 г.

29. Указъ правительствующаго сената, о воспрещеніи частнымъ лицамъ и обществамъ выпускать денежные знаки. 480.
отъ 8 декабря 1870 г.

30. Указъ правительствующаго сената о взысканіяхъ за истребленіе или поврежденіе тригонометрическихъ знаковъ . . . . . 484.
отъ 2 декабря 1870 г.

II. Постановленія учредительнаго комитета.

1. Постановленіе о назначеніи срока для реализаціи купоновъ отъ бывшихъ 5% облигацій казначейства царства . . . . . 62.
отъ 30 декабря (11 января) 1869/70 г.

Digitized by Google

Stronnica.

21. Ukaz rządzącego senatu o porządku udowodniania przez spisowych praw do szlachectwa dziedzicznego . . . . . 279.
z dnia 15 lipca 1870 roku.

22. Najwyżej zatwierdzony protokół komitetu ministrów o sprawozdaniach gubernatorów . . . . . 287.
z dnia 19 lipca 1870 roku.

23. Ukaz Najwyższy zatwierdzający ustawę o poszukiwaniach górniczych i wydzielaniu przestrzeni do górniczego wydobywania ciał kopalnych . . . . . 327.
z dnia 16 (28) czerwca 1870.

24. Ukaz rządzącego senatu, zatwierdzający przepisy o uśmierzeniu księgosuszu bydła rogatego 349
z dnia 21 sierpnia 1870 r.

25. Najwyżéj zatwierdzona ustawa o wzajemnem gubernijalnem ubezpieczeniu budowli od pożarów . . . . . 375.
z d. 20 lipca 1870 r.

26. Najwyżéj zatwierdzona uchwała komitetu do spraw królestwa polskiego, o porządku spełniania powinności rekruckiéj przez politycznych wychodźców . . . . . 453.
z dnia 31 lipca 1870 r.

27. Ukaz Najwyższy o urządzeniu zgromadzenia siostr miłosierdzia 463
z dnia 31 lipca 1870 r.

28. Ukaz Najwyższy o poborze do wojska w r. 1871 . . . . 469.
z dnia 1 grudnia 1870 r.

29. Ukaz rządzącego senatu o wzbronieniu osobom prywatnym i towarzystwom wypuszczania w obieg znaków pieniężnych 481.
z dnia 8 grudnia 1870 r.

30. Ukaz rządzącego senatu, o karach za zniszczenie lub uszkodzenie znaków trygonometrycznych . . . . . 485.
z dnia 2 grudnia 1870 r.

II. Postanowienia komitetu urządzającego.

1. Postanowienie o terminie do wymiany kuponów od byłych 5% obligacyj skarbu królestwa. 63
z dnia 30 grudnia (11 stycznia) 1869/70 r.

Digitized by Google

Страница.

2. Постановленіе о переименованіи въ посады нѣкоторыхъ городовъ калишской губерніи . . . . . 66.
отъ 30 декабря (11 января) 1869/70 г.

3. Постановленіе о закрытіи ликвидаціонной коммисіи . . 72.
отъ 9 (21) января 1870 г.

4. Постановленіе о переименованіи въ посады нѣкоторыхъ городовъ петроковской губерніи. . . . . 76.
отъ 23 января (4 февраля) 1870 г.

5. Постановленіе о переименованіи въ посады нѣкоторыхъ городовъ ломжинской губерніи 80
отъ 30 января (11 феараля) 1870 г.

6. Постановленіе о допущеніи евреевъ къ избранію на общественныя должности въ посадахъ . . . . . 84.
отъ 6 (18) февраля 1870 г.

7. Постановленіе о пониженіи ценза для участія въ гминномъ сходѣ и для выборовъ въ гминныя должности . . 88.
отъ 6 (18) февраля 1870 г.

8. Постановленіе о печатяхъ въ гминныхъ управленіяхъ съ губернскими гербами . . . . . 90.
отъ 14 (26) февраля 1870 г.

9. Постановленіе о переименованіи въ посады нѣкоторыхъ городовъ сувалкской губерніи. . . . . 92.
отъ 27 февраля (11 марта) 1870 г.

10. Постановленіе о переименованіи въ посады нѣкоторыхъ городовъ люблинской губерніи . . . . . 96.
отъ 6 (18) марта 1870 г.

11. Постановленіе о переименованіи въ посады нѣкоторыхъ городовъ петроковской губерніи. . . . . 122.
отъ 20 марта (1 апрѣля) 1870 г.

12. Постановленіе о переименованіи въ посады нѣкоторыхъ городовъ варшавской губерніи . . . . . 126.
отъ 20 марта (1 апрѣля) 1870 г.

13. Постановленіе утверждающее правила о порядкѣ пользованія крестьянскими сервитутами и разбора жалобъ на нарушеніе правъ сихъ сервитутовъ . . . . . 132.
отъ 13 (25) марта 1870 г.

14. Постановленіе о переименованіи въ посадъ г. Тарногрода . . . . . 158.
отъ 15 (27) мая 1870 г.

Digitized by Google

Stronnica.

2. Postanowienie o przemianowaniu na osady niektórych miast w gubernji kaliskiéj . . . . . 67.
z dnia 30 grudnia (11 stycznia) 1869/70 r.

3. Postanowienie o zniesieniu kommissji likwidacyjnéj . . . 73.
z dnia 9 (21) stycznia 1870 r.

4. Postanowienie o przemianowaniu na osady niektórych miast w gubernji petrokowskiej . . . . . 77.
z dnia 23 stycznia (4 lutego) 1870 r.

5. Postanowienie o przemianowaniu na osady niektórych miast w gubernji łomżyńskiej . . . . . 81.
z dnia 30 stycznia (11 lutego) 1870 r.

6. Postanowienie o dopuszczaniu żydów do wyborów na urzędy gminne w osadach . . . . . 85.
z dnia 6 (18) lutego 1870 r.

7. Postanowienie o obniżeniu cenzus do uczestniczeina w zebraniu gminnem i do wyborów na urzędy gminne . . . 89.
z dnia 6 (18) lutego 1870 r.

8. Postanowienie o pieczęciach w zarządach gminnych z herbami gubernij . . . . . 91.
z dnia 14 (26) lutego 1870 r.

9. Postanowienie o przemianowaniu na osady niektórych miast w gubernji suwałkskiej . . . . . 93.
z dnia 27 lutego (11 marca) 1870 r.

10. Postanowienie o przemianowaniu na osady niektórych miast w gubernji lubelskiej . . . . . 97.
z dnia 6 (18) marca 1870 r.

11. Postanowienie o przemianowaniu na osady niektórych miast w gubernji petrokowskiej . . . . . 123.
z dnia 20 marca (1 kwietnia) 1870 r.

12. Postanowienie o przemianowaniu na osady niektórych miast w gubernji warszawskiej . . . . . 127.
z dnia 20 marca (1 kwietnia) 1870 r.

13. Postanowienie zatwierdzające przepisy o użytkowaniu ze służebności włościańskich i o rozpoznawaniu skarg przeciwko naruszeniu praw co do tychże służebności . . . 133.
z dnia 13 (25) marca 1870 r.

14. Postanowienie o przemianowaniu miasta Tarnogrodu na osadę . . . . . 159.
z dnia 15 (27) maja 1870 r.

Digitized by Google

Страница.

15. Постановленіе о переименованіи въ посадъ города Климонтова . . . . . 166.
отъ 21 апрѣля (3 мая) 1870 г.
16. Постановленіе о путевыхъ пособіяхъ . . . . . 168.
отъ 12 (24) іюня 1870 г.
17. Постановленіе о выкупѣ безсрочныхъ чиншей въ частныхъ имѣніяхъ. . . . . 172.
отъ 12 (24) іюня 1870 г.
18. Постановленіе о переименованіи въ посады нѣкоторыхъ городовъ сувалкской губерніи . . . . . 188.
отъ 3 (15) іюля 1870 г.
19. Постановленіе о распространеніи на губерніи царства польскаго дѣйствія цензурнаго устава имперіи. . . . 190.
отъ 10 (22) іюля 1870 г.
20. Постановленіе о переименованіи въ посады 2-хъ городовъ сѣдлецкой губерніи . . . . . 192.
отъ 17 (29) іюля 1870 г.
21. Постановленіе о переименованіи въ посады нѣкоторыхъ городовъ ломжинской губерніи . . . . . 366.
отъ 28 августа (9 сентября) 1870 г.
22. Постановленіе о переименованіи въ посады нѣкоторыхъ городовъ варшавской губерніи . . . . . 368.
отъ 28 августа (9 сентября) 1870 г.
23. Постановленіе о гминныхъ и сельскихъ сходахъ въ посадахъ образовавшихъ изъ себя отдѣльныя гмины . . 456.
отъ 9 (21) октября 1870 г.
24. Постановленіе о переименованіи въ посадъ города Стависки. . . . . 460.
отъ 30 октября (12 ноября) 1870 г.

КОНЕЦЪ.

Digitized by Google

Stronnica.

15. Postanowienie o przemianowaniu miasta Klimontowa na osadę . . . . . 167.
z dnia 21 kwietnia (3 maja) 1870 r.

16. Postanowienie o kosztach podróży . . . . . 169.
z dnia 12 (24) czerwca 1870 r.

17. Postanowienie o spłacie czynszów w dobrach prywatnych 178.
z dnia 12 (24) czerwca 1870 r.

18. Postanowienie o przemianowaniu na osady niektórych miast w gubernji suwałkskiéj . . . . . 189.
z dnia 3 (15) lipca 1870 r.

19. Postanowienie o zastósowaniu do gubernij królestwa polskiego ustawy o cenzurze w cesarstwie obowiązującéj 191.
z dnia 10 (22) lipca 1870 r.

20. Postanowienie o przemianowaniu 2-ch miast w gubernji siedleckiéj na osady . . . . . 193.
z dnia 17 (29) lipca 1870 r.

21. Postanowienie o przemianowaniu na osady niektórych miast w gubernji łomżyńskiéj . . . . . 367.
z dnia 28 sierpnia (9 września) 1870 r.

22. Postanowienie o przemianowaniu na osady niektórych miast w gubernji warszawskiéj . . . . . 369.
z dnia 28 sierpnia (9 września) 1870 r.

23. Postanowienie o zebraniach gminnych i gromadzkich w osadach, z których utworzone zostały oddzielne gminy 457.
z dnia 9 (21) października 1870 r.

24. Postanowienie o przemianowaniu na osadę m. Stawiski . 461.
z dnia 30 października (12 listopada) 1870 r.

KONIEC.

Digitized by Google

Digitized by Google

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ.

Томъ 71.

DZIENNIK PRAW.

Tom 71.

Specyalna Księgarnia
DZIEŁ PRAWNYCH
ST. ZWEIBAUMA
w Warszawie, Długa 27.

WARSZAWA
W DRUKARNI RZĄDOWEJ OKRĘGU NAUKOWEGO WARSZAWSKIEGO

1871.

Digitized by Google

Digitized by Google

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ

№ 245.

Томъ семьдесятъ первый.

DZIENNIK PRAW

№ 245.

Tom siedmdziesiąty pierwszy.

Digitized by Google

На подлинномъ написано: „*Утверждаю.*“
5-го августа 1870 года.
Подписалъ: Управляющій министерствомъ финансовъ,
генералъ-адъютантъ, *Грейгъ.*

ИНСТРУКЦІЯ

о пріемѣ и освобожденіи залоговъ по разсрочкамъ акциза за вино и акциза и попудныхъ денегъ за соль, а также о порядкѣ разрѣшенія такихъ разсрочекъ и о надзорѣ за виномъ въ пути.

Отдѣленіе I.

О пріемѣ залоговъ, выдачѣ залоговыхъ квитанцій и освобожденіи залоговъ.

ГЛАВА I.

О пріемѣ залоговъ.

§ 1. Лица, желающія воспользоваться разсрочкою платежа акциза за вино и акциза и попудныхъ денегъ за соль, представляютъ въ одно изъ губернскихъ акцизныхъ управленій, по своему усмотрѣнію, дозволенные къ пріему залоги, при особомъ объявленіи съ обозначеніемъ представляемыхъ документовъ и суммы ихъ.

§ 2. Въ царствѣ польскомъ, вмѣсто залоговъ, должны быть представляемы въ акцизныя управленія свидѣтельства губернскихъ правленій о пріемѣ ипотечныхъ залоговъ или квитанцій казначействъ о пріемѣ залоговъ наличныхъ денегъ и процентныхъ бумагъ.

§ 3. Акцизное управленіе въ имперіи, а равно губернское правленіе и казначейство въ царствѣ польскомъ, предварительно пріема залоговъ, приступаютъ къ повѣркѣ ихъ, при чемъ наблюдаютъ нижеслѣдующія правила:

§ 4. Залоги, допускаемые къ пріему въ имперіи и царствѣ польскомъ, указаны по разсрочкѣ платежа акциза за вино въ приложеніи къ 242 ст. уст. о пит. сб. въ имперіи и въ особ. полож. о закл. и залог. въ царствѣ польскомъ, а по разсрочкѣ акциза и попудныхъ денегъ за соль въ Высочайше утвержденномъ отъ 27-го мая 1870 г. положеніи комитета министровъ.

Digitized by Google

Na oryginale napisano: „*Zatwierdzam.*“
Dnia 5 sierpnia 1870 roku.
Podpisano: Zarządzający ministerstwem finansów,
generał-adjutant, *Greig*.

INSTRUKCJA

o przyjmowaniu i uwalnianiu zastawów na odroczenie akcyzy od wódki, akcyzy i pudowego od soli, tudzież o porządku udzielania takich odroczeń i o nadzorze nad transportami wódki.

Dział I.

O przyjmowaniu zastawów, wydawaniu kwitów na zastawy i uwalnianiu zastawów.

ROZDZIAŁ I.

O przyjmowaniu zastawów.

§ 1. Osoby, pragnące skorzystać z odroczenia opłaty akcyzy od wódki, oraz akcyzy i pudowego od soli, przedstawiają zastawy, których przyjmowanie jest dozwolonem jednemu z gubernialnych zarządów akcyzy, podług swego uznania, przy oddzielnej deklaracji, z wyszczególnieniem przedstawianych dokumentów, oraz na jaką summę.

§ 2. W królestwie polskiem, zamiast zastawów, przedstawiane być winny zarządom akcyzy świadectwa rządów gubernialnych na przyjęcie kaucyj hipotecznnych lub kwitów kassowych na przyjęcie w zastaw pieniędzy gotowych lub papierów procentowych.

§ 3 Zarząd akcyzy w cesarstwie, jak również rządy gubernialne i kassy w królestwie polskiem, przed przyjęciem zastawów dokonywają ich sprawdzenie, przy czem stosują się do następujących przepisów:

§ 4. Zastawy, których przyjmowanie jest dozwolonem w cesarstwie i królestwie polskiem, wyszczególnione zostały: na odroczenie opłaty akcyzy od wódki w anneksie do art. 242 ustawy o opłacie od trunków w cesarstwie i w oddzielnej ustawie o zastawach w królestwie polskiem, a na odroczenie akcyzy i pudowego od soli, w Najwyżej zatwierdzonej dnia 27 maja 1870 r. uchwale komitetu ministrów.

Digitized by Google

§ 5. Въ залогъ могутъ быть представляемы имущества, принадлежащія самому залогодателю или довѣренныя ему другими лицами.

§ 6. Владѣлецъ имущества можетъ представить оное въ залогъ въ такомъ только случаѣ, если владѣетъ имъ на правѣ собственности и можетъ отчуждать оное продажею (св. зак. т. X ч. I ст. 1627, 1629 и 1663, а равно полож. о зак. и залог. по разсрочкѣ платежа акциза за вино въ царствѣ польскомъ §§ 4—10).

§ 7. Лицо, представляющее въ залогъ имущество, принадлежащее не ему самому, должно быть снабжено подлежащимъ на залогъ уполномочіемъ, заключающимся въ данной ему на общемъ основаніи довѣренности, которая должна быть выдана на опредѣленный срокъ и должна удовлетворять условіямъ, изложеннымъ въ 1618, 1619, 1620 и 1659 ст. I ч. X т. св. зак. и 6 ст. прилож. къ ст. 242 уст. о пит. сб. въ имперіи, а равно въ § 12 полож. о закл. и и зал. въ царствѣ польскомъ. При представленіи же въ залогъ нѣкоторыхъ процентныхъ бумагъ, принадлежащихъ не самому залогодателю, взамѣнъ довѣренностей, могутъ быть дѣлаемы на нихъ надписи или предварительно исполняемы тѣ формальности, которыя установлены для перехода ихъ отъ одного владѣльца къ другому, какъ объ этомъ подробно сказано ниже сего въ § 13 сей инструкціи.

§ 8. Залоги принимаются или безсрочно, или на опредѣленные сроки.

§ 9. Безсрочно принимаются залоги, заключающіеся въ наличныхъ деньгахъ, въ билетахъ государственнаго казначейства, въ безъименныхъ или именныхъ процентныхъ бумагахъ, принадлежащихъ самому залогодателю или въ именныхъ процентныхъ бумагахъ, хотя и не принадлежащихъ самому залогодателю, но при представленіи которыхъ въ залогъ сдѣланы надлежащія надписи или предварительно соблюдены формальности, установленныя для перехода ихъ въ другія руки, какъ сказано въ § 13 сей инструкціи, а также въ свидѣтельствахъ на заводскую мѣдную посуду, на крестьянскіе надѣлы и на земли, принадлежащія самому залогодателю.

§ 10. На опредѣленные сроки принимаются:

а) Залоги, заключающіеся въ именныхъ процентныхъ бумагахъ и въ свидѣтельствахъ на крестьянскіе надѣлы и на земли если они принадлежатъ не самому залогодателю, а представляются имъ въ залогъ на основаніи довѣренностей, на общемъ законномъ основаніи совершенныхъ.

Digitized by Google

§ 5. Na zastaw może być przedstawiony majątek będący własnością samego zastawnika lub innych osób za ich upoważnieniem.

§ 6. Posiadacz majątku może przedstawić go na zastaw w takim tylko razie, gdy posiada takowy prawem własności i może go sprzedać (zb. pr. t. X cz. I art. 1627, 1629, 1663, oraz ust. o zast. na odroczenie opłaty akcyzy od wódki w król. pol. §§ 4—10).

§ 7. Osoba, przedstawiająca na zastaw majątek, nie do niej samej należący, powinna być zaopatrzoną w należyte do tego upoważnienie, zawierające się w plenipotencji, podług ogólnych zasad sporządzonej, która winna być udzieloną na czas oznaczony i odpowiednią warunkom, wyrażonym w art. 1618, 1619, 1620 i 1659 cz. I t. X zb. pr., i art. 6 anneksu do art. 242 ustawy o opłacie od trunków w cesarstwie, a oraz § 12 ust. o zast. na odrocz. w król. polskiem. Przy przedstawieniu zaś na zastaw niektórych papierów procentowych, nie do samego zastawnika należących, zamiast plenipotencji mogą być na nich robione napisy lub też winny być poprzednio dopełnione formalności, jakie są wymagane przy przejściu ich od jednego posiadacza do drugiego, jak to szczegółowo jest wyłożone poniżej w § 13 instrukcji niniejszej.

§ 8. Zastawy przyjmuje się albo bez oznaczenia terminu, albo na czas oznaczony.

§ 9. Bez oznaczenia terminu przyjmują się zastawy w gotowych pieniądzach, biletach kassy państwa, w imiennych lub bezimiennych papierach procentowych, do samego zastawnika należących, lub w imiennych papierach procentowych, chociażby te do samego zastawnika nie należały, lecz jeżeli przy przedstawieniu ich na zastaw zostały zrobione należyte napisy lub gdy poprzednio dopełnione zostały formalności, dla przejścia ich w inne ręce przepisane, jak to wyrażono w art. 13 niniejszej instrukcji, a oraz w świadectwach na naczynia miedziane w gorzelni, na uposażenia włościańskie i na grunta do samego zastawnika należące.

§ 10. Na czas oznaczony przyjmują się:

a) Zastawy w imiennych papierach procentowych, w świadectwach na uposażenie włościańskie i na grunta, jeżeli one nie należą do samego zastawnika, lecz są przedstawione przez niego na zastaw na mocy plenipotencji, podług ogólnych przepisów prawa zdziałanej,

Digitized by Google

б) Залоги, заключающіеся въ зданіяхъ, если принадлежатъ самому залогодателю—годомъ ранѣе срока оцѣнки зданія, въ свидѣтельствѣ означеннаго (§ 27), а дома въ С.-Петербургѣ, представляемые въ залогъ по оцѣнкѣ, произведенной на основаніи Высочайше утвержденнаго 6-го марта 1846 года положенія о сборѣ съ недвижимыхъ имуществъ въ С.-Петербургѣ: каменные—или безсрочно или до новой оцѣнки, а деревянные—на 5 лѣтъ, или также до новой оцѣнки; и

в) Тѣ же зданія, принадлежащія не самому залогодателю: или на срокъ, въ пун. *б* означенный, или на срокъ довѣренности, смотря по тому, который истекаетъ ранѣе.

I. О пріемѣ въ залогъ процентныхъ бумагъ.

§ 11. Всякаго рода процентныя бумаги, снабженныя при выдачѣ ихъ купонами и талонами, при представленіи въ залогъ должны имѣть при себѣ всѣ купоны и талоны, срокъ платежа по которымъ еще не наступилъ (примѣч. 1 къ ст. 10 прилож. къ ст. 242 устава о пит. сборѣ въ имперіи, а равно примѣч. I къ § 3 полож. о закл. и залог. въ царствѣ польскомъ).

§ 12. Процентныя бумаги безъименныя, т. е. выданныя на предъявителя, наравнѣ съ наличными деньгами, считаются принадлежащими тому лицу, въ чьихъ рукахъ находятся, а потому при пріемѣ ихъ въ залогъ не соблюдается никакихъ формальностей. При этомъ слѣдуетъ имѣть въ виду ст. 3 прилож. къ ст. 242 уст. о пит. сб., на основаніи которой билеты сохранныхъ казенъ на капиталы, вложенные отъ неизвѣстныхъ особъ, съ печатями, въ залогъ не принимаются.

§ 13. При пріемѣ же именныхъ процентныхъ бумагъ должны быть соблюдаемы слѣдующія условія:

п. 1) Именные билеты бывшихъ сохранныхъ казенъ, коммерческаго и заемнаго банковъ и приказовъ общественнаго призрѣнія могутъ быть принимаемы въ залогъ не иначе, какъ съ бланковою или полною передаточною надписью на имя акцизнаго управленія, съ соблюденіемъ правилъ, указанныхъ въ 1657 и 1658 ст. I ч. X т. св. зак. и въ 4 и 5 статьѣ прилож. къ 242 уст. о пит сборѣ.

п. 2) При именныхъ билетахъ государственной коммисіи погашенія долговъ и при именныхъ 4% непрерывнодоходныхъ билетахъ, согласно 141 ст. устав. кредит. 2 ч. XI т. по I прод. св. зак., должны быть представлены объявленія владѣльцевъ билетовъ на имя коммисіи по формамъ, приложеннымъ къ 140, 141 и 148 ст.

Digitized by Google

b). Zastawy w budowlach, jeżeli należą do samego zastawnika—na rok wcześniej, przed terminem do oszacowania budowli w świadectwie wykazanym (§ 27) a domy w St.-Petersburgu, przedstawiane na zastaw podług oszacowania dokonanego na zasadzie Najwyżej zatwierdzonej dnia 6 marca 1846 r. uchwały o opłacie od nieruchomości w S.-Petersburgu, murowane—albo bez oznaczenia terminu, albo do czasu nowego oszacowania, a drewniane—na lat 5, lub także do czasu nowego oszacowania, i

c) Takież budowle należące nie do samego zastawnika—albo na czas w punkcie *b* oznaczony, albo na czas w plenipotencji wskazany, stosownie do tego który termin wcześniej upływa.

I. O przyjmowaniu w zastaw papierów procentowych.

§ 11. Wszelkie papiery procentowe wydane z dołączeniem kuponów i talonów, powinny być przedstawione na zastaw ze wszystkiemi kuponami i talonami, dla których termin wypłaty jeszcze nie upłynął (uw. I do art. 10 anneksu do art. 242 ust. o opł. od trunk. w cesarstwie, tudzież uw. 1 do § 3, ust. o zast. w królestwie polskiem).

§ 12. Papiery procentowe bezimienne, t. j. wydane na okaziciela, na równi z gotowemi pieniędzmi, uważają się za należące do tej osoby, w rękach której znajdują się i dla tego przy przyjmowaniu ich na zastaw nie zachowuje się żadnych formalności. Przytem należy mieć na względzie art. 3 anneksu do art. 242 ust. o opł. od trunk. podług którego bilety kass depozytowych na fundusze przez niewiadome osoby złożone pod pieczęciami, nie przyjmują się na zastaw.

§ 13. Przy przyjmowaniu zaś papierów procentowych imiennych, zachowane być winny warunki następujące:

p. 1) Bilety imienne byłych kass depozytowych, banków handlowego i pożyczkowego, tudzież urzędów opieki publicznej, mogą być przyjmowane w zastaw nie inaczej, jak za cessją in blanco lub zupełną na imię zarządu akcyznego, z zachowaniem przepisów zawartych w art. 1657 i 1658 cz. I t. X zb. pr. i w art. 4 i 5 anneksu do art. 242 ust. o opł. od trunk.

p. 2) Przy imiennych biletach kommissji umorzenia długów państwa, jakoteż przy biletach imiennych 4% ciągło-procentowych, tosownie do art. 141 ust. kredyt. cz. 2 t. XI 1-go dalszego ciągu zb. spr., powinny być przedstawione deklaracje właścicieli biletów na imię kommissji, podług wzorów dołączonych do art. 140, 141 i 148

Digitized by Google

зоначеннаго устава, а если билеты принадлежатъ не самому залогодателю, то на нихъ независимо отъ объявленій должны быть сдѣланы бланковыя или передаточныя надписи на имя залогодателя, установленнымъ порядкомъ засвидѣтельствованныя (тамъ же ст. 141). При этомъ слѣдуетъ имѣть въ виду, что въ залогъ по разсрочкѣ акциза не могутъ быть принимаемы: *а*) тѣ билеты коммисіи погашенія долговъ, на коихъ находится надпись, заключающая въ себѣ особое въ капиталѣ сего билета условіе и на сей конецъ штемпель и *б*) тѣ 4% непрерывно-доходные билеты, на которыхъ сдѣлана надпись, что они выданы безъ права передачи.

п. 3) На именныхъ 5% билетахъ государственнаго банка должны быть сдѣланы бланковыя надписи, засвидѣтельствованныя: для лицъ, въ Россіи живущихъ, нотаріусами или въ государственномъ банкѣ, конторахъ и отдѣленіяхъ его, а для живущихъ за границею—въ русскихъ консульствахъ.

п. 4) Государственныя выкупныя свидѣтельства и свидѣтельства на 5½% непрерывный по выкупу доходъ, принадлежащія не самому залогодателю, могутъ быть принимаемы не иначе, какъ на общемъ съ другими имуществами основаніи, т. е. по довѣренностямъ владѣльцевъ (примѣч. къ п. 3 ст. 8 прилож. къ 242 ст. уст. о пит. сб.).

п. 5) Именныя свидѣтельства государственнаго банка на срочные вклады могутъ быть принимаемы въ залогъ не иначе, какъ съ бланковыми или передаточными надписями по правиламъ, указаннымъ въ 1 п. сего § и притомъ въ томъ лишь случаѣ, если онѣ выданы по новой формѣ, съ правомъ передачи по бланковой надписи, по силѣ Высочайшаго повелѣнія 31 мая 1863 г. Выданныя же въ прежнее время государственнымъ банкомъ именныя свидѣтельства или книжки, которыя, какъ означено въ самой формѣ ихъ, не могутъ быть передаваемы въ другія руки по надписямъ, вовсе не должны быть принимаемы въ залогъ.

п. 6) При представленіи именныхъ акцій, облигацій, паевъ и закладныхъ листовъ разныхъ промышленныхъ обществъ, компаній, товариществъ и проч., принимаемыхъ въ залогъ по цѣнамъ, публикуемымъ на каждое полугодіе министерствомъ финансовъ, должны быть соблюдены всѣ тѣ условія, которыя, на основаніи уставовъ этихъ учрежденій, необходимы для перехода сихъ бумагъ въ другія руки.

На этомъ основаніи, сообразно означеннымъ уставамъ, слѣдуетъ требовать:

Digitized by Google

pomienionej ustawy, a jeżeli bilety nie są własnością samego zastawnika, to na nich, niezależnie od deklaracji, powinny być zrobione in blanco lub zupełne cessje na imię zastawnika, podług przepisów poświadczone (tenże art. 141). Przytem należy mieć na względzie, że w zastaw na odroczenie akcyży nie mogą być przyjmowane: *a)* takie bilety kommissji umorzenia długów, na których znajduje się napis zawierający szczególny co do tego biletu warunek z odpowiednim stemplem i *b)* takie 4% ciągło-procentowe bilety, na których mieści się napis, że one wydane zostały bez prawa cessji.

p. 3) Na imiennych 5% biletach banku państwa, powinny być zrobione napisy in blanco, poświadczone: dla osób w Rossji zamieszkałych, przez notarjuszów lub w banku państwa, kantorach i oddziałach tegoż, a dla osóó zamieszkałych za granicą—w konsulatach russkich.

p. 4) Świadectwa wykupne państwa i świadectwa na 5½ % od wykupu dochód ciągły, należące nie do samego zastawnika, mogą być przyjmowane nie inaczej, jak na ogólnéj dla innych majątków zasadzie, t. j. na mocy plenipotencji właścicieli (uwaga do p. 3 art. 8 anneksu do art. 242 ustawy o opł. od trunk.).

p. 5) Imienne świadectwa banku państwa na składy terminowe, mogą być przyjmowane w zastaw nie inaczéj, jak z cessjami zupełnemi lub in blanco, podług przepisów zawartych w p. 1 § niniejszego, i przy tem jedynie w takim razie, jeżeli są wydane podług nowéj formy, z prawem cedowania przez napis in blanco, na mocy Najwyższego rozkazu z d. 31 maja 1863 r. Wydane zaś poprzednio przez bank państwa świadectwa imienne lub książeczki, które, jak to wyrażono w saméj ich formie, nie mogą być odstępowane w trzecie ręce przez napisy, zupełnie nie powinny być przyjmowane w zastaw.

p. 6) Przy przedstawieniu imiennych akcyj, obligacyj, udziałów i listów zastawnych różnych towarzystw przemysłowych, spółek i t. p. przyjmowanych w zastaw podług cen ogłaszanych na każde półrocze przez ministerstwo finansów, powinny być zachowane te wszystkie warunki, które podług ustaw dla tych instytucyj, są niezbędne dla przejścia tych papierów w inne ręce.

Na tej zasadzie, stosownie do pomienionych ustaw, należy wymagać.

Digitized by Google

а) Трансфертнаго объявленія въ правленіе общества, съ бланковою подписью владѣльца—при пріемѣ

акцій: Волго-донской желѣзной дороги и пароходства по Дону и Азовскому морю.

Русскаго общества пароходства и торговли.

Общества пароходства и торговли подъ фирмою „Кавказъ и Меркурій."

Общества судоходства и пароходства „Дельфинъ."

Пароходнаго общества по Волгѣ.

Россійскаго страховаго отъ огня общества, учрежденнаго въ 1827 г.

С.-Петербургскаго общества страховаго отъ огня имуществъ и страхованія пожизненныхъ доходовъ и капиталовъ.

Россійскаго общества застрахованія капиталовъ и доходовъ.

Общества освѣщенія газомъ, въ 1835 г. учрежденнаго.

С.-Петербургской компаніи подъ фирмою „Надежда."

С.-Петербургскаго частнаго коммерческаго банка.

Паевъ: Страховаго отъ огня товарищества „Саламандра."

Россійской бумаго-прядильной мануфактуры.

б) Трансфертнаго объявленія, съ бланковою или уступочною надписью за подписью владѣльца—при пріемѣ

облигацій: 5 % Рижскаго порта.

и 5 ½ % Рижской городской кассы.

Примѣчаніе. Трансфертныя объявленія эти пишутся: объ облигаціяхъ рижскаго порта—въ рижскій биржевой комитетъ, а объ облигаціяхъ рижской городской кассы—въ рижскую городскую коммисію погашенія долговъ.

в) Трансфертнаго объявленія въ правленіе общества за подписью владѣльца, засвидѣтельствованною надлежащимъ образомъ—при пріемѣ

акцій: Московскаго страховаго отъ огня общества.

облигацій: Московскаго городскаго кредитнаго общества.

г) Трансфертнаго объявленія съ бланковою подписью владѣльца или бланковой или передаточной надписи его на акціи—при пріемѣ

акцій: Общества столичнаго освѣщенія.

Digitized by Google

a) Przekazowej deklaracji do zarządu towarzystwa z podpisem właściciela in blanco, przy przyjmowaniu

akcyj: Drogi żelaznej Wołgo-dońskiej i żeglugi parowej na Donie i morzu Azowskiem;
Towarzystwa russkiego żeglugi i handlu;
Towarzystwa żeglugi i handlu pod firmą „Kaukaz i Merkury";

Towarzystwa żeglugi „Delfin";
Towarzystwa żeglugi na Wołdze;
Towarzystwa rossyjskiego ubezpieczenia od ognia, założonego w r. 1827;
S.-Petersburgskiego towarzystwa ubezpieczeń majątków od ognia oraz zabezpieczeń dochodów dożywotnich i kapitałów;
Towarzystwa rossyjskiego zabezpieczeń kapitałów i dochodów;
Towarzystwa oświetlenia gazem, założonego w r. 1835;
Spółki S.-Petersburgskiej pod firmą „Nadieżda";
Banku handlowego prywatnego w Petersburgu.

Obligacyj udziałowych: Towarzystwa ubezpieczeń od ognia „Salamandra";
Rossyjskiej przędzalni bawełny.

b) Deklaracji przekazowej z podpisem in blanco lub z podpisaną cessją właściciela, przy przyjmowaniu:

obligacyj 5% portu rygskiego,
i 5% kassy miasta Rygi.

Uwaga. Deklaracje te winny być pisane: co do obligacyj portu rygskiego — do komitetu giełdy w Rydze, a co do obligacyj kassy miasta Rygi — do rygskiej kommissji miejskiej umorzenia długów.

c) Przekazowej deklaracji do zarządu towarzystwa, z podpisem właściciela, we właściwy sposób poświadczonym, przy przyjmowaniu:

akcyj: Towarzystwa moskiewskiego ubezpieczeń od ognia;
obligacyj: Towarzystwa kredytowego miejskiego w Moskwie.

d) Przekazowej deklaracji z podpisem właściciela in blanco, albo podpisu in blanco lub cessji na akcji, przy przyjmowaniu:

akcyj: Towarzystwa oświetlenia stolicy.

Digitized by Google

д) Трансфертнаго объявленія за подписью владѣльца, которое должно быть отмѣчено на акціи однимъ членомъ правленія и бухгалтеромъ, или бланковой на акціи подписи его, для которой не требуется засвидѣтельствованія—при пріемѣ

акцій: Царскосельской желѣзной дороги.

е) бланковой или передаточной надписи на акціи за подписью владѣльца, съ приложеніемъ особаго отъ него объявленія объ этомъ въ правленіе общества—при пріемѣ

акцій: Московско-ярославской желѣзной дороги.
Московско-рязанской желѣзной дороги.
Рижско-динабургской желѣзной дороги.

ж) Передаточной надписи на акціяхъ, за подписью владѣльца, съ приложеніемъ особаго отъ него объявленія объ этомъ въ правленіе общества или компаніи—при пріемѣ

акцій: Шуйско-ивановской желѣзной дороги.
Россійско-американской компаніи.

з) надписи на акціяхъ, облигаціяхъ и закладныхъ листахъ о переводѣ ихъ на имя акцизнаго управленія или объ обращеніи въ безъименныя, каковыя надписи могутъ быть дѣлаемы только въ самыхъ правленіяхъ тѣхъ обществъ—при пріемѣ

акцій и облигацій: Главнаго общества россійскихъ желѣзныхъ дорогъ.
облигацій: С.-Петербургскаго городскаго кредитнаго общества.
закладныхъ листовъ: земскаго банка херсонской губерніи.

и) При пріемѣ же въ залогъ акцій камско-волжскаго пароходнаго общества и 2 россійскаго страховаго отъ огня общества, достаточно только увѣдомлять объ этомъ правленія обществъ.

Примѣчаніе 1-е. Бланковая надпись состоитъ въ подписи на оборотѣ бумаги послѣдняго владѣльца; таковою подписью бумага обращается въ безъименную. Въ передаточной же надписи владѣлецъ бумаги объясняетъ, кому именно онъ уступаетъ бумагу и потому бумага съ такою надписью не перестаетъ быть именною.

Примѣчаніе 2-е. При высылкѣ, на основаніи циркулярнаго распоряженія отъ 20 іюня 1864 г. акцій, облигацій и прочихъ процентныхъ бумагъ, въ настоящемъ § означенныхъ, для продажи въ государственный банкъ, въ случаѣ если на нихъ на-

Digitized by Google

e) Przekazowej deklaracji z podpisem właściciela, która powinna być zaznaczona na akcji przez jednego z członków zarządu i buchaltera, albo podpisu na akcji in blanco nie wymagającego poświadczenia — przy przyjmowaniu

akcyj: Drogi żelaznej Carsko-sielskiej.

f) Podpisu właściciela in blanco lub cessji na akcji, z dołączeniem oddzielnej jego deklaracji o tem do zarządu towarzystwa — przy przyjmowaniu

akcyj: Drogi żelaznej Moskiewsko-jarosławskiej;
Drogi żelaznej Moskiewsko-rjazańskiej;
Drogi żelaznej Rygsko-dynaburgskiej.

g) Cessji na akcjach, z podpisem właściciela, z dołączeniem oddzielnej deklaracji jego o tem do zarządu towarzystwa lub spółki—przy przyjmowaniu

akcyj: Drogi żelaznej Szujsko-iwanowskiej;
Kompanii rusko-amerykańskiej.

h) Zaznaczenia na akcjach, obligacjach i listach zastawnych o zcedowaniu ich na imię zarządu akcyjnego lub o zamianie na bezimienne, które to zaznaczenia mogą być robione jedynie w samych zarządach tych towarzystw—przy przyjmowaniu

akcyj i obligacyj towarzystwa głównego dróg żelaznych ruskich;

obligacyj: towarzystwa kredytowego miejskiego w Petersburgu;
listów zastawnych: banku ziemskiego gubernji chersońskiej.

i) Przy przyjmowaniu zaś w zastaw akcyj towarzystwa żeglugi na Kamie i Wołdze, tudzież towarzystwa ruskiego ubezpieczeń od ognia, dostatecznem jest tylko zawiadomić o tem zarządy towarzystw.

Uwaga 1. Podpis in blanco jestto podpis ostatniego właściciela na odwrotnej stronie papieru; przez taki podpis papier zamienia się na bezimienny. W cessji zaś właściciel papieru wymienia, komu mianowicie odstępuje ten papier, który też dla tego pomimo takiej cessji nie przestaje być imiennym.

Uwaga 2. Przy przesyłaniu stosownie do ogólnego rozporządzenia z d. 20 czerwca 1864 r. akcyj, obligacyj i innych papierów procentowych, w § niniejszym wymienionych, do banku państwa dla sprzedaży, w razie gdy do nich reguluje się odzy-

Digitized by Google

даетъ взысканіе недоимки, акцизныя управленія соблюдаютъ слѣдующее:

1) Если на бумагахъ или на трансфертныхъ къ нимъ объявленіяхъ сдѣланы только бланковыя надписи, то акцизныя управленія высылаютъ ихъ въ этомъ видѣ въ банкъ, отъ котораго уже будетъ зависѣть сдѣлать, при продажѣ, надпись на акціи, если таковая окажется нужною или проставить въ трансфертномъ объявленіи №№ акцій и кому они проданы. Точно также на трансфертныхъ объявленіяхъ, которыя, по уставамъ нѣкоторыхъ обществъ (а именно: русскаго общества пароходства и торговли, общества пароходства и торговли подъ фирмою „Кавказъ и Меркурій,“ московско-ярославской и шуйско-ивановской желѣзныхъ дорогъ и россійско-американской компаніи), должны быть подписаны и продавцемъ и покупщикомъ. Акцизныя управленія не дѣлаютъ никакой подписи на мѣстѣ покупателя, если на мѣстѣ продавца сдѣлана владѣльцемъ только бланковая надпись. Если же на бумагахъ сдѣлана полная передаточная надпись или въ трансфертномъ объявленіи написано, что онѣ передаются акцизному управленію, то акцизное управленіе обязано, при высылкѣ бумагъ въ банкъ, исполнить и всѣ тѣ формальности, которыя требовались отъ залогодателя при представленіи ихъ въ залогъ, дабы банкъ не могъ встрѣтить препятствія къ переводу этихъ бумагъ, при продажѣ, на имя покупщика.

§ 14. Публикуемыя министерствомъ финансовъ въ указателѣ правительственныхъ распоряженій по сему министерству въ началѣ каждаго полугодія цѣны акціямъ, облигаціямъ, паямъ и проч. разныхъ промышленныхъ обществъ и другимъ процентнымъ бумагамъ, принимаются акцизными управленіями въ основаніе при пріемѣ означенныхъ бумагъ въ залогъ исключительно на слѣдующее по распубликованіи цѣнъ полугодіе и до принятыхъ въ предшествующее полугодіе, до дня полученія въ акцизномъ управленіи вновь установленныхъ цѣнъ акцій, облигацій и паевъ разныхъ промышленныхъ обществъ и другихъ процентныхъ бумагъ, относиться не могутъ.

II. О пріемѣ въ залогъ свидѣтельствъ на заводскую мѣдную посуду.

§ 15. При представленіи въ залогъ свидѣтельствъ на заводскую мѣдную посуду акцизныя управленія наблюдаютъ, чтобы залоги эти принимались только отъ владѣльца завода (примѣч. къ 6 пунк. ст. 8 прилож. къ 242 ст. уст. о пит. сб.).

Digitized by Google

skanie niedoboru, zarządy akcyzne powinny postąpić jak następuje:

1) Jeżeli na papierach lub na deklaracjach przekazowych zrobione są tylko napisy in blanco, zarządy akcyzne przesyłają je w takim stanie do banku, do którego już będzie należało zrobić przy sprzedaży zaznaczenie na akcji, jeżeli to okaże się potrzebnem, lub też zamieścić w deklaracji przekazowej №№ akcyj i komu one zostały sprzedane. Również na deklaracjach przekazowych, które podług ustaw niektórych towarzystw (a mianowicie towarzystwa ruskiego żeglugi i handlu, towarzystwa żeglugi i handlu pod firmą „Kaukaz i Merkury", dróg żelaznych moskiewsko-jarosławskiej i szujsko-iwanowskiej, tudzież kompanii rusko-amerykańskiej), powinny być podpisane przez sprzedającego i przez nabywcę. Zarządy akcyzne nie kładą żadnego podpisu na miejscu nabywcy, jeżeli na miejscu sprzedającego położony jest tylko przez właściciela podpis in blanco. Jeżeli zaś na papierach zamieszczoną jest zupełna cessja, lub jeżeli w deklaracji przekazanej jest wyszczególnione, że one ustąpione zostały zarządowi akcyznemu, to zarząd akcyzny wysyłając te papiery do banku, obowiązany jest dopełnić tych wszystkich formalności, jakie wymagane były od zastawnika przy przedstawieniu ich na zastaw, ażeby bank nie mógł napotkać żadnej przeszkody w przekazie tych papierów przy sprzedaży na imię nabywcy.

§ 14. Ceny akcyj, obligacyj, udziałów i t. p. różnych towarzystw przemysłowych i innych papierów procentowych, przez ministerstwo skarbu w skorowidzu rozporządzeń rządowych tegoż ministerstwa, na początku każdego półrocza ogłaszane, brane być mają za zasadę przez zarządy akcyzne przy przyjmowaniu pomienionych papierów w zastaw, wyłącznie na półrocze następujące po ogłoszeniu cen, i do tego przyjętych w poprzedniem półroczu, przed otrzymaniem w zarządzie akcyznym nowo ustanowionych cen akcyj, obligacyj, i udziałów różnych towarzystw przemysłowych i innych papierów procentowych, odnosić się nie mogą.

II. O przyjmowaniu w zastaw świadectw na naczynia miedziane w gorzelniach.

§ 15. Przy przedstawieniu na zastaw świadectw na naczynia miedziane w gorzelniach, zarządy akcyzne pilnują, aby zastawy takie przyjmowane były jedynie od właścicieli gorzelni. (uw. do p. 6 art. 8 anneksu do art. 242 ust. o opł. od trunk.).

Digitized by Google

III. *О пріемѣ въ залогъ недвижимыхъ имуществъ:*

а) въ Имперіи.

§ 16. При пріемѣ въ залогъ зданій, акцизное управленіе наблюдаетъ, чтобы зданія принадлежали къ числу тѣхъ, которыя указаны въ 12 ст. приложенія къ 242 ст. уст. о пит. сб., чтобы оцѣнка имъ произведена была на основаніи правилъ, постановленныхъ въ 13--16 ст. того же приложенія, и чтобы представленъ былъ страховой полисъ на застрахованіе зданія, согласно ст. 19-й означеннаго приложенія.

Примѣчаніе. Управляющіе акцизными сборами, по пріемѣ въ залогъ зданій, обязаны слѣдить за сроками страховыхъ полисовъ и возобновлять ихъ, при неисполненіи сего самимъ залогодателемъ, по правиламъ, указаннымъ въ 20—21 ст прилож. къ 242 ст. уст. о пит. сб.

§ 17. При пріемѣ въ залогъ владѣльческихъ имѣній, акцизное управленіе наблюдаетъ, чтобы къ залоговымъ свидѣтельствамъ выданнымъ на нихъ старшими нотаріусами и гражданскими палатами или кредитными установленіями, согласно 1253 и 1254 ст. уст. кред., въ случаѣ представленія имѣнія заложеннаго, приложены были: *а*) копія съ уставной грамоты за подписью и съ приложеніемъ печати мироваго посредника, если представляются въ залогъ одни крестьянскіе надѣлы и *б*) свидѣтельство мироваго посредника, утвержденное мировымъ съѣздомъ о пространствѣ удобной земли, оставшейся у помѣщика за надѣломъ и о ея удобствѣ, если представляется въ залогъ земля оставшаяся за надѣломъ. При представленіи въ залогъ имѣнія, заложеннаго въ кредитномъ установленіи, должно быть представлено кромѣ того свидѣтельство старшаго нотаріуса или гражданской палаты о долгахъ, обезпеченныхъ тѣмъ же имѣніемъ послѣ залога его въ кредитномъ установленіи (ст. 29 прилож. къ ст. 242 уст. о пит. сб.).

Примѣчаніе. Крестьянскіе надѣлы, на которые переведены банковые долги, не могутъ быть вовсе принимаемы въ залогъ.

§ 18. При пріемѣ въ залогъ, согласно 31 ст. приложенія къ ст. 242 уст. о пит. сб., на основаніи свидѣтельствъ старшихъ нотаріусовъ и гражданскихъ палатъ, земель, не принадлежащихъ къ населеннымъ имѣніямъ, а также владѣльческихъ земель въ бессарабской области, акцизныя управленія въ случаѣ, если бы сдѣлалось имъ извѣстнымъ, что представленныя въ залогъ земли неудобны,

Digitized by Google

III. O przyjmowaniu w zastaw nieruchomości.

a) w Cesarstwie.

§ 16. Przy przyjmowaniu w zastaw budowli, zarząd akcyzny pilnuje aby budowle należały do rzędu takich, jakie są wymienione w art. 12 anneksu do art. 242 ust. o opł. od trun. ażeby oszacowanie ich dokonane było podług przepisów zawartych w art. 13—16 tegoż anneksu, i ażeby przedstawioną była polissa udowadniająca ubezpieczenie budowli od ognia, stosownie do art. 19 pomienionego anneksu.

Uwaga. Zarządzający dochodami akcyznemi, po przyjęciu w zastaw budowli, obowiązani pilnować terminów polissy ubezpieczenia, i odnawiać takowe w razie gdy tego sam zastawnik nie dopełni, podług przepisów art. 20—21 anneksu do art. 242 ust. o opł. od trunk.

§ 17. Przy przyjmowaniu w zastaw dóbr ziemskich, zarząd akcyzny pilnuje, aby do świadectw zastawu, wydanych na nie przez starszych notarjuszów i izby cywilne lub instytucje kredytowe, stosownie do art. 1253 i 1254 ust. kred. w razie przedstawienia dóbr zastawionych, dołączone były: *a*) kopja listu nadawczego z podpisem i pieczęcią pośrednika polubownego, jeżeli przedstawione są na zastaw same uposażenia włościańskie; i *b*) świadectwo pośrednika polubownego, przez zjazd polubowny zatwierdzone, wykazujące przestrzeń gruntów użytkowanych pozostałą przy właścicielu po uposażeniu włościan, i glebę tych gruntów, jeżeli przedstawione są w zastaw grunta po uposażeniu pozostałe. Przy przedstawieniu w zastaw dóbr zastawionych w instytucji kredytowej, powinno być prócz tego przedstawione świadectwo starszego notarjusza lub izby cywilnej co do długów zabezpieczonych na tychże dobrach po zastawieniu ich w instytucji kredytowej. (Art. 29 anneksu do art. 242 ust. o opł. od trunków).

Uwaga. Uposażenia włościańskie, na które przeniesione zostały długi bankowe, wcale nie mogą być przyjmowane w zastaw.

§ 18. Przy przyjmowaniu w zastaw, stosownie do art. 31 anneksu do art. 242 ust. o opł. od trunk., na zasadzie świadectw starszych notarjuszów i izb cywilnych, gruntów nie należących do majątków zaludnionych, tudzież dóbr ziemskich w obwodzie bessarabskim, zarządy akcyzne w razie otrzymania wiadomości, że grunta przedstawione na zastaw są nieużyteczne, powinny przekonać się o

Digitized by Google

обязаны удостовѣряться въ томъ, дѣлая, если земли находятся въ другихъ губерніяхъ, сношенія по сему предмету съ акцизными управленіями этихъ губерній.

б) въ Царствѣ Польскомъ.

При пріемѣ въ залогъ всѣхъ вообще недвижимыхъ имуществъ, допускаемыхъ къ пріему по обезпеченію платежей акциза за вина, губернскія правленія наблюдаютъ, чтобы имущества эти принадлежали къ числу тѣхъ, которыя указаны въ § 4—10 положенія о закл. и залог. въ царствѣ, и чтобы представляемые документы на залоги соотвѣтствовали во всѣхъ отношеніяхъ требованіямъ существующихъ по сему предмету мѣстныхъ узаконеній.

§ 20. По повѣркѣ залоговъ, если они окажутся подлежащими пріему, акцизное управленіе приступаетъ къ самому принятію, соблюдая нижеслѣдующій порядокъ:

1) Если представляются въ залогъ деньги, билеты государственнаго казначейства или вообще процентныя бумаги, кромѣ билетовъ коммерческаго и заемнаго банковъ, акцизное управленіе выдаетъ лицу, представившему залогъ, платежное свидѣтельство для взноса залоговъ въ казначейство, по прилагаемой при сей формѣ № 1, съ означеніемъ номинальной цѣны залоговъ и той цѣны, по которой они принимаются по разсрочкѣ акциза; въ полученіе платежнаго свидѣтельства и самыхъ залоговъ для взноса въ казначейство, залогодатель или его довѣренный расписывается на самомъ объявленіи, а по взносѣ залоговъ въ казначейство представляетъ квитанціи онаго въ акцизное управленіе.

2) Билеты же коммерческаго и заемнаго банковъ и всѣ прочіе залоги принимаются непосредственно самими акцизными управленіями и при этомъ акцизное управленіе, сдѣлавъ на билетахъ коммерческаго и заемнаго банковъ, или если [illegible] мѣста, то на пріобщенномъ къ билету бѣломъ лист[illegible] [illegible]ную 165[illegible] ст. 1 ч. X т. св. зак. надпись о принятомъ въ залогъ суммѣ, отсылаетъ ихъ для храненія въ казначейство, съ полученіемъ установленной квитанціи, а прочіе залоговые документы, т. е. на заводскую мѣдную посуду, зданія и земли, по сдѣланіи на нихъ такой же надписи, оставляетъ для храненія у себя.

§ 21. Послѣ сего акцизное управленіе о принятыхъ залогахъ посылаетъ увѣдомленія:

а) Объ именныхъ билетахъ: коммисіи погашенія долговъ и 4% непрерывно-доходныхъ въ коммисію по формамъ приложенія къ 140, 141 и 148 ст. кред. уст. 2 ч. XI т. св. зак., съ препровожденіемъ и самыхъ объявленій, указанныхъ въ п. 2 § 13 сей инструкціи

Digitized by Google

tem, odnosząc się o to do właściwych zarządów akcyznych jeżeli te grunta w innych gubernijach są położone.

b) w Królestwie Polskiem.

§ 19. Przy przyjmowaniu w zastaw wszelkich w ogóle nieruchomości, przyjęcie których na pewność opłaty akcyzy od wódki jest dozwolone, rządy gubernijalne pilnują, ażeby nieruchomości te należały do rzędu takich, jakie są wymienione w § 4 - 10 ustawy o zastawach w królestwie, i ażeby przedstawiane dowody zastawów odpowiadały pod każdym względem wymaganiom obowiązujących miejscowych przepisów w tym przedmiocie.

§ 20. Po sprawdzeniu zastawów, jeżeli te okażą się kwalifikującemi się do przyjęcia, zarząd akcyzny przystąpi do samego przyjęcia stosując się do porządku następującego:

1) Jeżeli są przedstawione na zastaw pieniądze, bilety kassy państwa i w ogólności papiery procentowe, wyjąwszy bilety banków handlowego i pożyczkowego, zarząd akcyzny wyda osobie zastaw przedstawiającej świadectwo płatnicze, w celu wniesienia zastawów do kassy, podług załączonego tu wzoru Nr. 1. z oznaczeniem nominalnej ceny zastawów, oraz ceny w jakiej zostają przyjęte dla odroczenia akcyzy, z odbioru świadectwa płatniczego i samych zastawów w celu wniesienia do kassy, zastawiający lub jego pełnomocnik kwituje na samej deklaracji, a po wniesieniu zastawów do kassy, kwity kassowe przedstawia zarządowi akcyznemu.

2) Bilety zaś banków handlowego i pożyczkowego, oraz wszelkie inne zastawy przyjmują się bezpośrednio przez same zarządy akcyzne, przyczem zarząd akcyzny zrobiwszy na biletach banków handlowego i pożyczkowego, a gdyby na nich miejsca nie było, na dołączonym do biletu czystym arkuszu, podług art. 1657 cz. 1 t. X zb. praw., zaznaczenie o summie w zastaw przyjętej, odeśle je do kassy do zachowania za otrzymaniem stosownego kwitu, inne zaś dokumenty zastawne, t. j. na miedziane naczynia gorzelniane, budowle i grunta, zrobiwszy na nich także zaznaczenie, pozostawia w zachowaniu swojem.

§ 21. Następnie zarząd akcyzny wysyła zawiadomienie o przyjętych zastawach:

a) O biletach imiennych kommissji umorzenia długów i 4% ciągło-procentowych, do kommissji podług wzorów w anneksie do art. 140, 141 i 148 ust. kred. cz. 2. t. XI zb. pr. z dołączeniem i samych deklaracyj, wspomnionych w p. 2 § 18 niniejszej instrukcji.

Digitized by Google

б) Обо всѣхъ именныхъ акціяхъ, облигаціяхъ, паяхъ, закладныхъ листахъ и проч. разныхъ промышленныхъ обществъ, компаній, товариществъ—въ эти общества, компаніи и товарищества.

в) Объ облигаціяхъ рижскаго порта—въ рижскій биржевой комитетъ и объ облигаціяхъ рижской городской кассы—въ рижскую городскую коммисію погашенія долговъ.

г) О билетахъ лифляндской и эстляндской кредитъ-кассы, курляндскаго дворянскаго банка, непрерывно-доходныхъ билетахъ лифляндскаго крестьянскаго банка, на основаніи 6 п. 1655 ст. 1 ч. X т. св. зак., въ тѣ мѣста, отъ которыхъ билеты выданы.

д) О зданіяхъ, имѣніяхъ и земляхъ—старшимъ нотаріусамъ или въ гражданскія палаты (смотря по тому, введены или не введены въ губерніи новые судебные уставы), по мѣсту нахожденія имуществъ, для наложенія на оныя запрещенія, согласно 1831 ст. 2 ч. X т. св. зак., на срокъ, на который залогъ принятъ, а о принятыхъ въ залогъ зданіяхъ, дѣлаетъ кромѣ того сношеніе, установленное въ ст. 14 прилож. къ 242 ст. уст. о пит. сб. съ страховою компаніею.

Примѣчаніе. Деньги и гербовая бумага, нужныя для напечатанія въ сенатскихъ объявленіяхъ, какъ запретительныхъ такъ и впослѣдствіи, при освобожденіи залоговъ, разрѣшительныхъ статей, взимаются съ лицъ, представившихъ залоги.

§ 22. Въ царствѣ польскомъ губернское правленіе, по пріемѣ залога, состоящаго изъ недвижимаго имущества, отсылаетъ представленные на этотъ залогъ документы въ казначейство для храненія и записки на приходъ установленнымъ порядкомъ, а лицу представившему залоги, выдаетъ въ полученіи ихъ свидѣтельство. Равнымъ образомъ, казначейство, по пріемѣ залога, состоящаго изъ наличныхъ денегъ и процентныхъ бумагъ, записываетъ таковой по своимъ книгамъ, и въ полученіи сего залога выдаетъ подлежащую квитанцію. Въ упоминаемыхъ въ этомъ §, свидѣтельствахъ и квитанціяхъ, должно быть означено:

а) кто именно, на какой предметъ за себя или за кого другаго представилъ залогъ;

б) сумма цѣнности залога; и

в) если залогъ состоитъ изъ процентныхъ бумагъ, то изъ какихъ именно.

§ 23. Всѣ принятые залоги записываются въ акцизномъ управленіи въ особую, установленную, на основаніи §§ 144 и 146 правилъ и формъ счетоводства для распорядительныхъ управленій

Digitized by Google

b) O wszystkich imiennych akcjach, obligacjach, obligacjach udziałowych, listach zastawnych i innych różnych przemysłowych towarzystw, spółek, kompaniji t. p.— do tychże towarzystw, spółek i kompanij:

c) O obligacjach portu rygskiego—do komitetu giełdy w Rydze, a o obligacjach kassy miasta Rygi—do rygskiej kommissji umorzenia długów.

d) O biletach kassy kredytowej liflandzkiej i estlandzkiej, banku szlacheckiego kurlandzkiego, ciągło-procentowych biletach banku włościańskiego liflandzkiego, stosownie do p. 6 art. 1655 cz. I t. X zb. pr. —do tych instytucyj, przez które bilety wydane zostały.

e) O budowlach, dobrach i gruntach – do starszych notarjuszów lub do izb cywilnych (stosownie do tego, czy w gubernii nowe ustawy sądowe są wprowadzone lub nie) odpowiednio do miejsca w którem znajduje się nieruchomość, w celu położenia na niej ostrzeżenia w myśl art. 1831 cz. 2 t. X zb., pr. na czas na jaki zastaw został przyjęty, a co do przyjętych w zastaw budowli, należy nadto znosić się z instytucją ubezpieczeń, stosownie do art. 14 anneksu do art. 242 ust. o opł. od trunków.

Uwaga. Pieniądze i papier stemplowy potrzebne do ogłoszeń w wiadomościach senackich tak o położeniu ostrzeżenia jak i o następnem uwolnieniu zastawów, pobrane być winny od osób składających zastawy.

§ 22. W królestwie polskiem rząd gubernijalny, po przyjęciu zastawu składającego się z nieruchomości, odsyła dokumenty na zastaw ten przedstawione do kassy dla zachowania i zapisania w przychodzie podług przepisanego porządku, a osobie która zastaw złożyła, udziela świadectwo na dowód odbioru takowego. Również kassa przyjąwszy zastaw w gotowiznie lub w papierach procentowych zapisuje takowy w swych księgach, i z odbioru tego zastawu udziela odpowiednie pokwitowanie. W świadectwach i pokwitowaniach wspomnionych w paragrafie niniejszym, powinno być wyrażone:

a) Kto mianowicie, na jaki przedmiot, za siebie lub też za kogo innego przedstawił zastaw;

b) wysokość wartości zastawu; i

c) jeżeli zastaw składa się z papierów procentowych, to z jakich mianowicie.

§ 23. Wszelkie przyjęte zastawy zapisują się w zarządzie akcyznym do oddzielnej księgi zastawów, ustanowionej, na zasadzie §§ 144 i 146 przepisów i wzorów rachunkowości dla władz dysponu-

Digitized by Google

залоговую книгу, которая ведется по прилагаемой при семъ формѣ (форма № 2).

§ 24. Если же залоги не удовлетворяютъ предписаннымъ условіямъ, то возвращаются просителю, вмѣстѣ съ объявленіемъ и съ краткою на немъ надписью о причинахъ отказа.

ГЛАВА II.

О выдачѣ залоговыхъ квитанцій.

§ 25. Акцизное управленіе въ имперіи, принявъ залоги, а въ царствѣ польскомъ получивъ свидѣтельство губернскаго правленія или квитанцію казначейства на принятый залогъ, выдаетъ взамѣнъ ихъ установленныя печатныя залоговыя квитанціи въ круглыхъ числахъ: 10,000, 5,000, 1,000, 500, 100 и 10 р., снабженныя на оборотѣ мѣстомъ для подписей о принятіи ихъ въ обезпеченіе и объ освобожденіи по уплатѣ разсроченнаго акциза.

Примѣчаніе. Залоговыя квитанціи по разсрочкѣ платежа акциза и попудныхъ денегъ за соль, выдаются только въ слѣдующихъ случаяхъ: 1) когда солепромышленникъ представляетъ залоги не въ то акцизное управленіе, въ завѣдываніи коего состоитъ промыселъ, съ котораго онъ желаетъ вывести соль съ разсрочкою акциза и попудныхъ денегъ, и 2) когда солепромышленникъ, представивъ залоги непосредственно въ то акцизное управленіе, въ завѣдываніи котораго состоитъ промыселъ, и уплативъ часть разсроченныхъ ему подъ эти залоги акциза и попудныхъ денегъ, пожелаетъ получить соотвѣтственную часть залоговыхъ квитанцій, для представленія оныхъ въ обезпеченіе акциза и попудныхъ денегъ по соляным промысламъ, находящимся въ завѣдываніи другихъ акцизныхъ управленій.

§ 26. Получателю предоставляется требовать квитанціи тѣхъ разборовъ, которые признаетъ для себя удобнѣе и притомъ взять ихъ или на всю сумму принятыхъ отъ него залоговъ, или только на нѣкоторую часть оныхъ.

§ 27. Квитанціи вырѣзываются изъ заготовленныхъ министерствомъ финансовъ и доставляемыхъ акцизнымъ управленіямъ вырѣзныхъ книгъ въ послѣдовательномъ порядкѣ нумеровъ, особыхъ для каждаго достоинства квитанцій и съ оставленіемъ въ книгѣ талона, соотвѣтствующаго выданной квитанціи. Квитанціямъ этимъ ведется въ акцизныхъ управленіяхъ особый счетъ по прилагаемой при семъ формѣ (форма № 3).

Примѣчаніе. Бланки залоговыхъ квитанцій изготовляются

Digitized by Google

ących, — która to księga prowadzoną być winna podług załączonego tu wzoru (wzór № 2).

§ 24. Zastawy nieodpowiadające ustanowionym warunkom, zwracają się interesentowi wraz z deklaracją i z krótkiem objaśnieniem na niej powodów nieprzyjęcia.

ROZDZIAŁ II.

O *wydawaniu kwitów zastawowych.*

§ 25. Zarząd akcyzny w cesarstwie, przyjąwszy zastaw, a w królestwie polskiem otrzymawszy świadectwo rządu gubernijalnego albo kwit kassy na przyjęty zastaw, wydaje wzamian za nie podług przepisów, drukowane kwity zastawowe w cyfrach okrągłych: 10000, 5000, 1000, 500, 100 i 10 rs. opatrzone na odwrotnej stronie miejscem na zaznaczenie o przyjęciu ich na pewność opłaty i o uwolnieniu ich po zapłaceniu odroczonej akcyzy.

Uwaga. Kwity zastawowe na odroczenie opłaty akcyzy i pudowego od soli, wydają się tylko w następujących wypadkach: 1) kiedy przemysłowiec solny przedstawi zastaw nie temu zarządowi akcyznemu, w zawiadywaniu którego pozostaje zakład z którego pragnie wywieść sól za odroczeniem akcyzy i pudowego: i 2) kiedy przemysłowiec solny przedstawiwszy zastaw bezpośrednio temu samemu zarządowi akcyznemu, w zawiadywaniu którego znajduje się zakład i zapłaciwszy część odroczonej za tym zastawem opłaty akcyzy i pudowego, zapragnie otrzymać odpowiednią część kwitów zastawowych, dla przedstawienia ich na pewność opłaty akcyzy i pudowego od soli, znajdującej się w zawiadywaniu innych zarządów akcyznych.

§ 26. Otrzymujący może żądać kwitów w tych wysokościach, które uzna dla siebie za dogodniejsze i wziąść ich albo na całą summę zastawów od niego przyjętych, albo też na pewną część tychże.

§ 27. Kwity wycinają się z kwitarjuszów przez ministerstwo finansów przygotowanych i dostarczonych zarządom akcyznym w kolejnym porządku numerów, oddzielnych na każdą wysokość kwitów, i z pozostawieniem w księdze talonu, odpowiadającego wydanemu kwitowi. Z kwitów tych prowadzi się w zarządzie akcyznym oddzielny rachunek podług załączonego wzoru (wzór № 3)

Uwaga. Blankiety kwitów zastawowych przygotowują się od-

Digitized by Google

особо для разсрочки акциза за вино и особо для разсрочки акциза и попудныхъ денегъ за соль.

§ 28. Залоговыя квитанціи выдаются имѣнныя, не могутъ быть передовѣряемы и принимаются въ обезпеченіе, въ изложенномъ ниже порядкѣ, акциза за вино и акциза и попудныхъ денегъ за соль, принадлежащія лицу, на имя котораго квитанціи выданы, или согласно § 46 сей инструкціи, за вино хотя и проданное имъ, но въ платежѣ акциза, за которое, на время слѣдованія транспорта до прибытія его къ мѣсту назначенія, онъ принимаетъ на себя отвѣтственность.

§ 29. На залоговыхъ квитанціяхъ означается срокъ, въ теченіи котораго онѣ могутъ служить обезпеченіемъ акциза или попудныхъ денегъ. Срокъ этотъ назначается сообразно сроку залога подъ который онѣ выдаются; если залогъ безсрочный, то и на квитанціяхъ пишется „безсрочно," а если срокъ залога ограниченъ срокомъ довѣренности, то на квитанціяхъ пишется срокъ, оканчивающійся полугодомъ ранѣе срока залога, а если срокъ залога ограниченъ срокомъ оцѣнки зданія, то на квитанціяхъ пишется срокъ оканчивающійся годомъ ранѣе срока оцѣнки.

Примѣчаніе. Въ случаѣ желанія залогодателя на квитанціяхъ по разсрочкѣ акциза за вино, можетъ быть дѣлаема надпись, что онѣ выданы подъ залогъ, принадлежащій ему самому, или подъ чужой, но по довѣренности, въ которой именно сказано, что залогъ ввѣряется съ правомъ употреблять оный и для обезпеченія акциза за вино, перевозимое въ чужіе склады (ст. § 46 сей инструкціи). Такія надписи нужны лишь на срочныхъ квитанціяхъ, такъ какъ безсрочныя выдаются не иначе, какъ подъ собственный залогъ лица, на имя котораго написаны.

§ 30. Залоговыя квитанціи выдаются или самому залогодателю или тому, кому онъ довѣритъ получить ихъ безъ формальныхъ на это довѣренностей; для сего требуется только, чтобы въ объявленіяхъ, при коихъ представляются залоги, было объяснено залогодателемъ, что онъ довѣряетъ такому-то получить квитанціи, росписка въ полученіи квитанціи дается на самыхъ талонахъ, остающихся въ книгахъ; если же квитанціи пересылаются по почтѣ, то на талонахъ дѣлается отмѣтка кому, когда и чрезъ какое мѣсто послана квитанція, а отъ мѣста, въ которое квитанціи высылаются для выдачи по принадлежности, требуется увѣдомленіе о полученіи ихъ. Въ тоже время на объявленіяхъ, если представленные

Digitized by Google

dzielnie do odroczenia akcyzy od wódki i oddzielnie do odroczenia akcyzy i pudowego od soli.

§ 28. Kwity zastawowe wydają się imiennie, nie mogą być ustępowane i przyjmują się podług porządku poniżej określonego, na pewność opłaty akcyzy od wódki i akcyzy oraz pudowego od soli należących do osoby, na imię której kwity są wydane, albo stosownie do § 46 niniejszej instrukcji od wódki, chociażby już przez niego sprzedanej, lecz za którą odpowiedzialność w opłacie akcyzy przyjmuje na siebie na czas trwania transportu aż do jego przybycia na miejsce przeznaczenia.

§ 29. Na kwitach zastawowych oznacza się czas w przeciągu którego mogą one służyć na pewność opłaty akcyzy albo pudowego. Termin ten oznacza się odpowiednio do terminu zastawu na który kwity wydane zostają; jeżeli zastaw jest przyjęty na czas nieoznaczony, to i na kwitach pisze się „na czas nieoznaczony"; jeżeli termin zastawu jest ograniczony terminem plenipotencji, w kwitach oznacza się termin kończący się na pół roku wcześniej przed terminem zastawu; jeżeli termin zastawu jest ograniczony terminem do oszacowania budowli, w kwitach wykazuje się termin kończący się o rok wcześniej przed terminem do oszacowania.

Uwaga. W razie życzenia zastawiającego, na kwitach do odroczenia opłaty od wódki może być zrobione zaznaczenie, że one wydane zostały za zastawem należącym do niego samego, albo za cudzym, lecz na mocy plenipotencji, w której mianowicie jest wyrażonem że zastaw powierza się z prawem używania go także, i na zabezpieczenie opłaty akcyzy od wódki, przewożonej do cudzych składów (art. § 46 niniejszej instrukcji). Takie zaznaczenia potrzebne są tylko na kwitach terminowych, gdyż bezterminowe wydają się nie inaczej, jak na własny zastaw osoby, na imię której są zapisane.

§ 30. Kwity zastawowe wydają się albo samemu zastawnikowi albo temu, kogo on upoważni do ich odbioru bez formalnej do tego plenipotencji; dla tego wymaga się tylko, aby w deklaracjach, przy których zastawy są przedstawiane, było wyrażonem przez zastawiającego, kogo on upoważnia do odbioru kwitów; pokwitowanie odbioru kwitów udziela się na samych talonach pozostających w księgach; jeżeli zaś kwity przesyłają się pocztą, to na talonach zaznacza się: do kogo, kiedy i przez jakie miejsce kwity zostały przesłane, a z miejsca do którego kwity wysyłają się, dla wydania komu należy, zażądać należy zawiadomienia o ich otrzymaniu. Jednocześnie, jeżeli przedstawione zastawy kwalifikują się do zachowania w kassach, zarząd

Digitized by Google

залоги подлежатъ храненію въ казначействахъ, акцизнымъ управленіемъ отмѣчается сколько, какого достоинства и за какими №№ выданы залоговыя квитанціи.

§ 31. Залоговыя квитанціи, представленныя въ обезпеченіе акциза за вино и акциза и попудныхъ денегъ за соль, по освобожденіи ихъ и по сдѣланіи акцизнымъ управленіемъ надписи о томъ, съ приложеніемъ казенной печати или штемпеля, могутъ быть вновь представляемы въ обезпеченіе акциза, если срокъ залога тому не препятствуетъ впредь до того времени, когда не останется на оборотной сторонѣ квитанціи мѣста для надписей о принятіи ихъ въ обезпеченіе и объ освобожденіи; въ семъ случаѣ залоговыя квитанціи возвращаются лицу представившему ихъ; въ случаѣ желанія замѣнить ихъ новыми, онѣ должны быть представлены въ то губернское акцизное управленіе, изъ котораго были выданы; новыя квитанціи выдаются или тѣхъ же разборовъ, какъ и прежнія, или другихъ разборовъ по желанію лица представившаго залогъ.

§ 32. Въ случаѣ потери залоговыхъ квитанцій, губернское акцизное управленіе немедленно, по заявленіи объ этомъ, публикуетъ, на счетъ просителя, въ столичныхъ и мѣстныхъ губернскихъ вѣдомостяхъ и въ указателѣ правительственныхъ распоряженій по министерству финансовъ, что выданныя тогда то, такому-то, за такими-то нумерами и на такую-то сумму залоговыя квитанціи объявлены утраченными, и что въ случаѣ, если бы у кого онѣ оказались, слѣдуетъ считать ихъ не дѣйствительными, а затѣмъ чрезъ четыре мѣсяца по напечатаніи этого объявленія въ указателѣ правительственныхъ распоряженій по министерству финансовъ выдаетъ, взамѣнъ утраченныхъ, новыя за тѣми же нумерами квитанціи, на которыхъ пишется сверху „дубликатъ“ и дѣлается надпись, утверждаемая подписью лица, выдавшаго квитанціи съ приложеніемъ печати губернскаго акцизнаго управленія, что квитанція выдана взамѣнъ утраченной, выданной тогда-то.

Примѣчаніе. Обо всѣхъ квитанціяхъ, объявленныхъ утраченными, должны быть ведены алфавитные книги: о квитанціяхъ по разсрочкѣ акциза за вино въ окружныхъ акцизныхъ управленіяхъ, а о квитанціяхъ по разсрочкѣ акциза и попудныхъ денегъ за соль, въ губернскихъ акцизныхъ управленіяхъ.

ГЛАВА III.

О возвращеніи залоговъ.

§ 33. Обратная выдача залоговъ допускается: если залогъ не можетъ быть раздробляемъ, то не прежде какъ по возвращеніи

Digitized by Google

akcyzny zaznaczy na deklaracjach: ile, jakiej wysokości i pod któremi №№ kwity zastawowe wydane zostały.

§ 31. Kwity zastawowe przedstawione na pewność opłaty akcyzy od wódki i akcyzy oraz pudowego od soli, po ich uwolnieniu i zaznaczeniu tego przez zarząd akcyzny, z przyłożeniem pieczęci urzędowej albo stempla, mogą być na nowo przedstawione na pewność opłaty akcyzy, jeżeli termin tego zastawu temu nie przeszkadza, aż do czasu, kiedy na odwrotnej stronie kwitu nie pozostanie już miejsca do zaznaczeń przyjęcia i uwolnienia zastawu; w tym wypadku kwity zastawowe zwracają się osobie, która je przedstawiła; w razie życzenia zastąpienia ich nowemi, kwity takowe powinny być przedstawione temuż zarządowi akcyznemu gubernijalnemu, z którego były wydane; nowe kwity wydają się albo w takich samych wysokościach jak poprzednie, albo w innych, stosownie do życzenia osoby która zastaw złożyła.

§ 32. W razie zagubienia kwitów zastawowych, gubernijalny zarząd akcyzny niezwłocznie po zameldowaniu o tem, ogłasza na koszt proszącego w dziennikach stołecznych i miejscowych gubernijalnych, oraz w skorowidzu rozporządzeń rządowych ministerstwa finansów, że kwity zastawowe wydane wtenczas a wtenczas, temu a temu za takiemi to №№ i na taką a taką summę, zameldowano jako zagubione, i że w razie gdyby się u kogo znalazły, należy je uważać za nieważne; po czem po upływie czterech miesięcy od wydrukowania tegoż ogłoszenia w skorowidzu rozporządzeń rządowych ministerstwa finansów, wydaje, w zamian zagubionych nowe kwity, pod temiż numerami z napisem u góry „duplikat" oraz z zaznaczeniem, stwierdzonem podpisem osoby która kwity wydała i pieczęcią zarządu akcyznego gubernijalnego, że kwit wydany został wzamian zaginionego, wydanego wtenczas a wtenczas.

Uwaga. Wszystkie kwity ogłoszone jako zagubione, powinny być zapisywane do ksiąg alfabetycznych: kwity na odroczenie akcyzy od wódki w zarządach akcyznych okręgowych, a kwity na odroczenie opłaty akcyzy i pudowego od soli, w zarządach akcyznych gubernijalnych.

ROZDZIAŁ III.

O zwrocie zastawów.

§ 33. Zwrot zastawu następuje: jeżeli zastaw nie może być dzielony—nie wcześniej jak po zwróceniu do zarządu gubernijalnego

Digitized by Google

въ губернское акцизное управленіе, принявшее залогъ, всѣхъ выданныхъ на тотъ залогъ освободившихся квитанцій; а если залогъ можетъ быть раздробляемъ на части, то по мѣрѣ возвращенія освободившихся залоговыхъ квитанцій, выданныхъ на этотъ залогъ.

§ 34. Если залоговыя квитанціи утрачены, то залоги, подъ которые онѣ выданы, освобождаются не ранѣе, какъ по истеченіи года со дня сдѣланной, согласно § 32 сей инструкціи, публикаціи о потерѣ ихъ: но залогъ, принятый на срокъ, можетъ быть освобожденъ немедленно по окончаніи срока, на который онъ принятъ, хотя бы годичный срокъ со дня публикаціи о потерѣ квитанціи, еще не истекъ. Впрочемъ, если утрачена только часть квитанцій, выданныхъ подъ залогъ, то залогъ этотъ можетъ быть освобожденъ по представленіи другаго залога, обезпечивающаго недостающую часть квитанціи; при чемъ слѣдуетъ обратить вниманіе, чтобы новый залогъ по сроку, на который залоговыя квитанціи могутъ быть выданы подъ оный, соотвѣтствовалъ прежнему залогу.

§ 35. Дозволяется залогодателю, на основаніи 1624 ст. 1 ч. X т. св. зак., замѣнять представленное обезпеченіе другими благонадежными и къ пріему допущенными залогами, съ тѣмъ, чтобы безсрочные залоги замѣнялись безсрочными же, а срочные — или безсрочными, или такими срочными, которые по сроку могли бы служить обезпеченіемъ для залоговыхъ квитанцій, выданныхъ уже подъ замѣняемый залогъ.

§ 36. Для выдачи залоговъ не самому залогодателю, а довѣренному отъ него лицу, сіе послѣднее должно быть снабжено отъ довѣрителя законною довѣренностію, копія съ которыхъ остается при дѣлахъ акцизныхъ управленій.

§ 37. Залоги, которые согласно § 20 сей инструкціи хранятся въ самыхъ акцизныхъ управленіяхъ, выдаются залогодателю или его довѣренному подъ росписки на самыхъ объявленіяхъ о выдачѣ залоговъ, а залоги, сдаваемые, согласно тому же § 20 инструкціи, для храненія въ казначейство — по установленнымъ ассигновкамъ, съ выдачею получателю талона подъ росписку, за исключеніемъ билетовъ бывшихъ коммерческаго и заемнаго банковъ, которые по тѣмъ же ассигновкамъ получаются изъ казначействъ самими акцизными управленіями, для сдѣланія надписей, ниже сего указанныхъ, и затѣмъ выдаются залогодателю или его довѣренному подъ росписки на самыхъ объявленіяхъ о выдачѣ залоговъ.

Примѣчаніе. Къ ассигновкамъ, въ видѣ отчетныхъ документовъ, прилагаются подлинныя объявленія о представленіи залоговъ и всѣ возвращенныя залоговыя квитанціи; послѣднія должны быть перечеркнуты.

Digitized by Google

akcyznego który przyjął zastaw, wszystkich kwitów na ten zastaw wydanych i uwolnionych, a jeżeli zastaw może być podzielony na części, w miarę zwrotu uwolnionych kwitów zastawowych, na tenże zastaw wydanych.

§ 34. Jeżeli kwity zastawowe zaginęły, to zastawy na które one były wydane, uwalniają się nieprędzej jak po upływie roku od dnia ogłoszenia o ich zaginięciu, stosownie do § 32 niniejszej instrukcji zrobionego; lecz zastaw przyjęty z oznaczeniem terminu, może być uwolniony niezwłocznie po upływie terminu na który był przyjęty, chociażby roczny termin od daty ogłoszenia o zaginięciu kwitu jeszcze nie upłynął. Zresztą, jeżeli zaginęła tylko część kwitów zastawowych, zastaw ten może być uwolnionym po przedstawieniu innego zastawu, zabezpieczającego brakującą część kwitów; przyczem należy zwrócić uwagę, ażeby nowy zastaw pod względem terminu na który kwity zastawowe mogą być wydane, był odpowiednim poprzedniemu zastawowi.

§ 35. Dozwala się zastawiającemu, stosowniu do art. 1624 część I t. X. zb. pr. zastąpić przedstawione zabezpieczenie przez inny zastaw pewny i kwalifikujący się do przyjęcia, z warunkiem aby zastawy bezterminowe zastępowane były także bezterminowemi, a terminowe, albo bezterminowemi albo terminowemi takiemi, któreby ze swego terminu mogły posłużyć na zabezpieczenie kwitów zastawowych, jakie już wydane zostały na zastaw zastępujący się innym.

§ 36. Dla wydania zastawu nie samemu zastawnikowi, lecz osobie przez niego upoważnionej, ta ostatnia powinna być zaopatrzoną w formalną od niego plenipotencją, której kopia pozostaje w aktach zarządów akcyznych.

§ 37. Zastawy, które stosownie do § 20 niniejszej instrukcji, zachowują się w samych zarządach akcyznych, wydają się zastawnikowi albo jego pełnomocnikowi za pokwitowaniem na samych deklaracjach o wydanie zastawów, a zastawy oddawane, stosownie do tegoż § 20 instrukcji, do zachowania kassy — za ustanowionemi assygnacjami z wydaniem odbierającemu talonu za pokwitowaniem, wyjąwszy bilety byłych banków handlowego i pożyczkowego, które za temiż assygnacjami odbierane z kass przez same zarządy akcyzne, dla zrobienia zaznaczeń poniżej wskazanych, a następnie wydają się zastawnikowi lub jego pełnomocnikowi za pokwitowaniem na samych deklaracjach o wydanie zastawów.

Uwaga. Do assygnacyj, jako dowody rachunkowe, załączają się oryginalne deklaracje o przedstawieniu zastawów i wszystkie zwrócone kwity zastawowe; te ostatnie powinny być przekreślone.

Digitized by Google

§ 38. Въ царствѣ польскомъ, по представленіи въ надлежащее губернское акцизное управленіе всѣхъ выданныхъ на принятый губернскимъ правленіемъ или казначействомъ залогъ освободившихся квитанцій, возвращаются залогодателю или довѣренному отъ него лицу: свидѣтельство губернскаго правленія или квитанція казначейства, по коимъ выданы были акцизнымъ управленіемъ залоговыя квитанціи, съ освободительною надписью на свидѣтельствѣ губернскаго правленія и квитанціи казначейства и съ роспискою получателя ихъ на самыхъ объявленіяхъ о возвращеніи свидѣтельства или квитанціи. Мѣста же, принявшія залоги, возвращаютъ ихъ не иначе, какъ по представленіи имъ подлинныхъ свидѣтельствъ или квитанцій на тѣ залоги.

§ 39. При обратной выдачѣ залоговъ, соблюдаются кромѣ сего слѣдующія правила:

а) Если выдаваемые залоги заключаются въ билетахъ бывшаго коммерческаго и заемнаго банковъ, то на билетахъ сихъ дѣлается губернскимъ акцизнымъ управленіемъ надпись о томъ, что билеты сіи отъ залоговъ освобождены вслѣдъ за надписью, которая была сдѣлана о принятіи ихъ въ залогъ; если же выдаваемые залоги заключаются въ именныхъ билетахъ: коммисіи погашенія долговъ и 4% непрерывно-доходныхъ, то посылаются въ коммисію увѣдомленія объ освобожденіи билетовъ отъ залога по формѣ № 5 приложенія къ ст. 140, 141 и 148 кредит. уст. 2 ч. XI т. св. зак.

б) При выдачѣ залоговъ, заключающихся въ разныхъ процентныхъ бумагахъ, о принятіи коихъ въ залогъ согласно § 21 сей инструкціи сообщено подлежащимъ обществамъ, компаніямъ, товариществамъ и т. п., посылаются въ сіи учрежденія увѣдомленія объ освобожденіи этихъ бумагъ отъ залога.

в) Если же выдаются залоги, заключающіеся въ зданіяхъ земляхъ, крестьянскихъ надѣлахъ и мѣдной заводской посудѣ, то на свидѣтельствахъ на эти залоги дѣлаются надписи объ ихъ освобожденіи отъ залога вслѣдъ за надписями, которыя сдѣланы были согласно § 20 сей инструкціи о принятіи ихъ въ залогъ и сверхъ того посылаются увѣдомленія о залогахъ, заключающихся въ недвижимыхъ имуществахъ, къ старшимъ нотаріусамъ или въ гражданскія палаты тѣхъ губерній, гдѣ имущества находятся, о снятіи съ имѣній запрещенія, наложеннаго на нихъ при принятіи въ залогъ, а о зданіяхъ и въ страховыя общества, въ которыхъ они застрахованы для свѣдѣнія, что зданія отъ залога освобождены.

§ 40. Въ случаѣ же неисправности въ платежѣ денегъ, разсроченныхъ подъ залоговыя квитанціи, взысканіе оныхъ съ залогодателей подъ которые выданы эти квитанціи, производится немедлен-

Digitized by Google

§ 38. W królestwie polskiem, po przedstawieniu właściwemu zarządowi akcyznemu gubernijalnemu wszystkich uwolnionych kwitów na zastaw przyjęty, przez rząd gubernijalny lub kassę wydanych, zwracają się zastawnikowi lub osobie przez niego upoważnionej: świadectwo rządu gubernijalnego albo kwit kassy, za którym wydane były przez zarząd akcyzny kwity zastawowe z uwalniającem zaznaczeniem na świadectwie rządu gubernijalnego oraz kwicie kassy i z pokwitowaniem odbierającego takowe na samych deklaracjach o zwrot świadectwa lub kwitu. Władze zaś które przyjęły zastawy, zwracają takowe nie inaczej jak po przedstawieniu im oryginalnych świadectw lub kwitów na te zastawy.

39. Przy zwracaniu zastawów zachowane być nadto winny następujące przepisy:

a) jeżeli wydawany zastaw stanowią bilety byłych banków handlowego i pożyczkowego, to na tych biletach zarząd akcyzny gubernijalny zrobi zaznaczenie, że bilety te z pod zastawu są uwolnione zaraz po zaznaczeniu, które poprzednio było zrobionem, co do przyjęcia ich w zastaw; jeżeli zaś wydawany zastaw składa się z biletów imiennych: kommissji umorzenia długów i 4% stałego dochodu przynoszących, w takim razie należy kommissją zawiadomić o uwolnieniu tych biletów z zastawu według wzoru № 5 anneksu do art. 140, 141 i 148 ust. kred. część 2. t. XI. zb. pr.

b) przy wydaniu zastawów składających się z różnych papierów procentowych, o przyjęciu których w zastaw stosownie do § 21 instrukcji niniejszej zawiadomione były właściwe towarzystwa, spółki, kompanie, należy posłać do tychże instytucyj zawiadomienie o uwolnieniu tych papierów z zastawu.

c) jeżeli zaś wydają się zastawy złożone w budowlach, gruntach, uposażeniach włościańskich i miedzianych naczyniach fabrycznych, na świadectwach na te zastawy zrobione być winny zaznaczenia o ich uwolnieniu z zastawu, zaraz po zrobionem poprzednio stosownie do § 20 tej instrukcji zaznaczeniu przyjęcia ich w zastaw, nadto o zastawach składających się z nieruchomości należy zawiadomić starszych notarjuszów albo izby cywilne tych gubernij, w których nieruchomości te są położone, o zniesieniu ostrzeżenia położonego na dobrach przy przyjęciu w zastaw, a o budowlach nadto i towarzystwa ogniowe, w których one są ubezpieczone, dla wiadomości że budowle z zastawu uwolnione zostały.

§ 40. W razie nieregularnego uiszczania opłat odroczonych za rękojmią kwitów zastawowych, odzyskanie należności z zastawów, na które kwity te wydane zostały, uskutecznia się zaraz po przysłaniu

Digitized by Google

но по присылкѣ залоговыхъ квитанцій, на основаніи правилъ, постановленныхъ въ 44 и 45 ст. приложенія къ ст. 242 уст. о пит. сборѣ въ Имперіи и въ §§ 14, 15 и 16 положенія о закл. и залог. по разсрочкамъ платежа акциза за вино, въ царствѣ польскомъ.

Отдѣленіе II.

О порядкѣ разсрочекъ въ платежѣ акциза за вино и акцизныхъ и попудныхъ денегъ за соль и о надзорѣ за виномъ въ пути.

§ 41. На основаніи 238, 239 и 248 ст. уст. о пит. сборѣ въ Имперіи и ст. 224 устава по сему предмету въ царствѣ польскомъ размѣръ залоговъ, обезпечивающихъ разсрочиваемую акцизную сумму за вино, назначенъ въ половину суммы акциза, а въ оптовыхъ складахъ, открываемыхъ въ мѣстностяхъ, гдѣ не имѣетъ постояннаго жительства ни окружный надзиратель, ни одинъ изъ его помощниковъ, въ полную сумму акциза. Срокъ разсрочки акциза можетъ продолжаться не свыше 18-ти мѣсяцевъ со дня разрѣшенія.

§ 42. Акцизъ и попудныя деньги за соль, согласно Высочайше утвержденному 30 мая 1867 г. положенію комитета министровъ, обезпечиваются залогами въ размѣрѣ рубль за рубль. Срокъ разсрочки можетъ продолжаться не свыше 12-ти мѣсяцевъ, считая со дня начала отпуска соли по данному на выпускъ ея съ разсрочкою акциза разрѣшенію, а гдѣ есть соляныя заставы—со дня пропуска чрезъ оныя перваго транспорта разрѣшеннаго количества.

ГЛАВА IV.

О выдачѣ разрѣшеній на выпускъ вина съ разсрочкою акциза.

§ 43. Лице желающее воспользоваться разсрочкою въ платежѣ акциза за вино, находящееся въ заводскихъ подвалахъ или временныхъ складахъ, упоминаемыхъ въ примѣчаніи къ 204 ст. уст. о пит. сборѣ, представляетъ само, или чрезъ повѣреннаго, объявленіе тому окружному надзирателю, гдѣ находится заводъ или временный складъ, объясняя въ этомъ объявленіи, сколько онъ предполагаетъ отправить или заподрядилъ на заводѣ или въ складѣ вина (въ градусахъ безводнаго спитра) и въ какой именно складъ, съ означеніемъ кому онъ принадлежитъ и мѣста нахожденія его, т. е. губерніи, города, уѣзда и селенія, и при этомъ представляетъ на причитающійся за вино акцизъ въ половинномъ или полномъ размѣрѣ, согласно 238 и 239 ст. уст. о питейномъ сборѣ въ Имперіи и 224

Digitized by Google

kwitów zastawowych, na zasadzie przepisów zawartych w art. 44 i 45 anneksu do art. 242 ustawy o opł. od wódki w cesarstwie i w §§ 14, 15 i 16 ustawy o zastawach na odroczenie opłaty od wódki w królestwie polskiem.

Dział II.

O porządku odraczania opłaty akcyzy od wódki oraz akcyzy i pudowego od soli, tudzież o nadzorze nad transportem wódki.

§ 41. Na zasadzie art. 238, 239 i 248 ustawy o opłacie od wódki w cesarstwie i art. 224 ustawy w tym przedmiocie w królestwie polskiem, wysokość zastawu na pewność odroczonej summy akcyzy od wódki jest oznaczona na połowę summy akcyzy, a w składach hurtowych, otwieranych w miejscowościach gdzie ani nadzorca okręgowy ani jeden z jego pomocników stale nie mieszka, — na całkowitą summę akcyzy. Termin odroczenia akcyzy nie może być dłuższy jak ośmnaście miesięcy od daty decyzji.

§ 42. Akcyza i opłata pudowa od soli, stosownie do Najwyżej zatwierdzonej w d. 30 maja 1867 r. uchwały komitetu p. p. ministrów zabezpieczają się zastawami w wysokości rubel za rubel. Termin odroczenia nie może być dłuższy jak dwanaście miesięcy, licząc od dnia rozpoczęcia wydawania soli podług decyzji dozwalającej jej wydawanie z odroczeniem akcyzy, a gdzie się znajdują komory solne—od daty przepuszczenia przez nie pierwszego transportu dozwolonej ilości.

ROZDZIAŁ IV.

O udzielaniu pozwoleń na wydanie wódki z odroczeniem akcyzy.

§ 43. Osoba pragnąca skorzystać z odroczenia opłaty akcyzy od wódki znajdującej się w magazynach przy gorzelniach lub w składach czasowych wzmiankowanych w uwadze do art. 204 ustawy o opłacie od wódki, przedstawia sama lub przez swego pełnomocnika, deklarację temu nadzorcy okręgowemu, gdzie znajduje się gorzelnia albo skład czasowy, wyjaśniając w tej deklaracji, ile zamierza wysłać albo ile zakontraktował w gorzelni wódki (w stopniach spirytusu bezwodnego) do jakiego mianowicie składu z wymienieniem do kogo tenże należy i miejsca gdzie się znajduje, t. j. gubernii, miasta, powiatu i wsi, a przytem na pewność należnej akcyzy od wódki w połowicznej albo całkowitej wysokości, stosownie do art. 238 i 239 ust o opł. od wódki w cesarstwie i art. 224 ustawy w tym przedmiocie w królestwie

Digitized by Google

ст. уст. по сему предмету въ царствѣ польскомъ, залоговыя квитанціи, выданныя на его имя, прописывая въ объявленіи число ихъ и общую сумму.

§ 44. Окружный надзиратель, повѣривъ расчетъ акциза, причитающагося за объявленное количество вина и принявъ залоговыя квитанціи, выдаетъ просителю разрѣшеніе на выпускъ вина безъ акциза изъ завода или временнаго склада и въ то же время дѣлаетъ на оборотной сторонѣ квитанцій надпись о времени принятія ихъ въ обезпеченіе акциза за вино, а за тѣмъ если складъ, въ который переводится вино, находится въ его же округѣ, переноситъ причитающійся акцизъ съ завода на складъ въ книгу № 12, *) отмѣчая въ ней: когда окончится 18-ти мѣсячный срокъ для оплаты акцизомъ этого вина, а если складъ находится въ другомъ округѣ, увѣдомляетъ окружнаго надзирателя, въ вѣдѣніе котораго поступаетъ вино, какъ о данномъ разрѣшеніи для зачисленія акциза на складъ по книгѣ № 14, **) такъ и о томъ, когда окончится 18-ти мѣсячный срокъ для уплаты его и высылаетъ къ нему принятыя залоговыя квитанціи, а затѣмъ по выпускѣ вина посылаетъ ему дополнительное увѣдомленіе о времени выпуска. Кромѣ того, если вино отправляется изъ временнаго склада, устроеннаго на пристани, окружный надзиратель, давшій разрѣшеніе на вывозъ вина изъ склада, дѣлаетъ распоряженіе объ освидѣтельствованіи вина въ складѣ и сообщаетъ окружному надзирателю, въ вѣдѣніи коего состоитъ заводъ, изъ котораго перевезено вино во временной складъ, о количествѣ отпущеннаго изъ склада вина, съ означеніемъ кому и когда именно, и о количествѣ неявившагося противъ вывезеннаго изъ завода, для сноса всего вина въ расходъ по заводской подвальной книгѣ и для взысканія акциза за неявку.

Примѣчаніе. Въ случаѣ неизвѣстности мѣста пребыванія окружныхъ надзирателей, увѣдомленія и залоговыя квитанціи посылаются въ подлежащія губернскія акцизныя управленія.

§ 45. На тѣхъ же самыхъ основаніяхъ разрѣшается выпускъ вина, съ разсрочкою акциза, изъ одного склада въ другой.

§ 46. На время слѣдованія транспорта, акцизъ за вино, выпускаемое изъ завода или склада, можетъ быть обезпечиваемъ залоговыми квитанціями заводчика или арендатора завода или складчика продавца. Въ такомъ случаѣ объявленіе о выпускѣ вина съ

*) Новая форма, которая при семъ прилагается.

**) Новая форма, которая при семъ прилагается.

Digitized by Google

polskiem, przedstawia kwity zastawowe na jego imię wydane, wypisując w deklaracji ogólną ich liczbę i summę.

§ 44. Nadzorca okręgowy sprawdziwszy wyrachowanie akcyzy należnej od zadeklarowanej ilości wódki i przyjąwszy kwity zastawowe, udziela proszącemu pozwolenie na wydanie wódki bez akcyzy z gorzelni lub składu czasowego i jednocześnie na odwrotnej stronie kwitów zaznacza czas przyjęcia ich na pewność opłaty akcyzy od wódki, a następnie jeżeli skład, do którego wódka jest transportowaną, znajduje się w jego okręgu, przenosi należną akcyzę z gorzelni na skład do księgi Nr. 12 zaznaczając w niej: kiedy się skończy 18-miesięczny termin do opłaty akcyzy od tej wódki, a jażeli skład znajduje się w innym okręgu, zawiadamia nadzorcę okręgowego pod zawiadywanie którego wódka przechodzi, tak o dozwoleniu zaliczenia akcyzy na skład w książce № 14, jako też i o tem, kiedy się skończy termin 18-miesięczny do opłaty tej należności, przesyła mu przyjęte kwity zastawowe, a następnie po wydaniu wódki zawiadamia go dodatkowo o czasie jej wydania. Nadto, jeżeli wódka przesyła się ze składu czasowego urządzonego na przystani, nadzorca okręgowy, który dał pozwolenie na wywóz wódki ze składu, zarządzi rewizją wódki na składzie i zawiadomi nadzorcę okręgowego, w zawiadywaniu którego znajduje się gorzelnia z której przewieziono wódkę do składu czasowego, o ilości wódki ze składu wydanej, z wyszczególnieniem komu i kiedy mianowicie, tudzież o ilości wódki brakującej w porównaniu z ilością z gorzelni wywiezioną, dla obliczenia rozchodu wszystkiej wódki podług księgi magazynowej przy gorzelni i dla ściągnięcia akcyzy za niedeklarowanie.

Uwaga. W razie niewiadomości o miejscu pobytu nadzorców okręgowych, zawiadomienia i kwity zastawowe odesłane być winny do właściwych zarządów akcyznych gubernijalnych.

§ 45. Na tychże samych zasadach dozwala się transportu wódki za odroczeniem akcyzy, z jednego składu do drugiego.

§ 46. Na czas transportu, akcyza od wódki wydanej z gorzelni lub składu, może być zabezpieczoną kwitami zastawówemi właściciela lub dzierżawcy gorzelni, albo składnika sprzedawcy. W takim razie deklaracja o wydaniu wódki z odroczeniem akcyzy podaną być

Digitized by Google

разсрочкою акциза подается окружному акцизному надзирателю, въ вѣдѣніи котораго состоитъ заводъ или складъ, тѣми лицами подъ чьими залоговыми квитанціями транспортъ будетъ слѣдовать. Разрѣшенія на выпускъ вина выдаются въ семъ случаѣ, съ соблюденіемъ кромѣ сказаннаго въ предъидущихъ §§, еще слѣдующихъ условій:

а) Въ обезпеченіе акциза за перевозимое на этихъ основаніяхъ вино принимаются лишь залоговыя квитанціи, выданныя подъ собственный залогъ заводчика, арендатора завода или складчика продавца, или хотя и подъ чужой залогъ, но по довѣренности, въ которой именно сказано, что залогъ ввѣряется съ правомъ употреблять оный и для обезпеченія акциза за вино, перевозимое въ чужіе склады.

б) Отвѣтственность за акцизъ во время слѣдованія транспорта, въ томъ числѣ и за неявку, которая окажется при повѣркѣ транспорта на мѣстѣ, остается на заводчикѣ, арендаторѣ завода или складчикѣ продавцѣ.

в) По прибытіи къ мѣсту назначенія транспорта вина, акцизъ за оное долженъ быть или внесенъ сполна въ казначейство, или обезпеченъ въ установленномъ размѣрѣ залогами складчика, въ складъ котораго вино поступило, и въ семъ случаѣ залоговыя квитанціи заводчика, арендатора завода или складчика продавца освобождаются, а при неисполненіи сего, все вино арестуется и продажа его вовсе не дозволяется; если же въ теченіи 7-ми дневнаго срока со времени прибытія транспорта на мѣсто назначенія, акцизъ не будетъ уплаченъ сполна или обезпеченъ залогами, то вино продается съ публичнаго торга по общимъ правиламъ, для взысканія акциза чрезъ продажу вина установленнымъ.

§ 47. При выдачѣ разрѣшеній на выпускъ вина съ разсрочкою акциза изъ заводскаго подвала или склада, не требуется удостовѣреній, что въ томъ мѣстѣ, куда отправляется вино, имѣется складъ, принадлежащій такому-то лицу, но въ объявленіяхъ о выпускѣ вина съ разсрочкою акциза, подаваемыхъ окружному акцизному надзирателю, должно быть непремѣнно подробно обозначено: гдѣ складъ находится и кому принадлежитъ. Въ случаѣ же обнаруженія перепродажи въ пути вина, выпущеннаго съ разсрочкою акциза, лицами, не пріобрѣвшими на сіе права, виновные въ томъ подлежатъ узаконеннымъ взысканіямъ, за нарушеніе общихъ торговыхъ уставовъ, независимо отъ взысканій, слѣдующихъ по ст. 369 уст. о пит. сборѣ въ Имперіи, а равно по ст. 19 правилъ о взысканіяхъ за нарушеніе постановленій по питейному сбору въ царствѣ польскомъ.

Digitized by Google

winna do nadzorcy akcyznego okręgowego, w zawiadywaniu którego znajduje się gorzelnia lub skład, a to przez te osoby, których kwity zastawowe służyć mają na pewność transportu. Pozwolenia na wydanie wódki wydają się w takim razie, z zachowaniem oprócz powyższych §§, jeszcze następujących warunków:

a) Na pewność opłaty akcyzy od wódki przewożonej na tych zasadach, przyjmują się jedynie kwity zastawowe wydane na zastaw własny właściciela lub dzierżawcy gorzelni, składnika sprzedawcy, albo chociaż i na cudzy zastaw, lecz na mocy plenipotencji, w której wyraźnie jest powiedzianem, że zastaw udzielony zostaje z prawem użycia go także i na pewność akcyzy od wódki przewożonej do cudzych składów;

b) Odpowiedzialność za akcyzę w czasie transportu a oraz i za niedeklarowane wódki, jakieby wykrytem zostało przy sprawdzeniu transportu na miejscu, ciąży na właścicielu lub dzierżawcy gorzelni albo składniku sprzedawcy.

c) Po przybyciu transportu wódki na miejsce przeznaczenia, akcyza od takowej powinna być albo wniesioną w całości do kassy, albo zabezpieczoną w ustanowionej wysokości zastawami składnika, do składu którego wódka weszła, i w tym razie kwity zastawowe właściciela lub dzierżawcy gorzelni albo składnika sprzedawcy uwalniają się, a w razie niedopełnienia tego, wszystka wódka aresztuje się i sprzedaż jej zupełnie wzbronioną zostaje; jeżeli zaś w ciągu siedmiu dni od czasu przybycia transportu na miejsce przeznaczenia, akcyza całkowicie zapłaconą lub zastawem zabezpieczoną nie będzie, to wódka sprzedaną zostanie przez licytacją publiczną podług ogólnych przepisów o ściąganiu akcyzy przez sprzedaż wódki.

§ 47. Przy udzielaniu pozwoleń na wydanie wódki z odroczeniem opłaty akcyzy z magazynu lub składu przy gorzelni, nie jest wymaganem udowodnienie, że w miejscu do którego wódka wysyła się jest skład, należący do tego a do tego, lecz w deklaracjach o wydanie wódki za odroceniem akcyzy do nadzorcy akcyznego okręgowego podawanych, i koniecznie powinno być wyszczególnionem: gdzie się skład znajduje, i do kogo należy. W razie zaś wykrycia sprzedaży w czasie transportu wódki wydanej z odroczeniem akcyzy, przez osoby które prawa do tego nie nabyły, winni ulegną karom podług przepisów za naruszenie ogólnych ustaw handlowych, niezależnie od kar zagrożonych art. 369 ustawy o opłacie od wódki w cesarstwie, jak również art. 19 przepisów o karach za naruszenie postanowień o opłacie od wódki w królestwie polskiem.

Digitized by Google

§ 48. Разрѣшенія на выпускъ вина съ разсрочкою акциза изъ заводскихъ подваловъ и складовъ выдаются на количество не менѣе 10,000 градусовъ безводнаго спирта, съ тѣмъ, чтобы и залоги, обезпечивающіе разсроченный акцизъ въ размѣрѣ, установленномъ 238 и 239 ст. уст. о пит. сборѣ въ имперіи и 224 ст. уст. по сему предмету въ царствѣ польскомъ, принимались одновременно по разсчету не менѣе, какъ на вышеозначенное количество вина. При этомъ не требуется, чтобы вино, разрѣшенное къ перевозкѣ было вывезено изъ подвала или склада непремѣнно въ одинъ разъ и въ одномъ транспортѣ.

ГЛАВА V.

О выпускѣ изъ заводскихъ подваловъ и складовъ вина съ разсрочкою акциза и о надзорѣ за провозомъ вина вообще.

§ 49. По предъявленіи на заводѣ или въ складѣ разрѣшенія на выпускъ вина съ разсрочкою акциза, разрѣшеніе это оставляется на заводѣ или въ складѣ документомъ при контрольныхъ книгахъ; вино же выпускается съ завода или изъ склада и перевозится по правиламъ ниже сего установленнымъ.

а) О винѣ съ разсрочкою акциза, обезпеченнаго залогами въ половинномъ размѣрѣ.

§ 50. При отпускѣ съ завода или изъ склада вина, акцизъ за которое обезпеченъ залоговыми квитанціями въ половинномъ размѣрѣ, втулки бочекъ, въ которыхъ должно перевозиться вино, и краны, если таковые имѣются, опечатываются печатью надсмотрщика, а гдѣ его нѣтъ, печатью завода или склада. Затѣмъ транспортъ снабжается: 1) провознымъ свидѣтельствомъ, выданнымъ отъ завода или склада, на основаніи 297 ст. уст. о пит. сборѣ въ имперіи и 271 ст. устава по сему предмету въ царствѣ польскомъ, по прилагаемой при семъ формѣ (форма № 4) за подписью заводчика, арендатора завода, складчика или ихъ повѣренныхъ и казеннаго надсмотрщика, гдѣ онъ имѣется, на оборотѣ провознаго свидѣтельства, равно какъ и на оборотѣ дубликата (талона), остающагося въ книгѣ завода или склада, должна быть помѣщена точная нумерація бочкамъ въ транспортѣ, съ показаніемъ ихъ нумеровъ, нарѣзокъ о емкости и крѣпости вина, а также долженъ быть приложенъ снимокъ съ печати наложенной на втулки бочекъ и 2) маршрутомъ, утвержденнымъ подписью надсмотрщика, а гдѣ его нѣтъ, подписью владѣльца завода, арендатора, складчика или ихъ повѣренныхъ, съ и оказаніемъ въ этомъ маршрутѣ тѣхъ горо-

Digitized by Google

§ 48. Pozwolenia na wydanie wódki z odroczeniem akcyzy z magazynów lub składów przy gorzelniach, udzielają się na ilość nie mniejszą jak 10,000 stopni spirytusu bezwodnego, z tem, aby i zastawy na pewność opłaty odroczonej akcyzy w wysokości ustanowionej art. 238 i 239 ustawy o opłacie od wódki w cesarstwie i art. 224 ustawy w tym przedmiocie w królestwie polskiem, przyjmowane były jednocześnie podług obrachowania na ilość wódki nie mniejszą od wyżej oznaczonej. Przytem nie jest wymaganem, aby wódka, której przewóz został dozwolony, wywiezioną była z magazynu lub składu koniecznie na raz jeden i w jednym transporcie.

ROZDZIAŁ V.

O wydawaniu wódki z magazynów i składów fabrycznych z odroczeniem akcyzy i o nadzorze nad transportem wódki w ogólności.

§ 49. Po okazaniu w gorzelni lub składzie pozwolenia na wydanie wódki z odroczoną akcyzą, pozwolenie to pozostawia się w gorzelni lub składzie jako dowód przy księgach kontrolnych; wódka zaś wydaje się z gorzelni lub składu i przewozi się podług przepisów poniżej ustanowionych.

a) O wódce z odroczoną akcyzą zabezpieczoną zastawami do połowy jej wysokości.

§ 50. Przy wydawaniu wódki z gorzelni lub ze składu, od której akcyza zabezpieczoną została kwitami zastawowemi w połowie swej wysokości, szpunty beczek, w których wódka ma być przewiezioną i krany jeżeli są, opieczętowują się pieczęcią nadzorcy, a tam gdzie go niema, pieczęcią gorzelni lub składu. Następnie transport zaopatruje się: 1) świadectwem transportowem wydanem z gorzelni lub składu, na zasadzie art. 297 ustawy o opłacie od wódki w cesarstwie i art. 271 ustawy w tym przedmiocie w królestwie polskiem, podług wzoru przy niniejszem załączonego (wzór № 4) z podpisem właściciela lub dzierżawcy gorzelni, składnika albo ich pełnomocnika i nadzorcy rządowego, gdzie się ten znajduje, na odwrotnej stronie świadectwa transportowego, jak również na odwrotnej stronie duplikatu (talonu) pozostającego w księdze gorzelni lub składu, powinny być ściśle wykazane numera beczek w transporcie, i wycięte na tych beczkach znaki objętości i mocy wódki, a nadto dołączony być winien odcisk pieczęci przyłożonej na szpuntach beczek, i 2) marszrutą, stwierdzoną podpisem nadzorcy, a gdzie go niema, podpisem właściciela gorzelni, dzierżawcy, składnika lub ich pełnomocników, z wykazaniem w tej marszrucie miast, przez które przechodzić ma transport

Digitized by Google

довъ, чрезъ которые транспортъ долженъ слѣдовать до мѣста назначенія.

Примѣчаніе. Опечатаніе втулокъ бочекъ и приложеніи снимка печати къ провозному свидѣтельству не обязательно, когда транспортъ съ виномъ перевозится изъ склада въ складъ въ одномъ и томъ же городѣ или селеніи.

§ 51. При слѣдованіи транспорта съ виномъ по маршруту, провозитель обязанъ предъявлять выданные на транспортъ документы окружнымъ акцизнымъ управленіямъ, мѣстопребываніе которыхъ находится на пути слѣдованія транспорта, для установленной ниже сего повѣрки правильности провоза и для отмѣтки на провозномъ свидѣтельствѣ, что оно было явлено. Независимо отъ сего, всякое должностное лицо акцизнаго управленія, при встрѣчѣ транспорта въ пути, имѣетъ право потребовать упомянутые документы для той же повѣрки.

§ 52. Повѣрка эта заключается: 1) въ разсмотрѣніи, слѣдуетъ ли транспортъ по назначенному маршруту и были ли документы предъявлены окружнымъ управленіямъ, находящимся на пройденномъ транспортомъ пути, 2) въ осмотрѣ печатей на втулкахъ бочекъ и въ сличеніи ихъ со снимкомъ, находящимся на провозномъ свидѣтельствѣ, и 3) въ сличеніи числа бочекъ и ихъ нарѣзокъ съ нумераціею, показанною въ провозномъ свидѣтельствѣ.

§ 53. Если при разсмотрѣніи документовъ окажется, что транспортъ слѣдуетъ не по означенному въ маршрутѣ тракту, или что провозное свидѣтельство не явлено въ предшествующемъ, по маршруту, мѣстѣ пребыванія окружнаго надзирателя, или печати на втулкахъ повреждены или не сходны съ печатью, имѣющеюся на провозномъ свидѣтельствѣ, и т. п., то лицо повѣряющее транспортъ, производитъ дознаніе объ этомъ, и, если по дознанію не будетъ повода предполагать какое либо злоупотребленіе или недостатокъ вина, акцизъ за которое не покрывается квитанціями казначейства, направляетъ транспортъ на означенный въ маршрутѣ трактъ, или же въ случаѣ надобности на другой трактъ къ мѣсту назначенія, налагаетъ на втулки бочекъ свои печати, а снимокъ съ нея на провозное свидѣтельство, и т. д. и о результатахъ дознанія и о послѣдовавшихъ затѣмъ своихъ дѣйствіяхъ, дѣлаетъ надпись на провозномъ свидѣтельствѣ. Если же по дознанію явится сомнѣніе: не происходятъ ли замѣченныя неисправности въ транспортѣ отъ злоупотребленій или тайной распродажи вина, безъ взноса за оное акциза, то лицо, повѣряющее транспортъ, приступаетъ ко подробной повѣркѣ всего вина въ транспортѣ заключающагося.

§ 54. Если при такой повѣркѣ окажется недостатокъ вина,

Digitized by Google

do miejsca przeznaczenia.

Uwagi. Opieczętowanie szpuntów beczek oraz dołączenie odcisku pieczęci do świadectwa transportowego nie jest obowiązkowe, jeżeli transport wódki przechodzi ze składu do składu, w jednem i tem samem mieście albo wsi.

§ 51. Przy przechodzeniu transportu wódki podług marszruty, transportujący jest obowiązany okazywać dowody na transport wydane zarządom akcyznym okręgowym, znajdującym się przy drodze po której odbywa się transport, dla wskazanej poniżej rewizji transportu, i dla zaznaczenia na świadectwie transportowem, że takowe było okazanem. Niezależnie od tego, każdy urzędnik zarządu akcyznego spotkawszy transport w drodze, ma prawo zażądać wspomnionych dowodów dla takiej samej rewizji.

§ 52. Rewizja ta dokonywa się: 1) przez sprawdzenie czy transport przechodzi podług marszruty i czy dowody były okazywane zarządom okręgowym, znajdującym się po drodze przez którą transport przechodził, 2) przez obejrzenie pieczęci na szpuntach beczek i porównanie ich z odciskiem znajdującym się na świadectwie transportowem, i 3) przez sprawdzenie i porównanie liczby beczek i znaków na nich z wykazanemi w świadectwie transportowem.

§ 53. Jeżeli przy przejrzeniu dowodów okaże się, że transport przechodzi nie tym traktem jaki jest oznaczony w marszrucie, albo że świadectwo transportowe nie było okazanem w poprzedzającem podług marszruty miejscu pobytu nadzorcy okręgowego, albo że pieczęcie na szpuntach są uszkodzone lub niezgodne z pieczęcią znajdującą się na świadectwie transportowem i t. d., to osoba transport rewidująca, okoliczności te zbada, i jeżeli po zbadaniu nie będzie powodu do podejrzenia o jakiebądź nadużycie albo brak wódki od której akcyza nie pokrywa się kwitami kassy, skieruje transport na trakt marszrutą oznaczony, lub w razie potrzeby na inny trakt do miejsca przeznaczenia, przyłoży na szpuntach beczek swoją pieczęć a na świadectwie transportowem jej odcisk i t. d., o rezultatach zaś rewizji i o swojem w skutek niej postąpieniu zaznaczy na świadectwie transportowem. Jeżeli zaś po zbadaniu zajdzie wątpliwość: czy zauważony brak formalności nie nastąpił skutkiem nadużyć albo tajemnej sprzedaży wódki bez opłaty za nią akcyzy, to osoba transport rewidująca przystępuje do szczegółowej rewizji wszystkiej wódki w transporcie będącej.

§ 54. Jeżeli przy takiej rewizji okaże się brak wódki, od któ

Digitized by Google

акцизъ за которое не покрывается квитанціею казначейства, то транспортъ задерживается, и, при неуплатѣ причитающагося за неоказавшееся вино акциза, передается въ вѣдѣніе мѣстной полиціи, съ составленіемъ объ этомъ акта для взысканія акциза посредствомъ публичной продажи соотвѣтственнаго количества вина, причемъ лицо, повѣрявшее транспортъ, сообщаетъ объ этомъ окружному надзирателю, въ округѣ котораго транспортъ задержанъ и который обязанъ затѣмъ наблюсти за уплатою акциза и увѣдомить кого слѣдуетъ для зависящаго распоряженія о наложеніи на виновныхъ взысканія, если будутъ обнаружены нарушенія постановленій о питейномъ сборѣ, влекущія за собою таковыя взысканія. По уплатѣ же акциза и по надлежащемъ исполненіи требованій закона, провозитель отпускается въ дальнѣйшее слѣдованіе къ мѣсту назначенія съ отмѣткою обо всемъ этомъ, согласно сказанному въ предъидущемъ пунктѣ, на провозномъ свидѣтельствѣ.

§ 55. Если въ провозимомъ винѣ окажется недостатокъ происшедшій по дознанію мѣстнаго должностнаго лица акцизнаго управленія, или на основаніи представленнаго провозителемъ вина удостовѣренія другаго акцизнаго чиновника или полиціи, отъ гибели вина по непредвидѣннымъ и случайнымъ обстоятельствамъ какъ-то: отъ разбитія бочекъ, выпаданія втулокъ изъ бочекъ, и т. п.; акцизъ же за утраченное такимъ образомъ вино и за оставшееся въ транспортѣ вполнѣ обезпечивается залогами и стоимостью наличнаго въ транспортѣ вина, то не требуется отъ провозителей за погибшее вино немедленной уплаты акциза. Въ сихъ случаяхъ должностное лицо акцизнаго управленія, повѣряющее транспортъ, дѣлаетъ только на провозномъ свидѣтельствѣ отмѣтку о количествѣ погибшаго вина и спирта, а взысканіе за оное акциза производится при поступленіи транспорта въ складъ, о чемъ немедленно сообщается тому акцизному надзирателю, въ вѣдѣніи котораго слѣдуетъ транспортъ.

б) О винѣ съ разсрочкою акциза, обезпеченнаго залогами въ полномъ размѣрѣ.

§ 56. Если акцизъ за выпускаемое вино обезпеченъ залоговыми квитанціями въ полномъ размѣрѣ, т. е. рубль за рубль, то транспортъ съ этимъ виномъ при выпускѣ изъ завода или склада, снабжается: 1) провознымъ свидѣтельствомъ, указаннымъ въ § 50 сей инструкціи, съ опечатаніемъ втулокъ и крановъ бочекъ и 2) особымъ свидѣтельствомъ за подписью и печатью окружнаго надзирателя, разрѣшившаго отпускъ вина, въ томъ, что акцизъ за вино обезпеченъ залоговыми квитанціями въ размѣрѣ рубль за рубль;

Digitized by Google

rejakcy za kwitem kassy nie pokrywa się, transport będzie zatrzymany i w razie niezapłacenia akcyzy od brakującej wódki, oddany zostanie pod zawiadywanie miejscowej policji, za spisaniem protokółu tej czynności dla ściągnięcia akcyzy przez publiczną sprzedaż odpowiedniej ilości wódki; obok czego osoba rewidująca transport zawiadomi o tem nadzorcę okręgowego, w którego okręgu transport zatrzymany został a który będzie obowiązany dopilnować upłaty akcyzy i zawiadomić kogo należy w celu zarządzenia pociągnięcia winnych do kary, jeżeli wykrytem zostanie naruszenie przepisów o opłacie od trunków, karze ulegające. Po zapłaceniu zaś akcyzy i po należytem zadość uczynieniu wymaganiom prawa, dozwala się prowadzącemu transport udać się w dalszą podróż do miejsca przeznaczenia za zrobieniem zaznaczenia o tem wszystkiem na świadectwie transportowem, stosownie do punktu poprzedzającego.

§ 55. Jeżeli w przewożonej wódce okaże się brak, który podług zbadania przez miejscowego urzędnika zarządu akcyznego lub stosownie do przedstawionego przez przewożącego wódkę poświadczenia innego urzędnika akcyznego lub policji, wynikł z powodów nieprzewidzianych i przypadkowych, jak np. w skutek rozbicia się beczki, wypadnięcia szpuntu z beczki i t. p., a akcyza od wódki w skutek tego ubyłej i od pozostałej w transporcie, zabezpieczoną jest całkowicie zastawem i wartością gotowej wódki w transporcie, to natychmiastowa opłata akcyzy od ubyłej wódki od transportującego wymaganą nie będzie. W takich razach urzędnik zarządu akcyznego rewidujący transport zaznacza tylko na świadectwie transportowem ilość ubyłej wódki i spirytusu a ściągnięcie akcyzy od takowej następuje przy wejściu transportu do składu, o czem bezzwłocznie zawiadomić należy nadzorcę akcyznego, w okręgu którego odbywa się transport.

b) O wódce z odroczoną akcyzą zabezpieczoną zastawami w całej wysokości.

§ 56. Jeżeli akcyza od wódki wydanej, jest zabezpieczoną kwitami zastawowemi w całej wysokości, t. j. rubel za rubel, transport z tą wódką przy wyjściu z gorzelni lub składu winien być opatrzony: 1) w świadectwo transportowe w § 50 niniejszej instrukcji wskazane z opieczętowaniem szpuntów i kranów beczek, i 2) w oddzielne świadectwo z podpisem i pieczęcią nadzorcy okręgowego, który zezwolił na wydanie wódki, udowadniającem, że akcyza od wódki jest zabezpieczoną kwitami zastawowemi w wysokości rubel za rubel; świadectwo

Digitized by Google

это свидѣтельство должно сохраняться, въ числѣ прочихъ документовъ, въ складѣ, въ который вино поступитъ.

§ 57. Если вино, на которое выдано окружнымъ надзирателемъ свидѣтельство о томъ, что оно обезпечено залоговыми квитанціями рубль за рубль, будетъ отправлено, по недостатку извощиковъ или по другимъ какимъ либо причинамъ, не въ одномъ, а въ нѣсколькихъ транспортахъ, то въ устраненіе затрудненій, могущихъ произойти отъ отдаленности мѣста пребыванія окружнаго управленія, дозволяется выдавать, для приложенія къ транспортамъ копіи съ означеннаго свидѣтельства за подписью и печатью участковаго помощника надзирателя, съ тѣмъ, чтобы на этихъ копіяхъ было обозначено, что въ число показаннаго въ такомъ-то свидѣтельствѣ такого-то количества вина, обезпеченнаго полнымъ рубль за рубль залогомъ, тогда-то и туда-то отправлено съ такого-то завода или склада столько-то.

§ 58. Наблюденіе въ пути за транспортами вина, акцизъ за которое обезпеченъ залогами въ размѣрѣ рубль за рубль, ограничивается лишь тѣмъ, что лица акцизнаго надзора, при встрѣчѣ транспорта, требуютъ предъявленія документовъ на оный и повѣряютъ число бочекъ и нарѣзки на нихъ съ провознымъ свидѣтельствомъ и осматриваютъ цѣлость печатей на бочкахъ, для удостовѣренія: не везется ли вино въ большемъ количествѣ противу даннаго разрѣшенія. Подробная же повѣрка такихъ транспортовъ дѣлается только при возникшемъ подозрѣніи о злоупотребленіи. Если бы при таковой повѣркѣ оказалось, что вино везется въ большемъ количествѣ противу разрѣшеннаго, то излишекъ вина задерживается и передается, съ составленіемъ объ этомъ акта, въ вѣдѣніе мѣстной полиціи впредь до уплаты за него акциза или взысканія онаго чрезъ продажу вина, каковой акцизъ зачитается за тотъ заводъ или складъ, изъ коего вино отправлено. О задержаніи вина и о произведенномъ по сему предмету дознаніи, сообщается, согласно сказанному въ § 54 инструкціи, тому окружному надзирателю, въ округѣ котораго транспортъ задержанъ и обо всемъ этомъ дѣлается надлежащая надпись на провозномъ свидѣтельствѣ.

в) О винѣ, оплаченномъ акцизомъ.

§ 59. При отпускѣ изъ заводовъ и складовъ вина, оплаченнаго акцизомъ, если оно перевозится болѣе нежели въ одной бочкѣ, надсмотрщики, а гдѣ ихъ нѣтъ, заводчики, арендаторы заводовъ, складчики или управляющіе заводами и складами, должны дѣлать на провозныхъ свидѣтельствахъ, съ приложеніемъ печати, отмѣтку, а если при транспортѣ провозныхъ свидѣтельствъ нѣтъ

Digitized by Google

to powinno być zachowane wraz z innemi dowodami w składzie, do którego wódka złożoną będzie.

§ 57. Jeżeli wódka, na którą nadzorca okręgowy wydał świadectwo o zabezpieczeniu jej kwitami zastawowemi rubel za rubel, dla braku furmanów lub dla innych jakich bądź powodów wysłaną będzie nie w jednym lecz w kilku transportach, to dla uniknięcia trudności wyniknąć mogących w skutek odległości miejsca pobytu zarządu okręgowego, dozwala się wydawać dla dołączenia do transportów kopje wspomnionego świadectwa z podpisem i pieczęcią pomocnika nadzorcy—wszakże na kopjach tych powinno być zamieszczone: że na rachunek wykazanej w świadectwie takiej a takiej ilości wódki, zabezpieczonej całkowicie zastawem rubel za rubel, wysłano tego a tego dnia, tam a tam, z tej a tej gorzelni lub składu, tyle a tyle.

§ 58. Dozorowanie w drodze transportów wódki, od której akcyza jest zabezpieczona zastawami w wysokości rubel za rubel, ogranicza się jedynie na tem, że osoby dozoru akcyznego, spotkawszy transport, żądają okazania dowodów na takowy, porównywają liczbę beczek i znaki na nich ze świadectwem transportowem i oglądają całość pieczęci na beczkach, dla przekonania się, czy w tym transporcie nie znajduje się wódki więcej nad ilość dozwoloną. Szczegółowa zaś rewizja takich transportów dokonywa się jedynie w razie podejrzenia o nadużycie. Jeżeliby przy takiej rewizji okazała się większa ilość wódki jak dozwolono, to przewyżka w wódce będzie zatrzymaną i oddaną miejscowej policji za spisaniem odpowiedniego protokółu, aż do czasu opłacenia od niej akcyzy lub ściągnięcia takowej przez sprzedaż wódki;—akcyza zaś ta zalicza się na rachunek gorzelni lub składu, z którego wódka była wysłaną. O zatrzymaniu wódki i o dopełnionem w tym przedmiocie śledztwie, zawiadomionym być winien, stosownie do § 54 instrukcji, nadzorca okręgowy, w którego okręgu transport został zatrzymany, co wszystko zaznaczyć należy na świadectwie transportowem.

c) O wódce, od której akcyza opłaconą została.

§ 59. Przy wydawaniu z gorzelni i składów wódki, od której akcyza jest opłaconą, jeżeli ta wódka przewozi się w więcej jak jednej beczce, nadzorcy, a gdzie ich niema, właściciele lub dzierżawcy gorzelni, składnicy albo zarządzający gorzelniami lub składami, powinni zaznaczyć na świadectwach transportowych, z przyłożeniem pieczęci, a w braku świadectw transportowych (np. jeżeli wódka przesyła się

Digitized by Google

напр. если вино отправляется въ мѣста раздробительной продажи (въ губерніяхъ, не указанныхъ въ 298 ст. уст. о пит. сб.), то выдавать особое отъ себя свидѣтельство о томъ, что отправленное въ путь вино оплачено акцизомъ.

§ 60. Повѣрка транспортовъ вина съ оплаченнымъ акцизомъ, равно какъ взысканіе акциза за то количество вина, которое при повѣркѣ окажется превышающимъ показанное въ надписи или свидѣтельствѣ, производится на основаніяхъ указанныхъ въ § 58 сей инструкціи относительно вина, акцизъ за которое обезпеченъ залогами въ размѣрѣ рубль за рубль. Если же при транспортѣ вина, перевозимаго подъ видомъ оплаченнаго акцизомъ, въ количествѣ болѣе одной бочки, вовсе не будетъ удостовѣренія объ оплатѣ онаго акцизомъ, то онъ арестуется и передается въ вѣдѣніе полиціи, о чемъ составляется актъ, который немедленно препровождается къ тому окружному надзирателю, изъ округа котораго вино отправлено, для дальнѣйшаго распоряженія.

§ 61. Въ случаѣ желанія провозителя вина съ разсроченнымъ акцизомъ измѣнить первоначальное назначеніе транспорта, мѣстный окружный акцизный надзиратель, по заявленіи ему объ этомъ и по удостовѣреніи чрезъ подробную повѣрку, что перевозимое вино въ цѣлости, или на проданное въ пути представлены квитанціи казначейства объ уплатѣ акциза, (а въ царствѣ польскомъ— замѣняющее таковыя квитанціи удостовѣреніе мѣстной полиціи съ приложеніемъ казенной печати и съ означеніемъ въ ономъ, какого числа, кому, гдѣ и сколько продано вина), смотря по тому, весь ли транспортъ или только часть онаго измѣняетъ направленіе, или дѣлаетъ надпись о семъ на провозномъ свидѣтельствѣ, съ приложеніемъ казенной печати, или выдаетъ за своею подписью, съ приложеніемъ казенной печати, особое свидѣтельство на отправленіе той части транспорта, которая измѣняетъ назначеніе, по формѣ, указанной въ приложеніи къ § 50 сей инструкціи, а на провозномъ свидѣтельствѣ, остающемся при остальной части транспорта, дѣлаетъ отмѣтку съ приложеніемъ казенной печати, что изъ числа показаннаго въ свидѣтельствѣ количества градусовъ безводнаго спирта, такое-то количество онаго, заключающееся въ столькихъ-то бочкахъ за такими-то №№, емкостію по нарѣзкамъ во столько-то, разрѣшено имъ, согласно объявленію провозителя, перевести туда-то. Въ тоже время акцизный надзиратель увѣдомляетъ о данномъ имъ разрѣшеніи: 1) акцизнаго надзирателя, по разрѣшенію котораго провозится вино съ разсроченнымъ акцизомъ и 2) акцизнаго надзирателя, въ вѣдѣніи коего находится складъ, въ который первоначально предназначалось везти то вино, и 3) акцизнаго надзирате-

Digitized by Google

do miejsc cząstkowej sprzedaży w gubernijach, w art. 298 ustawy o opłacie od wódki nie wskazanych) wydawać osobne od siebie świadectwo na to, że od wódki w drogę wysłanej akcyza jest opłaconą.

§ 60. Rewizja transportów wódki od której akcyza jest już opłaconą, jak również ściągnięcie akcyzy od tej ilości wódki, która przy rewizji okaże się przewyżką nad ilość w zaznaczeniu lub świadectwie wykazaną, dokonywa się podług zasad wskazanych w § 58 niniejszej instrukcji co do wódki, od której akcyza zabezpieczona jest zastawem w stosunku rubel za rubel. Jeżeli transport wódki podawanej za taką, od której akcyza jest opłaconą, obejmuje więcej jędną beczkę, a wcale nie ma dowodu opłacenia akcyzy od tej wódki, w takim razie zostaje zatrzymany i oddaje się pod zawiadywanie policji przy spisaniu stosownego protokółu, który niezwłocznie przesłany być winien nadzorcy okręgowemu, z którego okręgu transport wyszedł, dla dalszego postąpienia.

§ 61. W razie gdyby transportujący wódkę od której akcyza została odroczoną, zechciał zmienić pierwotne przeznaczenie transportu, miejscowy nadzorca akcyzny okręgowy mając to sobie zameldowanem, i przekonawszy się przez szczegółową rewizję, że wódka jest w całości, albo że na sprzedaną w drodze są przedstawione kwity kassowe z opłaconej akcyzy (a w królestwie polskiem—zamiast takich kwitów, świadectwo miejscowej policji z przyłożeniem pieczęci urzędowej i z oznaczeniem w niem, którego dnia, komu, gdzie i ile sprzedano wódki), stosownie do tego czy cały transport lub tylko część jego zmienia kierunek, albo zaznacza o tem na świadectwie transportowem z przyłożeniem pieczęci urzędowej, albo wydaje od siebie ze swoim podpisem i z przyłożeniem pieczęci urzędowej, osobne świadectwo na wysłanie tej części transportu, która zmienia przeznaczenie, podług wzoru wskazanego w anneksie do § 50 niniejszej instrukcji; na świadectwie zaś, pozostającem przy reszcie transportu, robi zaznaczenie z wyciśnięciem pieczęci urzędowej, że z liczby wykazanej w świadectwie ilości stopni bezwodnego spirytusu, taką a taką ilość tegoż, zawierającą się w tylu a tylu beczkach, pod takiemi a takiemi №№-mi, objętości podług znaków takiej a takiej, pozwolił przewieźć podług życzenia transportującego, w to a w to miejsce. Jednocześnie nadzorca akcyzny zawiadamia o udzielonem przez niego pozwoleniu: 1) nadzorcę akcyznego, za pozwoleniem którego przewozi się wódka z odroczoną akcyzą i 2) nadzorcę akcyznego, w zawiadywaniu którego znajduje się skład, do którego początkowo zamierzono wnieść tę wódkę; 3) nadzorcę akcyznego, do okręgu którego pozwolił dostawić transport wódki lub część takowego.

Digitized by Google

ля, въ округъ коего имъ разрѣшено везти транспортъ вина или часть онаго.

§ 62. На этихъ же самыхъ основаніяхъ дозволяется и перепродажа въ пути вина съ разсрочкою акциза какъ цѣлымъ транспортомъ, такъ и частями, но въ количествѣ не менѣе 10,000 градусовъ.

§ 63. Въ губерніяхъ и области, поименованныхъ въ 298 ст. уст. о пит. сб., имперіи, при передвиженіи, храненіи и продажѣ вина и спирта, сверхъ вышеизложеннаго, соблюдаются и правила въ сей статьѣ указанныя.

ГЛАВА VI.

О выдачѣ разрѣшеній на выпускъ соли съ разсрочкою акциза и попудныхъ денегъ.

§ 64. Солепромышленникъ, получивъ залоговыя квитанціи, представляетъ ихъ въ то губернское акцизное управленіе, въ завѣдываніи коего находится промыселъ, съ котораго онъ желаетъ получить соль съ разсрочкою акциза и попудныхъ денегъ.

§ 65. Акцизное управленіе, принявъ квитанціи и сдѣлавъ на нихъ надлежащія надписи о времени ихъ представленія, выдаетъ солепромышленнику особое разрѣшеніе на полученіе соли подъ залоги на сумму, не превышающую залоговыя квитанціи, для предъявленія сего свидѣтельства мѣстному соляному управленію, завѣдывающему промысломъ.

§ 66. Въ тоже время акцизное управленіе, согласно 512 и 513 ст. уст. о соли, отбираетъ отъ солепромышленниковъ подписки о томъ, что въ исправномъ платежѣ капитала и процентовъ съ штрафными, ручаются они всѣмъ прочимъ своимъ имуществомъ.

Примѣчаніе. Въ случаѣ представленія солепромышленникомъ залоговъ не въ то акцизное управленіе, отъ котораго будетъ зависѣть отпускъ соли, означенныя подписки могутъ быть отбираемы, по желанію солепромышленника, и тѣми акцизными управленіями, которыя принимаютъ залогъ; въ такомъ случаѣ управленія эти должны пересылать отобранныя подписки въ тѣ акцизныя управленія, отъ коихъ будетъ зависѣть отпускъ солепромышленникамъ соли.

§ 67. По уплатѣ солепромышленникомъ какой либо части разсроченныхъ ему акциза и попудныхъ денегъ, выданная казначействомъ во взносѣ оныхъ квитанція предъявляется въ губернское акцизное управленіе, разрѣшившее солепромышленнику отпускъ соли подъ залоги. Акцизное управленіе, по полученіи озна-

Digitized by Google

§ 62. Na tych samych zasadach dozwala się także odprzedania w drodze wódki od której akcyza jest odroczoną, tak całych transportów, jak i częściowo, lecz w ilości nie mniejszej nad 10,000 stopni.

§ 63. W gubernijach i w okręgu wzmiankowanych w art. 298 ustawy o opłacie od wódki w cesarstwie, przy transporcie, przechowywaniu i sprzedaży wódki i spirytusu, zachowane być także winny obok powyższych i przepisy w tym artykule zawarte.

ROZDZIAŁ VI.

O udzielaniu pozwoleń na wywóz soli z odroczeniem opłaty akcyzy i pudowego.

§ 64. Przemysłowiec solny, otrzymawszy kwity zastawowe, przedstawia je zarządowi akcyznemu gubernijalnemu, w zawiadywaniu którego znajduje się zakład, z którego pragnie otrzymać sól z odroczeniem akcyzy i pudowego.

§ 65. Zarząd akcyzny przyjąwszy kwity i zrobiwszy na nich stosowne zaznaczenie o czasie ich przedstawienia, udziela przemysłowcowi pozwolenie na otrzymanie soli za zastawy na summę nieprzenoszącą kwitów zastawowych, dla okazania takiego świadectwa miejscowemu zarządowi solnemu, zarządzającemu zakładem.

§ 66. Jednocześnie zarząd akcyzny stosownie do art. 512 i 513 ustawy o soli, odbiera od przemysłowców deklaracje pismienne na to, że za akuratną spłatę kapitału i procentów wraz z karami, poręczają całym swym majątkiem.

Uwaga. Jeżeli przemysłowiec solny przedstawi zastawy nie temu zarządowi akcyznemu od którego zależeć będzie wydanie soli, deklaracja powyższa może być na żądanie przemysłowca przyjętą przez ten zarząd akcyzny, który przyjmuje zastaw; w takim razie zarząd ten powinien odesłać odebraną deklarację temu zarządowi akcyznemu, od którego zależeć będzie wydanie soli przemysłowcowi.

§ 67. Po upłacie przez przemysłowca solnego jakiejbądź części odroczonej opłaty akcyzy i pudowego, kwit na tę upłatę przez kassę wydany, okazany być winien zarządowi akcyznemu gubernijalnemu, który pozwolił na wydanie soli przemysłowcowi za zastawem. Zarząd akcyzny po otrzymaniu pomienionego kwitu, wydaje przemy

Digitized by Google

ченной квитанціи, выдаетъ солепромышленнику, согласно его желанію, или новое разрѣшеніе на полученіе съ промысла соли съ разсрочкою акциза и попудныхъ денегъ на сумму освободившейся части залога, или же освобождаетъ на ту же сумму соотвѣтствующее количество залоговыхъ квитанцій, для представленія оныхъ въ обезпеченіе акциза и попудныхъ денегъ за соль по другимъ промысламъ, или для полученія обратно изъ подлежащаго акцизнаго управленія соотвѣтственной части залоговъ, если къ тому, по роду оныхъ, представится возможность.

§ 68. Вышеизложенный порядокъ возобновленія солепромышленникомъ кредита подъ освобождающіеся залоги, соблюдается и въ томъ случаѣ, если залоги были представлены непосредственно въ то акцизное управленіе, которое разрѣшало солепромышленнику отпускъ соли съ промысла подъ залоги. Въ этомъ случаѣ, солепромышленнику, по пріемѣ отъ него залоговъ, квитанцій не выдается, согласно сказанному въ примѣчаніи къ § 23 настоящей инструкціи такъ какъ онѣ замѣняются выдачею разрѣшеній на полученіе соли подъ залоги.

§ 69. По совершенной уплатѣ солепромышленникомъ разсроченныхъ ему денегъ, акцизное управленіе возвращаетъ солепромышленнику залоги обратно, а если залоги были представлены въ другое акцизное управленіе, то выдаетъ ему залоговыя квитанціи съ надлежащими на нихъ подписями о времени освобожденія.

ГЛАВА VII.

О поступленіи вина съ разсрочкою акциза въ склады и о взносѣ акциза за оное.

§ 70. По прибытіи транспорта вина съ разсрочкою акциза къ мѣсту назначенія въ складъ, владѣлецъ склада или его повѣренный долженъ немедленно дать знать объ этомъ окружному надзирателю или участковому помощнику его, а за ихъ отсутствіемъ надсмотрщику, гдѣ онъ имѣется, для освидѣтельствованія транспорта на основаніи 244 и 247 ст. уст. о пит. сб. въ имперіи и ст. 230 уст. по сему предмету въ царствѣ польскомъ, по окончаніи коего вино записывается въ книгу склада на приходъ, съ объясненіемъ, сколько прибыло вина и сколько оказалось неявки противу провознаго свидѣтельства, причемъ неявка сносится въ расходъ, съ показаніемъ причитающагося за нее акциза; транспорты же вина, акцизъ за которое обезпеченъ залогами рубль за рубль, могутъ поступать въ склады и безъ предварительнаго освидѣтельствованія; но должностныя лица акцизнаго управленія, при первомъ посѣщеніи скла-

Digitized by Google

słowcowi, stosownie do jego życzenia, albo nowe pozwolenie na otrzymanie z zakładu soli z odroczeniem akcyzy i pudowego do wysokości uwolnionej części zastawu, albo uwalnia na takąż summę odpowiednią ilość kwitów zastawowych, dla przedstawienia ich na zabezpieczenie opłaty akcyzy i pudowego od soli w innych zakładach, lub dla otrzymania napowrót z właściwego zarządu akcyznego odpowiedniej ilości zastawów, jeżeli to, stosownie do ich rodzaju, okaże się możebnem.

§ 68. Powyżej wyjaśniony porządek odnowienia przez przemysłowca kredytu na uwalniające się zastawy, zachowuje się także i w tym razie, jeżeli zastawy były przedstawione bezpośrednio temu zarządowi akcyznemu, który przemysłowcowi udzielał pozwolenie na wydanie soli z zakładu za zastawem. W takim razie, po przyjęciu zastawu od przemysłowca, nie wydaje się mu kwitów, stosownie do uwagi do § 23 niniejszej instrukcji, gdyż te zastąpione będą przez udzielone pozwolenia na otrzymanie soli za zastawem.

§ 69. Po zupełnej spłacie przez przemysłowca odroczonych należności, zarząd akcyzny zwraca mu zastawy, a jeżeli te zastawy były przedstawione innemu zarządowi akcyznemu, wydaje kwity zastawowe z właściwemi na nich zaznaczeniami o czasie uwolnienia.

ROZDZIAŁ VII.

O wpływie wódki z odroczoną akcyzą do składów i o opłacie akcyzy od takowej.

§ 70. Po przybyciu transportu wódki z odroczoną akcyzą na miejsce przeznaczenia, do składu, właściciel składu lub jego pełnomocnik powinien niezwłocznie zawiadomić o tem nadzorcę okręgowego lub jego pomocnika rewirowego, a w razie ich nieobecności, dozorcy, gdzie się ten znajduje, dla zrewidowania transportu, stosownie do art. 244 i 247 ustawy o opłacie od wódki w cesarstwie i art. 230 ustawy w tym przedmiocie w królestwie polskiem, po ukończeniu której wódka zapisuje się do księgi składowej na przychód, z objaśnieniem ile przybyło wódki i jaki okazał się deficyt w porównaniu ze świadectwem transportowem - przyczem deficyt wnosi się do rozchodu, z wykazaniem należnej za takowy akcyzy; transporty zaś wódki od której akcyza jest zabezpieczoną zastawami rubel za rubel, mogą przybywać do składów, i bez poprzedniej rewizji, lecz urzędnicy zarządu akcyznego przy pierwszem zwiedzeniu składu, powinni spraw-

Digitized by Google

да, должны повѣрять по документамъ, прибывшимъ съ транспортомъ и по соображенію наличнаго вина въ складѣ, правильность записки транспорта на приходъ.

§ 71. Затѣмъ окружный надзиратель или его помощникъ дѣлаетъ со складчикомъ разсчетъ въ уплатѣ имъ акциза за проданное или утраченное въ пути количество вина, отмѣчаетъ объ этомъ по книгѣ № 14, обозначая въ ней и 18-ти мѣсячный срокъ окончательной уплаты акциза со времени первоначальной разсрочки и увѣдомляетъ о прибытіи транспорта того окружнаго надзирателя, которымъ разрѣшена была разсрочка.

Примѣчаніе. Въ случаѣ долгаго, по соображенію съ разстояніемъ неприбытія транспорта съ виномъ послѣ высылки залоговыхъ квитанцій и полученія увѣдомленія о выпускѣ вина, окружный надзиратель, въ округѣ котораго ожидается транспортъ, входитъ въ сношеніе съ окружнымъ надзирателемъ, давшимъ разрѣшеніе на выпускъ вина или съ кѣмъ окажется нужнымъ, для разъясненія: гдѣ находится транспортъ и почему происходитъ замедленіе въ его прибытіи.

§ 72. Если ко времени прибытія транспорта вина, съ разсрочкою акциза, въ складъ, не будутъ получены окружнымъ надзирателемъ залоговыя квитанціи, которыми обезпеченъ акцизъ за вино, то впредь до полученія квитанціи, вино арестуется и продажа его дозволяется не иначе, какъ по взносѣ впередъ акциза за все предназначаемое къ выпуску количество вина.

§ 73. По мѣрѣ поступленія акциза за вино, находящееся въ складѣ, освобождаются учиненіемъ надписи, съ приложеніемъ печати или штемпеля, залоговыя квитанціи, съ тѣмъ лишь, чтобы на неоплаченное количество вина оставалась установленная часть залога и чтобы сумма отдѣльной залоговой квитанціи не подлежала раздробленію на части.

Примѣчаніе. Въ окружныхъ акцизныхъ управленіяхъ ведутся разсчетныя тетради по залоговымъ квитанціямъ, обезпечивающимъ акцизъ за вино, поступившее въ склады округа по прилагаемой при семъ формѣ (форма № 5).

§ 74. Акцизъ за вино, находящееся въ складѣ, долженъ быть уплаченъ во всякомъ случаѣ не позже 15-ти мѣсяцевъ со дня первоначальной разсрочки, хотя бы вино и не было къ тому времени продано изъ склада.

§ 75. Освободившіяся отъ залога квитанціи, согласно желанію владѣльца, выдаются ему обратно для представленія ихъ вновь въ обезпеченіе акциза или для замѣны ихъ новыми, согласно § 29 инструкціи или же для обратнаго полученія по нимъ залоговъ; въ

Digitized by Google

dzić z dowodami przybyłemi z transportem ilość gotowej wódki w składzie i rzetelność zapisania transportu na przychód.

§ 71. Następnie nadzorca okręgowy lub jego pomocnik dopełnia ze składnikiem obrachunek z upłaty przez niego akcyzy od sprzedanej lub ubyłej w drodze ilości wódki, zaznacza o tem w księdze № 14, wykazując w niej także i 18-miesięczny termin do zupełnego spłacenia akcyzy, od czasu pierwotnego odroczenia i zawiadamia o przybyciu transportu nadzorcę okręgowego ktory odroczenia dozwolił.

Uwaga. W razie zbyt długiego, w miarę odległości spóźnienia się transportu z wódką po wysłaniu kwitów zastawowych i otrzymaniu zawiadomienia o wydaniu wódki, nadzorca okręgowy, w okręgu którego oczekiwany jest transport, znosi się z tym nadzorcą okręgowym, który udzielił pozwolenie na wydanie wódki lub z kim będzie potrzeba celem wyjaśnienia: gdzie znajduje się transport i dla czego nadejście jego ulega spóźnieniu.

§ 72. Jeżeli na czas przybycia do składu transportu wódki z odroczoną akcyzą, nadzorca okręgowy nie otrzyma kwitów zastawowych, zabezpieczających opłatę akcyzy od wódki, to do czasu otrzymania tych kwitów, wódka będzie aresztowaną a sprzedaż jej dozwoloną nie inaczej, jak za opłaceniem z góry akcyzy od całej ilości wódki wydaną być mającej.

§ 73. W miarę uiszczenia akcyzy od wódki znajdującej się w składzie, kwity zastawowe uwalniają się przez odpowiednie zaznaczenie z przyłożeniem pieczęci lub stempla, z tem tylko zastrzeżeniem, aby na nieopłaconą ilość wódki pozostawała stosowna część zastawu i aby summa w pojedyńczym kwicie zastawowym wyrażona, podziałowi na części nie ulegała.

Uwaga. W zarządach akcyznych okręgowych utrzymywane być winny kontrolle kwitów zastawowych zabezpieczających akcyzę od wódki, która przybyła do składów okręgu, podług wzoru załączającego się przy niniejszem (wzór № 5).

§ 74. Akcyza od wódki znajdującej się w składzie, powinna być zapłaconą w każdym razie nie później jak w 18 miesięcy od daty pierwotnego odroczenia, chociażby wódka do tego czasu ze składu sprzedaną nie została.

§ 75. Kwity z pod zastawu uwolnione, stosownie do życzenia właściciela zwracają się dla przedstawienia ich znowu na zabezpieczenia akcyzy lub dla zamiany ich na nowe, stosownie do § 29 instrukcji, albo też dla odebrania samych zastawów; w zarządzie ak-

Digitized by Google

губернскомъ акцизномъ управленіи возвращенныя квитанціи на залоги, находившіеся въ акцизномъ управленіи, а не въ казначействѣ, хранятся при дѣлахъ перечеркнутыми.

§ 76. Не воспрещается владѣльцамъ складовъ замѣнять залоговыя квитанціи, коими обезпечивается акцизъ за вино, другими залоговыми квитанціями, если только по складу, по которому залоговыя квитанціи служатъ обезпеченіемъ акциза, вовсе не состоитъ недоимки.

§ 77. При неисправности платежа акциза, представленныя квитанціи отсылаются въ то губернское акцизное управленіе, изъ котораго онѣ выданы, для взысканія по нимъ недоимки, но означенной отсылкѣ должна предшествовать, на основаніи 43 ст. приложенія къ ст. 242 уст. о пит. сб., продажа наличнаго вина въ складѣ и другихъ заведеніяхъ, принадлежащихъ неисправному плательщику акциза.

Число опубликованія, 16 (28) апрѣля 1871 г.

Digitized by Google

cyznym gubernijalnym zwrócone kwity na zastawy, które znajdowały się nie w kassie lecz w zarządzie akcyznym, zachowują się w aktach przekreślone.

§ 76. Właścicielom składów nie wzbrania się zamieniać kwitów zastawowych, któremi akcyza od wódki jest zabezpieczoną, na inne kwity zastawowe, jeżeli tylko na składzie, dla którego kwity zastawowe służą na zabezpieczenie akcyzy, żadne zaległości nie ciążą.

§ 77. W razie nieuiszczenia w swoim czasie należnej akcyzy przedstawione kwity odsyłają się do zarządu akcyznego gubernijalnego z którego były wydane, dla ściągnięcia z nich zaległości; wszakże odesłanie takowe poprzedzone być winno, stosownie do art. 43 anneksu do art. 242 o opłacie od wódki, sprzedażą wódki gotowej w składzie i w innych zakładach, do zalegającego w opłacie akcyzy należących.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*
Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) kwietnia 1871 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Возложивъ исполненіе данныхъ НАМИ 19-го февраля 1864 года указовъ объ устройствѣ крестьянъ въ губерніяхъ царства польскаго на мѣстныя по крестьянскимъ дѣламъ коммисіи, МЫ съ тѣмъ вмѣстѣ опредѣлили, что по окончательномъ исполненіи сими коммисіями главной обязанности, для которой онѣ призывались, будетъ издано особое законоположеніе объ учрежденіяхъ по крестьянскому дѣлу въ томъ краѣ.

Усматривая нынѣ, что основныя постановленія, опредѣляющія поземельную собственность и устройство крестьянъ въ тѣхъ губерніяхъ, введены въ дѣйствіе, и признавая затѣмъ своевременнымъ установить дальнѣйшій порядокъ завѣдыванія крестьянскимъ дѣломъ въ сей части государства, съ подчиненіемъ онаго вѣдомству министерства внутреннихъ дѣлъ, МЫ, согласно заключеніямъ комитета по дѣламъ царства, *повелѣваемъ:*

I. Завѣдываніе крестьянскимъ дѣломъ въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой, сосредоточить въ министерствѣ внутреннихъ дѣлъ на нижеслѣдующихъ основаніяхъ:

1) Въ каждомъ уѣздѣ оставляется одинъ коммисаръ по крестьянскимъ дѣламъ со всѣми тѣми обязанностями и правами, кои дѣйствующими постановленіями сей должности предоставлены. Коммисары опредѣляются, перемѣщаются и увольняются министромъ внутреннихъ дѣлъ.

2) Въ каждой губерніи, взамѣнъ коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ, образуется губернское по крестьянскимъ дѣламъ присутствіе, подъ предсѣдательствомъ губернатора, изъ вице-губернатора, заступающаго мѣсто предсѣдателя въ случаѣ отсутствія губернатора, непремѣннаго члена, управляющаго казенною палатою и уѣздныхъ коммисаровъ. Для законнаго постановленія, губернское присутствіе должно состоять изъ предсѣдателя, или заступающаго его мѣсто, а не менѣе двухъ членовъ, въ томъ числѣ непремѣннаго члена и одного уѣзднаго коммисара, а въ случаѣ отсутствія непремѣннаго члена, двухъ коммисаровъ. При обсужденіи общихъ вопросовъ и мѣръ, въ присутствіе приглашаются всѣ уѣздные коммисары, которые сверхъ того участвуютъ въ засѣданіяхъ каждый разъ, когда находятся въ губернскомъ городѣ. Для разсмотрѣнія

Digitized by Google

U K A Z

DO RZĄDZĄCEGO SENATU.

Powierzywszy wykonanie wydanych przez Nas w d. 19 lutego 1864 r. ukazów, o urządzeniu włościan w gubernijach królestwa polskiego miejscowym kommissjom do spraw włościańskich, My jednocześnie postanowiliśmy, że po zupełnem wykonaniu przez te kommissje obowiązku głównego, do którego zostały one powołane, wydanym zostanie oddzielny przepis prawa o władzach do spraw włościańskich w tym kraju.

Zważając obecnie, że zasadnicze postanowienia, ustalające własność gruntową i urządzenie włościan w tych gubernijach, wprowadzono już w wykonanie, i uznając przeto za stosowne ustanowić dalszy porządek zawiadywania czynnością włościańską w tej części państwa, z poddaniem takowego pod zawiadywanie ministerstwa spraw wewnętrznych, My zgodnie z opinią komitetu do spraw królestwa polskiego rozkazujemy:

I. Zawiadywanie czynnością włościańską w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej, skoncentrować w ministerstwie spraw wewnętrznych na zasadach następujących:

1. W każdym powiecie pozostawia się jeden kommisarz do spraw włościańskich ze wszystkiemi obowiązkami i prawami, jakie do urzędu tego na zasadzie obowiązujących postanowień są przywiązane Kommisarze będą mianowani, tranzlokowani i uwalniani przez ministra spraw wewnętrznych.

2. W każdej gubernji wzamian kommissji do spraw włościańskich, tworzy się zarząd gubernijalny do spraw włościańskich, zostający pod prezydencją gubernatora i złożony z vice-gubernatora, który pełni obowiązki prezesa w razie nieobecności gubernatora, oraz członka stałego, zarządzającego izbą skarbową, i z kommissarzy powiatowych. Dla uchwał prawomocnych zarząd gubernijalny składać się powinien z prezesa albo jego zastępcy, i nie mniej jak dwóch członków, w tej liczbie z członka stałego i jednego z kommissarzy powiatowych, a w razie nieobecności członka stałego, z dwóch kommissarzy. Przy roztrząsaniu kwestyj i środków ogólnych, mają być powołani do zasiadania w zarządzie wszyscy kommissarze powiatowi, którzy oprócz tego mają brać także udział w posiedzeniach za każdą razą kiedy się znajdują w mieście gubernijalnem. Dla roztrząsania

Digitized by Google

и разрѣшенія: *а)* жалобъ приносимыхъ въ кассаціонномъ порядкѣ на рѣшенія гминныхъ судовъ; *б)* жалобъ на распоряженія гминныхъ войтовъ при устройствѣ опекъ и принятія мѣръ къ охраненію наслѣдствъ, а также на распоряженія семейныхъ совѣтовъ; *в)* жалобъ на нарушеніе сельскими и гминными сходами правилъ о раскладкѣ подымной подати и поземельнаго налога и *г)* дѣлъ по прекращенію вѣчночиншевыхъ обязательствъ, — составляется при губернскомъ присутствіи особое присутствіе подъ предсѣдательствомъ непремѣннаго члена, изъ уѣздныхъ коммисаровъ, въ числѣ не менѣе двухъ, которые приглашаются въ засѣданія сего присутствія по установленной губернскимъ по крестьянскимъ дѣламъ присутствіемъ очереди, губернскому по крестьянскимъ дѣламъ присутствію и состоящему при немъ особому присутствію предоставляются права и обязанности, губернскимъ по крестьянскимъ дѣламъ коммисіямъ присвоенныя. На непремѣннаго члена возлагается, въ особенности, наблюденіе за производствомъ дѣлъ, присутствію ввѣренныхъ, и изготовленіе къ докладу дѣлъ, подлежащихъ коллегіальному обсужденію. Для производства дѣлъ въ распоряженіе губернскихъ присутствій поступаютъ канцелярскіе и межевые чины, состоящіе при нынѣшнихъ коммисіяхъ по крестьянскимъ дѣламъ.

Примѣчаніе. Непремѣнные члены губернскаго присутствія опредѣляются и увольняются, по представленію министра внутреннихъ дѣлъ, съ Высочайшаго разрѣшенія. Непремѣнные члены пользуются служебными правами и содержаніемъ, которыя присвоены должности товарищей предсѣдателей губернскихъ коммисій по крестьянскимъ дѣламъ.

3) Для завѣдыванія крестьянскимъ дѣломъ въ министерствѣ внутреннихъ дѣлъ, учреждается при ономъ временная коммисія по крестьянскимъ дѣламъ губерній царства польскаго, состоящая изъ предсѣдателя и двухъ членовъ, опредѣляемыхъ Высочайшею властію по представленію министра внутреннихъ дѣлъ.

Примѣчаніе. Классы должностей и оклады содержанія чиновъ коммисіи, опредѣляются росписаніемъ при семъ приложеннымъ.

4) Въ коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ губерній царства польскаго сосредоточиваются всѣ дѣла, производящіяся нынѣ въ центральной по крестьянскимъ дѣламъ коммисіи, также какъ и выдаемыя учредительнымъ комитетомъ дѣла по общественному управленію въ селеніяхъ, посадахъ и гминахъ, по гминнымъ ссудосберегательнымъ кассамъ и по обращенію городовъ въ посады. Въ разрѣшеніи поименованныхъ дѣлъ, коммисія дѣйствуетъ въ предѣлахъ

Digitized by Google

i zdecydowania: *a*) skarg zanoszonych w porządku kassacyjnym na decyzje sądów gminnych; *b*) skarg na rozporządzenia wójtów gmin przy ustanawianiu opiek i przedsiębraniu środków do zabezpieczenia spadków, oraz na rozporządzenia rad familijnych; *c)* skarg na naruszenia przez zgromadzenia gminne i wiejskie przepisów w przedmiocie rozkładu opłaty podymnego i podatku gruntowego; i *d*) spraw w przedmiocie ustania zobowiązań wieczysto czynszowych—ustanawia się przy rządzie gubernijalnym osobny zarząd, zostający pod prezydencją członka stałego, i złożony z kommissarzy powiatowych w niemniejszej liczbie jak dwóch, którzy powoływani być mają na posiedzenia tego zarządu podług ustanowionej kolei przez zarząd gubernijalny do spraw włościańskich, zarządowi gubernijalnemu do spraw włościańskich i znajdującemu się przy nim zarządowi osobnemu, służą prawa i obowiązki dla kommissyj gubernijalnych do spraw włościańskich przepisane. Członkowi stałemu powierza się w szczególności, dozór nad spełnianiem czynności powierzonych zarządowi i przygotowanie czynności kwalifikujących się do zdecydowania kollegjalnego. Dla wykonywania czynności, do rozporządzenia władz gubernijalnych oddają się urzędnicy kancellaryjni i jeometrzy, zostający przy teraźniejszych kommissjach do spraw włościańskich.

Uwaga. Stali członkowie zarządu gubernijalnego będą mianowani i uwalniani od obowiązków na przedstawienie ministra spraw wewnętrznych z Najwyższego zezwolenia. Członkowie stali korzystają z praw służby i płacy przywiązanych do urzędów towarzyszy prezesów gubernijalnych kommissyj do spraw włościańskich.

3. Dla zawiadywania czynnością włościańską w ministerstwie spraw wewnętrznych, ustanawia się przy niem czasowa kommissja do spraw włościańskich dla gubernij królestwa polskiego, składająca się z prezesa i dwóch członków, mianowanych przez Najwyższą władzę na przedstawienie ministra spraw wewnętrznych.

Uwaga. Klassy urzędów i płaca urzędników w kommissji, oznaczone są w dołączonej do niniejszego ukazu tabelli.

4. W kommissji do spraw włościańskich gubernij królestwa polskiego, mają być skoncentrowane wszystkie te sprawy, które załatwiane są obecnie w kommissji centralnej do spraw włościańskich, jak również rozstrzygane przez komitet urządzający sprawy co do zarządu gminnego po wsiach, osadach i gminach, co do kass gminnych, pożyczek i oszczędności, i co do zamiany miast na osady. Pod względem rozstrzygania spraw pomienionych, kommissja działa w grani-

Digitized by Google

власти нынѣшней центральной по крестьянскимъ дѣламъ коммисіи; во всѣхъ же случаяхъ, когда на основаніи существующихъ правилъ требуется по означеннымъ дѣламъ разрѣшеніе учредительнаго комитета, коммисія представляетъ министру внутреннихъ дѣлъ, который или разрѣшаетъ дѣло своею властію, или въ случаяхъ, указанныхъ въ пунктѣ IV, вноситъ дѣло на разсмотрѣніе комитета по дѣламъ царства польскаго.

5) На предсѣдателя коммисіи возлагается представленіе министру объ опредѣленіи и увольненіи служащихъ по крестьянскимъ учрежденіямъ, веденіе дѣлъ по личному составу и составленіе смѣты расходовъ сихъ учрежденій, наблюденіе за успѣшнымъ ходомъ и правильнымъ дѣйствіемъ какъ учрежденій по крестьянскимъ дѣламъ, такъ и общественнаго управленія въ селеніяхъ, посадахъ и гминахъ, а равно и принятіе, съ разрѣшенія министра внутреннихъ дѣлъ, мѣръ къ устраненію затрудненій въ успѣшномъ ходѣ дѣлъ и къ прекращенію несогласныхъ съ закономъ дѣйствій.

II. Мѣстныя по крестьянскимъ дѣламъ въ губерніяхъ царства учрежденія, равно и состоящая при министерствѣ внутреннихъ дѣлъ коммисія, въ разрѣшеніи дѣлъ руководствуются существующими законами, Высочайшими повелѣніями и постановленіями учредительнаго комитета.

III. Жалобы на рѣшенія коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ губерній царства польскаго, могутъ быть подаваемы министру внутреннихъ дѣлъ въ теченіе 30-ти дней со времени объявленія рѣшенія коммисіи. По жалобамъ, которыя министръ признаетъ неосновательными, онъ объявляетъ просителямъ отказъ; въ случаѣ же, если онъ найдетъ жалобу заслуживающею уваженія, а также если жалоба подана, равнымъ образомъ не позже 30-ти дневнаго срока на рѣшеніе самаго министра, онъ вноситъ оную съ своимъ заключеніемъ въ комитетъ по дѣламъ царства польскаго.

IV. Въ сей же комитетъ министръ внутреннихъ дѣлъ вноситъ представленія по общимъ вопросамъ, требующимъ разрѣшенія въ законодательномъ порядкѣ, а также по тѣмъ частнымъ случаямъ, кои существующими постановленіями не разрѣшаются.

V. Одновременно съ учрежденіемъ губернскихъ по крестьянскимъ дѣламъ присутствій и коммисіи при министерствѣ внутреннихъ дѣлъ по крестьянскимъ дѣламъ губерній царства, состоящія нынѣ въ сихъ губерніяхъ должности предсѣдателей губернскихъ коммисій по крестьянскимъ дѣламъ и ихъ товарищей упраздняются, а равно закрывается состоящая при учредительномъ комитетѣ цен-

Digitized by Google

cach attrybucji teraźniejszej kommissji centralnej do spraw włościańskich; we wszystkich zaś wypadkach, w których na zasadzie przepisów obowiązujących, wymagalną jest co do spraw pomienionych decyzja komitetu urządzającego, kommissja czyni przedstawienie do ministra spraw wewnętrznych, który bądź decyduje sprawę z własnej władzy, bądź też, w wypadkach wyszczególnionych w punkcie IV, oddaje sprawę pod uznanie komitetu do spraw królestwa polskiego.

5. Do prezesa kommissji należy czynienie przedstawień do ministra w przedmiocie mianowania i uwalniania urzędników służących w instytucjach włościańskich, prowadzenie interesów co do składu osobistego i układanie etatów wydatków tych instytucyj, dozór nad biegiem pomyślnym i działaniem regularnem zarówno instytucyj do spraw włościańskich, jak i zarządów gminnych po wsiach, osadach i gminach, oraz przedsiębranie z upoważnienia ministra spraw wewnętrznych środków dla usuwania przeszkód w pomyślnym biegu spraw i dla zapobiegania czynnościom niezgodnym z prawem.

II. Instytucje miejscowe do spraw włościańskich w gubernijach królestwa polskiego, oraz zostająca przy ministerstwie spraw wewnętrznych kommissja, kierują się pod względem rozstrzygania spraw, prawami obowiązującemi, Najwyższemi rozkazami i postanowieniami komitetu urządzającego.

III. Skargi na decyzje kommissji do spraw włościańskich gubernij królestwa polskiego, mogą być podawane do ministra spraw wewnętrznych przed upływem 30 dni od czasu ogłoszenia decyzji kommissji. Co do skarg, które minister uzna za bezzasadne, komunikuje on interesentom decyzję odmowną; w razie zaś jeżeli znajdzie on, że skarga zasługuje na uwzględnienie, oraz jeżeli skarga zaniesioną została, również przed upływem 30 dni, na decyzję samego ministra, przedstawia on takową wraz ze swą opinją komitetowi do spraw królestwa polskiego.

IV. Do tegoż komitetu minister spraw wewnętrznych czyni przedstawienia co do kwestyj ogólnych, wymagających decyzji w porządku prawodawczym, oraz co do tych wypadków szczegółowych, które nie mogą być rozstrzygnięte na zasadzie postanowień obowiązujących.

V. Jednocześnie z zaprowadzeniem urzędów gubernijalnych do spraw włościańskich i kommissji do spraw włościańskich gubernij królestwa przy ministerstwie spraw wewnętrznych, istniejące obecnie w tych gubernijach posady prezesów kommissji gubernijalnych do spraw włościańskich i ich towarzyszów zwijają się, oraz zwiniętą zostaje znajdująca się przy komitecie urządzającym kommissja

Digitized by Google

тральная коммисія по крестьянскимъ дѣламъ, при чемъ лица, оставшіяся безъ должностей, оставляются за штатомъ на основаніи дѣйствующихъ о семъ постановленій.

VI. Исполненіе сего указа НАШЕГО возлагается на министра внутреннихъ дѣлъ, намѣстника и учредительный въ царствѣ комитетъ, съ тѣмъ, чтобы преобразованіе учрежденій по крестьянскимъ дѣламъ въ губерніяхъ царства и передача сихъ дѣлъ въ вѣдѣніе министерства внутреннихъ дѣлъ, были совершены не позже 15-го марта 1871 г.

Правительствующій сенатъ не оставитъ учинить надлежащія къ исполненію сего указа распоряженія.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ."

Въ Царскомъ Селѣ,
18-го ноября 1870 года.

Число опубликованія, 16 (28) апрѣля 1871 года.

Digitized by Google

centralna do spraw włościańskich, przyczem osoby, które pozostaną bez posad, spadną z etatu na zasadzie postanowień obowiązujących w tym względzie.

VI. Wykonanie niniejszego ukazu Naszego powierza się ministrowi spraw wewnętrznych, namiestnikowi i komitetowi urządzającemu w królestwie z zastrzeżeniem, ażeby reorganizacja instytucyj do spraw włościańskich w gubernijach królestwa i oddanie tychże spraw pod zawiadywanie ministerstwa spraw wewnętrznych, dokonane zostały nie później jak do 15 marca 1871 roku.

Senat rządzący nie omieszka wydać należyte rozporządzenia dla wykonania ukazu niniejszego.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

„АЛЕКСАНДРЪ".

W Carskiem siole,
d. 18 listopada 1870 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:
Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, radca tajny, *Wosiński.*
Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński*

Digitized by Google

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

„*Быть по сему*".

Въ Царскомъ селѣ,
18-го ноября 1870 г.

РОСПИСАНІЕ

должностей и расходовъ по состоящей при министерствѣ внутреннихъ дѣлъ временной коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ въ губерніяхъ царства польскаго.

	Число чиновъ.	Содержаніе въ годъ.		Классы и разряды.		
		Одному.	Всѣмъ.	По должности	По мундиру.	По пенсіи.
Предсѣдатель	1	7,000	7,000	IV	IV	II
Члены	2	3,500	7,000	IV	IV	II
Производители дѣлъ	3	2,000	6,000	VI	VI	III 2 ст.
Помощники ихъ	3	1,200	3,600	VII	VII	IV
Секретарь	1	1,500	1,500	VI	VI	III 2 ст.
Помощникъ его, онъ же журналистъ	1	1,200	1,200	VII	VII	IV
Завѣдывающій архивомъ	1	1,200	1,200	VII	VII	IV
На канцелярскихъ чиновниковъ и вольнонаемныхъ писцовъ, наемъ курьеровъ и сторожей и другіе канцелярскіе расходы	—	—	7,500			
Итого	12	—	35,000			

Примѣчаніе 1-е. Опредѣленіе числа канцелярскихъ чиновъ и размѣра ихъ содержанія предоставляется предсѣдателю коммисіи.

Примѣчаніе 2-е. На издержки по перевозкѣ архива и дѣлъ изъ Варшавы въ С.-Петербургъ и на расходы по устройству канцеляріи коммисіи назначается единовременно 1,000 рублей.

Подписалъ: Предсѣдательствующій въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго, *князь Павелъ Гагаринъ.*

Digitized by Google

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano:

„*Быть по сему*".

W Carskiem siole,
d. 18 listopada 1870 r.

ETAT I KLASSYFIKACJA

urzędów, zostającej przy ministerstwie spraw wewnętrznych czasowej kommissji do spraw włościańskich w gubernijach królestwa polskiego.

	Liczba osób	Płaca		Klass		
		Jednemu	Wszystkim	Urzędu	Munduru	Pensji
Prezes	1	7,000	7,000	IV	IV	II
Członkowie	2	3,500	7,000	IV	IV	II
Referenci	3	2,000	6,000	VI		III ar. 2.
	3	1,200	3,600	VII	VII	IV
Sekretarz	1	1,500	1,500	VI	VI	III ar 2.
Pomocnik sekr. i zarazem dziennikarz.	1	1,200	1,200	VII	VII	IV
Archiwista	1	1,200	1,200	VII	VII	IV
Na urzędników kancellaryjnych i pisarzy, tudzież na najem kurjerów i stróży i na wszelkie wydatki kancellaryjne	—	—	7,500		-	
Razem	12	—	35,000			

Uwaga 1 a. Oznaczenie liczby urzędników kancellaryjnych i wysokości ich płac pozostawia się prezesowi kommissji.

Uwaga 2-a. Na koszta przewózki archiwum z Warszawy do St.-Petersburga i na urządzenie kancellarji kommissji naznacza się jednorazowo rs. 1,000.

Podpisał: Prezydujący w komitecie do spraw królestwa polskiego, *książe Paweł Gagaryn.*

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго, изъ правительствующаго сената,

Учредительному въ Царствѣ Польскомъ Комитету.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ слушали рапортъ министра внутреннихъ дѣлъ, отъ 16-го декабря 1870 года, за № 13491, при коемъ представляетъ въ правительствующій сенатъ, для зависящаго распоряженія, выписку изъ Высочайше утвержденнаго 11-го декабря 1870 года журнала комитета по дѣламъ царства польскаго, слѣдующаго содержанія: Комитетъ по дѣламъ царства польскаго, въ засѣданіи 1-го декабря 1870 года, разсматривалъ представленіе министра внутреннихъ дѣлъ, отъ 28-го октября 1870 года, за № 237-мъ, объ установленіи въ пользу городовъ губерній царства польскаго сборовъ съ протеста векселей, съ засвидѣтельствованія и явки разнаго рода актовъ. Комитетъ по дѣламъ царства польскаго, имѣя въ виду, что по заявленію присутствовавшаго въ засѣданіи комитета, министра финансовъ, на разсмотрѣніе государственнаго совѣта будетъ въ скоромъ времени представленъ проектъ новаго устава о гербовомъ сборѣ, правила коего должны быть распространены и на губерніи царства польскаго, находилъ, что представленныя вынѣ министромъ внутреннихъ дѣлъ предположенія объ установленіи въ пользу городскихъ и гминныхъ кассъ въ губерніяхъ царства сборовъ съ протеста векселей, съ засвидѣтельствованія и явки разнаго рода актовъ, могутъ быть утверждены лишь въ видѣ временной мѣры. Согласно сему, комитетъ по дѣламъ царства польскаго *полагалъ:* Впредь до введенія общаго для всего государства устава о гербовомъ сборѣ, постановить для губерній царства польскаго слѣдующія правила: I. Со всѣхъ предъявляемыхъ къ протесту векселей или же ко взысканію заемныхъ писемъ и иныхъ, подъ какими бы то ни было наименованіями, долговыхъ обязательствъ, совершаемыхъ нотаріальнымъ порядкомъ, взимаются въ доходъ того города или той сельской либо посадской гмины, гдѣ актъ предъявленъ, сборы въ слѣдующемъ размѣрѣ: 1) Съ векселей при протестѣ оныхъ *по четверти процента* съ цѣны, въ какую вексель написанъ; 2) Съ заемныхъ писемъ и иныхъ, подъ какими бы то ни было наименованіями, долговыхъ обязательствъ и актовъ, совершаемыхъ нотаріальнымъ порядкомъ, при предъявленіи оныхъ ко взысканію, въ *поло*

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji, z rządzącego senatu,

Do Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, senat rządzący *słuchał*: raportu ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 16 grudnia 1870 r. za № 13491, przy którym przedstawia rządzącemu senatowi dla właściwych rozporządzeń, wypis z Najwyżej zatwierdzonego w dniu 11 grudnia 1870 roku protokółu komitetu do spraw królestwa polskiego, następującej osnowy: Komitet do spraw królestwa polskiego, na posiedzeniu dnia 1 grudnia 1870 r. roztrząsał przedstawienie ministra spraw wewnętrznych z d. 28 października 1870 r. za № 237, o ustanowieniu na rzecz miast gubernij królestwa polskiego, opłat od protestu weksli, od poświadczania i ujawniania różnych aktów. Komitet do spraw królestwa polskiego, mając na uwadze, że podług oświadczenia ministra finansów, obecnego na posiedzeniu komitetu, w niedługim czasie przedstawiony będzie do rozpoznania rady państwa projekt nowej ustawy o opłacie stemplowej, przepisy której rozciągnione być powinny i do gubernij królestwa polskiego, uznał, że przedstawione obecnie przez ministra spraw wewnętrznych propozycje co do ustanowienia na rzecz kass miejskich i gminnych w gubernijach królestwa, opłat od protestu weksli, poświadczania i ujawniania różnych aktów, mogą być zatwierdzone jedynie jako środek tymczasowy. Stosownie do tego, komitet do spraw królestwa polskiego *uchwalił*: Do czasu wprowadzenia ogólnej dla całego państwa ustawy o opłacie stemplowej, postanowić dla gubernij królestwa polskiego następujące przepisy: I. Od wszystkich weksli, przedstawianych do protestu lub też do egzekucji, obligów i innych pod jakiemibądź nazwami zobowiązań, sporządzanych notarjalnie, pobierane być mają opłaty na dochód tego miasta albo tej wiejskiej lub osadniczej gminy, gdzie akt przedstawiono, w następującej wysokości: 1) Od weksli przy proteście takowych, *po jednej czwartej procentu* od summy, na jaką weksel jest wystawiony; 2) Od obligów i innych jakiejkolwiek bądź formy zobowiązań i aktów, sporządzanych notarjalnie, przy przedstawieniu ich do egzekucji, *w połowie* opłaty stemplowej, pobieranej do kassy przy sporządzeniu aktu. Od weksli zagranicznych, okazywanych do protestu, a wystawionych na zagraniczne pieniądze, pomieniona opłata pobiera się od tej summy, jaka wypadać będzie z zamiany waluty zagra-

Digitized by Google

вину гербовой пошлины, взимаемой въ казну при совершеніи акта. Съ иностранныхъ, предъявляемыхъ для протеста, векселей, данныхъ на иностранныя деньги, означенный сборъ производится съ той суммы, какая составится по приведеніи иностранной монеты въ россійскую; и II. При записке договоровъ, контрактовъ и актовъ всякаго рода, совершаемыхъ нотаріальнымъ порядкомъ, регентами актовыми или ипотечными писарями, взимается въ пользу городовъ и сельскихъ, либо посадскихъ гминъ, гдѣ таковые совершаются, добавочный сборъ въ размѣрѣ *пятидесяти процентовъ* съ гербовой пошлины, взимаемой въ казну. Изъ собранной нотаріусами и ипотечными писарями суммы этого сбора предоставляется имъ въ жалованье и на канцелярскіе расходы *десять процентовъ*. ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, на журналѣ комитета 11-го декабря 1870 года, соизволилъ написать собственноручно: „Исполнить.“ Приказали: Объ изъясненномъ Высочайшемъ повелѣніи, для свѣдѣнія и должнаго, до кого касаться будетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество намѣстника кавказскаго, намѣстника въ царствѣ польскомъ, министровъ и главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ—указами, а другихъ—чрезъ передачу къ дѣламъ оберъ прокурора 1-го департамента правительствующаго сената копій съ опредѣленія сената; равно послать указы: учредительному въ царствѣ польскомъ комитету, губернаторамъ, губернскимъ правленіямъ и казеннымъ палатамъ 10-ти губерній царства польскаго; въ святѣйшій же правительствующій синодъ, во всѣ департаменты правительствующаго сената и общія оныхъ собранія сообщить вѣдѣнія, а въ департаментъ министерства юстиціи—копію съ опредѣленія, и припечатать въ установленномъ порядкѣ, для чего конторѣ сенатской типографіи дать извѣстіе.

Января 5 дня 1871 г.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 16 (28) апрѣля 1871 года.

Digitized by Google

nicznej na rossyjską; i II. Przy spisywaniu umów, kontraktów i aktów wszelkiego rodzaju, sporządzanych notarjalnie przez rejentów albo pisarzy aktowych lub hipotecznych, pobiera się na rzecz miast albo gmin wiejskich lub osadniczych, gdzie takowe są spisywane, dodatkowa opłata w wysokości *pięćdziesiąt procent* od opłaty stemplowej, pobieranej na rzecz skarbu. Z zebranej przez notarjuszów i pisarzy hipotecznych summy tej opłaty, zalicza się im na płacę i na wydatki kancellaryjne *dziesięć procentów*. Najjaśniejszy Pan na uchwale komitetu w d. 11 grudnia 1870 r. własnoręcznie napisać raczył „Wykonać". *Polecił* O takowym Najwyższym rozkazie, dla wiadomości i należytego w czem kogo dotyczeć może wykonania, zawiadomić Jego Cesarską Wysokość namiestnika kaukazkiego, namiestnika w królestwie polskiem, ministrów i głównie zarządzających oddzielnemi wydziałami, jednych przez ukazy, a drugich przez złożenie do akt naczelnego prokuratora 1-go departamentu rządzącego senatu kopji postanowienia senatu; również przesłać ukazy: komitetowi urządzającemu w królestwie polskiem, gubernatorom, rządom gubernijalnym i izbom skarbowym 10-u gubernij królestwa polskiego; najświętszemu zaś rządzącemu synodowi, wszystkim departamentom rządzącego senatu i ogólnemu ich zebraniu przesłać wypisy, a departamentowi ministerstwa sprawiedliwości kopiję postanowienia. Dla wydrukowania zaś w ustanowionym porządku zawiadomić kantor drukarni senatu.

Dnia 5 stycznia 1871 r.

Oryginał za właściwemi podpisami.

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, radca tajny, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) kwietnia) 1871 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Намѣстникъ въ Царствѣ Польскомъ

Вслѣдствіе представленія министра внутреннихъ дѣлъ въ комитетъ по дѣламъ царства польскаго по вопросу, объ увеличеніи нормальной страховой преміи со строеній въ городѣ Варшавѣ, 11 декабря 1870 года Высочайше повелѣно:

I. Нормальную страховую премію со строеній въ г. Варшавѣ взимать, начиная съ 1871 года въ увеличенномъ на 50% размѣрѣ противъ опредѣленнаго ст. 16-ю устава о страхованіи, утвержденнаго 5 (17) апрѣля 1844 года, съ тѣмъ, чтобы премія эта взыскивалась въ апрѣлѣ мѣсяцѣ, а дополнительная, въ случаѣ надобности, въ октябрѣ мѣсяцѣ каждаго года.

II. Въ запасный капиталъ по страхованію строеній отъ огня въ г. Варшавѣ, сверхъ опредѣленной статьею 52-ю Высочайше утвержденнаго 20 іюля 1870 г. положенія о взаимномъ губернскомъ страхованіи строеній, $1/5$ суммы остатковъ отъ необязательныхъ страхованій, обращать и всѣ могущіе оказаться, за удовлетвореніемъ текущихъ расходовъ, остатки отъ страховаго въ городѣ Варшавѣ сбора.

Намѣстникъ въ царствѣ польскомъ постановилъ и постановляетъ:

Настоящее Высочайшее повелѣніе внести, установленнымъ порядкомъ, въ дневникъ законовъ и исполненіе онаго возложить на магистратъ города Варшавы.

Варшава, декабря 31 (января 12) 1870/71 года.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ фельдмаршалъ,

(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,

сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 16 (28) апрѣля 1871 года.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

CASARZA I SAMOWŁADCY WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO,

WIELKIEGO KSIĘCIA FINLANDZKIEGO,

etc., etc., etc.,

Namiestnik w Królestwie Polskiém.

W skutek przedstawienia ministra spraw wewnętrznych, do komitetu do spraw królestwa polskiego, w przedmiocie zwiększenia składki normalnej od ubezpieczenia budowli w mieście Warszawie, dnia 11 grudnia 1870 r. NAJWYŻEJ rozkazano:

I. Składkę normalną od ubezpieczenia budowli w mieście Warszawie pobierać, począwszy od roku 1871, podług stopy o 50% zwiększonej nad ustanowioną artykułem 16 ustawy o ubezpieczeniu, pod dniem 5 (17) kwietnia 1844 r. zatwierdzonej, z tem, ażeby składka takowa pobieraną była w miesiącu kwietniu, a dodatkowa, w razie potrzeby, w miesiącu październiku każdego roku.

II. Do kapitału rezerwowego ubezpieczenia od ognia budowli w mieście Warszawie, oprócz wyznaczonej artykułem 52 NAJWYŻEJ w dniu 20 lipca 1870 r. zatwierdzonej ustawy o wzajemnem gubernijalnem ubezpieczaniu budowli, $^1/_5$ części summy pozostałości z funduszów ubezpieczeń nieobowiązkowych, przelewać i wszelkie mogące być osiągniętemi, po zaspokojeniu bieżących wydatków, pozostałości ze składek od ubezpieczenia w mieście Warszawie.

Namiestnik w królestwie polskiem postanowił i stanowi:

Takowy rozkaz NAJWYŻSZY zamieścić właściwym porządkiem w dzienniku praw, a wykonanie onego poruczyć magistratowi miasta Warszawy.

W Warszawie dnia 31 grudnia (12 stycznia) 1870/71 r.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*
Dyrektor kancellarji, *Wł. Iłołowiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 16 (28) kwietnia 1871 roku.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполненіе Высочайше утвержденнаго 20 декабря 1870 года положенія комитета по дѣламъ царства польскаго объ имуществахъ и капиталахъ, отказываемыхъ въ пользу духовенства и духовныхъ учрежденій послѣ изданія Высочайшихъ указовъ о монастыряхъ и свѣтскомъ духовенствѣ, учредительный комитетъ постановилъ и постановляетъ:

1) За обезпеченіемъ римско-католическаго духовенства постояннымъ содержаніемъ отъ казны, всѣ суммы и имущества, жертвуемыя и отказываемыя на содержаніе сего духовенства, обращаются въ полное вѣдѣніе и распоряженіе правительства, согласно постановленіямъ Высочайшихъ указовъ 27 октября 1864 года и 14 декабря 1865 года объ устройствѣ монастырей и свѣтскаго духовенства въ царствѣ польскомъ и дополнительныхъ къ симъ указамъ правилъ.

2) Суммы и имущества, жертвуемыя и отказываемыя на постройку и возобновленіе монастырскихъ и приходскихъ строеній и кладбищъ, на украшеніе церкви, освѣщеніе оной, на заготовленіе утвари, ризницы и тому подобныя цѣли, а равно всѣ суммы, жертвуемыя и отказываемыя общимъ выраженіемъ въ пользу церквей, а не состоящаго при оныхъ духовенства, причисляются къ спеціальнымъ средствамъ министерства внутреннихъ дѣлъ и употребляются по назначенію.

3) Если на приведенные въ предъидущемъ пунктѣ предметы пожертвовано недвижимое имущество, то таковое обращается въ продажу или принимается въ казну по соотвѣтственной оцѣнкѣ, а поступившій отъ сего капиталъ присоединяется къ спеціальнымъ средствамъ министерства внутреннихъ дѣлъ, для употребленія на изложенномъ въ ст. 2 основаніи. Изъ сего изъемлются лишь тѣ зданія и земли, которыя, согласно п. *а* § 1 дополнительныхъ къ указу 14 декабря 1865 года правилъ, оставляются въ непосредственномъ распоряженіи причтовъ.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossji, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiém.

W wykonaniu Najwyżej zatwierdzonej w dniu 20 grudnia 1870 r. uchwały komitetu do spraw królestwa polskiego o majątkach i kapitałach, przekazywanych na rzecz duchowieństwa i instytucyj religijnych po wydaniu Najwyższych ukazów o klasztorach i duchowieństwie świeckiem, komitet urządzający postanowił i stanowi:

1) Po zabezpieczeniu duchowieństwa rzymsko-katolickiego przez zapewnienie mu stałego utrzymania ze skarbu, wszystkie fundusze i majątki, ofiarowane i przekazywane na utrzymanie tegoż duchowieństwa, przechodzą w zupełne zawiadywanie i rozporządzenie rządu, stósownie do postanowień Najwyższych ukazów z d. 27 października 1864 r. i z dnia 14 grudnia 1865 r. o urządzeniu klasztorów i duchowieństwa świeckiego w królestwie polskiem, oraz dodatkowych do tych ukazów przepisów.

2) Fundusze i majątki, ofiarowane i przekazywane na budowę i odnowienie klasztornych i parafijalnych budowli i cmentarzy, na upiększenie kościoła, na oświetlenie takowego, na przygotowanie aparatów kościelnych, zakrystje i na tym podobne cele, jak również i wszelkie fundusze, ofiarowane i przekazywane w ogólności na rzecz kościołów, lecz nie dla zostającego przy nich duchowieństwa zaliczają się do funduszów specjalnych ministerstwa spraw wewnętrznych i używane być mają podług przeznaczenia.

3) Jeżeli na cele w poprzedzającym punkcie wymienione, ofiarowano majątek nieruchomy, to takowy wystawia się na sprzedaż lub przyjmuje się na rzecz skarbu podług odpowiedniego oszacowania, a kapitał jaki ztąd wpłynął dołącza się do funduszów specjalnych ministerstwa spraw wewnętrznych, celem użycia stósownie do art. 2. Z tego wyłączają się jedynie te gmachy i grunta, które stósownie do punktu *a* § 1 dodatkowych przepisów do ukazu z d. 14 grudnia 1865 r., pozostawiają się do bezpośredniego rozporządzenia zarządu kościelnego.

Digitized by Google

4) Если при упомянутыхъ въ п. 2 и 3 пожертвованіяхъ и отказахъ постановлено условіе совершенія богослуженій, заупокойныхъ поминовеній и другихъ такъ называемыхъ фундушевыхъ обязанностей, то министерство внутреннихъ дѣлъ, удостовѣрившись что доходъ отъ сказаннаго имущества обезпечиваетъ потребные к исполненіе сихъ обязанностей расходы, равнымъ образомъ причисляетъ капиталъ, либо пожертвованный, либо полученный отъ продажи или передачи въ казну, на изложенномъ въ п. 3 основаніи, недвижимости, къ своимъ спеціальнымъ средствамъ и распоряжается употребленіемъ дохода съ онаго, согласно назначенію, съ соблюденіемъ при семъ правилъ ст. 30 и 31 Высочайшаго указа 14 (26) декабря 1865 года объ устройствѣ свѣтскаго римско-католическаго духовенства.

5) Если бы въ записяхъ или завѣщаніяхъ объ отказахъ въ пользу духовенства и духовныхъ учрежденій, встрѣтились какія либо особыя условія: возвращеніе имущества въ томъ или другомъ случаѣ въ родъ завѣщателя или обращеніе онаго на иную надобность и т. п., то по утвержденіи таковыхъ записей, примѣняется къ нимъ во всей точности Высочайше утвержденное 17 января 1867 года положеніе комитета по дѣламъ царства польскаго объ условныхъ записяхъ.

6) Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть внесено въ дневникъ законовъ, возлагается на подлежащія вѣдомства по принадлежности.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 369 засѣданіи, 29 декабря 1870 года (10 января 1871 г.)

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Гр. Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 16 (28) апрѣля 1871 года.

Digitized by Google

4) Jeżeli przy wzmiankowanych w punkcie 2 i 3 ofiarach i przekazach uczyniony jest warunek odprawiania nabożeństw żałobnych i innych obowiązków nazywanych funduszowemi, to ministerstwo spraw wewnętrznych, przekonawszy się, że dochód ze wzmiankowanego majątku wystarcza na wydatki potrzebne na wykonanie tych obowiązków, zalicza również kapitał, czy to ofiarowany, czy też otrzymany ze sprzedaży lub przekazu do skarbu, na zasadzie w p. 3 wskazanej, do swych środków specjalnych i zarządza używaniem dochodu z takowego podług przeznaczenia, z zachowaniem przytem przepisów art. 30 i 31 Najwyższego ukazu z d. 14 (26) grudnia 1865 r. o urządzeniu duchowieństwa świeckiego rzymsko-katolickiego.

5) Jeżeliby w zapisach lub testamentach na rzecz duchowieństwa i zarządów duchownych, napotkane były jakiekolwiekbądź szczególne warunki: powrócenie majątku w danym razie do spadkobierców zapisodawcy, albo obrócenie onego na inny cel i t. p., to po zatwierdzeniu takowych zapisów, stosować się ma do nich z całą ścisłością Najwyżej zatwierdzona w d. 17 stycznia 1867 r. uchwała komitetu do spraw królestwa polskiego o zapisach warunkowych.

6) Wykonanie niniejszego postanowienia, które w dzienniku praw zamieszczone być ma, porucza się władzom właściwym, w czem do której należy.

Działo się w Warszawie, na 369 posiedzeniu, d. 29 grudnia 1870 roku (10 stycznia 1871 r.)

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia d. 16 (28) kwietnia 1871 r.

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполненіе Высочайше утвержденнаго 7 января 1871 г положенія комитета по дѣламъ царства польскаго, учредительный комитетъ во измѣненіе постановленія своего, состоявшагося 7 (19) марта 1870 г., объ отправленіи рекрутской повинности лицами, добровольно поступившими на службу въ варшавскую полицейскую стражу и пожарную команду, постановилъ и постановляетъ:

1. Варшавская полицейская стража и пожарная команда должны быть комплектуемы исключительно вольнонаемными людьми и только временно въ случаѣ дѣйствительной невозможности комплектовать означенныя команды вольнонаемными, можетъ быть съ разрѣшенія военнаго министра, по соглашенію его съ министромъ внутреннихъ дѣлъ, допускаемо назначеніе въ упомянутыя команды конскриптовъ подлежащихъ сдачѣ въ рекруты, въ томъ числѣ и такихъ, кои находятся уже на службѣ въ пожарной и полицейской командахъ по вольному найму.

2. Назначаемые и оставляемые на семъ основаніи въ полицейской и пожарной командахъ конскрипты обязаны выслужить со дня поступленія ихъ въ рекруты обще-установленный для военныхъ чиновъ срокъ, съ правомъ на увольненіе во временный и безсрочный отпуски на общемъ для сихъ чиновъ основаніи.

3. Настоящее постановленіе внести установленнымъ порядкомъ въ дневникъ законовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 371 засѣданіи, 22 января (3 февраля) 1871 г.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 16 (28) апрѣля 1871 года.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossyi, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu Najwyżej zatwierdzonej w d. 7 stycznia 1871 r. uchwały komitetu do spraw królestwa polskiego, komitet urządzający, zmieniając postanowienie swoje z d. 7 (19) marca 1870 roku o odbywaniu powinności zaciągowéj przez osoby, które dobrowolnie wstąpiły do służby w straży policyjnej lub straży ogniowej w Warszawie, postanowił i stanowi:

1. Straż policyjna i straż ogniowa w Warszawie powinny być kompletowane wyłącznie przez ludzi z wolnego najmu, i tylko czasowo, w razie rzeczywistej niemożności kompletowania tych straży przez wolnonajemnych, może być z decyzji ministra wojny, za porozumieniem się z ministrem spraw wewnętrznych, dopuszczane przeznaczanie do pomienionych straży, popisowych kwalifikujących się do zaciągu, a w tej liczbie i takich, którzy znajdują się już w służbie w straży ogniowej lub policyjnej z wolnego najmu.

2. Przeznaczani i pozostawiani na tej zasadzie w strażach policyjnej i ogniowej popisowi, obowiązani wysłużyć od daty wstąpienia ich do zaciągu ogólnie ustanowiony termin dla stopni wojskowych z prawem uwalniania na czasowy i nieograniczony urlop, podług ogólnych dla tych stopni przepisów.

3. Niniejsze postanowienie zamieścić, podług ustanowionego porządku, w dzienniku praw.

Działo się w Warszawie, na 371 posiedzeniu, d. 22 stycznia (3 lutego) 1871 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, d. 16 (28) kwietnia 1871 roku.

Digitized by Google

ть по зкѣ.	Крѣпость вина по спиртомѣру Траллеса.	Нумера каждой бочки.	Емкость бочки по нарѣзкѣ.	Крѣпость вина по спиртомѣру Траллеса.
30 00 00	отъ 69,2 до 72, 1 или по генеральной пробѣ 71%.			

Форма № 5

о, находящееся въ оптовыхъ
вленія.

	Сумма взнесеннаго и исключеннаго акциза.	Сумма освобожденныхъ залоговыхъ квитанцій.
по 15 число г. уплачено и иза. . . . . обождено кви-	0000	0000

Digitized by Google

ДНЕВНИКЪ ЗАКОНОВЪ

№ 246.

Томъ семьдесятъ первый.

DZIENNIK PRAW

№ 246.

Tom siedmdziesiąty pierwszy.

Digitized by Google

На подлинной написано: на основаніи п. 7 Высочайше утвержденнаго 8-го іюля 1868 г. мнѣнія государственнаго совѣта, утверждаю.

Подписалъ: Министръ финансовъ, статсъ-секретарь, *Рейтернъ*.

4-го ноября 1870 г.

ИНСТРУКЦІЯ

акцизнымъ управленіямъ по установкѣ и наблюденію за контрольными виноизмѣряющими снарядами на винокуренныхъ заводахъ.

§ 1. Контрольный виноизмѣряющій снарядъ на всѣхъ заводахъ долженъ находиться въ помѣщеніи, въ которомъ температура никогда не понижается ниже 0° по реомюру. Помѣщеніе это должно быть свѣтлое, а въ ночное время, при посѣщеніи должностныхъ лицъ надлежащимъ образомъ освѣщенное посредствомъ висячихъ лампъ со стеклами. Не дозволяется ставить на футляръ снаряда лампъ или зажженыя свѣчи. Всѣ части перегонныхъ аппаратовъ и всѣ спиртопроводныя и паропроводныя трубы отъ бражныхъ кубовъ до контрольнаго снаряда должны быть расположены такъ, чтобы къ нимъ со всѣхъ сторонъ былъ свободный доступъ для осмотра оныхъ.

§ 2. Прежде установки контрольнаго снаряда на заводѣ, должна быть осмотрѣна должностными лицами акцизнаго управленія, въ присутствіи заводчика или его повѣреннаго, вся заводская перегонная посуда для удостовѣренія, не окажется ли нужнымъ произвести нѣкоторыя устройства или перемѣщенія посуды, какъ для помѣщенія контрольнаго снаряда, согласно съ условіями, объясненными въ § 1 сей инструкціи, такъ и для предупрежденія возможности пользоваться спиртомъ или парами его на пути движенія ихъ отъ бражнаго куба до входа въ контрольный снарядъ. Осмотрѣвъ перегонный аппаратъ, должностныя лица дѣлаютъ подробное описаніе его, съ обозначеніемъ размѣровъ частей его, и съ разъясненіемъ назначенія каждой отдѣльной части аппарата, а также и соединительныхъ трубъ.

§ 3. Объ осмотрѣ завода, за подписью всѣхъ присутствовавшихъ лицъ, составляется актъ. Если при осмотрѣ завода окажется необходимость въ перемѣщеніяхъ и передѣлкахъ, то о семъ объясняется въ актѣ, въ которомъ подробно излагаются сообра-

Digitized by Google

Na oryginale napisano: na mocy 7 punktu zatwierdzonego Najwyżej w dniu 8 lipca 1868 r. zdania rady państwa, zatwierdzam.

Podpisano: Minister finansów, sekretarz-stanu, *Reytern*.
Dnia 4 listopada 1870 roku.

INSTRUKCJA

dla zarządów akcyznych w przedmiocie ustawiania przyrządów kontrollujących wódkę w gorzelniach i dozoru nad niemi.

§ 1. Przyrząd kontrollujący powinien w każdej gorzelni znajdować się w takiem pomieszczeniu, gdzie temperatura nie spada nigdy poniżej zera podług reaumura. Pomieszczenie to powinno być widne, nocną zaś porą, w czasie wizyty urzędników, ma być należycie oświecone lampami wiszącemi, oszklonemi. Nie dozwala się stawiać na futerale przyrządu ani lampy ani zapalonej świecy. Wszelkie części aparatów gorzelnianych i wszystkie rury rozprowadzające okowitę i parę od kotłów do przyrządu kontrollującego winny być tak poumieszczane, ażeby ze wszech stron był do nich swobodny dostęp dla obejrzenia.

§ 2. Przed ustawieniem przyrządu kontrollującego w gorzelni, urzędnicy zarządu akcyznego, w obecności właściciela gorzelni lub jego pełnomocnika, powinni obejrzeć wszelkie naczynia gorzelniane, celem przekonania się, czy nie zajdzie potrzeba uskutecznienia jakich przeróbek lub przestawienia naczyń, tak dla pomieszczenia przyrządu kontrollującego, zgodnie z warunkami, objaśnionemi w § 1 niniejszej instrukcji, jak i w celu zapobieżenia korzystaniu z okowity lub pary tejże w czasie przejścia takowych z kotła do przyrządu kontrollującego. Po obejrzeniu całego aparatu, urzędnicy opisują go szczegółowo z wymienieniem wymiarów jego części składowych i z wyjaśnieniem przeznaczenia każdej z tych części, oraz rur kommunikacyjnych.

§ 3. Po takowej rewizji gorzelni, spisuje się stosowny protokół, podpisany przez wszystkich obecnych. Jeżel i przy rewizji gorzelni okażą się koniecznemi jakie przestawienia lub przeróbki, to o tem czyni się wzmianka w protokóle, w którym wyłuszcza się także szcze-

Digitized by Google

женія лицъ, производившихъ осмотръ, относительно предполагаемыхъ перемѣщеній и передѣлокъ. Въ случаѣ несогласія заводчика на производство сихъ перемѣщеній и передѣлокъ, актъ, со включеніемъ всѣхъ возраженій заводчика, препровождается на окончательное разрѣшеніе управляющаго акцизными сборами. Акцизнымъ управленіямъ предоставляется право требовать всѣ необходимыя для правильнаго дѣйствія снарядовъ и свободнаго осмотра оныхъ, перемѣщенія и передѣлки перегонныхъ аппартовъ и спиртопроводныхъ трубъ, какъ напр. устройство для контрольнаго снаряда помѣщенія, согласно § 1; подъемъ погоннаго чана (лютровки), для того, чтобы погонъ изъ онаго могъ свободно стекать обратно въ бражный кубъ; сокращеніе разстоянія отъ холодильнаго чана до контрольнаго снаряда, устройство прочнаго фундамента подъ холодильный чанъ, и если онъ находится внѣ завода, то переноска его внутрь завода, а гдѣ это, несмотря на перемѣщеніе посуды окажется невозможнымъ, то огражденіе сего чана перегородкою и тому подобное.

Всѣ вышеупомянутыя работы производятся на счетъ заводчика, въ возмѣщеніе чего, согласно Высочайше утвержденному 8-го іюля 1868 г. мнѣнію государственнаго совѣта, отчисляется въ пользу заводчика, независимо отъ слѣдующаго ему по дѣйствующимъ узаконеніямъ безъакцизнаго перекура, 1% безъакцизнаго спирта со всего причитающагося по избранной нормѣ выхода.

Неисполненіе заводчикомъ требованій мѣстнаго акцизнаго надзора, выраженныхъ въ окончательномъ рѣшеніи управляющаго акцизными сборами, лишаетъ заводчика права на производство винокуренія впредь до приведенія завода въ требуемое инструкціею положеніе.

§ 4. По окончаніи всѣхъ необходимыхъ передѣлокъ и перемѣщеній, на избранномъ мѣстѣ устраивается прочный изъ кирпича или камня постаментъ, на немъ укрѣпляется платформа и устанавливается контрольный снарядъ.

Постаментъ и подъ него фундаментъ складываются на счетъ заводчика, который обязанъ доставить къ мѣсту устройства ихъ: кирпичъ, плиту, камень, известь, цементъ, песокъ и прочіе необходимые матеріалы въ количествѣ, указанномъ мѣстнымъ надзоромъ. Расходъ этотъ вознаграждается тѣмъ 1% безъакцизнаго спирта, который отчисляется въ пользу заводчика на покрытіе расходовъ по перемѣщеніямъ и передѣлкамъ на заводѣ (§ 3). Постаментъ не штукатурится.

Digitized by Google

gółowe uwagi rewidujących co do proponowanych przestawień i przeróbek. W razie niezgodzenia się właściciela na uskutecznienie tych przestawień i przeróbek, protokół, z dołączeniem doń wszelkich zarzutów właściciela, przedstawia się do ostatecznej decyzji zarządzającego dochodami akcyznemi. Zarządy akcyzne mają prawo żądać uskutecznienia wszelkich niezbędnych do prawidłowego działania przyrządów i swobodnego ich obejrzenia, przestawień i przeróbek aparatów i rur odprowadzających okowitę, jak np. urządzenia pomieszczenia dla przyrządu kontrollującego, w myśl § 1-go; podwyższenia kadzi zacierowej, w tym celu, ażeby robota mogła z niej ściekać swobodnie napowrót do kotła; skrócenia odległości od chłodnicy (kilsztoka) do przyrządu kontrollującego, zbudowania trwałego fundamentu pod chłodnicę, a jeżeli ta znajduje się na zewnątrz gorzelni, przeniesienia takowej wewnątrz budynku, gdzieby zaś to, bez względu na przestawienie maczyń, okazało się niemożebnem, zabezpieczenia jej przegrodą i t. p.

Wszystkie wymienione wyżej roboty wykonywają się kosztem właściciela gorzelni, dla wynagrodzenia którego, stosownie do zatwierdzonego Najwyżej w dniu 8 lipca 1868 r. zdania rady państwa, odlicza się na korzyść tegoż, niezależnie od należnej mu wedle obowiązujących przepisów superaty wolnej od akcyzy, 1% wolnego od akcyzy spirytusu od całego przypadającego podług obranej normy wydatku.

Niezastosowanie się przez właściciela gorzelni do żądań miejscowego nadzoru akcyzy, sformułowanych w ostatecznej decyzji zarządzającego dochodami akcyznemi, pozbawia tegoż właściciela prawa pędzenia okowity do czasu doprowadzenia gorzelni do stanu wymaganego instrukcją.

§ 4. Po uskutecznieniu wszelkich niezbędnych przeróbek i przestawień, wznosi się na obranem miejscu trwały postument z cegły lub kamienia, na którym przytwierdza się platforma i ustawia sam przyrząd kontrollujący.

Postument i fundament pod tymże, stawiają się kosztem właściciela gorzelni, który obowiązany jest dostarczyć w tym celu na miejsce: cegłę, płytę, kamienie, wapno, cement, piasek i inne potrzebne materjały, a to w ilości wskazanej przez nadzór miejscowy. Jako wynagrodzenie za te wydatki służy ów 1% spirytusu wolnego od akcyzy, który odlicza się na korzyść właściciela dla pokrycia wydatków z tytułu przemian i przeróbek w gorzelni (§ 3). Postument nie tynkuje się.

Digitized by Google

Установка снаряда.

§ 5. Установка контрольнаго снаряда на винокуренныхъ заводахъ производится непремѣнно двумя должностными лицами акцизнаго управленія.

§ 6. Должностныя лица, которымъ поручена будетъ установка снаряда, въ присутствіи заводчика или его повѣреннаго, вскрываютъ доставленный на заводъ ящикъ съ снарядомъ и приступаютъ къ осмотру и установкѣ его на платформу. Осмотръ снаряда долженъ состоять въ слѣдующемъ:

а) Вынимаютъ стоякъ и барабанъ и осматриваютъ, нѣтъ ли на оныхъ погнутыхъ или продавленныхъ мѣстъ и плотно ли барабанъ лежитъ на оси.

б) Свидѣтельствуютъ, твердо ли подшипники держатся на своихъ мѣстахъ.

в) Вынутый стоякъ испытываютъ горячею водою или крѣпкимъ спиртомъ, для убѣжденія, нѣтъ-ли въ ономъ трещинъ по спаямъ.

г). Подобнымъ же образомъ испытываются сосуды: холодильника, пробника и контрольника, и корыто, каждый изъ нихъ отдѣльно. Если холодильникъ, пробникъ и контрольникъ были испытаны кипяткомъ, то послѣ испытанія эти сосуды должно прополаскивать спиртомъ, и открывъ краны оставлять ихъ въ такомъ положеніи столь долго какъ это окажется возможнымъ, дабы по возможности спиртъ, стекающій со стѣнокъ сосудовъ, могъ бы вылиться изъ нихъ чрезъ краны.

д) Осматриваютъ, не засорены ли жолобокъ и воронка пробника.

е) Осматриваютъ поплавокъ контрольника и прочищаютъ осторожно изъ внутри внаружу малое отверстіе, расположенное подъ криволинейнымъ сливомъ изъ контрольника. Если же встрѣтится необходимость прочистить отверстіе, куда проходитъ хвостъ поплавка, то это дѣлается пушистымъ концомъ мягкаго пера.

ж) Осматриваютъ мѣрку контрольника и удостовѣряются въ цѣлости малой мѣрки.

з) Вставивъ на мѣсто барабанъ и стоякъ, провѣряютъ счетчикъ и наблюдаютъ нѣтъ ли у барабана столь значительнаго боковаго хода, чтобы ложечка могла выливать пробу помимо жолобка.

и) Свидѣтельствуютъ ящикъ и футляръ, нѣтъ ли въ нихъ поврежденій, и нѣтъ ли на наружной и внутренней поверхностяхъ футляра царапинъ.

Digitized by Google

Ustawienie przyrządu.

§ 5. Ustawienia przyrządu kontrollującego w gorzelniach dokonywają koniecznie dwaj urzędnicy zarządu akcyznego.

§ 6. Urzędnicy, którzy będą mieli poruczone sobie ustawienie przyrządu, otwierają w obecności właściciela gorzelni lub jego pełnomocnika dostarczoną do gorzelni skrzynię z przyrządem i przystępują do obejrzenia go i ustawienia na platformie. Obejrzenie przyrządu odbywa się jak następuje:

a) Wyjmują stojak i bęben i oglądają czy nie są pogięte lub zaklęsłe i czy bęben szczelnie leży na osi.

b) Przekonywają się czy podstawki trzymają się silnie na swoich miejscach.

c) Wyjęty stojak próbują wodą gorącą lub mocnym spirytusem dla przekonania się czy nie ma szpar na spojeniach.

d) W podobny sposób próbują się naczynia: chłodnica, próbierz, kontrolnik i koryto, każde z nich oddzielnie. Jeżeli chłodnica, próbierz i kontrolnik próbowane były ukropem, to po odbyciu próby należy naczynia te przepłukać okowitą i poodkręcawszy krany pozostawić je tak długo dopóki można, a to aby okowita, spływająca ze ścian mogła odejść kranami.

e) Oglądają, czy ściek i lejek probierza nie są zanieczyszczone.

f) Oglądają pływak kontrolnika i przeczyszczają ostrożnie z wewnątrz na zewnątrz mały otwór pod wężownicą kontrolnika. W razie potrzeby przeczyszczenia otworu, przez który przechodzi koniec pływaka, uskutecznia się to miękką kitką pióra.

g) Rewidują miarkę kontrolnika i przekonywają się o całości małej miarki.

h) Ustawiwszy na miejscu bęben i stojak, sprawdzają skazomiar i opatrują czy w bębnie nie ma tak znacznego zboczenia, żeby łyżeczka wylewała próbę po za żłobek.

i) Rewidują skrzynię i futerał czy nie ma w nich uszkodzeń, oraz czy na zewnętrznej lub wewnętrznej powierzchni futerału nie znajdują się kresy i skazy.

Digitized by Google

к) Свидѣтельствуютъ закрѣпные винты и прутья, мѣдные проемные прутья, флянецъ съ винтами и стяжную муфту и осматриваютъ штемпеля съ знаками государственнаго герба на оныхъ.

Если по осмотрѣ, снарядъ окажется въ исправности, то его устанавливаютъ на платформу, налагаютъ пломбы въ указанныя мѣста и, обезпечивъ входное и выпускное изъ снаряда отверстія пробками съ наложеніемъ печатей, оставляютъ снарядъ на отвѣтственности заводчика. О всемъ вышеизложенномъ, за подписью всѣхъ присутствовавшихъ, составляется актъ, въ которомъ подробно описываются всѣ недостатки, найденные въ снарядѣ, а также пятна и царапины, оказавшіяся, какъ съ наружной, такъ и съ внутренной стороны футляра.

Примѣчаніе 1-е. Въ составляемомъ актѣ слѣдуетъ вписывать названіе и № завода, и № контрольнаго снаряда губернскій и фабричный, располагая ихъ въ видѣ дроби: надъ чертою № губернскій, а подъ чертою № фабричный.

Примѣчаніе 2-е. Если въ снарядѣ холодильникъ замѣненъ стаканчиками со сплавами, то сосудъ холодильника не испытывается горячею водою или спиртомъ, но осматриваются стаканчики предназначенные для сплавовъ.

Подготовка снаряда къ дѣйствію.

§ 7. По полученіи отъ заводчика объявленія о началѣ винокуренія, контрольный снарядъ подготовляется къ дѣйствію. Подготовка снаряда къ дѣйствію производится непремѣнно двумя должностными лицами акцизнаго управленія.

До начала первой сгонки и послѣ того, какъ всѣ трубы и части перегоннаго аппарата будутъ окончательно подготовлены къ дѣйствію и очищены посредствомъ пропуска паровъ и воды, контрольный снарядъ соединяется со змѣевикомъ и отводною трубою, съ наложеніемъ пломбъ на флянецъ и стяжную муфту, и за тѣмъ, въ присутствіи заводчика или повѣреннаго его, подготовляется къ дѣйствію. Для сего:

а) По повѣркѣ горизонтальности положенія барабана и правильности его движенія, останавливаютъ барабанъ въ такомъ положеніи, когда въ отверстіи счетчика, показывающемъ штофы, видна будетъ одна, а не двѣ цифры и приливаютъ въ смазочную коробку оси барабана нѣсколько капель масла.

б) Отворяя поочередно краны № I, II и III, удостовѣряются, что холодильникъ, пробникъ и контрольникъ совершенно пусты.

в) За тѣмъ, затворивъ краны № I, II и III, и удостовѣрившись, что стаканчикъ контрольника совершенно сухъ, вынимаютъ

Digitized by Google

k) Rewidują mutry i pręty, pręciki miedziane, flaniec ze szrubami i mutrą główną i oglądają stemple z herbem państwa.

Jeżeli po zrewidowaniu okaże się, że przyrząd w należytym jest porządku, wtedy ustawiają go na platformie, przykładają plomby w miejscach wskazanych i zatkawszy wchodowy i wylotowy otwory przyrządu korkami z wyciśnięciem pieczęci, pozostawiają przyrząd na odpowiedzialność właściciela zakładu. O całej powyższej czynności spisuje się protokół, podpisany przez wszystkich obecnych, w którym wzmiankuje się o wszelkich zaobserwowanych w przyrządzie niedokładnościach, jak niemniej o plamach i skazach, znalezionych tak na zewnętrznej jak i wewnętrznej powierzchni futerału.

Uwaga 1. W protokóle wyszczególnić należy nazwę i № gorzelni, tudzież №№ przyrządu kontrollującego gubernjalny i fabryczny, wypisując je w postaci ułamku: u góry № gubernialny, a pod spodem fabryczny.

Uwaga 2. Jeżeli w przyrządzie miejsce chłodnicy zastępują szklaneczki z pływakami, to chłodnicy nie poddaje się próbie ukropem lub okowitą, lecz należy tylko obejrzeć szklaneczki przeznaczone na pływaki.

Przygotowania przyrządu do działania.

§ 7. Po otrzymaniu od właściciela gorzelni deklaracji o rozpoczęciu kampanji, przyrząd kontrollujący przygotowuje się do działania. Przygotowanie to uskutecznionem być winno koniecznie przez dwóch urzędników zarządu akcyznego.

Przed pierwszem jeszcze zacierem i po ostatecznem doprowadzeniu do stanu działalności wszystkich rur i części całego aparatu gorzelnianego, oraz oczyszczenia takowych przez przepuszczenie przez nie pary i wody, połącza się przyrząd kontrollujący z wężownicą i rurą odprowadzającą z przyłożeniem plomby do sforznia i mutry ściągającej; następnie w obecności właściciela gorzelni lub jego pełnomocnika przygotowuje się przyrząd do działania, i w tym celu:

a) Po sprawdzeniu poziomego położenia bębna i prawidłowości jego ruchów, zatrzymuje się bęben w takiem położeniu, kiedy w otworze skazomiaru, wykazującym sztofy, widać jednę, nie zaś dwie cyfry, a do kapsla u osi bębna wlewa się kilka kropel oliwy.

b) Odkręcając kolejno krany № I, II i III-ci sprawdza się, czy chłodnica, próbierz i kontrolnik są zupełnie próżne.

c) Następnie po zakręceniu kranów №№ I, II, i III i po przekonaniu się, że szklaneczka kontrolnika jest zupełnie sucha, wyjmuje się

Digitized by Google

изъ снаряда большую мѣрку, вытираютъ ее насухо чистымъ полотенцемъ, наполняютъ ее въ уровень съ краями приготовленною заблаговременно спиртною жидкостью, крѣпостью около 10° по Траллесу, при температурѣ отъ 8 до 14° R, и вливаютъ эту жидкость въ холодильный снарядъ чрезъ отверстіе, закрытое крышкою съ надписью „холодильникъ.“ За тѣмъ вытираютъ мѣрку, и кладутъ ее подлѣ крановъ подъ корыто, малою мѣркою ближе къ кранамъ.

Примѣчаніе. Въ снарядахъ, снабженныхъ стаканчиками со сплавами, крана № I (если онъ имѣется при снарядѣ), не слѣдуетъ трогать съ мѣста, равно какъ и не наполняется холодильникъ жидкостію.

г) Накрывъ ящикъ крышкою, закрѣпляютъ ее проемными крюками, затворяютъ боковыя дверцы и налагаютъ пломбы.

д) Осматриваютъ внутреннюю поверхность футляра и, накрывъ имъ ящикъ снаряда, прикрѣпляютъ его къ ушкамъ платформы съ опломбированіемъ и опечатаніемъ сверхъ того ушекъ казенною или именною печатью должностнаго лица.

е) Наконецъ, замѣчаютъ показанія счетчика.

§ 8. По подготовкѣ такимъ образомъ контрольнаго снаряда къ дѣйствію, приступаютъ къ принятію мѣръ для предотвращенія выпуска спирта или паровъ онаго изъ перегоннаго аппарата помимо контрольнаго снаряда. Для сего:

а) Наблюдаютъ, чтобы труба, ведущая отъ змѣевика къ снаряду, была совершенно чистая, свѣтлая и по возможности цѣльная, тянутая; если же она спайная, то наблюдается, чтобы продольный спай былъ на верхней сторонѣ трубы и спайка была мѣдная. Трубы же, на которыхъ много запаекъ, не должны быть допускаемы къ употребленію.

б) Всѣ трубы, отъ ректификатора до холодильника, а въ случаѣ нужды и отъ бражнаго куба до погоннаго чана (лютровки), накрываются деревянными чехлами или, по ближайшему усмотрѣнію управляющаго, другимъ какимъ либо способомъ обезпечиваются отъ возможности полученія изъ нихъ спирта или спиртовыхъ паровъ помимо контрольнаго снаряда. Дозволяется также оставлять трубы открытыми; но въ такомъ случаѣ содержаніе ихъ въ совершенной чистотѣ лежитъ на обязанности производителя винокуренія.

в) На всѣ соединенія трубъ, если они сдѣланы вставкою одного конца въ другой, надѣваются металлическія муфты, заливаемыя свинцомъ или оловомъ, при чемъ одинъ конецъ въ другой вставляются по теченію пара или спирта въ трубахъ, и вдвигаются не менѣе какъ на 1 вершокъ. Продольные же спаи допускают-

Digitized by Google

z przyrządu większa miarka, wyciera takowa do sucha czystym ręcznikiem, napełnia się po same brzegi przygotowaną zawczasu okowitą próby około 10° Tralesa, przy temperaturze od 8 do 14° Réaumura i wlewa się ten płyn do chłodnicy przez otwór, pokryty wieczkiem z napisem: „chłodnica". Poczem wyciera się miarką i stawia obok kranów pod korytem, małą miarką w stronę kranów.

Uwaga. W przyrządach, zaopatrzonych w szklaneczki z pływakami, nie należy poruszać z miejsca kranu № I (jeżeli takowy znajduje się przy przyrządzie), jako też nie napełnia się płynem chłodnicy.

d) Przykrywszy skrzynkę wiekiem, zamyka się takową na haczyki, jak również i boczne drzwiczki i przykłada plomby.

e) Obejrzawszy wewnętrzną powierzchnię futerału i nakrywszy takowym skrzynię przyrządu, przytwierdza się go do skobli platformy z oplombowaniem i opieczętowaniem prócz tego skobli pieczęcią rządową lub prywatną urzędnika.

f) Nakoniec notują się cyfry skazomiaru.

§ 8. Po przygotowaniu w ten sposób przyrządu kontrollującego do działania, przystępuje się do zapobieżenia wypuszczaniu okowity lub pary tejże z aparatu i kotłów po za obrębem przyrządu kontrollującego, i w tym celu:

a) Uważa się, ażeby rura prowadząca od wężownicy do przyrządu, była zupełnie czysta, jasna i o ile można jednolita; jeżeli zaś takowa jest spojona, to wymaga się, żeby spojenie podłużne znajdowało się na górnej stronie tejże, oraz aby samo spojenie było miedziane. Rurki z licznemi spojeniami nie powinny być w użyciu.

b) Wszelkie rury od rektyfikatora do chłodnicy, a w razie potrzeby i od kadzi fermentacyjnej do kotła, pokrywają się futerałami drewnianemi, albo stosownie do bliższego uznania zarządzającego, w inny jaki sposób celem zabezpieczenia ich od możności otrzymywania okowity lub pary takowej po za obrębem przyrządu kontrollującego. Dozwala się także pozostawienie rur odkrytemi, ale w takim razie utrzymywanie ich w należytej czystości należy do producenta.

c) Wszelkie spojenia rur, jeżeli takowe mają miejsce w ten sposób, że jeden koniec wchodzi w drugi, zamocowują się mutrami metalowemi, zalanemi ołowiem lub cyną, przyczem jeden koniec wkłada się w drugi w kierunku pędu okowity lub pary w rurach i wsuwa przynajmniej na jeden werszek. Podłużne spojenia mogą być tylko

Digitized by Google

ся лишь мѣдные, аккуратно выполненные; на старыхъ же трубахъ хорошо сдѣланные спаи не мѣдью, должны быть сверху закрыты по всей длинѣ толстой мѣдною лентою съ правильно обдѣланными краями, поперегъ изогнутою сообразно круглотѣ трубы, и укрѣпленною по концамъ и сверхъ того по длинѣ на разстояніи около $1/2$ аршина муфтами, съ припайкою всей ленты и муфтъ къ трубѣ оловомъ или свинцомъ. Ширина ленты должна быть къ $1/4$ или $1/5$ окружности трубы, на которую она накладывается.

г) Наблюдаютъ, чтобы погонная труба отъ погоннаго чана (лютровки) къ бражному кубу была по возможности прямая и безъ крана или съ краномъ сквознымъ; въ послѣднемъ случаѣ кранъ этотъ закрѣпляютъ снизу опломбированной чекой, такъ чтобы его нельзя было вынимать для отвода погона въ сторону. Если по устройству завода окажется особенно затруднительнымъ отводъ погона въ бражный кубъ, то дозволяется погонъ отводить въ землю.

д) Соединеніе змѣевика съ трубой, идущей къ снаряду, должно быть внутри холодильнаго чана, или у клепки чана, и въ семъ послѣднемъ случаѣ, конецъ змѣевика долженъ входить не менѣе какъ на 4 вершка въ соединительную трубу, идущую къ снаряду.

е) На всѣ чехлы, муфты и проч., а также на всѣ другія мѣста, которыя могутъ дать возможность отводить спиртъ или пары его въ сторону, налагаются пломбы, клейма или печати обоихъ должностныхъ лицъ, производящихъ подготовку снаряда.

Примѣчаніе. Для наложенія пломбъ каждое должностное лицо имѣетъ свои клещи съ особымъ номеромъ или клеймомъ. Клещи эти отъ времени до времени мѣняются между надзирателями и ревизорами по усмотрѣнію управляющаго акцизными сборами, а между помощниками надзирателей, по усмотрѣнію окружнаго надзирателя.

§ 9. По подготовкѣ такимъ образомъ контрольнаго снаряда и перегоннаго аппарата къ дѣйствію, составляется, за подписью всѣхъ присутствовавшихъ лицъ, въ трехъ экземплярахъ актъ, въ которомъ излагается все происходившее при подготовкѣ снаряда къ дѣйствію, сличается подробное описаніе перегоннаго аппара (§ 2) съ натурою, подробно описываются всѣ соединенія трубъ перегоннаго аппарата, пороки на наружной поверхности ихъ употребленные при этомъ способы обезпеченія ихъ и проч. Въ актѣ этомъ отмѣчается также цифрами и прописью количество, крѣпость и температура влитой въ холодилькъ жидкости и дѣйствительная ея крѣпость, а также показаніе счетчика контрольнаго снаряда. Одинъ экземпляръ акта оставляется на заво-

Digitized by Google

miedziane, szczelnie przystające; spojenia zaś na rurach starych, dobrze zrobione, ale nie miedziane, powinny być nakryte zwierzchu w całej długości grubą miedzianą listwą z należycie przystającemi brzegami, wygiętą w poprzek, odpowiednio do formy rury i przytwierdzoną w końcach, jakoteż i przez długość na $1/2$ arszyna mutrami z przylutowaniem całej listwy i muter do rury cyną lub ołowiem. Szerokość listwy wynosić ma $1/4$ lub $1/5$ obwodu rury, do której się przytwierdza.

d) Uważa się, ażeby rura od kotła do kadzi wywarowej była, o ile można prosta i bez kranu, albo z kranem na wylot; w którym to ostatnim razie, kran ten zamocowuje się u dołu zatyczką oplombowaną, tak, ażeby nie można go było wyjmować dla upuszczenia roboty na bok. Jeżeli z tytułu wewnętrznego urządzenia gorzelni, spuszczanie wywarów do kadzi okaże się szczególnie niedogodnem, to dozwala się spuszczać takowe w dół ziemny.

e) Połączenie wężownicy z rurą, prowadzącą do przyrządu, powinno mieć miejsce wewnątrz chłodnicy albo u klapki takowej, i w tym ostatnim razie, koniec wężownicy powinien wchodzić najmniej na 4 werszki w rurę kommunikacyjną, prowadzącą do przyrządu.

f) Do wszystkich pokrowców, muter, i t. p., a także do wszelkich innych części, dających możność odprowadzenia okowity lub pary jej na bok, przykładają się plomby, signa lub pieczęcie obu urzędników, zajmujących się przygotowaniem przyrządu.

Uwaga. Celem przykładania plomb, każdy z urzędników zaopatrzony jest w oddzielne stemple z osobnym numerem lub znakiem. Stemple takowe, nadzorcy i rewizorowie zamieniają pomiędzy sobą podług uznania zarządzającego dochodami akcyznemi, a pomocnicy nadzorców podług uznania nadzorcy okręgowego.

§ 9. Po przygotowaniu w ten sposób przyrządu kontrollującego i aparatu gorzelnianego do działania, spisuje się protokół w trzech egzemplarzach, podpisany przez wszystkich obecnych, w którym wzmiankuje się o wszystkiem, co miało miejsce przy przygotowaniu przyrządu do działania, porównywa szczegółowy opis aparatu (§ 2) ze stanem rzeczy na gruncie, opisują się szczegółowo wszelkie spojenia rur tegoż aparatu, wady na zewnętrznej ich powierzchni, użyte przy tem sposoby ochronne i t. p. W protokóle tym wypisuje się także naprzód cyframi, a potem literami, ilość, domniemana tęgość i temperatura wlanego do chłodnicy płynu i rzeczywista tęgość tegoż, a także stan skazomiaru przyrządu kontrollującego. Jeden egzemplarz protokółu pozostaje w gorzelni, drugi przesyła się do zarządu

Digitized by Google

дѣ, другой доставляется въ окружное акцизное управленіе, а третій, въ губернское акцизное управленіе.

Примѣчаніе 1-е. При составленіи акта должно имѣть въ виду примѣчаніе къ § 6.

Примѣчаніе 2-е. Если въ снарядѣ имѣются стаканчики со сплавами, то въ актѣ вмѣсто описанія жидкости, влитой въ холодильникъ, вписывается, что въ справочные стаканчики положены сплавы тающіе: одинъ при (такой-то), а другой при (такой-то) температурахъ.

§ 10. По составленіи акта о подготовкѣ контрольнаго снаряда и перегоннаго аппарата, отмѣчается, за подписью всѣхъ присутствовавшихъ, въ заводской винокуренной книгѣ годъ, мѣсяцъ, число и часъ дня, когда соединенъ на заводѣ перегонный аппаратъ съ контрольнымъ снарядомъ, № снаряда губернскій и фабричный (см. прим. 1 къ § 6), количество и крѣпость влитой въ холодильникъ жидкости (если она была употреблена, а въ противномъ случаѣ—показаніе о сплавахъ согласно прим. 2 къ § 9) и показаніе счетчика.

Примѣчаніе. Для убѣжденія въ правильности дѣйствія снаряда, первая сгонка спирта чрезъ оный должна производиться въ присутствіи одного должностнаго лица акцизнаго управленія. Если при этомъ окажется какая либо порча въ снарядѣ, отъ засоренія его грязью или бражкою, а также и отъ другихъ причинъ, то должностному лицу, присутствующему при первой сгонкѣ, дозволяется вскрыть снарядъ и произвести очистку. При семъ составляется актъ за подписью должностнаго лица, заводчика или его повѣреннаго, винокура, рабочихъ и постороннихъ свидѣтелей, послѣднихъ не менѣе 3-хъ. Затѣмъ должностное лицо остается въ теченіи слѣдующей сгонки для наблюденія за дѣйствіемъ снаряда, а составленный актъ долженъ быть доставленъ заводчикомъ, въ поверстный срокъ со времени порчи, въ окружное управленіе.

О винокуренной и подвальной книгахъ.

§ 11. Винокуренная и подвальныя книги ведутся по прилагаемыхъ къ сему формамъ и выдаются на весь періодъ винокуренія или на каждый полупеpіодъ, а копіи съ нихъ представляются ежемѣсячно чрезъ окружное, въ губернское акцизное управленіе, на общемъ основаніи.

Примѣчаніе. Всѣ замѣчанія, которыя найдутъ необходи

Digitized by Google

akcyznego okręgowego, a trzeci do zarządu akcyznego gubernialnego.

Uwaga. 1. Przy sporządzaniu protokółu należy mieć na względzie uwagę do § 6.

Uwaga 2. Jeżeli w przyrządzie znajdują się szklaneczki z pływakami, to w protokóle zamiast opisywania płynu, wlanego do chłodnicy, przytacza się, że w szklaneczkach próbnych umieszczone płyny są rozpuszczające się, jeden w takiej, a drugi w takiej temperaturze.

§ 10. Po spisaniu protokółu o przygotowaniu przyrządu kontrollującego i aparatu gorzelnianego, wpisuje się w księgę gorzelnianą, przy podpisaniu się wszystkich obecnych, rok, miesiąc, dzień i godzina, kiedy mianowicie odbyło się w gorzelni połączenie aparatu z przyrządem kontrollującym, Numer przyrządu: gubernialny i fabryczny (patrz uwagę 1 do § 6), ilość i próba wlanego do chłodnicy płynu jeżeli to miało miejsce, a w razie przeciwnym, wiadomość o pływakach, stosownie do uwagi 2 do § 9) i stan skazomiaru.

Uwaga. Dla przekonania się o prawidłowem działaniu przyrządu, pierwsze przepędzenie okowity przez takowy powinno odbywać się w obec urzędnika zarządu akcyznego. Jeśli przytem okaże się w przyrządzie jakiekolwiek uszkodzenie z powodu zanieczyszczenia go mętami lub fermentem, albo z innych jakichkolwiek powodów, to urzędnikowi attentującemu przy pierwszem przepędzeniu, dozwala się otworzyć przyrząd i oczyścić takowy. Przy tem spisuje się odpowiedni protokół, podpisany przez urzędnika, właściciela gorzelni lub jego pełnomocnika, gorzelanego, robotników i świadków postronnych; tych ostatnich najmniej w liczbie trzech. Następnie urzędnik pozostaje jeszcze obecnym przy następnym przepędzeniu dla nadzoru nad działaniem przyrządu, a spisany protokół powinien być przedstawiony przez właściciela gorzelni zarządowi okręgowemu w terminie, oznaczonym stosownie do odległości i czasu uszkodzenia.

O księgach gorzelnianej i składowej.

§ 11. Księgi gorzelniana i składowa prowadzą się wedle dołączonych do niniejszego wzorów i wydają się na cały czas perjodu wypalania lub na każde pół perjodu, a kopje tych ksiąg przedstawiają się co miesiąc za pośrednictwem okręgowego zarządu akcyznego do zarządu gubernialnego, na zasadach ogólnych.

Uwaga. Wszelkie spostrzeżenia, jakie uważają za konieczne

Digitized by Google

мымъ сдѣлать заводчикъ, винокуръ или лицо акцизнаго надзора, записываются въ особую книгу, выдаваемую на заводъ по распоряженію управляющаго акцизными сборами.

Обязанности заводчика въ отношеніи контрольнаго снаряда.

§ 12. Во время нахожденія контрольнаго снаряда на заводѣ производитель винокуренія обязанъ наблюдать за цѣлостью снаряда, чистотою футляра онаго, равно какъ за цѣлостью и содержаніемъ въ полной чистотѣ и опрятности всѣхъ заводскихъ трубъ, всѣхъ частей перегоннаго аппарата, а также и самаго завода.

Если бы винокуръ или заводчикъ замѣтили какую нибудь неисправность въ снарядѣ или въ дѣйствіи онаго, то они должны, не подвергая снарядъ ни малѣйшему испытанію, составить объ этомъ актъ за подписью заводчика или его повѣреннаго, винокура и 3-хъ свидѣтелей, и увѣдомить въ поверстный срокъ со времени замѣченной неисправности, окружнаго надзирателя, или ближайшее должностное лицо акцизнаго управленія, которое обязано немедленно о семъ донести окружному надзирателю.

Примѣчаніе. Неопрятное содержаніе футляра снаряда, перегоннаго отдѣленія, всѣхъ частей и трубъ перегоннаго аппарата, незаявленіе о порчѣ аппарата, а также несохраненіе въ цѣлости пломбъ и печатей, по винѣ заводчика или рабочихъ на заводѣ и другія отступленія отъ правилъ инструкціи, подвергаютъ заводчиковъ, на основаніи Высочайше утвержденнаго, 8-го іюля 1868 г. мнѣнія государственнаго совѣта, сообразно тому, причиненъ ли чрезъ сіе ущербъ акцизному сбору, или только нарушены правила объ употребленіи контрольныхъ снарядовъ, взысканіямъ, установленнымъ въ ст. 674 и 675 улож. о наказ., измѣненныхъ Высочайше утвержденнымъ, 12 февраля 1868 г., мнѣніемъ государственнаго совѣта.

Наблюденія надъ контрольнымъ снарядомъ со стороны акцизнаго надзора.

§ 13. Наблюденія надъ контрольнымъ снарядомъ, со стороны лицъ акцизнаго управленія, состоятъ: *а)* въ наружномъ освидѣтельствованіи завода и контрольнаго снаряда, для удостовѣренія въ томъ, дѣйствуетъ ли контрольный снарядъ и не было ли сдѣлано какихъ либо попытокъ или приспособленій, какъ въ отводу паровъ спирта или самаго спирта въ сторону, прежде чѣмъ

Digitized by Google

uczynić właściciel gorzelni, gorzelany lub urzędnik nadzoru akcyznego, zapisują się do księgi oddzielnej, dostarczanej do gorzelni z polecenia zarządzającego dochodami akcyznemi.

Obowiązki właściciela gorzelni względem przyrządu kontrollującego.

§ 12. Przez czas znajdowania się przyrządu kontrollującego w gorzelni, producent wódki powinien mieć nadzór nad całością przyrządu, czystością i porządkiem pokrowca, jakoteż nad całością i utrzymaniem w należytym porządku i czystości wszelkich rur zakładu, wszystkich części aparatu gorzelnianego i samej gorzelni.

Gdyby gorzelany lub właściciel gorzelni zauważyli jakąkolwiek niedokładność w przyrządzie albo w działaniu takowego, to nie poddając samego przyrządu żadnej, choćby najmniejszej próbie, powinni spisać w tym względzie protokół, podpisany przez właściciela lub jego pełnomocnika, gorzelanego i trzech świadków, i zawiadomić o dostrzeżonej niedokładności nadzorcę okręgowego albo najbliższego urzędnika zarządu akcyznego, który obowiązany jest donieść o tem bezzwłocznie nadzorcy okręgowemu.

Uwaga. Za nieporządne utrzymywanie pokrowca przyrządu, gorzelni, wszelkich części i rur aparatu gorzelnianego, za niedoniesienie o zepsuciu się aparatu, a także za niezachowanie w całości plomb i pieczęci z winy właściciela gorzelni lub pracujących w niej osób i za inne uchybienia przeciwko przepisom instrukcji, właściciele gorzelni, z mocy zatwierdzonego Najwyżej w dniu 8 lipca 1868 roku zdania rady państwa, stosownie do tego, czy przez to zrządzony został uszczerbek w dochodach akcyzy, lub tylko przekroczono przepisy o używaniu przyrządów kontrollujących, podlegają karom, postanowionym w art. 674 i 675 kodeksu kar, zmienionym przez zatwierdzone Najwyżej w dniu 12 lutego 1868 roku zdanie rady państwa.

Czuwanie nad przyrządem kontrollującym ze strony nadzoru akcyzy.

§ 13. Czuwanie nad przyrządem kontrollującym ze strony urzędników zarządu akcyznego zależy: *a*) na zewnętrznem zrewidowaniu gorzelni i przyrządu kontrollującego dla przekonania się, czy przyrząd ten działa i czy nie robiono jakich usiłowań lub przygotowań w celu upuszczenia na bok tak pary okowity, jako i samej okowity przed przejściem takowych przez przyrząd kontrollujący, jako też

Digitized by Google

онъ прошелъ чрезъ контрольный снарядъ, такъ и къ поврежденію и прекращенію дѣйствій контрольнаго снаряда, и *б*) въ ревизіи, имѣющей цѣлью, сверхъ освидѣтельствованія завода и контрольнаго снаряда, полученіе данныхъ относительно количества и крѣпости выкуреннаго на заводѣ спирта, а также удостовѣреніе въ томъ, двигался ли барабанъ контрольнаго снаряда безостановочно во время дѣйствія перегоннаго аппарата и не была ли уменьшена крѣпость пробы, или не было ли дѣлано попытокъ къ остановкѣ барабана, или къ уменьшенію крѣпости пробы.

Наружное освидѣтельствованіе завода и контрольнаго снаряда.

§ 14. Наружное освидѣтельствованіе завода и контрольнаго снаряда производится всякимъ должностнымъ лицомъ акцизнаго управленія при каждомъ посѣщеніи имъ завода по какой бы то ни было причинѣ. Оно состоитъ въ слѣдующемъ:

а) Прежде всего осматривается футляръ контрольнаго снаряда, всѣ пломбы и печати и пробуется руками, не шевелится ли платформа снаряда на своемъ постаментѣ. При этомъ: цинковый футляръ долженъ быть совершенно чистый, ушки задвижныхъ крючковъ, прикрѣпляющихъ его къ платформѣ, должны быть расположены прямо противъ ушковъ футляра, всѣ пломбы *должны* быть безъ всякихъ царапинъ съ обѣихъ сторонъ, а ободокъ каждой пломбы правильно рифленый и также безъ малѣйшихъ царапинъ.

б) За тѣмъ слѣдуетъ удостовѣриться, движется ли барабанъ контрольнаго снаряда, дѣйствуетъ ли счетчикъ его и соотвѣтствуетъ ли движеніе счетчика движенію барабана.

в) слѣдуетъ тщательно осмотрѣть перегонный аппаратъ со всѣми его частями, какъ-то: кубы, тарелки и всѣ трубы, проводящія спиртъ или пары его, а также приложенныя пломбы, печати и проч., для того, чтобы убѣдиться, нѣтъ ли въ нихъ поврежденій или какихъ либо устройствъ и приспособленій дающихъ возможность получать спиртъ или пары онаго помимо контрольнаго снаряда.

По окончаніи освидѣтельствованія, всѣ поврежденныя или загрязненныя пломбы, въ присутствіи заводчика или его повѣреннаго и винокура, замѣняются новыми и результатъ освидѣтельствованія, съ подробнымъ объясненіемъ, въ какихъ именно мѣстахъ замѣнены пломбы, а также показаніе счетчика контрольнаго снаряда и время, когда оное взято, записываются, за подписью лицъ, присутствовавшихъ при этомъ, въ винокуренную книгу.

Примѣчаніе. Пломбы сомнительнаго вида сохраняются въ томъ видѣ, какъ были срѣзаны, и представляются на раз-

Digitized by Google

w celu uszkodzenia lub przerwania działania przyrządu kontrollującego, i *b*) na rewizji, mającej na celu, oprócz obejrzenia gorzelni i przyrządu kontrollującego, otrzymanie pewnych danych co do ilości i próby wypalonej w gorzelni okowity, i przekonanie się czy bęben przyrządu kontrollującego znajdował się w nieustannym ruchu przez cały czas działania aparatu gorzelnianego i czy nie umniejszono stopnia próby, albo czy nie usiłowano zatrzymać bęben lub zniżyć stopień próby.

Zewnętrzne zrewidowanie gorzelni i przyrządu kontrollującego.

§ 14. Zewnętrzne zrewidowanie gorzelni i przyrządu kontrollującego odbywa każdy urzędnik zarządu akcyzy, ilekróć zwiedza zakład z jakiegobądź tytułu. Dzieje się to w sposób następujący:

a) Przedewszystkiem należy obejrzeć pokrowiec przyrządu kontrollującego, wszystkie plomby, pieczęcie i sprobować rękami czy platforma nie porusza się na postumencie. Przytem cynkowy pokrowiec powinien być zupełnie czysty, skoble haczyków przytwierdzających go do platformy, winny wypadać wprost na skoble pokrowca, wszystkie plomby mają być bez żadnych skaz z obu stron, a obwódka każdej plomby odbita wyraźnie i również bez najmniejszej skazy lub zadraśnięcia.

b) Następnie należy przekonać się czy bęben przyrządu kontrollującego porusza się, czy skazomiar działa i czy ruch skazomiaru odpowiada ściśle ruchom bębna.

c) Należy pilnie obejrzeć aparat gorzelniany i wszelkie części takowego, jako to: kadzie, talerze i wszystkie rury, rozprowadzające okowitę lub parę tejże, jak również plomby, pieczęcie, a to w tym celu, żeby przekonać się, czy nie ma na nich uszkodzeń albo jakichkolwiek przygotowań, dozwalających otrzymywać okowitę lub parę tejże poza obrębem przyrządu kontrollującego.

Po ukończeniu rewizji, w miejsce wszystkich uszkodzonych lub zanieczyszczonych plomb, w obecności właściciela gorzelni lub jego pełnomocnika i gorzelanego, przykładają się nowe, a rezultat rewizji wraz ze szczegółowem objaśnieniem, w jakich mianowicie miejscach zmieniono plomby, jakotez stan skazomiaru, przyrządu kontrollującego i data tegoż, zapisują się do księgi gorzelnianej, przy stwierdzeniu podpisami obecnych przy tem osób.

Uwaga. Plomby podejrzanej powierzchowności zachowują się w tym stanie, w jakim zostały odcięte i odsyłają do dalszej

Digitized by Google

смотрѣніе окружнаго надзирателя; всѣ же остальныя собираются и, по мѣрѣ накопленія, отсылаются въ губернское акцизное управленіе для переливки.

§ 15. О всякой неисправности въ отношеніи контрольнаго снаряда и перегоннаго аппарата, обнаруженной должностнымъ лицомъ при посѣщеніи имъ завода, составляется, за подписью всѣхъ присутствовавшихъ, актъ и препровождается черезъ окружное, въ губернское акцизное управленіе.

При составленіи этихъ актовъ должно быть соблюдено указанное въ прим. 1 къ § 6, и, кромѣ того, если въ актахъ этихъ будетъ доказываться неисправность на основаніи результатовъ ревизій, то всѣ эти результаты должны быть подробно выписаны въ актѣ, а не довольствоваться только оговоркою въ актѣ, какъ вписано въ винокуренную книгу.

Ревизія.

§ 16. Ревизія состоитъ, сверхъ наружнаго освидѣтельствованія завода и контрольнаго снаряда, еще: 1) въ опредѣленіи числа ведеръ спирта по показаніямъ счетчика, 2) въ опредѣленіи крѣпости пробы, 3) въ освидѣтельствованіи контрольника, 4) въ освидѣтельствованіи холодильника или стаканчиковъ со сплавами и 5) въ вычисленіи, по совокупности всѣхъ сихъ данныхъ, количества градусовъ безводнаго спирта, протекшаго чрезъ контрольный снарядъ.

§ 17. Ревизія должна быть производима по возможности, по окончаніи послѣдней сгонки по каждому сроку винокуренія, но непремѣнно въ теченіи того промежутка времени, въ который, по силѣ завода, должно было пройти чрезъ снарядъ, послѣ установки онаго или послѣ послѣдней ревизіи, такое количество ведеръ, отъ котораго проба можетъ помѣститься въ пробникѣ, т. е. 2,000 ведеръ или то количество, какое будетъ обозначено въ свидѣтельствѣ снаряда, и ни подъ какимъ видомъ не далѣе одного мѣсяца отъ послѣдней ревизіи или начала винокуренія. Во всякомъ случаѣ ревизія должна быть производима на заводахъ съ перегонными аппаратами непрерывно дѣйствующими не иначе, какъ по пріостановленіи сгонки; на заводахъ же, на которыхъ по устройству перегоннаго аппарата сгонка прерывается, не иначе, какъ по окончаніи сгонки изъ полнаго квасильнаго чана.

Примѣчаніе 1-е. При назначеніи ревизіи въ теченіи срока винокуренія, должно имѣть въ виду, чтобы количество пробной жидкости было достаточно для опредѣленія крѣпости ея

Digitized by Google

decyzji nadzorcy okręgowego; wszystkie zaś inne zbierają się i w miarę nagromadzenia, przesyłają się za pośrednictwem zarządu okręgowego akcyznego do zarządu gubernialnego celem przelania.

§ 15. W razie wykrytego przez urzędnika rewidującego gorzelnię, nieporządku w przyrządzie kontrollującym i aparacie gorzelnianym, spisuje się protokół za podpisem wszystkich obecnych temu, i następnie odsyła się takowy przez pośrednictwo zarządu okręgowego do zarządu gubernjalnego akcyznego.

Przy spisywaniu protokółów należy stosować się do wskazań w uwadze 1-ej do § 6, i prócz tego, jeżeli w protokółach tych będzie udowadniany nieporządek na zasadzie rezultatów rewizji, to wszystkie te rezultaty mają być opisane szczegółowo, nie ograniczając się na samej wzmiance w protokóle, jak zapisano do księgi gorzelnianej.

Rewizja.

§ 16. Rewizja, oprócz zewnętrznego zrewidowania gorzelni i przyrządu kontrollującego, zależy jeszcze: 1) na oznaczeniu ilości wiader okowity wedle wskazania skazomiaru; 2) na oznaczeniu stopnia próby; 3) na obejrzeniu kontrolnika; 4) na obejrzeniu chłodnicy albo szklaneczek z pływakami, i 5) na obliczeniu, na zasadzie tych wszystkich danych, ilości stopni czystej okowity, przepędzonej przez przyrząd kontrollujący.

§ 17. Rewizja powinna odbywać się, o ile można po ukończeniu ostatniego zacieru w każdym terminie wypalania, ale koniecznie w takim odstępie czasu, kiedy, stosownie do siły gorzelni, powinna była przejść przez przyrząd, po ustawieniu takowego, albo po odbyciu ostatniej rewizji, taka liczba wiader, próba których może pomieścić się w próbierzu, to jest 2,000 wiader, albo taka ilość, jaka jest napisana w świadectwie przyrządu, i pod żadnym pozorem nie później jak w miesiąc od czasu ostatniej rewizji lub rozpoczęcia kampanji. W każdym razie rewizja w gorzelniach z aparatami działającemi nieustannie winna odbywać się nie inaczej, jak po wstrzymaniu działania; w gorzelniach zaś, gdzie stosownie do uządzenia aparatu gorzelnianego następuje przerwa w pędzeniu, nie inaczej jak po wyrobieniu całej kadzi fermentacyjnej.

Uwaga 1. Przy naznaczeniu rewizji w ciągu terminu wypalania, należy mieć na względzie, ażeby ilość płynu próbnego była dostateczną dla oznaczenia jej tęgości alkoholometrem.

Digitized by Google

спиртомѣромъ. Для того же, чтобы въ пробникѣ скопилось количество пробы, достаточное для опредѣленія спиртомѣромъ обыкновенныхъ размѣровъ, необходимо, чтобы чрезъ снарядъ прошло около 128 вед. спирта.

Примѣчаніе 2-е. При невозможности произвести ревизію при концѣ срока винокуренія, допускается производство ревизіи въ теченіи послѣдующаго срока, съ тѣмъ, чтобы выходы спирта раздѣлялись по срокамъ, соразмѣрно количеству ведеръ по указанію счетчика снаряда.

§ 18. Ревизія контрольнаго снаряда производится непремѣнно двумя должностными лицами: надзирателемъ, ревизоромъ или другимъ должностнымъ лицомъ, по усмотрѣнію управляющаго акцизными сборами, и помощникомъ надзирателя того участка, въ которомъ находится заводъ, въ присутствіи заводчика или представителя его и винокура.

§ 19. По освидѣтельствованіи завода и снаряда и по пріостановленіи или окончаніи сгонки, читается и записывается въ винокуренную книгу показаніе счетчика снаряда и время, когда оно взято. Разность между только что взятымъ показаніемъ счетчика и показаніемъ предшествовавшей ревизіи даетъ число ведеръ и десятыхъ ведра протекшаго чрезъ снарядъ спирта.

Примѣчаніе 1-е. Если противъ отверстія счетчика, показывающаго десятыя доли ведра, видны двѣ цифры, то ихъ слѣдуетъ писать въ видѣ дроби, ставя въ числителя цифру, перешедшую средину отверстія, а въ знаменателя цифру, недошедшую. Для всѣхъ остальныхъ отверстій должно записывать только одну цифру, перешедшую средину отверстія.

Примѣчаніе 2-е. При разсчетѣ количества протекшаго спирта, если послѣдняя цифра счетчика двойная, то для производства вычитанія принимается только большая цифра; если же все число, показываемое счетчикомъ при настоящей ревизіи, менѣе числа, записаннаго при предшествовавшей ревизіи, такъ что нельзя произвесть вычитанія, то къ послѣднему показанію должно подразумѣвать приписанную съ лѣвой стороны единицу (1).

§ 20. Записавъ показаніе счетчика, приступаютъ къ отобранію пробы и опредѣленію крѣпости ея. 1) Для отобранія пробы отрѣзаютъ пломбы у задвижныхъ крючьевъ футляра и осторожно снимаютъ этотъ послѣдній, дабы не оцарапать внутренней окраски. Осмотрѣвъ такимъ точно образомъ, какъ указано въ § 14 п. *а*, пломбы у закрѣпныхъ прутьевъ при основаніи ящика, у проем-

Digitized by Google

Ażeby zaś w próbierz nagromadziła się ilość próby, dostateczna dla oznaczenia alkoholometrem zwykłych stopni, potrzeba, ażeby przez przyrząd przeszło około 128 wiader okowity.

Uwaga 2. W razie niemożności odbycia rewizji w końcu terminu wypalania, dozwala się odbyć takową w ciągu terminu następnego, z tym atoli warunkiem, ażeby produkcja okowity rozdzieloną była na termina, stosownie do ilości wiader, wedle wskazania skazomiaru przyrządu.

§ 18. Rewizję przyrządu kontrollującego odbywają koniecznie dwaj urzędnicy: nadzorca, rewizor, albo inna osoba, stosownie do decyzji zarządzającego dochodami akcyznemi, i pomocnik nadzorcy tego rewiru, w którym znajduje się gorzelnia, w obecności właściciela gorzelni lub jego zastępcy i gorzelanego.

§ 19. Po zrewidowaniu gorzelni i przyrządu kontrollującego i po wstrzymaniu lub ukończeniu fabrykacji, należy odczytać i zapisać do księgi gorzelnianej cyfry wskazane przez skazomiar w przyrządzie i datę takowego. Różnica pomiędzy otrzymanem w tej chwili wskazaniem skazomiaru i wskazaniem rewizji poprzedniej, daje ilość wiader i dziesiętnych części wiader okowity przeszłej przez przyrząd.

Uwaga 1. Jeżeli w otworze skazomiaru, wykazującym dziesiętne części wiadra, widać dwie cyfry, to należy wypisać je w postaci ułamka, biorąc za licznik cyfrę przeszłą poza środek otworu, a za mianownik cyfrę niedoszłą do środka. Co do wszystkich innych pozostałych otworów zapisuje się tylko jedna cyfra wysunięta poza środek otworu.

Uwaga 2. Przy obrachowaniu ilości przepędzonej okowity, jeżeli ostatnia cyfra skazomiaru będzie podwójna, to dla uskutecznienia odejmowania bierze się tylko cyfra większa; jeżeli zaś cała liczba, wykazana skazomiarem przy obecnej rewizji, będzie mniejszą od liczby, zapisanej podczas rewizji poprzednie tak, że odejmowanie okaże się niemożliwem, to do ostatecznego wskazania należy domyślać się przypisanej z lewej strony jedności.

§ 20. Zapisawszy wskazanie skazomiaru, przystępuje się do odbioru próby i oznaczenia stopnia takowej. 1) Dla odbioru próby odcinają się plomby u haczyków futerału i zdejmuje się tenże ostrożnie, ażeby nie porysować wewnętrznego pomalowania. Obejrzawszy w taki sam sposób, jak wskazano w punkcie *a.* § 14, plomby u prętów w spodzie skrzyni, u haczyków od wieka skrzyni i drzwiczek bocz-

Digitized by Google

ныхъ крюковъ крышки ящика и у боковой дверцы, при стяжной муфтѣ и впускномъ фланцѣ, — отворяютъ дверцы срѣзавъ у ея закладки пломбу. За тѣмъ выпускаютъ изъ крана № II, посредствомъ насадной трубочки, всю отобранную пробу въ особую чистую и сухую стеклянную посуду, въ которой ее взбалтываютъ для ускоренія производства ссадки. Если на поверхности устоявшейся пробы окажется маслянистая жидкость, то таковую слѣдуетъ осторожно снять. Дабы удостовѣриться правильно ли ложечки отбирали пробу, объемъ ея опредѣляютъ по количеству кубическихъ сантиметровъ.

Примѣчаніе. За норму количества спирта, отдѣляемаго ложечками, принимается $2\frac{1}{2}$ кубич. сантиметра *) отъ каждаго ведра спирта, показаннаго счетчикомъ; такимъ образомъ отъ 3-хъ ведеръ протекшаго спирта должно отдѣлиться въ пробникъ $7\frac{1}{2}$ кубич. сантиметровъ пробы. Уклоненіе отъ нормы, смотря по степени липкости спирта и аккуратности содержанія снаряда, можетъ доходить до $1\frac{1}{4}$.

2) Крѣпость пробы опредѣляется посредствомъ спиртомѣра Траллеса, съ соблюденіемъ въ точности всѣхъ указаній „Наставленія къ употребленію спиртомѣра Траллеса и таблицъ.“ Какъ показаніе спиртомѣра, такъ и дѣйствительная крѣпость пробы записываются въ винокуренную книгу прописью и цифрами.

Въ тѣхъ случаяхъ, когда въ снарядѣ не накопилось достаточнаго количества пробной жидкости для испытанія оной обыкновеннымъ спиртомѣромъ, (т. е. когда чрезъ снарядъ прошло менѣе 128 ведеръ), должно употреблять малые спиртомѣры въ три волчка, вливъ для сего опредѣляемую жидкость въ принадлежащій къ спиртомѣру стаканчикъ. Если же пробной жидкости въ стаканчикѣ окажется недостаточно для опусканія волчка, то къ ней приливаютъ равный объемъ чистой воды и затѣмъ опредѣляютъ крѣпость и температуру смѣси; для опредѣленія же крѣпости пробы удваиваютъ дѣйствительную крѣпость смѣси. Въ винокуренную книгу записывается, какъ крѣпость пробы, такъ и смѣси.

Наконецъ, если пробной жидкости окажется такъ мало, что разбавивъ ее равнымъ объемомъ воды, все таки нельзя будетъ опустить волчка, то крѣпость ея принимается равною крѣпости, найденной при предшествовавшей ревизіи.

Примѣчаніе. При приливаніи воды къ опредѣляемой пробѣ, должно воду приливать не вдругъ, а постепенно, дабы

*) 1,000 куб. сантим. составляютъ немного болѣе $^{6}/_{100}$ ведра.

Digitized by Google

nych, przy mutrze ściągającej i sforzniu, otwiera się drzwiczki odciąwszy od listwy plombę. Następnie wypuszcza się z kranu № II przez zasadzoną rurkę całą odebraną próbę do oddzielnego naczynia szklanego, czystego i suchego, w którem wstrząsa się nią dla przyspieszenia musowania. Jeżeli na powierzchnię ustałej próby wypłynie płyn oleisty, to takowy trzeba zebrać delikatnie. Celem przekonania się, czy łyżeczki odbierały należycie próbę, objętość jej wymierza się ilością centymetrów kubicznych.

Uwaga. Za normę ilości okowity, odbieranej przez łyżeczki, przyjmuje się $2\frac{1}{2}$ centymetrów kubicznych *) od każdego wiadra okowity wykazanego skazomiarem; tym sposobem z trzech wiader, przepędzonej okowity, powinno odejść do próbierza $7\frac{1}{2}$ centymetrów kubicznych próby. Zboczenie od normy, stosownie do większej lub mniejszej lepkości okowity i dobrego utrzymania przyrządu, może dochodzić do $1\frac{1}{4}$.

2) Stopień próby wymierza się alkoholometrem Tralesa ze ścisłem zastosowaniem się do wszelkich wskazań „Instrukcji do używania alkoholometru Tralesa i tablic". Tak próba, wskazana przez alkoholometr, jako i rzeczywista moc próby, zapisują się do księgi gorzelnianej literami i liczbami.

W tych razach, kiedy w przyrządzie nie nagromadziła się dostateczna ilość płynu próbnego dla ocenienia go alkoholometrem zwyczajnym, (to jest, kiedy przez przyrząd przeszło mniej niż 128 wiader) należy posługiwać się małemi alkoholometrami, wlawszy przeznaczony w tym celu płyn do będącej przy alkoholometrze szklaneczki. Jeżeli zaś w szklance okaże się tak mała ilość płynu próbnego, że niepodobna wymierzyć go i tym małym alkoholometrem, wtedy dolewa się doń równa ilość czystej wody i wymierza się stopień tęgości i temperaturę mięszaniny; dla dojścia zaś stopnia tęgości próby podwaja się rzeczywista tęgość mięszaniny. Do księgi gorzelnianej wpisuje się tak stopień tęgości próby, jako i mięszaniny.

Wreszcie, jeżeli płynu próbnego okaże się tak mało, że nawet po rozcieńczeniu równą ilością wody nie można będzie wymierzyć stopnia próby małym alkoholometrem, wtedy stopień ten bierze się takim, jakim znalezionym został przy rewizji poprzedniej.

Uwaga. Przy dolewaniu wody do oznaczyć się mającej próby, należy wodę dolewać nie od razu, ale stopniowo, ażeby dać

*) 1,000 centymetrów kubicznych wynoszą nieco więcej nad $^{8}/_{100}$ wiadra.

Digitized by Google

дать возможность произойти смѣшенію воды со спиртною жидкостью и совершенной ссадкѣ смѣси.

Сверхъ того слѣдуетъ еще имѣть въ виду, что такъ какъ въ стаканчикъ спиртомѣра о 3-хъ волчкахъ вмѣщается небольшой объемъ испытуемой жидкости, то не слѣдуетъ, во время опредѣленія крѣпости жидкости и ея температуры, дышать на стаканчикъ или держать его рукою, дабы температура жидкости не измѣнялась.

§ 21. Опредѣливъ крѣпость пробной жидкости, приступаютъ къ освидѣтельствованію контрольника. Для сего сначала удостовѣряются, нѣтъ ли жидкости въ стеклянномъ стаканчикѣ, помѣщенномъ около крана контрольника. За тѣмъ осторожно отворяютъ кранъ № III, поставивъ подъ него стаканъ спиртомѣра. Если чрезъ кранъ не потечетъ жидкость, то это служитъ доказательствомъ, что контрольникъ пустъ и что слѣдовательно барабанъ не останавливался во время дѣйствія снаряда. Если же изъ крана потечетъ жидкость, то всю ее безъ малѣйшей потери принимаютъ въ подставленный стаканъ спиртомѣра. Если жидкости окажется болѣе одного стакана, то ее выливаютъ въ особую чисто вымытую и на сухо вытертую посуду и снова наполняютъ стаканъ и т. д.

По объему вытекшей жидкости опредѣляютъ количество спирта, протекшаго чрезъ снарядъ во время стоянія барабана; для измѣренія же этого объема служатъ положенныя внутри ящика снаряда мѣрки, изъ которыхъ большая мѣрка, наполненная въ уровень съ краями, соотвѣтствуетъ 50-ти ведрамъ протекшаго спирта, а малая мѣрка, соотвѣтствующая объему 10-ти ведеръ, снабжена шкалой, сдѣланной на стеклѣ; каждая черта шкалы соотвѣтствуетъ одному ведру. Если жидкости изъ контрольника получилось мало, то ее измѣряютъ малою мѣркою, наблюдая до какой черты шкалы она наполнится, при чемъ достаточно опредѣлять эту величину до 1 ¼ дѣленія. Если же жидкости вылилось большое количество, то сперва ее измѣряютъ большою мѣркою, а потомъ малою и, складывая числа, показанныя мѣрками, получаютъ количество ведеръ спирта, протекшаго во время стоянія барабана.

Такъ напримѣръ, если при опредѣленіи количества спирта, протекшаго чрезъ снарядъ во время стоянія барабана, жидкости, вылитой изъ контрольника, получилось столько, что ею наполнена была большая мѣрка 2 раза, а малая 3 раза полная, до десятой черты шкалы, и 4-й разъ неполная, при чемъ уровень жидкости сталъ выше 2-й черты шкалы на ¾ дѣленія, то количество спир-

Digitized by Google

możność połączenia wody z okowitą i zupełnego ustania się mięszaniny.

Prócz tego należy mieć jeszcze na uwadze, że ponieważ do szklaneczki małego alkoholometru wchodzi mała objętość doświadczalnego płynu, nie trzeba przeto w czasie oznaczania stopnia próby płynu i temperatury onego, ani chuchać na szklaneczkę, ani trzymać jej ręką, ażeby nie zmieniać temperatury płynu.

§ 21. Oznaczywszy stopień tęgości płynu próbnego, przystępuje się do opatrzenia kontrolnika. W tym celu należy przekonać się naprzód, czy nie ma płynu w szklanym słoiczku, umieszczonym przy kranie kontrolnika. Następnie otwiera się ostrożnie kran № III, podstawiwszy pod takowy szklaneczkę alkoholometru. Jeżeli z kranu nie natoczy się płynu, będzie to dowodem, że kontrolnik jest pusty i że zatem bęben nie zatrzymywał się w czasie działania przyrządu. Jeżeli z kranu pójdzie płyn, to zlewa go się starannie bez straty kropli, w podstawioną szklaneczkę alkoholometru. Jeżeli płynu będzie więcej niż jedna szklanka, to wylewa się go w oddzielne czysto wymyte i na sucho wytarte naczynie i znowu napełnia się szklankę i t. d.

Wedle objętości wyciekłego płynu oznacza się ilość okowity, przepuszczonej przez przyrząd w czasie zatrzymania bębna; dla wymierzenia zaś tej objętości służą znajdujące się w skrzyni przyrządu miarki, z których miarka większa, napełniona po same brzegi, odpowiada 50 wiadrom przepuszczonej okowity, a mała miarka, odpowiadająca 10-wiadrom, zaopatrzona jest w skalę, wyrzniętą na szkle; każda linijka skali odpowiada jednemu wiadru. Jeżeli z kontrolnika otrzymano mało płynu, to takowy mierzy się małą miarką, uważając do której linijki lub ile po za linijkę skali takowa się napełni, przyczem dostatecznem będzie oznaczać tę ostatnią ilość do 1 ¼ podziałki. Jeżeli zaś utoczyła się wielka ilość płynu, to naprzód wymierza się takowy miarką większą, a następnie małą i dodając cyfry, wskazane przez miarki, otrzymuje się ilość wiader okowity, przepuszczonej przez czas wstrzymania ruchu bębna.

Tak naprzykład, jeżeli przy oznaczaniu ilości okowity, przepuszczonej przez przyrząd w czasie ustania ruchu bębna, otrzymało się tyle płynu utoczonego z kontrolnika, że napełniono nim wielką miarkę dwa razy i małą trzy razy do dziesiątej linijki skali, a po raz czwarty nie pełną, przyczem powierzchnia płynu dosięgła po za drugą linijkę skali do ¾ podziałki, to ilość okowity, przepuszczonej przez

Digitized by Google

та, протекшаго чрезъ снарядъ во время стоянія барабана, опредѣлится слѣдующимъ разсчетомъ:

для 2-хъ большихъ мѣрокъ	2×50=100	
„ 3-хъ малыхъ мѣрокъ	3×10=30	
„ неполной малой мѣрки		$2^3/_4$
всего . . .		$132^3/_4$

т. е. количество спирта, протекшаго чрезъ снарядъ во время стоянія барабана, есть $132^3/_4$ ведра. Къ сему количеству слѣдуетъ еще прибавить обмѣренное узаконенными мѣрками то количество спирта, которое вылито изъ контрольника.

Крѣпость спирта, протекшаго чрезъ снарядъ во время стоянія барабана, опредѣляется точно также, какъ показано въ § 20. Если же количество жидкости, полученной изъ контрольника, менѣе количества, соотвѣтствующаго 5-ти ведрамъ протекшаго спирта, то крѣпость ея принимается равною крѣпости пробной жидкости. Наконецъ, если въ пробникѣ не будетъ находиться пробы, а чрезъ снарядъ во время стоянія барабана протечетъ столь малое количество спирта, что по количеству его, полученному изъ контрольника, нельзя будетъ опредѣлить крѣпости спирта, то эта крѣпость принимается равною крѣпости предшествовавшей ревизіи.

Примѣчаніе. Если это случится въ началѣ винокуреннаго періода, то опредѣленіе крѣпости отлагается до слѣдующей ближайшей ревизіи.

§ 22. Для освидѣтельствованія холодильника, изъ крана № I посредствомъ насадной трубочки выпускаютъ всю жидкость въ стаканъ спиртомѣра, предварительно ополосканный и на сухо вытертый. Затѣмъ опредѣляютъ крѣпость жидкости спиртомѣромъ и, вынувъ большую мѣрку изъ снаряда, наполняютъ ее жидкостью изъ стакана, при чемъ замѣчаютъ, совершенно ли наполнилась мѣрка снаряда, или жидкости изъ холодильника болѣе или менѣе одной мѣрки. Излишекъ опредѣляютъ числомъ дѣленій малой мѣрочки.

Примѣчаніе. Если снарядъ имѣетъ стаканчики со сплавами, то вмѣсто обозначенной въ этомъ § манипуляціи съ холодильникомъ, освидѣтельствуютъ сплавы, и если одинъ изъ нихъ разстаялъ или измѣнилъ свою первоначальную форму, то обстоятельство это заносится въ ревизіонную запись, при чемъ дѣлается изъ нее выписка и представляется управляющему акцизными сборами, отъ тѣхъ должностныхъ лицъ, которыя производятъ ревизію.

§ 23. Опредѣленіе общаго количества градусовъ безводнаго спирта, полученнаго въ теченіи времени отъ предъидущей до по-

Digitized by Google

przyrząd w czasie spoczynku bębna, wykaże się rachunkiem następującym:

dwie większe miarki	2×50=100
trzy małe miarki	3×10= 30
mała miarka niepełna.	$2^3/_4$
łącznie . . .	$132^3/_4$,

to jest ilość okowity, przepuszczonej przez przyrząd w czasie spoczynku bębna wynosi wiader $132^3/_4$. Do tej ilości należy jeszcze doliczyć wymierzoną przepisanemi miarkami ilość okowity, wylanej z kontrolnika.

Tęgość okowity, przepuszczonej przez przyrząd w czasie spoczynku bębna, wymierza się w sposób, wskazany w § 20. Jeżeli ilość płynu, otrzymanego z kontrolnika, mniejszą jest od ilości, odpowiadającej 5-u wiadrom przepuszczonej okowity, to tęgość jego przyjmuje się za równą tęgości płynu próbnego. Nareszcie, jeżeli w próbierzu nie będzie wcale próby, a przez przyrząd w czasie spoczynku bębna przejdzie tak mała ilość okowity, że z ilości tejże, otrzymanej z kontrolnika, nie można będzie oznaczyć tęgości okowity, to tęgość ta przyjmuje się za równą rezultatowi otrzymanemu przy rewizji poprzedniej.

Uwaga. Jeżeli to zdarzy się w początku perjodu wypalania, to oznaczenie tęgości odkłada się do pierwszej rewizji następnej.

§ 22. Dla zrewidowania chłodnicy, wypuszcza się z kranu № 1 za pośrednictwem zasadzonej rurki wszystek płyn w szklankę alkoholometru, poprzednio wypłukaną i wytartą na sucho. Następnie dochodzi się stopnia próby płynu alkoholometrem i wyjąwszy z przyrządu większą miarkę, napełnia się takową płynem ze szklanki, przyczem uważa się czy miarka przyrządu napełni się całkowicie, czy też płynu z chłodnicy będzie więcej lub mniej niż jedna miarka. Superata oznacza się podług podziałki małej miarki.

Uwaga. Jeżeli będzie do czynienia z przyrządem o szklaneczkach z pływakami, to zamiast wskazanego w tym paragrafie postąpienia z chłodnicą, należy obejrzeć pływaki i jeżeli jeden z nich rozpuścił się lub zmienił swój kształt pierwotny, to okoliczność ta zapisuje się do protokółu rewizyjnego, przyczem urzędnicy odbywający rewizję spisują zeń kopją i przedstawiają takową zarządzającemu dochodami akcyznemi.

§ 23. Oznaczenie ogólnej ilości stopni spirytusu bezwodnego, otrzymanego w przeciągu czasu między poprzedzającą a ostatnią re-

Digitized by Google

слѣдней ревизіи, опредѣляется: *а)* посредствомъ помноженія количества ведеръ спирта, исчисленнаго по показанію счетчика, на дѣйствительную крѣпость пробы, полученной изъ контрольнаго снаряда, т. е. при этомъ вычисленіи принимается въ соображеніе только указаніе таблицы 1 „Наставленія къ употребленію спиртомѣра Траллеса и таблицъ." Напримѣръ, если при послѣдней ревизіи показаніе счетчика было 5874,8, а при началѣ сгонки 5316,9, крѣпость же пробы оказалась въ 72% Трал., при температурѣ $^1/_1$ 11¼° R., то объемъ спирта, протекшаго во время сгонки, будетъ:

5874,8
—5316,9
557,9 т. е. 557 вед. 9 штоф.

По таблицѣ 1 „Наставленія для употребленія спиртомѣра Траллеса и таблицъ" крѣпости въ 72%, при температурѣ 11¼° R, соотвѣтствуетъ дѣйствительная крѣпость 72,6%, слѣдовательно безводнаго спирта въ 557,9 ведрахъ содержится:

557,9 × 72,6 = 40503,5 градусовъ.

б) Если въ контрольникѣ окажется спиртъ, то опредѣливъ крѣпость его, какъ указано въ § 20, дѣлаютъ разсчетъ количества градусовъ безводнаго спирта, протекшаго чрезъ снарядъ во время стоянія барабана, точно также какъ для спирта, показаннаго счетчикомъ, и прикладываютъ къ количеству, полученному изъ показанія счетчика. *в)* Наконецъ если въ холодильникѣ окажется спиртная жидкость, крѣпость которой по приведеніи ея къ нормальной температурѣ (т. е. дѣйствительная крѣпость), будетъ болѣе или менѣе первоначально влитой въ холодильникъ, то разность на 3 градуса не принимается во вниманіе; если же въ холодильникѣ окажется увеличеніе крѣпости жидкости, превышающее 3°, то къ крѣпости пробника причитывается вся прибыль градусовъ въ спиртной жидкости холодильника; въ случаѣ убыли крѣпости въ холодильникѣ болѣе чѣмъ на 3 градуса, должно всю найденную убыль прибавлять къ крѣпости спирта въ пробникѣ, такъ какъ такая убыль въ крѣпости жидкости въ холодильникѣ можетъ произойти только при сильномъ и преднамѣренномъ нагрѣваніи контрольнаго снаряда.

Примѣчаніе. Если при снарядѣ имѣются справочные стаканчики, то въ случаѣ расплавленія одного или обоихъ сплавовъ, управляющій акцизными сборами штрафуетъ заводчика, за нарушеніе правильности винокуренія, и сверхъ того, если расплавятся оба сплава, что служитъ доказательствомъ, что температура снаряда была такова, что спиртъ въ пробникѣ

Digitized by Google

wizją, dochodzi się: *a*) mnożąc ilość wiader okowity, obrachowanej wedle wskazań skazomiaru, przez rzeczywistą tęgość próby, otrzymanej z przyrządu kontrollującego, to jest przy tem obliczeniu biorą się na uwagę tylko wskazówki tablicy 1-ej „Instrukcji do używania alkoholometru Tralesa i tablic". Naprzykład: jeżeli w czasie rewizji ostatniej skazomiar wykazywał $5874_{,8}$, a przy początku wypalania $5316_{,9}$, tęgość zaś próby wynosiła 72% Tralesa, przy temperaturze $^1/_1$ $11\,^1/_4{}^0$ R., to objętość okowity, przepędzonej w czasie wypalania, będzie:

$$\begin{array}{r} 5874_{,8} \\ -5316_{,9} \\ \hline 557_{,9} \end{array}$$

$557_{,9}$ t. j. 557 wiader i 9 sztof.

Że zaś podług tablicy 1-ej „Instrukcji przy używaniu alkoholometru i tablic", próbie 72%, przy temperaturze $11\,^1/_4{}^0$ R. odpowiada rzeczywista tęgość $72_{,6}$%, a zatem w $557_{,9}$ wiadrach będzie się znajdować spirytusu bezwodnego:

$$557_{,9} \times 72_{,6} = 40503_{,5} \text{ stopni.}$$

b) Jeżeli w kontrolniku znajdować się będzie okowita, to doszedłszy stopnia tęgości jej w sposób, wskazany w § 20, oblicza się ilość stopni spirytusu bezwodnego, przepuszczonego przez przyrząd w czasie spoczynku bębna, tak samo, jak to się robi co do okowity, wykazanej przez skazomiar i dodaje się takową do ilości, otrzymanej ze wskazań skazomiaru. *c*) Nareszcie, jeżeli i w chłodnicy znajdzie się płyn okowity, tęgość którego po przyprowadzeniu go do temperatury normalnej (to jest tęgość rzeczywista) będzie większą lub mniejszą od wlanej poprzednio do chłodnicy, to na różnicę do trzech stopni nie zwraca się uwagi; jeżeli zaś w chłodnicy wykaże się powiększenie tęgości płynu przeszło na 3°, to do tęgości próbnika doliczają się wszystkie przewyższające stopnie w okowicie chłodnicy; w razie zaś zmniejszenia się tęgości w chłodnicy więcej niż na 3°, należy cały znaleziony ubytek dodać do tęgości okowity w próbniku, a to z zasady, że takie zmniejszenie tęgości płynu w chłodnicy może pochodzić jedynie z powodu zbyt silnego i obmyślanego rozmyślnie ogrzewania przyrządu kontrollującego.

Uwaga. Jeżeli w przyrządzie znajdują się szklaneczki z pływakami, to w razie roztopienia się jednego lub obu pływaków, zarządzający dochodami akcyznemi wymierza karę pieniężną na właściciela gorzelni za naruszenie porządku wypalania, a prócz tego, jeżeli roztopią się oba pływaki, co już dowodzi, że temperaturę przyrządu doprowadzono do tego stopnia, że okowita

Digitized by Google

началъ уже испаряться, тогда весь разсчетъ по этой ревизіи считается временнымъ, а окончательный разсчетъ по этой и другимъ таковымъ же ревизіямъ (если таяніе обоихъ сплавовъ случится нѣсколько разъ во время періода винокуренія), производится по окончаніи всего винокуренія, принимая для этихъ ревизій крѣпость пробы равную большей изъ крѣпостей пробъ для всѣхъ ревизій, произведенныхъ на томъ заводѣ въ теченіи цѣлаго періода винокуренія, если только крѣпость пробы ревизіи будетъ менѣе большей изъ крѣпостей пробъ, въ противномъ случаѣ (что можетъ выйти тогда, когда высокая температура въ снарядѣ содержалась не долгое время), временной разсчетъ по ревизіи принимается за окончательный. Стаканчики съ растаявшими сплавами замѣняются новыми, а старые по очисткѣ отъ сплава употребляются вновь въ дѣло.

§ 24. По окончаніи ревизіи дѣлается осмотръ снаряда безъ вынутія барабана, (если въ этомъ не представится необходимости); при этомъ сѣтка, если она была загрязнена, обмывается, а сточная дырочка у контрольника прочищается и въ смазочную коробку оси барабана подливается нѣсколько капель деревяннаго, суреннаго или прованскаго масла. Затѣмъ мѣрки (большая и малая) кладутся около корыта (§ 7 п. *в.*), ящикъ накрывается крышкою, боковыя дверцы запираются на завернутую щеколду вплоть до ушка, отлитаго у стѣнки ящика снаряда; на указанныя мѣста налагаются пломбы, надѣвается осторожно футляръ, а задвижные крючья продѣваются въ свои мѣста и опломбировываются. Наконецъ еще разъ смотрится показаніе счетчика; если при этомъ, вслѣдствіе толчковъ при осмотрѣ снаряда, окажется различіе съ показаніемъ, записаннымъ въ винокуренную книгу при началѣ ревизіи, то это оговаривается въ винокуренной книгѣ и записываются тѣ цифры, на коихъ счетчикъ окончательно остановился. Послѣ всего этого результатъ ревизіи записывается въ винокуренную книгу.

§ 25. Если ревизія была послѣдняя въ періодѣ винокуренія, то прежде закрытія снаряда, выливаютъ весь спиртъ изъ барабана, сообщая ему рукою два медленныхъ $^1/_4$ оборота, а также выливаютъ спиртъ изъ корыта и стояка посредствомъ сифона изъ тонкой каучуковой трубки. Количество полученнаго такимъ образомъ спирта измѣряется узаконенными питейными мѣрами, а крѣпость онаго испытывается спиртомѣромъ. За тѣмъ вынимается поплавокъ контрольника, насухо осторожно вытирается и вкладывается, шпинделемъ внизъ, въ отверстіе стояка, отверстіе для хвоста поплавка

Digitized by Google

w próbniku zaczęła parować, wtedy całe obliczenie z tej rewizji uważa się tylko za tymczasowe, a ostateczny obrachunek, tak co do obecnej, jak i co do innych takichże rewizyj (jeżeli rozpuszczenie się obu pływaków będzie miało miejsce po razy kilka przez ciąg perjodu wypalania) odbywa się po ukończeniu całego wypalania, przyjmując przy rewizjach tych za tęgość próby, najwyższą tęgość prób przy wszystkich rewizjach, odbytych w tej gorzelni przez cały ciąg perjodu wypalania, skoro tylko tęgość próby rewizji będzie mniejszą od najwyższej z tęgości prób; w razie przeciwnym (co może zdarzyć się wtedy, kiedy wysoka temperatura trwała w przyrządzie nie długo), tymczasowy obrachunek z rewizji przyjmuje się za ostateczny. Szklaneczki z rozpuszczonemi pływakami zastępują się nowemi, a stare po należytem oczyszczeniu używają się nadal.

§ 24. Po ukończeniu rewizji należy obejrzeć przyrząd bez wyjmowania bębna (jeżeli to nie okaże się koniecznem); przy czem durszlaczek, jeżeli będzie zanieczyszczonym, obmywa się, dziurka obrotowa kontrolnika przeczyszcza się i do kapsla osi bębna podlewa się kilka kropel oliwy. Następnie miarki (większa i mniejsza) kładą się przy korycie (§ 7 punkt *c.*), skrzynka nakrywa wiekiem, drzwiczki boczne zamykają się szczelnie na skobel, przytwierdzony do ściany skrzyni przyrządu; przykładają się plomby na miejsca wskazane, wkłada się ostrożnie futerał, a haczyki zakładają się na swoje miejsca i również plombują. Nareszcie uważa się jeszcze raz na cyferblat skazomiaru i jeżeli w skutek poruszeń przy rewizji przyrządu wykaże się różnica ze wskazaniem, zanotowanem w księdze gorzelnianej przy początku rewizji, to czyni się o tem wzmianka w księdze gorzelnianej i zapisują się te cyfry, na których ostatecznie stanął skazomiar. Po tem wszystkiem o rezultacie rewizji wpisuje się do księgi gorzelnianej.

§ 25. Jeżeli rewizja jest już ostatnią w perjodzie wypalania, to przed zamknięciem przyrządu, wylewa się wszystka okowita z bębna, poruszywszy go po dwakroć zwolna w $^1/_4$ obrotu, jak również wyciąga się okowita z koryta i stojaka za pomocą syfona z cienkiej rurki kauczukowej. Ilość otrzymanej w ten sposób okowity wymierza sie przepisanemi miarami dla trunków, a tęgość onej dochodzi się alkoholometrem. Dalej wyjmuje się pływak kontrolnika, wyciera delikatnie do sucha i wkłada szpindlem na dół w otwór stojaka, otwór dla pływaka przeczyszcza się piórem (punkt *f* § 6) i mały obrotowy o-

Digitized by Google

прочищается веромъ (п. *е.*, § 6), и маленькое сточное отверстіе контрольника тоже прочищается тонкою проволокою, вставляемою изъ внутри контрольника. Потомъ тщательно обтираютъ досуха, чистыми тряпками, всѣ части снаряда. Послѣ этого закрываютъ снарядъ, разъединяютъ его съ перегоннымъ аппаратомъ и сточною трубою, обезпечиваютъ входное и выпускное отверстія, какъ сказано въ § 5, и оставляютъ снарядъ на сохраненіе заводчика.

О случаяхъ порчи снарядовъ.

§ 26. По заявленію заводчика или винокура объ остановкѣ барабана въ контрольномъ снарядѣ или о другомъ какомъ либо существенномъ въ немъ поврежденіи, окружной надзиратель или другое должностное лицо, по его назначенію, совмѣстно съ помощникомъ надзирателя, немедленно отправляются на заводъ для осмотра испорченнаго снаряда и принимаютъ мѣры къ исправленію онаго тѣми средствами, какія имѣются подъ рукою; если же въ исправленіи оказавшихся поврежденій встрѣтятся затрудненія, то разъединяютъ снарядъ съ перегоннымъ аппаратомъ. Въ семъ послѣднемъ случаѣ испорченный снарядъ безотлагательно замѣняется однимъ изъ находящихся при окружномъ управленіи запасныхъ снарядовъ. Замѣна снаряда запаснымъ записывается въ винокуренную книгу и доводится до свѣдѣнія управляющаго акцизными сборами. О томъ, какое именно случилось поврежденіе въ снарядѣ и какія были приняты мѣры для его исправленія, объясняется въ особой тетради, согласно примѣчанію къ § 11.

Если бы встрѣтилась необходимость снять пломбы на перегонномъ аппаратѣ и немедленно разъединить его, и потомъ, по исправленіи его, вновь соединить со снарядомъ, то дозволяется дѣлать такое соединеніе одному должностному лицу съ составленіемъ акта согласно § 10.

Въ случаяхъ такой порчи контрольнаго снаряда или перегоннаго аппарата, при которой возможенъ доступъ къ выкурываемому спирту, до учета его снарядомъ, заводчикъ при винокуреніи безъ нормы и емкости обязанъ пріостановить винокуреніе и составить актъ согласно § 10. Должностныя лица, прибывъ немедленно на заводъ, поступаютъ согласно вышеизложенному въ семъ параграфѣ.

§ 27. Въ случаяхъ порчи контрольнаго снаряда, дѣйствія завода ни въ какомъ случаѣ не останавливаютъ, учетъ же акциза за спиртъ, выкуренный помимо снаряда, производится для заво-

Digitized by Google

tworek kontrolnika także przec
nątrz kontrolnika. Potem os
szmatami, wszystkie części przy
się, odłącza od aparatu gorzelnia
piecza otwory: wchodowy i wylot
się przyrząd w zachowaniu właś

O wypadkach

§ 26. Po zawiadomieniu
lanego o zatrzymaniu się bębna
innem jakiemkolwiek ważniejsz
okręgowy albo inny urzędnik,
z pomocnikiem nadzorcy udaj
zrewidowania zepsutego przyrz
go sposobami, jakie mają pod
każe się zbyt trudną, to odłąc
go. W tym ostatnim razie us
pują jednym z przyrządów za
okręgowym. O takiej zamian
rzelnianej i donosi zarządz
mianowicie przytrafiły się u
się wzięto środki dla napraw
książce, wspomnianej w § 11.

Gdyby okazało się nie
rzelnianego i odosobnić go ni
niu naprawy, połączyć znow
może dopełnić jeden urzęd
do § 10.

W razie takiego usz
aparatu gorzelnianego, prz
okowity bez wykazania teg
wypalaniu bez normy i obj
nie i spisać protokół stosow
zwłocznie do gorzelni, postą
niniejszego paragrafu.

§ 27. W przypadkac
czynności gorzelni w żadny
zaś akcyzy za okowitę wyp

Digitized by Google

довъ, курящихъ по нормѣ, на основаніи устава о питейномъ сборѣ, а для заводовъ, курящихъ безъ нормы, на основаніи п. 4 Высочайше утвержденнаго, 8-го іюля 1868 г., мнѣнія государственнаго совѣта о введеніи контрольныхъ снарядовъ, по разсчету средней нормы и 7-ми ведерной емкости.

Подписалъ: директоръ *баронъ Розенъ.*

Число опубликованія, 16 (28) апрѣля 1871 года.

Digitized by Google

dla gorzelni wypalających podług normy, na zasadzie ustawy o podatku od trunków, a dla gorzelni pędzących okowitę bez normy, na mocy punktu 4 zatwierdzonego NAJWYŻEJ w dniu 8 lipca 1868 roku zdania rady państwa o wprowadzeniu przyrządów kontrollujących podług obliczenia normy średniej i objętości siedmiu wiader.

Podpisano: Dyrektor, *baron Rosen.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, d. 1 (13) czerwca 1871 r.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

Учредительному въ Царствѣ Польскомъ Комитету.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ слушали рапортъ министра внутреннихъ дѣлъ, отъ 26 января 1871 года, за № 1083-мъ, слѣдующаго содержанія: ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, по положенію комитета по дѣламъ царства польскаго, 14-го января сего года, Высочайше повелѣть соизволилъ: относительно поставки обывательскихъ подводъ для пѣшихъ нижнихъ чиновъ земской стражи въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой, постановить слѣдующія правила: 1) Пѣшіе нижніе чины земской стражи, при преслѣдованіи важныхъ преступниковъ, при экстренной надобности въ арестованіи подозрительныхъ лицъ и въ другихъ случаяхъ, когда быстрое появленіе земской стражи на мѣстѣ происшествія необходимо для возстановленія порядка и общей безопасности, имѣютъ право брать одноконныя подводы на проѣздъ въ данное мѣсто и для обратнаго слѣдованія. 2) Для сего каждый, несущій службу въ полицейскомъ участкѣ, стражникъ снабжается заблаговременно билетомъ на полученіе подводы и нѣсколькими (до 10-ти) бланками квитанцій. Бланки таковыхъ билетовъ и квитанцій заготовляются губернскими правленіями по утвержденнымъ министромъ внутреннихъ дѣлъ формамъ и отсылаются, занумерованными, къ уѣзднымъ начальникамъ въ потребномъ количествѣ экземпляровъ, для выдачи стражникамъ. 3) Пѣшимъ нижнимъ чинамъ земской стражи вмѣняется въ непремѣнную обязанность требовать подводы только въ самыхъ крайне необходимыхъ и важныхъ случаяхъ, когда отъ проволочки времени можетъ неминуемо потерпѣть успѣхъ дѣла. 4) По возвращеніи изъ поѣздки нижній чинъ земской стражи обязанъ немедленно представить обратно свой билетъ уѣздному начальнику съ донесеніемъ о побудительныхъ причинахъ, цѣли и послѣдствіяхъ совершенной имъ поѣздки, съ показаніемъ, сколько именно выдано имъ квитанцій на взятыя подводы. 5) За взятыя чинами земской стражи подводы производится поставщикамъ подводъ плата въ установленномъ закономъ размѣрѣ (по двѣ копѣйки на версту), но во всякомъ случаѣ лишь по расчету за одноконную подводу, хотя бы, по существующему въ нѣкоторыхъ мѣстахъ обыкновенію, была поставлена пароконная. 6) Уплата причитающихся за поставку пѣшимъ нижнимъ чинамъ земской стражи подводъ производится изъ суммы, назначаемой на экстраординарныя по губерніямъ надобности. 7) Лица, получившія квитанціи въ поставкѣ подводъ, должны представить таковыя, не далѣе полугодоваго срока, уѣздному начальнику. 8). Уѣздный начальникъ, повѣривъ квитанціи съ выданнымъ стражнику билетомъ, дѣлаетъ в

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji,

z rządzącego senatu,

Do Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiem.

Podług ukazu Jego Cesarskiej Mości, senat rządzący *słuchał* raportu ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 26 stycznia 1871 r. za № 1083, następującej treści: NAJJAŚNIEJSZY PAN, na skutek uchwały komitetu do spraw królestwa polskiego z dnia 14 stycznia r. b. Najwyżej rozkazać raczył: w przedmiocie dostarczania podwód obywatelskich dla pieszych niższych stopni straży ziemskiej w gubernijach: warszawskiej, kaliszskiej, kieleckiej, łomżyńskiej, lubelskiej, petrokowskiej, płockiej, radomskiej, suwałkskiej i siedleckiej, postanowić następujące przepisy: 1) Piesi niższe stopnie straży ziemskiej, przy ściganiu ważnych przestępców, w razie naglącej potrzeby aresztowania osób podejrzanych i w innych wypadkach, kiedy szybkie ukazanie się straży ziemskiej na miejscu wypadku niezbędne jest dla przywrócenia porządku i bezpieczeństwa publicznego, mają prawo brać jednokonne podwody na przejazd w dane miejsce i z powrotem. 2) Dla tego każdy, odbywający służbę w rewirze policyjnym strażnik, zaopatruje się wcześnie w bilet na otrzymanie podwody i w kilka (do 10) blankietów kwitów. Blankiety takich biletów i kwitów przysposabiają rządy gubernijalne, według zatwierdzonych przez ministra spraw wewnętrznych wzorów, i ponumerowane odsyłają się do naczelników powiatu w potrzebnej liczbie egzemplarzy, dla wydawania strażnikom. 3) Pieszym niższym stopniom straży ziemskiej poleca się za niezbędny obowiązek, żądać podwód tylko w ostatecznych i ważnych wypadkach, kiedy skutkiem zwłoki czasu powodzenie czynności niezawodnie ucierpi. 4) Po powrocie z drogi, niższy stopień straży ziemskiej obowiązany jest bezzwłocznie złożyć napowrót swój bilet naczelnikowi powiatu, z doniesieniem o przyczynach pobudzających, celu i skutkach dokonanej przez niego podróży, z wykazaniem ile mianowicie wydał on kwitów za wzięte podwody. 5) Za wzięte przez osoby straży ziemskiej podwody, dostawcom podwód udziela się zapłata w wysokości prawem ustanowionej (po dwie kopiejki na wiorstę), lecz w każdym wypadku tylko według obrachunku za jednokonne podwody, chociażby według istniejącego w niektórych miejscach zwyczaju, dostarczoną była parokonna. 6) Zapłata, przypadająca za dostarczone pieszym niższym stopniom straży ziemskiej podwody, dopełnia się z funduszu, przeznaczonego na nadzwyczajne w gubernijach potrzeby. 7) Osoby, które otrzymały kwity za dostarczone podwody, powinny składać takowe nie później jak w terminie półrocznym, naczelnikowi powiatu. 8) Naczelnik powiatu, sprawdziwszy kwity z wydanym strażnikowi biletem, poświadcza kwit celem wypłaty z kassy miejscowej przypadających pieniędzy. Gdyby przytem okazało się, że podwoda wziętą była przez strażnika bez szczególnej naglącej potrzeby, to naczelnik powiatu, nie wstrzymując bezzwłocznej wypłaty,

Digitized by Google

квитанціи засвидѣтельствованіе для выдачи изъ мѣстнаго казначейства причитающихся прогонныхъ денегъ. Если бы при этомъ оказалось, что подвода была взята стражникомъ безъ особой настоятельной надобности, то уѣздный начальникъ, не останавливая немедленной уплаты изъ казначейства причитающихся по квитанціи за подводу денегъ, дѣлаетъ распоряженіе о взысканіи въ казну, изъ жалованья виновнаго стражника, уплаченной по квитанціи суммы. 9) По истеченіи каждаго мѣсяца, уѣздный начальникъ представляетъ въ губернское правленіе билеты, по коимъ стражники ѣздили, съ подробнымъ отчетомъ, какъ о поводахъ поѣздокъ и числѣ взятыхъ подводъ, такъ и о количествѣ денегъ, утвержденныхъ къ выдачѣ изъ казначейства по квитанціямъ и обращенныхъ ко взысканію изъ жалованья виновныхъ стражниковъ, если ими были неправильно взяты подводы. О таковомъ Высочайшемъ повелѣніи онъ, министръ внутреннихъ дѣлъ, доноситъ правительствующему сенату, для зависящихъ съ его стороны распоряженій. *Приказали:* объ изъясненномъ Высочайшемъ повелѣніи, для свѣдѣнія и должнаго, до кого касаться будетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество намѣстника кавказскаго, намѣстника въ царствѣ польскомъ, министровъ и главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ—указами, а другихъ—чрезъ передачу къ дѣламъ оберъ-прокурора 1-го департамента правительствующаго сената копій съ опредѣленія сената; равно послать указы: учредительному въ царствѣ польскомъ комитету, губернаторамъ, губернскимъ правленіямъ и казеннымъ палатамъ 10-ти губерній царства польскаго; въ святѣйшій же правительствующій синодъ, во всѣ департаменты правительствующаго сената и общія оныхъ собранія сообщить вѣдѣнія, а въ департаментъ министерства юстиціи—копію съ опредѣленія, и припечатать въ установленномъ порядкѣ, для чего конторѣ сенатской типографіи дать извѣстіе.

Февраля 11 дня 1871 года.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 1 (13) іюня 1871 года.

Digitized by Google

z kassy przypadających według kwitu za podwodę pieniędzy, wydaje rozporządzenie o ściągnięcie do skarbu z płacy winnego strażnika, wypłaconej podług kwitu summy. 9) Po upływie każdego miesiąca, naczelnik powiatu składa do rządu gubernijalnego bilety, za któremi jeździli strażnicy, ze szczegółowem sprawozdaniem tak o powodach wycieczek i liczbie wziętych podwód, jak i o ilości pieniędzy, zatwierdzonych do wypłacenia z kassy według kwitów i wyznaczonych do ściągnięcia z płacy winnych strażników, jeżeli oni niewłaściwie brali podwody. O takowym Najwyższym rozkazie, minister spraw wewnętrznych donosi rządzącemu senatowi dla właściwych z jego strony rozporządzeń. *Polecił*: O wzmiankowanym Najwyższym rozkazie, dla wiadomości i właściwego, kogo to dotyczeć może, wykonania, zawiadomić Jego Cesarską Wysokość namiestnika kaukazu, namiestnika w królestwie polskiem, ministrów i głównie zarządzających osobnemi wydziałami, jednych przez ukazy, a drugich przez odstąpienie do akt naczelnego prokuratora 1-go departamentu rządzącego senatu kopij z dezyzji senatu; również posłać ukazy: do komitetu urządzającemu w królestwie polskiem, gubernatorom, rządom gubernijalnym i izbom skarbowym 10-u gubernij królestwa polskiego; do najświętszego zaś rządzącego synodu, do wszystkich departamentów rządzącego senatu i ogólnego ich zebrania zakommunikować odpisy—a do departamentu ministerstwa sprawiedliwości, kopiję postanowienia i wydrukować podług ustanowionego porządku—o czem zawiadomić kantor drukarni senatu.

Dnia 11 lutego 1871 r.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, radca tajny, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, dnia 1 (13) czerwca 1871 roku.

Digitized by Google

УКАЗЪ

Его Императорскаго Величества, Самодержца Всероссійскаго,

изъ правительствующаго сената,

Въ Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

По указу Его Императорскаго Величества, правительствующій сенатъ *слушали* рапортъ министра финансовъ, отъ 28-го января 1871 года, за № 409, при коемъ представляетъ правительствующему сенату, для распубликованія, копію съ Высочайше утвержденнаго въ 10-й день января 1871 года, журнала комитета по дѣламъ царства польскаго, слѣдующаго содержанія: Комитетъ по дѣламъ царства польскаго, въ засѣданіяхъ 22-го декабря 1870 и 5-го января 1871 г., разсматривалъ представленіе министра финансовъ отъ 26-го ноября 1870 г. за № 1372, о замѣнѣ допускаемаго нынѣ въ губерніяхъ царства польскаго, на основаніи существующихъ узаконеній, сложенія налоговъ, по случаю постигшихъ бѣдствій (аллевіацій), отсрочкою и разсрочкою въ платежѣ налоговъ. Комитетъ по дѣламъ царства польскаго нашелъ и съ своей стороны, что въ настоящее время не представляется надобности сохранить дѣйствіе прежнихъ, вызванныхъ исключительными обстоятельствами, въ коихъ находилось царство въ началѣ нынѣшняго столѣтія, постановленій о сложеніи налоговъ (аллевіаціяхъ). По сему, вполнѣ раздѣляя мнѣніе министра финансовъ, что для облегченія жителей при случайныхъ бѣдствіяхъ достаточно допускать, согласно установленному въ имперіи порядку, разсрочку или отсрочку въ платежѣ налоговъ,—комитетъ *полагалъ*: взамѣнъ дѣйствующихъ нынѣ въ губерніяхъ царства постановленій объ отсрочкахъ, разсрочкахъ и облегченіяхъ (аллевіаціяхъ), въ платежѣ податей и недоимокъ установить слѣдующія правила: 1) Лицамъ, обязаннымъ платежемъ, съ принадлежащихъ имъ недвижимыхъ имуществъ подымной подати или поземельнаго налога, въ тѣхъ случаяхъ, когда они, вслѣдствіе постигшихъ ихъ неурожаевъ и другихъ бѣдствій, будутъ не въ состояніи внести въ срокъ слѣдующіе съ нихъ въ казну платежи, предоставляется право обращаться въ мѣстныя казенныя палаты, или непосредственно къ губернаторамъ, съ просьбами о разрѣшеніи отсрочки или разсрочки въ платежѣ податей и недоимокъ. 2) По всѣмъ означеннымъ просьбамъ казенная палата собираетъ надлежащія свѣдѣнія и предста-

Digitized by Google

U K A Z

Jego Cesarskiej Mości, Samowładcy Wszech Rossji,

z rządzącego senatu,

Do Komitetu Urządzającego w Królestwie Polskiém.

Stosownie do ukazu Jego Cesarskiej Mości, rządzący senat słuchał raportu ministra finansów z dnia 28 stycznia 1871 r. za № 409, przy którym przedstawia rządzącemu senatowi, dla ogłoszenia kopję z Najwyżej zatwierdzonego w d. 10 stycznia 1871 r. protokółu komitetu do spraw królestwa polskiego, następującej osnowy: Komitet do spraw królestwa polskiego, na posiedzeniach d. 22 grudnia 1870 r. i 5 stycznia 1871 r. roztrząsał przedstawienie ministra finansów z dnia 26 listopada 1870 r. za № 1372, o zamianie dozwalanego obecnie w gubernijach królestwa polskiego, na zasadzie obowiązujących przepisów, umarzania podatków w skutku nastąpionych klęsk (allewiacyj), przez odroczenie i rozłożenie na raty opłaty podatków. Komitet do spraw królestwa polskiego uznał ze swej strony, że w obecnym czasie nie zachodzi potrzeba utrzymania mocy obowiązującej poprzednich, wywołanych wyjątkowemi okolicznościami, w jakich znajdowało się królestwo na początku obecnego wieku, postanowień o umorzeniu podatków (allewiacjach). Dla tego w zupełności podzielając opiniję ministra finansów, że dla ulgi mieszkańców w razie klęsk wypadkowych, dostatecznem jest dopuszczać, stosownie do ustanowionego porządku w cesarstwie, rozłożenie na raty albo odroczenie opłaty podatków,—komitet *uchwalił*: w zamian obowiązujących obecnie w gubernijach królestwa postanowień o odroczeniach, rozłożeniach na raty i ulgach (allewiacjach), w opłacie podatków i zaległości, ustanowić następujące przepisy: 1) Osobom, obowiązanym do płacenia od należących do nich nieruchomości, podatku podymnego lub podatku gruntowego, w wypadkach, kiedy w skutku doznanych przez nie nieurodzajów lub innych klęsk, będą w niemożności wniesienia w terminie przypadających od nich do skarbu opłat, nadaje się prawo udawania się do miejscowych izb skarbowych lub bezpośrednio do gubernatorów, z prośbami o zadecydowanie zwłoki lub rozłożenie na raty, opłaty podatków i zaległości. 2) Co do wszystkich wspomnionych próśb, izba skarbowa zbiera należyte wiadomości i przedstawia prośbę ze swą opiniją gubernatorowi. 3) Gubernator, na przedstawienie izby skarbowej, przekonywa się o konieczności udzielenia proszonych ulg,

Digitized by Google

вляетъ просьбы, съ своимъ заключеніемъ, губернатору. 3) Губернаторъ, по представленіямъ казенной палаты, удостовѣряется въ необходимости оказанія просимыхъ льготъ и затѣмъ или разрѣшаетъ отсрочки и разсрочки собственною властію, или представляетъ о нихъ министру финансовъ, руководствуясь нижеслѣдующими правилами. 4) Губернаторъ, въ случаѣ согласія съ заключеніемъ казенной палаты, можетъ разрѣшать собственною властію: *а)* отсрочки въ платежѣ податей и недоимокъ, съ пріостановленіемъ понудительныхъ (экзекуціонныхъ) мѣръ на срокъ не свыше 30-ти дней; *б)* разсрочки, на время не превышающее одного года, такихъ слѣдующихъ казнѣ платежей, которые составляютъ не болѣе 100 р. въ одинъ разъ съ владѣльца имѣнія или съ сельскаго общества и притомъ, ежели на имѣніе составлена ипотека, то только такихъ обезпеченныхъ по ипотекѣ платежей, для которыхъ предоставлено преимущество по силѣ ст. 41 ипотечнаго устава 1818 года. 5) Если губернаторъ не согласенъ съ заключеніемъ казенной палаты, или если потребуется разрѣшить отсрочки и разсрочки въ размѣрахъ свыше указанныхъ въ предъидущей статьѣ, то онъ представляетъ о томъ министру финансовъ, съ изложеніемъ своего мнѣнія и съ приложеніемъ заключенія казенной палаты. 6) Министру финансовъ, по представленіямъ губернаторовъ о необходимости разрѣшить отсрочку или разсрочку въ платежѣ податей, предоставляется, по его усмотрѣнію, пріостанавливать понудительныя (экзекуціонныя) мѣры, но не далѣе какъ на одинъ годъ, или разрѣшать разсрочки таковыхъ казенныхъ взысканій на срокъ не далѣе 10-ти лѣтъ, съ достаточнымъ обезпеченіемъ. 7) Объ отсрочкахъ и разсрочкахъ, свыше означенныхъ сроковъ (ст. 6), министръ финансовъ представляетъ въ комитетъ министровъ. 8) Какъ при отсрочкахъ, такъ и при разсрочкахъ взимается съ пользующихся такою льготою плательщиковъ 5% съ недоимочной суммы за все время до уплаты оной, за исключеніемъ недоимокъ крестьянскихъ налоговъ, которые взыскиваются безъ начисленія процентовъ. 9) Въ случаѣ необходимости оказать облегченія во взносѣ податей вслѣдствіе наводненія, градобитія и пожаровъ, поступается какъ показано въ предъидущихъ статьяхъ, съ тѣмъ только различіемъ, что при разрѣшеніи отсрочекъ или разсрочекъ по причинѣ сихъ бѣдствій не требуется никакихъ обезпеченій и не взыскивается процентовъ за время отсрочки или разсрочки. 10) Всѣ прежнія постановленія, несогласныя съ настоящими правилами, отмѣняются. 11) Разъясненіе недоумѣній, могущихъ встрѣтиться въ примѣненіи настоящихъ правилъ, предоставляется министру финансовъ. ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, на

Digitized by Google

a następnie, albo decyduje odroczenie i rozłożenie na raty własną władzą, albo przedstawia to ministrowi finansów, stosując się do następujących przepisów. 4) Gubernator, w razie zgodności z opinią izby skarbowej, może decydować własną władzą: *a*) odroczenie w opłacie podatków i zaległości, ze wstrzymaniem środków egzekucyjnych, na termin nieprzewyższający 30 dni; *b*) rozłożenie na raty na czas nie przenoszący roku, takich przypadających skarbowi opłat, które wynoszą nie więcej nad 100 rs. jedno-razowo od jednego właściciela majątku lub gromady wiejskiej i przytem jeżeli majątek posiada hipotekę, to tylko takich zabezpieczonych na hipotece opłat, którym zapewnione są przywileje na mocy art. 41 ustawy hipotecznej z r. 1818. 5) Jeżeli gubernator nie zgadza się z opinią izby skarbowej, albo jeżeli potrzeba zdecydować odroczenie i rozłożenie na raty, w rozmiarach, przewyższających wspomnione w poprzedzającym artykule, to przedstawia o tem ministrowi finansów, ze swą opinią i załączeniem wniosku izby skarbowej. 6) Minister finansów, na przedstawienie gubernatorów o konieczności zdecydowania odroczenia lub rozłożenia na raty opłaty podatków, może według swego uznania wstrzymywać środki egzekucyjne, ale nie dłużej jak na rok jeden, i decydować rozkładanie na raty takich należności skarbowych na czas nie dłużej nad lat 10-ć, przy dostatecznem zabezpieczeniu. 7) O odroczeniach i rozłożeniach na raty, przenoszących wspomnione termina (art. 6), minister finansów przedstawia do komitetu ministrów. 8) Tak, przy odroczeniach, jak i przy rozłożeniach na raty, pobiera się od korzystających z takiej ulgi kontrybuentów 5% od summy zaległej za cały czas do jej spłacenia, z wyjątkiem zaległości podatków włościańskich, które ściągają się bez doliczenia procentów. 9) W razie konieczności udzielenia ulgi we wnoszeniu podatków, w skutku powodzi, gradobicia i pożarów, postępuje się jak wykazano w poprzedzających artykułach, z tą tylko różnicą, że przy decydowaniu odroczeń lub rozłożeń na raty z powodu tych klęsk, nie wymaga się żadnych zabezpieczeń i nie ściąga się żadnych procentów za czas odroczenia lub rozłożenia na raty. 10) Wszystkie poprzednie postanowienia, niezgodne z niniejszemi przepisami, znoszą się. 11) Wyjaśnienie wątpliwości, mogących napotkać się przy zastosowaniu niniejszych przepisów, porucza się ministrowi finansów. NAJJAŚNIEJSZY PAN, na protokóle komitetu, 10 stycznia 1871 r. raczył napisać własnoręcznie: „Wykonać“. *Polecił*: O wzmiankowanym Najwyższym rozkazie, dla wiadomości i właściwego, kogo dotyczeć może wykonania, zawiadomić Jego Cesarską Wysokość namiestnika kaukazkiego, namiestnika w królestwie polskiem, ministrów i głównie zarządzających osobnemi wydziałami, jednych przez ukazy — a drugich przez odstąpienie do akt naczelnego

Digitized by Google

журналѣ комитета, 10-го января 1871 года, соизволилъ написать собственноручно: „Исполнить". *Приказали*: Объ изъясненномъ Высочайшемъ повелѣніи, для свѣдѣнія и должнаго, до кого касаться будетъ, исполненія, увѣдомить Его Императорское Высочество намѣстника кавказскаго, намѣстника въ царствѣ польскомъ, министровъ и главноуправляющихъ отдѣльными частями, однихъ — указами, а другихъ — чрезъ передачу къ дѣламъ оберъ-прокурора 1-го департамента правительствующаго сената копій съ опредѣленія сената; равно послать указы: учредительному въ царствѣ польскомъ комитету, губернаторамъ, губернскимъ правленіямъ и казеннымъ палатамъ 10-ти губерній царства польскаго; въ святѣйшій же правительствующій синодъ, во всѣ департаменты правительствующаго сената и общія оныхъ собранія сообщить вѣдѣнія, а въ департаментъ министерства юстиціи, копію съ опредѣленія и припечатать въ установленномъ порядкѣ, для чего конторѣ сенатской типографіи дать извѣстіе.

Февраля 11 дня 1871 г.

Подлинное за надлежащимъ подписомъ.

Число опубликованія, 1 (13) іюня 1871 года.

Digitized by Google

prokuratora I-go departamentu rządzącego senatu natu; również posłać ukazy: do komitetu urządzają polskiem, gubernatorom, zarządom gubernijalnym i 10-u gubernij królestwa polskiego; do najświętszego nodu, do wszystkich departamentów rządzącego sen zebrania zakommunikować odpisy, a do departan sprawiedliwości, kopiję z postanowienia i wydrukow wionego porządku—o czem zawiadomić kantor drul

Dnia 11 lutego 1871 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаг сенаторъ, (подписалъ) Я

Za zgodność.

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny ra

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński*

Dzień ogłoszenia, dnia 1 (13) czerwca 1

Digitized by Google

По указу Его Величества

АЛЕКСАНДРА II-го,

Императора и Самодержца Всероссійскаго, Царя Польскаго,

Великаго Князя Финляндскаго,

и проч., и проч., и проч.,

Учредительный въ Царствѣ Польскомъ Комитетъ.

Во исполненіе Высочайше утвержденнаго 7 января 1871 года положенія комитета по дѣламъ царства польскаго о порядкѣ отмѣны приговоровъ гминнаго и сельскаго сходовъ, учредительный комитетъ постановилъ и постановляетъ:

1. Приговоры гминнаго и сельскаго сходовъ, постановленные съ нарушеніемъ предписанныхъ въ ст. 9, 17, и 105 Высочайшаго указа 19 февраля 1864 г., объ устройствѣ сельскихъ гминъ, условій для законности оныхъ, признаются недѣйствительными и отмѣняются какъ по жалобамъ лицъ, права коихъ ими нарушены, такъ и по заявленіямъ властей, коимъ ввѣрено наблюденіе за правильнымъ ходомъ гминнаго управленія.

2. Приговоры, постановленные въ узаконенномъ порядкѣ и по предметамъ, подлежащимъ вѣдѣнію сихъ сходовъ, могутъ быть отмѣняемы въ тѣхъ случаяхъ, когда самое существо заключающихся въ нихъ рѣшеній явно нарушаетъ законъ; но отмѣна таковыхъ приговоровъ можетъ послѣдовать не иначе, какъ по жалобамъ тѣхъ лицъ, законныя права коихъ нарушены приговоромъ.

На подачу таковыхъ жалобъ полагается мѣсячный со дня объявленія приговора срокъ.

3. Право отмѣны приговоровъ гминнаго и сельскаго сходовъ (за исключеніемъ приговоровъ по выборамъ въ общественныя гминныя должности и по раскладкѣ крестьянскихъ податей и дорожной гминной повинности, для коихъ установленъ особый порядокъ) предоставляется особымъ присутствіямъ, состоящимъ при губернскихъ по крестьянскимъ дѣламъ присутствіяхъ (ст. 1 п. 3 Высочайшаго указа 18 ноября 1870 г.)

4. Настоящее постановленіе внести установленнымъ порядкомъ въ дневникъ законовъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ 372 засѣданіи, 22 января (3 февраля) 1871 г.

Намѣстникъ въ царствѣ, генералъ-фельдмаршалъ,
(подписалъ) *Графъ Бергъ.*

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Число опубликованія, 1 (13) іюня 1871 года.

Digitized by Google

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA II-go,

Cesarza i Samowładcy Wszech Rossji, Króla Polskiego,

Wielkiego Księcia Finlandzkiego,

etc., etc., etc.,

Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem.

W wykonaniu Najwyżej zatwierdzonej uchwały komitetu do spraw królestwa polskiego, o porządku uchylania uchwał zebrań gminnych i gromadzkich, komitet urządzający postanowił i stanowi:

1. Uchwały zebrań gminnych i gromadzkich, zapadłe z naruszeniem warunków co do prawomocności onych, w art. 9, 17 i 105 Najwyższego ukazu z d. 19 lutego 1864 r. o urządzeniu gmin wiejskich zastrzeżonych, uznają się za niebyłe i uchylają się na skutek zaskarżenia osób, prawa których naruszonemi zostały, jak również i na wniosek władz, którym poruczono nadzór nad należytym biegiem czynności zarządu gminnego.

2. Uchwały w drodze prawnej zapadłe i w przedmiotach podlegających attrybucji pomienionych zebrań, mogą być uchylane w tych wypadkach, kiedy sama istota zawierających się w nich decyzyj, jawnie narusza prawo; lecz uchylenie takowych uchwał nastąpić może nieinaczej, jak w skutku skarg osób, prawa których przez uchwałę naruszonemi zostały.

Skargi podobne, podawane być winny w terminie miesięcznym, licząc od daty ogłoszenia uchwały.

3. Prawo uchylania uchwał zebrań gminnych i gromadzkich (wyłączając uchwały, odnoszące się do wyboru na urzędy gminne i podziału podatków włościańskich, oraz powinności drogowej gminnej, dla których przepisany jest oddzielny porządek) pozostawia się oddzielnym, istniejącym przy rządach gubernijalnych zarządom do spraw włościańskich (art. 1. p. 3. Najwyższego ukazu z dnia 18 listopada 1870 r.)

4. Niniejsze postanowienie zamieścić, podług ustanowionego porządku, w dzienniku praw.

Działo się w Warszawie, na 372 posiedzeniu, d. 22 stycznia (3 lutego) 1871 roku.

Членъ-завѣдывающій дѣлами учредительнаго комитета,
сенаторъ, (подписалъ) *Я. Соловьевъ.*

Za zgodność:

Dyrektor główny, prezydujący
w kommissji rządowej sprawiedliwości, tajny radca, *Wosiński.*

Dyrektor kancellarji, *Wł. Holewiński.*

Dzień ogłoszenia, d. 1 (13) czerwca 1871 roku.

Digitized by Google

ПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ КОММИССІЯ ЮСТИЦІИ.

Во исполненіе предписанія его сіятельства генералъ-фельдмаршала графа намѣстника въ царствѣ отъ 4 (16) апрѣля с. г. за № 7281, публикуетъ въ дневникѣ законовъ двѣ копіи съ отзывовъ управляющаго собственною Его Императорскаго Величества канцеляріею по дѣламъ царства польскаго отъ 26 января и 24 марта сего же года за № 137 и 536, извѣщающихъ о Всемилостивѣйшемъ соизволеніи на передачу правъ наслѣдованія пожалованными маіоратами:

1. Директоромъ канцеляріи намѣстника, тайнымъ совѣтникомъ Честилиномъ, усыновленному имъ дворянину Виктору Честилину, съ нисходящимъ его потомствомъ, и

2. Генералъ-лейтенантомъ графомъ Карломъ фонъ-деръ Остенъ-Сакенъ, женѣ своей.

Г. Варшава, 12 (24) апрѣля 1871 г.

Главный директоръ, предсѣдательствующій въ правительственной коммисіи юстиціи, тайный совѣтникъ, *Восинскій.*

Правитель Канцеляріи, *Вл. Голсвинскій.*

№ 3,710.

Digitized by Google

Копія съ отзыва управляющаго собственною Его Императорскаго Величества канцеляріею по дѣламъ царства польскаго, къ намѣстнику въ царствѣ отъ 26 января 1871 года за № 137.

Представленіе вашего сіятельства отъ 4 (16) января сего года за № 73, въ коемъ вы изволите испрашивать о разрѣшеніи директору канцеляріи вашей, по званію намѣстника, тайному совѣтнику *Честилину*, передачи права наслѣдованія пожалованнымъ ему маіоратомъ въ царствѣ, усыновленному имъ дворянину Виктору Честилину, съ нисходящимъ его потомствомъ,—я имѣлъ счастіе повергать на Высочайшее Его Императорскаго Величества благоусмотрѣніе.

ГОСУДАРЬ ИМПЕРАТОРЪ, въ виду приведенныхъ въ представленіи вашего сіятельства обстоятельствъ и соображеній и во вниманіе къ засвидѣтельствованной вами отлично-усердной и полезной службѣ тайнаго совѣтника Честилина, Всемилостивѣйше повелѣть соизволилъ: предоставить Виктору Дзянковскому, нынѣ Честилину, право наслѣдованія, съ нисходящимъ потомствомъ, пожалованнымъ усыновителю его, тайному совѣтнику Честилину, маіоратомъ, примѣнительно къ 315 ст. дѣйствующаго въ царствѣ гражданскаго уложенія, съ тѣмъ, что въ случаѣ кончины Виктора Честилина, безъ прямыхъ въ нисходящей линіи наслѣдниковъ, имѣніе это должно поступить въ родъ Честилиныхъ, т. е. брату или сестрамъ тайнаго совѣтника Честилина, на точномъ основаніи общаго закона о порядкѣ наслѣдованія въ маіоратныхъ имѣніяхъ.

Съ подлиннымъ вѣрно: Старшій дѣлопроизводитель канцеляріи намѣстника въ царствѣ (подписалъ) *Крынскій.*

Число опубликованія, 1 (13) іюня 1871 года.

Digitized by Google

Копія съ отзыва управляющаго собственною Его Императорскаго Величества канцеляріею по дѣламъ царства польскаго, къ намѣстнику въ царствѣ отъ 24 марта 1871 г. за № 536.

Согласно ходатайству вашего сіятельства, изъясненному въ отношеніи отъ 24 декабря (5 января) 1870/1 г. за № 3,641, Его Императорскому Величеству благоугодно было изъявить Всемилостивѣйшее соизволеніе на предоставленіе, въ видѣ изъятія изъ общаго закона о маіоратахъ въ царствѣ польскомъ, женѣ генералъ-лейтенанта графа Карла *фонъ-деръ-Остенъ-Сакена*, по смерти его, права пожизненнаго владѣнія пожалованнымъ ему въ царствѣ маіоратнымъ имѣніемъ, не стѣсняясь принадлежностію ея, Августы фонъ-деръ-Остенъ-Сакенъ (урожденной фонъ-Гене) къ лютеранскому исповѣданію, съ тѣмъ, что по кончинѣ ея, маіоратъ этотъ поступитъ къ законнымъ наслѣдникамъ графа Остенъ-Сакена, на общемъ основаніи Высочайше утвержденныхъ 4 (16) октября 1835 года постановленій, относительно порядка наслѣдованія имѣніями, поступающими въ частную собственность, по Всемилостивѣйшему пожалованію.

Съ подлиннымъ вѣрно: Старшій дѣлопроизводитель канцеляріи намѣстника въ царствѣ (подписалъ) *Крынскій*.

Число опубликованія, 1 (13 іюля) 1871.

Digitized by Google

УКАЗЪ
ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Приступивъ въ 1864 году, вмѣстѣ съ новымъ устройствомъ быта крестьянъ въ губерніяхъ царства польскаго, къ коренному преобразованію гражданскаго строя и управленія въ сей части государства, Мы признали необходимымъ сосредоточить высшее завѣдываніе на мѣстѣ и общее направленіе всѣмъ этимъ обширнымъ дѣломъ во временномъ коллегіальномъ учрежденіи, составленномъ подъ предсѣдательствомъ намѣстника, изъ лицъ Нами избранныхъ и снабженномъ особыми полномочіями.

Образованный съ сею цѣлью указомъ Нашимъ 19-го февраля 1864 года учредительный въ царствѣ польскомъ комитетъ неутомимою и послѣдовательною дѣятельностію своею въ продолженіи семи лѣтъ совершилъ важное, порученное ему, государственное дѣло съ успѣхомъ, оправдавшимъ Наше къ нему довѣріе и заслуживающимъ полной Нашей признательности. Въ настоящее время, за окончаніемъ введенія въ дѣйствіе указовъ 19-го февраля 1864 года объ устройствѣ крестьянъ и за передачею гражданскихъ въ царствѣ управленій въ непосредственное завѣдываніе министерствъ, комитетъ сей исполнилъ свое назначеніе. Вслѣдствіе сего Мы, по представленію учредительнаго комитета, въ комитетѣ по дѣламъ царства польскаго разсмотрѣнному, повелѣваемъ:

1. Учредительный въ царствѣ польскомъ комитетъ закрыть 1-го апрѣля текущаго 1871 года.

2. Подлежавшія разрѣшенію учредительнаго момитета дѣла по спорамъ о предѣлахъ власти между правительственными и судебными мѣстами и между сими мѣстами и духовными властями вносить впредь въ подлежащія министерства, а чрезъ нихъ въ потребныхъ случаяхъ въ комитетъ по дѣламъ царства польскаго.

3. Производство дѣлъ административнаго свойства по судебному вѣдомству, въ томъ числѣ дѣлъ касающихся смѣты сего вѣдомства, впредь до преобразованія онаго, сосредоточить въ канцеляріи намѣстника, съ тѣмъ, чтобы представляемыя нынѣ къ разрѣшенію по учредительному комитету дѣла по личному составу судебнаго вѣдомства были разрѣшаемы властію намѣстника.

4. Состоящую при учредительномъ комитетѣ юридическую коммисію упразднить также съ 1-го апрѣля сего года; производство же законодательныхъ работъ, до губерній царства польскаго

Digitized by Google

относящихся, сосредоточить во II отдѣленіи собственной Нашей канцеляріи, причисливъ къ оному трехъ изъ числа членовъ-редакторовъ упраздняемой юридической коммисіи.

5. Чиновниковъ канцеляріи учредительнаго комитета, которые нынѣ состоятъ въ оной и не получили другаго назначенія, оставить за штатомъ, съ назначеніемъ имъ заштатнаго содержанія по правиламъ, установленнымъ для чиновниковъ русскаго происхожденія, служащихъ по вѣдомству учредительнаго комитета.

6. Изъ оставляемыхъ за штатомъ на основаніи предъидущей статьи, чиновниковъ, а также изъ состоящихъ нынѣ при учредительномъ комитетѣ заштатныхъ чиновниковъ, тѣхъ, которые прибыли на службу изъ имперіи, причислить на время заштатнаго положенія къ министерству внутреннихъ дѣлъ, а прочихъ къ канцеляріи намѣстника, предоставивъ какъ тѣмъ, такъ и другимъ право причислиться и къ другимъ вѣдомствамъ и учрежденіямъ въ обще установленномъ порядкѣ.

Правительствующій сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего указа надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

»АЛЕКСАНДРЪ.«

Въ С.-Петербургѣ,
23-го марта 1871 г.

Вѣрно:

Главный директоръ, предсѣдательствующій въ правительственной коммисіи юстиціи, тайный совѣтникъ, *Восинскій.*

Правитель канцеляріи, *Вл. Голевинскій.*

Число опубликованія, 1 (13) іюня 1871 года.

Digitized by Google

УКАЗЪ
ПРАВИТЕЛЬСТВУЮЩЕМУ СЕНАТУ.

Признавая необходимымъ, вслѣдствіе совершенныхъ въ управленіи губерній царства польскаго преобразованій, распространить на сіи губерніи общій установленный въ государствѣ порядокъ обнародованія законовъ, повелѣваемъ:

1) Обнародованіе и приведеніе въ дѣйствіе въ губерніяхъ: варшавской, калишской, кѣлецкой, ломжинской, люблинской, петроковской, плоцкой, радомской, сувалкской и сѣдлецкой законовъ, а равно постановленій и распоряженій правительства, какъ общихъ по имперіи, такъ и относящихся исключительно до тѣхъ губерній, производить на основаніи общихъ правилъ, установленныхъ дѣйствующими въ имперіи законоположеніями.

2) Вмѣнить губернскимъ правленіямъ вышеозначенныхъ губерній въ обязанность, чтобы они въ обнародованіи законовъ, а равно постановленій и распоряженій правительства руководствовались статьями 854, 857 и 858 общаго губернскаго учрежденія (т. II св. зак.).

3) Всѣмъ прочимъ губернскимъ и уѣзднымъ присутственнымъ мѣстамъ, не исключая и судебнаго вѣдомства, а также другимъ правительственнымъ учрежденіямъ, вмѣнить въ обязанность, чтобы они въ порядкѣ приведенія въ дѣйствіе вновь издаваемыхъ законовъ, а равно постановленій и распоряженій правительства, руководствовались основными законами имперіи и, согласно сему, независимо отъ полученія указовъ правительствующаго сената посредствомъ губернскихъ правленій, выписывали, по установленному въ статьяхъ 859 и 860-й общаго губернскаго учрежденія порядку, сенатскія вѣдомости вмѣстѣ съ собраніемъ узаконеній и распоряженій правительства.

4) Всѣ несогласныя съ настоящимъ указомъ прежнія постановленія и распоряженія отмѣнить и съ тѣмъ вмѣстѣ прекратить дальнѣйшее изданіе дневника законовъ царства польскаго.

Правительствующій сенатъ не оставитъ учинить къ исполненію сего указа надлежащее распоряженіе.

На подлинномъ собственною Его Императорскаго Величества рукою подписано:

„АЛЕКСАНДРЪ."

Въ С.-Петербургѣ,
23-го марта 1871 года.

Вѣрно:

Главный директоръ, предсѣдательствующій въ правительственной коммисіи юстиціи, тайный совѣтникъ, *Восинскій.*

Директоръ канцеляріи, *Вл. Голевинскій.*

Число опубликованія, 1 (13) іюня 1871 года.

Digitized by Google

Списокъ постановленіямъ,

заключающимся въ 71-мъ томѣ дневника законовъ.

страни

1. Инструкція о пріемѣ и освобожденіи залоговъ по разсрочкамъ акциза за вино и акциза и попудныхъ денегъ за соль, а также о порядкѣ разрѣшенія такихъ разсрочекъ . . . . . .

отъ 5 августа 1870 г.

2. Высочайшій указъ объ учрежденіи при министерствѣ внутреннихъ дѣлъ, временной коммисіи по крестьянскимъ дѣламъ 58

отъ 13 ноября 1870 г.

3. Указъ правительствующаго сената объ установленіи въ пользу городовъ и гминъ сборовъ съ протеста векселей и съ разныхъ нотаріальныхъ актовъ . . . . . 68.

отъ 5 января 1871 г.

4. Постановленіе намѣстника въ царствѣ объ увеличеніи нормальной страховой преміи со строеній въ г. Варшавѣ. 72.

отъ 31 декабря (12 января) 1870/71 г.

5. Постановленіе учредительнаго комитета объ имуществахъ и капиталахъ отказываемыхъ въ пользу духовенства . . . . . 74.

отъ 29 декабря (10 января) 1870/71 г.

6. Постановленіе учредительнаго комитета о порядкѣ комплектованія варшавской полицейской стражи и пожарной команды . . . . . 78.

отъ 22 января (3 февраля) 1871 г.

7. Инструкція акцизнымъ управленіямъ по установкѣ и наблюденію за контрольными виноизмѣряющими снарядами на винокуренныхъ заводахъ. . . . . 82.

отъ 4 ноября 1870 г.

8. Указъ правительствующаго сената о подводахъ для земской стражи . . . . . 118.

отъ 11 февраля 1871 г.

9. Указъ правительствующаго сената объ аллевіаціяхъ въ платежѣ податей . . . . . 122.

отъ 11 февраля 1871 г.

Digitized by Google

Spis postanowień,

zawartych w tomie 71 dziennika praw.

stronnica.

1. Instrukcja o przyjmowaniu i uwalnianiu zastawów na odroczenie akcyzy od wódki, akcyzy i pudowego od soli, tudzież o porządku udzielania takich odroczeń . . . . 5.

z dnia 5 sierpnia 1870 r.

2. Ukaz Najwyższy o ustanowieniu przy ministerstwie spraw wewnętrznych, czasowej kommissji do spraw włościańskich. 59.

z dnia 18 listopada 1870.

3. Ukaz rządzącego senatu, o ustanowieniu na rzecz miast i gmin opłat od protestu weksli i od aktów notarjalnych. . 69.

z dnia 5 stycznia 1871 r.

4. Postanowienie namiestnika królestwa o zwiększeniu składki normalnej od ubezpieczenia budowli w m. Warszawie . . 73.

z dnia 31 grudnia (12 stycznia) 1870/71 r.

5. Postanowienie komitetu urządzającego o majątkach i kapitałach przekazywanych na rzecz duchowieństwa . . . . 75.

z dnia 29 grudnia (10 stycznia) 1870/71 r.

6. Postanowienie komitetu urządzającego o porządku kompletowania straży policyjnej i straży ogniowej w Warszawie. 79

z dnia 22 stycznia (3 lutego) 1871 r.

7. Instrukcja dla zarządów akcyznych co do ustawiania przyrządów kontrollujących wódkę w gorzelniach i co do dozoru nad niemi . . . . . 83.

z dnia 4 listopada 1870 r.

8. Ukaz rządzącego senatu o podwodach dla straży ziemskiej . . . . . 119.

z dnia 11 lutego 1871 r.

9. Ukaz rządzącego senatu o allewiacjach w opłacie podatków. . . . . 123.

z dnia 11 lutego 1871 r.

Digitized by Google

страница.

10. Постановленіе учредительнаго комитета о порядкѣ отмѣны приговоровъ гминнаго и сельскаго сходовъ . . . 128.

отъ 22 января (3 февраля) 1871 г.

11. Высочайшее повелѣніе относительно права наслѣдованія маіоратомъ, пожалованнымъ тайному совѣтнику *Честилину*. 131.

отъ 26 января 1871 г.

12. Высочайшее повелѣніе относительно права наслѣдованія маіоратомъ, пожалованнымъ генералъ-лейтенанту гр. Карлу *фонъ-деръ Остенъ-Сакену*. . . . . 132.

отъ 24 марта 1871 г.

13. Высочайшій указъ о закрытіи учредительнаго комитета и юридической коммисіи . . . . . 133.

отъ 23 марта 1871 г.

14. Высочайшій указъ о новомъ порядкѣ обнародованія законовъ и о прекращеніи дальнѣйшаго изданія дневника законовъ. . . . . 135.

отъ 23 марта 1871 г.

КОНЕЦЪ.

Digitized by Google

stronnica.

10. Postanowienie komitetu urządzającego o porządku uchylania uchwał zebrań gminnych i gromadzkich . . . . . 129.

z dnia 22 stycznia (3 lutego) 1871 r.

11. Rozkaz Najwyższy o prawie sukcessji majoratu tajnego radcy *Czestilina*. . . . . 131.

z dnia 26 stycznia 1871.

12. Rozkaz Najwyższy o prawie sukcessji majoratu jenerał lejtnanta hr. Karola *fon-der-Osten-Sakena* . . . . . 132.

z dnia 24 marca 1871 r.

13. Ukaz Najwyższy o zniesieniu komitetu urządzającego i kommissji prawnej . . . . . 133.

z dnia 23 marca 1871 r.

14. Ukaz Najwyższy o nowym porządku ogłaszania praw i o zaprzestaniu wydawnictwa dziennika praw . . . . . 135.

z dnia 23 marca 1871 r.

KONIEC.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google